

K U N H E G Y E S

Megalapozó Vizsgálat

Aktualizált Megalapozó Vizsgálat

Integrált Településfejlesztési
Stratégia felülvizsgálatához

2023.08.09.

Tervező:

Kiszelovics és Társa Kft.

5000 Szolnok, Szántó Krt 52. II/5.

2023.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Kézirat lezárva: 2023. augusztus hó 09. nap

Kunhegyes Város Önkormányzata
2023.

ALÁÍRÓLAP

Vezető településtervező:

Kiszelovics Ildikó
TT - 16-0238
településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Közlekedéstervező:

Kovács Ferenc
Tk6-16-0568
Közlekedési vezető tervező

Táj- és zöldfelületi tervező:

Szűcs Gábor
TK/1 05-0480
Okl. táj- és kertépítésmérnök

Táj- és zöldfelületi tervező munkatárs:

Kollányiné Földi Hajnalka
Okl. táj- és kertépítésmérnök

Környezetvédelmi tervező:

Desics Judit
környezetmérnök,
környezetgazdálkodási, közmű üzemeltetői,
ár- és belvízvédelmi szakmérnök
SZ.K.V.1.1. - Hulladékgazdálkodás
SZ.K.V.1.2. - Levegőtisztaság védelem
SZ.K.V.1.3. - Víz és földtani közeg védelem
SZ.K.V.1.4. - Zaj és rezgésvédelem

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Víziközmű tervező:

Gőnczöl Csaba
TV-16-0857
építőmérnök

Elektromos közmű tervező:

Egervári László
TE - 16 - 0222
villamosmérnök

Távközlési tervező:

Puskás Béla
TH - 16 - 0297
távközlési mérnök

ALÁÍRÓLAP
A 2023. évi felülvizsgálatban résztvevők

Vezető településtervező:

Kiszelovics Ildikó
TT-1-16-0238
településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Táj- és zöldfelületi tervező:

Kollányiné Földi Hajnalka
TK 01-5242
okl. kertészmérnök

Vízközmű tervező:

Décse Sándor Ferenc
16-0573
TV, VZ-TER, VZ-TEL, VZ-VKG

Halmai Ferenc László
16-01000
VZ-TER, VZ-TEL, VZ-VKG

Társadalompolitikai szakértő:

Papp György

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés – A felülvizsgálat indokoltsága	18
1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ	20
1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK	21
1.1.1. A település térségi szerepe	22
1.1.1.1. Országos szerepkör.....	23
1.1.1.2. Régiós szerepkör.....	23
1.1.2. A település vonzáskörzetének és funkcióinak bemutatása, elemzése.....	25
1.1.2.1. Kunhegyes várostérsége.....	25
1.1.2.2. Kunhegyes Város közeli gravitációs központok.....	27
1.1.2.3. Járási szerepkör	28
1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL (ORSZÁGOS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓVAL ÉS A TERÜLETILEG RELEVÁNS VÁRMEGYEI, VALAMINT TÉRSÉGI TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓKKAL ÉS PROGRAMOKKAL) VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA 30	
1.2.1. Az Országos Területfejlesztési Konceptióhoz való igazodás	32
1.2.2. Nemzeti Fejlesztés 2030 való igazodás	32
1.2.3. Kapcsolódás a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához	36
1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	39
1.3.1. Országos Területrendezési Tervvel való összefüggések.....	40
1.3.2. Jász – Nagykun – Solnok Vármegye Szerkezeti Tervvel való összefüggések	44
1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK - AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ - VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI	51
1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA	56
1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai.....	57
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések.....	57
1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA	58
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök	59
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	59
1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA	71
1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	72
1.7.1.1. Demográfia, népesség	72
1.7.1.2. Nemzetiségi összetétel.....	79
1.7.1.3. Képzettség	80
1.7.1.4. Foglalkoztatottság	81
1.7.1.5. Jövedelmi viszonyok	85
1.7.1.6. Életminőség	88
1.7.1.6.1. Nagy értékű fogyasztási cikkek.....	88
1.7.1.6.2. Közbiztonság.....	88
1.7.1.7. Lakásállomány	90
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	91
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők	91
1.7.3.1. Vallási felekezetek	92
1.7.3.2. Építészeti örökség.....	93
1.7.3.3. Testvértelepülések	94
1.7.3.4. Civil szervezetek	94

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA.....	98
1.8.1. Humán közszolgáltatások.....	99
1.8.1.1. Oktatás - nevelés.....	99
1.8.1.2. Egészségügy és szociális közszolgáltatások.....	106
1.8.1.3. Közösség, művelődés, kultúra.....	110
1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása.....	110
1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA.....	118
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre.....	119
1.9.1.1. Mezőgazdaság.....	126
1.9.1.2. Ipar.....	127
1.9.1.3. Szolgáltatási szektor.....	127
1.9.2. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése.....	128
1.9.3. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők.....	128
1.9.3.1. Elérhetőség.....	128
1.9.3.2. Munkaerő képzettsége.....	128
1.9.3.3. K + F + I.....	129
1.9.3.4. Üzleti infrastruktúra.....	129
1.9.4. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat).....	130
1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE.....	131
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program.....	132
1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere.....	135
1.10.2.1. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége.....	135
1.10.2.2. Az önkormányzat intézményrendszere.....	141
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység.....	143
1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai.....	143
1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás.....	145
1.10.6. Energiagazdálkodás.....	145
1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK.....	146
1.12. TÁJ ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA.....	149
1.12.1. Természeti adottságok.....	150
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet.....	152
1.12.2.1. Táj történeti vizsgálat.....	152
1.12.2.2. Tájhasználat értékelése.....	155
1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek.....	162
1.12.3.1. Tájkepvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek.....	162
1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék.....	164
1.12.3.3. Ökológiai hálózat.....	169
1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése.....	169
1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA.....	172
1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei.....	173
1.13.1.1. Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldterületi karaktert meghatározó elemek.....	173
1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése.....	183
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái.....	184
1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA.....	185
1.14. Az épített környezet vizsgálata.....	186
1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata.....	186
1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata.....	187

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok	190
1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek	192
1.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)	194
1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek	195
1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület	195
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata	195
1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat.....	195
1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat	200
1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter	200
1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése	201
1.14.5. Az építmények vizsgálata	201
1.14.5.1. A funkció, kapacitás.....	201
1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)	206
1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom	209
1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok .	209
1.14.6. Az épített környezet értékei	212
1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag	212
1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület	213
1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők.....	217
1.14.6.4. Világörökségi, és világörökségi várományos terület	217
1.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes	217
1.14.6.6. A műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely	218
1.14.6.7. Műemléki terület, történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet	218
1.14.6.8. Nemzeti emlékhely.....	218
1.14.6.9. Helyi védelem	218
1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái.....	219
1.15. KÖZLEKEDÉS	220
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok	221
1.15.2. Közúti közlekedés	221
1.15.3. Közösségi közlekedés	227
1.15.3.1. Közúti.....	227
1.15.3.2. Kötőtpályás	227
1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés	227
1.15.5. Parkolás	228
1.16. KÖZMŰVESÍTÉS	229
1.16.1. Vízi közművek.....	230
1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás) .	234
1.16.1.2. Szennyvízelvezetés	252
1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés	256
1.16.1.4. Kunhegyesi Kakat-ér vizes élőhely kialakítása és ökológiai vízpótlása.....	277
1.16.2. Energia.....	281
1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)	281
1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei	285
1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése	286
1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények).....	286
1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM (ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS)	288
1.17.1. Talaj	289

1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek	293
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme	297
1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés	297
1.17.5. Sugárzás védelem	298
1.17.6. Hulladékkezelés	299
1.17.7. Vizuális környezetterhelés	300
1.17.8. Árvízvédelem	301
1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	301
1.17.10. Természetvédelem	302
1.17.11. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók	302
1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM (TERÜLETFELHASZNÁLÁST, BEÉPÍTÉST, BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK)	304
1.18.1. Építésföldtani korlátok	305
1.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei	305
1.18.1.2. Csúszás-, süllyedésveszélyes területek	305
1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területei	305
1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség	306
1.18.2.1. Árvízveszélyes területek	306
1.18.2.2. Belvízveszélyes területek	309
1.18.2.3. Mély fekvésű területek	309
1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem	309
1.18.3. Egyéb	310
1.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)	310
1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások	310
1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások	310
1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG-LELŐHELY	311
1.20. VÁROSI KLÍMA	313
1.20.1. A települési klíma	314
1.20.2. Kunhegyes klímáját befolyásoló tényezők	316
1.20.3. A klímabarát város kialakulásának alapvetései, ajánlása	317
2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	320
2.1. A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE	321
3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	327
3.1. A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS	328
3.1.1. A folyamatok értékelése	329
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	329
SWOT	329
3.1.3. A településfejlesztés és - rendezés kapcsolata	338
3.2. PROBLÉMA ÉS ÉRTÉKTÉRKÉP	340
3.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK	345
3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	346
A: Belváros	347
B: Városias lakóöv	348
C: Agrár városrész	349
D: Falusias lakóöv	350
E: Turisztikai öv	351
F: Ipari övezet	352
3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	354

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

1. számú szegregátum	356
A 2. számú szegregátum	359
A 3. számú szegregátum	362
A 4. számú szegregátum – <i>megszűnt</i>	365
3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	366
Függelék	367
89/2023. (IV.27.) Kt. határozat.....	368
A települési főépítész/településtervező tartalmat meghatározó feljegyzése	369

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Jász - Nagykun - Szolnok vármegye stratégiai célrendszere	37
2. ábra: Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék) korábbi időszakban	73
3. ábra: Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék) napjainkban	74
4. ábra: Vándorlási egyenleg (ezrelék) korábbi időszak	75
5. ábra: Vándorlási egyenleg (ezrelék) napjainkban	76
6. ábra: Kunhegyes Város korfája nemenkénti felosztásban	78
7. ábra: Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves)	78
8. ábra: Öregedési index napjainkban	79
9. ábra: Regisztrált munkanélküliek (nyilvántartott álláskeresők) száma korábbi időszakban (fő)	81
10. ábra: Regisztrált munkanélküliek (nyilvántartott álláskeresők) száma napjainkban (fő)	81
11. ábra: Tartós munkanélküliek aránya (%)	83
12. ábra: 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő) napjainkban	84
13. ábra: Munkanélküliségi ráta (%)	84
14. ábra: Legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek aránya (%)	84
15. ábra: Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak megoszlása az aktív korúak arányában (%) korábban	85
16. ábra: Magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (százalék) napjainkban	86
17. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma	87
18. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesítettek havi átlagos létszáma napjainkban	87
19. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsik száma (db)	88
20. ábra: Személygépkocsi, 1000 lakosra (db) napjainkban	88
21. ábra: A regisztrált bűncselekmények száma, ezer lakosra (db) korábban	89
22. ábra: Regisztrált bűncselekmény, 1000 lakosra (db) napjainkban	89
23. ábra: Épített lakások az éves lakásállomány százalékában (%)	90
24. ábra: Mahámudrá Meditációs Központ logója	92
25. ábra: Regisztrált nonprofit szervezetek ezer lakosra jutó száma (db) korábban	94
26. ábra: Regisztrált nonprofit szervezetek ezer lakosra jutó száma (db) napjainkban	95
27. ábra: Egy óvodai férőhelyre jutó 3-5 évesek száma (fő) korábban	99
28. ábra: Egy óvodai férőhelyre jutó 3-5 évesek száma (fő) napjainkban	100
29. ábra: Általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszáma (fő)	101
30. ábra: Általános iskolák átlagos tanulólétszáma (fő)	101
31. ábra: Regisztrált vállalkozások nemzetgazdasági ágankénti megoszlása	119
32. ábra: Regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra (db), 2011-től, korábban	120
33. ábra: Regisztrált vállalkozás, 1000 lakosra (db) napjainkban	120
34. ábra: Regisztrált vállalkozások száma	121
35. ábra: Egy lakosra jutó jegyzett tőke (1000 Ft)	121
36. ábra: Vállalkozások jegyzett tőkéje, egy lakosra (1000 Ft) napjainkban	122
37. ábra: Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1000 Ft)	122
38. ábra: A foglalkoztatás ágazati szerkezete Kunhegyesen (2011.)	123
39. ábra: Regisztrált vállalkozások foglalkoztatottak száma szerint (2017.)	124
40. ábra: Regisztrált vállalkozások foglalkoztatottak száma szerint (2021.)	124
41. ábra: Regisztrált őstermelők száma (fő) korábban	127
42. ábra: Regisztrált őstermelők (dec. 31.) (db) napjainkban	127
43. ábra: Épített lakások az éves lakásállomány százalékában (%)	130
44. ábra: Önkormányzati költségvetés főbb adatai korábbi időszak	132
45. ábra: Önkormányzati költségvetés főbb adatai napjainkban	133
46. ábra: Önkormányzati közhatalmi bevételek korábban	133

47. ábra: Önkormányzati közhatalmi bevételek napjainkban.....	134
48. ábra: Terület kimutatás - Külterület statisztikája.....	190
49. ábra: Terület kimutatás - Belterület statisztikája.....	191
50. ábra: Terület kimutatás - Zártkert statisztikája.....	191
51. ábra: Terület kimutatás - Közigazgatási terület statisztikája.....	192
52. ábra: A tervezett mintakeresztszelvények.....	279
53. ábra: Tervezett gördeszkapálya látványterve.....	280
54. ábra: Városi klíma jellemzése.....	314

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat: A Kunhegyesi járás települései.....	28
2. táblázat: Vármegyei Területfejlesztési Program céljai.....	36
3. táblázat: Kunhegyes Város lakónépességének változása.....	72
4. táblázat: Kunhegyes város népességszám változása (1990-2011, összehasonlító adatok).....	73
5. táblázat: Kunhegyes város népmozgalmi adatai (1970-2011, összehasonlító adatok).....	75
6. táblázat: A népesség korösszetétele 1990-2001-2011.....	77
7. táblázat: A népesség megoszlása nemek és korcsoportok szerint, 2001-2011.....	77
8. táblázat: A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben.....	79
9. táblázat: Képzettségi mutatók Kunhegyesen.....	80
10. táblázat: Munkanélküliségi adatok az elmúlt időszakban.....	82
11. táblázat: Munkanélküliségi adatok napjainkban.....	83
12. táblázat: Kunhegyes Város lakóinak vallási összetétele 2011-ben.....	92
13. táblázat: Kunhegyes testvértelepülései.....	94
14. táblázat: Hivatalosan bejelentett egyesületek, alapítványok.....	96
15. táblázat: Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha telephelyei.....	100
16. táblázat: Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha intézménybe járó gyermekek (2022.10.24.).....	100
17. táblázat: Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola főbb adatai.....	102
18. táblázat: Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola intézménybe járó gyermekek – székhely intézmény (2022/2023-as tanév).....	102
19. táblázat: Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola intézménybe járó gyermekek – Tiszagyendai tagintézmény (2022/2023-as tanév).....	102
20. táblázat: Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat feladatellátási helyei.....	103
21. táblázat: Létszámadatok Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat.....	104
22. táblázat: Karcagi SZC Nagy László Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma képzési portfóliója.....	105
23. táblázat: háziorvosi ellátásban a megjelentek.....	106
24. táblázat: Helyi Esélyegyenlőségi Terv intézkedései.....	112
25. táblázat: A foglalkoztatás ágazati szerkezete 1980-2011 Kunhegyes Városában.....	123
26. táblázat: Legmagasabb iparűzési adót fizető vállalkozások (iparűzési adó nagyságának sorrendjében) főbb adatai (2022. évi adatok alapján).....	125
27. táblázat: Kunhegyes Város Önkormányzat és intézményei, társulásai főbb projektjei az elmúlt programozási időszakban.....	136
28. táblázat: Kunhegyes Város Önkormányzat és intézményei, társulásai főbb projektjei napjainkban.....	140
29. táblázat: Kunhegyes Város Önkormányzata engedélyezett létszáma 2023. évben.....	141
30. táblázat: Társulások.....	142

31. táblázat: Járási Startmunka mintaprogramok korábban.....	143
32. táblázat: <i>Közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos létszáma és főbb munkaerőpiaci adatok</i>	144
33. táblázat: <i>Művelési ágak</i>	156
34. táblázat: <i>Tájhasználati konfliktusok</i>	170
35. táblázat: <i>Terület kimutatás - Külterület statisztikája</i>	190
36. táblázat: <i>Terület kimutatás - Belterület statisztikája</i>	191
37. táblázat: <i>Terület kimutatás - Zártkert statisztikája</i>	191
38. táblázat: <i>Terület kimutatás - Közigazgatási terület statisztikája</i>	192
39. táblázat: <i>Régészeti lelőhelyek</i>	214
40. táblázat: Műemléki környezet.....	217
41. táblázat: Műemlékek.....	218
42. táblázat: Műemléki környezetet	218
43. táblázat: <i>Közműellátási adatok a 2021-es évre vonatkozóan</i>	234
44. táblázat: Vízellátó gerincvezetékek	241
45. táblázat: A vizsgált kutak létesítéskori adatai	245
46. táblázat: Víztestek mennyiségi állapota a VGT 2 alapján.....	256
47. táblázat: Víztestek minőségi állapota a VGT alapján.....	258
48. táblázat: Jellemző magassági értékek	260
49. táblázat: bel- és csapadékvíz rendezés létesítmény jegyzék.....	266
50. táblázat: VGT által meghatározott célok, intézkedések.....	273
51. táblázat: Művelési ágak.....	292
52. táblázat: Zónacsoport a szennyező anyagok szerint	297
53. táblázat: Felszín típusok klíma-jellemzői.....	314
54. táblázat: Az LHDÍ dimenziói és indikátorai	323
55. táblázat: Erősségek, gyengeségek (SWOT analízis)	329
56. táblázat: Lehetőségek, veszélyek (SWOT analízis)	334
57. táblázat: "A" Belváros főbb mutatói.....	347
58. táblázat: "B" Városias Lakóöv főbb adatai	348
59. táblázat: "C" Agrár városrész főbb adatai	349
60. táblázat: "D" Falusias lakóöv főbb adatai.....	350
61. táblázat: "E" Turisztikai öv főbb adatai	351
62. táblázat: "F" Ipari öv főbb adatai.....	353
63. táblázat: 1. szegregátummal kapcsolatos önkormányzati adatgyűjtés (2015.)	356
64. táblázat: A 2. szegregátum főbb adatai.....	359
65. táblázat: A 3. szegregátum főbb adatai.....	362

TÉRKÉPJEGYZÉK

1. térkép: Kunhegyes Város elhelyezkedése	22
2. térkép: Városhálózat (külső és belső városi gyűrű).....	23
3. térkép: Kunhegyes Város elhelyezkedése a megyében	24
4. térkép: Várostérségek Jász - Nagykun - Szolnok megyében.....	25
5. térkép: Tisza-mente nagytérségi összefüggésrendszere.....	27
6. térkép: Kunhegyesi járás elhelyezkedése Magyarországon	28
7. térkép: Kunhegyesi járás	29
8. térkép: Jász - Nagykun - Szolnok vármegye együtt kezelendő fejlesztési térségei	38
9. térkép: Kunhegyes Város elhelyezkedése az Ország szerkezeti tervén	40
10. térkép: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – 1. melléklet: Jó termőhelyi adottságú szántók övezet .	41
11. térkép: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – 2. melléklet: Erdőtelepítésre javasolt terület övezete ..	42
12. térkép: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – 3. melléklet: Tájékvédelmi terület övezete	42

13. térkép: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – 4.melléklet: Vízminőségvédelmi terület övezete	43
14. térkép: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – 6. melléklet: VTT tározók övezete.....	43
15. térkép: Vármegyei Térségi szerkezeti terv 1. sz. mellékletének kivonata Kunhegyes városra vonatkozóan.	44
16. térkép: Ökológiai Hálózat - kivágat a MTrT 3.1. sz. mellékletéből.....	45
17. térkép: Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete - kivágat a MTrT 3.2. sz. mellékletéből....	46
18. térkép: Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete - kivágat a MTrT 3.3. sz. mellékletéből	46
19. térkép: Tájékvédelmi terület övezete - kivágat a MTrT 3.4. sz. mellékletéből	47
20. térkép: Vízminőség - védelmi terület övezete - kivágat a MTrT 3.6. sz. mellékletéből	47
21. térkép: VTT – tározók övezete - kivágat a MTrT 3.7. sz. mellékletéből.....	48
22. térkép: Ásványi nyersanyagvagyron övezete - kivágat a MTrT 3.9. sz. mellékletéből	48
23. térkép: Rendszeresen belvízjárta terület övezete - kivágat a MTrT 3.10. sz. mellékletéből.....	49
24. térkép: Térszervező városok övezete - kivágat a MTrT 3.12. sz. mellékletéből.....	49
25. térkép: Ártéri tájgazdálkodási övezete - kivágat a MTrT 3.14. sz. mellékletéből.....	50
26. térkép: Abádszalók településrendezési terve	52
27. térkép: Kunmadaras településrendezési terve	53
28. térkép: Kenderes településrendezési terve	54
29. térkép: Karcag településrendezési terve.....	55
30. térkép: Külterületi majorok elhelyezkedése	152
31. térkép: Szélerózióknak kitett terület övezete (MTrT alapján)	155
32. térkép: Kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek (sötétzöld) és erdőtelepítésre alkalmas területek (világoszöld) övezete (MTrT)	159
33. térkép: Belvízjárta területek (MTrT).....	160
34. térkép: Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezetek(narancssárga) és Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete (barna).....	163
35. térkép: Ex-lege védett természeti területek elhelyezkedése	167
36. térkép: A város körül gyűrű-szerűen elhelyezkedő szikes gyepek és környékük magterületként (zöld) és ökofolyosóként (narancssárga) nemzeti ökológia hálózat részei.	169
37. térkép: Tervezett zöld városrész kialakítása a Kakat-ér mentén.....	182
38. térkép: Gördeszkapálya és a Pumpapálya tervezett kialakítása.	183
39. térkép: I. Katonai felmérés	188
40. térkép: II. Katonai felmérés	188
41. térkép: III. Katonai felmérés	189
42. térkép: Intézmények.....	194
43. térkép: Kunhegyes térképi ábrázolása	196
44. térkép: Kunhegyes város belterületének jelenlegi szerkezete.....	197
45. térkép: Kunhegyes közigazgatási területének jelenlegi szerkezete	198
46. térkép: Telekterület méret vizsgálat (TM-1)	199
47. térkép: Főbbi intézmények.....	212
48. térkép: Lelőhelyek Kunhegyes közigazgatási területén	216
49. térkép: Kunhegyes közigazgatási területén található kunhalmok	217
50. térkép: Kunhegyes és környezete	221
51. térkép: Kunhegyes elhelyezkedése a kistáj területén	232
52. térkép: Vízműkutak elhelyezkedése a kunhegyesi vízműtelepen	246
53. térkép: A kunhegyesi vízműkutak hidrogeológiai védőterületei.....	250
54. térkép: A Kunhegyes-Abádszalóki szennyvíztisztító telep légifelvétele	253
55. térkép: Kunhegyes belterületének szintvonalas Topográfiai térképe.....	267
56. térkép: Aszályosság zónák	269
57. térkép: Kunhegyes térségének vízrajza	271
58. térkép: Tervezett pumpapálya	279
59. térkép: Tervezett pumpapálya	280

60. térkép: Kunhegyes elhelyezkedése	289
61. térkép: Kunhegyes külterületi részén húzódó csatornák	295
62. térkép: 06/8 hrsz.-ú rekultivált hulladéklerakó területe	300
63. térkép: Magyarország szeizmikus zónatérképe	305
64. térkép: Magyarország szeizmotektonikája	305
65. térkép: Magyarország földrengélyveszélyeztetettsége	306
66. térkép: A Nagykunsági árvízszint csökkentő tározó helyszínrajza	308
67. térkép: Klimatikus viszonyok eloszlása Magyarországon	316
68. térkép: Hőhullámos napok száma (napi középhőmérséklet >25 °C) az 1980-2009-es időszakban	316
69. térkép: LHDI területi eloszlása Magyarországon, kiemelve a Kunhegyesi járással -2011	324
70. térkép: Problématérképe (teljes közigazgatási terület)	341
71. térkép: <i>Problématérkép (belterület) – Aktualizált (2023.)</i>	342
72. térkép: <i>Értéktérkép (belterület) – Aktualizált (2023.)</i>	343
73. térkép: Értéktérkép (teljes közigazgatási terület)	344
74. térkép: Kunhegyes városrészei	346
75. térkép: Kunhegyes szegregátumokat bemutató térképe. 2001. évi népszámlálás	354
76. térkép: Kunhegyes szegregátum áttekintő térkép 2011. Szegregációs mutató 35% feletti	355
77. térkép: Kunhegyes szegregátum áttekintő térkép 2011. Szegregációs mutató 30% feletti	355
78. térkép: Az 1. számú szegregátum 2011.	356
79. térkép: A 2. számú szegregátum 2011.	359
80. térkép: A 3. számú szegregátum 2011.	362

KÉPJEGYZÉK

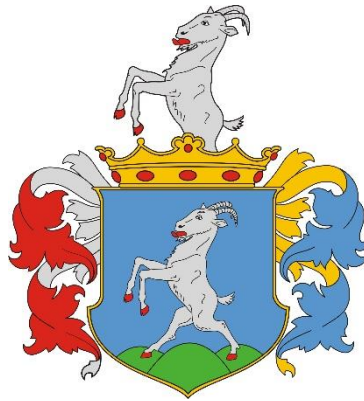
1. kép: Kunhegyesi Református Általános Iskola főbejárata	103
2. kép: Takarmánykeverő üzem Kunhegyes külterületén	126
3. kép: Kunság Népe szarvasmarha telepe a Gyendai út mellett	157
4. kép: Magángazdaság Kunhegyes északi határán	157
5. kép: Gyendai oldalban lévő nagyobb erdőterületek és a tiszasztimrei út melletti erdő jellemző látványa	158
6. kép: Nagykunsági öntöző főcsatorna táji megjelenése a gyendai határrészen, valamint az árvízi szükségeltározó ismertetőtáblája a Szabadság-téren	159
7. kép: Malom most már fogadóként működik és mezőgazdasági terménytároló létesítmény a gyendai út mellett.	161
8. kép: Gönczi és Fia üzemi területe, valamint a vasút mentén épített gabonátároló.	161
9. kép: A vasúti megállóhely egykor és ma.	162
10. kép: A Református templom belseje és a felújított ipari műemlék, a Komlósi-féle szélmalom. ..	164
11. kép: Garay utcai gesztenyefasor és a Bige-fertő.	168
12. kép: Illegális hulladéklerakás az út mentén, művelés alá vont, erdősülő kunhalom.	171
13. kép: Szabadság tér	174
14. kép: Játsszótér részlet és dinó-kert a gyerekek öröme.	174
15. kép: Díszkertek a Városháza Kossuth utcai oldalán és a Kun emlékmű a tér centrumában.	175
16. kép: A pihenőpark a Kossuth L. utca felől és a Szabadságtér sarka a könyvtár és a templom épületével	175
17. kép: Gyendai út melletti és a Német ó kút körüli kis pihenőparkok.	175
18. kép: A Református templom és a Katolikus templom környezete, kertje.	176
19. kép: Református általános iskola kertje	176
20. kép: Kossuth L. utcai középiskolák kertjei.	177
21. kép: Dózsa Gy. utcai általános iskola zöldfelülete	177

22. kép: Garay utcai óvoda kertje és a Kossuth utcai óvoda zöldfelülete.....	177
23. kép: A díszpark, pihenőpark részletei.....	178
24. kép: A közlekedési park és a hatalmas játszótér.....	178
25. kép: Sportcsarnok és sportpálya.....	178
26. kép: Strandfürdő.....	179
27. kép: Siloám Gyógyászati és Konferenciaközpont és környezete.....	179
28. kép: Izraelita temető, kegyeleti park, Holokauszt emlékmű.....	180
29. kép: Református temető kertje.....	180
30. kép: Dózsa Gy úti katolikus temető sírkertje.....	180
31. kép: Egykori Kakatról készült fényképek (internet).....	181
32. kép: A Kakat-ér partjai a mederrendezés előtt.....	181
33. kép: A Kakat-ér partjai a mederrendezés után (természetes partkialakítás, burkolt, épített partszakasz).....	181
34. kép: A Kakat-ér rendezéséhez kapcsolódó új játszótér a bölcsőde kertjében.....	182
35. kép: Természetközeli terület a sportpálya és a katolikus temetőkert között.....	183
36. kép: Kakat mederrendezés után.....	186
37. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások 1.....	189
38. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások 2.....	189
39. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások 3.....	189
40. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások 4.....	189
41. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások 5.....	190
42. kép: A volt Budapesti Híradástechnikai és Gépgyár (BHG).....	195
43. kép: Városháza.....	201
44. kép: Művelődési Ház.....	201
45. kép: Könyvtár.....	201
46. kép: Református templom.....	202
47. kép: Római katolikus templom.....	202
48. kép: Buddhista imaház.....	202
49. kép: Egészségügyi épület.....	203
50. kép: Iskolaépület.....	203
51. kép: Iskolaépület 2.....	204
52. kép: Strandfürdő bejárat.....	204
53. kép: Egészségügyi szolgáltatás.....	205
54. kép: Oldalhatáron álló épületelhelyezés különböző előkert méretekkel a Zádor utca egy szakaszán.....	206
55. kép: A központi részen a zártorúsodó beépítés mellett szabadon álló épületelhelyezés is megfigyelhető.....	207
56. kép: Előkert nélküli beépítés, zártorúsodó beépítési móddal.....	207
57. kép: Előkert nélküli családiházas beépítés, oldalhatáronálló beépítési móddal, keskeny telkeken.....	207
58. kép: Oldalhatáron álló épületelhelyezés, előkertekkel.....	208
59. kép: Családiházas részen oldalhatáron álló épületelhelyezés előkertekkel.....	208
60. kép: Előkert nélküli, oldalhatáron álló beépítés.....	208
61. kép: Viszonylag újépítésű részen, oldalhatáron álló beépítés, előkertes épületelhelyezéssel, tetőtér beépítéses épületekkel.....	209
62. kép: Jellegzetes utcakép 1.....	209
63. kép: Jellegzetes utcakép 2.....	209
64. kép: Jellegzetes családi lakóház 1.....	210
65. kép: Jellegzetes családi lakóház 2.....	210
66. kép: Jellegzetes családi lakóház 5.....	210
67. kép: Jellegzetes családi lakóház 6.....	210
68. kép: Jellegzetes családi lakóház 7.....	211

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

69. kép: Jellegzetes családi lakóház 8.....	211
70. kép: Jellegzetes családi lakóház 4.....	211
71. kép: Többlakásos társasházak	211
<i>72. kép: A megújult Kakat-ér</i>	<i>219</i>
<i>73. kép: Híd a felújított Kakat-éren</i>	<i>227</i>
74. kép: A kunhegyesi víztorony.....	236
<i>75. kép: A megépült sétaút életvédelmi korlátot és a közvilágítás kandeláberek</i>	<i>278</i>
<i>76. kép: A megépült rézsű védelem (2+665kmsz.)</i>	<i>278</i>
<i>77. kép: Felújított óvoda épülete.....</i>	<i>285</i>

Bevezetés – A felülvizsgálat indokltsága

Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Kormány 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelete a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről alapján 2020-ban hagyta jó településrendezési eszközeit. A településszerkezeti tervet a 203/2020. (XII.12) Polgármesteri határozattal, a Helyi Építési Szabályzatról szóló önkormányzati rendeletet a 21/2020. (XII.16.) önkormányzati rendelettel. A településrendezési eszközök részeként a településfejlesztési koncepció a 146/2019. (VIII. 06.) Képviselő – testületi határozattal került jóváhagyásra.

A TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázati felhíváshoz kapcsolódóan az Önkormányzat az Integrált Településfejlesztési Stratégia kiegészítését, módosítását, aktualizálását készíti.

Ezt a szándékot Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a **„Kunhegyes Város TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázati felhíváshoz kapcsolódóan az Integrált Településfejlesztési Stratégiai kiegészítésének, módosításának, felülvizsgálatának elhatározásáról, és a tartalomra vonatkozó feljegyzés elfogadásáról”** szóló 89/2023. (IV.27.) Kt. határozattal fogadta el.

A 89/2023. (IV.27.) Kt. határozat jelen dokumentumhoz függelékként csatolásra került.

A hatályos jogszabályok alapján az Integrált Településfejlesztési Stratégia a településrendezési eszközök részét képező megalapozó vizsgálatok alapján készül. A megalapozó vizsgálatok tartalmi követelményeit a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet tartalmazza, azonban a tartalomra vonatkozóan a kormányrendeleten túl a települési főépítész/településtervező tartalmat meghatározó feljegyzése elkészült, mely a Képviselő – testület által elfogadásra került, és annak alapján történt a Megalapozó vizsgálat frissítése.

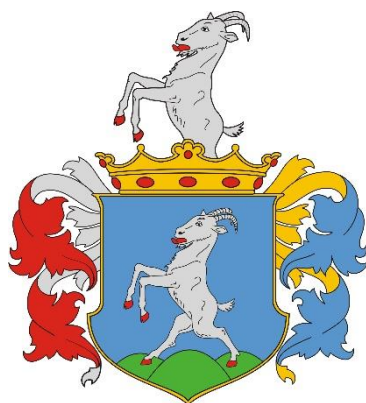
A települési főépítész/településtervező tartalmat meghatározó feljegyzése jelen dokumentumhoz függelékként csatolásra került.

Jelen megalapozó vizsgálati munkarészekben vastag dőlt betűvel, sötétkék színnel kerültek szedésre az aktualizálás során tett főbb kiegészítések, módosítások.

Jelen megalapozó vizsgálati munkarészek az Integrált Településfejlesztési Stratégia kiegészítése, módosítása, aktualizálása megalapozásához szükséges módon került frissítésre.

Kunhegyes, 2023.

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

Kunhegyes Város

Megalapozó Vizsgálat

1. Helyzetfeltáró munkarész

**1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A
TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK**

1.1.1. A település térségi szerepe

Kunhegyes város a Közép-Tiszavidéken, Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a Nagykunság északnyugati részén a Nagykunsági-főcsatorna közelében, a Kakat-ér mellett. Budapesttől 160 km-re, a Tisza-tótól (Abádszalóktól) kb. 15 km-re, a vármegye székhelyétől, Szolnoktól kb. 50 km-re fekszik. Közúton elérhető a Fegyvernek (4-es főút) - Tiszafüred között vezető 34-es főúton. Szintén megközelíthető Abádszalókról egy mellékúton, illetve Tiszafüredet Tiszaszőlős - Tiszaszentimre – Tomajmonostorán át Kunhegyessel összekötő alsóbbrendű úton. A közúti tömegközlekedést a Jászkun Volán Zrt. autóbuszai végzik. A környező településeken kívül közvetlenül elérhető Eger, Szolnok, Jászberény, Debrecen, Békéscsaba, Gyöngyös, Tiszafüred és Miskolc.

A város területét átszeli a Kál-Kápolna-Kisújszállás vasútvonal, bár ennek a szárnyvonalnak a teljesítőképessége viszonylag szerény, azonban Kisújszállásnál csatlakozva a Szolnok-Debrecen vasútvonalba az ország nagyvárosai így vasúton elérhetővé válnak.

Kunhegyes kun hagyományokra épülő mezőgazdasági jellegű település. A várost természeti adottságaiban változatos megjelenésű, vadban gazdag külterület jellemzi.

A város története több mint 700 évre nyúlik vissza, a települést elsőként Hegyesegyháza néven Károly Róbert király Vácon, 1311. november 8-án kelt oklevelében említi.

Kunhegyesen az infrastruktúra teljesen kiépült, a vezetékes vízellátás megoldott, a szennyvízhálózat fejlesztése megtörtént, az energia és gázellátás biztosított és az utak nagy része szilárd burkolatú. A városban az ellátás biztosított, az alapvető élelmiszereken túl a ruházat, műszaki cikk is beszerezhető és a kiskereskedelmi egységek mellett nagyobb áruházláncok üzletei is megtelepedtek a városban. A korszerű piac a közelmúltban került átadásra, ahol a helyi őstermelők is értékesíthetik árucikkeiket.

A település központi részén a Kakat – ér és környezet az elmúlt években teljesen megújult, a Kakat csatorna környezetrendezése megvalósult, partján rendezett sétány jött létre, a csatornán átívelő gyalogos hidak összeköttetést biztosítanak. A Kakat partján a zöldfelületek mellett utcabútorokkal, játszótérrel, aktív zöldfelülettel egy rekreációs központi rész alakult ki.

1. térkép: Kunhegyes Város elhelyezkedése

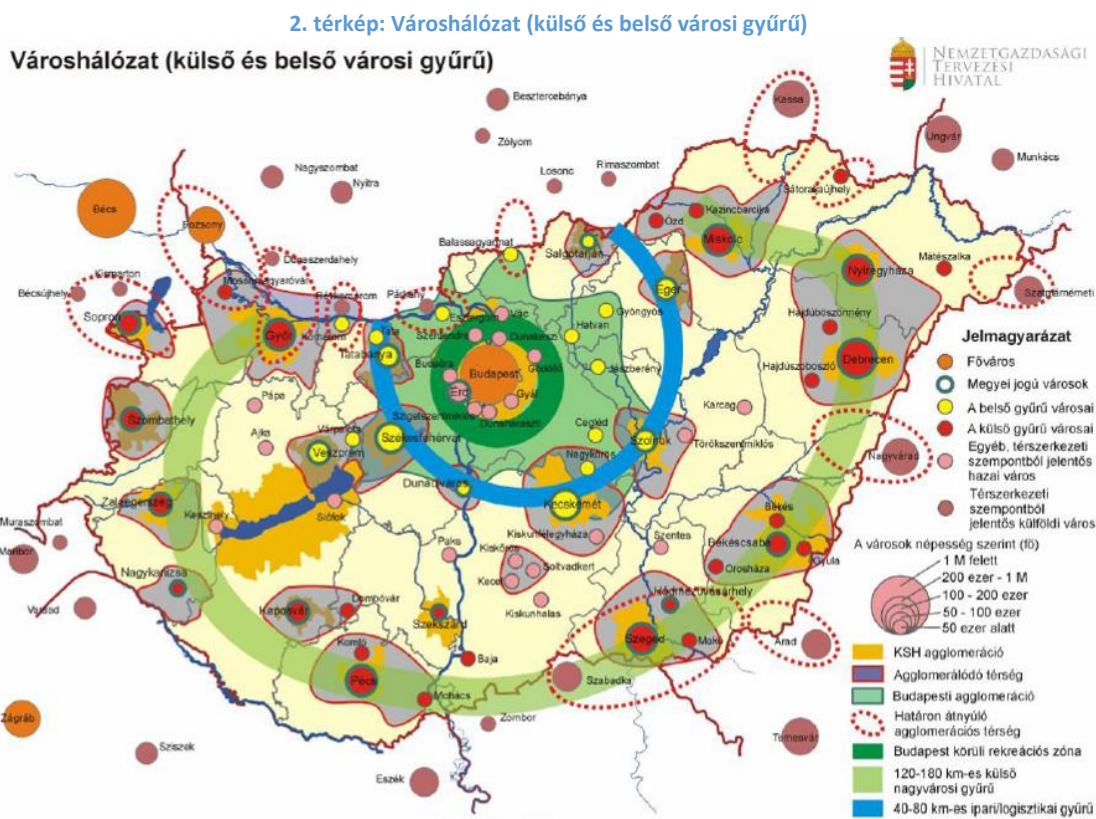

Forrás: KSH Helységnévtár

Kunhegyes kisváros, sem regionális, sem vármegyei relációkban nem játszik központi szerepet. Kunhegyest az Észak-alföldi régió stratégiai programja a teljes értékű törpevárosok közé sorolja, amelyek bizonyos szolgáltatások tekintetében a szomszédos települések lakosságának kiszolgálásával központi szerepet töltenek be. A Jász – Nagykun - Szolnok vármegyei területfejlesztési koncepcióban a Nagykunság, illetve kapcsolatrendszere alapján a Tisza-mente városhálózatához sorolt, a vármegye belső periferiájához tartozó település, amely járásközpontként kap szerepet. Kunhegyes a városi rangot 1989-ben nyerte el, 2013 óta a járásszékhely. A kunhegyesi járáshoz a székhelyen kívül hat település tartozik: Abádszalók, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora és Tiszabő. Kunhegyes a járás déli sarkában található, a hozzá tartozó településektől 10-23 km távolságra.

1.1.1.1. Országos szerepkör

Az Országos Fejlesztési Koncepció és Területfejlesztési Koncepció nem említi Kunhegyes Várost.

Forrás: Országos Fejlesztési Koncepció és Területfejlesztési Koncepció

1.1.1.2. Régiós szerepkör

Az Észak – Alföldi régiót három vármegye alkotja: Jász – Nagykun – Szolnok vármegye, Hajdú – Bihar vármegye és Szabolcs – Szatmár – Bereg vármegye. A három vármegye közül Jász-Nagykun-Szolnok vármegye a legkisebb területű és népességű vármegye, a régió lakosságának 26,2%-a él a vármegye területén. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye a régió területének 31,2%-át foglalja magában.

A régióban az országos településhalmaz több, mint 12%-a található, a települések átlagos területe és népességszáma meghaladja az országos átlagot. A régió városhálózata még hordozza magán a nagy kiterjedésű mezővárosi jellegzetességeket, főleg Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye városhálózatát jellemzik a nagy népességszámú és nagy kiterjedésű városok. A történelem másik jellegzetes alföldi hagyatéka, a nagy kiterjedésű tanyarendszer Nyíregyháza kivételével, már csak foltszerűen maradt fent (a településrendszer ritkulása részben ebből ered).

Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye településrendszere hasonló, azonban Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye kiugróan magas település állománnyal rendelkezik (ez az aprófalvas településrendszer a vármegye egyik sajátossága).

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye városhálózatát a jelenlegi makroregionális térstruktúrának többségében másod - harmadrangú hálózati rétegei határozzák meg.

A városok tekintetében regionális szinten elmondható, hogy a városi funkciókat és a városok térszervező erejét tekintve jelentős különbségek vannak. Az elsődleges probléma, hogy a településhálózat nélkülözi a középvárosokat, amelyek biztosítanák a városi funkciók decentralizáltságát a vármegyeszékhelyekkel szemben. Másrészt az elmúlt években érvényesülő várossá nyilvánítási hullám, jelentősen felülreprezentáltta tette a gyenge teljesítő képességű kis

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

városokat. A 80-as évektől dinamizálódó várossá nyilvánítási hullám egyes térségekben túl is lépte azoknak a településeknek a körét, amelyet térszerkezeti szempontból indokolttá tett a városi cím adományozása, mindez a városi cím nivellálódásához vezetett. Az Észak-alföldi régióban település földrajzi szempontból a városhálózat mára kiépültnek tekintendő, városiányos térségek már csak a határmenti, periférikus térségekben találhatóak (Bereg, Szatmár, Bihar).

3. térkép: Kunhegyes Város elhelyezkedése a megyében

Forrás: TERPORT (saját szerkesztés)

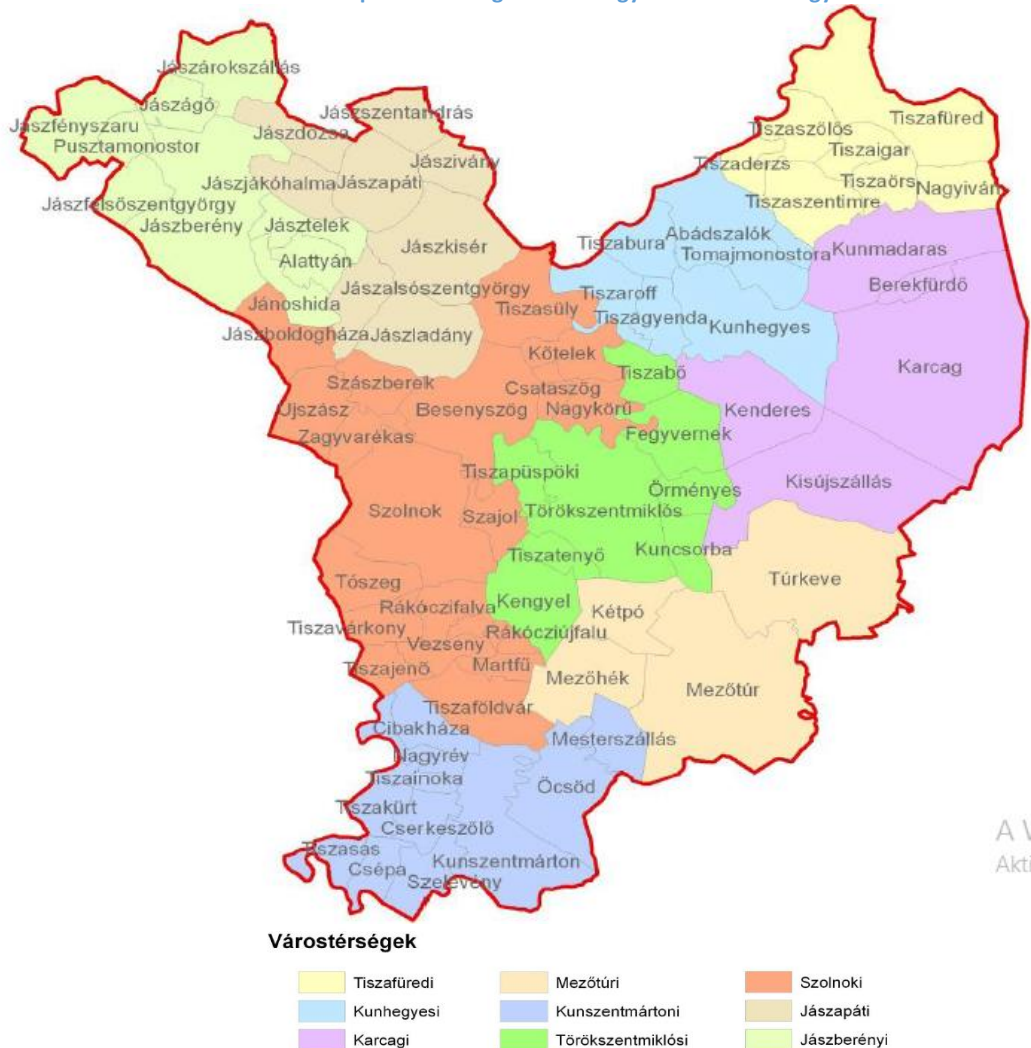
Össességében elmondható, hogy a régió városhálózata polarizált, amely az 1990-es években tovább erősödött. A funkciók és az erőforrások a városhierarchia csúcsai a vármegyeszékhelyeken összpontosulnak. A potenciális középvárosi szint hiányos, a kisváros hálózat, amely korábban sem volt erős, a városok számának növekedése ellenére szerepkörét tekintve gyengült

1.1.2. A település vonzaskörzetének és funkcióinak bemutatása, elemzése

1.1.2.1. Kunhegyes várostérsége

A társadalom térbeli szerveződésének alakulásában, annak változásaiban meghatározóak a központi funkciókat is betöltő települések, melyek kapcsolatokat építenek ki a körülöttük lévő más településekkel. Ezen kapcsolatok fejlődhetnek tovább, amikor a funkciókkal rendelkező település, mint központ körül kialakul annak vonzaskörzete, az a térség, ahonnan az egyes funkciók és szolgáltatások elérése, mindennapi ügyeinek intézése érdekében a lakosság a központba utazik. Más viszonyrendszerben az a térség, azon települések köre, amelyre a központ vonzó hatással bír az általa biztosított különböző funkcióknál és szolgáltatásoknál fogva. A jogszabályi környezet nem adja meg a várostérség fogalmát.

4. térkép: Várostérségek Jász - Nagykun - Szolnok megyében

0 5 10 20 30 40
Kilométer

Forrás: Várostérségek lehatárolása Jász – Nagykun - Szolnok megyében, 2013 (ÉÁRFÜ)

Az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség (ÉÁRFÜ) által 2013. évben készített „Várostérségek lehatárolása Jász – Nagykun - Szolnok megyében” című elemzés során az egyes központok által biztosított feladatok, funkciók és szolgáltatások ellátási területét, mint vonzaskörzeteket térképezték

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

fel, majd ezek összevonásával alakultak az egy-egy központ körül kialakuló ún. várostérségek, mely várostérség településeire az adott központ fejti ki leginkább hatását, a települések adott központhoz kötődnek.

Kunhegyes korábban nem volt kistérségi központ, a járási szisztémában kapott a kiemelt feladatokkal járó rangot. A várost korlátozhatja, hogy tőle lakosságában csupán némileg elmaradó települések veszik körül (Karcag várostérségének települései). Gravitációs ereje a hagyományos központi szerepkörrel rendelkező Tiszafüred mellett is mérsékeltebben jelenik meg. Kivétel ez alól az egészségügyi ellátásban betöltött szerepe, ahol a kunhegyesi és a tiszafüredi járásra terjed ki hatásköre, tehát Karcag mellett jelentős szereplő ezen a téren.

A középfokú iskolák tanulóinak lakhelyét tekintve elmondható, hogy összesen 14 településről járnak Kunhegyesre középiskolába, ezek közül azonban csak saját maga számára jelenik meg elsődleges központként, a többi település esetében más városokat is választottak a tanulók. Abádszalók inkább Tiszafüredhez vonzódik a tanulói választások alapján, míg a Tisza menti kistelepülésekről inkább Törökszentmiklós felé mennek a tanulók, elsősorban a kedvezőbb közlekedési feltételeknek köszönhetően.

A közigazgatási funkciók tekintetében a vármegye északi része inkább a szomszédos Tiszafüred feladatellátási körzetéhez tartozik. Kunhegyesen mindössze pár funkció érhető el (Munkaügyi központ, , Okmányiroda, Tűzoltóság), öt településre (**Kunhegyes**, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff és Tomajmonostora) vonatkozó szolgáltatási kötelezettséggel. A vármegye belsejében való fekvése miatt megyén kívüli kapcsolatai visszafogottak.

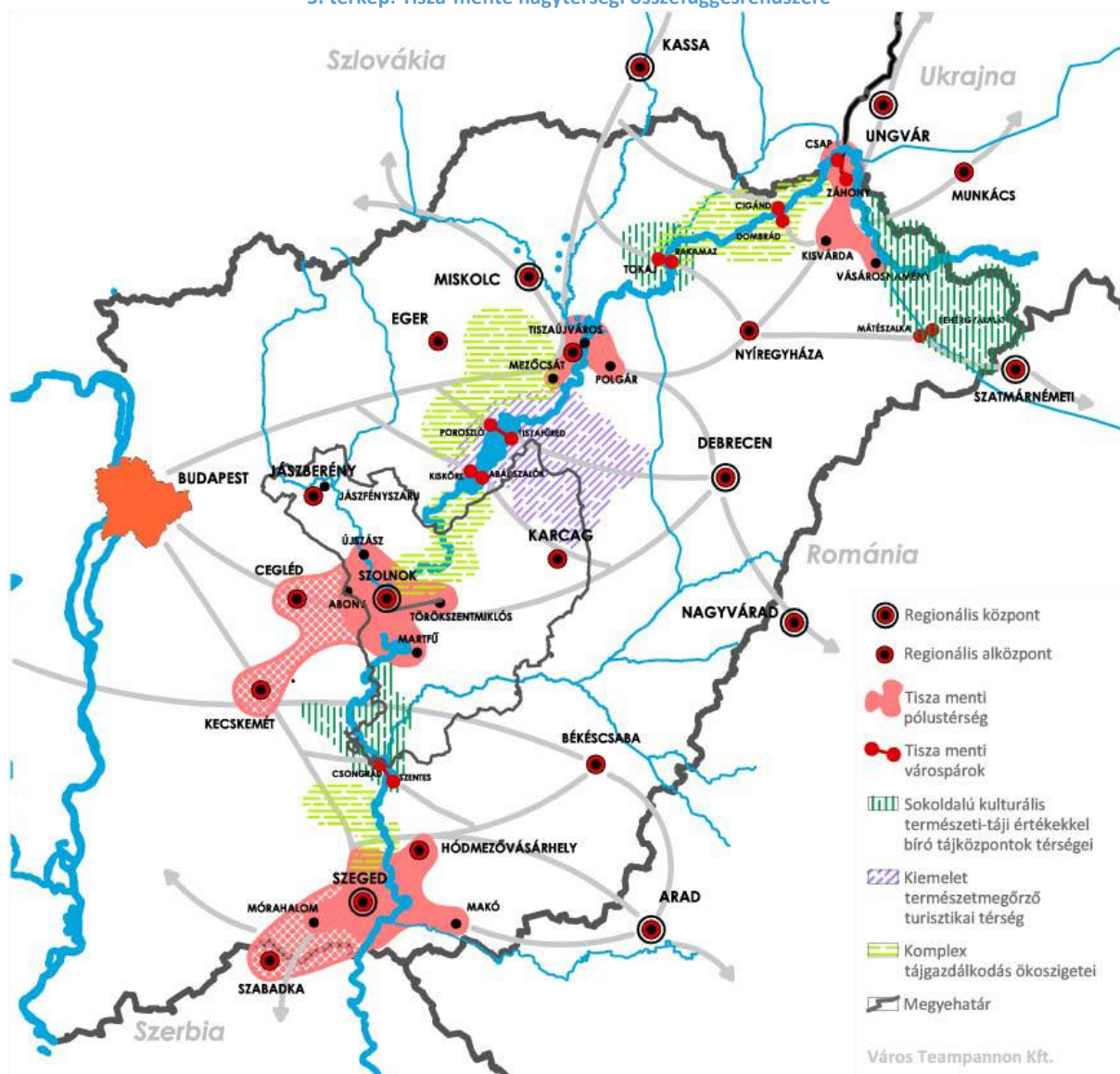
Tiszabő hagyományosan Törökszentmiklóshoz kötődik, melyet alátámasztanak az intézményi kötődések. A Kunhegyesi várostérséghez való sorolása azonban a települést is érintő térségi problémák kezelésénél fogva indokolt. A Kunhegyesi várostérség kisebb települései (Tiszagyenda, Tiszaroff, Tiszabura) is hasonló problémákkal küzdenek (ár- és belvízi kérdések, vízrendezés, demográfiai kérdések - különösen a drámai elvándorlásra), amit alátámaszt a települések Tisza-menti, perifériális fekvése is. A város-vidék kapcsolatok elmélyítése érdekében indokolt a közösségi kapcsolatok bővítése a két település között

A lehatárolás alapján a Kunhegyesi várostérség települései: **Kunhegyes**, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora, Abádszalók, Tiszabő.

1.1.2.2. Kunhegyes Város közeli gravitációs központok

Kunhegyes Város körül kirajzolódó 30 – 50 km sugarú körben több, jelentősebb központ található: Szolnok, mint vármegyeszékhely (Szolnok MJV lakónépessége 2022. év január hó 01. napján: 68 774 fő; távolsága közúton Kunhegyes Várostól: 49,3 km), Karcag (Karcag Város lakónépessége 2022. év január hó 01. napján: 18 581 fő; távolsága közúton Kunhegyes Várostól: 24,5 km), Tiszafüred (Tiszafüred Város lakónépessége 2022. év január hó 01. napján: 10.582 fő; távolsága közúton Kunhegyes Várostól: 33,7 km), Kisújszállás (Kisújszállás Város lakónépessége 2022. év január hó 01. napján: 10.282 fő, távolsága közúton Kunhegyes Várostól: 24,0 km), mint alközpontok és több kisebb 5.000 főnél népesebb alacsony térszervező erővel bíró kisváros.

5. térkép: Tisza-mente nagytérségi összefüggésrendszere

Forrás: Jász – Nagykun – Szolnok Vármegyei Területfejlesztési Koncepció

1.1.2.3. Járási szerepkör

Kunhegyes egy kisváros, járásközpontként középfokú közigazgatási funkciókkal bíró település az Alföld közepén, amely az észak-alföldi régió felsőfokú központjától, Debrecentől 87 km, a vármegye felsőfokú központjától, Szolnoktól 50 km távolságban található.

A közúti közlekedési útvonalak közül autópálya, egyszámjegyű főút nem érinti. Észak-déli irányban a Tiszafüred-Fegyvernek között kiépült 34-es út szeli ketté a várost. Az úton északkeletre indulva Kunmadaras, Tiszaörs és Tiszaigar után a 34 km-re lévő Tiszafüred érhető el. Tiszafüredről a felújított 33-as úton juthatnak el a Kunhegyesiek az M3-ra Füzesabony felé, vagy Debrecenbe, ha a másik irányba haladnak a 33-ason. Kunmadarasról a már felújított 3401-es úton Berekfürdő érintésével lehet eljutni a Kunok fővárosába, Karcagra.

6. térkép: Kunhegyesi járás elhelyezkedése Magyarországon

Forrás: KSH / KSH-Helyiségnévtár

Kunhegyesről a 34-es úton délnek indulva a 18 km-re fekvő Fegyvernekre juthatunk, itt csatlakozik a 34-es út a 4-es főúthoz. A 4-es főúton érhető el a vármegye felsőfokú központja Szolnok. Fegyvernek és Szolnok között félúton található Törökszentmiklós, ahová hivatali ügyintézés szólíthatja a kunhegyesi lakosokat. A 4-es út melletti Kisújszállás mindössze 24 km-re található Kunhegyestől. A buszos közlekedés jól szervezett, a 3404-es úton Kenderesen át vezet Kisújszállásra. Emellett Kunhegyesről a 3212-es, a 3221-es és 3222 úton elérhető települések is megközelíthetők. A kunhegyesi járás települései ez utóbbi három útvonalon keresztül közelíthetik meg a járás székhelyét.

1. táblázat: A Kunhegyesi járás települései

Település neve	Jogállás	Lakónépeség (2022.01.01.)	Lakások száma (2022.01.01.)	Területnagyság (hektár) (2022.01.01.)
Abádszalók	Város	4 055	2 038	13 223
Kunhegyes	Város	7 092	3 344	14 893
Tiszabő	Község	2 080	456	3 504
Tiszabura	Község	2 924	851	4 520
Tiszagyenda	Község	937	518	3 693
Tiszaroff	Község	1 554	835	5 249
Tomajmonostora	Község	695	349	1 376
Összesen		19 337	8 391	46 458

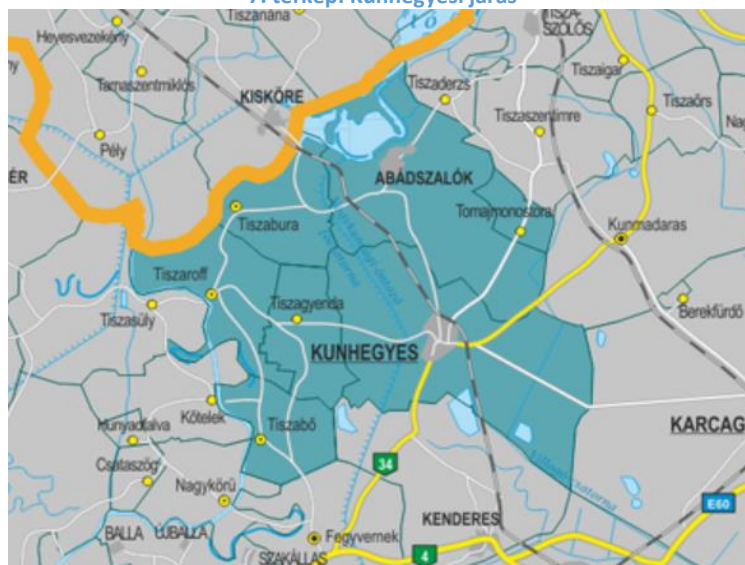
Forrás: KSH Helyiségnévtár (2022. január 1. adatsor) (saját szerkesztés)

A járást 2018. január 01. eszmei időpontban 19.824 fő lakta, tendencia szerűen szinte mindegyik tagtelepülés lakónépesége csökkent, 2022. január 01. eszmei időpontra 19.337 főre.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A Kunhegyesi járás az ország és a vármegye egyik legkevésbé fejlett területe, a vármegyei területfejlesztési koncepció belső periferiának tekinti. A járás közszolgáltatásai és gazdasága a két városra, a járásszékhely Kunhegyesre és Abádszalókra koncentrálódik. Kunhegyes a legintenzívebb kapcsolatban Abádszalókkal és Tiszaburával áll. A járásra jellemző, hogy Kunhegyes kiemelkedő központi szerepet tölt be a járás társadalmi - gazdasági életében. Vonatkozik ez a gazdaság koncentrációjára, az intézményi, szolgáltatási és kereskedelmi ellátásra, az infrastruktúrára egyaránt. A város és a térség települései között ezért szoros egymásrataltsági kapcsolat jellemző. A városok közül Kunhegyes tekinthető teljes körű városi ellátást biztosító központnak. Abádszalók részleges városi ellátást és részleges városi igazgatást biztosító alközpontként értelmezhető.

7. térkép: Kunhegyesi járás

Forrás: <http://www.jaras.info.hu/>

A Kunhegyesi járást a Heves vármegyei Hevesi járás, a Tiszafüredi járás, a Karcagi járás, a Törökszentmiklósi járás, illetve a Szolnoki járás határolja. A kunhegyesi járás a 290/2014. (XI.26.) Kormányrendelet szerint a kedvezményezett, fejlesztendő és komplex programmal fejlesztendő járások közé tartozik.

A Kunhegyesi járás illetékességi területe: Abádszalók, **Kunhegyes**, Tiszabó, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora. A járás népsűrűsége 42,3 fő/km², a járás lakónépességének közel 20%-a fiatalok (14 év alatti), az aktív korúak (15-64 évesek) aránya közel 66%, míg időskorúak (65 év feletti) aránya közel 16%. A járáshoz tartozó települések száma 7.

1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL (ORSZÁGOS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓVAL ÉS A TERÜLETILEG RELEVÁNS VÁRMEGYEI, VALAMINT TÉRSÉGI TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓKKAL ÉS PROGRAMOKKAL) VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

1.2.1. Az Országos Területfejlesztési Koncepcióhoz való igazodás

Az Országos Területfejlesztési Koncepciót a 97/2005 (XII.25.) OGY Határozattal fogadta el az Országgyűlés. Kunhegyes Város tekintetében az alábbi releváns megállapításai rögzíthetők:

Régiók fejlesztési irányai

Észak-Alföld (*Hajdú-Bihar vármegye, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye*)

Az Észak-Alföldi Régió földrajzi elhelyezkedésére, valamint a meglévő és mobilizálható erőforrásaira támaszkodóan, hazai és európai szinten is versenyképes gazdaságával, az értékek megőrzésével és fenntartható használatával biztosítja a minőségi élet feltételeit az itt élők számára

1.2.2. Nemzeti Fejlesztés 2030 való igazodás

Az Országgyűlés 1/2014 (I.3.) OGY Határozata **Nemzeti Fejlesztés 2030** - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról (melynek elkészítéséről az 1996. évi XXI. törvény rendelkezik) alapján:

Átfogó fejlesztési célok:

1. Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
2. Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
3. Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeinek megőrzése és környezetünk védelme
4. Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Specifikus célkitűzések:

1. Versenyképes, innovatív gazdaság
2. Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
3. Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és – ellátás
4. Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+f+i
5. Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
6. Jó állam: szolgáltató állam és biztonság
7. Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme

Területi specifikus célok:

1. Az ország makroregionális szerepének erősítése
2. A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
3. Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
4. Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
5. Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés
6. Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása

Középtávú fejlesztési prioritások:

1. Patrióta gazdaság, kis- és középállalati bázison, nagyvállalati partnerségben
2. Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé
3. Útban az erőforrás - és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé
4. Népesedési és közösségi fordulat
5. Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Szak és területpolitikai fejlesztési irányok között szerepel:

A fenntartható és harmonikus város-vidék kapcsolat

A város-vidék egységes rendszert alkot. A városi centrumok központi funkciókat látnak el, amelyek elérhetőségét/hozzáférhetőségét biztosítani kell minden potenciális érintettnek. A városkörnyéki falvak a lakó- és rekreációs funkciókon kívül szerepet játszanak a városok élelmiszerellátásában és az ökológiai hálózatok, a városok körüli zöld gyűrűk, zöldfelületek biztosításában.

Fejlesztéspolitikai feladatok:

- A város és vonzaskörzetének szereplői közötti együttműködés ösztönzése.
- A város szétterülésének megakadályozása, a kontrollálatlan városnövekedés, illetve a városkörnyéki települések egyfunkciós lakóövezetté vagy perifériává alakulásának megelőzése a városkörnyék integrált és tudatos térségi fejlesztésével.
- A beépített területek összenövésének megakadályozása.
- Központi városok belterületének vonzóvá tétele.
- Az ökológiai funkciójú területek további visszaszorulásának elkerülése.
- Zöldfelületek hálózatba szervezése (zöld gyűrű) és minőségi bővítése.
- A városokban található központi szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása: a nyitva tartás szervezése, a környéki parkolási lehetőségek biztosítása, a közösségi és alternatív, gyalogos és kerékpáros közlekedés általi megközelíthetőség lehetővé tétele, az elektronikus szolgáltatások kialakítása, kihelyezett vagy mobil szolgáltatások révén.

Fenntartható és kompakt városszerkezet kialakítása

Az erőforrások hatékony és fenntartható hasznosításának fontos alapja a kompakt településszerkezet.

Fejlesztéspolitikai feladatok:

- A többközpontúság kiépítése nagytérségi, és városszerkezeti szinten egyaránt.
- Intenzív együttműködés elősegítése a szereplők között, hogy mérséklődjenek a közlekedési távolságok, és így korlátozódjon az urbanizált területek terjeszkedése a hatékony energia felhasználás szerint.
- Fenntartható mobilitási viszonyok megteremtése a városon belüli és város körüli utazási szükséglet mérséklése érdekében, a munkahelyek, lakóövezetek, szolgáltatási és közlekedési hálózatok elhelyezkedésének optimalizálása.
- A közlekedés racionalizálása és a fenntarthatóságának biztosítása, a környezetbarát alternatív közlekedési eszközök fejlesztése (vasút, elővárosi vasút, kerékpárutak, ahol lehet vízi közlekedés és ezek kombinációi).
- A városszerkezet tagolása beépítetlen területekkel, zöldterületekkel és a természetes szellőzést biztosító zónákkal.
- A városi zöldterületek minőségi bővítése, a közparkok szolgáltatásainak és infrastruktúrájának megújítása, hálózatba szervezése.
- A barnamezős területek (használaton kívüli ipari területek) előnyben részesítése a zöldmezős beruházásokkal szemben.
- Területileg integrált, komplex örökségvédelmi, értékvédelmi beavatkozások ösztönzése, fenntartható hasznosítása.
- Jövedelemtől és életkortól függetlenül használható, mozgásra, egészséges életmódra és kreativitásra ösztönző tiszta (köz)területek.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása a természeti-, az épített és a kulturális örökségeinkhez.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye

POZICIONÁLÁS

A vármegye sajátos térszerkezeti törésvonalon fekszik az Alföld közepén. A főváros vonzásába tartozó Jászság és Szolnok térsége fejlődő a versenyképes iparágak koncentrációja miatt, míg a tiszántúli részeken elmaradott, periférikus térségek alakultak ki. A nagytérségi és környezeti adottságok hasznosításának akadálya a gyorsforgalmi úthálózat hiánya és a közúthálózat romló állapota. A kedvező adottságokon alapuló mezőgazdasági termelés csökkenő volumenű, de javuló minőségű. A közelmúlt nagy beruházásai csökkentették a vármegye árvízi veszélyeztetettségét. A Tisza adta lehetőségek kihasználatlanok, a turizmus kínálata csak néhány településen bővült. A 2000-es évek folyamatos GDP növekedése 2009-ben tört meg, 2010-ben pedig már csökkenés volt tapasztalható. A népesség erősen fogy, a fiatalok körében pedig nő a romák aránya. A foglalkoztatottak száma csökken, a munkanélküliség növekszik, de ezek a trendek az országos átlagnál kedvezőbbek. A bérek elmaradnak a hazai átlagtól, a foglalkoztatási szerkezet stabil. A közüzemi infrastruktúra fejlődése dinamikus, a humánszolgáltatások kapacitása és igénybevétele összhangban van.

FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

- Erőteljes kapcsolódás a fejlődő fővárosi térséghez és M1-M5 tengelyhez a gyorsforgalmi utak (M4, M8, M44) kiépítése, a közút- és vasúthálózat fejlesztése, az innováció és a gazdasági együttműködés bővítése által.
- Versenyképes vármegye kialakítása Szolnok térsége súlyának növelésével, a Jászság új minőségű fejlesztésével, a Tiszántúlon új növekedési pólusok kialakításával és a Tisza-tó kiemelt kezelésével.
- Az agrárium együttműködésen alapuló megújítása a tájfenntartó kapacitás növelése és a termelés bővítése érdekében.
- Kiegyensúlyozott Tisza-mente és kultúrtáj hálózata létrejöttének előmozdítása összehangolt vízügyi, környezetvédelmi, energetikai, turisztikai és vidékfejlesztéssel.
- A népességmegtartó képesség növelése a foglalkoztatási lehetőségek bővítése, a képzettség és az egészségi állapot javítása, a felsőfokú oktatás fejlesztése és az infrastrukturális felzárkóztatás folytatása segítségével.
- A leszakadó térségek és társadalmi csoportok felzárkóztatása a foglalkoztatási, infrastrukturális, intézményi, társadalmi és kulturális feltételek biztosításával.

1.2.3. Kapcsolódás a Jász-Nagykun-Szolnok Váregye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) határozza meg részletesen a vármegyei önkormányzatok területfejlesztéssel kapcsolatos feladat- és hatásköreit. A Tftv. 11. § (1) bekezdése a területfejlesztési feladatok kapcsán írja elő, hogy a vármegyei önkormányzatnak a területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok ellátása körében az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepcióval összhangban ki kell dolgoznia és el kell fogadnia a vármegye területfejlesztési koncepcióját és területfejlesztési programját. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése szerint a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A törvény alapján a területfejlesztés lett a megyék (vármegyei önkormányzatok) egyik legfontosabb feladata, amelyet a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény későbbi módosításai tovább erősítettek. A 2021. év kiemelt feladata az átfogó céljait tekintve 2030-ig érvényes területfejlesztési koncepció felülvizsgálata és aktualizálása, valamint a 2021-2027-es időszakra új területfejlesztési program (stratégiai és operatív programrészek) kidolgozása. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlése a 12/2021. (III.30.) számú határozatával fogadta el a 2021 – 2027 időszakra vonatkozó Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programot.

2. táblázat: Megyei Területfejlesztési Program céljai

Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027. céljai	
Átfogó célok	A1) BŐVÜLŐ GAZDASÁG – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
Átfogó célok	A2) ÉLTETŐ ÉS ÉLHETŐ KÖRNYEZET – Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
Átfogó célok	A3) EMELKEDŐ KÖZJÓ – Gyarapodó - együttműködő társadalom
Stratégiai területi célok	T1) ÚJ NÖVEKEDÉSI ÖVEZET – Jászság és a szolnoki településegüttes Budapest kiteljesedő erőterében
Stratégiai területi célok	T2) FELZÁRKÓZÓ TISZÁNTÚLI TÉRSÉGEK – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
Stratégiai területi célok	T3) FORMÁLÓDÓ TISZA-ÖKORÉGIÓ – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért
Stratégiai specifikus célok	S1) ÉPÍTŐ MUNKA – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
Stratégiai specifikus célok	S2) ÉRTÉKŐRZŐ TÁJHASZNÁLAT – Megújuló agrárium és kiteljesedő természetközeli turizmus
Stratégiai specifikus célok	S3) VONZÓ TELEPÜLÉSEK – Komfortosodó városok, községek
Stratégiai specifikus célok	S4) ÉRVÉNYESÜLŐ KÖZAKARAT – A helyi társadalom bevonása a fejlesztéspolitika alakításába

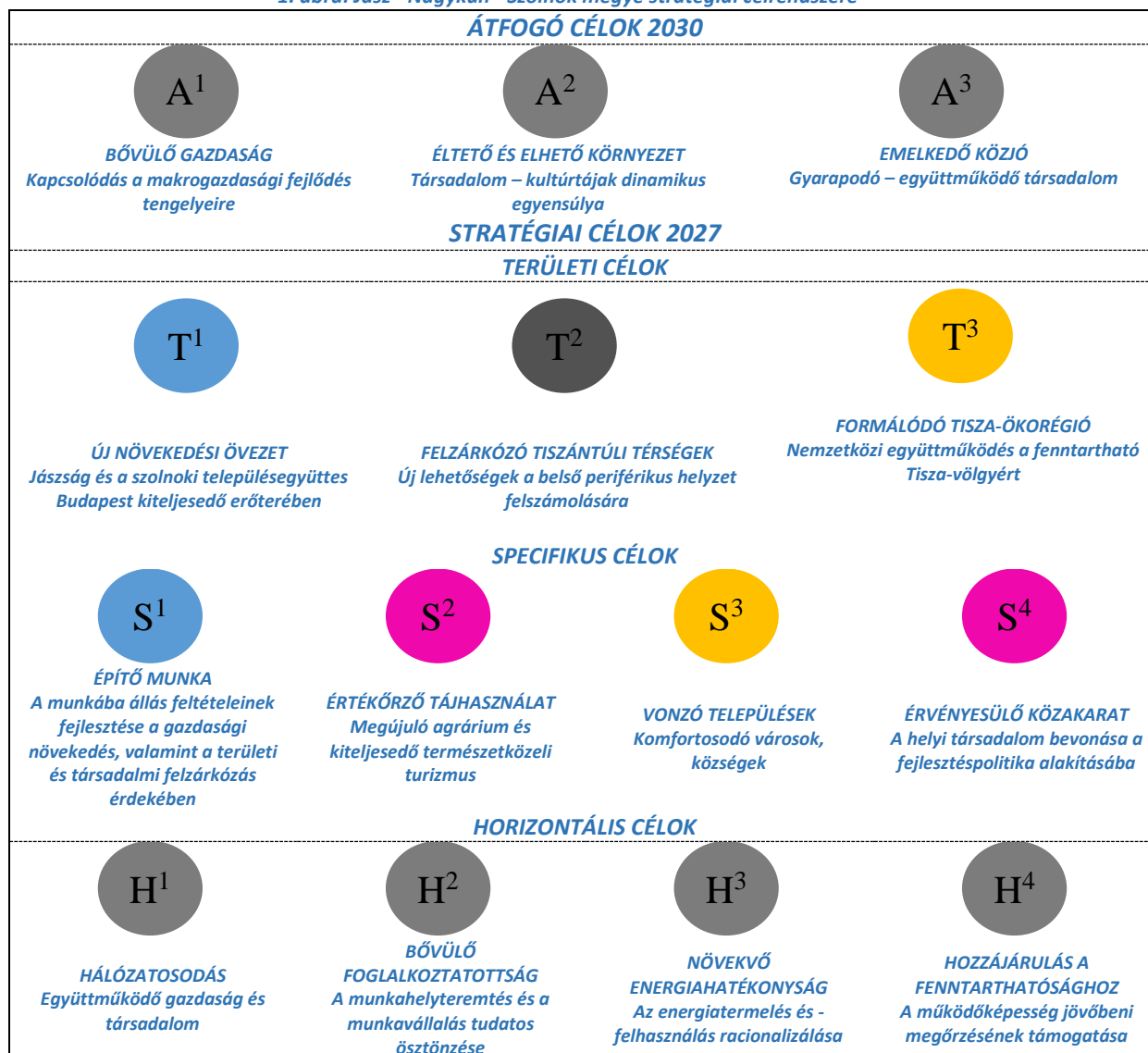
(Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció 2021-2030 (elfogadta: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 11/2021. (III.30.) számú határozatával))

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 33/2021. (VI.30.) számú határozatával fogadta el a 2021-2027. programozási időszakra vonatkozó Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változatát.

2021-2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiai célrendszere három átfogó célt tartalmaz, amely az alábbiak:

- **A1: Erőteljes kapcsolódás a makrogazdaság fejlődési tengelyeihez**
- **A2: Változatos kulturtájak dinamikus egyensúlya**
- **A3: Egészséges, képzett lakosság, együttműködő társadalom**

1. ábra: Jász - Nagykun - Szolnok megye stratégiai célrendszere

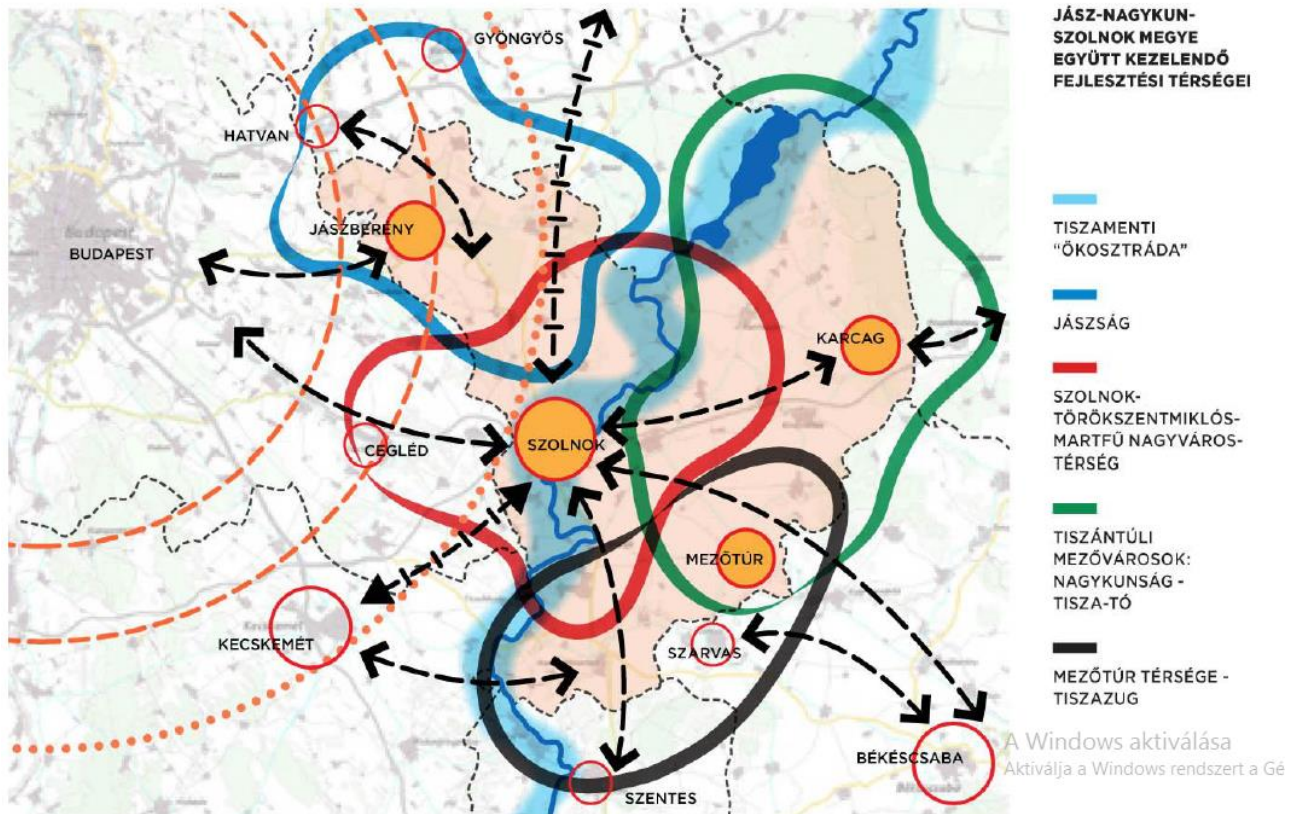
(Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 33/2021. (VI.30.) számú határozatával elfogadott, a 2021-2027. programozási időszakra vonatkozó Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változata)

A 2014 – 2020-as programozási ciklusra való felkészülés során Jász – Nagykun – Szolnok Megye elkészítette a Megyei Stratégiai Programot, Operatív Programot és Integrált Területfejlesztési Programot, amelyek a megye egészét érintő, komplex fejlesztési irányokat tartalmazza. Ezen dokumentumokban került rögzítésre, hogy egyes területi egységeket kiemelten, egy egységként szükséges fejleszteni, segíteni. Jász – Nagykun – Szolnok Megyei közgyűlés a 194/2013. (III.27.) számú határozata rögzíti a megye együttkezelendő térségeit, melyek az alábbiak:

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

- Jászság
- Szolnok – Törökszentmiklós – Martfű térsége
- Nagykunság – Tisza-tavi térség
- Mezőtúr térsége – Tiszazug

8. térkép: Jász - Nagykun - Szolnok megye együtt kezelendő fejlesztési térségei

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2014-2020 (Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 66/2015. (V. 13.) KH számú határozatával)

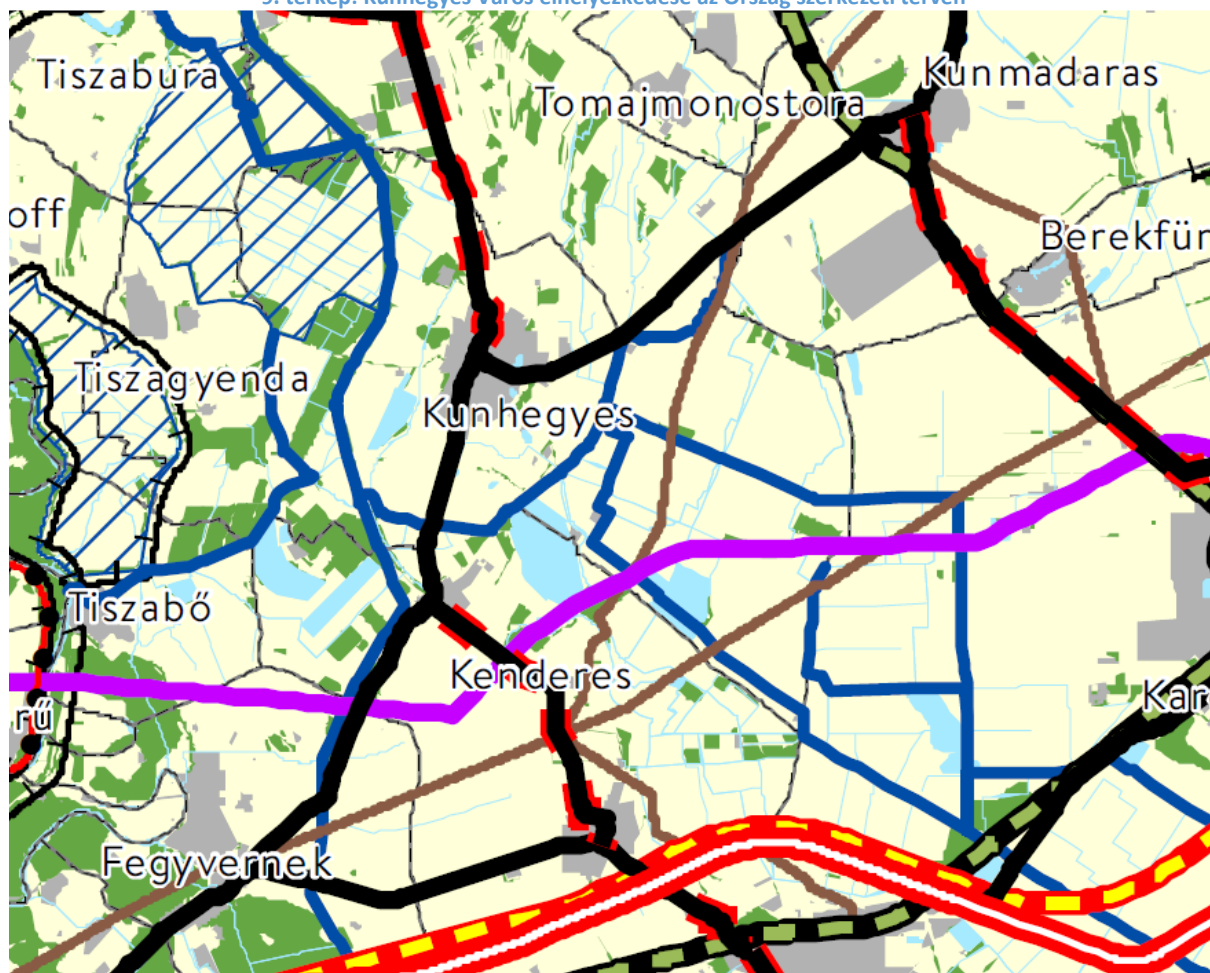
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2014-2020 című dokumentum a Nagykunság – Tisza-tavi térségi lehatárolásába tartozik a Karcagi járás, a Tiszafüredi járás és a Kunhegyesi járás, melyeket együtt kezelendő fejlesztési térségként határozza meg.

1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.3.1. Országos Területrendezési Tervvel való összefüggések

A 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről, 2019. március 15-től lépett hatályba. Kunhegyes város közigazgatási területére vonatkozóan az Országos Szerkezeti terve és az övezeti tervek az alábbiakat tartalmazzák:

9. térkép: Kunhegyes Város elhelyezkedése az Országos szerkezeti tervén

Forrás: Országos szerkezeti terv

Kunhegyes közigazgatási területe az országos területfelhasználási kategóriák közül erdőgazdálkodási térségbe, mezőgazdasági térségbe, vízgazdálkodási térségbe és települési térségbe sorolt. Vonalas műszaki infrastruktúra közül meglévő országos mellékút főúttá fejlesztése érinti Abádszalók irányába. A külterület északnyugati részén meglévő árvízvédelmi szükségtározó területe érinti. A közigazgatási területen több országos jelentőségű meglévő csatorna van.

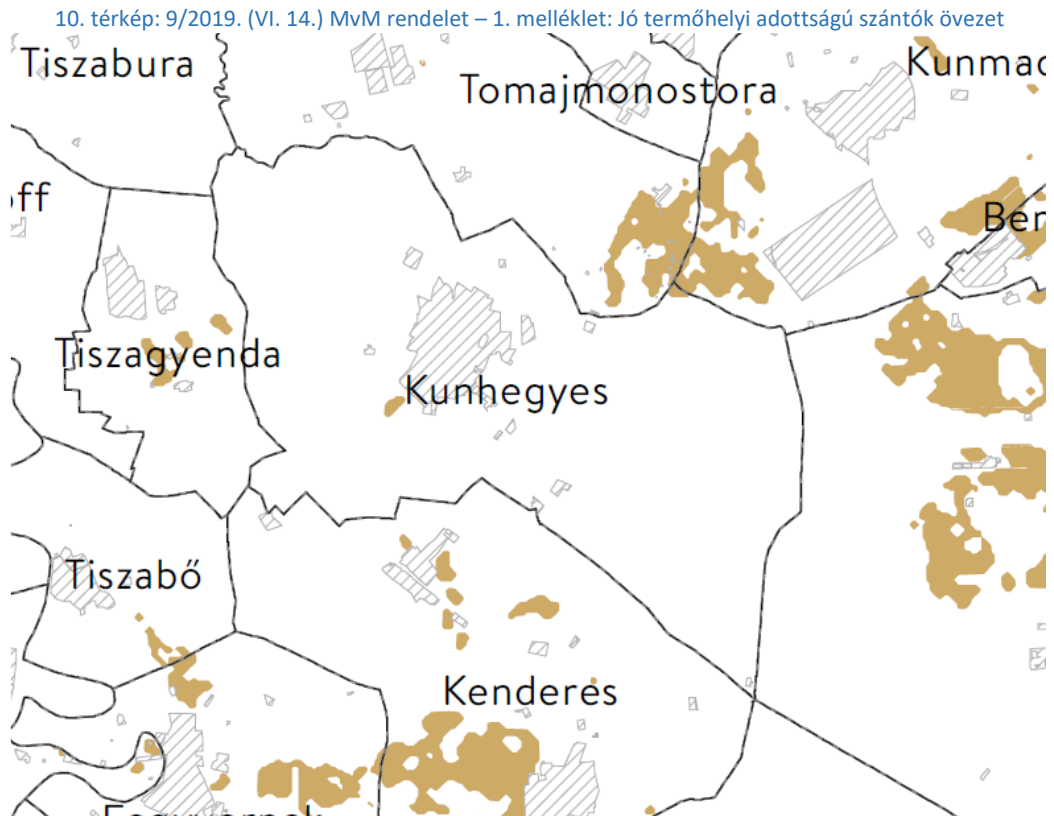
Kunhegyes közigazgatási területét érinti az ökológiai hálózat magterületének övezete a belterülettől északnyugatra, valamint a külterület déli és délkeleti részén, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete a külterület délkeleti határrészén, a keleti és a nyugati területen, valamint az ökológiai hálózat puffterületének övezete a déli külterületi területén.

Országos övezetek közül nem érinti:

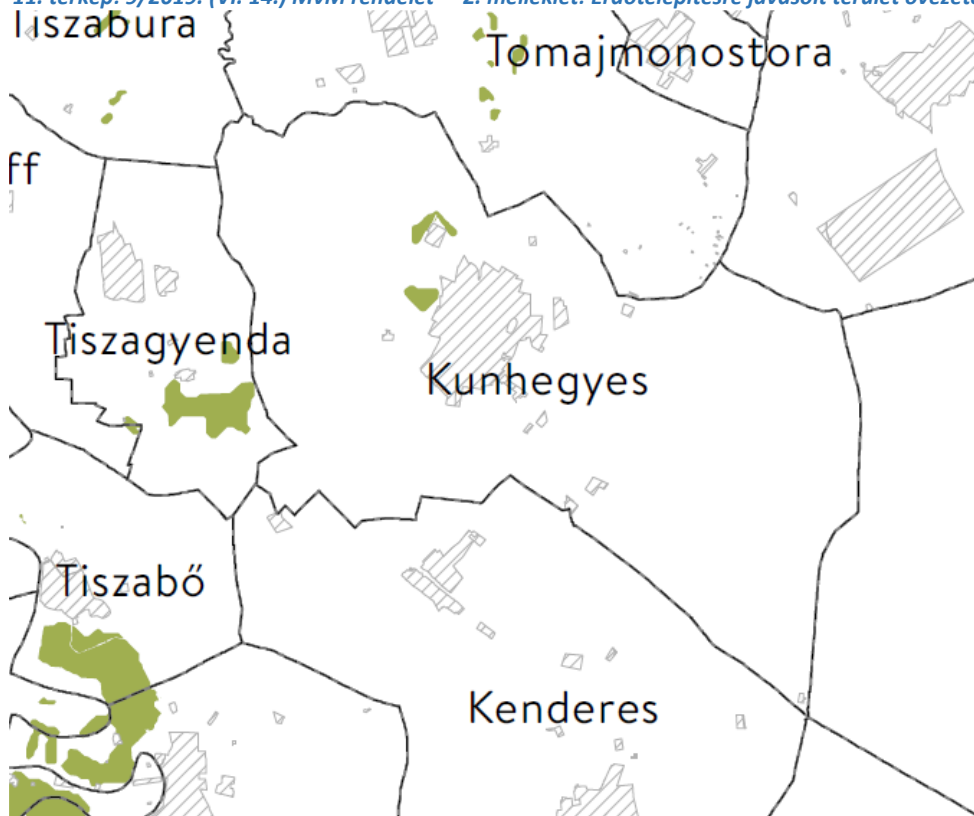
- ***kiváló termőhelyi minőségű szántóterület övezete***
- ***világörökség és világörökség várományos terület övezete***
- ***honvédelmi és katonai célú terület övezete***

A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet által megállapított országos övezetek közül a település közigazgatási területét érinti:

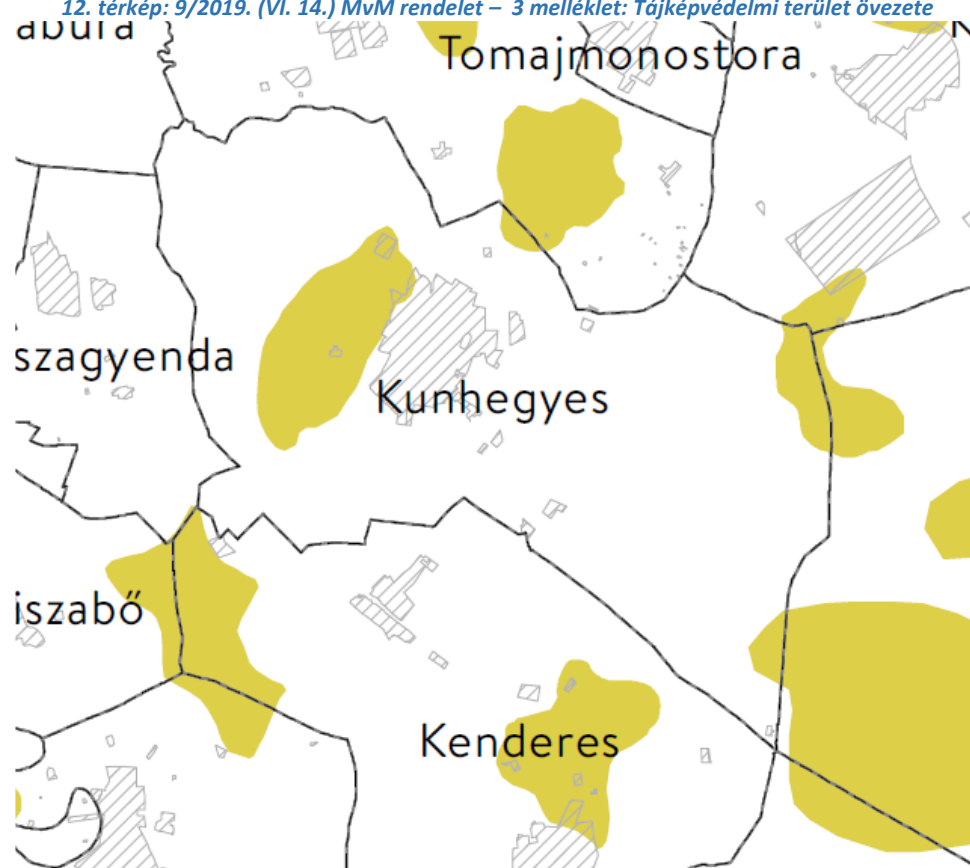
- 1. melléklet: Jó termőhelyi adottságú szántók övezete
- 2. melléklet: Erdőtelepítésre javasolt terület övezete
- 3. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete
- 4. melléklet: Víztisztaság-védelmi terület övezete
- 6. melléklet: VTT tározók övezete

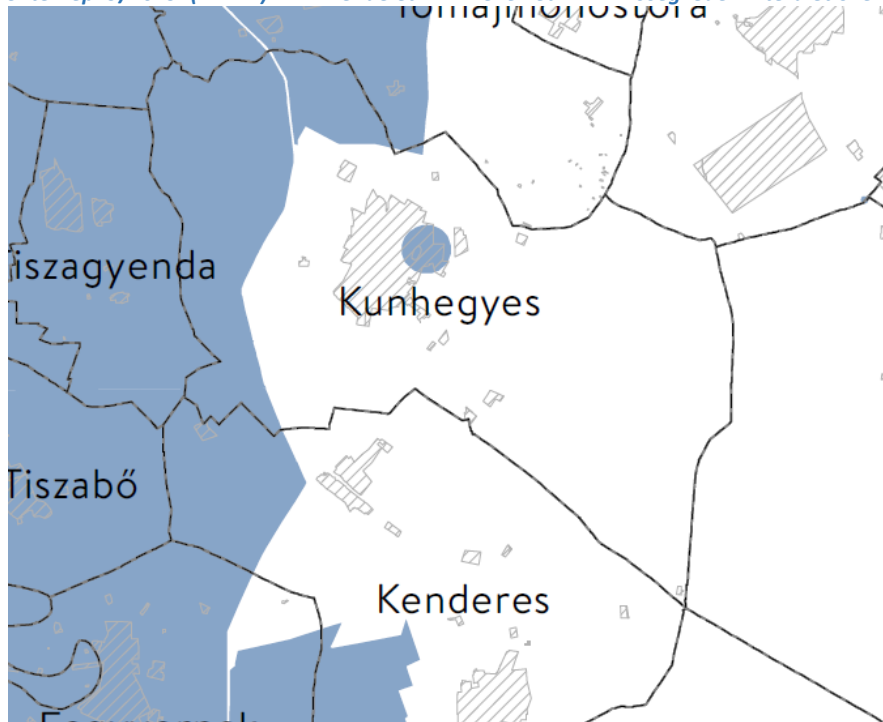
11. térkép: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – 2. melléklet: Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

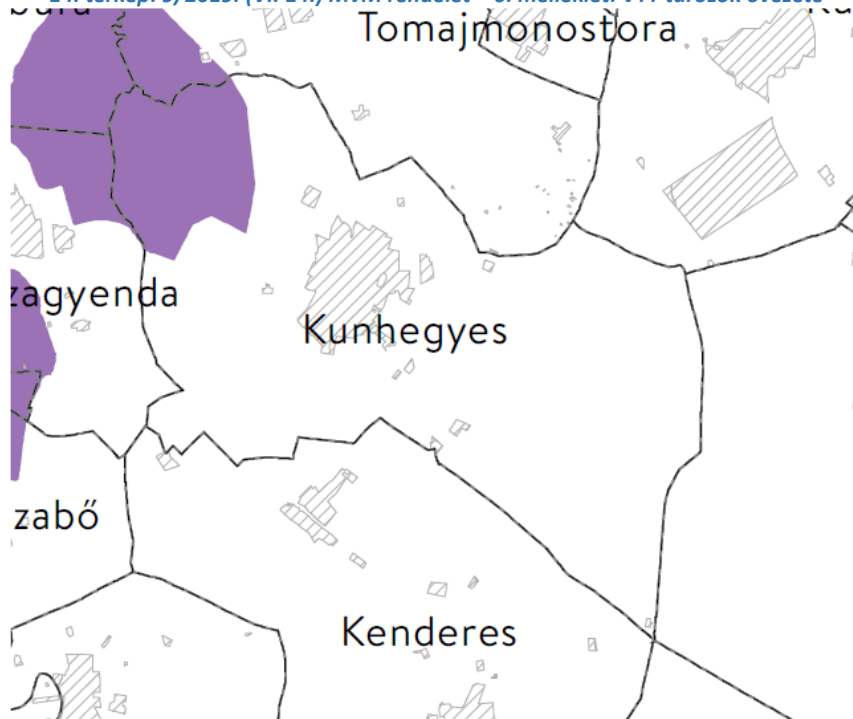
12. térkép: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – 3. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete

13. térkép: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – 4.melléklet: Vízminőségvédelmi terület övezete

14. térkép: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – 6. melléklet: VTT tározók övezete

A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet által megállapított országos övezetek közül a település közigazgatási területét nem érinti:

- **5. melléklet: Nagyvízi meder övezete**

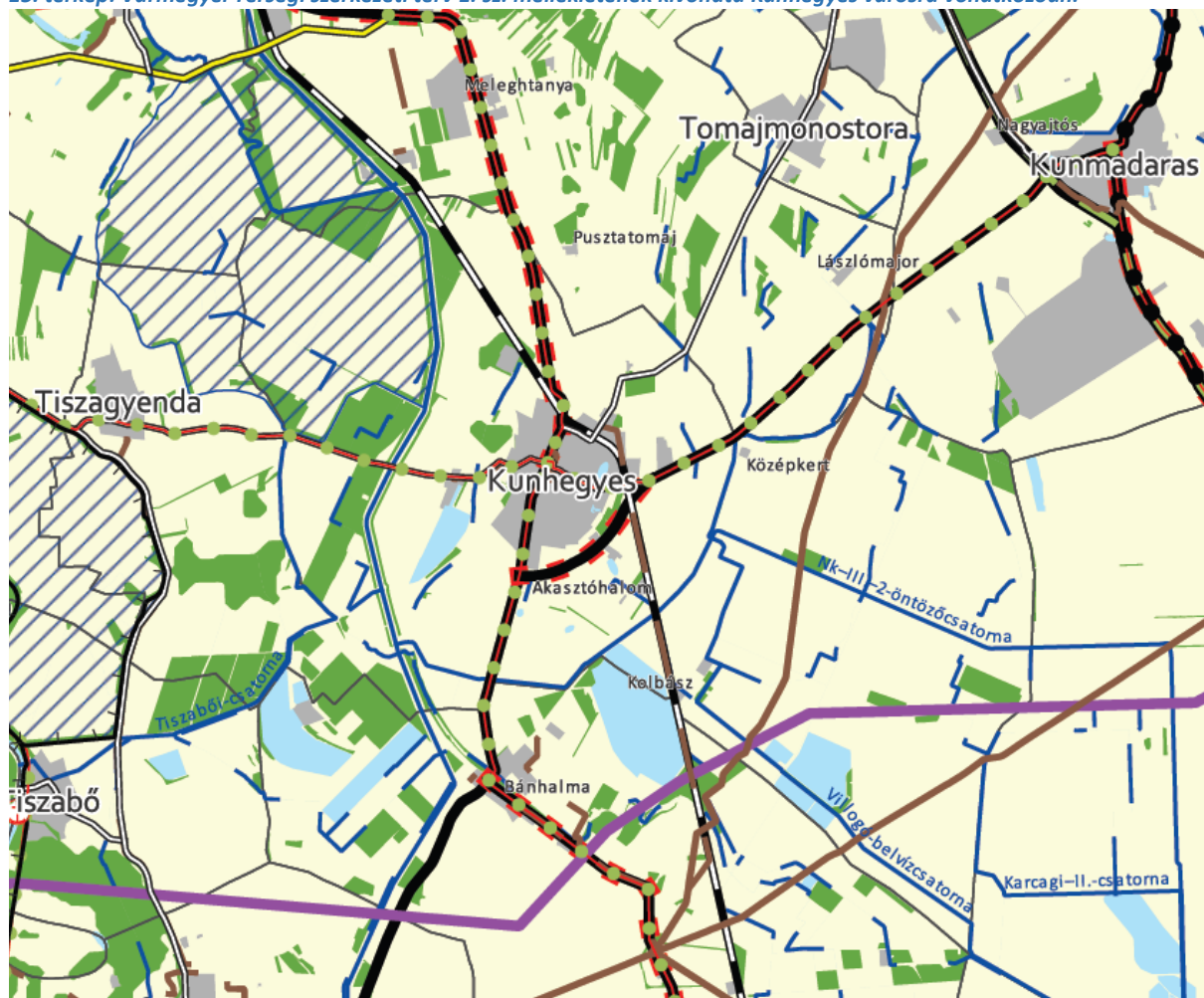
1.3.2. Jász – Nagykun – Szolnok Vármegye Szerkezeti Tervvel való összefüggések

A Vármegyei Szerkezeti Terv település területét érintő elemeink felsorolása, bemutatása

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye hatályos Területrendezési Terve (MTrT, 2020) Kunhegyes közigazgatási területét, a tervezéssel érintett területeit az alábbi kategóriákba sorolja (1. számú melléklet alapján):

- *Mezőgazdasági térség*
- *Erdőgazdálkodási térség*
- *Vízgazdálkodási térség*
- *Települési térség*

15. térkép: Vármegyei Térségi szerkezeti terv 1. sz. mellékletének kivonata Kunhegyes városra vonatkozóan.

Országos/Térségi műszaki infrastruktúra hálózatok

Az országos, valamint a térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények helye az MTrT -ben meghatározott térbeli rend figyelembevételével került feltüntetésre.

Műszaki infrastruktúra hálózatok közül az alábbiak érintik Kunhegyes közigazgatási területét:

- **Főút (meglévő 34. sz főút)**
- **Egyéb mellékút – meglévő**
- **Országos vasúti mellékvonal – meglévő**
- **Országos jelentőségű csatorna - meglévő**
- **Térségi jelentőségű csatorna - meglévő**
- **750 kV átviteli hálózati távvezeték**
- **Földgázelosztó vezeték**
- **VTT – tározó - meglévő**

Tervezett elemek:

- **Tervezett főút (tervezett 34. sz főút belterületet elkerülő szakasza)**
- **Tervezett térségi kerékpárút**

Kunhegyes közigazgatási területe az alábbi térségi övezetekbe sorolt a MTrT 1. sz. függeléke alapján:

3.1. sz. melléklet: Ökológiai Hálózat

- **magterületének övezete**
- **ökológiai folyosójának övezete**
- **pufferterület övezete**

3.2. sz. melléklet: Jó termőhelyi adottságú szántóterületek övezet

3.3. sz. melléklet: Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt területek övezet

3.4. sz. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete

3.6. sz. melléklet: Vízhinőség-védelmi terület övezete

3.7. sz. melléklet: VTT - tározók övezete

3.9. sz. melléklet: Ásványi nyersanyagvagyon övezete

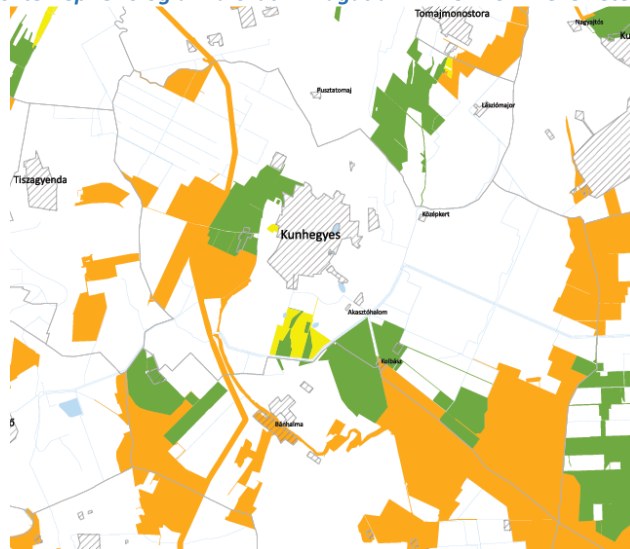
3.10. sz. melléklet: Rendszeresen belvívjárta terület övezete

3.12. sz. melléklet: Térszervező városok övezete

3.14. sz. melléklet: Ártéri tájgazdálkodás övezete

3.1 sz. melléklet: Ökológiai Hálózat

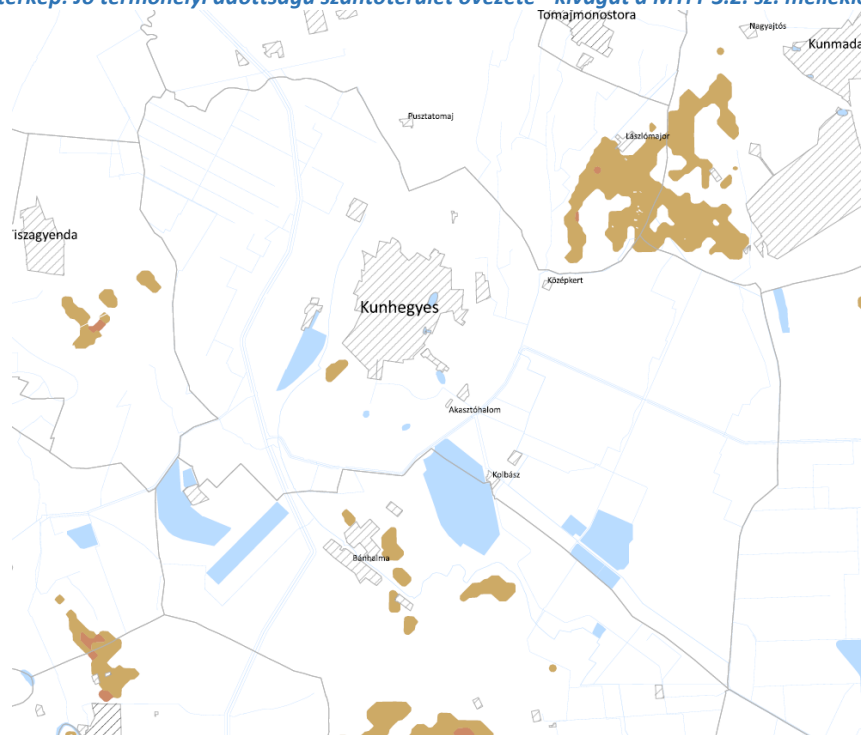
16. térkép: Ökológiai Hálózat - kivágat a MTrT 3.1. sz. mellékletéből

3.2 sz. melléklet: Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete

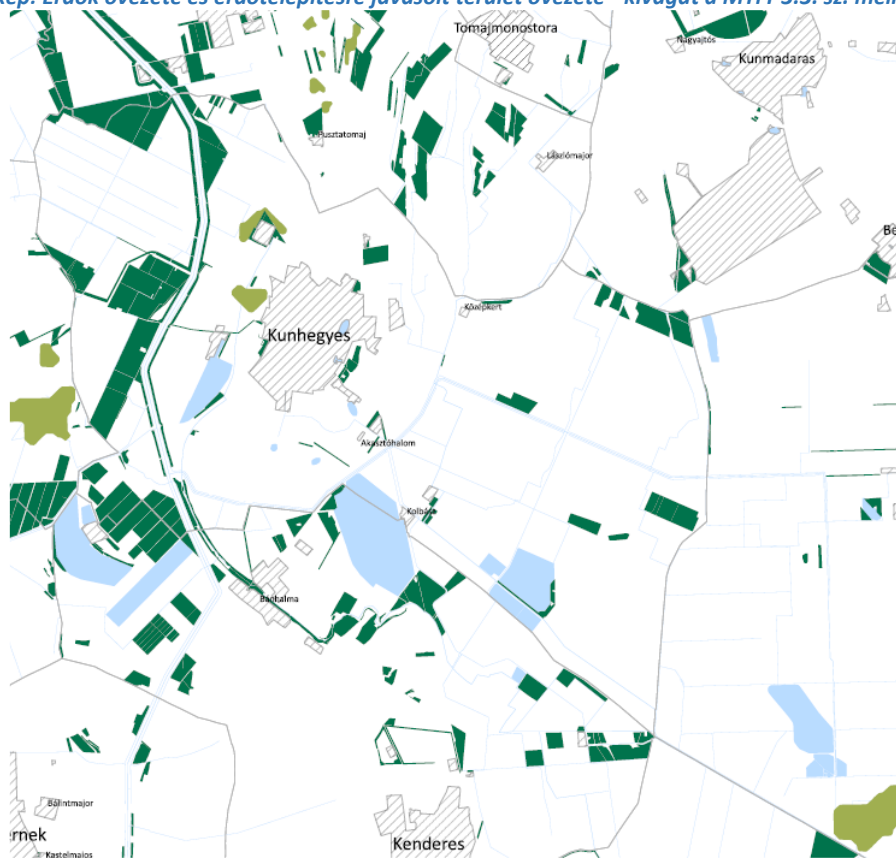
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

17. térkép: Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete - kivágat a MTrT 3.2. sz. mellékletéből

3.3 sz. melléklet: Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete

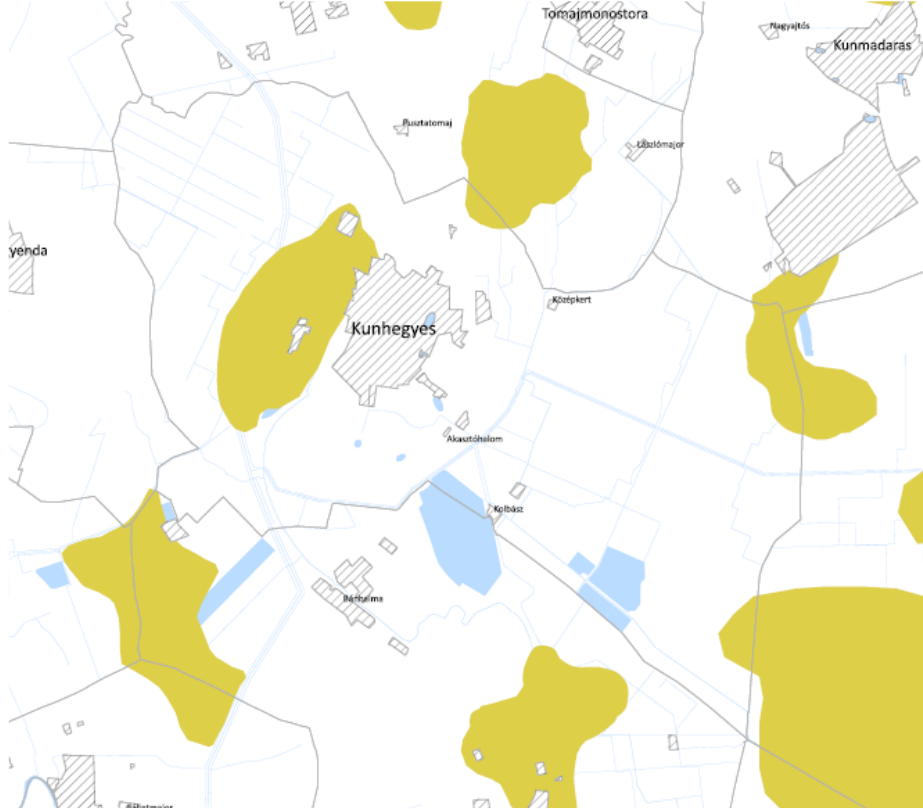
18. térkép: Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete - kivágat a MTrT 3.3. sz. mellékletéből

3.4 sz. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete

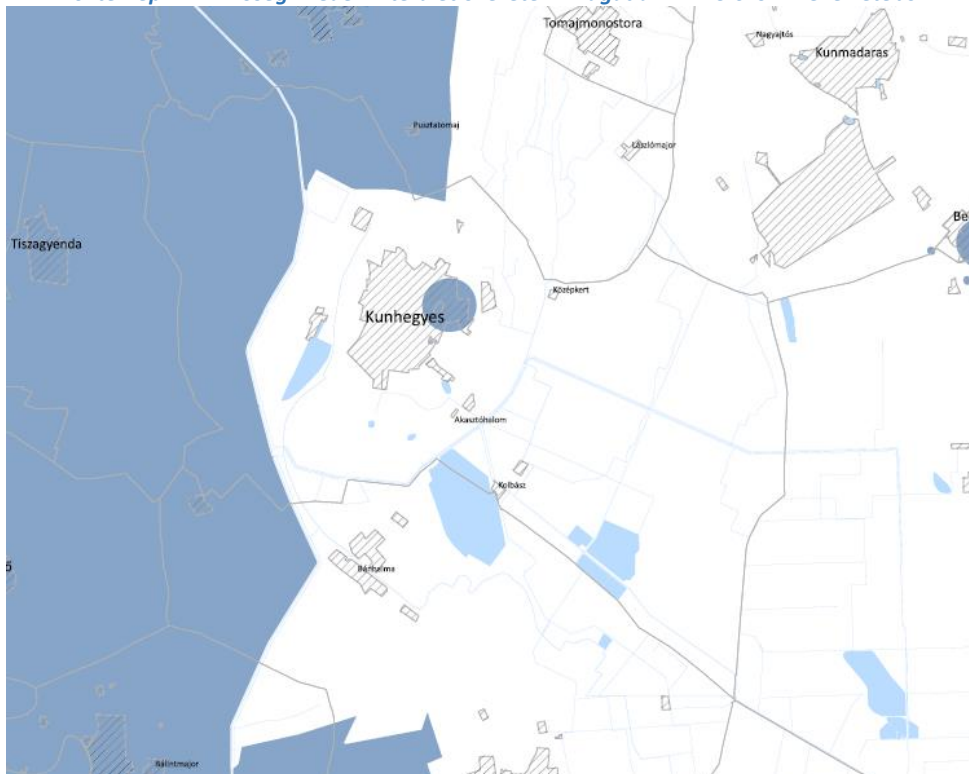
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

19. térkép: Tájképvédelmi terület övezete - kivágat a MTrT 3.4. sz. mellékletéből

3.6 sz. melléklet: Vízinőség - védelmi terület övezete

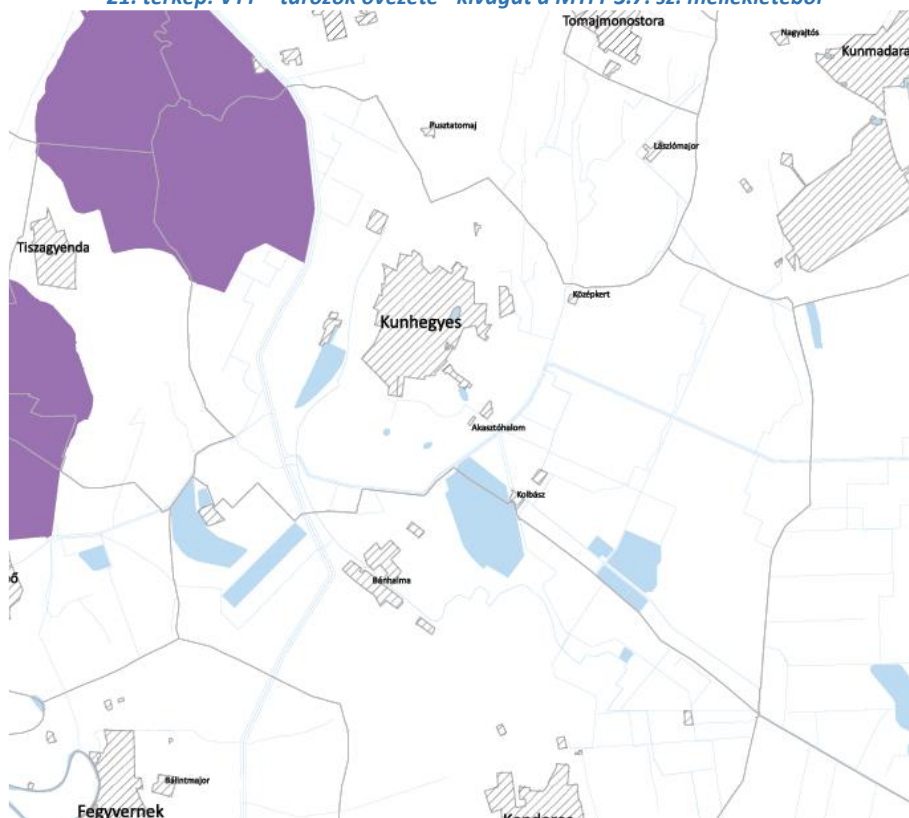
20. térkép: Víznőség - védelmi terület övezete - kivágat a MTrT 3.6. sz. mellékletéből

3.7 sz. melléklet: VTT – tározók övezete

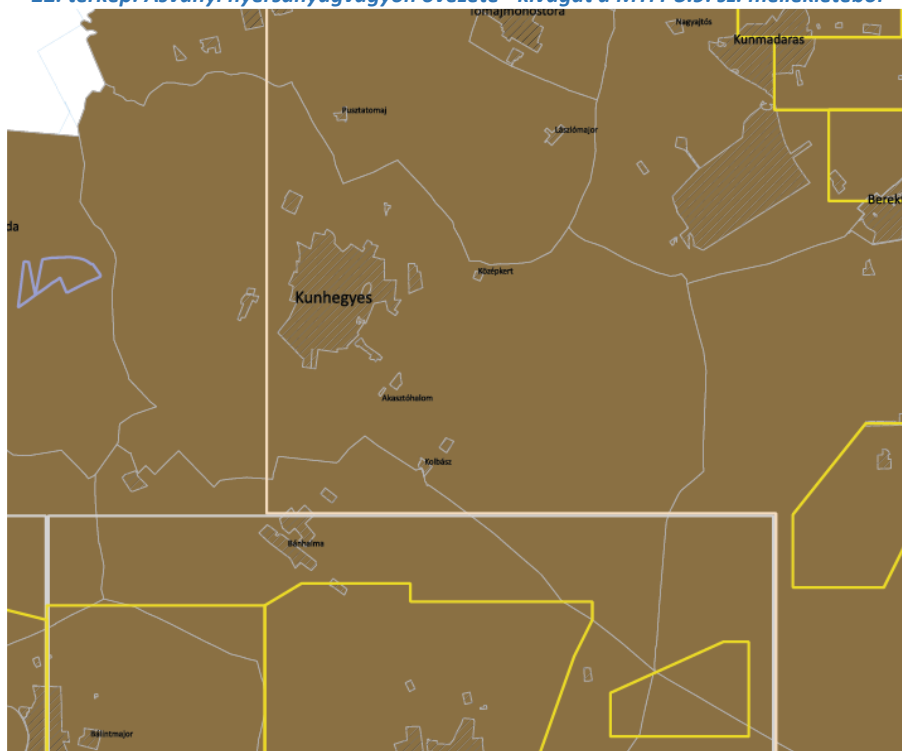
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

21. térkép: VTT – tározók övezete - kivágat a MTrT 3.7. sz. mellékletéből

3.9 sz. melléklet: Ásványi nyersanyagvagyron övezete

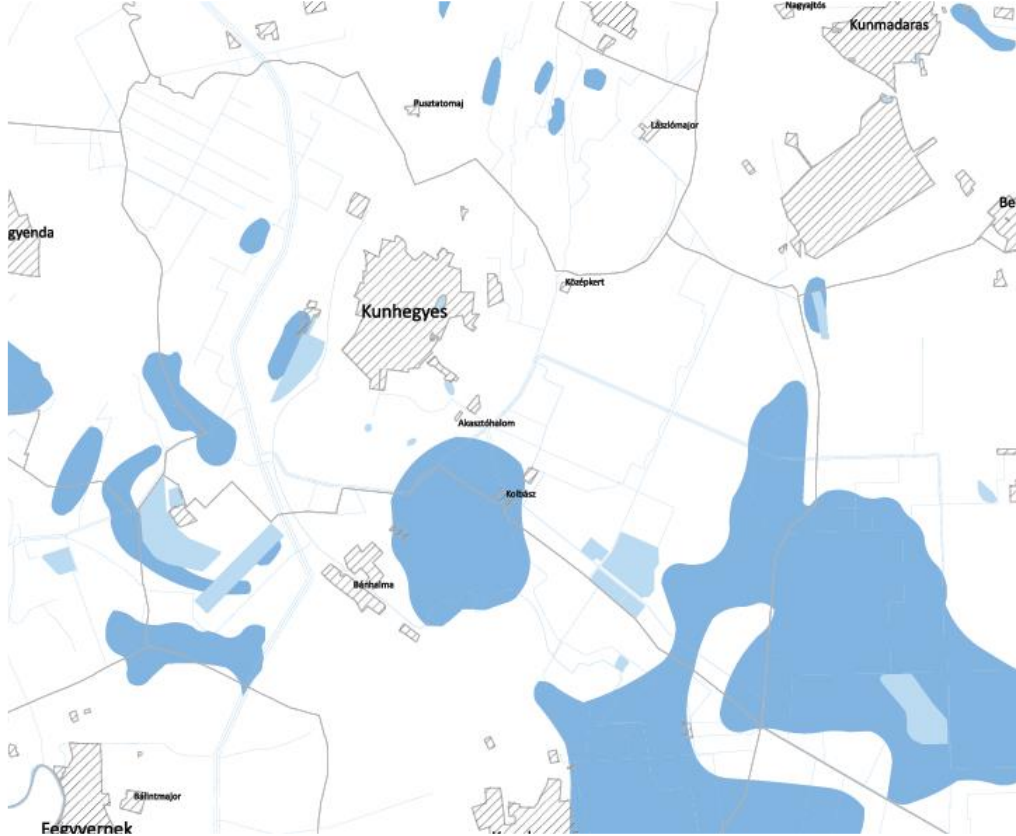
22. térkép: Ásványi nyersanyagvagyron övezete - kivágat a MTrT 3.9. sz. mellékletéből

3.10 sz. melléklet: Rendszeresen belvízjárta terület övezete

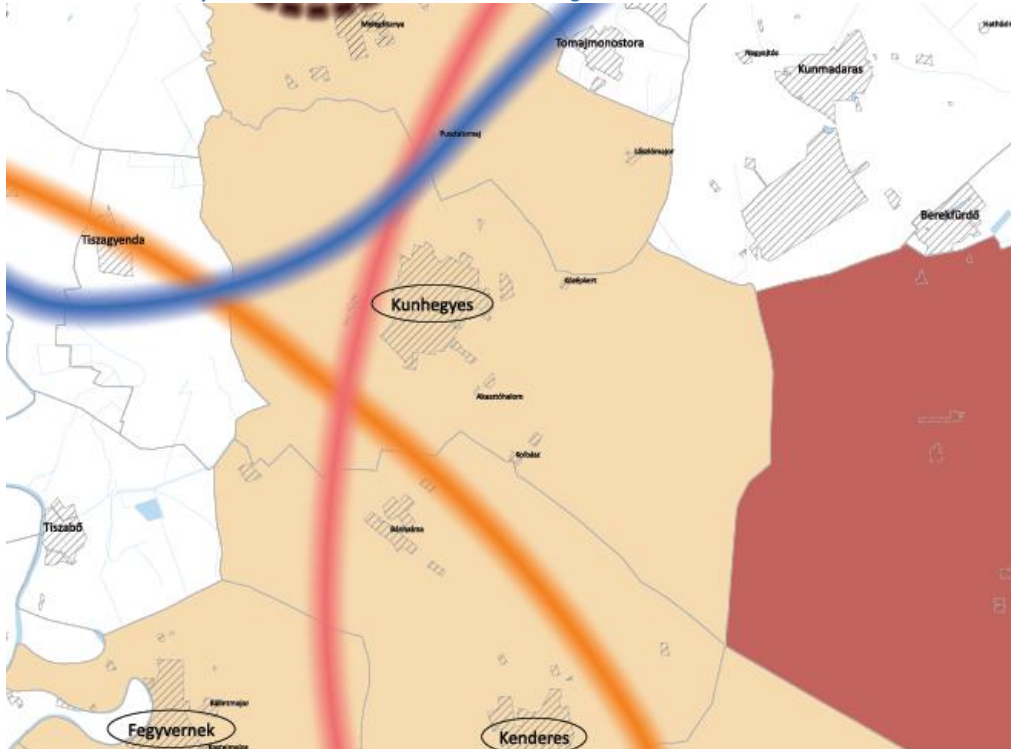
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

23. térkép: Rendszeresen belvízjárta terület övezete - kivágat a MTrT 3.10. sz. mellékletéből

3.12 sz. melléklet: Térszervező városok övezete

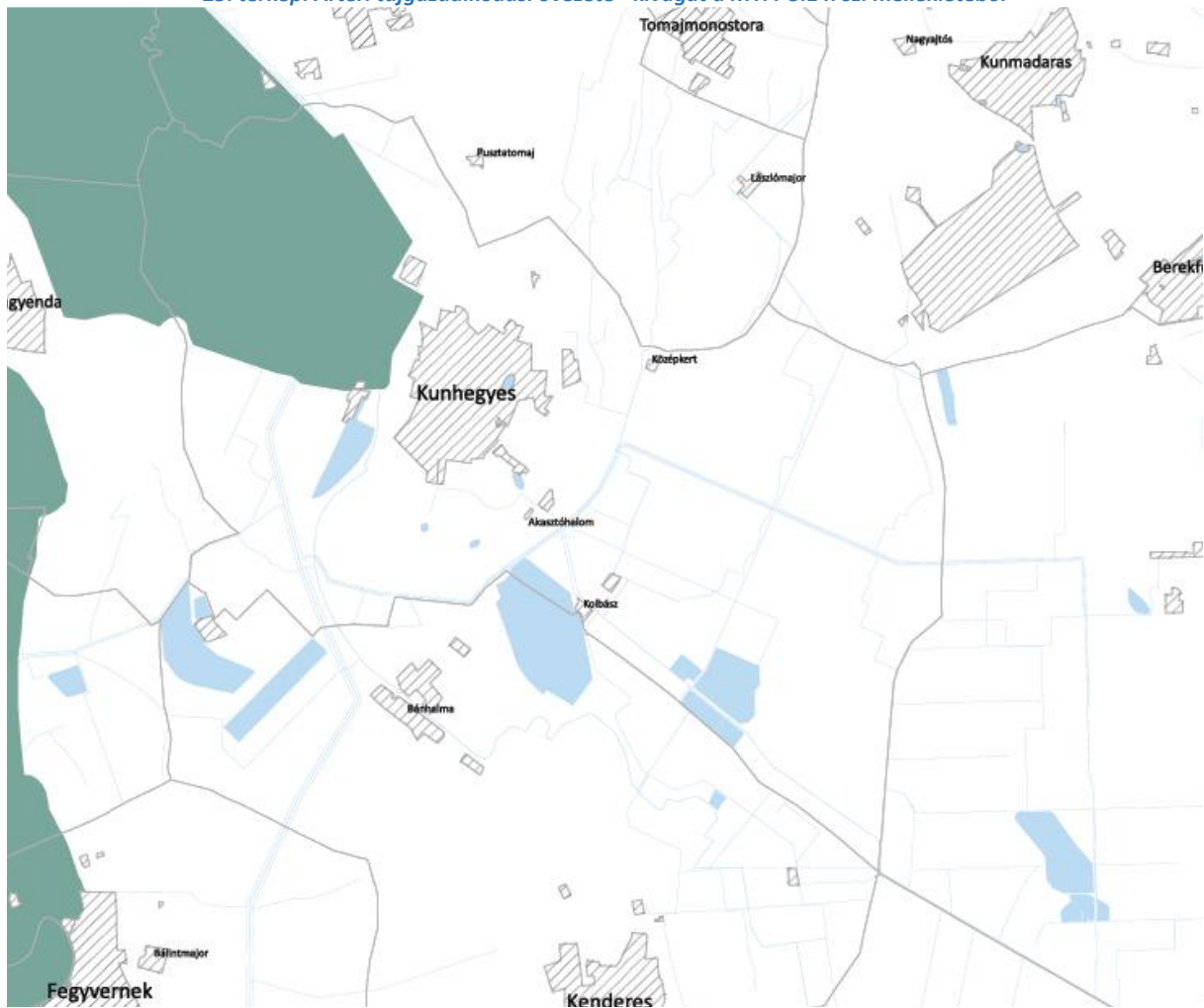
24. térkép: Térszervező városok övezete - kivágat a MTrT 3.12. sz. mellékletéből

3.14 sz. melléklet: Ártéri tájgazdálkodási övezete

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

25. térkép: Ártéri tájgazdálkodási övezete - kivágat a MTrT 3.14. sz. mellékletéből

Jelen megalapozó vizsgálat Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégia módosítása, felülvizsgálata dokumentációja. A tervezett módosítások Kunhegyes Város egyes pályázati projektjeit érintik, projekt szintű változtatások, melyek összhangban állnak a város hatályos településrendezési eszközeivel, így a településszerkezeti tervvel is. A hatályos településszerkezeti terv nem módosul így a területrendezési tervekkel való igazodás, mely a településszerkezeti terv melléklete továbbra is érvényes. Jelen Integrált Településfejlesztési Stratégia módosítása, felülvizsgálata során területfelhasználási változás nem tervezett és egyes műszaki infrastruktúra elemek sem változnak.

**1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI
TERVEINEK - AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ -
VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI**

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

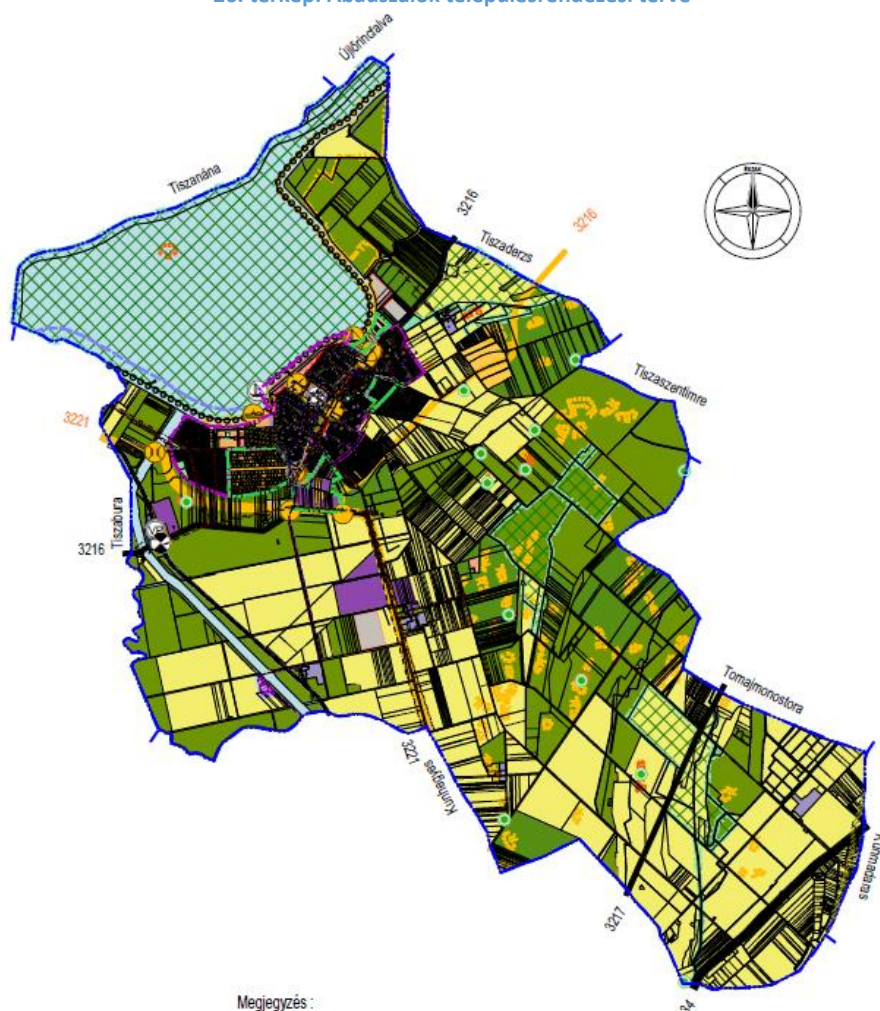
A település igazgatási területének a szomszédai:

- Északon: Abádszalók és Kunmadaras
- Nyugaton: Tiszagyenda, Tiszabura
- Délen: Kenderes
- Keleten: Karcag

A településsel szomszédos települések településrendezési terveinek vizsgálata:

Abádszalók településrendezési terve, Településszerkezeti terv jóváhagyás: 2005, jóváhagyva: 124/2005 (XI.24.) számú Képviselő – testületi határozattal. A helyi Építési szabályzat: a 17/2005. (XI.24.) önkormányzati rendelet. Készítette: EX! Építésziroda Kft, vezető településrendező tervező: Gutman József. Kunhegyes közigazgatási területe általános mezőgazdasági és gazdasági erdőterületekkel határosan érintkezik, a közigazgatási területet korlátozás nem érinti. A településszerkezeti terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Kunhegyesre nem tartalmaz.

26. térkép: Abádszalók településrendezési terve

Megjegyzés:

A következő, T02 - T07 jelű tervlapok e tervlap tematikus részletei.
Tartalmukban nem különböznek e tervlap tartalmától,
csupán a jobb láthatóságot, érthetőséget szolgálják.

Abádszalók Településrendezési Terve	Településszerkezeti terv M = 1 : 60 000	T01
--	--	-----

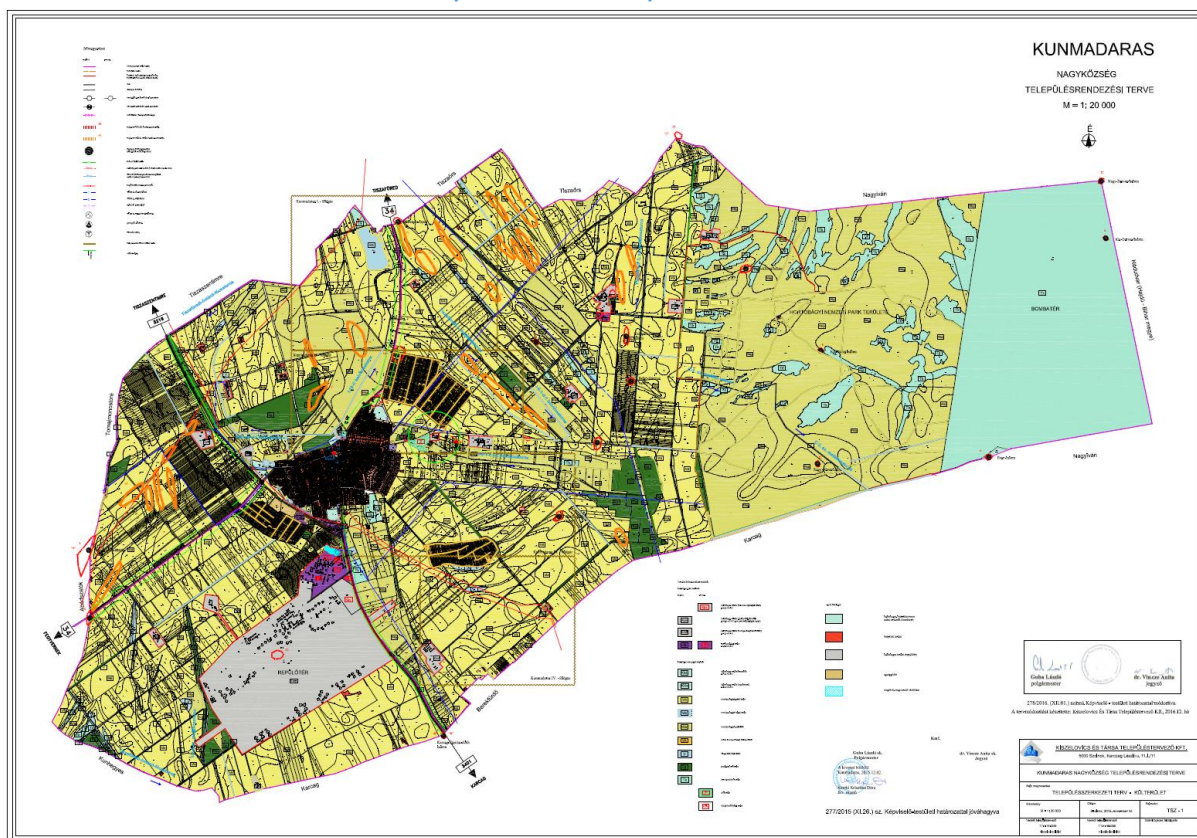
Forrás: Szomszédos önkormányzat szíves adatszolgáltatása / tervezői adatszolgáltatás

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Kunmadaras településrendezési terve, jóváhagyás: 2015, jóváhagyva: Településszerkezeti terv jóváhagyva: 277/2015 (XI.26.) számú Képviselő – testületi határozattal, a Helyi építési szabályzat: 21/2015. (XII.01.) önkormányzati rendelet. Készítette: Kiszelovics és Társa Településtervező Kft., Szolnok, vezető településrendező tervező: Kiszelovics Ildikó. Kunhegyes közigazgatási területe általános mezőgazdasági és gazdasági erdőterületekkel határosan érintkezik, a közigazgatási területet korlátozás nem érinti.

A településszerkezeti terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Kunhegyesre nem tartalmaz. *Az elmúlt években több településrendezési eszköz módosítás is történt, azonban ez a város déli és nyugati részét érintette, a Kunhegyessel közös közigazgatási területtől térben távolabb van és nincs hatással Kunhegyes közigazgatási területére*

27. térkép: Kunmadaras településrendezési terve

Forrás: Szomszédos önkormányzat szíves adatszolgáltatása / tervezői adatszolgáltatás

Tiszagyenda jelenleg hatályos településszerkezeti tervét 2006-ban hagyta jóvá a Képviselő – testület. Településszerkezeti terv jóváhagyva: 2/2006 (I.26.) számú Képviselő – testületi határozattal, a Helyi építési szabályzat: 1/2006. (I.27.) önkormányzati rendelet. A településrendezési tervet a Településrendezési és Műszaki Társulás, Szolnok készítette.

A településrendezési terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Kunhegyesre nem tartalmaz.

Tiszabura településrendezési terve, jóváhagyás: 2006, készítette: Településrendezési és Műszaki Társulás Szolnok. Településszerkezeti terv jóváhagyva: 82/2006 (IX.18.) számú Képviselő – testületi határozattal, a Helyi építési szabályzat: 7/2006. (IX.18.) önkormányzati rendelet.

A településrendezési terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Kunhegyesre nem tartalmaz.

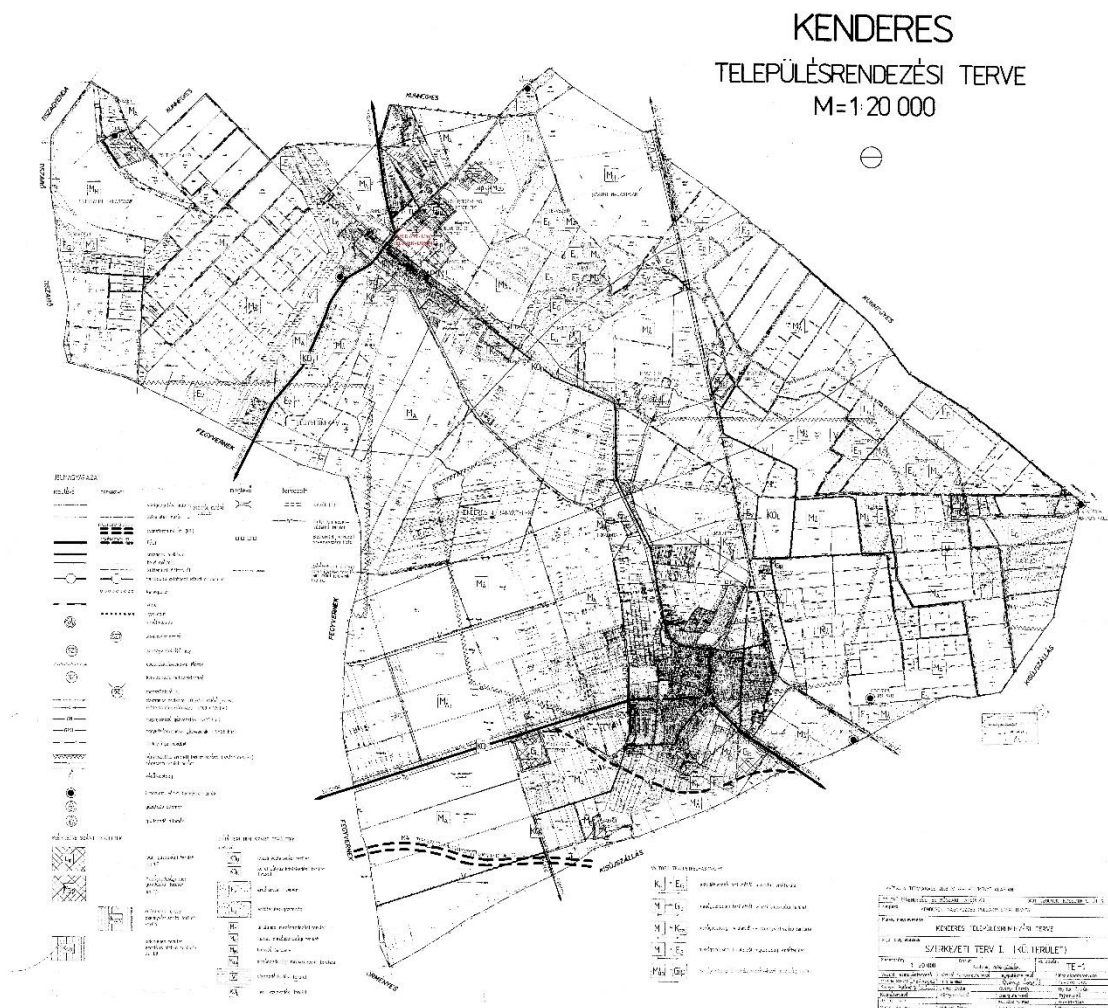
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Kenderes településrendezési terve, jóváhagyás: 2004, jóváhagyva: 42/2004 (IV.29.) számú Képviselő – testületi határozattal. Készítette: Településrendezési és Műszaki Társulás Szolnok. A Helyi építési szabályzat: 19/2004. (V.7.) önkormányzati rendelettel került jóváhagyásra.

2020-ban az M4 gyorsforgalmi út kijelölése miatt Kenderes Város településrendezési terv módosítása történt. Az M4 gyorsforgalmi út nem érinti Kunhegyes települést, azonban megvalósulása a térségi kapcsolatok, megközelítés szempontjából jelentős hatással bír majd.

A településrendezési terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Kunhegyesre nem tartalmaz.

28. térkép: Kenderes településrendezési terve

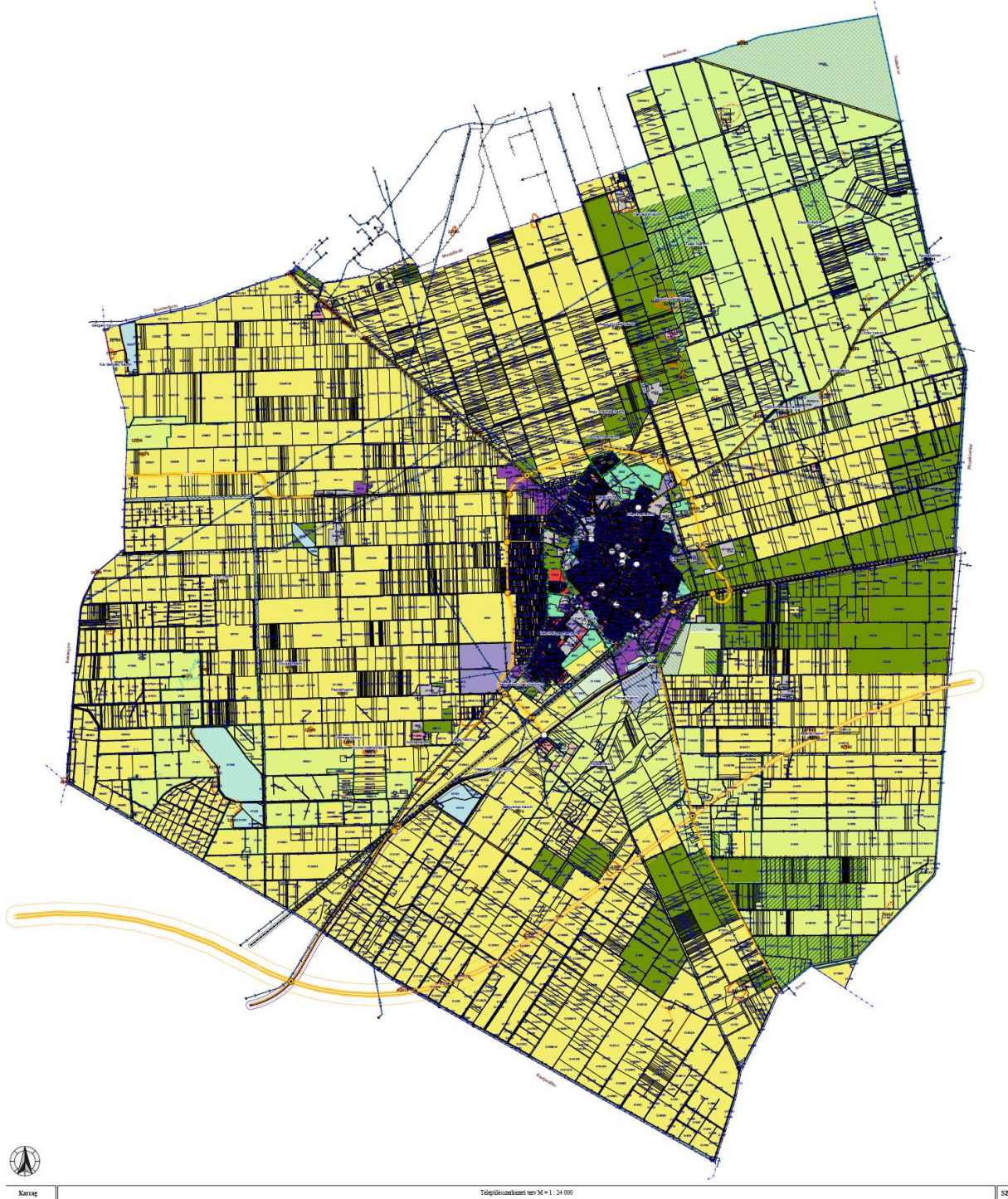

Forrás: Szomszédos önkormányzat szíves adatszolgáltatása / tervezői adatszolgáltatás

Karcag településrendezési terve, jóváhagyás: 2001, Településszerkezeti terv jóváhagyás: 309/2001. (VI.20.) számú Képviselő – testületi határozattal. A helyi Építési szabályzat: a 4/2015. (I.30.) rendelettel módosított 18/2001 (VII.04.) önkormányzati rendelet. Készítette: EX! Építésziroda Kft, Szolnok vezető településrendező tervező: Gutman József

A településrendezési terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Kunhegyesre nem tartalmaz.

29. térkép: Karcag településrendezési terve

Forrás: Szomszédos önkormányzat szíves adatszolgáltatása / tervezői adatszolgáltatás

A szomszédos település rendezési tervei olyan elhatározásokat és olyan fejlesztéseket nem tartalmaznak, melyek a település területfelhasználására, fejlesztési elképzeléseire hatással lennének. A települések közötti vonalas infrastruktúrák a közigazgatási határon átmenő elemek, melyek a kapcsolatot biztosítják.

1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény rögzíti, hogy az „Önkormányzati településfejlesztési döntés” alatt az alábbiak értendők: a települési érdekek érvényre juttatása céljából a település fejlődésének alapvető lehetőségeit és irányait meghatározó, a település természeti adottságaira, gazdasági, szociális-egészségügyi és pénzügyi szempontjaira épülő településfejlesztési elhatározás.

Kunhegyes Város Önkormányzata a 89/2023. (IV.27.) Kt határozattal döntött, a TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázati felhíváshoz kapcsolódóan az Integrált Településfejlesztési Stratégia kiegészítésének, módosításának, felülvizsgálatának elhatározásáról, és a tartalomra vonatkozó feljegyzés elfogadásáról.

Kunhegyes Város fejlesztési kereteit hosszú távon a Településfejlesztési Koncepció adja meg, amely Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 146/2019. (VIII. 06.) határozatával fogadott el. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a Településfejlesztési Koncepció által adott keretek megtartásával, a Koncepció célrendszerének rövid- és középtávú adoptálásával rögzíti a település tervezett beavatkozásait, projektjeit. A jelenleg hatályos Településfejlesztési Koncepció a városvezetés fejlesztési szándékait tartalmazza, és időben későbbi, mint a Stratégia, szükséges az Integrált Településfejlesztési Stratégia aktualizálása, a Településfejlesztési Koncepcióhoz való illesztés biztosítása. Tekintettel arra, hogy a települési önkormányzatok számára új kihívásokkal terhelt időszakban került jelen tervezési munka elvégzésre, valamint egyes szakpolitikai keretek is megújultak a Településfejlesztési Koncepció hatályba lépése óta, a Koncepció célrendszerének aktualizálása is megtörténik. A Koncepció célrendszerének aktualizálása nem irányul a célrendszer struktúrájának módosítására, nem kerülnek új átfogó vagy részcélok megfogalmazásra, hanem kizárólag az Átfogó célok célelemei kerülnek bővítésre azért, hogy Kunhegyes Városa a leghatékonyabban tudjon reagálni a jelen és jövő kor kihívásaira. Ez alapján a jelen tervezés során aktualizált Koncepció az alábbi átfogó célokat rögzíti:

- *Átfogó cél 1.: Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében*
- *Átfogó cél 2.: A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében*
- *Átfogó cél 3.: Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében*
- *Átfogó cél 4.: A minőségi városi épített és természeti környezet, fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében*

A fejlesztési dokumentumok közötti összhang biztosítása érdekében az Integrált Településfejlesztési Stratégia adoptálja a Koncepció célrendszerét.

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Településrendezési szerződés keretein belül beruházó finanszírozhatja a településrendezési eszköz készítését, módosítását. *Kunhegyes város a TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázati felhíváshoz kapcsolódóan az Integrált Településfejlesztési Stratégia kiegészítésének, módosításának, felülvizsgálatára vonatkozóan településrendezési szerződés keretében bízta meg a Kiszelovics és Társa Településtervező Kft-t az ITS módosításával, felülvizsgálatával és az azt megalapozó vizsgálat elkészítésével, a Településfejlesztési koncepció és Örökségvédelmi hatástanulmány szükséges módosításával.*

1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

Kunhegyes Város jelenleg hatályos településrendezési eszköze a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm rendelet alapján készült.

- *Településszerkezeti terv: 203/2020.(XII.12.) Polgármester határozattal jóváhagyva*
- *Helyi építési szabályzat és szabályozási terv: Kunhegyes Város Önkormányzat Képviselő – testületének a helyi építési szabályzatról szóló 21/2020. (XII.16) Önkormányzati Rendelete*

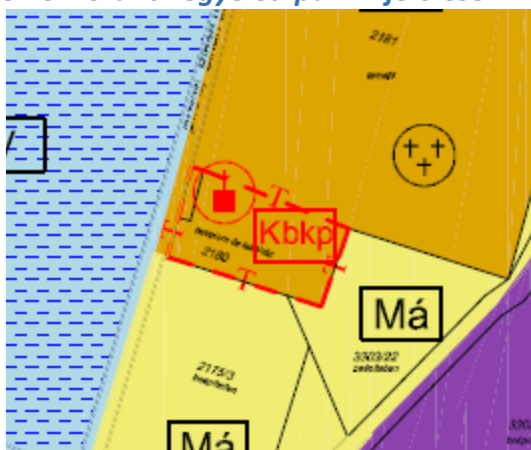
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A településszerkezeti terv az alábbi fejlesztéseket jelölte ki (funkciójában megváltozott területek):

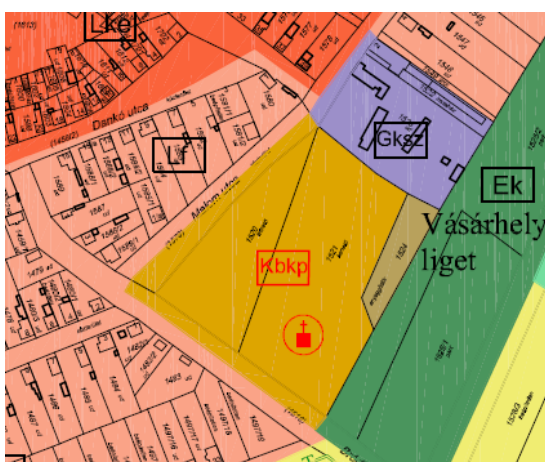
A 203/2020.(XII.12.) Polgármester határozattal jóváhagyott településszerkezeti terv 3. melléklete alapján:

A településrendezési tervben szereplő területfelhasználási változások:

- *Különleges, beépítésre nem szánt kegyeleti park kijelölése*

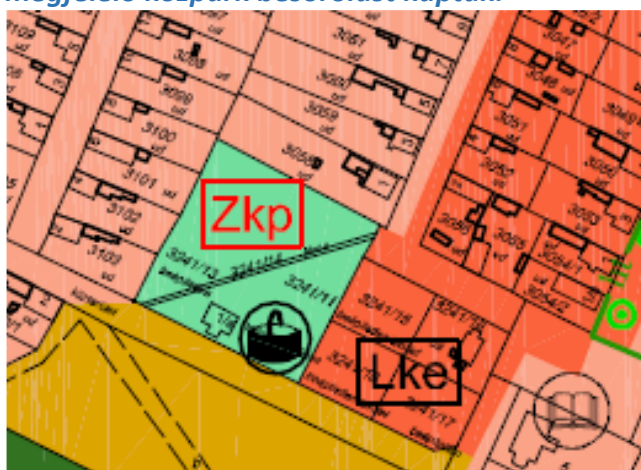
*A meglévő temető mellett lévő izrealita temető területe, mely lezárt temető
Megvalósult fejlesztés*

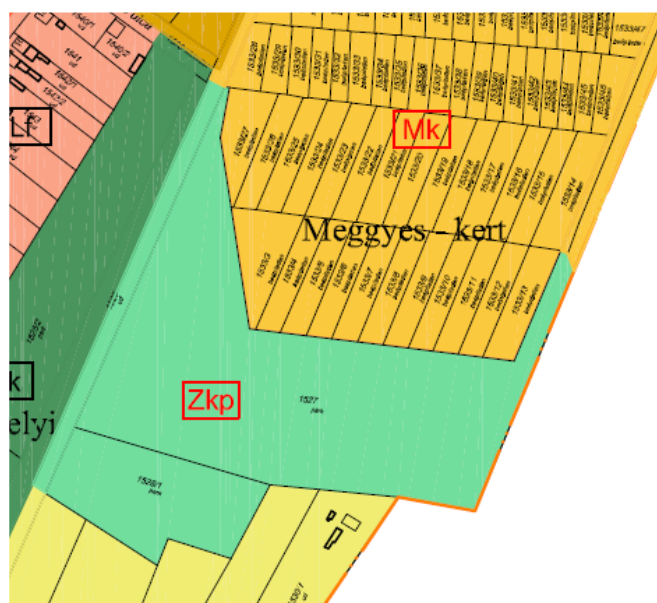
*A Bródi Sándor utca és a Vásárhelyi liget mellett lévő lezárt temető területe
Megvalósult fejlesztés*

- *Zöldterület, közpark kijelölése*

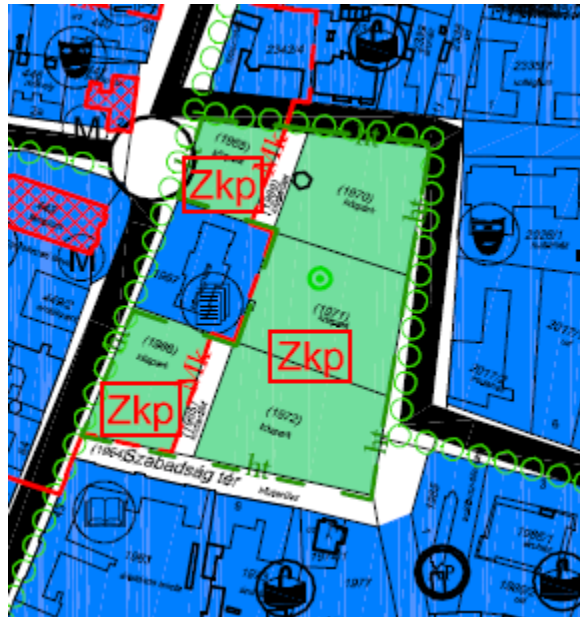
A hatályos TSZT-ben csak zöldterületként szereplő területek a tényleges használatnak megfelelő közpark besorolást kapták.

A Kisfaludy utca melletti közpark területe

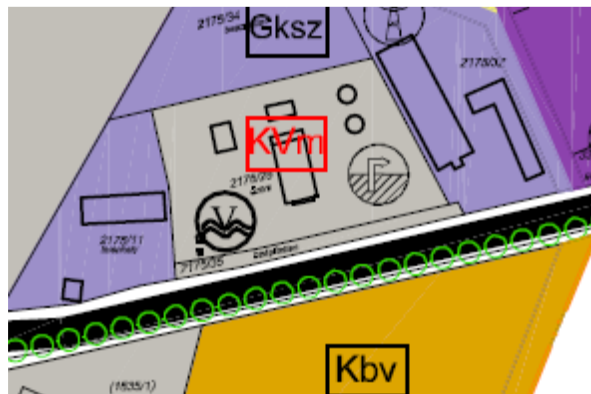

A Vásárhelyi liget melletti közpark

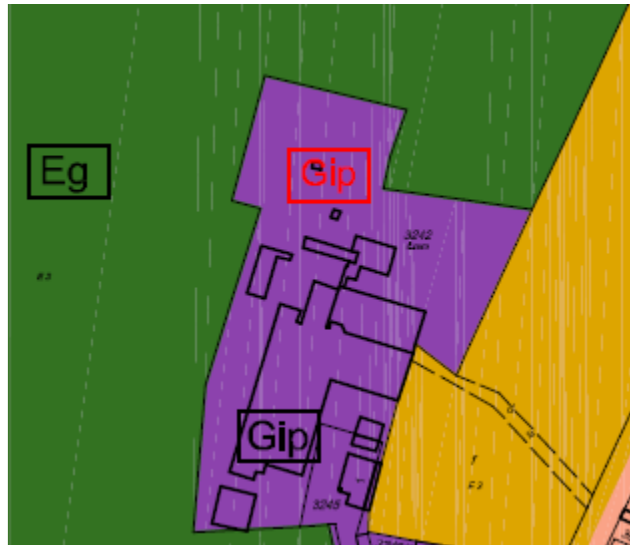
*A Szabadság téren lévő központi közpark területe
Megvalósult fejlesztések*

- **Különleges, beépítésre szánt vízmű kijelölése**
A hatályos TSZT-ben csak vízgazdálkodási területként szereplő vízmű telep a tényleges használatnak megfelelő különleges vízmű besorolás kapt.

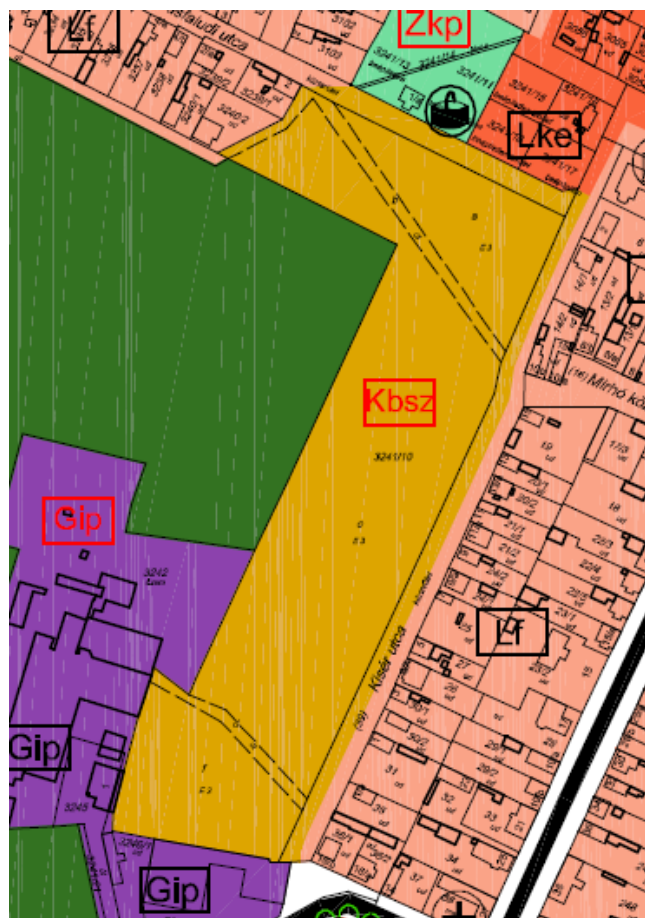
*A vízmű telep a Kunmadarasi út mellett
Megvalósult fejlesztés*

- **Ipari, gazdasági terület kijelölése**
A hatályos TSZT-ben gazdasági erdőterületként szereplő, azonban ténylegesen a meglévő iparterülethez tartozó üzemi terület (Nagykun – hús területe) a tényleges használatnak megfelelő ipari, gazdasági terület besorolást kapt.

*A Nagykun – hús meglévő üzeme, ipari gazdasági terület
Megvalósult fejlesztés*

- *Különleges, beépítésre nem szánt szabadidős célú terület kijelölése
A hatályos TSZT-ben gazdasági erdőterületként szereplő, azonban ténylegesen
szabadidős célú nagy zöldfelülettel rendelkező terület a tényleges használatnak
megfelelő különleges, beépítésre nem szánt szabadidős célú terület besorolást
kapta.*

A Kisér utca melletti nagy zöldfelülettel rendelkező szabadidős célú terület

Megvalósult fejlesztés

- **Különleges, idősek otthona (Sarepta otthon) kijelölése**
A hatályos TSZT-ben lakóterületként szereplő, azonban ténylegesen szociális otthon terület a tényleges használatnak és funkciónak megfelelő különleges, beépítésre szánt szoc. otthon terület besorolást kapta.

A Széchenyi utcán lévő Sarepta Egyházi Szociális Otthon területe

Megvalósult fejlesztés

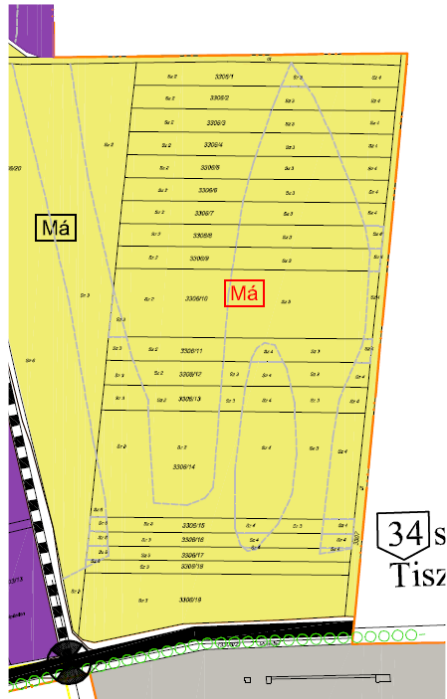
- **Különleges beépítésre szánt egyházi központ a vízgyűjtő funkció megtartásával**
A hatályos TSZT-ben kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területen, mely jelenleg nem beépített terület, egyházi központ kialakítását tervezik, a terület vízgyűjtő funkciójú területrészeinek megtartása mellett.

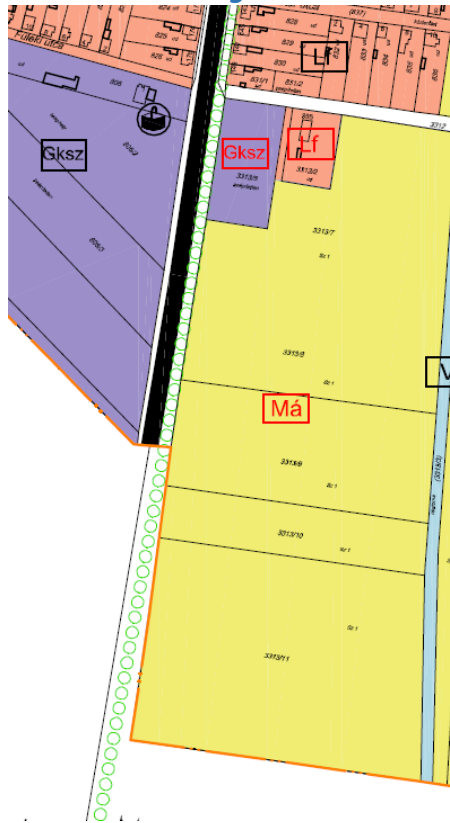
Tervezett, beépítésre szánt különleges egyházi központ területe a vízgyűjtő funkció megtartásával

Az egyházi központ nem valósult még meg, a vízgyűjtő funkció megtartásra került

- *Általános mezőgazdasági területté történő visszaminősítés
A hatályos TSZT-ben fejlesztésre kijelölt területek nem valósultak meg és a megváltozott fejlesztési elképzelések miatt visszaminősítésre kerülnek a jelenlegi használatuknak megfelelően.*

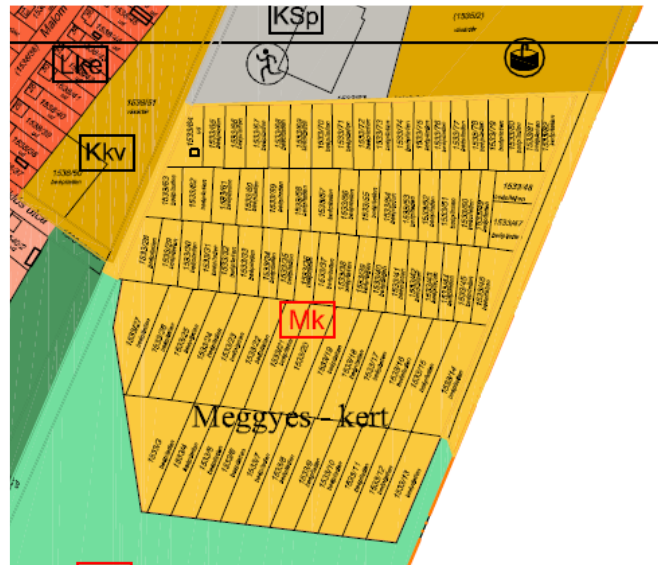
A kijelölt, de meg nem valósult hétvégi házas üdülőterület visszaminősítése

A kijelölt, de meg nem valósult kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület visszaminősítése

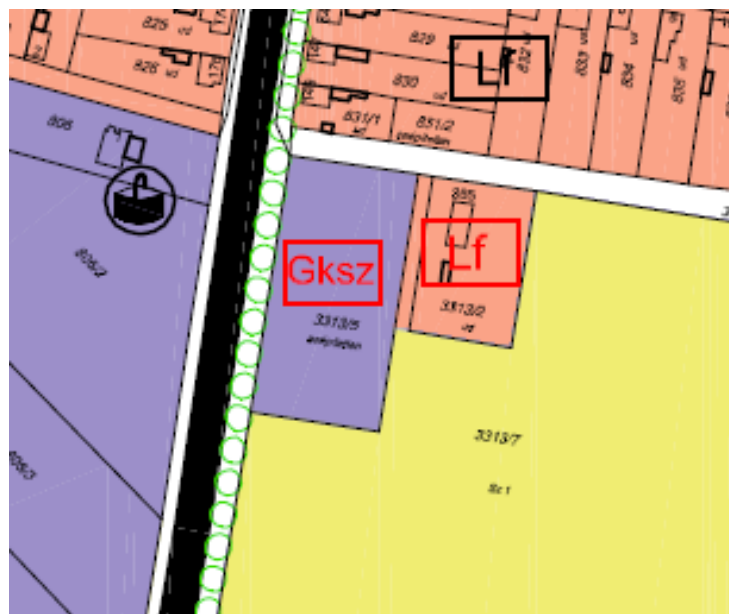
A területek mezőgazdasági területek

- **Kertes mezőgazdasági területté történő visszaminősítés**
A hatályos TSZT-ben fejlesztésre kijelölt terület nem valósult meg és a megváltozott fejlesztési elképzelések miatt visszaminősítésre kerül a jelenlegi használatnak megfelelően.

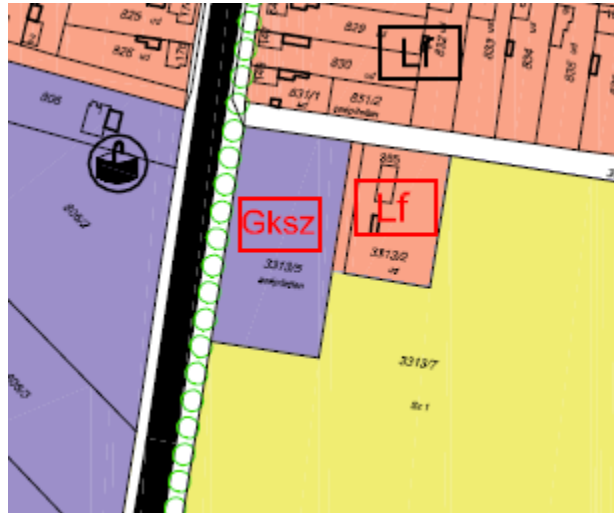
A kijelölt, de meg nem valósult hétvégiházas üdülőterület visszaminősítése
A visszaminősítés megvalósult

- **Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kijelölés**
A fejlesztési elképzelések szerint kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kijelölése

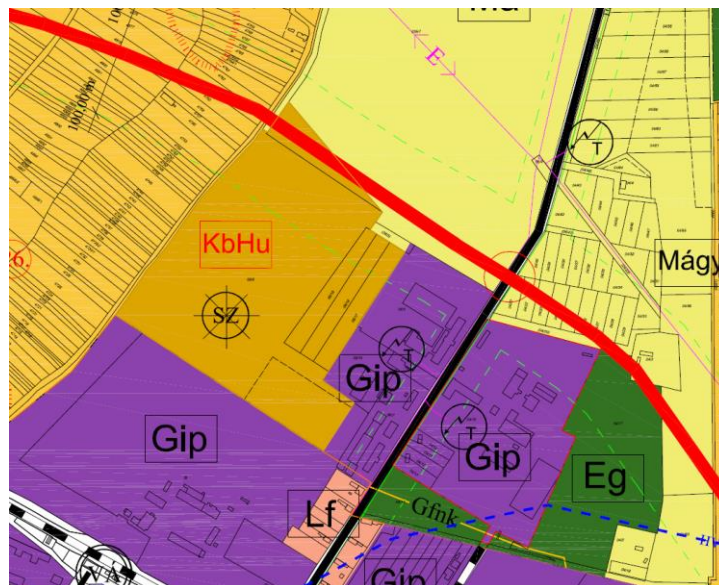
A lovarda funkció megszűnése miatt fejlesztésre kijelölt kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
Megvalósult fejlesztés

- **Falusias lakóterület kijelölés**
A fejlesztési elképzelések szerint falusias lakóterület kijelölése

*A lovarda funkció megszűnése miatt fejlesztésre kijelölt falusias lakóterület
Megvalósult fejlesztés*

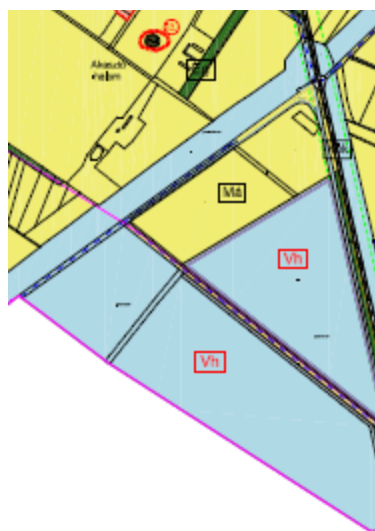
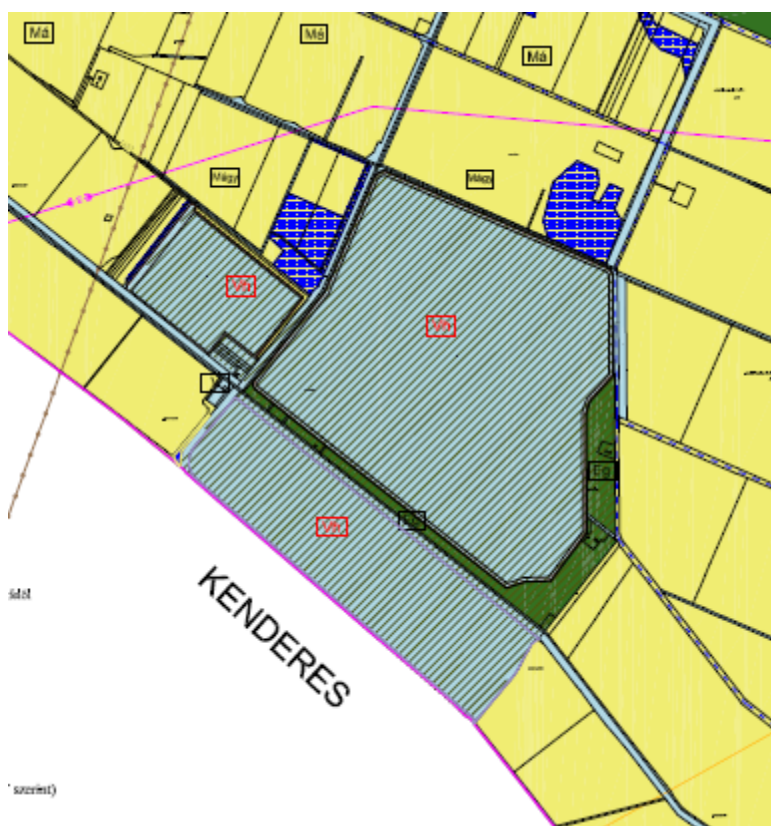
- **Lezárt hulladéklerakó terület kijelölése (hosszútávon megújuló energiahasznosítási terület, napelempark)**
A rekultivált hulladéklerakó területén kijelölt véderdő, annak megvalósíthatatlansága miatt különleges, beépítésre nem szánt hulladéklerakó területbe sorolása, hosszútávú cél megújuló energiahasznosítási (napelempark) területbe sorolása.

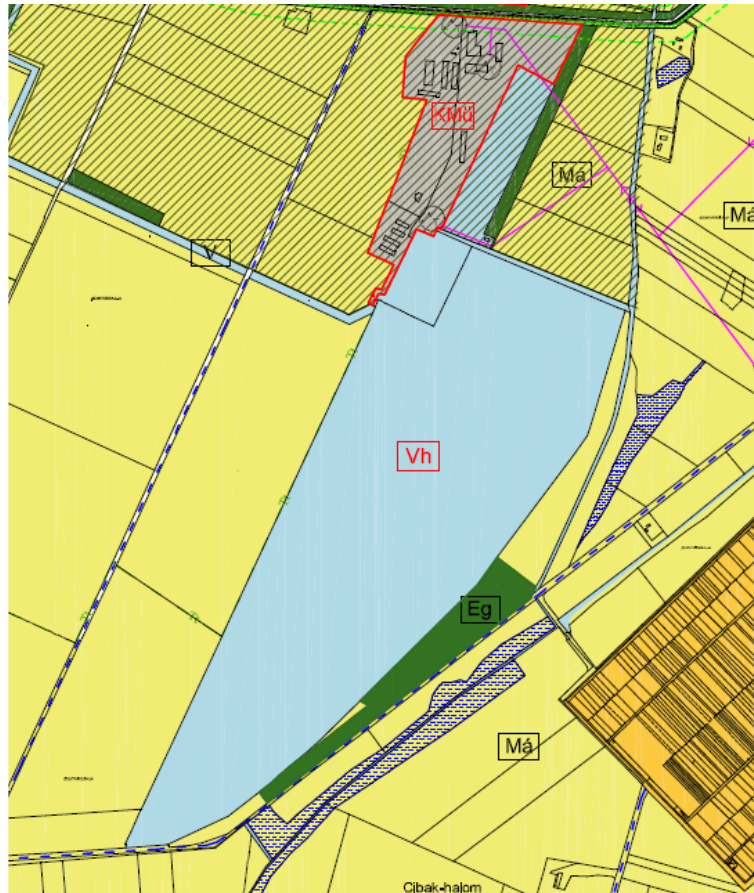
A terület lezárt hulladéklerakó a hosszútávú fejlesztés még nem valósult meg

- **Vízgazdálkodási (halastó) terület kijelölés**

A hatályos TSZT-ben mezőgazdasági területen belüli halastónak jelölt Bánhalmi és a déli részen lévő halastavak vízgazdálkodási terület, halastó övezetbe sorolása a magasabbrendű terveknek megfelelően.

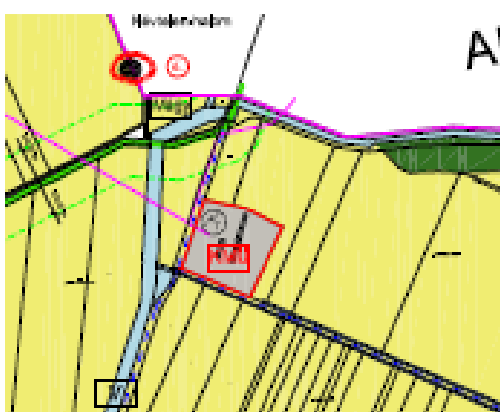
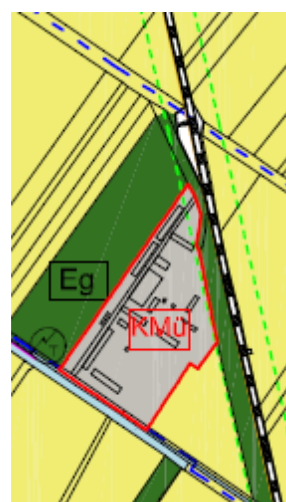
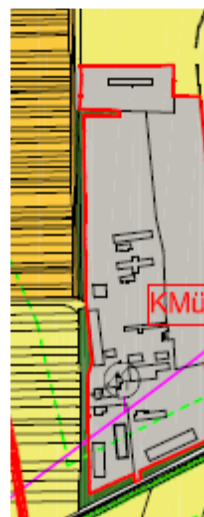
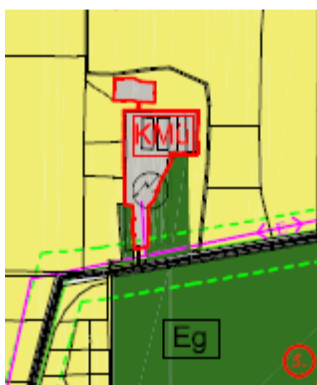
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

***A meglévő halastavak, vízgazdálkodási területen belüli halastó területbe történő kijelölése
Megvalósult fejlesztés***

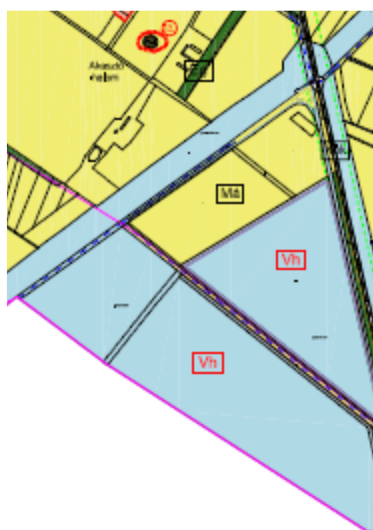
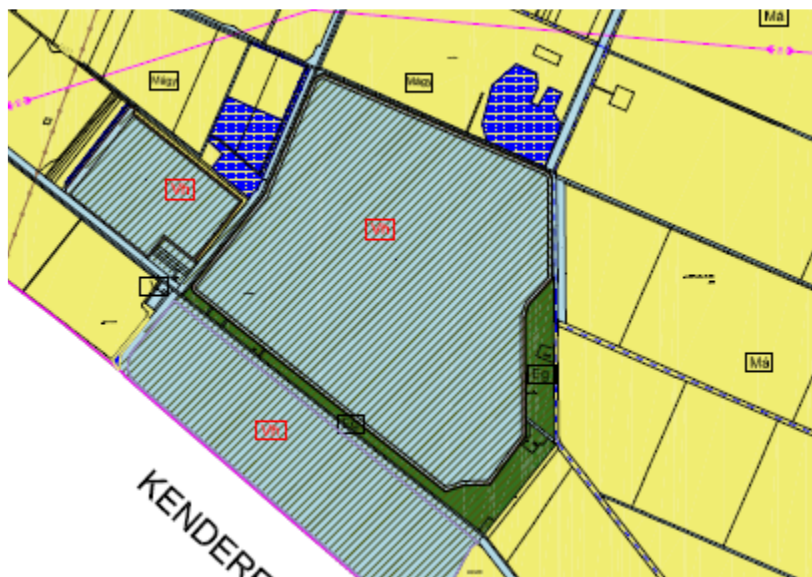
- ***Különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület kijelölés
A hatályos TSZT-ben különleges állattartó területnek jelölt egykori major területek
(mezőgazdasági telephelyek) a megváltozott jogszabályi környezet miatt
különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület besorolást kapnak.***

*Jogszabályharmonizáció miatti különleges mezőgazdasági üzemi terület kijelölés
Megvalósult fejlesztés*

- **Vízgyűjtési terület kijelölés**
A hatályos TSZT-ben az árvízvédelmi töltés területe egyéb jelkulccsal területfelhasználási besorolás nélkül töltésnek volt jelölve. Ezen területek vízgyűjtési területbe lettek besorolva.

Töltés területek vízgyűjtési területbe sorolása
Megvalósult fejlesztés

1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

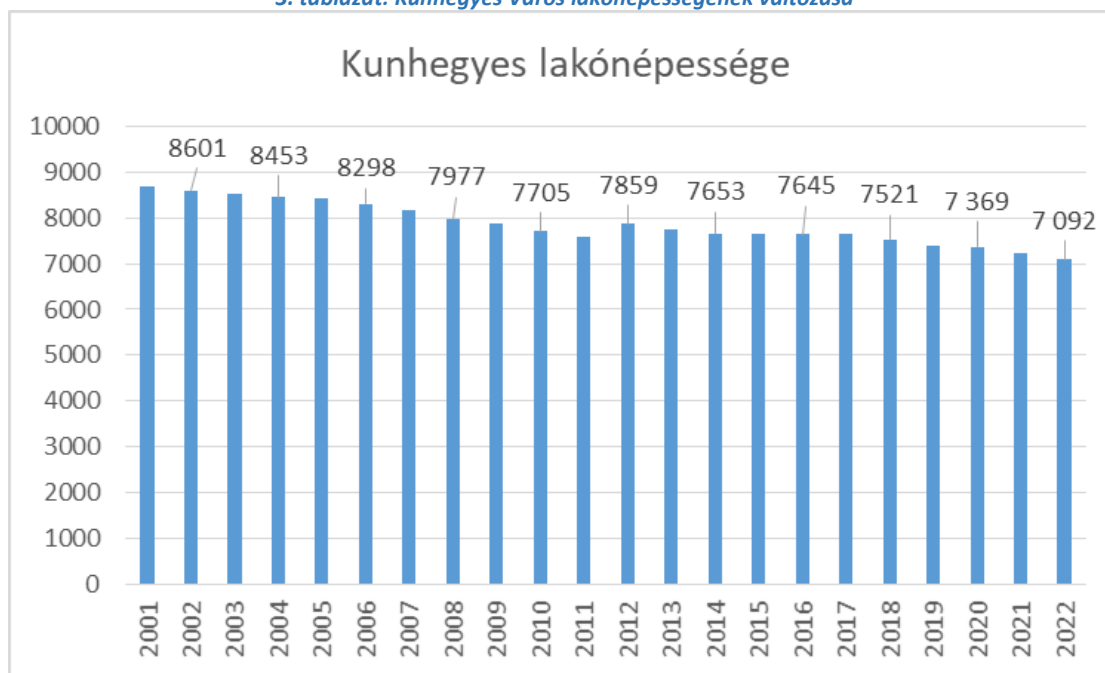
1.7.1.1. Demográfia, népesesség

Népeség változása

Az ezredfordulót követően Jász – Nagykun - Szolnok vármegye népességvesztésének üteme mind a megelőző évtized vármegyei üteméhez képest, mind pedig az ezredfordulót követő országos ütemhez képest rendkívül felgyorsult, s napjainkhoz közeledve egyre gyorsul. 10 év alatt 8 százalékkal esett vissza a népeség. Ez az ütem az országosnak mintegy négyszerese, a megelőző évtized vármegyei népességcsökkenésének pedig közel hétszerese. A vármegye népességvesztésének felgyorsulását elsősorban a belső migrációs tendenciák felerősödése, a lakosság egyre tömegesebbé váló elvándorlása okozta. Kisebb részben pedig a természetes demográfiai folyamatok alakulása: az élveszületések számának az országos ütemet meghaladó-, a halálozások gyakoriságának pedig az átlagos ütemtől elmaradó csökkenése idézte elő. Kunhegyes Város tekintetében alapvetően megegyező demográfiai folyamatok mutathatók ki.

Kunhegyes város lakónépessége a 2018. év január hó 1. napi elvi időpontban 7.521 fő volt. A lakónépesség változását bemutató grafikonon egyértelműen látszik, hogy a település lakónépessége folyamatosan csökken, a 2001. évi népszámlálás idején 8.688 fő lakta a várost, a 2011. évi census idejére az itt lakók száma 7.582 főre apadt. ***A tendenciaszerű csökkenés napjainkban is érvényes, 2022. január 01-ei eszmei időpontban Kunhegyes Város lakónépessége 7.092 főt számlált.***

3. táblázat: Kunhegyes Város lakónépességének változása

Forrás: KSH (saját szerkesztés)

Kunhegyes népesége a XIX. második felében, 1880-ban körülbelül ugyanakkora volt, mint napjainkban. A város népesége egészen 1920-ig növekedett, majd szisztematikus csökkenést mutat. Egyetlen időszak, az 1941-1949-es rövid időszakban növekedett kis mértékben a lélekszám a településen, ebben az időben érte el maximumát a jelenlévő népeség. Kunhegyes esetében közel egy évszázados tendencia a népeségcsökkenés, amit a BHG (Beloianisz Híradástechnikai Gyár) és a Vízgépészeti Vállalat odatelepítése, a szocialista iparosítás, a virágzó agrárgazdaság és a nagyszámú munkahely sem tudott megtörni, bár valószínűleg lassította a népeségvesztés ütemét.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Kunhegyes lakónépessége 1990 és 2011 között 13,6%-kal csökkent, ebből a 2001-2011-es évtizedre esett 9,6%, ami nagyon magas érték. Mindezzel együtt a megyén belül vannak rosszabb helyzetű városok is. 1990-2011-es időszakban Kunszentmárton, Túrkeve, Abádszalók és Mezőtúr, a 2001-2011-es időszakot tekintve Kenderes, Túrkeve, Kisújszállás, Kunszentmárton és Martfű népességvesztése nagyobb arányú volt, mint Kunhegyesé.

A lenti „Kunhegyes város népességszám változása 1990-2011, összehasonlító adatok” című táblázat a legmegbízhatóbbnak mondható népszámlálási adatokat rögzíti. Az összehasonlító elemzés pontossága érdekében a torzító hatású fővárosi és megyei jogú városi adatokat nem tartalmazza a „Városok” adatsor. A legszembetűnőbb, hogy Kunhegyes népességvesztésének aránya szignifikánsan magasabb, mint a magyarországi városok átlagos értéke, a Jász – Nagykun – Szolnok vármegyei átlagértéket is jelentősen meghaladja. A település önmegtartó ereje igen szerény. A kis-és középvárosok sávjában (5.000-9.999 fős városok) kimutatható népességcsökkenési átlaghoz képest is jóval magasabb Kunhegyes népességvesztése.

4. táblázat: Kunhegyes város népességszám változása (1990-2011, összehasonlító adatok)

Területi egység	Lakónépesség (fő)			Lakónépesség változása (%)	
	1990	2001	2011	1990-2011	2001-2011
Kunhegyes	8.914	8.520	7.704	-13,57	-9,58
Városok*	3.169.670	3.203.903	3.145.524	-0,76	-1,83
5 000–9 999 fős városok	737.996	747.841	719.471	-2,51	-3,79
Észak-Alföld	1.546.612	1.551.171	1.492.587	-3,49	-3,78
Hajdú-Bihar	548.728	552.998	546.721	-0,37	-1,14
Jász-Nagykun-Szolnok	425.583	415.917	386.594	-9,16	-7,05
Szabolcs-Szatmár-Bereg	572.301	582.256	559.272	-2,28	-3,95

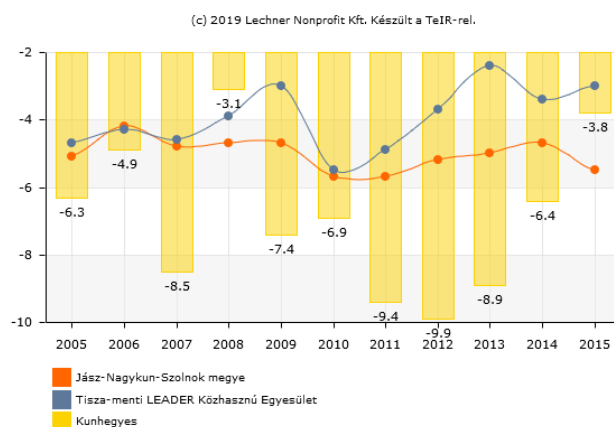
Forrás: Népszámlálás 2011, KSH (* a főváros és a megyei jogú városok nélkül)

Kunhegyes népsűrűsége a 2011. évi népszámlálás állandó népessége alapján 54,4 fő/km², ami valamivel alacsonyabb, mint az alföldi megyéké. A mutató értéke a város népességcsökkenésének megfelelően változott.

Természetes szaporodás, fogyás

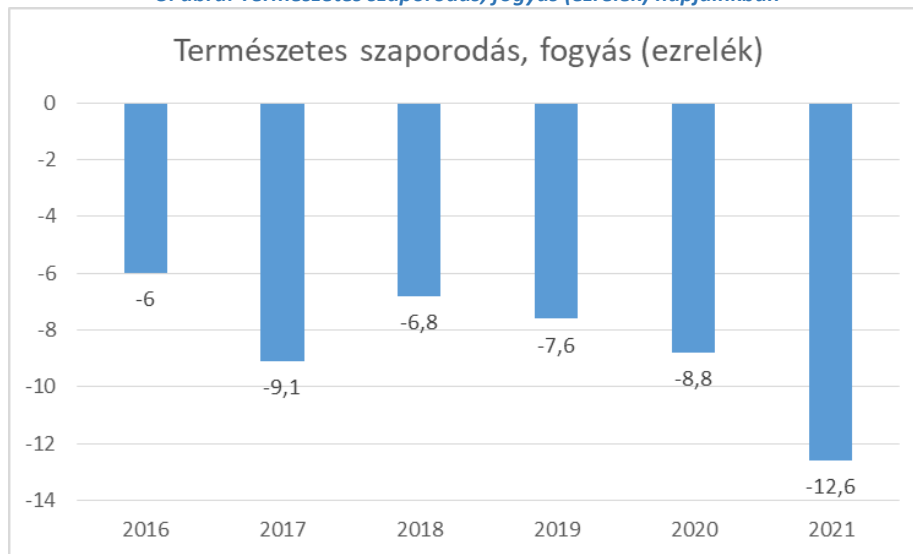
Természetes szaporodásról akkor beszélünk, ha a születések száma meghaladja a halálozásokét (a mutató pozitív előjelű), ellenkező esetben természetes fogyásról van szó (a mutató negatív előjelű). Létezik a népesség változásának egy másik lehetséges módja, ez pedig a be- és kivándorlás. Ez egyrészt azért fontos, mert a népesség abszolút értelemben vett változását emiatt nem tudjuk pusztán a természetes szaporodás adataival magyarázni, az ezzel foglalkozó elemzésekbe bele kell számolni a vándorlás problémáját.

2. ábra: Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék) korábbi időszakban

A természetes szaporodás-fogyás üteme sajnos a településen az elmúlt 5-7 évben sem csökkent, a 2021. évben -12,6 ezrelékes értéket is felvett.

3. ábra: Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék) napjainkban

Forrás: TEIR

A lakónépesség csökkenésének egyik egyértelmű oka a természetes szaporodás, fogyás arányának szignifikáns negatív értékei, mely jellemzően folyamatosan negatív tartományban van. A nevezett mutató értékét az élveszületések és a halálozások különbözete adja (ezer lakosra vetítve).

Kunhegyes Város esetében az elmúlt időszakban akár -7; -9%-os értéket (a 2021. évben 12,6 ezrelékes!) is mutat a természetesen szaporodás, fogyás egyenlege, amely a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei és a Tiszamenti LEADER Közhasznú Egyesület települések átlagainak értékétől is jóval rosszabb.

A KSH területi adatbázis nyilvántartása alapján Kunhegyes Városában az élveszületések száma a 2016.évben 78 fő, míg a 2017. évben 54 fő volt, a halálozások száma azonos időszakban 124 fő illetve 123 fő. **Napjainkban is azonos tendencia mutatható ki, a 2021. évben az élveszületések száma 54 fő, míg halálozások száma 144 fő volt.** A város lakónépességének tendenciaszerű csökkenésének alapvető oka a természetes szaporodás / fogyás negatív mérlege, amely az elmúlt másfél évtizedben még a népességmegtartást jelentő 0 értékhez sem közelített, folyamatosan - 4-6%-os tartományban mozog.

A kétezres években az évenkénti adatok szerint a születések és a halálozások egyenlege a városban minden évben negatív előjelű volt, a népesség természetes fogyása állandósult jelenségnek tekinthető.

Népmozgalom (el- és odavándorlás)

A „Kunhegyes város népmozgalmi adatai (1970-2011, összehasonlító adatok)” című lenti táblázat az elmúlt évtizedekre vonatkozó összevont adatokat tartalmazza Kunhegyes Városra és Jász-Nagykun-Szolnok megyére vonatkozóan. Az ezer lakosra jutó természetes szaporodás megnevezésű mutató jelzi, hogy a vármegyei átlagtól elmaradó Kunhegyes népességének növekedése (mely az 1970-1979-es időszakra vonatkozóan rögzíthető) illetve magasabb a természetes fogyás növekedése (az 1990-2011 közötti időszak). Egyértelműen magasabb az ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg fajlagos mutatója Kunhegyes tekintetében, mint a vármegyei átlagos érték. A fajlagos mutató értelmezési dimenzióját a vármegyei járásközpontokra vetítve is szignifikánsan magasabb az elvándorlás mértéke Kunhegyesről: a 2015. évben a Jász – Nagykun – Solnok vármegyei járásközpontok átlagos értéke - 2,9%, a Kunhegyesi járás azonos évre vonatkozó adata 10,7%, Kunhegyes városáé -7,3%. Az elmúlt másfél évtizedes időszakban a fenti mutatók hasonlóan arányultak egymáshoz, rögzíthető tendencia,

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

hogy a Kunhegyesi járást és magát Kunhegyes Várost jobban sújtja a vándorlási veszteség, mint a vármegyei átlag.

A vándorlások célterületei az 1980-as években a nagyobb városok, megyeszékhelyek és a főváros voltak, gyakorlatilag minden vármegye népesség kibocsátó volt. Az 1990-es években fordult a tendencia, a megyeszékhelyek és főleg Budapest vált a legnagyobb népesség kibocsátóvá, míg Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye kivételével minden vármegye és régió pozitív vándorlási egyenlegű területté vált. Igen jelentős részben köszönhetően a megyeszékhelyeken és Budapesten munkájukat veszített emberek visszaköltözésének állandó címükre. Azaz a radikális fordulat mögötti mozgató erő a válság, nem pedig a vidéki területek vonzereje. A kétezres években a népesség továbbra is a megélhetési lehetőségeket követi, és az általános gazdasági fellendülés nyomvonalát követve Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl és Nyugat-Dunántúl könyvelhetett el vándorlási nyereséget.

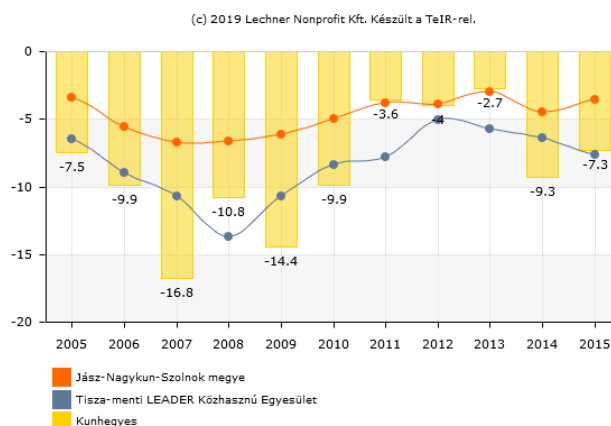
5. táblázat: Kunhegyes város népmozgalmi adatai (1970-2011, összehasonlító adatok)

Mutatók	1970-1979	1980-1989	1990-2001	2001-2011
Kunhegyes				
Természetes szaporodás (fő)	290	-54	-314	-548
<i>Ezer lakosra jutó természetes szaporodás</i>	<i>29,2</i>	<i>-5,6</i>	<i>-35,2</i>	<i>-64,3</i>
Vándorlási különbözet (fő)	-607	-660	-80	-268
<i>Ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg</i>	<i>-61,0</i>	<i>-68,6</i>	<i>-9,0</i>	<i>-31,5</i>
Jász-Nagykun-Szolnok				
Természetes szaporodás (fő)	18 217	-2 659	-14 542	-20 223
<i>Ezer lakosra jutó természetes szaporodás</i>	<i>41,6</i>	<i>-6,0</i>	<i>-34,2</i>	<i>-48,6</i>
Vándorlási különbözet (fő)	-10 472	-17 382	4 876	-9 100
<i>Ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg</i>	<i>-23,9</i>	<i>-39,0</i>	<i>11,5</i>	<i>-21,9</i>

Forrás: Népszámlálás 2011, KSH

Az ezredforduló után a vándorlási veszteség ezer lakosra jutó száma hat megyében meghaladja a 20-as értéket, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a 40-et is. Szabolcs-Szatmár-Bereg, Békés, Tolna, Jász-Nagykun-Szolnok és Nógrád vármegye kevésbé képes megtartani a fiatalabb és képzettebb lakosait. Kunhegyes az 1970-es és az 1980-as években már nem volt nagy számban a költözések célterülete. A környező és a távolabbi településekről beköltözők száma lényegesen alatta maradt az elköltözők számának. Több mint 600 fős vándorlási veszteség érte a várost mindkét évtizedben, ám a természetes szaporodás ellenpontosította a hetvenes években, a folyamatot pedig kevésbé erősítette az 57 fős természetes veszteség. A kilencvenes években városban a népesség 0,9%-kal csökkent az elköltözések miatt, ezzel a megyében a 7. helyre került a legnagyobb veszteséget elkönyvelő városok között. A következő évtizedben már a népesség több mint 3%-kal csökkent az elvándorlások nagy száma miatt, a megyében azonban tovább romlott a helyzet és ezzel a mutatóval a 8. lett a vándorlás miatt leggyorsabban fogyó városok között.

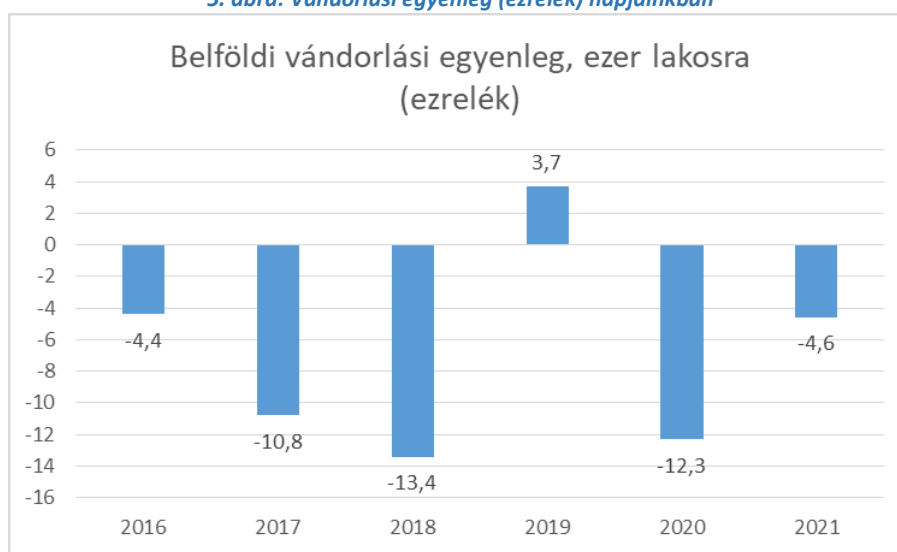
4. ábra: Vándorlási egyenleg (ezrelék) korábbi időszak

Forrás: TEIR

Vándorlási egyenleg értékét az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbsége adja (ezer lakosra vetítve). Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a belső vándorlási egyenleg, amely azt mutatja meg, hogy egy adott település népessége valamely évben hány ezrelékkal nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében. Kunhegyes esetében sajnos tendenciaszerű, hogy többen hagyják el a települést, mint mennyien odaköltöznek. A KSH területi adatbázisa a 2016. évre vonatkozóan a belföldi odavándorlások számát (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 405 esetben, míg a 2017. évre 386 esetet rögzíti. Azonos időszakokra a belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) tekintetében szignifikánsan magasabb, 2016. évre 439 esetet, míg 2017. évre 468 esetet közöl a Központi Statisztikai hivatal. **Az elmúlt időszakban a tendencia azonos, a 2021. évre a belföldi elvándorlások száma 417 eset, míg a belföldi odavándorlások száma 384 eset volt.**

5. ábra: Vándorlási egyenleg (ezrelék) napjainkban

Forrás: TEIR

Kunhegyes esetében az el-és odavándorlási tendencia kedvezőtlen képet mutat az elmúlt években: az elvándorlók száma folyamatosan magasabb az odaköltözőknél, és a „vándorlási olló” nyílik. Mindez azt is mutatja, hogy a település vonzereje évről évre csökken.

Települési korfa

A gyermekkorúak aránya a nyolcvanas évektől csökken, ennek mértéke Jász-Nagykun-Szolnok megyében meredekebb, mint az országos átlag. Kunhegyesen a folyamatok hasonlóképpen zajlottak, mint a megyében. Az országos átlaghoz képest Kunhegyesen mind a fiatakorúak, mind az idős lakosság aránya magasabb volt, vagyis az aktív korosztály kevesebb a városban, mint országos szinten. 2011-re az idősek aránya majdnem elérte a népesség negyedét, a gyerekkorúak aránya viszont alig több, mint az egyhetede. Kunhegyes Város lakosságának korösszetételét hosszabb időszakokra vetítve vizsgálja a „A népesség korösszetétele 1990-2001-2011” című lenti táblázat. A 0-14 évesek aránya 1990. évben még meghaladta a 20%-ot, azonban a gyermekek aránya tendenciaszerűen csökkent; 2001. évben már 18%-os, míg a 2011. esztendőben 14%-os arányú. Az idős korú lakosság aránya ezzel párhuzamosan nő, az 1990 – 2011. közötti időszakban közel 5%-pontos növekedést produkálva. Alapvető oka ennek a gyermekvállalási kedv csökkenése.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

6. táblázat: A népesség korösszetétele 1990-2001-2011

Korcsoport	A népesség száma (fő)			A népesség megoszlása (%)		
	1990	2001	2011	1990	2001	2011
0-14	1862	1609	1136	20,9	18,9	14,7
15-59	5270	5052	4679	59,1	59,3	60,7
60-x	1782	1859	1889	20,0	21,8	24,5
Összesen	8914	8520	7704	100,0	100,0	100,0

Forrás: Népszámlálások, KSH

Az elmúlt időszak népszámlálási adatait tartalmazza a lenti „A népesség megoszlása nemek és korcsoportok szerint, 2001-2011” című táblázat. A kimutatás Kunhegyes Városra és Jász-Nagykun-Szolnok megyére vonatkozóan tartalmazza a népesség nemekénti és koronkénti megoszlását. A kettő census közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy a 0-14 évesek arányának vármegyei 2,6 százalékpontos csökkenése kisebb, mint a kunhegyesi 0-14 évesek arányának 4,2 százalékpontos csökkenése.

7. táblázat: A népesség megoszlása nemek és korcsoportok szerint, 2001-2011

	Jász-Nagykun-Szolnok				Kunhegyes			
	népesség (fő)		megoszlás (%)		népesség (fő)		megoszlás (%)	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Férfi								
0-14	37 604	29 973	18,8	16,2	835	562	20,3	15,3
15-59	126 755	117 691	63,5	63,5	2 534	2 364	61,7	64,3
60-X	35 217	37 566	17,6	20,3	739	749	18,0	20,4
Együtt	199 576	185 230	100,0	100,0	4 108	3 675	100,0	100,0
Nő								
0-14	36 048	28 266	16,7	14,0	774	574	17,5	14,2
15-59	127 086	116 298	58,7	57,8	2 518	2 315	57,1	57,5
60-X	53 207	56 800	24,6	28,2	1 120	1 140	25,4	28,3
Együtt	216 341	201 364	100,0	100,0	4 412	4 029	100,0	100,0
Összesen								
0-14	73 652	58 239	17,7	15,1	1 609	1 136	18,9	14,7
15-59	253 841	233 989	61,0	60,5	5 052	4 679	59,3	60,7
60-X	88 424	94 366	21,3	24,4	1 859	1 889	21,8	24,5
Együtt	415 917	386 594	100,0	100,0	8 520	7 704	100,0	100,0

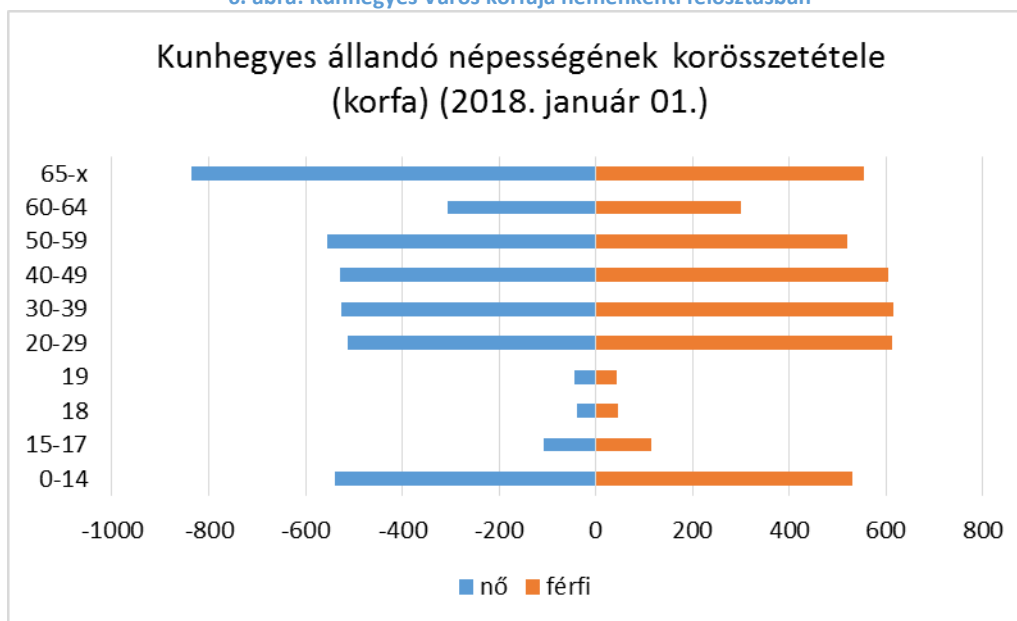
Forrás: Népszámlálások, KSH

Az ezredfordulót követően felgyorsult és az azonos időszak országos dinamikáját is meghaladóan alakult a vármegye lakosságának elöregedése. 2001-ben az ún. öregedési index országos szinten még 100 alatt maradt, vagyis több volt a gyermekkorúak száma az össznépelességen belül, mint az időskorúaké.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye akkor még az országosnál kedvezőbb mutatóval rendelkezett ezen a téren. Az elmúlt évtizedben azonban 88,1-ről, 121,5-re romlott a vármegye öregedési indexe, mialatt az országos mutató 91,3-ról, 116,6-ra változott.

Kunhegyesen 2001-ben a népesség 51,8%-a volt nő, egy évtizeddel később 0,5%-kal magasabb az arányuk. Az arányok eltolódását részben az elöregedés magyarázza, ugyanakkor ritkán találkozunk olyan várossal, ahol a 14 éven aluliak között a lányok többségben vannak. Kunhegyesen egy évtized alatt egyharmaddal kisebb létszám mellett a fiúk aránya 49,5%-ra csökkent 51,9%-ról. A megyében még egy kisvárosban, Kenderesen lett kevesebb fiú a 14 év alattiak között, a községekben ez gyakoribb. A környékben még egy településen, Kunmadarason hasonló a helyzet. Kunhegyesen és Kunmadarason kívül nincs olyan 5000 főnél népesebb település a megyében, ahol ez a jelenség tapasztalható lenne. Összesen 15 községben, főleg 2000 alatti lakosságú falvakban fordul elő.

6. ábra: Kunhegyes Város korfája nemenkénti felosztásban

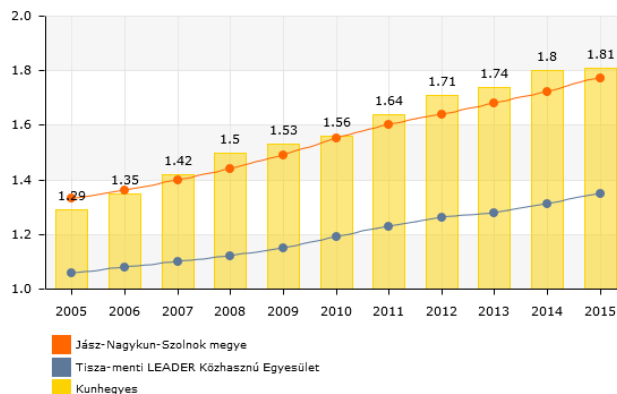

Forrás: KSH (Tájékoztatási adatbázis) (saját szerkesztés)

Az adott területen lakóhellyel rendelkező 60-x éves személyek száma száz 0-14 évesre vetítve mutató adja meg az öregségi indexet, amely a településen 1,81%-os értéket vesz fel. A mutató forrása a két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján kerül kidolgozásra. Mivel ez a mutató a gyermekkorúak számát és arányát nem veszi figyelembe, az öregedés aktuális állapotát jelzi.

7. ábra: Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

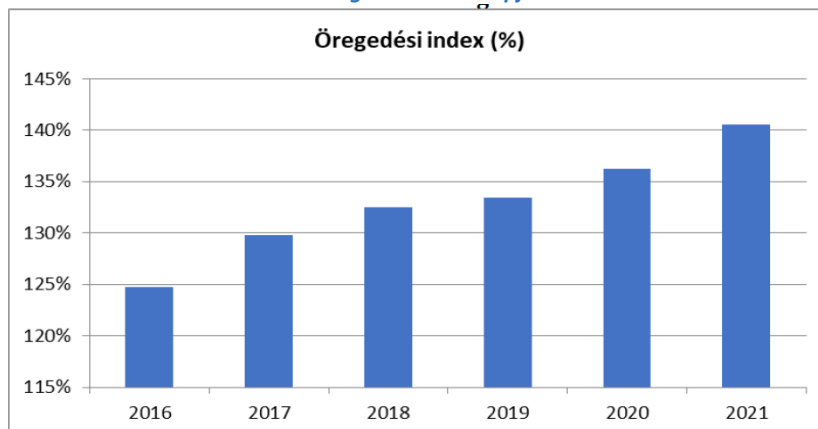
Forrás: TEIR

A gyermekkorú lakosság egyre szűkülő alapot képez a korfán, ami a jövedelemtermelő és jövedelemfogyasztó népcsoportok létszáma közötti különbség további szélesedését vetíti előre. Az idős állampolgárok számára is biztosítani kell az esélyt az aktív életre, az önmegvalósításra. Ez az egyének és a társadalom érdeke, az egészség- és a szociálpolitika összehangolása, a megfelelő szolgáltatások biztosítása, a közösségi erőforrások mozgósítása jelentős előrelépést biztosít e területen. Társadalmi szemléletváltás a feltétele annak, hogy az időskort, mint tevékeny és hasznos életszakaszt lássa az emberek többsége, ehhez szükséges a helyi média elkötelezettsége és tájékoztató munkája. Az idősek életminőségének javításához kiemelten fontos az egészségügyi és

szociális intézményrendszer egyes elemeinek fejlesztése, az alapellátás és szociális intézmények idősbarátta tétele.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

8. ábra: Öregedési index napjainkban

Forrás: TEIR

Az önkormányzat támogatja a településen élő idős emberek önszerveződő tevékenységét, a nyugdíjas közösségek munkáját pénzügyileg is segíti, valamint közösségi színteret biztosít az életkori sajátosságaikból adódó közösségi események megtartásához. A városban több civil szervezet működik, melyek kimondottan az idősek egy-egy csoportját fogja össze, nyugdíjas klubként.

1.7.1.2. Nemzetiségi összetétel

A roma népességre vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A 2011-es népszámlálási adatok szerint Kunhegyes Városban mindösszesen a lakosság 2,2 %-a vallotta magát roma (romai, beás) származásúnak. *A Központi Statisztikai Hivatal által lefolytatott 2022. őszi népszámlálás feldolgozása és publikálása még nem történt meg jelen kézirat lezárásakor, így a fentieknél frissebb hivatalos kimutatás a nemzetiségi összetételre vonatkozólag nem áll rendelkezésre.* A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. A korábbi, 2001. évi népszámláláskor mindösszesen a lakosság 1,6%-a vallotta magát romának. A településen működik Roma Nemzeti Önkormányzat.

8. táblázat: A helység lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben

Felekezet	Arány
magyar	87,9%
bolgár	0,1%
cigány (roma)	2,2%
görög	0,0%
horvát	0,0%
lengyel	0,0%
német	0,3%
örmény	0,0%
román	0,1%
ruszin	0,0%
szerb	0,0%
szlovák	0,0%
szlovén	0,0%
ukrán	0,0%
egyéb, nem hazai nemzetiség	0,2%
nem kívánt válaszolni, nincs válasz	12,1%

Forrás: KSH Helyiségnévtár (2011. évi népszámlálási adatok)

A romák helyzetének vizsgálatakor felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A 2001-es népszámláskor Kunhegyesen a város lakosságának 2%-a, 175 fő vallotta magát romának. A 2010. évi cigány kisebbségi választó jegyzékre 68 fő regisztrálta magát. A 2014. évi nemzetiségi önkormányzati választás névjegyzékében 122 fő szerepelt. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a roma népesség. Pozitívumként mondható el azonban, hogy javultak az arányok az általános iskola elvégzését tekintve, illetve az ösztöndíjprogramoknak is köszönhetően javult a közép és felsőfokú végzettséget szerzők aránya is.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok, betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban. 2016. december 04-én megszűnt a Kunhegyesi Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mert a létszáma a szükséges működési küszöb alá csökkent, és az időközi választás jelölt hiányában elmaradt. Jelölésre és választásra 2019.-ik évben az általános választások, helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásának időpontjában kerülhet sor, addig nemzetiségi önkormányzat nem működik Kunhegyes városban.

1.7.1.3. Képzettség

A lakosság iskolai végzettségére vonatkozóan a KSH a népszámlálások alkalmával gyűjt információt. A 2011-es népszámlálás tekinthető a legfrissebb, más területi szintekkel összehasonlítható adatforrásnak. A népesség átlagos képzettségi színvonala ugyancsak a felzárkózás irányába mozdult el, de a magasabban képzett népesség arányának növekedése elmaradt az országos ütemtől. A bérköltségek a megyében elmaradnak az országos átlagtól, amíg 2011-ben a teljes munkaidőben foglalkoztatottak átlagos havi munkajövedelme Jász-Nagykun-Szolnok megyében 173 eFt volt, addig országosan 218 eFt. A nagyobb városokban a munkaerő felkészültsége megfelelő (talán a műszaki végzettségű szakemberek hiányoznak), de a rurális térségekben alacsony az iskolai végzettség és hiányos a szakképzettség. *Az országos átlag egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft) tekintetében a 2021. évben 1 595 895,9.-Ft volt, mely Kunhegyes 1 122 673,6.-Ft értéket vett fel.*

9. táblázat: Képzettség mutatók Kunhegyesen

Mutató	2001	2011
Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzett 7 éves és idősebbek aránya	29,2	30,7
Felsőfokú végzettségű 25 éves és idősebb népesség aránya	6,3	9,1
Legalább érettségizett 18 éves és idősebb népesség aránya	25,6	34

Forrás: KSH

Kunhegyes Város lakosainak képzettségi mutatója javuló tendenciát mutat, de a vármegyei (és az országos) átlagtól sajnos elmarad. A felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában a 2011. évi census felmérései alapján a magyarországi átlagtól (19%) és a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei járásközpontok átlagától (18,1%) szignifikáns elmaradást mutat a 9,1%-os értékével.

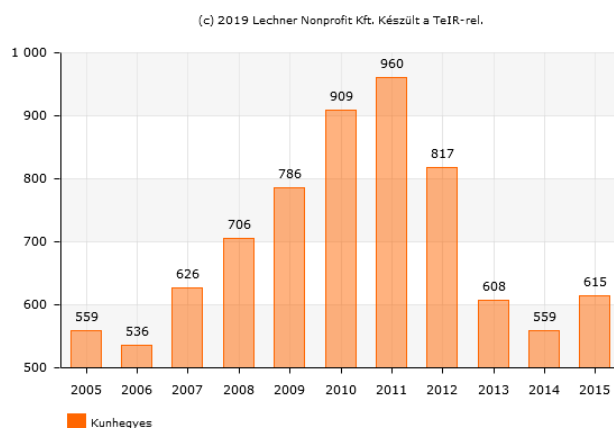
A vármegye és így Kunhegyes Város lakosainak iskolázottsági, képzettségi viszonyainak az országosnál lényegesen kedvezőtlenebb alakulásában lényegi összefüggés mutatható ki a változás és a munkamegosztás hierarchikus szerkezetének változása (a vezető állású- és értelmiségi foglalkozási státuszok kínálatának beszűkülése) és a vándorlási intenzitása között, ami azt sejteti, hogy a megfelelő

munkamegosztási státuszok hiányában más képzettségi rétegeknél tömegesebbé vált a felsőfokú végzettségűek, az értelmiségiek elvándorlása, továbbá be- ill. visszaköltözésének elmaradása.

1.7.1.4. Foglalkoztatottság

Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

9. ábra: Regisztrált munkanélküliek (nyilvántartott álláskeresők) száma korábbi időszakban (fő)

Forrás: TEIR

A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat (55 év feletti) arányaiban jobban sújtja munkanélküliség problematikája.

A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettiakat foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerőpiacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik.

10. ábra: Regisztrált munkanélküliek (nyilvántartott álláskeresők) száma napjainkban (fő)

Forrás: TEIR

Folyamatosan jelen van a multinacionális cégek elszívó hatása, valamint az ország más részeiből érkező munkáltatók is megjelentek toborzás céljából. Kunhegyes Városában a mai napig kevés nagyfoglalkoztató, többségében kis, esetleg közepes méretű munkáltató akad, akik közül csak kevesen tudnak fejlesztést, létszámbővítést végrehajtani. Emiatt magasnak mondható a foglalkoztatottak körében a naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (a 2011. évi census adata szerint 29%).

A foglalkoztatás terén a rendszerváltás tájkán megszűnt nagyobb foglalkoztatók, köztük a több száz főt alkalmazó BHG megszűnése az elkövetkező évekre nagymértékben rányomta bélyegét. Mára a foglalkoztatási szerkezet is átalakult és egyes ipari, gazdasági, mezőgazdasági vállalkozások megerősödtek és a térség foglalkoztatóivá váltak. A rendszeres munkásjáratoknak köszönhetően többen a szűkebb és távolabbi térség ipari vállalkozásaiban dolgoznak napi ingázással.

A nyilvántartott álláskeresők nagy része csupán általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Az alacsony végzettség, a szakképzettség hiánya hátrányt jelent a munkaerő-piacon. A munkaügyi központ képzésekkel, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik reintegrálni az álláskeresőket a munka világába. Az alacsony iskolázottsági szint beszűkíti a munkahelyhez jutás lehetőségét. A változás egyik feltétele a képzettség megszerzése. A településen élő tartós munkanélküliek jövedelmi helyzete nem teszi lehetővé az iskolába járást, aminek egyik oka az anyagiakban keresendő. A képzés ideje alatt ugyanis elesnének az alkalmi munkából származó jövedelemtől. A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú munka támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

10. táblázat: Munkanélküliségi adatok az elmúlt időszakban

	Nyilvántartott össz. Fő	Foly.nyilv. hossz>365 nap	Járadék tip.ell. Fő	Segély tip.ell. Fő	FHT, RSZS fő	Munkav. korú népes. Fő	Relatív mutató %	Arányszám
2018. 12. 20	442	91	47	71	126	5617	7,87	2,20
2018. 11. 20	341	89	46	69	79	5617	6,07	1,68
2018. 10. 20	354	95	53	68	91	5617	6,30	1,74
2018. 09. 20	450	106	95	67	121	5617	8,01	2,15
2018. 08. 20	466	113	100	66	141	5617	8,30	2.23
2018.07.20	494	118	67	66	159	5617	8,79	2,31
2018.06.20	384	120	37	64	137	5617	6,84	1,92
2018.05.20	426	116	45	63	152	5617	7,58	2,09
2018.04.20	424	120	45	60	150	5617	7,55	1,98
2018.03.20	450	108	47	58	138	5617	8,01	1,90
2018.02.20	481	101	50	59	170	5617	5,56	2,07
2018.01.20	462	106	82	57	149	5617	8,24	2,08

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, saját szerkesztés

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat, mivel a munkanélküliek aránya magasabb az országos átlagnál. Az önkormányzat továbbra is átad a munkahelyteremtéshez épületeket a vállalkozóknak a lehetőségek függvényében. A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége.

A 2023. évben az alábbi táblázat szemlélteti a település munkanélküliséggel kapcsolatos adatait havi bontásban.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

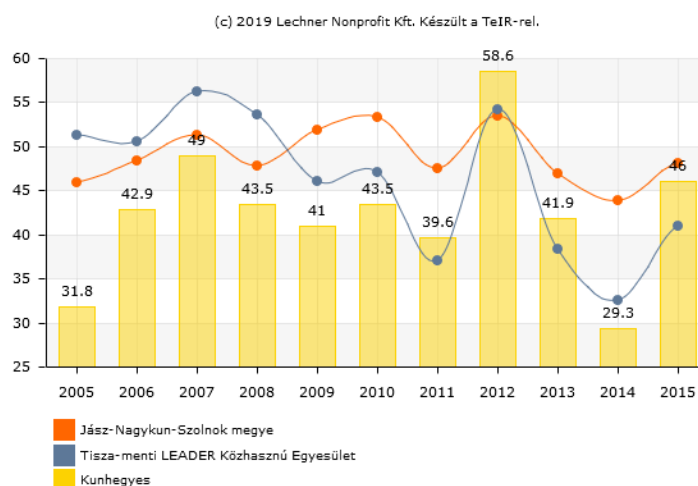
11. táblázat: Munkanélküliségi adatok napjainkban

	Nyilvántartott össz. Fő	Foly.nyilv. hossz>365 nap	Járadék tip.ell. Fő	Segély tip.ell. Fő	FHT, RSZS fő	Munkav. korú népes. Fő	Relatív mutató %	Arányszám
2023.04.20	343	106	56	88	80	4507	7,61	2,03
2022.03.20	351	110	51	94	81	4507	7,79	2,01
2023.02.20	373	103	75	93	94	4507	8,28	2,12
2023.01.20.	349	105	68	89	87	4507	7,74	2,00

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, saját szerkesztés

Kunhegyes Város esetében a munkavégzésre képes korú népesség több, mint ötezer fő (a 2018. évben 5.617 fő, míg 2023. évben 5507 fő), munkaképesnek a 15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők számítanak. Regisztrált munkanélküliek száma száz 15-59 éves állandó lakosra adatsor jelzi a település munkanélküliségi adatait hosszú távra. Mind a 2018. évi havi adatsorokat tartalmazó fenti táblázat, illetve a 2023. évi friss adatokat vizsgálva is, mind a tartós munkanélküliek arányát az elmúlt évek időszakára vetítve bemutató ábra alapján is rögzíthető, hogy a munkanélküliség magas arányú a településen, és a város egyik akut problémájának tekintendő mind a helyi munkaerőpiac szerény ereje, mind a munkavállalók képzettségi, motiváltsági színvonalának alacsony volta.

11. ábra: Tartós munkanélküliek aránya (%)

Forrás: TEIR

A tartós munkanélküliek pénzbeli támogatása mellett az önkormányzat közfoglalkoztatást biztosít, kiemelt figyelmet fordítva a munkanélküliek támogatási rendszerében kiemelt csoportokra, többek között a 25 év alatti pályakezdők, a nők és 45 év feletiek foglalkoztatására. Az elmúlt öt évben éves szinten átlagosan 400-500 fő közmunkás foglalkoztatás történt, kiemelt figyelemmel a fenti korcsoportokra, illetve a roma lakosság bevonására. A foglalkoztatási nehézségek különösen a hátrányos helyzetű / halmozottan hátrányos helyzetű lakosság körében, elsősorban a szegregált településrészekben jelentkeznek.

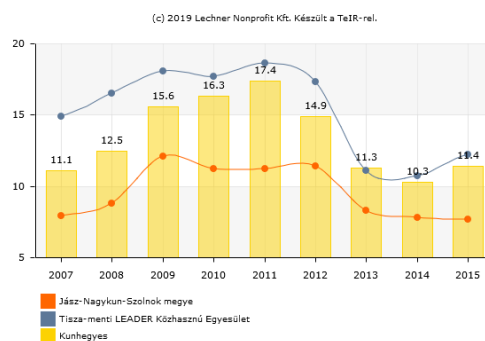
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

12. ábra: 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő) napjainkban

180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában adja a településre vonatkozó munkanélküliségi rátát, amely mutató sajnos a vármegyei átlagtól rosszabb.

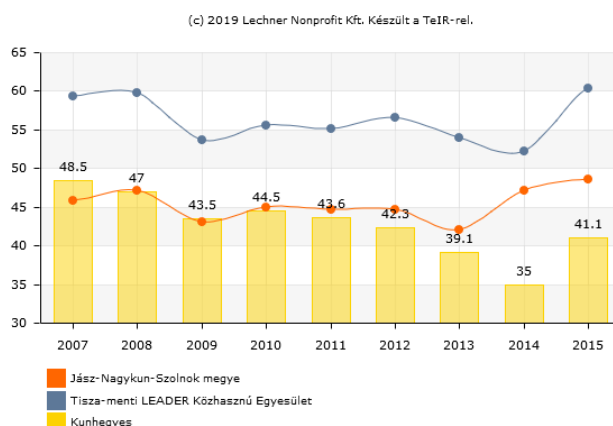
13. ábra: Munkanélküliségi ráta (%)

Forrás: TEIR

A lakosság kedvezőtlen képzettsége és a munkanélküliség relevanciája egyértelműen kimutatható a legfeljebb 8 általános iskolát végzett munkanélküliek magas (vármegyei átlaghoz hasonló) arányából. A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei átlaghoz hasonló, de a Tiszamenti LEADER Közhasznú Egyesület településeinek átlagához képest jobb a legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek aránya.

14. ábra: Legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek aránya (%)

Forrás: TEIR

1.7.1.5. Jövedelmi viszonyok

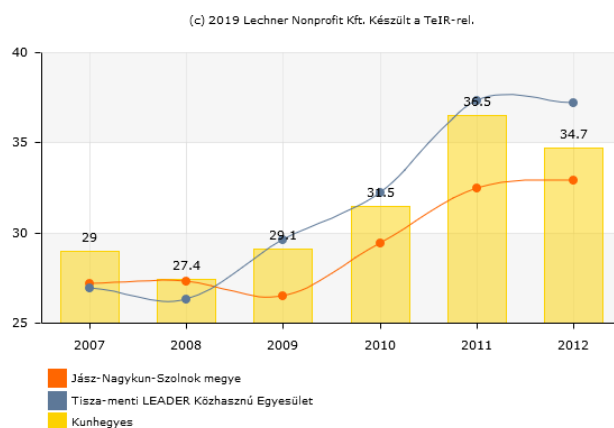
Kunhegyes városa a 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendeletben felsorolt járások között a Kunhegyesi járás vezetőjeként a komplex programmal fejlesztendő járások közé tartozik. A településen valamennyi olyan tényező érzékelhető, mely ezen hátrányos helyzet okozója. A családok elköltöznek, a város lakosságának létszáma csökken, a munkalehetőségek beszűkülnek, a családok nagy része az állami segélyezési rendszertől függ.

A szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem kiemelt feladata az Európai Uniónak, ezért a 2020-as célkitűzések egyik konkrét vállalása, hogy az unión belül legalább 20 millió fővel csökkenjen a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek száma. Életkor szerint vizsgálva valamennyi szegénységi dimenzió tekintetében a legveszélyeztetettebb csoportba a 18 év alatti gyermekek tartoznak. Körükben 2013-ban az országos átlagnál 10 százalékponttal magasabb volt azok aránya, akik ki vannak téve a szegénység vagy kirekesztődés kockázatának. Ennek egyik oka, hogy a szegényebb háztartásokban több a gyermek, a másik, hogy a kisgyermekes háztartások többségében az anya nem dolgozik, így ezek a családok kevesebb jövedelemmel rendelkeznek. A szegénység jelenléte erősebb azokon a településeken, ahol magas a rászoruló gyermekek száma. 610 olyan település van az országban, ahol a rászoruló (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő) gyerekek aránya 75% felett van. Ezeken a településeken további nehézséget okoz azon szakemberek hiánya, akik megfelelő módszertannal felruházva segítséget nyújtanak a fokozottan veszélyeztetett családok számára. A programok tervezése során áttekintésre került az adott térség/járási valós szakember szükséglete. Ez nem csupán a gyermekjólét területét érintette, hanem a humán szolgáltatások mindegyikét, például: gyermekorvos, védőnő, pedagógiai szakszolgálati szakemberek, stb.

Kunhegyes Város Önkormányzata a közmunkaprogram fenntartásával, mint aktív munkaerő-piaci eszköz alkalmazásával törekszik elősegíteni a foglalkoztatás növelését –hozzájárulva ez által a lakosság életszínvonalának növeléséhez, valamint a település népességmegtartó – erejének fokozásához. A közmunkaprogram bővebb bemutatására jelen dokumentum 1.10. fejezetében kerül sor.

Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések feltétlenül fontosak a hátrányos helyzetűek munkába helyezése érdekében.

15. ábra: Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak megoszlása az aktív korúak arányában (%)
korábban

Forrás: TEIR

A foglalkozási presztízs-vizsgálatok a társadalmi rétegződés- és társadalmimobilitás-vizsgálatokhoz kötődnek: a társadalom megoszlásának, megosztottságának mérésére szolgálnak. A presztízs erősrendet az egyes foglalkozások társadalmi hasznossága és az azokkal elérhető kereset határozza meg. A társadalom számára legkevésbé hasznosnak tartott foglalkozások között a

társadalom számára károsnak ítélt, a deviancia perifériáján mozgó szakmák állnak. Sajnos a településen igen alacsony, a járási átlagot sem elérő, a vármegyei és országos átlaghoz képest szignifikánsan alacsonyabb a magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya.

Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

16. ábra: Magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (százalék) napjainkban

Forrás: TEIR

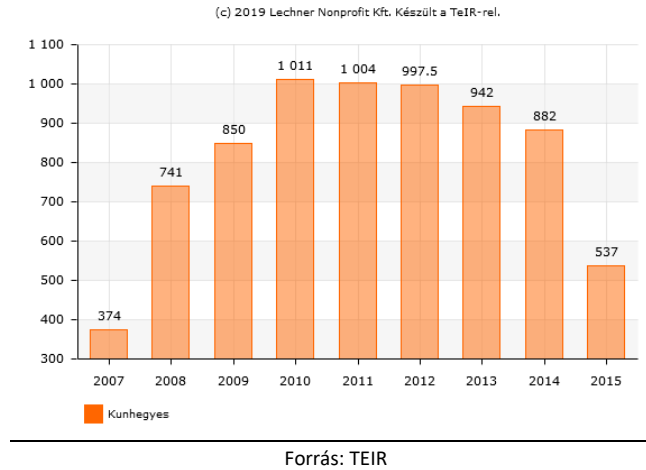
A települési lakosság viszonylag alacsony jövedelmi viszonyának alapvető oka az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak magas aránya. Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportnak számít az ipari és építőipari (FEOR 7), a gépkezelő, összeszerelő, járművezető (FEOR 8) valamint a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások (FEOR 9) foglalkoztatási főcsoportokba tartozók. Magas az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak száma Kunhegyesen. Hasonló időszakra vonatkozóan Szolnok Megyei Jogú Város tekintetében az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozók aránya 22,5%, míg az országos átlag 24,9%. A településen adott munkalehetőségek korlátozottsága valamint a lakosság rossz képzettségi mutatói generálják alapvetően a mutató rossz értékeit. A jövedelmi viszonyokat pozitív irányba a közfoglalkoztatási program sem képes elmozdítani, melynek bővebb bemutatására az 1.10. fejezetben kerül sor.

Az országos átlag egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft) tekintetében a 2021. évben 1 595 895,9.-Ft volt, mely Kunhegyes 1 122 673,6.-Ft értéket vett fel.

A gyermeket gondozó családok esetében szociális alapon állapítják meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, alapvetően amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 140%-át.

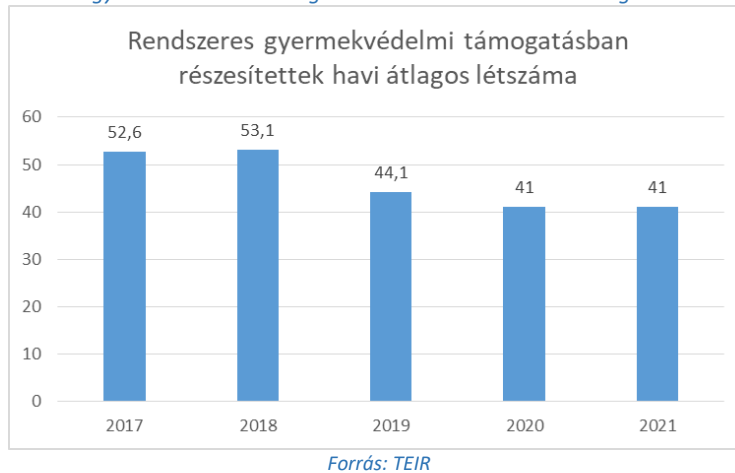
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

17. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma

A Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma évekre visszamenőleg sem esik ötszáz alá, amely egy kettőezer főnél kevesebb lakosú település esetében igen magas arány.

18. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesítettek havi átlagos létszáma napjainkban

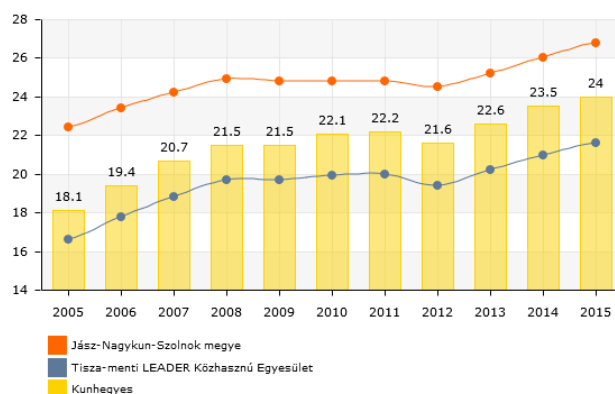
1.7.1.6. Életminőség

1.7.1.6.1. Nagy értékű fogyasztási cikkek

Az életminőséget, illetve annak anyagi tényezőit áttételesen jellemző mutatók közül viszonyítási alapot jelent a lakosság tulajdonában álló nagy értékű fogyasztási cikkek száma és értéke.

19. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsik száma (db)

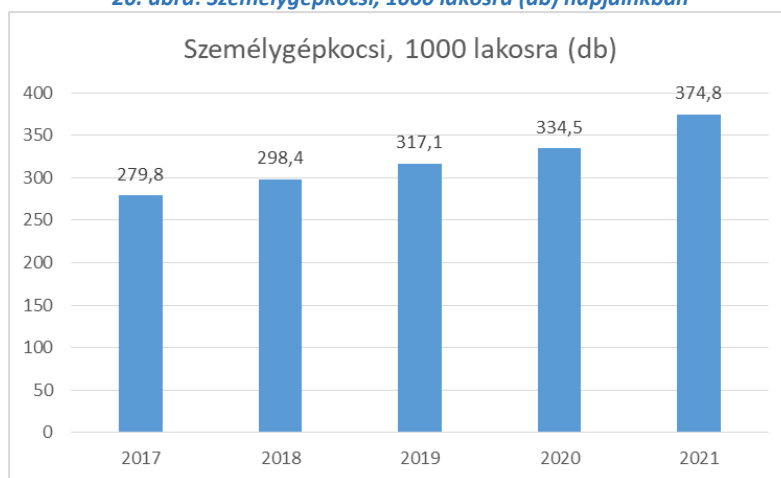
(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: TEIR

Az országos tendenciákhoz hasonlóan az elmúlt időszakban nőtt az fajlagos személygépjármű-tulajdonlás aránya Kunhegyesen is.

20. ábra: Személygépkocsi, 1000 lakosra (db) napjainkban

Forrás: TEIR

Ezek közül az egyik legjellemzőbb mutató az 1000 főre jutó személygépkocsik számának változása. A személygépkocsik száma az elmúlt időszakban emelkedett, azonban elmaradó képet mutat a vármegyei átlagtól. Szolnok Megyei Jogú Városra vonatkozó adat azonos időszakban 30,3 db, míg a magyarországi átlagos érték 32,5 db. A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei járásközpontok tekintetében a nevezett mutató értéke szintén 2015. évre vonatkozóan 28,8 db.

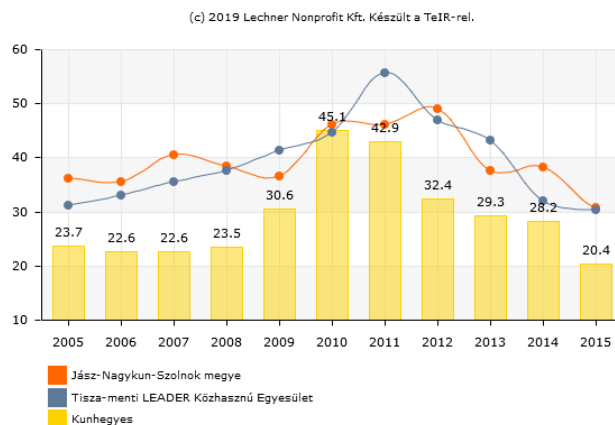
1.7.1.6.2. Közbiztonság

Egy település közbiztonsága jelentős kihatással bír számos területre, így befolyásolja a gazdasági életet – a beruházási szándékon keresztül –, továbbá a lakossági migrációt (letelepedés vagy elvándorlás) is. A település lakóinak hangulatára, életvitelére és szabadidő eltöltési szokásaira is rányomja bélyegét.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A felelős családi nevelés egyre gyakoribb hiánya, a környezetben látott rossz minták, a kamaszkorban jelentkező természetes szabadságvágy és lázadás, a média és a divat által sugallt torz életkép együttes hatása egyre nagyobb arányban és egyre korábbi életkorban teszi az érintett fiatalokat kiszolgáltatottá a káros hatású élvezeti cikkek hatásainak (ezek közül is egyre gyakrabban az ún. dizájner drogoknak), vagy inspirálja őket rossz minták követésére (pl.: vandalizmus).

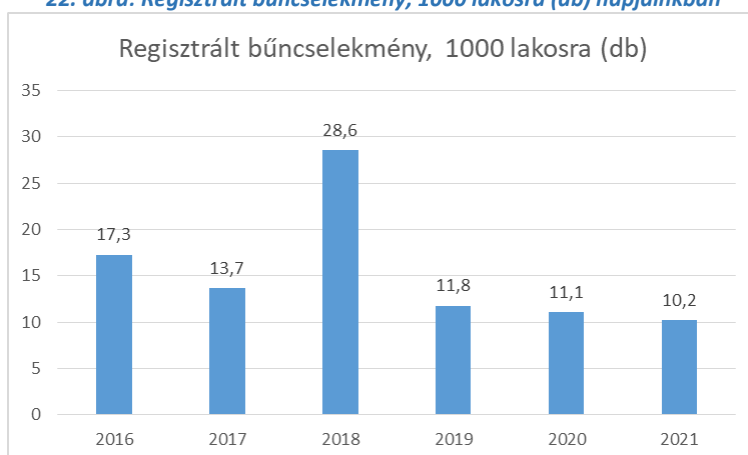
21. ábra: A regisztrált bűncselekmények száma, ezer lakosra (db) korábban

Forrás: TEIR

Kunhegyes Városában esetében a regisztrált bűncselekmények fajlagos aránya (ezer lakosra vetített fajlagos érték) mind a vármegyei, mind a Tiszamenti LEADER Közhasznú Egyesület településeinek átlagától is alacsonyabb.

22. ábra: Regisztrált bűncselekmény, 1000 lakosra (db) napjainkban

Forrás: TEIR

A településen jellemzőek a vagyon elleni bűncselekmények, garázdaság, lopás. Kunhegyesen a leszakadástól veszélyeztetett családok körében komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki a fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

1.7.1.7. Lakásállomány

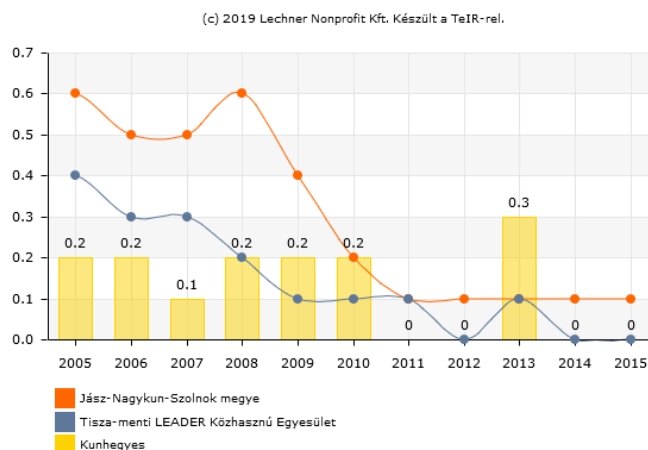
Az életminőség jelentős elemét képezik a lakhatás körülményei, melyek szoros összefüggést mutatnak a lakosság jövedelmi helyzetével és igény szintjével. A lakások többsége 1970 és 1990 között épült, ami minden bizonnyal összefüggésben áll az ebben az időszakban gyakori lakásépítési támogatások nyújtásával.

Kunhegyes Városában az önkormányzati bérlakások száma a Magyarországi átlaghoz képest is alacsony. A szociális bérlakásban lakók között gyakori a köztartozások felhalmozása, annak ellenére, hogy évente több száz főnek biztosít lakásfenntartási támogatást a szociális igazgatás.

A Kunhegyesen található lakások közel háromnegyede összkomfortos / komfortos lakás, emellett azonban sajnos viszonylag magas (21,45 %) a komfort nélküli, ill. szükség lakások száma is, melyek elsősorban hátrányos helyzetű csoportok által lakottak és többségében a város szegregációval érintett területein találhatóak.

A KSH 2018. január 01. adata alapján Kunhegyes Város lakásállománya 3.348 db lakásból áll. **A 2021. évre a lakások száma 3 344 darabra csökkent.** A településen – hasonlóan az országos tendenciákhoz – jelentősen visszaesett az épített lakások aránya az elmúlt időszakban, gyakorlatilag új lakóingatlan az elmúlt 10 évben nem épült.

23. ábra: Épített lakások az éves lakásállomány százalékában (%)

Forrás: TEIR

A 2020-as és 2021-es években sem építette a KSH és TEIR adatai alapján lakást Kunhegyes városában.

Alacsony komfort fokozatú lakások és lakott üdülők aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükség lakás) a 2011. évi népszámlálás alkalmával 22,7 % volt. Félszükséges az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhellyel, továbbá fürdőhellyel vagy vízellátásos WC-vel, villannyal, vízellátással és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Komfort nélküli az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhellyel, valamint egyedi fűtési móddal rendelkezik. A komfortfokozatok egyikébe sem sorolható lakások a szükség- és egyéb lakások. Nevezett mutató alapján elmondható, hogy sajnos a települési lakásállomány igen rossz állapotban van, a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei járásközponti települések átlagát (10,2%) meghaladóan magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya.

Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya közel 100%-os, a közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya több, mint 70%-os. A településen távfűtés nem található. Kunhegyesen az infrastruktúra teljesen kiépült, a vezetékes vízellátás megoldott, a szennyvízhálózat fejlesztése megtörtént, az energia és gázellátás biztosított és az utak nagy része szilárd burkolatú.

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Kunhegyes nagy határú alföldi település a Nagykunság közepén, a vármegye belső periferiáján. A mezőgazdaság és állattenyésztés több évszázada sikerágazat a térségben. Kunhegyes természeti adottságai meglehetősen jók, a terület nagy része a jó termőhelyi adottságúak közé tartozik, a település határában csak nagyon kevés a természetvédelmi vagy más védetség miatt nem vagy korlátozottan hasznosítható terület. A legtöbb gondot a belvíz okozza, a vízelvezető rendszerek állapota változó.

A rendszerváltást követő gazdasági leépülés sosem látott gazdasági depressziót eredményezett a városban. A kilábalás napjainkig nem történt meg. Nem Kunhegyes az egyetlen ilyen város az Alföldön. A tartós és nagymérvű munkanélküliség általános elszegényedést, a szolgáltatások, a kulturális fogyasztás leépülését eredményezte. A népesség száma zsugorodik, a gazdaság újjáépülése a városban és a környékén is rendkívül lassan és visszaesésekkel tarkítottan halad. A jelenleg futó TOP-5.1.2-15-JN1-2016-0008 / „Humán erőforrás bővítése a Kunhegyesi Foglalkoztatási Paktum keretében” című projekt egy, az országos programokhoz illeszkedő és abból is táplálkozó széleskörű összefogás a fenti problémák moderálásához.

Kunhegyesen a szegénység és mélyszegénység hétköznapi jelenség. A rendelkezésre álló statisztikai adatokból kimutatható, hogy a településen az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem 576.402,6 Ft volt a 2014. évben, míg a magyarországi átlag 781.783,6 Ft. Kunhegyes egyike az ország 1500 településének, ahol az egy lakosra jutó jövedelem nem éri el a létminimum 80%-át.

A szegénység és mélyszegénység stigmatizál, ám tömeges volta miatt kevésbé okoz elszigeteltséget a városban. A szegénység, a mélyszegénység és a cigány lakosság is minden városrészben jelen van. A szegénység koncentráltan három területen kimutatható, amelyek a jelenlegi hivatalos metódus alapján szegregátumnak tekintendők, emellett egy számít veszélyeztetett területnek a KSH által készített és helyi adatokkal kiegészített lehatárolás szerint. A szegregátumokban több, mint 400 fő lakik, akik közül 100-an 14 év alattiak. A szegregátumok részletes leírása a 3.3.2. fejezetben található.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők

A település identitása a helyi lakosság kötődését, viszonyát jelenti a lakóhelyhez, lakókörnyezethez, ami nagymértékben meghatározhatja az egyes településfejlesztési beavatkozások sikerét. Egyaránt jelentkezhethet egyéni és közösségi szinten, ám e két megközelítés átfed, sőt egymásra visszahat. Településfejlesztési szempontból a csoportszintű kötődés a fontosabb, a hellyel kapcsolatos szimbolikus jelentést a csoporttagok megosztják egymással. A helykötődés olyan helyek irányában alakul ki közösségi szinten, amelyekben a közösség saját kultúráját megőrizheti és gyakorolhatja. Az identitás kérdése azért is kiemelten fontos, mert ez közvetett módon hat a település népességmegtartó erejére.

Kunhegyes eminens, kun identitású közösség. A város identitása az akkurátusan számon tartott históriára és a hagyományok ápolásra épül. A kunok letelepítésüktől kezdve – az 1702-1745-ös időszak kivételével – 1876-ig autonóm, a saját szabályaik mentén szervezett társadalomban éltek. Katonai-félkatonai szerveződésű, a kunkapitányok által vezetett székek saját bírakkal, saját közösséggel rendelkeztek, a középkori feudális kötöttségek nélkül, viszont saját költségre katonákat kellett biztosítani az országnak. Az autonómia, az önrendelkezés, a központi szerep lényegi elemei a történelmi tradíciókból építkező települési identitásnak.

Kunhegyes Városának több, jelentős kulturális hagyománya van. Kiemelt ezek közül a kunhímzés. Ipolyi Arnold hímzésgyűjteményének katalógusában olvasható a kunhímzés szakszerű leírása: „... virágfüzér az alapmotívuma. Az eredetileg zárt barokk szerkezet lazábbá vált s a virágok sokszor különösebb összefüggés nélkül állnak egymás mellett. Színezésük is változáson ment át. A barokk tűfestés naturalizmusra törekvő, egymásba olvadó színei helyett a virágok szirmát és levelit sávokra bontják, s minden egyes sávot más színnel színeznék. Így a sávok nem mosódnak egybe, de a házilag festett gyapjú fonal színeinek összhangja a magyar népi hímzéseken máshol ismeretlen színharmóniát hoz létre.”

Jelentős kulturális emlék a Kunbabák. A 4-es számú főútvonal mellett, Karcag határában az egykori középkori kun település, (Hegyesbor) a Kis-Hegyesbori halmon 9 kőképből álló monumentális szoborkompozíció, különböző irányba tekintő kőszobor – Győrfi Sándor Munkácsy-díjas szobrászművész, második újkori kunkapitányunk alkotásai – hívják fel magukra a figyelmet.

Két nagyméretű szobor a kun ősapának és ősanyának állít emléket, arccal a régi haza, Ázsia felé fordulva, kelet felé néznek. A hat nagykun település és Berekfürdő lakossága állíttatta 1995-ben (okt. 7.) a kun emlékpark szobrait a XIII. században betelepült őseik emlékére. Varga Mihály országgyűlési képviselő avatóbeszédét követően Salim A. Kurmangujin Kazakisztán magyarországi nagykövete avatta fel Győrfi Sándor alkotását. Ezek a szobrok nem reprodukciók, hanem műalkotások. Hasonló szobrokat a kipcsak-török népek állítottak elhunyt felmenőik emlékére. A kézben tartott áldozati csésze helyett itt a hét kun katona kezében a Hatkunság (Karcag, Kisújszállás, Kunmadaras, Kunhegyes, Túrkeve, Kunszetmárton) és Berekfürdő településeinek címere látható.

A kutatók véleménye megoszlik arról, hogy az eredeti, régi kőszobrok kit ábrázolnak. Egyesek úgy vélik, hogy a szobrokra nem a halott képmását mintázták, hanem az ellenségét. Míg mások a család kiemelkedő alakjának, a valódi ős síremlékének tekintik azokat.

1.7.3.1. Vallási felekezetek

A település identitását erősítő tényezők között igen fontos szerepet tölt be a vallás. A 2001-es népszámlálás alkalmával mértékhez képest – az országos trendekhez hasonlóan – Kunhegyes Városban is jelentősen csökkent a magukat valamely vallási felekezethez tartozónak vallók száma. A lakosság vallási megoszlását tekintve a legfontosabb szerepet a református vallás tölti be. ***A Központi Statisztikai Hivatal által lefolytatott 2022. őszi népszámlálás feldolgozása és publikálása még nem történt meg jelen kézirat lezárásakor, így a fentiéknél frissebb hivatalos kimutatás a nemzetiségi összetételre vonatkozólag nem áll rendelkezésre.***

12. táblázat: Kunhegyes Város lakóinak vallási összetétele 2011-ben

Felekezet	Arány
református	23,7%
római katolikus	12,2%
görög katolikus	0,1%
evangélikus	0,0%
egyéb vallási közösséghez, felekezethez tartozik	1,3%
vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik	40,6%
nem kívánt válaszolni, nincs válasz	22,1%

Forrás: KSH

Továbbá Kunhegyesen található a buddhista Mahámudrá Meditációs Központ, mely nemcsak a magyarországi buddhisták által gyakran felkeresett, hanem nemzetközi szinten is jegyzett buddhista központ. A helyi buddhista gyülekezet Holisztikus Gyógyító Központ létrehozását tervezi, mely tovább növelheti a vallási motivációval a településre érkezők számát.

24. ábra: Mahámudrá Meditációs Központ logója

Forrás: a szervezet internetes oldala

1.7.3.2. Építészeti örökség

Kunhegyes egyedi arculatát több műemlék és műemlék jellegű épület, egyedi védelemre méltó építészeti alkotás határozza meg. A város jelképe a hatalmas méretű, kéttornyú református templom. 1827-ben láttak hozzá a kétszintes kórusú, egytornyos templom építéséhez, melyet Homályossy Ferenc tervezett. Az építkezés többször elakadt pénzühiány, kolera, eszközhiány miatt. 1839-ben viszont kialakult a „két toronyra való vétel” gondolata, melynek terveit Hild József dolgozta ki. A római katolikus templomot 1829- ben kezdték építeni, mivel a korábbi kápolna kicsinek bizonyult az egyre gyarapodó, 1820- ban önálló plébániával szerveződő kunhegyesi hívek számára. Azt a szolnoki Homályossy Jánost bízták meg a templom felépítésével, aki az egytornyú református templomot tervezte. A református templom egyházi tulajdon és eredeti funkcióját megtartva, ma is működő templom.

Kunhegyesen az 1800-as évek végén még hét szélmalom állt és működött.

A szélmalomok a városon kívül, a városaljai csürhejáráson, illetve liba-páskumon épültek. Építőik mindannyian vagyonos, gazdaemberek voltak.

A Komlósi-féle szélmalom a város határában áll – a kőhalmi régi kenderesi országút bal oldalán – a Kossuth útról a Purgány útra letérve, azon végighaladva lehet megközelíteni. (Két út töri meg az egyenes haladási irányt: a Pósa Lajos út, Péntekút utca.) A térség egyik legszebb szélmalma 1859-ben épült. Többször felújították és ismét felújítása és interaktív látogatótérként történő hasznosítása tervezett.

1739- ben épült a református templom szomszédságában található egykori sóház épülete, amely ma a városi könyvtárnak ad helyet. Ez a T- alaprajzú alapincézett, barokk stílusú, műemlék jellegű építmény a Szolnoki-Debrecen-Erdély közötti egykori „sóút” tárgyi emléke. Íves, árkados tornáca, nyeregteretűs homlokfalának többszörösen ívelt futása a barokk stílusjegyek szép példányát adja. Jelenleg könyvtárként funkcionál.

A Kunkapitány Háza épületet az 1880-as években nemzeti Csávás Péter építtette. A redemptusház eredeti formájában és elrendezésében fennmaradt, utcára háromablakos, gipszstukkó díszítésű homlokzatú épület. Az udvari oszlopos gang hátsó, beépített része előtt szépen megmunkált fa előtető díszíti az épület udvari homlokzatát.

A Városháza eklektikus jellegű épületét 1878-ban Pum József királyi mérnök tervei alapján Kaslik János balassagyarmati és Koczka Géza budapesti építészek építették. Jelenleg is városházaként funkcionál. Az épület a város főterének nyugati oldalán a Hild József tervezte műemlék 2 tornyú református templommal szemben található, a korábbi városháza helyén. 1878-ban épült Pum József királyi mérnök tervei alapján, klasszicista stílusban.

Kunhegyesen az 1800-as évek közepétől volt posta, 1888-tól már távírda is működött a Kálvin utcai épületben. A posta szolgáltatások bővülése, küldemények felvétele, továbbítása, fogadása és kézbesítések kibővülése miatt vált szükségessé új postahivatal megépítése, amely 1928-ban a város főutcáján eklektikus stílusban épült meg, kibővítve postamesteri szolgálati lakással. Többszöri felújítás és bővítés során az eredeti homlokzatot megmentették, illetve eredeti állapotában állították helyre, jelenleg is posta.

A város főterének déli oldalán beforduló sarok épület, amely 1912-1913-ban épült 12 tantermes református iskolaként klasszicizáló stílusban. Az avatás 1913. október 16.-án volt. Tervezője sajnos nem ismert. Építője Azarik János kőművesmester. Jelenleg nem üzemel, teljes felújítása szükséges.

Az épület takarékbank céljaira épült 1896 -ban eklektikus stílusban, jelenleg múzeum. Tervezője és építője jelenleg nem ismert. Az épület az elmúlt időszakban többféle funkciót is kielégített a 60-as évek közepéig eredeti pénzühiányi funkcióját megőrzi. Majd a pénzühiány megszüntetése után iskola céljaira lett hasznosítva.

Kunhegyes történelmére nemcsak egyes épületek, helyszínek utalnak, hanem az emlékezés a közterületi szobrok, emlékművek formájában is őrzi a múltat. A műalkotásokhoz sorolhatjuk

egyediségük és népi iparművészeti értékük miatt azokat a fából díszesen megfaragott kunkapukat, melyek ősi motívumaikkal, jelképeikkel erre a tájra jellemzők.

Az építészeti örökség egyes elemeinek megőrzése érdekében fontos az értékőrző felújítás. Egyes épített értékek az elmúlt években pályázati összegekből teljesen vagy részlegesen felújításra kerültek, azonban a korábbi többszöri felújítás ellenére a Komlóssy féle szélmalom felújítása tervezett.

1.7.3.3. Testvértelepülések

A város nemzetközi kapcsolatainak ápolására is nagy hangsúlyt fektet, Kunhegyes több külföldi településsel ápol testvértelepülés kapcsolatot, melyeket az alábbi táblázat összegzi.

13. táblázat: Kunhegyes testvértelepülései

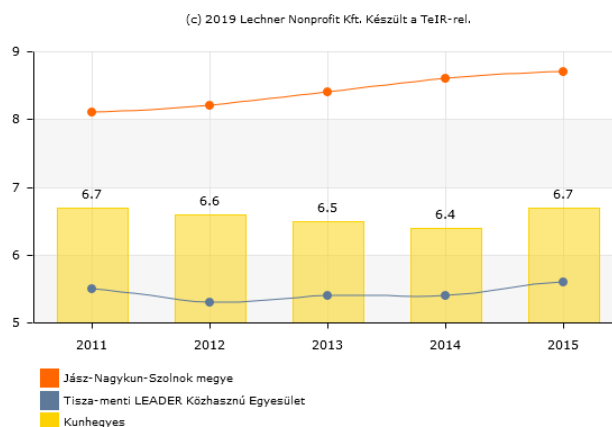
A külföldi partnertelepülés	A kapcsolatok kezdetének időpontja	Az együttműködés főbb területei
Makosjánosi (Ukrajna)	2000.	Kulturális, hagyományőrzés
Kishegyes (Szerbia)	2001.	Kulturális, hagyományőrzés
Feketics (Bácsfeketehegy) (Szerbia)	1993. (1785.)	Kulturális, hagyományőrzés
Szerzyny (Lengyelország, Tarnow járás)	2003.	Közoktatás, kulturális, hagyományőrzés, gazdasági, turisztika, környezetvédelem
Siegen (Németország, Nordrhein-Westfalen)	2001.	Közoktatási, sport, kulturális, szakmai tapasztalatcserék
Felsőbánya (Románia, Máramaros)	2006.	Kulturális, hagyományőrzés

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

1.7.3.4. Civil szervezetek

A civil szervezetek, mint az állampolgárok önkéntes szerveződésai a társadalmi-kulturális élet fontos alkotó elemei, tevékenységük, szerepvállalásuk révén nagymértékben hozzájárulnak a társadalmi problémák hatékony kezeléséhez, a közösségi szükségletek kielégítéséhez. Ezek a szervezetek a mindennapi élet szinte valamennyi területén jelen vannak, meghatározó szerepet játszanak egyén és az állam között, lehetőséget biztosítanak az embereknek az önszerveződésre, a közös érdekek, értékek mentén, meghatározott célok elérésére, hasonló problémák kezelésére, embertársaik megsegítésére, a cél érdekében létrehozzák saját szervezetüket.

25. ábra: Regisztrált nonprofit szervezetek ezer lakosra jutó száma (db) korábban

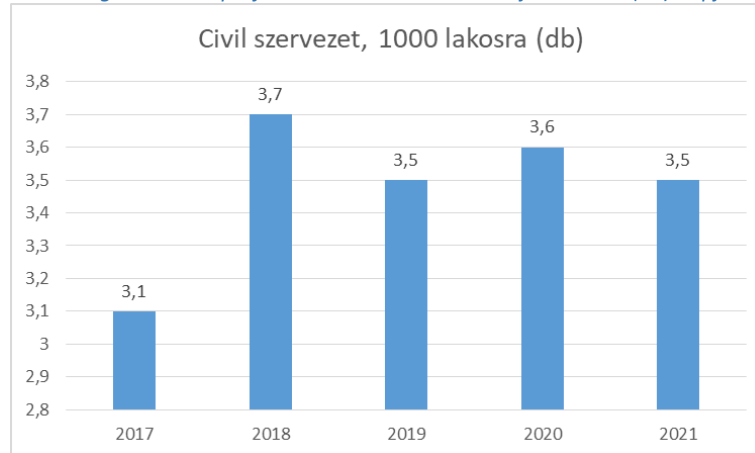
Forrás: TEIR

Nonprofit szervezeteknek minősül minden olyan nem profitszerzésre irányuló regisztrált szervezet (alapítvány, közalapítvány, egyesület, egyesülés, érdekképviselet köztestület, közhasznú társaság,

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

valamint az egyesülési törvény hatálya alá tartozó társadalmi szervezet) a nonprofit szektor részének tekintendő, amelyet a hatályos jogi szabályozás rendelkezéseivel összhangban, önálló jogi személyként bejegyeztek.

26. ábra: Regisztrált nonprofit szervezetek ezer lakosra jutó száma (db) napjainkban

Forrás: TEIR

A sokszínű civil szerveződések élénkítik a település életét, munkájuk nyomán értékközvetítő mikroközösségek formálódnak.

A települési önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja a város jelentősebb civil szervezeteit. A 2018. évi költségvetés terhére az alábbi civil szervezetek részesülnek önkormányzati támogatásban.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

14. táblázat: Hivatalosan bejelentett egyesületek, alapítványok

Nyilvántartási szám	Szervezet neve	Székhely	Tevékenység célja
16-01-0000442	A Kunhegyesi Református Templomért és Temetőért Alapítvány	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 13.	Az alapítvány hitéleti és művelődési célú; célja a Hild József tervei szerint 1827.-1844. között épült műemlék kunhegyesi református nagytemplom és környezete védelme, állagmegóvása, karbantartása, esetleges felújítása támogatása, valamint a néprajzi és építészeti értékeket (csónak alakú fejfákat, kriptákat) magában foglaló kunhegyesi református temetők rendezésének, tisztántartásának a biztosítása.
16-01-0000494	Alapítvány a Kunhegyesi Városi Könyvtárért	5340 Kunhegyes, Ady E. utca 2.	kutatási tevékenység (pl. természettudomány, társadalomtudomány)
16-02-0000241	Kunhegyes Egységes Sportegyesület	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1.	Sporttevékenység, eszközök vásárlása, edzők kifizetése
16-01-0000858	Kunhegyes és Térsége Ikergyermekéiért Alapítvány	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 7.	Nyílt alapítvány, ikergyermekes családok segítése, tanácsadás
16-01-0000864	Kunhegyes Kultúrájáért Alapítvány	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 7.	kulturális tevékenység, a gyermekek, fiatalok művelődési, művészeti szokásainak gazdagítása, közösségi életük segítése, tehetséges fiatalok felkarolása, városi rendezvények segítése, hagyományörzés
16-01-0000933	Kunhegyes Városért Közalapítvány	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1.	Foglalkozási csoportokat összefogó tevékenység, környezetvédelmi tevékenység, településfejlesztési tevékenység, munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének elősegítése
16-01-0000834	Kunhegyes Zenekultúrájáért Alapítvány	5340 Kunhegyes, Kelet út 16/a.	Kunhegyes zenei életének felkarolása, díjazása
16-02-0002453	Kunhegyesi Állatvédő Egyesület	5340 Kunhegyes, Feketehegy út 30.	az állatvédelem, melynek keretében Kunhegyes város területén a gazdtalan kóbor kutyák befogása, ideiglenes elhelyezés, gondozása és gazdásítása tevékenységet fejt ki
16-02-0000377	Kunhegyesi Dózsa Diáksport Egyesület	5340 Kunhegyes, Dózsa Gy utca 38	prevenció, egészséges- és tudatos életmódra nevelés, általános iskola diákjai számára a sportolás és versenyztetés lehetőségének biztosítása
16-02-0002586	Kunhegyesi Gazdakör	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1.	szakmai, gazdasági érdek-képviselési tevékenység (pl. vállalkozói érdekképviselés, munkavállalói érdekképviselés, szakmai érdekképviselés)
16-02-0002605	Kunhegyesi Lovassport Egyesület	5340 Kunhegyes, Árpád körút 5.	sporttevékenység (pl. fizikai, szellemi és technikai sport, diáksport, sportélet)
16-03-0001449	Kunhegyesi Önkormányzati Tűzoltó-parancsnokság	5340 Kunhegyes, Ady E. út 3.	űzoltási, műszaki mentési, katasztrófa-elhárítási, kárelhárítási tevékenység végzése a kijelölt vonulási területen
16-02-0001749	Kunhegyesi Polgári Kör	5340 Kunhegyes, Kossuth utca 41.	-
16-02-0002223	Kunhegyesi Röplabda Diák - Sportegyesület	5340 Kunhegyes, Kossuth út 43.	sporttevékenység

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Nyilvántartási szám	Szervezet neve	Székhely	Tevékenység célja
16-01-0000824	Kunhegyesiek Gyógyulásáért Alapítvány	5340 Kunhegyes, Kossuth út 42.	4 fő tartósan beteg támogatása
16-01-0000748	Mozgássérülten az Önálló Életért Kunhegyesen Alapítvány	5340 Kunhegyes, Rákóczi utca 51.	egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, egészségügyi tevékenység
16-02-0000876	Polgárőr Egyesület Kunhegyes	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1.	A bűncselekmények megelőzése, a különböző tulajdoni formák védelme érdekében önkéntes tevékenységet kifejtő állampolgárok összefogása, tevékenységük összehangolása.

Forrás: <https://birosag.hu/civil-szervezetek-nevjegyzeke>

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

1.8.1. Humán közszolgáltatások

1.8.1.1. Oktatás - nevelés

Kunhegyes Városában elérhető bölcsődei szolgáltatás. Kunhegyesen két óvoda működik, az egyik az Önkormányzat fenntartásában négy telephelyen a Város Óvodai Intézménye, illetve a Kunhegyesi Református Egyházközség fenntartásában az általános iskolával együtt működik még egy óvoda. A településen az alapfokú oktatás-nevelést a Karcagi Tankerületi Központ és a Református Egyház fenntartásában lévő általános iskolák látják el.

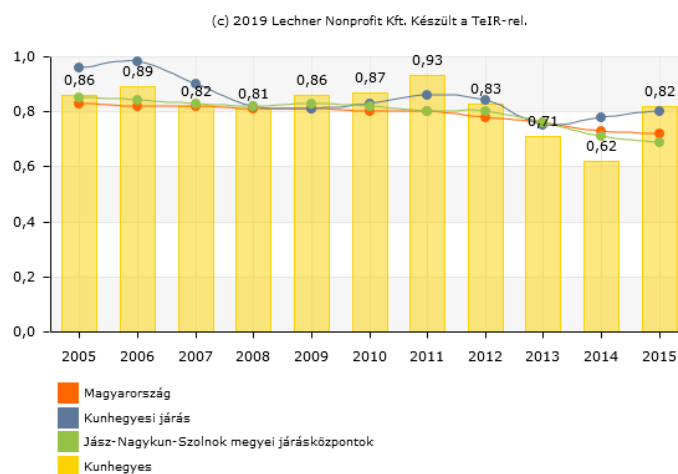
Kunhegyes Város otthont ad középiskolának is, melynek fő profilja a szakiskolai képzés, de természetesen vannak szakközépiskolai és gimnáziumi osztályok. A településen felsőfokú oktatási intézmény nem található.

Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha

Kunhegyes Városi Önkormányzat fenntartásában lévő Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha (OM azonosító: 035736) bölcsődéje 20 férőhellyel működik, a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 40.§. (2) bekezdés alapján, mely szerint egy bölcsődei csoportban legfeljebb 10 gyermek gondozható. Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha feladata biztosítani a gyermekek óvodai nevelését három éves kortól a tankötelezettség kezdetéig.

A feladatból adódóan alaptevékenységi körében megalapozza a gyermekek személyiségének és képességeinek fejlődését, és biztosítja a gyermekek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat.

27. ábra: Egy óvodai férőhelyre jutó 3-5 évesek száma (fő) korábban

Forrás: TEIR

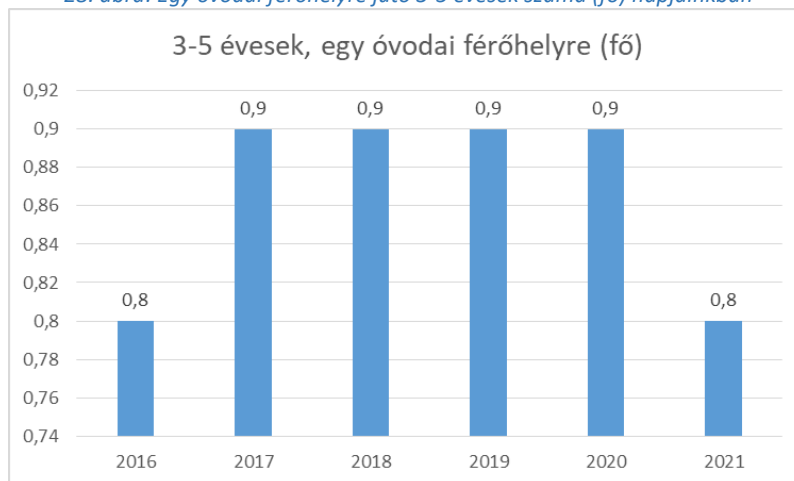
A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteltését.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciósi tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Kunhegyes Városában alapvetően a bölcsődei és az óvodai ellátás megfelelő kihasználtságú, a településen nincs férőhely hiány.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

28. ábra: Egy óvodai férőhelyre jutó 3-5 évesek száma (fő) napjainkban

Forrás: TEIR

Az intézmény pedagógiai programja alapján törekszik a család rendszerszemléletű megközelítésére, a koragyermekkori intervenciók szemlélet befogadására, a családi nevelés elsődleges tiszteletére, a kisgyermeki személyiség tiszteletére, a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepére, a biztonság és a stabilitás megteremtésére, a fokozatosság megvalósítására és a gyermeki kompetenciakészítés támogatására.

Az intézmény jelenleg négy feladatellátási helyen végzi tevékenységét, ebből 3 feladatellátási helyen óvodai nevelés zajlik, míg az Arany János utcai telephelyen bölcsődei ellátás.

15. táblázat: Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha telephelyei

Székely/telephely	Feladat	Cím
Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha	óvodai nevelés	5340 Kunhegyes, Kossuth L utca 112.
Garay utcai Telephelye	óvodai nevelés	5340 Kunhegyes, Garay utca 2.
Zádor utcai Telephelye	óvodai nevelés	5340 Kunhegyes, Zádor utca 8/a.
Arany János utcai Telephelye	bölcsődei ellátás	5340 Kunhegyes, Arany János utca 26/a

Forrás: intézményi adatszolgáltatás / intézményi KIR közzétételi lista

Az intézményben ellátott gyermekek száma a 2017-2018-as nevelési évben 171 fő, míg a 2018-2019-as nevelési évben 167 fő. A Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha intézmény által 2018. novemberében közzétett adatok alapján a hátrányos helyzetű tanulók létszáma 48 fő, míg a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók létszáma 19 fő. **Az intézmény 2022. októberében közzétett listája alapján a 2022/2023-as tanévben 148 gyermek jár az intézménybe, alábbiak szerint:**

16. táblázat: Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha intézménybe járó gyermekek (2022.10.24.)

Mutató	Létszám (fő)
Összesen	148
Összesenből lány	66
Összesenből integráltan oktatott sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók	5

Forrás: intézményi adatszolgáltatás / intézményi KIR közzétételi lista

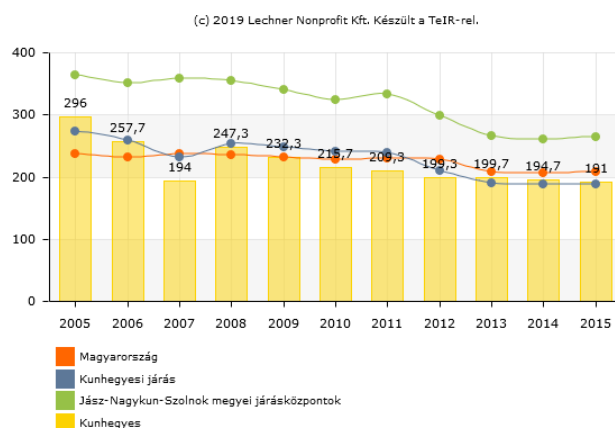
Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a település fontos intézménye, amely nappali rendszerű nevelés és oktatási feladatokat lát el (általános iskola 1-8.évfolyam). A Kunhegyesi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Szakiskola (OM azonosító: 200774) többcélú, közös

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

igazgatású közoktatási intézmény, amely feladatait szakmailag önálló, egymással együttműködő, tevékenységüket összehangoló intézményegységekből álló intézményként látja el.

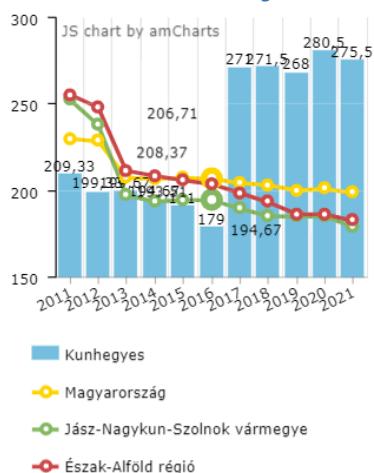
29. ábra: Általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszáma (fő)

Forrás: TEIR

A településen az általános iskolák átlagos tanulólétszáma az elmúlt időszakban a lenti ábrán látható módon alakult:

30. ábra: Általános iskolák átlagos tanulólétszáma (fő)

Forrás: TEIR

Fenntartója a Karcagi Tankerületi Központ (5300 Karcag, Táncsics Mihály körút 15.). Az intézmény pedagógiai alapelveként rögzíti a demokratizmus, a humanizmus, az egyéniség tisztelete és fejlődése, az alapvető közösségek együttműködésének kibontakoztatása, az esélyegyenlőség, a szolidaritás, gyermekközpontúság, nyitottság, partnerség, és a tolerancia mint az értékek meghatározó, iránymutató szerepét.

Kunhegyes Város demográfiai folyamatai, kiemelten a település előregedő korfája illetve a csökkenő gyermekszám megmutatkozik az általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszáma mutatóban is, amely tendenciaszerűen csökkenő.

A kunhegyesi általános iskolai nevelő-oktató intézményekbe a környező településekről is járnak gyermekek.

Az intézmény székhelye mellett további kettő feladatellátási helyen végzi tevékenységét, melyből az egyik Kunhegyesen található, azonban a szomszédos Tiszagyenda Községben működő általános iskola is a Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola telephelyeként működik.

A 2022/2023-as tanévben engedélyezett osztályok száma: Székhely Intézmény: 16 osztály Tiszagyendai Tagintézmény: 8 osztály.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

17. táblázat: Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola főbb adatai

OM azonosító:	200774
Adószám:	15835183-2-16
Fenntartó adatok:	Karcagi Tankerületi Központ (5300 Karcag, Táncsics Mihály körút 15.)
Székhely:	5340 Kunhegyes, Dózsa György utca 38. (hrsz: '2277')
Telephely:	5340 Kunhegyes, Kunmadarasi út 1. (hrsz: '1535')
	5233 Tiszagyenda, Ady Endre út 6. (hrsz: '715/5; 705')

Forrás: www.oktatas.hu / önkormányzati adatszolgáltatás

A 2018/2019-es tanévben engedélyezett osztályok száma Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tekintetében a székhely Intézmény esetében 17 osztály, míg a Tiszagyendai Tagintézmény 8 osztály volt. Sajnos magas a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók aránya, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma.

18. táblázat: Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola intézménybe járó gyermekek – székhely intézmény (2022/2023-as tanév)

Sz.	Osztály megnevezése	Létszám
1.	1.a	19 fő
2.	1.b	19 fő
3.	2.a	18 fő
4.	2.b	20 fő
5.	3.a	24 fő
6.	3.b	21 fő
7.	4.a	24 fő
8.	5.a	16 fő
9.	5.b	14 fő
10.	6.a	16 fő
11.	6.b	19 fő
12.	7.a	20 fő
13.	7.b	19 fő
14.	8.a	19 fő
15.	8.b	22 fő
16.	gyógypedagógiai csoport	11 fő
	Összesen:	301 fő

Forrás: intézményi adatszolgáltatás / intézményi KIR közzétételi lista

Az intézmény pedagógusai heti 40 órás munkaidőkeretben végzik munkájukat. Az intézményben a tanulók számára az alábbi tanórán kívüli rendszeres foglalkozások működnek: napközi, tanulószoba, szakkörök, sportfoglalkozások, felzárkóztató foglalkozások, tehetséggondozó foglalkoztatások, pályaválasztást segítő foglalkozások, iskolai könyvtár, fejlesztő foglalkozások: BTMN-s, SNI-s tanulók részére.

19. táblázat: Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola intézménybe járó gyermekek – Tiszagyendai tagintézmény (2022/2023-as tanév)

1.	2.	3.	4.	alsó tagozat	5.	6.	7.	8.	felső tagozat	iskola összesen
14	21	26	17	78	15	14	16	12	57	135

Forrás: intézményi adatszolgáltatás / intézményi KIR közzétételi lista

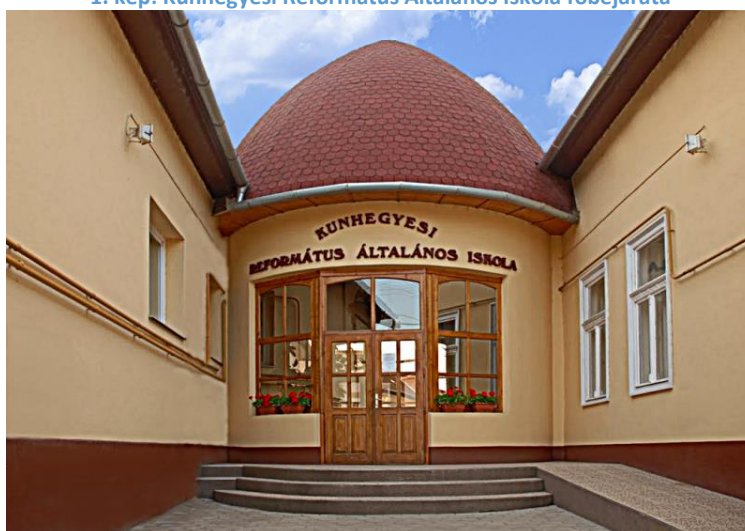
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 16.§ (3) bekezdése értelmében: Minden esetben ingyenes a hátrányos helyzetű tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel.

Ingyenes étkezést vehetnek igénybe azok a tanulók (1-8. évfolyam), akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek és ezt érvényes határozattal igazolják.

Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat

Az intézmény (OM azonosító: 200639), mint többcélú intézmény (iskolai intézményegység, mint székhelyintézmény és óvodai tagintézmény) 2003. szeptember 1-től kezdte meg működését. Az intézmény református intézmény. 2005-től a Kunhegyesi Református Egyházközség fenntartásában működik nyolc évfolyamos általános iskolaként. Az iskola első évét a 2003/2004-es tanévben a Karcagi Nagykun Református Általános Iskola tagintézményeként kezdte, 1-5-ig működő évfolyammal, évfolyamonként egy-egy osztállyal, összesen 82 tanulóval. A Kunhegyesi Református Egyházközség 2012-ben óvodaalapításról döntött, miszerint az az iskola tagintézményeként születik és létezik. Még az évben nyilvántartásba vették módosított Alapító okirat alapján az új többcélú intézményt, s megkezdődött az építkezés. A 2013/2014-es nevelési év kezdetével a megépülő óvoda is bekapcsolódik nevelő tevékenységbe.

1. kép: Kunhegyesi Református Általános Iskola főbejárata

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Ilyenformán református egyrészt jogi értelemben, hiszen mai formájában a Kunhegyesi Református Egyházközség kebelében jött létre, s annak fenntartásában folytatja működését. A fenntartóval meglévő kiterjedt, mély, harmonikus kapcsolat lehetővé tette eddig, és várhatóan teszi ezután is a mindennapi tevékenység zökkenőmentes folyamatosságát.

Az intézmény reformátusok másrészt lelkiség tekintetében. Mint ahogy a keresztyén világnézet és egyházrendszer nem csupán a református vallást és egyházat foglalja magában, úgy a református szellemiség, ha lehet, több mint keresztyénség. Moralitásban, nevelésben, oktatásban és természetesen az elvárható gyermeki, tanulói magatartás és értelem szintjén Jézus élete és tanítása jelenti a zsinórmértéket.

20. táblázat: Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat feladatellátási helyei

Feladatellátási hely	Ellátott feladatok:
001 - Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat (5340 Kunhegyes, Kossuth Lajos utca 64.)	- óvodai nevelés - általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat) - általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat)

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

<i>Feladatellátási hely</i>	<i>Ellátott feladatok:</i>
<i>002 - Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat hrsz:'3310' Telephelye (5340 Kunhegyes, 3310 hrsz)</i>	- óvodai nevelés - általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat) - általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat)
<i>003 - Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat Kossuth Lajos utca 43. Telephelye (5340 Kunhegyes, Kossuth Lajos utca 43.)</i>	- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat) - általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat)
<i>004 - Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat Kossuth Lajos utca 66. Telephelye (5340 Kunhegyes, Kossuth Lajos utca 66.)</i>	- bölcsődei ellátás

Forrás: Közzétételi lista (utolsó intézményi frissítésének dátuma: 2022. 11. 30.)

Az iskolában a következő tanórán kívüli szakköri, sportköri lehetőségekkel élhetnek a gyerekek: röplabda, angol, újságíró, informatika, sakk, matematika, magyar, rajz, foci, atlétika, torna, kézilabda és énekar.

21. táblázat: Létszámadatok Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat

<i>Feladatellátási hely</i>	<i>Gyermekek, tanulók nyitólétszáma</i>	<i>Létszámból leány</i>
<i>Óvoda</i>	<i>67</i>	<i>33</i>
<i>Általános iskola</i>	<i>261</i>	<i>138</i>
<i>Összesen</i>	<i>328</i>	<i>171</i>

Forrás: Közzétételi lista (utolsó intézményi frissítésének dátuma: 2022. 11. 30.)

Karcagi Szakképzési Centrum

Karcagi Szakképzési Centrum (OM azonosító: 203040) az INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM (1011 Budapest I. kerület, Fő utca 44-50.) fenntartásában lévő intézmény, melynek a Karcagi SZC Nagy László Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma (5340 Kunhegyes, Kossuth Lajos utca 15-17.) tagintézménye található a városban.

A gimnázium és szakközépiskola 1989-ben vette fel Nagy László országos híru pedagógus, Kunhegyes város szülötte nevét. A 2003-ban bekövetkezett intézményösszevonás után az utódintézmény tovább viseli nevét. Az iskola többcélú: várja az érettségire készülők gimnáziumi és szakközépiskolai képzésekkel, a szakmát tanulni kívánókat alap- és középfokú szakképzésekkel. Az iskola nagy hangsúlyt helyez a hagyományápolásra. Évente megrendezésre kerül a Gólyahét és gólyaavató, az iskola névadójának emléke előtt tisztelgő Nagy László Napok és Nagy László Bál. Legszebb rendezvényeik: a Szalagavató Ünnepe és Bál, a bolondballagás és természetesen a ballagás, amely az utóbbi években a város egyik leglátványosabb rendezvényévé vált. Az intézmény biztosítja a Szakképzési Hídprogramot a településen. A Szakképzési Hídprogram segítséget nyújt a tanulónak a középfokú nevelés-oktatásba, szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz, valamint az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek megszerzéséhez a komplex, tanulmányi, szociális, kulturális, képességbeli és személyiségfejlesztést támogató pedagógiai tevékenységgel. Az a tanuló, aki annak a tanévnek a végéig, amelyben betölti a tizenötödik életévét, és legfeljebb hat általános iskolai évfolyamot végzett el sikeresen, további tanulmányait a Szakképzési Hídprogramban folytatja. A Szakképzési Hídprogramban résztvevő tanuló ösztöndíjat kap, az érintett tanulók egyéni képességeihez igazodó pedagógiai tevékenységrendszer megvalósításában részt vevő pedagóguspótlékra jogosult a Kormány

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

rendeletében meghatározottak szerint. A 9-12. évfolyamon közismereti oktatással párhuzamosan ágazati szakképzés is folyik. A szakgimnázium biztosítja, hogy a tanuló, a képzési ágazatának megfelelő ágazati, ill. ágazaton kívüli szakmai vizsgatárgya érettségi vizsgájára fel tudjon készülni. A 12. év végén négy kötelező közismereti tantárgyból (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv), és egy, az ágazatnak megfelelő szakmai előkészítő tantárgyból képesítő érettségi vizsgát tesznek. A sikeres érettségi bizonyítványba az ágazatnak megfelelő szakképesítés is beírásra kerül.

22. táblázat: Karcagi SZC Nagy László Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma képzési portfóliója

Típus	Képzés típusa	Képzés rövid leírása
Gimnázium	általános gimnáziumi képzés	pénzügyi vagy katonai alapismeretek irányultsággal
Szakgimnázium	Informatika ágazat	Irodai informatikus
Szakgimnázium		Informatikai rendszerüzemeltető
Szakgimnázium	Kereskedelem ágazat	Eladó
Szakgimnázium		Kereskedő
Szakgimnázium	Gépészet ágazat	Finommechanikai műszerész
Szakgimnázium		Gépgyártástechnológiai technikus
Szakgimnázium	Közgazdaság ágazat	Pénzügyi ügyintéző
Szakgimnázium		Vállalkozási- és bérügyintéző
Szakközépiskola	Gépészeti szakmacsoport	Épület és szerkezetlakatos
Szakközépiskola		Hegesztő
Szakközépiskola	Élelmiszeripar szakmacsoport	Húsipari termékgyártó
Szakközépiskola		Pék
Szakközépiskola	Építészeti szakmacsoport	Festő, mázoló, tapétázó
Szakközépiskola		Kőműves
Szakközépiskola	Faipari szakmacsoport	Asztalos
Szakközépiskola	Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport	Eladó
Szakközépiskola	Vendéglátás-turisztikai szakmacsoport	Cukrász
Szakközépiskola		Pincér
Szakközépiskola		Szakács

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

1.8.1.2. Egészségügy és szociális közszolgáltatások

Egészségügyi közszolgáltatások

Kunhegyes város Önkormányzatának képviselő-testülete az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 6.§ (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján alkotta meg „az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításáról” szóló Kunhegyes Város Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2018. (II.14.) önkormányzati rendeletét. A rendelet a települést négy háziorvosi körzetre, kettő fogorvosi körzetre és 5 védőnői körzetre osztotta. A háziorvosok vállalkozói formában működnek. Az ügyeleti ellátás a háziorvosi szolgálat ellátásának területén megoldott. Az anya-, gyermek-, csecsemővédelmi ellátásról a védőnői szolgálat gondoskodik.

A „Kunhegyesi Központi Orvosi Rendelő elnevezéséről” szóló 185/2014. Képviselő-testületi határozattal a Kunhegyes, Dózsa György út 4. szám alatt található Központi Orvosi Rendelőt Dr. Borsos Imre Központi Orvosi Rendelőnek nevezte el.

23. táblázat: háziorvosi ellátásban a megjelentek

Időszak	A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)	Házi gyermekorvosi betegforgalom (rendelőben megjelentek+rendelőkön kívüli ellátások+telemedicinális ellátás) (eset)
2017	54290	10354
2018	55985	11947
2019	53535	11061
2020	52272	8094
2021	46336	8305

Forrás: KSH (területi adatbázis)

Szociális közszolgáltatások

A gyermekek veszélyeztetésének, bántalmazásának megakadályozása érdekében a jogszabályi változásoknak köszönhetően 2016. évtől a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, melynek keretében a gyermekvédelem első védvonala, a gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése révén feladatmegosztás alakult ki a települések és a járás között, és a gyermekjóléti szolgáltatások teljes köre hozzáférhető a lakosság számára. A feladatellátás több szintűvé vált, melynek első szintje a család és gyermekjóléti szolgálat. Új intézményi formaként jelent meg a család- és gyermekjóléti központ; ide kerültek átcsoportosításra a speciális szaktudást igénylő feladatok mint a kórházi szociális munka, kapcsolattartási ügyelet, készenléti szolgálat, jogi tanácsadás, pszichológiai tanácsadás, jelzőrendszeri tanácsadás, valamint a hatósági feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek, mint a védelembe vétel, családba fogadás, nevelésbe vétel, továbbá a központok új gyermekjóléti feladataként jelenik meg 2018- tól a szociálisdiagnózis készítés a rászoruló családokról, személyekről valamint óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat

A kunhegyesi járás valamennyi településen elérhető a minimumszolgáltatást nyújtó család és gyermekjóléti szolgálat, melynek keretén belül dolgozó szakemberek (családsegítők) napi szinten szoros szakmai kapcsolatban vannak a járásszékhelyen működő család és gyermekjóléti központtal és az ott dolgozó szakemberekkel, az esetmenedzserekkel. A családsegítők a központtal együttműködve az alapellátás keretein belül végzik a gyermekek, családok gondozását, feladatuk, hogy rendszeresen tartsanak közösségi összejöveteleket, klubokat a gyermekeknek, szülőknek. A családsegítőnek az ügyfélfogadáson túl minden nap meg kell látogatnia 3-4 családot, valamint el kell látni a központból hozzájuk rendelt családok, gyermekek szociális segítségét, melyet az esetmenedzserek a család gondozási tervében megjelölnek számukra. Tehát a gyermekek, családjaik és a településen élő

felőttek gondozása, segítése helyben valósul meg továbbra is. A központ végezi azoknak a hatósági feladatoknak az előkészítését, melyek után a Gyámhivatal hozza meg a határozatát.

A Család és Gyermejjóléti Központ

A járásszékhelyen kötelező feladatellátásként működő Család és Gyermejjóléti Központ kiemelt feladata az észlelő és jelzőrendszer koordinálása, a gyermekvédelmi rendszerben szereplők munkájának összehangolása. Kunhegyes város a fenti feladatát a Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény Család- és Gyermejjóléti Központ szervezeti keretén belül működteti a Kunhegyesi járás 7 településére vonatkozóan. A központi feladatellátásban az esetmenedzserek segítik a Járási Gyámhivatalok munkáját a megalapozott pontos, naprakész adminisztráció előkészítésével a gyermekek védelme érdekében. Fentiekén túl a Család és Gyermejjóléti Központ kötelező feladata a tanácsadások biztosítása, ezen belül jelzőrendszeri koordinátori munkát, szakmai tanácsadást végez. A jogi és a pszichológiai tanácsadás 2016. január 1-től a teljes járás lakossága számára elérhető, előzetes bejelentkezést követően. További speciális feladatai a járás teljes közigazgatási területén a család és gyermejjóléti központnak a: kapcsolattartási ügyelet (szülő-gyermek) (nagyszülő-gyermek) közötti kapcsolattartás biztosítása, konfliktuskezelés, semleges hely biztosítása a találkozáshoz), kórházi szociális munka, ha szükséges utcai/lakótelepi szociális munka – csellengő gyerekek feltérképezése telefonos készenléti szolgálat – információnyújtás a nyitvatartási időn túl hétvégén is valamint a különböző tanácsadások ellátása.

SAREPTA Idősek Otthona

A Kunhegyesi Református Egyházközség SAREPTA Idősek Otthona 2003. februárjában alakult 6 fő dolgozóval, 18 lakóval. Körültekintő alapossággal felmérve az idős emberek igényeit és a törvény adta lehetőségeket az akkor rendelkezésre álló helyiségek kerültek átalakításra. A földszinti helyiségek alapterülete: 418 m², az emeleti helyiségek hasznos alapterülete: 80 m². 2008.-ban került sor a tetőtér beépítésére irodákkal, lakószobákkal. A megnövekedett igényekre való tekintettel az Otthon folyamatos bővítése elengedhetetlenné vált az évek során, hisz nem csak településen belül élő idősök, hanem távolabbi szegmensekből érkezőket is szívesen lát el vallástól és nemtől való tekintet nélkül. Az Otthon zöldövezetben helyezkedik el ill. saját udvarral rendelkezik padokkal, fillagóriával, ahol lehetőség nyílik a szabadidő kulturált eltöltésére. Az otthon lakói 1, 2 ill. 3 ágyas, fürdőszobás lakrészekben laknak, a társalgóban folynak a mindennapos foglalkozások. A Kunhegyesi Református Egyházközség Sarepta Idősek Otthona komfortos elhelyezési körülményeket biztosít lakóinak. Minden lakrész saját vizesblokkal (WC, zuhanyzó, mosdókagyló) rendelkezik. A lakószobákban telefon van, amely központon keresztül hívható és minden lakó rendelkezik önálló kódszámmal, amely segítségével hívást tud kezdeményezni az otthonon kívülre is. A lakószobákban van televízió és belső kábelrendszeren a magyar csatornák mindenütt foghatók, a társalgóban a magyar nyelvű műholdas csatornák is nézhetők.

A rendszerváltás óta a városnak folyamatosan erőfeszítéseket kell tenni a hátrányos helyzetű rétegek lakhatási körülményeinek javítása és szociális ellátó rendszere fejlesztése területén is. A tartós munkanélküliek pénzbeli támogatása mellett az önkormányzat közfoglalkoztatást biztosít, kiemelt figyelmet fordítva a munkanélküliek támogatási rendszerében kiemelt csoportokra, többek között a 25 év alatti pályakezdők, a nők és 45 év felettiek foglalkoztatására. Az elmúlt öt évben éves szinten átlagosan 400-500 fő közmunkás foglalkoztatás történt, kiemelt figyelemmel a fenti korcsoportokra, illetve a roma lakosság bevonására. A foglalkoztatási nehézségek különösen a hátrányos helyzetű / halmozottan hátrányos helyzetű lakosság körében, elsősorban a szegregált településrészekben jelentkeznek.

Az önkormányzat épp ezért külön figyelmet szentel az e területeken kumulálódó munkaerő-piaci problémák megszüntetésére, melynek keretében igyekszik kiterjeszteni tevékenységét:

- a halmozottan hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának ösztönzése;
- közhasznú foglalkoztatás keretében alkalmazott személyek számának növelése;
- vállalkozások betelepülésének ösztönzése, melyek alacsony iskolázottságúak foglalkoztatására is képesek

Az Önkormányzat személyes gondoskodás keretében biztosítja az alapellátási formákat, valamint gondoskodik az alapellátás keretében nem gondozható rászorultak szakosított ellátásához való hozzájárulásról. A szociális törvényben meghatározott alapellátások közül biztosítja az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a közösségi ellátások, a családsegítés, s a nappali ellátáshoz való hozzájutást.

A Kunhegyesi Református Egyházközség fenntartásában működő SAREPTA Idősek Otthona mindezekén túl a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a támogató szolgálatot is biztosítja. Az önkormányzat az alapszolgáltatások, a diakónia az alap-, és szakszolgáltatás megszervezésével segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, fogyatékoságukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szociális étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. A halmozott, illetve mozgásszervi fogyatékosággal rendelkezők részére biztosított az ebéd lakásra történő kiszállítása is. A ellátást 2 intézmény; a Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény Kunhegyesi Szakmai Egysége és a Kunhegyesi Református Egyházközség Sarepta Idősek Otthona biztosítja.

Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítani kell - többek között - a fogyatékosággal élők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását. Kunhegyesen a Családsegítő Szolgálat munkáját a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv., a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól szóló 1/2000 (I.7.) SZCSM rendelet, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet, valamint a Szociális Munkások Etikai Kódexe alapján végzik.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról a fogyatékos betegekről is, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek. A házi segítségnyújtást 2 intézmény; a Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény Kunhegyes Szakmai Egysége és a Kunhegyesi Református Egyházközség Sarepta Idősek Otthona biztosítja. Az ellátottak jelentős többsége időskorú.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szolgáltatás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló időskorú, valamint fogyatékos személyek részére nyújt segítséget. A jelzőrendszer az idős, egyedülálló beteg emberek számára megfelelő biztonságérzetet ad, és sokuk számára lehetővé teszi, hogy elkerülhető legyen a bentlakásos intézményben való elhelyezésük.

Támogató szolgáltatás

A szolgáltatás célja kifejezetten a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. Kunhegyes vonatkozásában 1 támogató szolgálat működik. A Kunhegyesi Református Egyházközség Sarepta Idősek Otthona és

Támogató Szolgálat 2007. január 24-én kapta meg a működési engedélyét, és végzi a támogató szolgáltatást a város területén.

Idősek nappali ellátása

Nappali ellátás keretében az intézmények az idősek, valamint a hajléktalanok részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezik az ellátottak napközbeni étkeztetését. Az idősek ellátását Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény Kunhegyes Szakmai Egysége végzi a térségi gondozási központban, összesen 25 férőhellyel. Az idősek klubja megfelel az akadálymentesítési elvárásoknak.

Demens betegek nappali ellátása

Külön gondozási egységben vagy csoportban kell ellátni azt a személyt, akinél a külön jogszabályban meghatározott szerv a demencia körébe tartozó enyhe, középsúlyos vagy súlyos kórképet állapít meg. Demenciában szenvedő idősek számára nyújtott alapszolgáltatás. Igénybe vehető: bármely olyan szellemi hanyatlással járó betegség esetén, amelyet szakorvos megállapított és Demencia Centrum is alátámasztott. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes.

1.8.1.3. Közösség, művelődés, kultúra

A városban működő közművelődési és közgyűjteményi intézmények, az Ilosvai Varga István Városi Művelődési Központ és a Zsigmond Ferenc Városi Könyvtár sokrétű tevékenységével törekszik megőrizni szellemi, tárgyi kulturális értékeinket, továbbadva a felnövekvő generációknak. Az intézmények a Kunhegyes Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény keretein belül végzik tevékenységüket.

Kunhegyes Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény Tagintézménye a Zsigmond Ferenc Városi Könyvtár kulturális tevékenységét a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény, a Kunhegyes Város Önkormányzatának közművelődési feladatairól, a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról szóló rendelet alapján végzi. A Zsigmond Ferenc Városi Könyvtár tevékenységében általános gyűjtőkörű, szolgáltató közművelődési könyvtár, amely rendelkezésre bocsátja mindazokat a dokumentumokat, amelyek a közművelődést, a köz és szakmai ügyekben való tájékozódást, az alap- és középfokú tananyag kiegészítését, elmélyítését, valamint a szabadidő hasznos eltöltését szolgálják.

A könyvtári munkák többek között:

- állománygyarapítás, feldolgozás, feltárás
- dokumentumállomány gondozása
- állományfeltárás
- könyvtári feldolgozó munka
- tájékoztató, információs tevékenység
- helyismereti tevékenység (sajtófigyelés, helyismereti gyűjtemény gondozása, gyarapítása. Kunhegyesi Nagykun Kalnedáruim)
- idegenforgalmi tevékenység
- könyvtári események, rendezvények
- hagyományőrző programok, rendezvények

Ilosvai Varga István Városi Művelődési Központ főbb tevékenységei:

- közművelődés – hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása
- ismeretterjesztés
- képzés
- kiállítás(ok) rendezése
- művelődési közösségek (szélcseggő kórus, búzavirág népdalkör, hajdina citerazenekar, mazsorett, oviangol, zeneovi, varrókör, szalmafonás, néotánc, R-04 Postagalamb Sport Egyesület, kártya klub, stb.)
- rendezvények szervezése (ünnepi alkalmak, megemlékezések, gyermekszínházi előadások, rendhagyó irodalomórák, családi programok, koncertek, népművészeti rendezvények, művészeti események, vetélkedők, komplex rendezvények)

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kunhegyes Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Kunhegyes Város Önkormányzata az 268/2018. (XII.27.) Képviselő-testületi határozatával fogadta el a település Esélyegyenlőségi Tervét. A HEP a 2018 – 2023. évekre szóló programot és intézkedési tervet rögzít. ***Annak felülvizsgálatát a 256/2022. (XII.22.) Kt. határozattal fogadták el.*** Jelen Megalapozó vizsgálat készítésekor a HEP intézkedési tervében foglaltak aktuális státusza felmérésre került, mely megállapításokat a lenti táblázat rögzíti.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

24. táblázat: Helyi Esélyegyenlőségi Terv intézkedései

Ssz.	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Aktuális státusz
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége			
1./1	Fásítás, utcafásítás belterületen	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és lakáskörülményének problémáját tovább rontja a fasorok hiánya, utak ment i zöldfelület csak részben fásított.	Az intézkedés előkészítése még nem indult el.
1./2	Virágzó Kakat, geotermikus energiával való virág és zöldségtermesztés,	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét rontja, hogy a Kakat-ér mentén kihasználatlan zöldfelületek vannak	Az intézkedés I. üteme megvalósítása folyamatban (TOP-2.1.3-15-JN1-2016-00020 azonosítószámú, "Kunhegyes Kakat-ér rekonstrukciója I." című projekt megvalósítása folyamatban)
1./3	További Önkormányzati belterületi utak leaszfaltozása,	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét, lakhatásának körülményeit rontják a kiépítetlen önkormányzati utak.	Az intézkedés keretében egyes utak (Dankó Pista, Pósa és Kiséri út) aszfaltozása tervezett, előkészítés folyamatban.
1./4	Volt BHG ipari telepen rehabilitációs és szakképzést nem igénylő munkahelyek teremtésének támogatása	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők foglalkoztatottsági helyzetét rontja, hogy a munkanélküliség aránya magas szinten állandósult.	Az Önkormányzat több potens partnerrel tart kapcsolatot, az intézkedés megvalósításának előkészítése zajlik.
1./5	A Kunhegyes, Kálvin út 1. szám alatti Pro-Team Rehabilitációs Közhasznú Nonprofit Kft. által létesített rehabilitációs munkahelyek megtartásának, továbbfejlesztésének támogatása	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők foglalkoztatottsági helyzetét rontja rehabilitált munkaerőt foglalkoztató alacsonyvállalkozói aktivitás.	A rehabilitációs munkahelyek jelenleg is működnek (csomagoló részleg).
1./6	34. sz. főközlekedési út belterületi szakasz fejlesztésének támogatása	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét, lakhatásának körülményeit rontja a 34-es út belterületi szakaszának az állapota, helyenként leromlott.	A nevezett utak országos utak, nem önkormányzati hatáskör, de az Önkormányzat igyekszik elérni ezek felújítását.
1./7	Kossuth Lajos utca- Szabadság tér kereszteződésében körforgalom kialakítása	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét rontja városközpontban az úthálózat minősége.	Az intézkedés előkészítése még nem indult el.
1./8	Szélmalom vitorláinak helyreállítása	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét rontja a népi építészeti emlékek állapotának működési forráshiány miatti avulása.	Az intézkedés megtörtént, a felújított szélmalom átadása megvolt.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Ssz.	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Aktuális státusz
1./9	Humánerőforrás bővítése a Kunhegyesi Foglalkoztatási Paktum keretében	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők foglalkoztatottsági helyzetét rontja, hogy alacsony az egy főre jutó nettó hozzáadott érték.	A TOP-5.1.2-15-JN1-2016-0008 azonosítószámú, „Humánerőforrás bővítése a Kunhegyesi Foglalkoztatási Paktum keretében” című projekt megvalósítása folyamatban.
1./10	VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 számú, Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét rontja a kül-, és belterületi utak megfelelő karbantartásának elmaradása forráshiány miatt.	A helyi önkormányzati úthálózat karbantartását lehetőségeihez mérten Kunhegyes Város Önkormányzata finanszírozza, jelenleg alvállalkozó bevonásával.
1./11	Helyi termelői értékesítési pontkialakítása	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét rontja az állandósult magas munkanélküliség miatti elszegényesedés, gyenge vásárlóerő és alulfejlett kiskereskedelem és szolgáltatási szektor.	Kialakításra került a helyi termelői piac (mozival szemben) közterületen. AZ Önkormányzat folyamatosan foglalkoztat 50-60 fő közfoglalkoztatottat, a közterület virágosítást is ők végzik.
1./12	Ipar terület fejlesztése Kunhegyesen	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők foglalkoztatottsági helyzetét rontja a gazdaság foglalkoztató képessége alacsony.	A TOP-1.1.1-16-JN1-2017-00007 azonosító számú, „Iparterület fejlesztés Kunhegyesen” című projekt megvalósítása folyamatban (Kunmadarasi út melletti „mini ipari park”).
1./13	Kunhegyes Belváros város – és járásközponti szerepének erősítése	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét rontja, hogy a településen nem alakult ki egységes városkép, a beépítés jellege igen változatos képet mutat.	A településen megfelelően működik a kormányablak.
1./14	Kunhegyes lakóövezetekben az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások használatának növelése	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és lakáskörülményét rontja, hogy az épületállomány energiahatékonyság a rossz	Leginkább homlokzati hőszigetelés és nyílászáró csere jellemző.
1./15	Szociális város rehabilitáció a Kunhegyes Margaréta és Kamilla utca által határolt szegregátumban	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és lakáskörülményét rontja a szegregátumok növekedése.	Volt TSZ területen „szocpol”-os házakkal kapcsolatos lépések.
1./16	Kunhegyes turisztikai övében a turisztikai kínálat fejlesztése	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét rontja a meglévő táji-, és természeti értékek nem megfelelő használta szabályozási és finanszírozási okokból.	Jelenleg vendégházak találhatóak a településen továbbá üzemel a Szent István fürdő, a településnek jelenleg kidolgozott turisztikai stratégiája nincs.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Ssz.	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Aktuális státusz
1./17	Kunhegyes ipari övezetében a barnamezős és az új ipari területek hasznosítása	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és foglalkoztatottsági helyzetét rontja, hogy az ipari területekre nem települnek be újabb vállalkozások.	TOP pályázat ívó, szennyvíz vezeték és belvíz elvezetés
1./18	A klíma-, környezet- és energiatudatos gazdálkodás fejlesztése Kunhegyes városában	Beavatkozást igényel, hogy a helyzetelemzés mutatóiból az látszik, a romák és/ vagy mélyszegénységben élők élet-, és lakáskörülményét rontja a környezet-, klíma és energiatudatos szemléletű hagyományok hiánya.	Az Önkormányzat törekszik a megújuló energiaforrások arányának növelésére, az épületállomány korszerűsítésére (A TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00005 azonosító számú, „Kunhegyesi Polgármesteri Hivatal épületének felújítása és energiatudatos szemléletű hagyományok hiánya” című projekt megvalósítása folyamatban).
II. A gyermekek esélyegyenlősége			
2./1	Játszóház, gyermekbarát riportszoba kialakítása	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatói szerint nincs a településen játszóház, gyermekbarát riportszoba.	A Művelődési házban a kézműves foglalkozás jelen van.
2./2	Tancukrászda fejlesztéséhez támogatás	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak megállapítása szerint a középiskolára épülő szakképzés működési feltételei javításra szorulnak.	Jelenleg zárva a tancukrászda.
2./3	Középiskolai szakképzés megtartásának, szakképzések bővítése, fejlesztésének városi támogatása,	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak megállapítása szerint megszünt a mezőgazdasági szakképzés a városban, a szakképzés tekintetében nem kompetens a város.	Karcagi SZC Nagy László Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma biztosít szakképzési lehetőséget a településen (mezőgazdasági szakképzés nincs).
2./4	A Szent István Strand és Gyógyvizű Fürdő téliesítése	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak megállapítása szerint az úszásoktatás kapcsán nem megoldott a Szent István Strand és Gyógyvizű Fürdő téliesítése.	Az intézkedés előkészítése még nem indult el.
2./5	Gyalogos átkelőhelyek (Karcagi SZC Nagy László Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma Kossuth Lajos utcai épületei között az út jobb és baloldalán szemben lévő útszakaszon, a Kunhegyesi Buszpályaudvar – Rákóczi utcai átjárójánál, az OTP Bank Nyrt. Kunhegyesi Fiókja– Szabadság tér i	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak megállapítása szerint a közúti közlekedésszervezésben hiány mutatkozik a legfrekvenciáltabb helyeken a gyermekek védelme érdekében kijelölt gyalogos átkelőhely iránt.	Az intézkedés előkészítése még nem indult el.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Ssz.	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Aktuális státusz
	átjárójánál) további kialakításának támogatása		
2./6	Helyi gyűjtemények számára kiállítóház (Csete Lukács, Pardi Mihály, Ilosvai Varga István, Zsigmond Ferenc hagyaték, Oláh Lajos gyűjtemény)	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése szerint állandó kiállítóház nélkül veszélyben van a gyermekek joga arra, hogy megismerhessék a hagyományokat, történeti értékű gyűjteményeket.	A településen megtekinthető a Csigá – ház és Tájház (Tomaj utca 9).
2./7	Kunhegyes Kakat-ér rekonstrukciója I.	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése szerint a Kakatér, mint felszíni víz minősége nem megfelelő, jelenlegi mocsaras, vizenyős területként nem lehet ökológiai folyosóként szemléltetni a gyermekeknek.	Az intézkedés I. üteme megvalósítása folyamatban (TOP-2.1.3-15-JN1-2016-00020 azonosítószámú, "Kunhegyes Kakat-ér rekonstrukciója I." című projekt megvalósítása folyamatban)
2./8	Zöld város kialakítása a Kakat-ér mentén, Kunhegyes belterületén	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése szerint több zöldfelülettel alakított közterületre van szükség a gyermekek, fiatalok számára a szabadidő hasznos eltöltésére.	Az intézkedés I. üteme megvalósítása folyamatban (TOP-2.1.2-15-JN1-2015-00009 azonosítószámú, "Zöld város kialakítása a Kakat-ér mentén, Kunhegyes belterületén" című projekt megvalósítása folyamatban)
2./9	Integrált térségi gyermekprogramok	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése alapján hiány mutatkozott a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló komplex gyermekprogram helyi szintű projektjére.	Ikrek találkozója (évente, országos).
2./10	A Kunhegyesi Református Egyházközség részére az EFOP – 4.1.5- 16 számú pályázat megvalósíthatósága érdekében a Kunhegyes Kossuth Lajos út 43. (1963 hrsz.) szám alatti ingatlan fejlesztésének támogatása köznevelési feladatellátás céljából valóhasználatba adással	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése alapján az, hogy a város tulajdonát képező Kunhegyes Kossuth Lajos út 43. (1963 hrsz.) szám alatti ingatlan a 2016/ 2017-estanev befejezésével állami köznevelési intézményként nem funkcionálhat.	Az EFOP-4.1.5-16 - Köznevelési intézmények infrastrukturális fejlesztése című konstrukció keretében a Kunhegyesi Református Egyházközség a „A Kunhegyesi Református Általános Iskola és Óvoda (iskola épület) fejlesztése” projektet valósítja meg.
2./11	Kunhegyes mini városrészi központok kialakítása játszótérrel	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése alapján az, hogy nincs kialakult településrészi alközpontok ahol játszótérek kialakítására nyílhat lehetőség.	Az intézkedés előkészítése még nem indult el.
2./12	Elérhetőség javítása Kunhegyesen	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése alapján az, hogy a településen belüli úthálózat állapota fejlesztésre szorul, s a gyermekek biztonságát is nagyban mértékben szolgáló kerékpáros úthálózat hiányzik	Kerékpárút a településen jelenleg a Mirhó – köztől az Ady Endre útig van. Tervezett további fejlesztés, azonban a beavatkozások előkészítése még nem indult el.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Ssz.	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Aktuális státusz
2./13	Az önkormányzati tulajdonú ingatlanban működő Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti iskolában a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos intézkedések támogatása.	Beavatkozást igényel a gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése alapján a köznevelési intézményekben a lemorzsolódás jelenségeként jelen van.	Az Általános Iskola folyamatosan törekszik munkatársaik fejlesztésére.
2./14	Az önkormányzati tulajdonú ingatlanban működő Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában a tornaterem és kiszolgáló helyiségeinek felújításának támogatása.	Beavatkozást igényel gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése alapján az önkormányzati tulajdonú épületben működő állami köznevelési intézményben a tornaterem fűtöttsége a kívánt mérték alatt maradt.	Az Önkormányzat folyamatosan keresi a KLIK-kel együttműködve a forrásokat a szükséges fejlesztések, felújítások megvalósítására.
2./15	<i>Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha három óvodájának épület felújítása és energia felhasználásának racionalizálása</i>	<i>Beavatkozást igényel gyermekek esélyegyenlőségét elemezve, hogy a helyzetelemzés mutatóinak összegezése alapján az óvodai épületekben az épületek felújítása és az energiakorszerűsítése nincsen racionalizálva.</i>	
III. A nők esélyegyenlősége			
3./1	Kunhegyes Város Bölcsőde épületének felújítása	Beavatkozást igényel, hogy a nők esélyegyenlőségi helyzetét elemezve a mutatók alapján megállapítható hogy a Bölcsőde épületének felújítása elmaradt, engedélyezett férőhelyeinek száma nem növekedett.	Folyamatban van az adott intézkedés megvalósítása.
3./2	Helyi autóbusz-járat helyreállítása az igények szerint	Beavatkozást igényel, hogy a nők esélyegyenlőségi helyzetét elemezve a mutatók alapján megállapítható hogy a nagy átmenő forgalom miatt a főúton nem biztonságos a gyermekek köznevelési intézményekbe történő kerékpáros utaztatása	Az intézkedés előkészítése még nem indult el, az adott tervezett intézkedés felülvizsgálatot igényel.
3./3	Együttműködés megvalósítása a fenntartható közlekedésfejlesztés érdekében	Beavatkozást igényel, hogy a nők esélyegyenlőségi helyzetét elemezve a mutatók alapján megállapítható hogy az autóbuszjáratok igénybevétele a buszöblök fejlesztésének részleges elmaradása miatt nem lehet teljes körű.	A buszöblök felújítás megtörtént.
IV. Az idősek esélyegyenlősége			
4./1	Kunhegyesi vasútállomás korszerűsítésében való közreműködés, annak támogatásával a település vasúti megközelíthetősége továbbra is biztosított legyen	Beavatkozást igényel, hogy az idősek esélyegyenlőségi célcsoport mutatóinak elemzése arra enged következtetni, hogy a vasútállomás és a megállók elavultak, leromlottak, a városmagtól távol esnek.	Az intézkedés előkészítése még nem indult el.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Ssz.	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Aktuális státusz
4./2	Horgászati hely kialakítása a Szent István Strand és Gyógyvizű Fürdő üzemi víz tárolójánál	Beavatkozást igényel, hogy az idősek esélyegyenlőségi célcsoport mutatóinak elemzése arra enged következtetni, hogy nincs kihasználva Szent István Strand és Gyógyvizű Fürdő üzemi víz tárolójánál a helyszín rekreációs zöldfelületi közösségi térként horgászati helynek.	Az intézkedés előkészítése még nem indult el.
4./3	Kunkapitányház műemlék jellegű épületének helyreállítása	Beavatkozást igényel, hogy az idősek esélyegyenlőségi célcsoport mutatóinak elemzése arra enged következtetni, hogy az idősek számára kulturális, közösségi programok lebonyolítása a védett épületállomány alulhasznosítottasága, állapotának - működési forráshiány miattromlása okán hiányt szenved.	Folyamatos karbantartás biztosított.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége			
5./1	Kunhegyes közigazgatási területén lévő vasúti átjárók korszerűsítésének támogatása	Beavatkozást igényel, hogy a fogyatékkal élők esélyegyenlőségi helyzete a mutatószámok alapján azt a fontos tény vizionálja, hogy a három, szintbeli, külterületi vasúti átjáró a mozgáskorlátozottak, kerekesszékesekkel közlekedők, és a kerékpárosok számára is nehezen, vagy egyáltalán nem járhatóak.	Nem önkormányzati kompetencia.
5./2	Kunhegyesi Polgármesterei Hivatal épületének felújítása és energia felhasználásának racionalizálása	Beavatkozást igényel, hogy a fogyatékkal élők esélyegyenlőségi helyzete a mutatószámok alapján arra enged következtetni, hogy a Kunhegyesi Polgármesterei Hivatal nem nyújt teljes körű akadálymentesítettséget és rossz energetikai helyzetben van.	Az intézkedés megvalósult.
5./3	Fogorvosi rendelő kialakítása Kunhegyesen	Beavatkozást igényel, hogy a fogyatékkal élők esélyegyenlőségi helyzete arra mutatott rá, hogy a mutatószámok alapján a fogászat a jelenlegi helyén a megközelíthetőség és akadálymentesítettség terén nem felel meg teljes mértékben az elvárásoknak, fejlesztésre vár.	Az intézkedés előkészítése még nem indult el.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

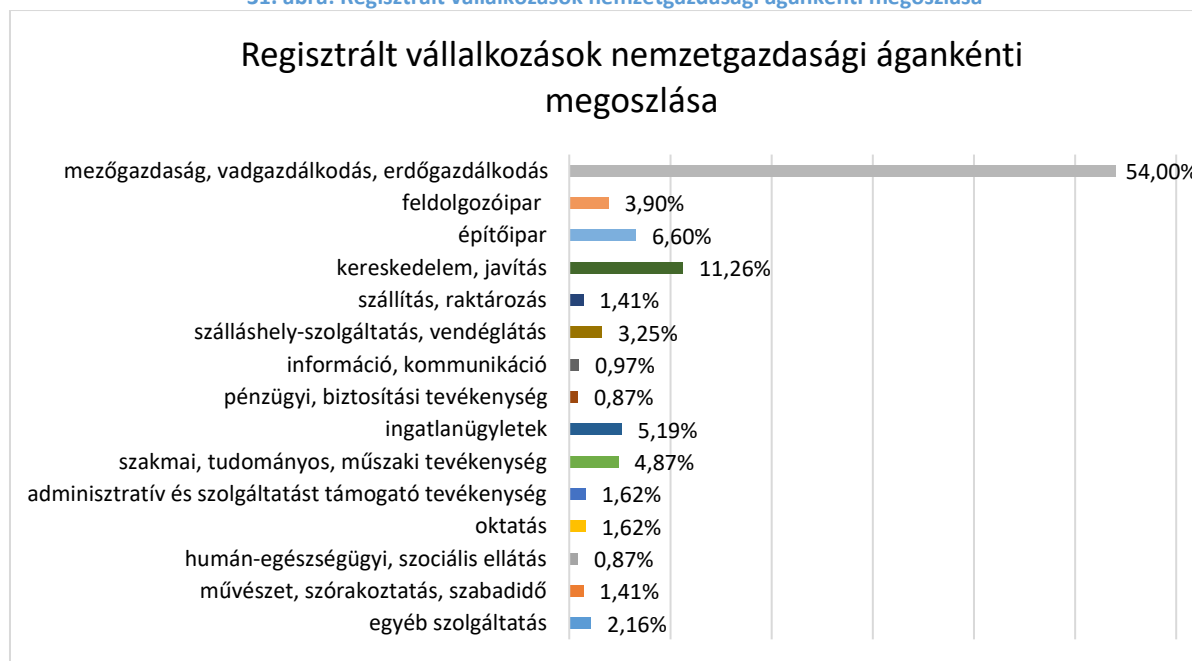
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése rögzíti az alábbiakat: „A járások területi fejlettség alapján történő besorolásánál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból (négy mutatócsoport) képzett komplex mutatót szükséges figyelembe venni.” Ezek a mutatócsoportok a társadalmi és demográfiai helyzet, a lakás és életkörülmények, a helyi gazdaság és munkaerő-piaci és az infrastruktúra és környezeti mutatók körei. A komplex mutatók alapján Magyarország közel kettőszáz járása közül a 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet 2. melléklete („A járások - komplex mutató alapján - emelkedő sorrendbe állított listája”) szerint a Kunhegyesi járás országosan az ötödik, a komplex mutató értéke 22,12. A Kunhegyesi járás a „Komplex programmal fejlesztendő járások” közé tartozik.

A szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet módosításáról szóló 15/2018. (II. 13.) Korm. rendelet alapján a Kormány szabad vállalkozási zónává nyilvánította a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 3. mellékletében meghatározott, fejlesztendő vagy komplex programmal fejlesztendő kategóriákba eső járásokban található településeket, így Kunhegyes is szabad vállalkozási zóna.

Kunhegyes gazdaságföldrajzi elhelyezkedése speciálisnak mondható abból a szempontból, hogy nem közvetlenül a Tisza-tó mellett fekszik, mely gazdasági adottságait is befolyásolja. A kormány a fejlesztési elképzeléseit a fejlesztő állam, a fejlődő magyar vállalkozások, az innováció és tudomány, az új energiapolitika, a fejlődő vidék, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg. A fejlesztési irányok kihatnak az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseire is. A város célja gazdasági potenciáljának erősítése, a városban előállított hozzáadott érték és gazdasági teljesítmény növelése és a helyben elérhető új munkahelyek létesítése. A város sajátossága a mezőgazdaság nagy jelentősége, ezt mutatja a mezőgazdaságban és a hozzá kapcsolódó ágazatokban működő vállalkozások viszonylag nagy száma. Elsősorban a mezőgazdasági művelést és állattartást segítő takarmány és árutermelő és élelmiszer-feldolgozó ipar jellemzi. Valamint a növényi és állati alapanyagokra alapozott élelmiszeripari és feldolgozóüzemek telepítése. A lenti ábrán látható, hogy igen domináns a településen a mezőgazdasági szektor.

31. ábra: Regisztrált vállalkozások nemzetgazdasági ágankénti megoszlása

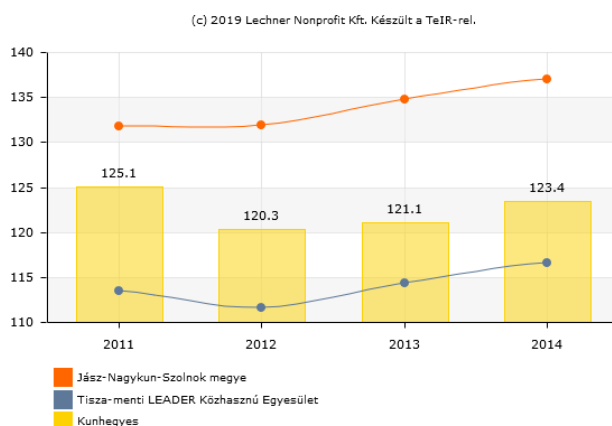
Forrás: KSH (saját szerkesztés)

Kunhegyes Város MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A pénzügyi szférában; az információ, kommunikáció; az egészségügyben; oktatásban; szállításban és raktározásban érdekelt vállalkozások csak kis százalékban részesülnek a gazdasági ágak szerinti megoszlásból. A településen leggyakoribbak a mezőgazdasággal, erdőgazdálkodással és kereskedelemmel foglalkozó cégek. A mezőgazdasági üzemi területek, főleg a város keleti részén találhatóak, a város külterületén, így a várost nem zavarják. A városban fontos szerepet tölt be a Nagykun-Hús Kft, mely sertés és marhahúst dolgoz fel, valamint baromfit forgalmaz. A városban található jelentősebb vállalkozás még a Hydrogép Kft, amely acélszerkezeti gép- és felépítménygyártással foglalkozik, illetve a Kunság Népe Mezőgazdasági Zrt, melynek fő területe a növénytermesztés, állattenyésztés és mezőgazdasági szolgáltatás.

A regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra mutató értéke relatíve magas, a helyi gazdaság szerény, jelentősen alultőkésített, jelentős nagyfoglalkoztató nincs jelen a településen.

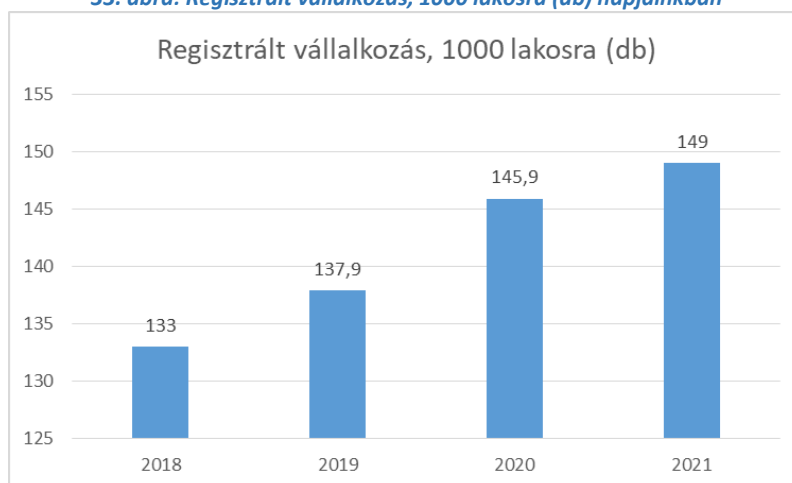
32. ábra: Regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra (db), 2011-től, korábban

Forrás: TEIR

A regisztrált vállalkozások száma némileg nőtt az elmúlt időszakban. A kunhegyesi járás települései közül Abádszalók tekintetében mutatható még ki jelentősebb helyi gazdaság (egy lakosra eső vállalkozások jegyzett tőkéje mutató értéke a 2021. évre vonatkozólag 111,06.-eFt), a járás többi településén szignifikánsan alacsonyabb a mutató értéke (Kunhegyes esetében a mutató értéke 214,1.-eFt).

33. ábra: Regisztrált vállalkozás, 1000 lakosra (db) napjainkban

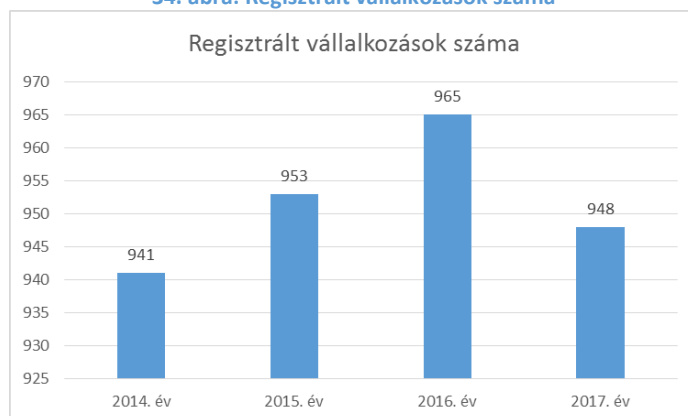

Forrás: TEIR

A KSH nyilvántartása szerint a regisztrált vállalkozások száma a 2017. évben 948 darab volt, amely némi visszaesést jelent a megelőző évekhez képest.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

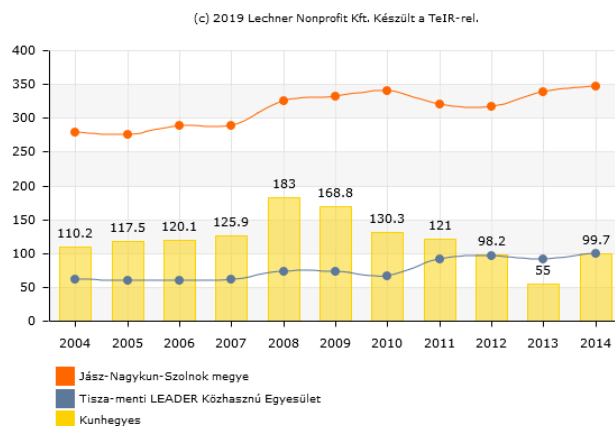
34. ábra: Regisztrált vállalkozások száma

Forrás: KSH területi adatbázis, saját szerkesztés

A településen az egy lakosra jegyzett tőke aránya sajnálatosan alacsony, a 2014. évben 99,7.-eFt volt, ami szignifikánsan elmarad mind az országos, mind a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei átlagtól (a vármegyei átlag 2014. évben 346,4.-eFt volt, Szolnok Megyei Jogú Város esetében az egy lakosra jegyzett tőke értéke a 2014. esztendőben 526,4.eFt, a magyarországi átlagos érték azonos időszakban 3096,8.-eFt). Igen alacsony a településen bejegyzett vállalkozások tőkésítetttsége.

35. ábra: Egy lakosra jutó jegyzett tőke (1000 Ft)

Forrás: TEIR

A Vállalkozások jegyzett tőkéje, egy lakosra (1000 Ft) mutató értéke az elmúlt időszakban némileg nőtt, de arányos lemaradás megmaradt a mutató tekintetében a vármegyei átlaghoz képest. A 2020. év 115.-eFt értéke azonban a 2021. évben szignifikánsan nőtt, 214,1.-eFt értéket mutatva.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

36. ábra: Vállalkozások jegyzett tőkéje, egy lakosra (1000 Ft) napjainkban

Forrás: TEIR

Az egy főre jutó jegyzett tőke mutató tekintetében releváns tartalmak az alábbiak:

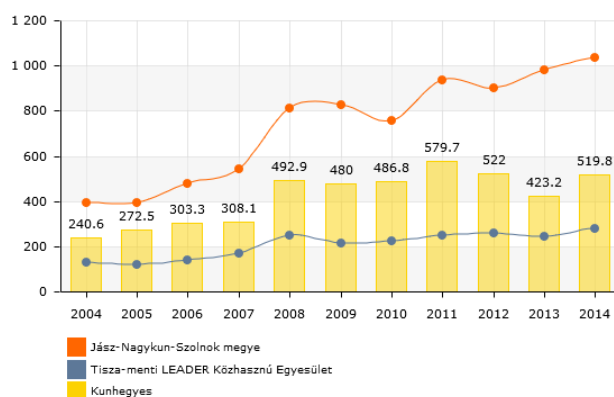
- vállalkozások: a társaságiadó-bevallást benyújtó vállalkozások, vagyis mind a kettős, mind az egyszeres könyvitelt vezető gazdasági társaságok
- saját tőke: a vállalkozó vagyonának saját forrása, melyet a vállalkozás alapítói, tulajdonosai bocsátottak véglegesen rendelkezésre. A saját tőke részét képezi a vállalkozó működése során elért, adózott osztalék-részesedésfizetett csökkentett eredménye is (mérleg szerinti eredmény) [jegyzett tőke, jegyzett, de be nem fizetett tőke; tőketartalék; eredménytartalék; értékesítési tartalék; tárgyévi mérleg szerinti eredménye]

Számítása: a település vállalkozásainak saját tőkéjének értéke / év végi népesség*1000

Másik fontos mutató a helyi gazdaság megítéléséhez a bruttó hozzáadott érték: a társasági adóbevallást nyújtó ágazatok által létrehozott kibocsátás (termelési érték) és a termelés során felhasznált termékek, szolgáltatások értékének (folyó termelő – felhasználás) különbsége. A bruttó hozzáadott érték kiszámításakor a kibocsátást alapárakon, a folyó termelő – felhasználást piaci beszerzési áron értékeljük.

37. ábra: Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1000 Ft)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: TEIR

Hasonlóan alacsony értéket mutat az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték mutatója is, amely a 2014. évben 519,8.-eFt volt, míg a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei átlagos érték 1.037,5.-eFt volt, Szolnok Megyei Jogú Város tekintetében 1157.-eFt-os értéket vett fel, míg a magyarországi átlag azonos időszakban 3362.-eFt volt.

A foglalkoztatás ágazati szerkezetére Kunhegyesen 1980-ban még egyértelműen agrárdominancia volt a jellemző, a legtöbb embert a mezőgazdasági szövetkezetek és az állami gazdaság foglalkoztatott.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

1990-ben már az ipar volt a fő foglalkoztató ágazat, a mezőgazdaság aránya csökkenésnek, a tercier szektoré növekedésnek indult.

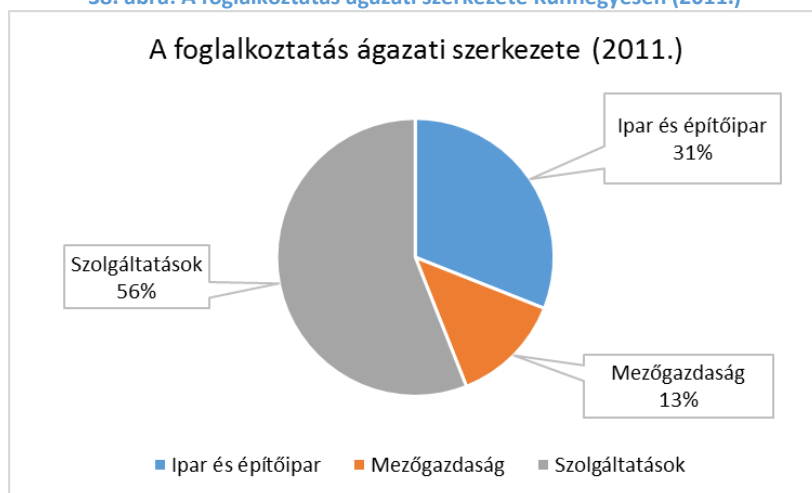
25. táblázat: A foglalkoztatás ágazati szerkezete 1980-2011 Kunhegyes Városában

Ágazat	1 980		1990		2001		2011	
	fő	arány	fő	arány	fő	arány	fő	arány
Ipar és építőipar	1 529	34%	1 473	39%	778	35%	804	31%
Mezőgazdaság	1 644	37%	1 035	27%	340	15%	351	13%
Szolgáltatások	1 327	29%	1 257	33%	1 115	50%	1 452	56%
Összesen	4 500	100%	3 765	100%	2 233	100%	2 607	100%

Forrás: Népszámlálások, KSH

Az ágazati szerkezet szerinti megoszlása Kunhegyes városának a 2011. évi népszámláláskor már a szolgáltatási szektor 56%-os arányát mutatta.

38. ábra: A foglalkoztatás ágazati szerkezete Kunhegyesen (2011.)

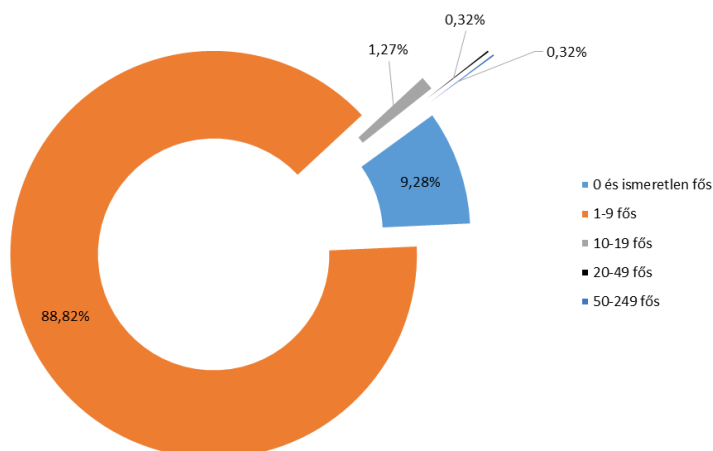

A rendszerváltás gazdasági átalakulási folyamatában a mezőgazdaságban fogyott a leggyorsabban a foglalkoztatottak száma, részben a foglalkoztatási kötelezettség miatt megtartott létszám leépítése miatt. Részben a szövetkezeti törvény újrainírása, részben a földtulajdon rendezése húzta ki a talajt az agrárszervezetek alól. Az ágazat tevékenységének és eszközeinek egy része egyéni gazdaságokba és új kisvállalkozásokhoz került át.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

39. ábra: Regisztrált vállalkozások foglalkoztatottak száma szerint (2017.)

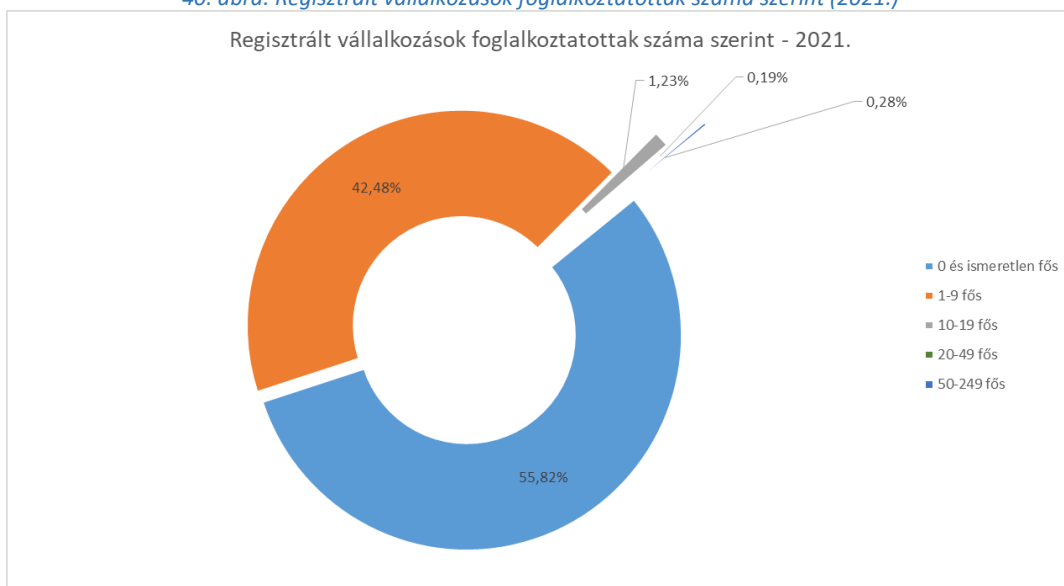
Regisztrált vállalkozások foglalkoztatottak száma szerint (2017.)

Forrás: KSH területi adatbázis (saját szerkesztés)

40. ábra: Regisztrált vállalkozások foglalkoztatottak száma szerint (2021.)

Regisztrált vállalkozások foglalkoztatottak száma szerint - 2021.

Forrás: KSH területi adatbázis (saját szerkesztés)

A településen 250 főt vagy többet foglalkoztató vállalkozás nem található, a jelentősebb foglalkoztatók Kunhegyesen az alábbiak:

- Nagykun - Hús Húsipari és Kereskedelmi Kft. **(létszám az OPTEN nyilvántartás szerint 2021. lezárt üzleti évben 196 fő)**
- Kunság Népe Zrt. **(létszám az OPTEN nyilvántartás szerint 2022. lezárt üzleti évben 87 fő)**
- Hydrogép Kft. **(létszám az OPTEN nyilvántartás szerint 2022. lezárt üzleti évben 66 fő)**
- Gönczi és Fia Kft. **(létszám az OPTEN nyilvántartás szerint 2022. lezárt üzleti évben 82 fő)**

Egy adott vállalkozás gazdasági súlyát alapvetően példázza a helyi önkormányzat számára fizetett iparűzési adó mértéke. A lenti táblázat tartalmazza a legmagasabb iparűzési adót fizető vállalkozásokat, és a vállalkozások főbb adatait.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

26. táblázat: Legmagasabb iparüzési adót fizető vállalkozások (iparüzési adó nagyságának sorrendjében) főbb adatai (2022. évi adatok alapján)

Név	Adószám	Székhely	(Fő)Tevékenység	Tulajdonosi kör	2022. üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma (fő)
Nagykun - Hús Húsipari és Kereskedelmi Kft.	10747955-2-16	5340 Kunhegyes Kisér u 1.	1511 Húsfeldolgozás 5132 Húsáru nagykereskedelem 5122 Húsáru kiskereskedelem	magyar magánszemélyek	196
Kunság Népe Zrt.	12591884-2-16	5340 Kunhegyes Kossuth L. u 42-44.	01.46 Sertésenyésztés 01.11 Gabonaféle (kivéve rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése 01.41 Tejhasznú szarvasmarha tenyésztése	részvénytársaság	87
Hydrogép Kft.	10745214-2-16	5340 Kunhegyes Széchenyi u 1.	2433 Hidegen hajlított acélidom gyártása	magyar cég(ek) és magyar magánszemélyek	66
Gönczi és Fia Kft.	11805218-2-41	1044 Budapest Ipari Park u 9.	2591 Acél tárolóeszköz gyártása	magyar magánszemélyek	82
Mikroagro Bt.	26041849-2-16	5340 Kunhegyes Rákóczi F. u 37.	0111 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	magánszemélyek	22
Kunsági Agrár Kereskedőház Kft	24965477-2-16	5340 Kunhegyes Rákóczi F. u 37.	4621 Gabona, dohány, vetőmag, takarmány nagykereskedelme	magyar cég	8
Rubber-World Kft.	25489491-2-16	5340 Kunhegyes Gyepszél u 69.	2219 Egyéb gumitermék gyártása	magyar magánszemély	32
Mérész Zöldkereszt Kft.	14343814-2-16	5340 Kunhegyes Wesselényi u 7.	4773 Gyógyszer-kiskereskedelem	magyar magánszemélyek	6
Kakat Trade Kft.	14007660-2-16	5340 Kunhegyes Zádor u 7.	0113 Zöldségféle, dinnye, gyökér-, gumónövény termesztése	magyar magánszemélyek	5
Faragó Ker. és Szolg. Bt.	26056465-2-16	5340 Kunhegyes Rákóczi F. u 58.	4532 Gépjárműalkatrész-kiskereskedelem	magyar magánszemélyek	7

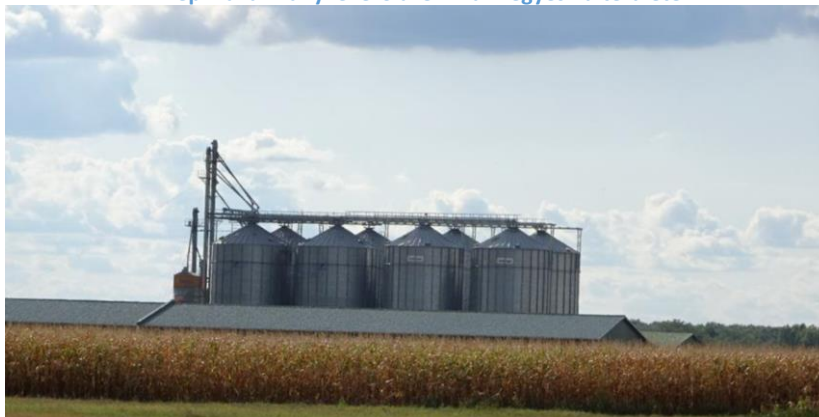
Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás / e-beszamolo.im.gov.hu

1.9.1.1. Mezőgazdaság

Kunhegyes kun hagyományokra épülő mezőgazdasági jellegű település. A várost természeti adottságaiban változatos megjelenésű, vadban gazdag külterület jellemzi.

A környező tájat kisebb-nagyobb erdősült területek, kertgazdasági területek, valamint egybefüggő mezőgazdasági területek (szántóföldek) és a közöttük jelentős méretű gazdasági majorok, ipari létesítmények jellemzik. A tájban megjelenő határozott vonalú közlekedési létesítmények (utak, vasutak, belvízelvezető csatornák, öntözőcsatornák) kísérő növényzete és a mélyfekvésű területek (volt folyóágak medrei, anyagnyerő helyek) nádas-bokorfüzes felületei is hozzájárulnak a várost övező külterület sokszínűségéhez. Jelenleg elsősorban a mezőgazdasági tájhasználat (szántóföldi művelés, legelőgazdálkodás, kertgazdálkodás), az erdőgazdálkodás, és a vízgazdálkodás alá eső területek (öntözőcsatornák, halastavak), jellemzik a település külterületének hasznosítását. Kunhegyes határának birtokviszonyaira jellemző, hogy a hajdani nagyüzemi gazdálkodó szervezeteket kisebb gazdaságok, egyéni gazdálkodók, őstermelők váltották fel. Jelenleg a szántóföldi növények termesztése a legmeghatározóbb a város külterületén. A szántóterületen termesztett növények: őszi és tavaszi kalászosok (búza, árpa, tritikálé), kukorica, a lineárral öntözhető területeken hibridkukorica, ipari növények (napraforgó, repce), valamint az állattartáshoz szükséges takarmánynövények zab, lucerna, stb. Jelentős területű eltérő művelési állapotban lévő kertgazdasági területek, szőlők, gyümölcsösök, zártkertek találhatóak a település északkeleti szomszédságában (Vénkert, Középkert) és a déli határrészen (Pénzeskert). Kunhegyes hagyományaiban állattartó település. Az állattartó telepek a város körül gyűrűszerűen helyezkednek el. (Sertéstelep, baromfitelep: Gyulai-tanya, Aura Nap Kft., a volt Táncsics-major, a régi Csillag-major, Központi major, korábbi tehenészeti telep, stb.). A város külterületén nagyobb kiterjedésű majorokban és kisebb tanyákon egyaránt működnek állattartó helyek (tehenészet, ló-, juh- és sertéstartás, baromfinevelés és tehenes gazdák). Az állattartó majorokon túl igen nagy terménytároló és takarmánykeverő telepek is vannak.

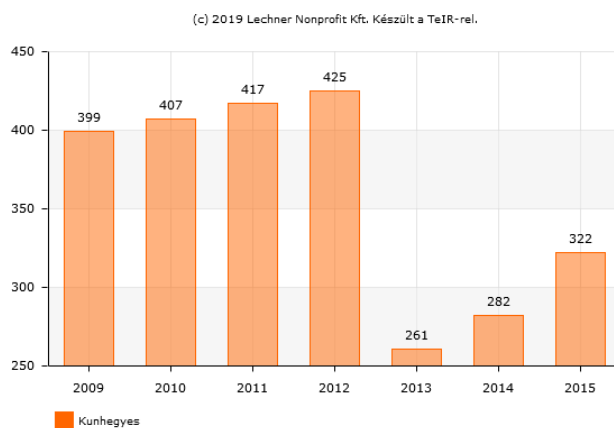
2. kép: Takarmánykeverő üzem Kunhegyes külterületén

Forrás: saját fénykép

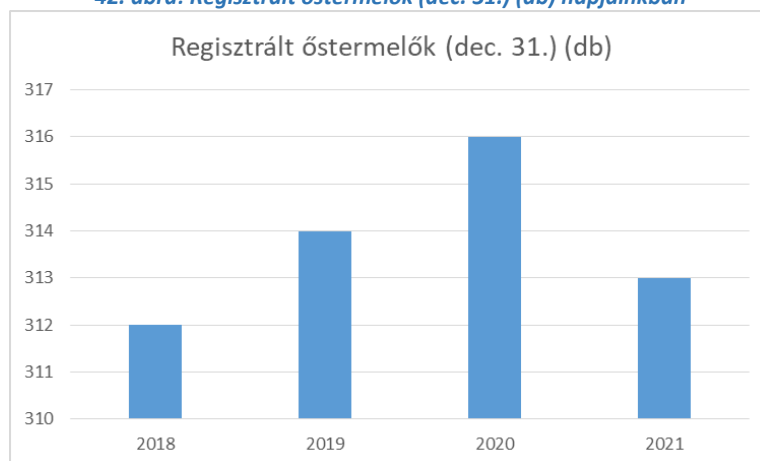
A külterületen néhány jelentős nagy állattartással és mezőgazdasággal foglalkozó teleppel találkozunk. Ezek a telepek jellemzően az egykori gazdaságok telepeinek fejlesztésével, bővítésével, korszerűsítésével jöttek létre és méretükkel, területükkel hangsúlyos elemei a külterületi tájnak. A telepek egyrésze mezőgazdasági majorként, telephelyként szárítással, terménytárolással foglalkozik, míg másik része állattartó telep. Jellemükben, külső megjelenésükben eltérnek funkciójuknak megfelelően egymástól. A szárító, tároló majorok jellemzően toronyszerű magas tartályokkal kiegészített telepek.

41. ábra: Regisztrált őstermelők száma (fő) korábban

Forrás: TEIR

42. ábra: Regisztrált őstermelők (dec. 31.) (db) napjainkban

Forrás: TEIR

1.9.1.2. Ipar

Belterületen a vasútállomás mellett, valamint a Tizsaszentimrei út melletti területen folyik ipari tevékenység. (Hydrogép Kft., Gönczi és Fia Kft., TÜR-Plaszt Kft.)

A vasúthoz kötődő a raktározás, terménytárolás (Kunság Népe Zrt., Középtiszai Mg. Zrt., Mikroagro Bt.), logisztika. Malomipar is hagyományos gazdasági ága a város ipari tevékenységi körének (pl. műemlék szélmalomok, Malomépület a Gyendai úton, Szolnoki Sütőipari Zrt. Kenyérgyár). Az állattartáshoz kapcsolódik a húsfeldolgozás (Nagykun-Hús Kft. vágóhíd, húsüzem, malom). Fafeldolgozás és fémmegmunkálás kisüzemei (Hydrogép Kft.) mellett műanyag gyártással a TÜR-Plaszt Kft. foglalkozik. A jelenlegi vállalkozások nagyrésze kereskedelmi-szolgáltató jellegű. (Takarmánybolt, építőanyag kereskedés, vendéglátóhelyek, szálláshelyek, stb.).

1.9.1.3. Szolgáltatási szektor

Bár arányaiban a legtöbb bejegyzett vállalkozás a szolgáltatási szektorban tevékenykedik, alapvetően a kisebb lélekszámú települési lakosság nem teremt megfelelő népséget a szolgáltatások iránt.

Kunhegyes közlekedés-földrajzi fekvése miatt nem jellemző az átmenő forgalom sem közúton, sem vasúton. Helyben nagy vonzerővel bíró turisztikai látványosság nem található. A település ugyan része

a Tisza-tavi idegenforgalmi régiónak, az idegenforgalmából azonban igen csekély mértékben részesedik.

A térség idegenforgalmi fő vonzerejét a Tisza-folyó és a Tisza-tó fürdősi, horgászati és egyéb vízi sportolási lehetőségeivel, a termálkincs és különböző rendezvények adják. A Hortobágy közelsége és hozzá kapcsolódó természetjáró túrizmus erősíti a térség vonzerejét. Attraktív a természeti környezet szépsége, melyet az ideérkező kikapcsolódni, kirándulni, pihenni vágyó turisták élveznek. A térség meghatározó szerkezeti eleme a Tisza-tó. A tó 30 évvel ezelőtti duzzasztásos létrehozásával máig tartó átalakuláson megy át, melynek hatására egy új térszerkezeti egység, egy új kistáj jött létre. Napjainkra a térség karakteres jegyei már egyre inkább kimutathatóak, és szervező ereje is meghatározó. Az új természeti képződmény turisztikai hozadéka mindenképpen pozitívan hat. Az utóbbi évtizedben a hanyatló mezőgazdaság mellett a turizmus vált a térség meghatározó gazdasági tevékenységévé, ebből azonban jelenleg Kunhegyes érdemben nem profitál. A 2006-2007-ben felújított strandfürdő 2008 májusában nyílt meg 7,1 hektáros területen. A fürdő ezer méter mélyről feltörő 54 fokos, jódos gyógyvize reumás panaszok, megbetegedések, kezelésére, nőgyógyászati megbetegedések, mozgásszervi panaszok gyógyítására ajánlott, de jótékonyan hat a fáradt idegekre is. A Szent István Strand és Gyógyvizű Fürdő vize gyógyvízzé lett nyilvánítva, azonban jelentős idegenforgalmat a fürdő nem generál.

1.9.2. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

Az elmúlt egy évtizedben nagyobb összegű befektetés nem érkezett a városba, mindössze néhány jelentős összegű európai uniós támogatású projekt valósult meg a városban. Az agrárgazdaságba történt nagyobb összegű forrásbevonás az európai uniós támogatásokon keresztül. A Széchenyi Terv keretében az alábbi nem agrár támogatás jellegű jelentősebb projektek valósultak meg a 2007-2013-as programozási ciklusban. A vállalkozások által elnyert források kétharmadát nem a helyi, hanem a telephelyi ipar képviselői nyerték el és vitték a városba.

1.9.3. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

1.9.3.1. Elérhetőség

Kunhegyes város a Közép-Tiszavidéken, Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a Nagykunság északnyugati részén a Nagykunsági-főcsatorna közelében, a Kakat-ér mellett. Budapesttől 160 km-re, a Tisza-tótól (Abádszalóktól) kb. 15 km-re, a vármegye székhelyétől, Szolnoktól kb. 50 km-re fekszik. Közúton elérhető a Fegyvernek (4-es főút) - Tiszafüred között vezető 34-es főúton. Szintén megközelíthető Abádszalókról egy mellékúton, illetve Tiszafüredet Tizzaszőlős - Tizaszentimre – Tomajmonostorán át Kunhegyessel összekötő alsóbbrendű úton. A közúti tömegközlekedést a Jászkun Volán Zrt. autóbuszai végzik. A környező településeken kívül közvetlenül elérhető Eger, Szolnok, Jászberény, Debrecen, Békéscsaba, Gyöngyös, Tiszafüred és Miskolc.

A város területét átszeli a Kál-Kápolna-Kisújszállás vasútvonal, bár ennek a szárnyvonalnak a teljesítőképessége viszonylag szerény, azonban Kisújszállásnál csatlakozva a Szolnok-Debrecen vasútvonalba az ország nagyvárosai így vasúton elérhetővé válnak.

- Idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza percben a vármegyeszékhelyig: 50 perc
- Idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza percben autópálya csomópontig: 57,3 perc

1.9.3.2. Munkaerő képzettsége

A lakosság képzettségi mutatóiról általánosságban elmondhatók, hogy a vármegyei átlagtól elmaradó. A vármegyei illetve az országos arányokhoz viszonyítva még mindig szignifikáns lemaradással küzd a

település lakosai iskolai végzettségét tekintve. Különösen szembetűnő ez az érettségivel vagy magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők arányára.

A vármegye és így Kunhegyes lakosainak iskolázottsági, képzettségi viszonyainak az országosnál lényegesen kedvezőtlenebb alakulásában lényegi összefüggés mutatható ki a változás és a munkamegosztás hierarchikus szerkezetének változása (a vezető állású- és értelmiségi foglalkozási státuszok kínálatának beszűkülése) és a vándorlási intenzitása között, ami azt sejteti, hogy a megfelelő munkamegosztási státuszok hiányában más képzettségi rétegeknél tömegesebbé vált a felsőfokú végzettségűek, az értelmiségiek elvándorlása, továbbá be- ill. visszaköltözésének elmaradása.

1.9.3.3. K + F + I

Kunhegyes Városban nincs kutatóintézet, a vállalkozások K+F+I tevékenysége szerény, a vármegyei, regionális átlagok alatt költenek kutatás-fejlesztési tevékenységre, melyet a kis- és középvállalkozói méretek és az ágazati sajátosságok magyaráznak. Az informatika-szolgáltatások, a lakossági aktivitás szintje (internet-ellátottság) alacsony, az információs társadalom kiépítésének irányába elsősorban a közintézmények, az oktatás területén történt beruházások mutatnak.

Kunhegyesen innovációs projekt megvalósítását a GINOP-2.1.2-8-1-4-16 - Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása kombinált hiteltermék keretében című felhívás segítségével a NAGYKUN-HÚS Húsipari és Kereskedelmi Kft. tervezi. A projekt címe: Komplex technológia kidolgozása egy forradalmian új életminőséget javító funkcionális élelmiszer termék család prototípus, a Ciborum Vitae kialakítására. Összesen csaknem 630 millió forintból olyan sertéshús alapú élelmiszer termékeket állít elő a húsfeldolgozással- és értékesítéssel foglalkozó, teljes mértékben magyar tulajdonban levő, kunhegyesi Nagykun-Hús Kft., amelyek az emésztést támogató anyagok mellett a gyógynövények számtalan életminőséget javító összetevőit is A fogyasztók számára egy magas biológiai értékkel rendelkező termékcsalád, az úgynevezett „Ciborum Vitae” jön létre.

1.9.3.4. Üzleti infrastruktúra

Belterületen a vasútállomás mellett, valamint a Tiszaszentimrei út melletti területen folyik ipari tevékenység. (Hydrogép Kft., Gönczi és Fia Kft., Túr-Plaszt Kft.). Az Önkormányzat részéről jelentős ipari fejlesztés a TOP-1.1.1-16-JN1-2017-00007 / „Iparterület fejlesztés Kunhegyesen című projekt. A beruházás célja, hogy a projektgazda – folytatva az évekkel ezelőtt elkezdett gazdaságélénkítő programját – egy, elsősorban a KKV szektor számára vonzó, működési igényeiket kiszolgálni képes, ipari területet alakítson ki a település keleti határában. Az önkormányzat elsődleges célja természetesen a beruházással az, hogy minél több gazdasági szereplő érkezzen a városba, azok új munkahelyek létrehozásával hozzájáruljanak a város gazdasági, foglalkoztatási mutatóinak javításához. A beruházás célja továbbá, hogy az ipari terület fejlesztésével fenntartható módon javuljon a helyi vállalkozások versenyképessége, erősödjön gazdasági potenciálja, növekedjen a beruházási hajlandósága. A projekt keretében az Önkormányzat által már korábban iparterületté nyilvánított terület részleges közműfejlesztése valósulna meg, melynek során a közel 15,3 hektáros területen történne meg a szükséges vízvezetékek, szennyvíz és nyomóvezetékek valamint a csapadékvíz és gravitációs csatorna kiépítése. A fejlesztéssel érintett területet (mely a város köztudatában „mini ipari parkként” ismert) Délről a 34. sz. főút, Keletről a vasút nyugatról pedig a május 1. út, a vízmű kutakhoz kiépített betonút határolja és Északon pedig a vízmű kutak határolják. A fejlesztés összesen 19 különböző helyrajzi számú ingatlant érint, melyek többségének a beruházó Önkormányzat a tulajdonosa. 6 ingatlan már a betelepülni szándékozó vállalkozások tulajdonában van, azonban ezen ingatlanokat csak a nyomvonal jellegű alpinfrastruktúra fejlesztés érinti. A terület közművesítése már régóta szándékában áll az Önkormányzatnak. A fejlesztés (mely illeszkedik az Önkormányzat 2014-2020-as időszakra vonatkozó gazdaságfejlesztési programjához és az IVS-ben megfogalmazott gazdaságfejlesztési célokhoz is) zöldmezős beruházás keretében valósulna meg, és a teljes közművesítés első fázisát foglalja magában.

A víz, szennyvíz és csapadékvíz rendszerek kiépítése mellett szükséges a terület elektromos és gázellátásának biztosítása is, mely a fejlesztés következő üteme lesz.

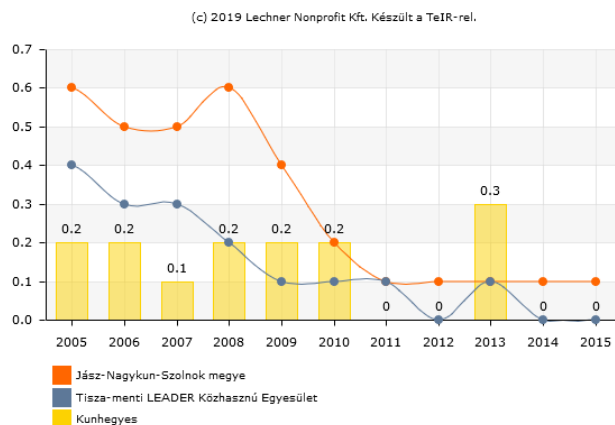
1.9.4. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A településen a használt lakások négyzetméterára nagy szórást mutat, a régebben épült és nagyobb felújításon át nem ment családi házak 50-100 ezer Ft / m² áron, míg egyes újabb építésűek akár a 150-180 ezer Ft / m² áron is cserélnek gazdát.

Félkomfortos az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhellyel, továbbá fürdőhellyel vagy vízöblítéses WC-vel, villannyal, vízellátással és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Komfort nélküli az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhellyel, valamint egyedi fűtési móddal rendelkezik. A komfortfokozatok egyikébe sem sorolható lakások a szükség- és egyéb lakások.

Alacsony komfort fokozatú lakások és lakott üdülők aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás) a 2011. évi népszámláláskor magas, 22,7% volt.

43. ábra: Épített lakások az éves lakásállomány százalékában (%)

Forrás: TEIR

Kunhegyes Városában az elmúlt időszakban nem került sor érdemi lakásépítésre.

A településen – hasonlóan az országos tendenciákhoz – jelentősen visszaesett az épített lakások aránya az elmúlt időszakban, új lakóingatlan gyakorlatilag nem épült. Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya közel 100%-os.

**1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS
ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE**

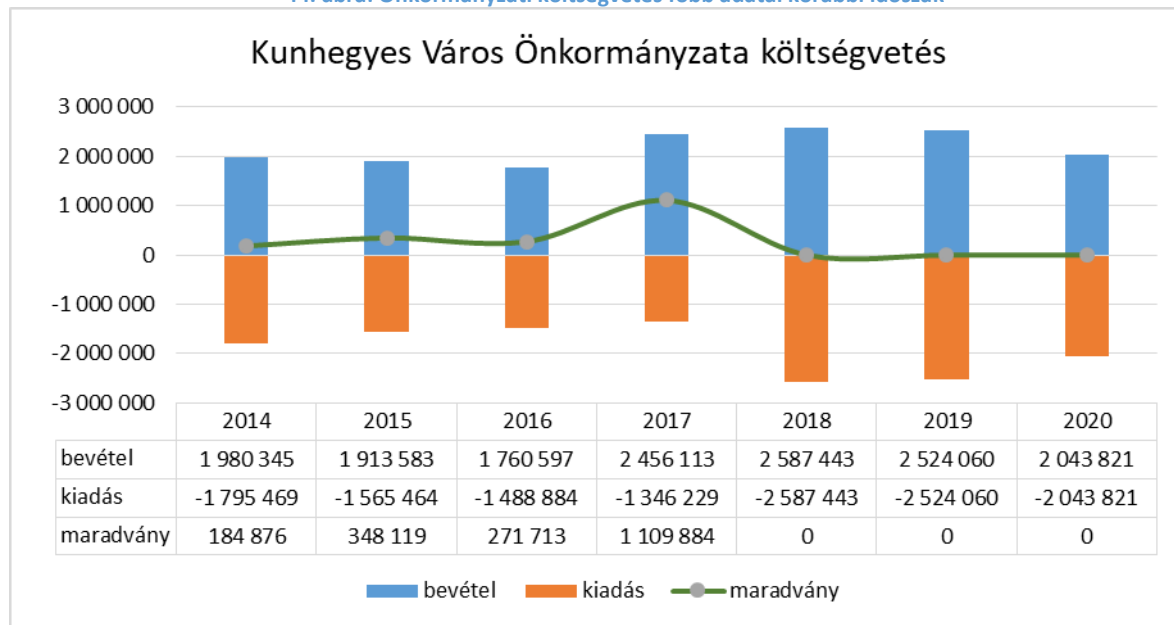
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Költségvetés

Az önkormányzat - törvény keretei között - a tulajdonával önállóan rendelkezik, bevételeivel önállóan gazdálkodik, az önként vállalt és a kötelező önkormányzati feladatok ellátásáról egységes költségvetéséből gondoskodik. A helyi önkormányzat mindenkori költségvetésének tervezésére vonatkozó törvényi szabályozás jelentősen megváltozott, normatív szabályozás helyébe a feladatfinanszírozás került. 2012. évtől új államháztartási törvény lépett életbe, az államháztartás működési rendjét meghatározó kormányrendelet is új szabályokra épül. Az egyik legfontosabb változás, ami az önkormányzatok életét befolyásolta, hogy a jelentős feladatátrendezés és forráskivonás mellett a helyi önkormányzati hitelek törlesztését átvállalta a központi költségvetés. A települési önkormányzatok konszolidálására több ütemben került sor. Az állami konszolidációt követően hozott törvényi módosítások alapján a helyi önkormányzat csak olyan gazdálkodó szervezetben vehet részt, amelyben felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét (ilyen gazdálkodó szervezet a gazdasági társasági formák közül például a korlátolt felelősségű társaság vagy a részvénytársaság). A helyi önkormányzat vállalkozási tevékenysége a kötelező feladatainak ellátását nem veszélyeztetheti. 2012. január 1-jétől számos korlátozás érinti a helyi önkormányzatok adósságot keletkeztető ügyleteit (többek között ilyen ügylet a hitelfelvétel, értékpapír kibocsátása).

Ezeket a szabályokat a Stabilitási törvény tartalmazza. Az önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletet – szűk körű kivétellel – érvényesen csak a kormány előzetes hozzájárulásával köthet. Az önkormányzat működési célra csak likvid hitelt vehet fel, ami egyben azt is jelenti, hogy a működési költségvetésében tervezett hiány külső forrásból (hitellel) nem, csupán belső forrással (például előző években képződött maradványból) finanszírozható. 2013-tól pedig az új törvényi rendelkezések alapján egyáltalán nem tervezhető működési hiány.

44. ábra: Önkormányzati költségvetés főbb adatai korábbi időszak

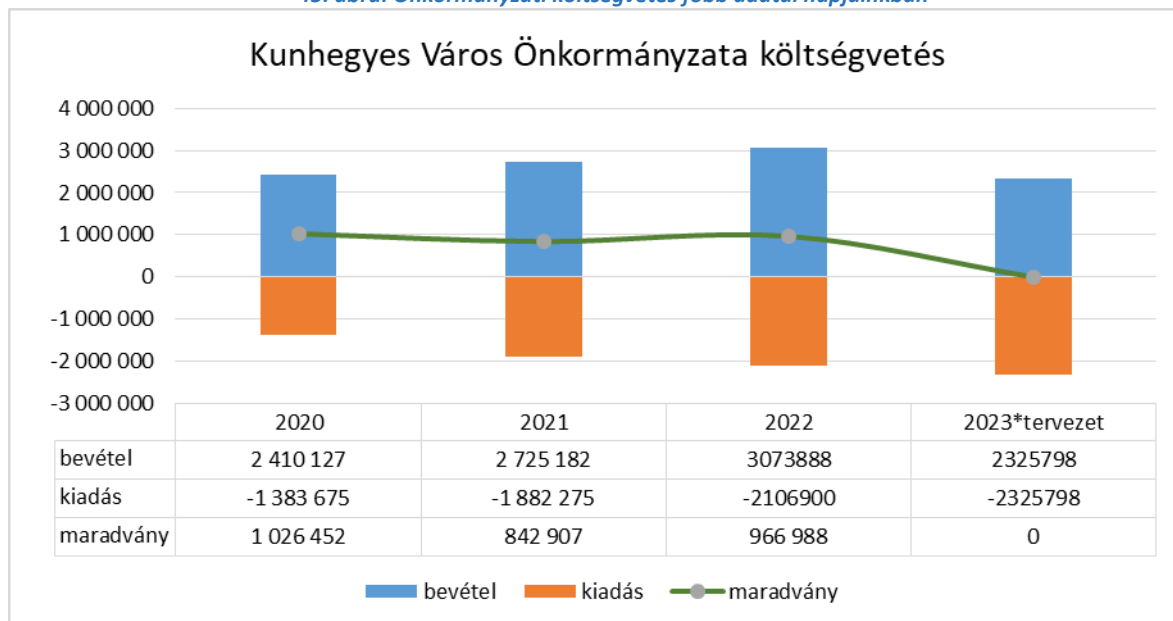

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás / önkormányzati zárszámadások (saját szerkesztés)

A 2023. évi költségvetésről szóló Kunhegyes Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2023. (II. 15.) önkormányzati rendelete alapján a képviselőtestület Kunhegyes Város Önkormányzata 2023. évi költségvetési bevételi és kiadási főösszegét 2.325.798 ezer Ft-ban állapítja meg. Az elmúlt időszak önkormányzati költségvetéseinek főbb adatait a lenti ábra szemlélteti.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

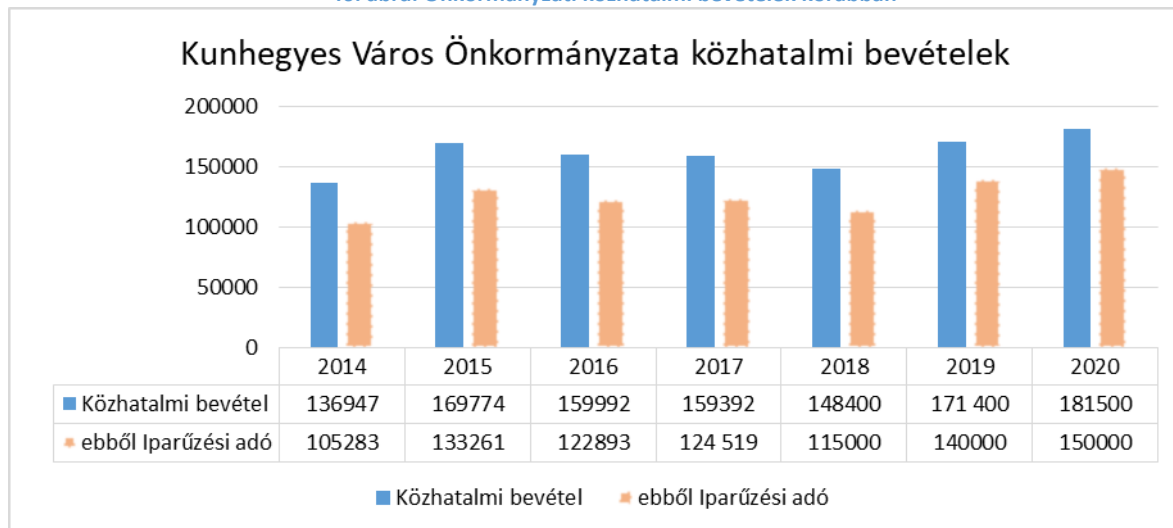
45. ábra: Önkormányzati költségvetés főbb adatai napjainkban

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás / önkormányzati zárszámadások (saját szerkesztés)

Az önkormányzat feladat és hatásköre a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló, 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint a járáskialakításáról és egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően megváltozott. A közigazgatás átalakítási folyamata a vármegyei kormányhivatalok megalakulásával kezdődött és 2013. január 1-től a járási kormányhivatalok működése is megkezdődött. Ennek következtében az önkormányzat intézményfenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult. A polgármesteri hivatalok tevékenységének a településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés felé kell eltolódnia.

46. ábra: Önkormányzati közhatalmi bevételek korábban

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás / önkormányzati zárszámadások (saját szerkesztés)

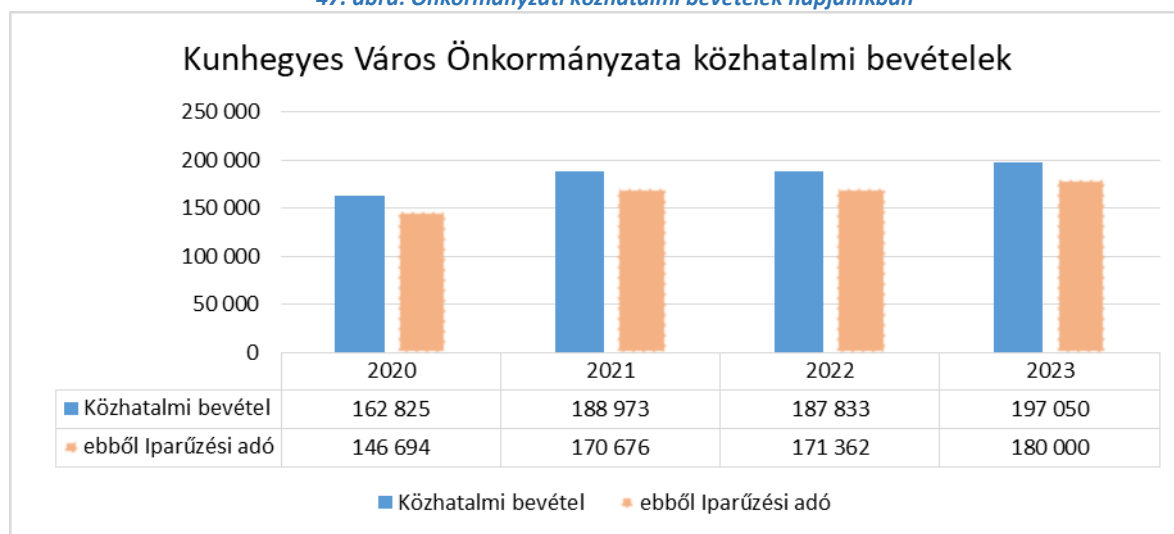
A jogszabályi változás a polgármesteri hivatalok, és az önkormányzatok által felügyelt intézmények szervezeti működésében is változásokat hozott. 2013. január 1-től az állam nevében a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal átvette az alap- és középfokú oktatási intézmények szakmai felügyeletét. Az új feladat-ellátási rendszer életbe lépése miatt megtörtént a forrásszabályozás átalakítása a normatív szabályozás helyébe a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre. Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős

részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése).

A jó adófizetési morált meg kell őrizni. A legjelentősebb közhatalmi bevétel Kunhegyes Önkormányzata számára az iparűzési adó. Az elmúlt időszak közhatalmi bevételeinek alakulását a lenti táblázat tartalmazza, míg a 2020. évre vonatkozó adatsorok tervezetet, melyet „a 2020. évi költségvetésről” szóló Kunhegyes Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2020. (II.14.) önkormányzati rendelete irányoz elő.

A település közhatalmi bevételei növekvő tendenciát mutatnak. Az elmúlt évek költségvetések végrehajtásáról szóló önkormányzati rendeletek kimutatásai jelzik, hogy a tervezett közhatalmi bevételek (beleértve az iparűzési adót is) teljesülnek, jelentős elmaradás a valóban megfizetett adók tekintetében nincs a tervezetekhez képest.

47. ábra: Önkormányzati közhatalmi bevételek napjainkban

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás / önkormányzati zárszámadások (saját szerkesztés)

Az Önkormányzat célja már nemcsak a pénzügyi egyensúly biztosítása, az önkormányzat és az általa fenntartott intézmények működőképességének minőségromlás nélküli fenntartása, hanem az előzőeken túlmutatva még jobb minőségű és magasabb színvonalú feladatellátás és szolgáltatásbiztosítás kell, hogy legyen, hiszen önkormányzatunk munkájának mércéje elsősorban a város lakosságának elégedettsége. A vagyongazdálkodás alapvető célja továbbra is az önkormányzati vagyon növelése. Emiatt vagyoneértékesítésre kizárólag ésszerű indokok alapján, elsősorban a nem működő vagyon mobilizálása és a fejlesztési források növelése érdekében kerülhet sor.

Gazdasági Program

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a az önkormányzat képviselő testületének kötelezettségévé teszi a gazdasági program elfogadását. A gazdasági program a választási ciklus időtartamára, vagy azon túl kerülhet elfogadásra.

A gazdasági program elkészítésének alapvető céljai az alábbiak:

- elősegítse a város gazdasági növekedésének, a lakosság életszínvonal és életminőség javulása feltételeinek megteremtését;
- a város történelmi hagyományaira, környezeti adottságaira, értékeire, előnyeire alapozva előrevetítsen egy, a különböző környezeti, gazdasági, társadalmi változásokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes jövőképet, valamint az ennek megvalósításához szükséges infrastrukturális, intézményi, pénzügyi feltételrendszert;
- feladat-centrikusan foglalja össze azokat a fejlesztési elképzeléseket, amelyek hosszabb távon meghatározzák az önkormányzati döntések irányát;

- az egyes ágazatokra kidolgozott koncepciók megalapozásához, valamint a különböző európai uniós és hazai pályázatokon való részvételhez fejlesztési tervek, programok megléte szükséges. A gazdasági program célja, hogy a pályázati lehetőségek között irányt mutasson a fejlesztési elképzelések megvalósításához.

A Gazdasági program az alábbi 15 tématerülettel kapcsolatban határozza meg a feladatokat:

1. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése
2. Helyi gazdaság, befektetés-ösztönzés
3. Kommunális feladatok
4. Lakáshelyzet
5. Szociálpolitika, családok támogatása
6. Oktatás-nevelés
7. Egészségügy
8. Településfejlesztés, városarculat
9. Közszolgáltatások (szemétszállítás és –ártalmatlanítás, víz és csatorna, stb.)
10. Kultúra, művészetek, közgyűjtemények
11. Sport
12. Nemzetközi és civil kapcsolatok
13. Turizmus, idegenforgalom
14. Környezetvédelem
15. Önkormányzati igazgatás, költségvetés

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

1.10.2.1. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége

Az Mötv. 84. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester és a jegyző feladat-és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivatalt hoz létre.

Az önkormányzat településfejlesztési tevékenységét elemezve több szereplő munkáját kell kiemelni. A legfontosabb szerepet Kunhegyes Város Önkormányzata játssza, amely esetében három szervezet (Képviselőtestület, a Képviselőtestület bizottságai, a polgármesteri hivatal szervezeti egységei) említhető meg.

Képviselő-testület

A stratégiai döntéshozatal a Képviselőtestület feladata, amely az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról (költségvetési rendeletet), az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról, valamint a település térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadásáról/módosításáról.

Bizottságok

A Képviselőtestület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselőtestület különböző bizottságai. Kunhegyes Város Önkormányzata Képviselőtestületének munkáját az alábbi bizottságok segítik:

- Ügyrendi Bizottság
- Pénzügyi, Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság
- Oktatási, Kulturális, Szociális, Ifjúsági, Egészségügyi és Sport Bizottság

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

27. táblázat: Kunhegyes Város Önkormányzat és intézményei, társulásai főbb projektjei az elmúlt programozási időszakban

Pályázati konstrukció / Projekt címe	Projektgazda	Támogatási összeg	Projekt rövid leírása
<p>TOP-2.1.3-15-JN1-2016-00020 "Kunhegyes Kakat-ér rekonstrukciója I." <i>Lezárt státuszú (Projekt befejezésének tényleges dátuma: 2022.03.31.)</i></p>	<p>Kunhegyes Város Önkormányzata</p>	<p>349 984 327</p>	<p>A 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet szerint az önkormányzat jogszabályban meghatározott, helyi vízkár-elhárítási és vízrendezési feladata a csapadékvíz-csatorna hálózat fenntartása. A környezet terhelésének csökkentése, a felszíni és a felszín alatti vizek védelme és a gazdasági bázis fejlesztése szükségessé is teszi a csapadékvizek gyűjtését, elvezetését. Belvízzel veszélyeztetett és a Kakat-ér mentél elhelyezkedő ingatlanok száma 222 db, melyek becsült összértéke 835.800.000 Ft. A projekt átfogó célja a természetes és épített környezet védelme, a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítása. A lakosság, a vállalkozások, illetve befektetők számára vonzó, ugyanakkor környezetileg fenntartható városi környezet, települési arculat kialakítása a cél, amely egyben hozzájárul a gazdaság fejlődéséhez is. A projekt specifikus célja Kunhegyes Város belterületi csapadékvíz elvezetési, - gazdálkodási rendszerének fejlesztése, környezetbiztonságának növelése, környezeti állapotának javítása, az ár-, belvíz- és helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése, a felszíni vizeink minőségének javítása, a további környezeti káresemények megelőzése. A fejlesztés esetében cél a belterületre hullott csapadékvizek és felszín alól elötörő fakadó vizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése, a belterületen áthúzódó vízfolyások és belvízcsatornák, belvíz elvezető rendszerek rendezése és a települések belterületének védelme. Továbbá cél a fejlesztés során a vizek helyben tartásának lehetőség szerinti megvalósítása tározók felújításával, amelyek alkalmasak mind a rendkívüli áradások, felhőszakadások kártételei elleni védekezésre, mind a lokális vízvisszatartásra, jóléti célokat hasznosításokat is támogatva, amennyiben azok nem szorítják háttérbe a tározók alapvető funkcióját. A belterületi Kakat évtizedekkel korábban a település rendezett részeként kedvelt létesítménye volt a városnak, pl. egyes szakaszain horgászni, télen a befagyott vízfelületen korcsolyázni és csúszkálni is lehetett, a partokon pedig sétálásra alkalmas gyalogutak voltak. A belterületi Kakat állapota mára leromlott, a meder részlegesen feliszapolódott, ezen túl sással, náddal, gyékénnyel és egyéb vízkedvelő növényekkel, valamint gyomnövényzettel teljesen benőtt. Helyenként lakossági eredetű hulladéklerakítás is megfigyelhető. Az elvégzett vízminták vizsgálata szerint a benne levő víz jelenleg szennyezettnek tekinthető, az iszap (üledék) vizsgálat aneorob lebomlás uralkodó jellegét bizonyítja. Tervezett beavatkozások bemutatása Kunhegyes Város Önkormányzata „Kunhegyesi Kakat-ér vizes élőhely kialakításának és ökológiai vízpótlásának vízjogi létesítési engedélyes terv” címmel a tervezett fejlesztésekhez már vízjogi létesítési engedéllyel rendelkezik. Az 1. építési szakaszba sorolt létesítmények az alábbiak: - Kunhegyesi Kakat-ér 0+880-3+431 km szelvények között mederprofil kialakítása; - 0+880-3+431 km szelvények közötti szakaszon lévő műtárgyak átépítését a 3F és 11F jelű műtárgyak létesítésével együtt; - 0+880-3+431 km szelvények közötti szakaszon fenékbetonozás elkészítését a tározók kivételével; - 2+452 (Berszenyi utca) - 2+665 (Ady Endre utca) - 3+109 (Petőfi utca) közötti szakaszon a rézsűburkolat építés. A településen újabb kiaknázható turisztikai elemek jöhetnek létre. Kunhegyes Város Önkormányzata kapcsolódó projektként pályázatot kíván benyújtani a TOP-2.1.2-15 kódszámú, Zöld város kialakítása című pályázati felhívásra, melynek beavatkozási területe szintén az Integrált Településfejlesztési Stratégiában lehatárolt „A Holt-Kakat revitalizációja” 1. Akcióterülethez kapcsolódik. A két fejlesztés összhangban van egymással és a fejlesztések egymást erősítik. A fejlesztés által érintett hrsz-ok: 807, 672, 3256/5, 3256/7, 568, 522, 201, 483, 216, 467, 234, 454, 424, 260, 406/1, 271, 294, 353, 318/7, 308, 318/7 A fejlesztés által érintett közterületek: Füleki Sándor u., Csokonai u, Vörösmarty u., Kazinczy u., Berszenyi D. u., Ady Endre u., Mirhó köz, Petőfi Sándor u., Róna köz, Tiszaroffi út</p>
<p>TOP-1.1.1-16-JN1-2017-00007 „Iparterület fejlesztés Kunhegyesen”</p>	<p>Kunhegyes Város Önkormányzata</p>	<p>125 482 586</p>	<p>A beruházás célja, hogy a projektgazda – folytatva az évekkel ezelőtt elkezdett gazdaságélénkítő programját – egy, elsősorban a KKV szektor számára vonzó, működési igényeiket kiszolgálni képes, ipari területet alakítson ki a település keleti határában. Az önkormányzat elsődleges célja természetesen a beruházással az, hogy minél több gazdasági szereplő érkezzen a városba, azok új munkahelyek létrehozásával hozzájáruljanak a város gazdasági, foglalkoztatási mutatóinak javításához. A beruházás célja továbbá, hogy az ipari terület fejlesztésével fenntartható módon javuljon a helyi vállalkozások versenyképessége, erősödjön gazdasági</p>

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Pályázati konstrukció / Projekt címe	Projektgazda	Támogatási összeg	Projekt rövid leírása
<i>Lezárt státuszú (Projekt befejezésének tényleges dátuma: 2020.06.29.)</i>			potenciálja, növekedjen a beruházási hajlandósága. A projekt keretében az Önkormányzat által már korábban iparterületté nyilvánított terület részleges közműfejlesztése valósulna meg, melynek során a közel 15,3 hektáros területen történne meg a szükséges vízvezetékek, szennyvíz és nyomóvezetékek valamint a csapadékvíz és gravitációs csatorna kiépítése. A fejlesztéssel érintett területet (mely a város köztudatában „mini ipari parkként” ismert) Délről a 34. sz. főút, Keletről a vasút nyugatról pedig a május 1. út, a vízmű kutakhoz kiépített betonút határolja és Északra pedig a vízmű kutak határolják. A fejlesztés összesen 19 különböző helyrajzi számú ingatlant érint, melyek többségének a beruházó Önkormányzat a tulajdonosa. 6 ingatlan már a betelepülni szándékozó vállalkozások tulajdonában van, azonban ezen ingatlanokat csak a nyomvonal jellegű alpinfrastruktúra fejlesztés érinti. A terület közművesítése már régóta szándékában áll az Önkormányzatnak. A fejlesztés (mely illeszkedik az Önkormányzat 2014-2020-as időszakra vonatkozó gazdaságfejlesztési programjához és az IVS-ben megfogalmazott gazdaságfejlesztési célokhoz is) zöldmezős beruházás keretében valósulna meg, és a teljes közművesítés első fázisát foglalja magában. A víz, szennyvíz és csapadékvíz rendszerek kiépítése mellett szükséges a terület elektromos és gázellátásának biztosítása is, mely a fejlesztés következő üteme lesz.
<i>TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00005 „Kunhegyesi Polgármesteri Hivatal épületének felújítása és energiafelhasználásának racionalizálása” Lezárt státuszú (Projekt befejezésének tényleges dátuma: 2018.12.31.)</i>	Kunhegyes Város Önkormányzata	84 735 070	A projekt megvalósításával Kunhegyes Város Önkormányzata a 100%-os tulajdonában lévő, 1967 hrsz-ú, Szabadság tér 1. szám alatti, közigazgatási funkciójú, és jelentős ügyfélforgalmat is ellátó épületének energetikahatékonyság-központú fejlesztését tervezi. A felújítás tárgya az a hivatali funkciót ellátó eklektikus stílusban épített épület, amely 1878-ban Pum József tervei alapján eredetileg is városházának készült. Legutóbbi nagyobb volumenű külső felújításakor, az 1990-es évek elején kapta vissza a korábban eltávolított eredeti díszítéseit, amelyeket a korszerűsítés megvalósítása esetén is feltétlenül meg kívánunk őrizni. Infrastruktúráját tekintve messze elmarad a kor elvárásaitól, és a takarékos energiafelhasználás követelményeitől. A hivatalként funkcionáló épület lelakott, csak a szükséges és elengedhetetlen állagmegóvási munkálatok kerültek önerőből az elmúlt években elvégzésre. Energetikai korszerűsítésére még nem került sor. Fűtési- és villamosági rendszere teljesen elavult, akadálymentes mellékhelyiség nincs, akadálymentes parkolóval nem rendelkezik. Az épületben a közszolgáltatást elsősorban a helyi lakosok veszik igénybe, de működik jegyzői jogkörben I. fokú építésügyi hatósági igazgatási, járársra kiterjedő illetékességgel rendelkező Építési Hivatal is. Önkormányzatunk a pályázattal az épület teljes akadálymentesítését, hőszigetelését, a villamoshálózat teljes cseréjét, a fűtőkorszerűsítést, napelemes rendszer telepítését tűzte ki célul a környezettudatos tervezési elvek figyelembevételével. Az elektromos energia ellátás, világítás korszerűtlen, nem bírja el a hálózat az eszközök áramfelvételét, ezért tervezzük a teljes villamoshálózat cseréjét is. Az épület gazdaságosabb, korszerű üzemeltetése érdekében megújuló energiaforrás használatát kívánjuk alkalmazni. A tetőre a hálózatra visszatermelő napelemes rendszer kerülne telepítésre. Az energetikai korszerűsítés részeként a homlokzati falak, földem utólagos hőszigetelése, illetve a külső nyílászárók cseréje valósul meg. A meglévő gázkazánok korszerű kondenzációs gázkazánokra történő lecserélése, valamint a hő leadó rendszert korszerűsítése történne meg. Az ügyfélbarát ügyintézés kornak megfelelő környezetének kialakítása tehát elengedhetlenné vált. A projekt során megvalósul a kötelezően előírt komplex akadálymentesítés.
TOP-2.1.2-15-JN1-2015-00009 "Zöld város kialakítása a Kakat-ér mentén, Kunhegyes belterületén" <i>Lezárt státuszú (Projekt befejezésének tényleges dátuma: 2022.03.31.)</i>	Kunhegyes Város Önkormányzata	417 400 000	Kunhegyes Város Önkormányzata célul tűzte ki, hogy a Város adottságaira építve egy olyan vonzó településkép alakuljon ki, mely növeli a település, a járás, a régió népességmegtartó és népességvonzó erejét. Az integrált és szinergikus hatásokat felmutató akcióterületi beavatkozások révén megújul a várost kettészelő Kakat-ér menti terület. Komplex városrehabilitációs eszközök alkalmazásával újul meg a fizikai infrastruktúra, valósul meg funkcióbővítés, funkcióerősítés, tartalmi fejlesztés. A cél elérésével egyúttal a helyi és vonzáskörzetben élő lakosság-, valamint befektető-, turisták részére vonzó város alakul ki, mely megfelelő szintű gazdasági, kulturális, közösségi, turisztikai szolgáltatásokat képes biztosítani, elősegíti kiemelten a gazdasági és közösségi funkciók megerősítését. A projekt legfontosabb célja olyan új és megerősített városi funkciók, valamint új típusú szolgáltatások

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Pályázati konstrukció / Projekt címe	Projektgazda	Támogatási összeg	Projekt rövid leírása
			<p>létrehozása, amelyek megteremtik a gazdasági növekedést, a helyi munkaerő megtartásának, valamint a lakosság szám növekedésének lehetőségét.</p> <p>Kunhegyes Város Önkormányzata a fejlesztéseinek megvalósítására elsődlegesen a Kakat-ér menti területet jelölte ki akcióterületként, mely kettészeli a települést. A Kakat-ér mentén megtalálható Belvárosi -, Városias -, Agrár -, Falusias -, Turisztikai lakóövezet.</p> <p>Főbb tevékenységek: - Kereskedelmi terület kialakítása- Kereskedelmi és Szolgáltató Ház - Játszótér kiépítése - Talajerózió elleni védelem kialakítása meder rézsún - Őshonos fák, növények telepítése tervezett a sétaút mentén, -Sétaút kialakítása Kakat – ér mentén -Utcabútorok és ivókú-16 Á. jelű átemelő, 1-NY nyomóvezeték és 17 T tiltós műtárgy -Soft programok megvalósítása:1. „Városi nagytakarítás” az akcióterület lakosainak részvételével környezetszépítő akciók szervezése, minden évben tavasszal és ősszel. A projektem célja a rendezett utcakép, rendezett udvarok kialakítása.2. Utcák, emberek, történetek” címmel történeti-élmény túra szervezése. Helytörténeti ismerettel rendelkező felkészült túravezető kalauzolja a résztvevőket a történetek és helyszínek területén.</p>
<p>TOP-5.1.2-15-JN1-2016-0008 „Humán erőforrás bővítése a Kunhegyesi Foglalkoztatási Paktum keretében” Lezárt státuszú (Projekt befejezésének tényleges dátuma: 2020.09.30.)</p>	<p>Kunhegyes Város Önkormányzata</p>	<p>235 690 000</p>	<p>A TOP-5.1.2-15 pályázati felhívás a térség munkaerőpiaci problémáit hivatott orvosolni. A projekt keretén belül létrejön egy járási paktumszervezet, melynek alapítói a pályázó konzorcium két tagja (Kunhegyes Város Önkormányzata és a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal). A paktumszervezetben továbbá kötelező bevonni a Vármegyei Önkormányzatot és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát is. Az előkészítés során elkészítettük a Megvalósíthatósági Tanulmányt, valamint elkészül az Inaktív munkavállalók járáson belüli felmérése és célcsoport elemzése, a Haza foglalkoztatási stratégiák elemzése és a Járársban található vállalatok képzési igényeket összegyűjtő szükségletfelmérése. A paktumszervezet akkor csak játszhat fontos szerepet a járás munkaerőpiacának fellendítésében, ha további releváns piaci szereplők és érdekvédelmi szervezetek is csatlakoznak. A vállalkozások jelenléte azért fontos, mert a paktumszervezeten keresztül többen is meg tudják fogalmazni azon képzési- és munkaerőigényüket, amelyeknek megfelelően a Kormányhivatal el tudja indítani azokat a képzéseket, amelyek elvégzésével szakképzett munkaerővel tudják ezek a cégek feltölteni a hiányszakmákat. A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal fogja lebonyolítani és megvalósítani ezeket a képzéseket, amelyek idejére keresetpótló juttatást és gyerekfelügyeletet is igényelhetnek a résztvevők. A képzés elvégzése után több utat is választhat a résztvevő: vagy önfoglalkoztatóvá válik (amelyhez 4 hónapos támogatás jár pályázati forrásból), vagy részt vehet egy 90 napos munkakipróbáláson, vagy rögtön munkába áll. A munkáltatók bér- és bérköltségtámogatást is kapnak az újonnan felvett munkavállalók után. Ezekkel párhuzamosan különböző munkaerőpiaci szolgáltatásokat vehetnek igénybe a célcsoporttagok (mint pl. HR Klub, Önfoglalkoztatóvá válás tanácsadás, Pályaorientációs tanácsadás, Család és karrier összehangolása tanácsadás, stb...)</p>
<p>EFOP-3.7.3-16-2017-00172 Változó világ: a Te tudásod a Te jövőd Lezárt státuszú (Projekt befejezésének tényleges dátuma: 2021.08.29.)</p>	<p>Kunhegyes Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény</p>	<p>60 000 000</p>	<p>A leszakadó társadalmi réteg felzárkóztatására kiváló lehetőségként szolgál projektünk melynek révén a 36 hónapos megvalósítási időszakban olyan tevékenységek, programok tudnak megvalósulni intézményünkben, mely elsősorban, de nem kizárólag ezen hátrányos helyzetű csoport leszakadását tudja lassítani, megállítani. A munkaerőpiacon történő elhelyezkedése ezen célcsoportnak egyik célja projektünknek, és ennek érdekében tanulási programokba való bevonásuk egyik hangsúlyos eleme a tervezett tevékenységeknek. Az intézményünk a városban több évtizede működő, a lakosság által jól ismert szervezet. Programjaink meghirdetése során az itt élő lakosság valamennyi rétegét képesek vagyunk elérni. Igyekeztünk ugyanakkor olyan foglalkozásokat, szakköröket is tervezni projektünkbe, melyek építenek a helyi hagyományokra, a már meglévő kezdeményezésekre, hiszen ezek jelenlegi működése fundamentuma lehet a projektben megvalósuló programoknak. A rendelkezésre álló szakemberek segítségével 14féle tanulási programot tudunk megvalósítani, melyek egy része folyamatosan, egy részük időszakosan valósul meg majd városunkban.</p>

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Pályázati konstrukció / Projekt címe	Projektgazda	Támogatási összeg	Projekt rövid leírása
EFOP-1.4.2-16 - Integrált térségi gyermekprogramok "Kezdetől fogva - Kezdet fogva" Lezárt státuszú (Projekt befejezésének tényleges dátuma: 2023.03.29.)	Kunhegyesi Mikro-térségi szociális társulás	499 999 998	A tervezett programsorozat átfogó célja, hogy csökkenjen a mélyszegénységben élő gyermekek száma a járásban, a gyermekek iskolában tartásával javuljon az iskolázottság és csökkenjen a munkanélküliségi ráta, terjedjen és épüljön be az egészségtudatos életmód a mindennapokba egészen gyermekkortól kezdve, ezzel csökkenjen a deviáns viselkedés. Bővüljenek a humán szolgáltatások kapacitása, a jelzőrendszeri tagok között az együttműködés javuljon. A felmérések és igények szerint bővüljön és pótoljuk a hiányzó szakembergárdát. Olyan helyi közösségi életteret alakítsunk ki, melyre később is igényt tart a lakosság. A pályázó Kunhegyesi Mikro-Térségi Szociális Társulás a Szervezeti és Működési Szabályzata alapján a projekt céljait szolgáló tevékenységek ellátására alkalmas. Fenntartója a Család – és Gyermekjóléti Központnak. Legfontosabb célja a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében a szociális ellátás feltételeinek biztosítása. A Társulás működési területe: A Család- és gyermekjóléti központ esetében Kunhegyes Járáshoz tartozó települések.
KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16 - Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez „Kunhegyes Város Önkormányzata ASP központhoz való csatlakozása” Lezárt státuszú (Projekt befejezésének tényleges dátuma: 2018.06.29.)	Kunhegyes Város Önkormányzata	6 999 992	Kunhegyes Város Önkormányzata a helyi közigazgatás minőségi színvonalának emelése érdekében, valamint az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet előírásait figyelembe véve célul tűzte ki az ASP technológiai lehetőségeivel élve az egységesített önkormányzati elektronikus ügyviteli megoldások bevezetését. A fejlesztés keretében 7 szakrendszer vonatkozásában bevezetésre kerül az ASP rendszer, ezért a célcsoport a szakrendszereket használó foglalkoztatottak. Vállalt tevékenységek: - Eszközbeszerzés: az ASP rendszer működéséhez szükséges eszközök beszerzése, Beszerzésre kerül 11munkaállomás, 25 kártyaolvasó, 12 monitor, 25 kártyaolvasó alapkonfiguráció. – Működésfejlesztés és szabályozási keretek kialakítása: 3 db működési rend és a belső szabályozók felülvizsgálata valósul meg. (Az informatikai biztonsági szabályzat, iratkezelési szabályzat felülvizsgálatra kerül. Szükséges az Elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó belső szabályzat létrehozása. Szükséges az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó eljárási rendelet megalkotása, az Iparűzési adó rendelet módosítása. – Önkormányzati elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó feltételek kialakítása: Elektronikus ügyintézési szolgáltatás nyújtásának kialakítása. Az online bevalláskitöltő rendszer ismertetése az érintettek részére. Elektronikus ügyintézés megvalósul: az iparűzési adó tekintetében - Önkormányzati szakrendszerek adatállománya minőségének javítása, migrációja: Rendelkezésre álló adatállományok tisztítását, javítását követően központi támogatással megvalósul a rendszerbe történő migrálása. Megfelelő minőségű, tisztított adatállomány migrálása valósul meg a szakrendszerekbe.
Kunhegyes Városi Bölcsődei intézmény felújítása és férőhely bővítése Lezárt státuszú (Projekt befejezésének tényleges dátuma: 2022.10.30.)	Kunhegyes Város Önkormányzata	196 215 249	Kunhegyesen élő kisgyermekes szülők munkaerőpiacra történő visszatérésének elősegítése, a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása. Ezzel együtt a nők munkaerő-piaci részvételének elősegítése. További cél a gyermekjóléti alapellátáshoz való hozzáférés javítása a meglévő bölcsőde felújításával és kapacitás növelésével a 3 éves kor alatti gyermekek napközbeni elhelyezésének biztosítására. A projekt keretében fejlesztésre kerülő intézmény a kunhegyesi bölcsődének helyt adó épület, melynek tulajdonosa és fenntartója Kunhegyes Város Önkormányzata. Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám jelenleg 20 fő. A rendelkezésre álló kapacitás azonban a kedvező demográfiai adatok miatt kevés. A fejlesztés révén a bölcsőde kapacitása 20 főről 34 főre növekszik.

Forrás: www.palyazatok.gov.hu/ önkormányzati adatszolgáltatás

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

28. táblázat: Kunhegyes Város Önkormányzat és intézményei, társulásai főbb projektjei napjainkban

Pályázati konstrukció / Projekt címe	Projektgazda	Támogatási összeg	Projekt rövid leírása
A kunhegyesi Garay utcai és Kossuth utcai óvodák energetikai korszerűsítése TOP_PLUSZ-2.1.1-21-JN1-2022-00038 Tervezett befejezési dátum: 2025.03.31.	Kunhegyes Város Önkormányzata	185 544 650	A projekt célja a Garai úti óvoda és a Kossuth úti óvoda hatékonyabb energiahasználatának, racionálisabb energiagazdálkodásának elősegítése. Specifikus cél a két épület energiahatékonyságot célzó felújítása és fejlesztése, a fosszilis energiahordozókból származó ÜHG kibocsátásának csökkentésével.
Kunhegyes belterületi úthálózatának fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.3-21-JN1-2022-00001 Tervezett befejezési dátum: 2025.08.31.	Kunhegyes Város Önkormányzata	249 965 375	A fejlesztéssel érintett területen található útszakaszok kora meghaladta a 20 évet, az időjárási körülmények és a forgalmi terhelés következtében teherbírásuk alacsonnyá vált. A Pénzeskert utca a Füleki Sándor utcának a Feketehegy utca – József Attila utca közötti szakasza 231 m hosszú kiépítetlen földút, mely még kiépítésre vár. A többi tervezett utakon az úthibák miatt az indokoltnál jóval lassabb a közlekedés, mint az optimális lenne, amely nagymértékben megnehezíti a munkába-, iskolába járás körülményeit, valamint rontja a helyi vállalkozások versenyképességét.
Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-JN1-2022-00029 Tervezett befejezési dátum: 2025.05.31.	Kunhegyes Város Önkormányzata	499 999 999	Kunhegyes Város Önkormányzata célul tűzte ki, hogy a Város adottságaira építve egy olyan vonzó településkép alakuljon ki, mely növeli a település, a járás, a régió népességmegtartó és népességvonzó erejét. Az integrált és szinergikus hatásokat felmutató akcióterületi beavatkozások révén megújul a várost kettészelő Kakat-ér menti terület. A cél elérésével egyúttal a helyi és vonzáskörzetben élő lakosság -, valamint befektetők - turisták részére vonzó város alakul ki, mely megfelelő szintű gazdasági, kulturális, közösségi, turisztikai szolgáltatásokat képes biztosítani úgy, hogy hozzájárul munkahelyek bővüléséhez, ösztönzi a magántőke bevonását a fejlesztésekbe, elősegíti kiemelten a közösségi funkciók megerősítését.

Forrás: www.palyazatok.gov.hu / önkormányzati adatszolgáltatás

1.10.2.2. Az önkormányzat intézményrendszere

Az Önkormányzat településfejlesztési tevékenysége a jogszabályokban meghatározott módon történik. A képviselőtestület hatáskörébe tartozik, annak minden eszközét és elemét, minden elkészülő, fejlesztési elképzeléseket tartalmazó dokumentumot, stratégiát vagy programot a képviselőtestület fogad el határozattal vagy rendelettel. A településfejlesztés nem képez önálló tevékenységi területet az Önkormányzatnál, viszont az SZMSZ szerint a Pénzügyi, Gazdasági és Városfejlesztési Bizottsághoz tartozó szakmai terület.

29. táblázat: Kunhegyes Város Önkormányzata engedélyezett létszáma 2023. évben

Intézmény megnevezése	köztisztviselő	közalkalmazott		Egyéb bér. hat. alá tart.	Összesen:
		pedagógus	nem pedagógus		
Kunhegyes Város Önkormányzata	0	0	6	6,5	12,5
Kunhegyesi Polgármesteri Hivatal	27,2	0	0	4,0	31,2
Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha	0	15,0	28,0	2,0	45,0
Kunhegyes Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény	0	0	5,0	0	5,0
Engedélyezett létszám mindösszesen:	27,2	15,0	39,0	12,5	93,7

Forrás: 23. számú melléklet a 2/2023. (II.15.) önkormányzati rendelethez

Kunhegyesen a településfejlesztés alapvetően külső forrásokra támaszkodik, a fejlesztések önerő szükséglete sem áll a városban rendelkezésre, ahhoz is hitelfelvételre, illetve BM önerő pályázatra volt szükség. Éppen ezért már másfél évtizede egy munkatárs fő felelőssége a pályázatok készítése lett a Polgármesteri Hivatalban.

Kunhegyes önkormányzati oktatási intézményeinek – az óvodák kivételével – a KLIK vált a fenntartójává, ugyanakkor az általános iskola működtetését a város végzi. Az intézmények fenntartása az Önkormányzatok alulfinanszírozottsága miatt számos konfliktus és feladat forrása volt. Az önkormányzatok funkcióinak és finanszírozásának átalakítása újrarajzolja a gazdálkodási kereteket. Több társulásnak Kunhegyes település a székhelye.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

30. táblázat: Társulások

Törzskönyvi azonosító szám (PIR)	Elnevezés	Székhely	Alaptevékenység államháztartási szakágazata	Adószám	Alapítók / Tagok
769888	Abádszalók-Kunhegyes Közös Szennyvízkezelő Társulás	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1.	370000 Szennyvíz gyűjtése, kezelése	15769888-2-16	ABÁDSZALÓK VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5241 Abádszalók, Deák Ferenc út 12) KUNHEGYES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1)
794716	Tisza-Völgyi Közműfejlesztő Beruházási Társulás	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1.	422100 Folyadék szállítására szolgáló közmű építése	15794718-1-16	ABÁDSZALÓK VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5241 Abádszalók, Deák Ferenc út 12) JÁSZKISÉR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5137 Jászkisér, Fő út 7) KUNHEGYES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1) TISZABURA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT (5235 Tiszabura, Kossuth út 52) TISZASÜLY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT (5061 Tiszasüly, Kiséri út 21) VEZSENY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT (5093 Vezseny, Templom út 1)
815907	Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Társulás	5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1.	881000 Idősek, fogyatékosok szociális ellátása bentlakás nélkül	15815903-2-16	KUNHEGYES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1) TISZAGYENDA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT (5233 Tiszagyenda, Szent Mihály út 20) TISZAROFF KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT (5234 Tiszaroff, Szabadság út 22)
576019	Nagykun Hagyományőrző Társulás	5310 Kisújszállás, Szabadság tér 1.	932900 Máshova nem sorolható egyéb szórakoztatás szabadidős tevékenység	15576017-1-16	BEREFÜRDŐ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT (5309 Berekfürdő, Berek tér 15) KARCAG VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT (5300 Karcag, Kossuth tér 1) KENDERES VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT (5331 Kenderes, Szent István út 56) KISÚJSZÁLLÁS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5310 Kisújszállás, Szabadság tér 1) KUNCSORBA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT (5412 Kuncsorba, Dózsa György út 26) KUNHEGYES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1) KUNMADARAS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA (5321 Kunmadaras, Kossuth tér 1) KUNSZENTMÁRTON VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5440 Kunszentmárton, Köztársaság tér 1) KÉTPÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA (5411 Kétpó, Almásy tér 1) MESTERSZÁLLÁS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT (5452 Mesterszállás, Szabadság út 24) MEZŐTÚR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA (5400 Mezőtúr, Kossuth Lajos tér 1) TÚRKEVE VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT (5420 Túrkeve, Petőfi tér 1)
837589	Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás	5350 Tiszafüred, Fő utca 1.	382100 Nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása	15837587-2-16	a társult önkormányzatok száma 42: Abádszalók, Besenyőtelek, Bogács, Borsodivánka, Bükkzsérc, Cserépfalu, Cserépváralja, Dormánd, Egerfarmos, Egerlövő, Egyek, Füzesabony, Kunhegyes, Mezőkövesd, Mezőnyárad, Mezőnagymihály, Mezőszemere, Mezőtárkány, Nagyiván, Négyes, Poroszló, Sarud, Sály, Szentistván, Szihalom, Szomolya, Tard, Tiszababolna, Tiszabura, Tiszacsege, Tiszaderzs, Tiszadorogma, Tiszafüred, Tiszagyenda, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaroff, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tiszavalk, Tomajmonostora, Újlőrincfalva

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közül Kunhegyes Önkormányzata kiemelkedően fontos feladatnak tekinti a helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok ellátását. Kunhegyesen az önkormányzati gazdaságfejlesztési tevékenység a képviselőtestület jóváhagyásával folyik. Az Önkormányzati politika alakításának letéteményese a Pénzügyi, Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság, amely az Önkormányzat vállalásos tevékenységének és a gazdasági szervezetekkel folytatott együttműködések kezdeményezője, természetesen a Képviselőtestület határoz az akciókat illetően.

Kunhegyes város az ország egyik legfejletlenebb területe lévén, a szabad vállalkozási zónák települései közé tartozik. Az ide települt vállalkozások a foglalkoztatás bővítése, új munkahelyek létrehozásához pályázati többlettámogatást igényelhetnek, valamint a szabad vállalkozási zónákban meghirdetett speciális pályázatok is várhatók.

Kunhegyes gazdaságának megerősítése és foglalkoztató képességének növelése elsődleges célkitűzése a város vezetésének. 2012-ben elkészült Kunhegyes Befektetésösztönzési stratégiája, amelyben számba vették a lehetőségeiket. Kunhegyes Önkormányzata 15,5 ha zöldmezős területet ajánl. Magyar és angol nyelven készült prospektus a befektetési terület kiajánlására. A befektetők 1Ft/nm áron juthatnak hozzá a területhez, bár az infrastruktúra kiépítése a vállalkozások feladata. Amennyiben a gazdasági tevékenység és foglalkoztatás megszűnik, akkor a vételi áron visszavásárolja a területet az Önkormányzat. A területet bérelni is lehet.

Az Önkormányzat ipari területén területet bérlő cégek általában helyi lakosok foglalkoztatását vállalják be a nagyon kedvezményes bérleti díjért cserébe. A szerződések zömét olyan vállalkozások kötötték, amelyek Kunhegyesen telephelyet kívánnak létrehozni európai uniós pályázatokon elnyert támogatásokkal.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

Kunhegyes Város Önkormányzata évek óta folyamatosan pályázik a Startmunka programok keretében közmunkások foglalkoztatására, ill. a munkaügyi központnál regisztráltak képzésére. A közmunkaprogramok jelentős munkanélküli létszámot kötnek le, lebonyolításukat a Munkaügyi Központtal együttműködve végzi.

31. táblázat: Járási Startmunka mintaprogramok korábban

Program neve	Foglalkoztatotti létszám	Időszak
Mezőgazdasági program	105	2018.03.01. – 2019.02.28
Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása	20	2018.03.01. – 2019.02.28
Közúthálózat javítása	28	2018.03.01. – 2018.11.30.
Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	13	2018.03.01. – 2019.02.28
Belvízelvezetés	10	2018.03.01. – 2018.11.30.
Intézményi segítség és közterületi karbantartás hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	90	2018.03.01. – 2018.06.30.
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	14	2018.01.22. – 2018.02.28.

Forrás: a járási Startmunka mintaprogramok és a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás hatósági szerződésai jóváhagyásáról szóló 22/2018. Önkormányzati határozat

A Város a közfoglalkoztatáson belül hasznos tevékenységeket igyekszik meghonosítani. A közmunkásokat foglalkoztató önkormányzati kertészet termékei a város étkeztetésében hasznosulnak és a rászorulókat támogatására fordítják. Emellett a városban kiültetett egynyári növénypalántákat is a kertészetben termesztik, amivel tízmillió Ft-ot spóroltak a városnak. A közmunkások közül többen a kertészetben elsajátított ismereteket otthon is hasznosítják, palántákat is kaptak az induláshoz.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

32. táblázat: Közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos létszáma és főbb munkaerőpiaci adatok

Kunhegyes	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	Országos közfoglalkoztatás	Járási startmunka mintaprogramok pillérei					Járási mintaprogramok összesen	Közfoglalkoztatottak összesen, fő
			Mezőgazdasági mintaprogram	Helyi sajátosságokra épülő mintaprogram	Egyéb startmunka mintaprogram	Szociális jellegű mintaprogramok	Magas hozzáadott értékű program		
2013	76	90	148	0	0	187	0	336	502
2014	237	68	148	0	0	105	0	254	559
2015	200	79	98	10	0	84	0	191	471
2016	282	96	88	3	0	55	0	147	525
2017	182	97	81	0	0	46	0	127	407
2018	129	58	81	7	0	49	0	137	325
2019	91	37	62	6	0	47	0	115	243
2020	96	24	51	5	0	37	0	94	213
2021	90	28	48	5	0	41	0	94	212
2022	72	25	35	8	0	40	0	83	180
2023. január-április	61	21	22	0	0	38	0	60	142

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Kunhegyesen az önkormányzati lakások és nem lakás célú ingatlanok bérbeadását a 17/2009. (IX.16.) rendelettel módosított 12/2006. (V.11.) rendelet szabályozza. A rendelet szerint a lakásokat:

- a/ pályázat útján (lehet piaci vagy szociális bérlet),
- b/ bérlőkijelölési és bérlő-kiválasztási jog,
- c/ a rendeletben előírt - másik lakás biztosítására vonatkozó - kötelezettség alapján,
- d/ a rendeletben meghatározott lakásgazdálkodási feladatok,
- e/ a rendeletben meghatározott közérdekű célok megvalósítása érdekében, továbbá
- f/ lakáscsere alapján lehet bérbe adni.

A bérlők a szerződés megkötésekor kötelesek három havi bérleti díjnak megfelelő összeget óvadékként megfizetni az Önkormányzatnak.

Szociális helyzet alapján lehet a lakást bérbe adni annak a pályázónak, akivel szemben nem áll fenn kizáró ok, illetve megfelel a rendeletben előírt feltételeknek:

7.§ (1) A szociális bérlet azzal létesíthető, aki az alábbi feltételek valamelyikének, továbbá a (2)- (3) bekezdésben foglaltaknak megfelel: a/ akinek tartós nevelésbe vétele nagykorúságának elérésével 5 éven belül szűnt meg, b/ akit hajléktalanként látnak el, c/ aki három kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, d/ aki rokkant, vagy munkaképtelen, e/ bármilyen jogcímen komfort nélküli vagy szükséglakásban lakik, f/ aki munkahely vagy lakóhely szerint kötődik Kunhegyeshez, g/ aki gyermekét egyedül neveli

(2) Jövedelmi helyzet alapján szociális bérlet azzal a személlyel létesíthető, akinek a vele együttköltözők havi átlagjövedelme a pályázat benyújtását megelőző 3 hónapban nem érte el a mindenkori öregségi nyugdíjminimum kétszeres összegét, egyedülálló személy esetében két és félszeres összegét.

(3) Vagyoni helyzet alapján szociális bérlet azzal a személlyel létesíthető, aki nem rendelkezik a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 100-szorosát meghaladó forgalomképes vagyontárggyal.

(4) A szociális bérletre vonatkozó jogosultságot a szerződés tartamára meghatározott idő lejártá előtt felül kell vizsgálni. Ha a szociális bérlet feltételei fennállnak, a szerződés újra megköthető maximálisan 5 évre.

Önkormányzati tulajdonú a Piacsarnok, amely bérbeadásából szerény, de fix jövedelme származik a városnak.

1.10.6. Energiagazdálkodás

Kunhegyes Város Településtervező Kft. - 2023.

A Kunhegyes Város Önkormányzatánál és az intézményeiben nincs az energiagazdálkodásra specializált szervezet vagy személy, energiahatékonysági koncepcióval sem rendelkezik a település. A Gazdasági Program azonban rögzíti „Az energiagazdálkodás racionalizálása” pontjában, hogy a település nem rendelkezik energiastratégiai programmal, ezért legfontosabb feladat ennek kidolgozása. Kiemelkedő cél az energiahatékonyság növelés, az energiatakarékosság és a hagyományos energiahordozók helyi adottságokon alapuló megújuló energiákkal való helyettesítése, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak az energiaszektor környezeti terhelésének csökkentéséhez.

1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

A 2011. évi CLXXXIX. TÖRVÉNY 13. § (1) bekezdése a 20 kiemelt helyi közügy, valamint helyben biztosítható közfeladat között másodikként említi a településüzemeltetési feladatokat. Ezen feladatok közé tartoznak a köztemetők kialakítása és fenntartása; helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása.

Köztemetők kialakítása és fenntartása:

Kunhegyesen a lakosság történelmi vallási hovatartozása szerinti református, katolikus és izraelita temető, illetve már nem működő öreg temetők is találhatóak.

Közparkok:

A parkok, zöldterületek gondozása, fenntartása tavasztól őszi kiemelt feladata az Önkormányzatnak. A virágosításra, parkosításra folyamatosan gondot fordít. A parkok rendszeres karbantartásával párhuzamosan az Önkormányzat tulajdonában lévő külső területeken is elvégzi a szükséges munkákat (fűnyírás, kézi kaszálás, illetve a közterületekre új virágládák és egyéb utca bútorok készítése)

Játszóterek:

A játszóterek felülvizsgálatát és ellenőrzését szintén a települési önkormányzat végzi. A balesetvédelmi szempontból szükséges karbantartási, javítási feladatok az önkormányzati költségvetésében rögzítve vannak.

Járdahálózat

A településen belterületén kiépített kerékpárút nem található. A burkolt utcákban legalább az egyik oldalon a gyalogos közlekedés érdekében kiépített szilárd burkolatú járdák találhatóak. Azon karbantartásáról az Önkormányzat mindenkori költségvetésében gondoskodik.

Szennyvíz

Kunhegyes Város víziközműveinek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. **2023. évben is a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt ezek üzemeltetője.** Kunhegyes belterületének szennyvízelvezető csatornával ellátott részein elválasztott rendszerű csatornahálózat található. A város területén csatornahálózattal összegyűjtött szennyvíz, nyomóvezetéken keresztül kerül eljuttatásra az Abádszalók közigazgatási területén található (0765/5 hrsz.), Kunhegyes - Abádszalóki közös szennyvíztisztító telepre. A közüzemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások száma 2508 db, a közüzemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások aránya kb. 75 %-os, az összlakásszámhoz viszonyítva (2017. évi KSH statisztikai adatok). A szennyvízelvezető csatornahálózat hossza 61,10 km (2017. évi KSH statisztikai adat), amely gravitációs gyűjtőhálózatból, a település mélyebb fekvésű pontjain elhelyezett szennyvízátemelőkből, és az átemelőkhöz kapcsolódó szennyvíz nyomóvezetékekből áll.

Csapadékvíz elvezető hálózat

Kunhegyes teljes közigazgatási területe a KÖTTVIZIG illetékességi területén, a 10.07. számú belvízvédelmi szakaszon, a Hortobágy-Berettyó jobb parti belvízrendszerében helyezkedik el. A település külterületének keleti része a 61.b. Villogói belvízöblözet, a település többi része pedig a 61.c. Kakati belvízöblözet része.

A nyugati városrész vizeinek befogadója az önkormányzati tulajdonú Holt-Kakat, amely a Kakat főcsatornába csatlakozik. A Kakati belvízöblözet főbefogadója a Kakat főcsatorna, mely a Hortobágy-Berettyóba torkollik. Jelentős belvízvédekezés esetén a Kakat főcsatorna 37+200 km szelvényében lévő Telekhalmi szivattyútelep hivatott a Kakat felső vízgyűjtőjének mentesítésére, az átemelt víz a Nagykunsági-főcsatornába kerül.

Hulladékgyűjtés

A kommunális hulladékok gyűjtését és szállítását a NHSZ Tisza Közszolgáltató Nonprofit Kft szállítja el heti rendszerességgel (*számlázó NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság*). Lomtalanítás évente egyszer történik. A lakosság a keletkező hulladékot 120 l-es hulladékgyűjtő-edényzetben tárolja. A hulladékok elszállítása heti rendszerességgel napokon történik, míg lomtalanítás évente két alkalommal történik. A termelésből származó veszélyes hulladékok kezeléséről és ártalmatlanításáról a termelő köteles gondoskodni.

Vízellátás:

A vezetékes ivóvízhálózat a településen teljesen kiépült. Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya közel 100%-os. Kunhegyes víziközműveinek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.). A település önálló vízművel rendelkezik. A települési vízmű a település K-i oldalán, a Kunmadarasi úttól É-ra található. A vízbázist 6 db mélyfúrású kút adja.

Katasztrófavédelem

Kunhegyesi Önkormányzati Tűzoltó-parancsnokság (5340 Kunhegyes, Ady Endre út 3.) öt településen lát el tűzoltási – műszaki mentési tevékenységet a Karcag Hivatásos Tűzoltó parancsnoksággal megkötött együttműködési megállapodás alapján (Kunhegyes, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tiszabő, Tomajmonostora). A tűzoltóság híradóügyeletét a készenléti állomány adja váltásos rendben. A folyamatos ügyeletellátás biztosított. A tűzoltóság 1 db gépjárműfecskendővel (Mercedes Atego) valamint 1 db tartalék gépjárműfecskendővel (IFA W50) rendelkezik, tart készenlétben.

Szent István Termálfürdő

Kunhegyes Város Önkormányzata a Kunhegyesi Vízfűtő- és Csatornamű Kft.-nek (székhelye: 5340. Kunhegyes, Szabadság tér 1.; cégjegyzékszám: 16-09-005695) adta át Kunhegyesi Városi Strand és Gyógyvízű Fürdő üzemeltetési jogát. A vállalkozás fő tevékenysége a kunhegyesi strand üzemeltetése. A strand a város központjától 1,5 kilométerre, külterületen, a 34. sz. főútvonal és a vasút kereszteződésénél Tiszafüred irányában jobbról van a Kunmadarasi úton. Területe 7,1 ha, ebből a zöldterület 90%. A fürdő vizét 998 méteres termálkút adja, 56 fokos kifolyási hőmérséklettel, 250 literes percenkénti vízhozammal. Az ezer méter mélyről feltörő jódos termálvíz reumás panaszok, megbetegedések, kezelésére, nőgyógyászati megbetegedések, mozgásszervi panaszok gyógyítására ajánlott, de jótékonyan hat a fáradt idegekre is. A fürdő kellemes, csendes környezete kiválóan alkalmas a nyugodt kikapcsolódásra.

Okos város települési szolgáltatások:

Kunhegyes Város méretből és az Önkormányzat által biztosított közszolgáltatások és az általa ellátott településüzemeltetési feladatok volumenéből kifolyólag jelenleg az „okos város” települési szolgáltatások még nem jelentek meg.

1.12. TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

1.12.1. Természeti adottságok

Kunhegyes Jász-Nagykun-Szolnok vármegye középső részén, a vármegyeszékhelytől 48 km-re, északkeletre fekszik. A vármegye nagyobb települései közé sorolható, a Kunhegyesi Járás része.

Kunhegyes a Tiszafüred Kistérség Többcélú Társulás tagja.

Az igazgatási területe északon-északkeleten Abádszalókkal, Kunmadarassal határos, délről Kenderessel, keletről Karcaggal, nyugatról Tiszagyendával és Tiszaburával szomszédos.

A település igazgatási területe 14892,9386 ha: külterülete 13961,2075 ha, belterülete: 691,6150 ha, lakosainak száma 8520 fő. (2015., KSH)

A település természeti adottságai

Kunhegyes igazgatási területe a Tisza folyó völgyében az Alföldi tájegység Nagykunság nyugati határában a Tiszafüred- Kunhegyesi sík kistájához tartozik.

Domborzata, földrajza, talajai

A kistáj 87 és 98 m közötti tengerszint feletti magasságú, lösziszapos üledéssel fedett egykori hordalékkúp-síkság. A jelenlegi felszín megformálásában a szélnek volt meghatározó szerepe. Pliocén végi hordalékkúp-felszín jellemzi Kunhegyes határának nyugati, északi, és északkeleti részét, mely a Tiszabura- Tiszaroff- Tiszagyenda közötti nagy kiterjedésű buckás területhez tartozik (Gyócs). A szélbarázdák, hosszanti garmadák, maradékgerincek, és deflációs mélyedések és a hozzájuk csatlakozó mélyfekvésű területek jellemzik a külterületet, különösen az Abádszalókkal érintkező határrész felszíne mozgalmas. A város belterületének déli és keleti szomszédságában a hordalékkúp- felszín erősen tagolt: széles, csekély mélységű deflációs laposok mellett olykor feldarabolódott, régi folyómeder-maradványok nyomai is eltűnnek. A terület legmélyebb pontján halad a Mirhó-ér felől, a Gyolcsfenékből továbbhaladó Kakat-ér. Ez a Tisza elhagyott, feltöltődés alatt álló medre. Ez a rész az ármentesítések előtt időszakosan vízállásos vagy az év legnagyobb részében vízállásos terület lehetett. A kistáj talajtakarójára jellemző, hogy csak pleisztocén végi és holocén üledékek vannak a felszínen. Legidősebb képződmény a későglaciális futóhomok, amelyet 0,5-2 m vastag homokos lösz fed.

Kunhegyes külterületén leggyakrabban előforduló talajtípusok: humuszos homoktalajok, löszös köpennyel fedett homokfelszíneken a csernozjom jellegű talajok vannak többségben. Réti csernozjomok, mélyebben fekvő laposokban a réti talajok is megjelennek, a buckaközi mélyedéseket lápi agyagok töltik ki. Alföldi mészlepedékes csernozjomtalajok, kötött és középkötött talajok (agyagos üledékeken képződött, agyagos vályog), szikesedésre hajlamos vegyes talajok. (a gyenge termőképességű sztyepesedő réti szolonyec, és a legelőként hasznosított szoloncsák szolonyec talajok).

Éghajlata

Kunhegyes közigazgatási területe meleg-száraz, illetve meleg-száraz éghajlattal jellemezhető. A napsütés évi összege 1950-2000 óra körül van, a hőmérséklet évi és vegetációs időszaki átlaga 10,2°C, illetve 17,2°C. A fagymentes időszak április 12-től október 20-ig tart, s átlagban 192 nap. Az évi csapadékösszeg 520–550 mm (vegetációs időszakban 320 körüli mm). Télen átlagosan 33-34 napig borítja hó a földet, a hó vastagsága 15-16 centiméter körül van. A leggyakoribb szélirány az ÉK-i, NY-i, ÉDNy-i, az átlagos szélesség 2,5 m/s.

Vízrajza

Kunhegyes igazgatási területén alig van természetes vízfolyás. Száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület, melynek csak mesterséges vízfolyások találhatóak. A Kiskörei-tározóból induló Nagykunszági öntöző-főcsatorna észak-déli irányban szeli át a település külterületét. A belvízi csatornahálózat összegyűjtött vizei, részben a Tisza-folyó felé, részben a Hortobágy-Berettyó felé vezetnek a felesleges csapadékvizet, belvizet. A Tiszába folyik a Mirhó-Gyolcsi főcsatorna és a Gyenda-Tiszabői főcsatorna. A Hortobágy-Berettyóhoz vezet a Villogó-főcsatorna, a Kakat-éri-főcsatorna.

Kunhegyes külterületén számos mesterséges halastó és tározótó található. Közöttük a Telekhalmi-tározó a legnagyobb (188 ha), valamint a Tiszagyendai út menti halastó területe jelentős. A talajvíz mélysége Kunhegyestől nyugatra 4-6 m között, a várostól keletre 2 m felett, máshol 2-4 m között áll. Mennyisége nem számottevő.

Növényzet

Kunhegyes igazgatási területe az Alföld flóraidéke (Eupannonicum) Tiszántúli flórajárásba (Crisicum) tartozó kistáj. Jellegetes természetes, potenciális erdőtársulásai a természetes vízfolyások, árkok mentén a fehérfűzes liget erdők, a bokorfűzesek (Salicetum triandrae), a fűzligetek (Salicetum albaefragilis), valamint a tölgy-kőris-szil ligeterdők (Quercu-ulmetum hungaricum) sziki tölgyesek és a tatárjuharos lösztölgyesek a meghatározóak. Fás szárú növények közül jellemző a kocsányos tölgy, nemes nyárok, fehérsnyár, fehérekác, magas kőris.

Lágyszárú növény együtteseket meleg és szárazságtűrő fajok közül csenkesz fajok, sziki üröm, mézspánsit, cickafark, bárányüröm, sóvirág képviselik. A nedves területeken, vízpartok mentén sás, nád, gyékény és mocsári nőszirom is megtalálható. Az Alföldön lösztársulások már nincsenek, kivéve a mezőgazdasági műveléssel nem bolygatott kunhalmok növényzete. A fentebb felsorolt eredeti potenciális növénytársulások napjainkban csak helyenként és zárványszerűen láthatók. Helyettük a mezőgazdálkodás során egységesített megjelenésű, mesterséges növénytársulásai határozzák meg a település flóráját. (szántóföldek, ültetvények, fásított területek, telepített erdők, erdősávok)

Élővilág

Az egykor vízjárta terület állatvilága az Eupannonicum, nagykunsági faunájához tartozik. Az élővilág sokfélesége a csatornák partjai mentén és a mély fekvésű, nedves területeken (fertő) figyelhető meg. A szárazabb legelőkön gazdag a rovarvilág. (sáskák, szöcskék darazsak). A fán fészkelő madarak, illetve a vízhez és a fásított területekhez kötődő kételtű, hulló és emlősfajok fordulnak elő (gyíkok, sikló, békafajok). A gyepeken, kertés területeken, gyümölcsösök környezetében látható madarak: mezei pacsirta, mezei veréb, cinegék, harkály, búbos banka, örvös galamb, gólyák, danka sirály, vetési varjú. Más, mezőgazdasági művelésű területeken, elsősorban a földön fészkelő madárfajok a jellemzőek. Ragadozó madarak közül a vércsék, ölyvek, baglyok fordulnak elő. Emlősök közül mezei és üregi nyúl, sün, őz látható. Ragadozók közül menyét, róka a leggyakoribb.

Kunhegyes igazgatási területének állatvilága alkalmazkodott a növényi környezet változásához. A mezőgazdasági termelés miatt rágcsálók, madárfélék száma nagy. (pl.: egerek, pockok, hörcsög, veréb, fácán). A vadgazdálkodáshoz kötődően az őz, vaddisznó, fácán, vadgerle, vadkacsa egyedszáma jelentős.

A vízfolyásokban, halastavakban keszeg, kárász, csuka, ponty, törpeharcsa él nagy számban.

Táji megjelenés, tájképi jellegzetesség

Kunhegyes az észak-déli és kelet-nyugati irányban haladó közlekedési utak találkozásánál, a Nagykovács közepén, kun hagyományokra épülő, történelmi jelentőségű, utcás-tanyás, mezőgazdasági-ipari jellegű település. A város a Kakat-ér mentén, enyhe kiemelkedésű vonulaton található részben halmazos szerkezetű (belvárosi rész és környezete), részben szabályos utcahálózattal a központ körül tervezetten, szabályos (íves, négyzethálós) utcahálózattal rendelkező település. Kimagaslik környezetéből a Református templom és a Katolikus templom épülete, valamint tájképi jellegzetesség a történelmi múltat idéző felújított szélmalom. A város környezetében az idevezető utak mentén nagyobb területű, mezőgazdasági majorok, kertművelésű területek, iparterületek, nagyfelületű halastavak, erdőfoltok láthatók. A volt rizsföldek területeit felhasználva és a szikesedésre hajlamos, egyéb művelésre alkalmatlan földterületeket a csatornahálózaton érkező vízzel elárasztva halastavakat hoztak létre a település nyugati és déli határában. Az összefüggő hatalmas vízfelületek szintén meghatározói lettek a Kunhegyes mai határát jellemző tájképének és tájhasználatának.

A város nyugati határrészének meghatározó látványt nyújtó táji eleme a mesterséges vízfolyást (Nagykovácsági főcsatorna) szegélyező vegyes fafajú, széles erdősáv, és a csatornán túli erdőfelület,

mindkét oldalon cserjékkel szegélyezett (vadrózsa, bodza) vegyes erdők (juharok, kőrisek, tölgyek) lombozata borul az utazó fölé.

A települést közvetlenül körbeölelő táj szántóterületekből és nagyobb gyepekből, legelőkből (Kisgulyajárás, Csorda-gyep), kisebb részben a Kakat és a Villongó vízfolyások mentét kísérő fásulásokból és nagyobb összefüggő erdősült területekből (Tizsaszentimrei út, Tizsagyendára vezető út mellett) áll. Kunhegyes külterületének táji megjelenését elsősorban a mezőgazdasági tájra jellemző telepített növényzet határozza meg. A volt anyagnyerő helyeken (vályogvető gödrök), vízfolyások mentén, mélyfekvésű mezőgazdasági területeken vízállásos, nádas területek teszik mozaikosabbá a külterületet.

30. térkép: Külterületi majorok elhelyezkedése

Forrás: saját szerkesztés

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. Táj történeti vizsgálat

A település igazgatási területe valószínűleg már a történelem előtti időkben lakott terület lehetett. A vízjárta alföldi tájon a magas-partok, magaslatok voltak megtelepedésre alkalmasak, így Kunhegyes határában is különböző korok emléknymai kerültek elő Szórvány szarmata leletek, a hajdani Kolbásszállás, és a kunhalmok utalnak erre.

A település neve Hegyesegyháza néven 1311-ben olvasható az oklevelekben. Az elnevezés arra utal, hogy a kunok betelepődése (1239-1246) előtt magyarok által lakott helység volt a jelenlegi város területe. A Kun elnevezés a népesség származását, a lakosság Nagykunsághoz való csatlakozását, a Hegyes név a kiemelkedő dombot jelentheti. A tatárjárást követően IV. Béla engedélyezte a kunok betelepődését. A mai Nagykunság területére az Olas nemzetség települt, s Kunhegyes határában

alakult ki egykori nemzetségfőjükről, Kolbaz vezérről elnevezett központjuk, Kolbazszállás település. Az 1300-1400 évek fordulóján valószínű már egyházas hely, magyar falu. 1382-ben egy egyházi összeírás népes keresztény, jász településről emlékezik meg a kemeji főesperességhez tartozó Kunhegyesről. Később (1468) Kakath, más néven Hegyesegyháza; Hegyes, másképp Kakathegyes elnevezésekkel találkozhatunk, 1571.-től Kunhegyesként említik az írások.

A középkori település életének meghatározója a folyók vízmozgásai, áradásai voltak. A város akkori megélhetési forrást biztosító tájhasználatára földművelés, a halászat, az ártéri gazdálkodás volt a legjellemzőbb. Kunhegyes a középkorban magyar nemesek és kunsági lakosok birtoka volt. 1393-ban Éliás fia Miklós birtokolta, majd 1420-ban már István fia Demeter és Pál nevű kunok voltak a terület urai. A XVI. század végén a legnagyobb birtokos család a Kenderessy volt.

1558-ban az egri püspökség jövedelmi összeírásában Hegyes, mint Kolbászszékhez tartozó község van említve, melyet Hegyesy Gáspár bír.

Más nagykunsági településhez hasonlóan a lakosság fő megélhetési forrása a mezőgazdaság. (A XVI. századig visszavehetően az állattenyésztés volt híres pl. „gyócsi” gulya.)

A törökök 1566-ban Gyula várának eleste után dúlták fel a Tiszántúlnak ezt a részét. A törökhódoltság végére a település része a „hatkunság”-nak, melyet Karcag, Kisújszállás, Kunmadaras, Túrkeve és Kunszentmárton településekkel alkotott. 1626-ban Eszterházy Miklós nádor megerősíti a kunok kiváltságait.

Bár 1629-ben lakatlanná vált a település, de 1640-ben (régí írások szerint) Kunhegyesen már református templom, prédikátor és oskolamester is volt. 1683 az ismét betört tatár seregek pusztává tették területét, lakosai szétszéledtek, székhelye, Kolbászszállás elpusztult, mely ezután végleg lakatlanná is vált. 1702-ben azonban újabb csapás érte a jászkunokat. I. Lipót, mint fegyverjogon megszerzett területet eladta őket a Német Lovagrendnek, jobbagysorba süllyesztve a lakosságot. Szabadságjogaik visszaszerzésének reményében 1703-ban a nagykunok is Rákóczi felkelés mellé álltak, emiatt a rácok 1707-ben feldúlták a falut. Később a „kunhegyesiek” visszatértek és a Kakat-ér partján észak-déli irányban húzódó dűnegerincre építkeztek. Az új honfoglalás után virágzásnak indult a település. (1766.-ban 106 redemptus gazda él itt). 1776-ban templomot emeltek a kunhegyesi reformátusok, mely a jelenlegi református templom és a lelkészlak között épült. Ekkor már a gabonát nyolc szárazmalomban őrölték Kunhegyesen a gazdák. A 18. században, de még a 19. század elején még nagy területeket borítottak el a vadvizek, melyek a területhasznosítás jellegét is meghatározták (legeltető állattartás ökör, tehén, ló, birka). Ezért a megélhetés (szántóterületek művelése) miatt a község pusztákat bérelt (Bala, Gyenda, Tomaj, Bánhalma). A kibérelt pusztákon a pusztabíró ügyelt. A szántóföldi termelés a 19. század közepén is csupán a határ 34 %-ára terjedt ki, az itt élők főként szarvasmarha-tenyésztéssel foglalkoztak.

A Mirhó-gát megépítése, a (1785-1787) és a későbbi tiszai árvízmentesítés jelentősen megváltoztatta a táj képét, az itt élők életét. A Mirhó-fok elzárása növelte ugyan a mezőgazdasági területek nagyságát, de a legelők kiszáradtak ezért csökkent a szabadtartású állattartásra alkalmas terület nagysága. Bél Mátyás háromnyomásos művelést említ, (búzát, árpát, zabot, kukoricát termesztettek) és tudósít: „hol vetett ot csónakász” a lefolyni nem tudó belvizeket említve. Ennek következtében a földesurak (Bánhalmán, Tomajon is majorsági gazdálkodásra tértek át a legeltető gazdálkodás helyett). Kereskedelemre jótékony hatással volt a határ folyamatos átjárhatósága: gabonát Debrecenbe, Egerbe, Miskolcra szállítottak, a szarvasmarhákat Karcagra, Mezőtúrra, Jászapátira hajtották a gazdák, kereskedők.

Kunhegyes 1811-ben mezővárosi rangot nyert, országos vásártartási joggal, és heti piactartási napot is kapott a település. Kunhegyes mezővárost 4 tizedre osztották (előtte: alsó-, közép- és felső tized; innen az Alsóvég, Felsővég elnevezés).

A kézműipar 1818-tól céhes keretekben működött (három céh alakult: csizmadia, cserző varga, szíjjártó mestereknek az egyik; kerékgyártó, kovács, lakatos, asztalos és molnár mestereknek a másik; szabók, szűcsök, takácsok számára a harmadik). A céhes ipar elsősorban a mezővárosi agrártermelés és a lakosság szükségleteinek kielégítését biztosította. Kakat-éren három kőhidat építettek a kunhegyesiek. A XIX. század második felében a földműves tanyákon a juhtenyésztés szerepe nőtt meg.) 1848-49-ben a Szabadságharc idején a lakosok közül többen részt vettek a dicsőséges tavaszi

hadjáratban. A város szélén lévő Cserepes csárdát ideiglenes kórház céljára használták. (Itt ápolták a kápolnai csata sebesültjeit.) A század második felében több nehézséggel is szembe kellett néznie a lakosságnak: 1863-ban nagy szárazság pusztított és okozott éhínséget, ezért a kunhegyesi közbirtokosság a geszterédi pusztán és Álmosdon 700 köből rozst foglalt le településünk lakói részére az írások szerint. 1876-ban a Tisza kiöntött Taskonynál, s elárasztotta Kunhegyes Kakaton túl lévő részét és 60-70 ház romba dőlt. és még a Jászkunság elveszítette önállóságát, s Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye része lett. 1872-től 1893-ig Kunhegyes rendezett tanácsú város.

Az 1887-ben Kisterenye-Kisújszállás vasút megépítése a kereskedelem és a gazdasági-, társadalmi élet fellendülését hozta a településen. Önkéntes Tűzoltóegylet, Kunhegyesi Takarékpénztár Részvénytársaság, Gazdasági Egyesület kezdte meg működését az akkori településen. 1923-ban alakult meg az Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre Kunhegyesen. Kunhegyes bár 1893-tól lemondott városi rangjáról, de a tiszai felső járás székhelye lett. (1965-1970 között a törökszentmiklósi, majd a szolnoki járáshoz tartozó község.)

A lakosság 2/3-a továbbra is a mezőgazdaságban dolgozik, jelentős az iparral, kereskedelemmel foglalkozók aránya is. Kunhegyes polgárosult település, nagybirtok nem alakult ki Kunhegyesen. 1925-ben már téglá- és cserépgyár működött, s 1928-ban megalakult a Nagykunsági Villamosági Szövetkezet, áramelosztó telep. 1925-ben három felekezeti iskola (református, katolikus, izraelita) elemi iskola, egy állami polgári iskola, egy iparostanonc iskola és egy gazdasági ismétlőiskola működött a településen. Ekkor alakul ki Kunhegyes jellegzetes település-táji képe (épületek külső megjelenése, utcahálózata), és a jelenlegihez hasonló tájhasználat. A század közepén a II. Világháború a frontvonalába kerül a város. A második világháború sok katona és civil áldozatot követelt a település lakói közül. A háborút követően 1946. október 20-án alakult meg 15 taggal a Kunhegyesi Földműves Szövetkezet, a Közép-Tiszavidéki ÁFÉSZ jogelődje. A következő évben jött létre Kunhegyesen a szövetkezeti gazdálkodás első lépcsőjeként a rizstermelő (Úttörő) szakcsoport 35 kat. hold földterülettel az aranyosi laponon. Ezt követte a Dózsa Népe tévészcsé, a Vörös Csillag, a Vörös Október, 1950-ben pedig a Táncsics és a Lenin Tsz. 1949 létrejön a Tiszafüredi Nemzeti Öntöző Vállalat. 1958-ban készült az első játszótér Kunhegyesen. Melegvízű kút táplálja a 300 férőhelyes strandot, és 1966. szeptember 10-én felavatták ünnepélyes tanévnyitó keretében a helyi új 12 tantermes gimnázium épületét. 1970-től Kunhegyes nagyközség lett. A korszaknak megfelelően az iparban is és az oktatási intézményekben is jelentős fejlesztések történtek a városban. Tápkeverő üzem létesült, Beloianisz Híradástechnikai Gyár települt, Mezőgazdasági Technikum Mezőgazdasági és Ipari Szakmunkásképző Intézetet alapítottak, Vegyipari Szövetkezet, Alföldi Szilikátipari Vállalat jött létre. Az új üzemek több mint ezer ipari munkahelyet teremtettek, s ezzel az 1980-as években Kunhegyes munkaerőt vonzó nagyközséggé vált. Ennek következtében 1989-ben visszaszerezte városi rangját is.

Napjainkra a nehéz helyzetbe jutott mezőgazdaság működési zavarai is hozzájárultak, ahhoz, hogy 2001-ben a térségben 23 %-os volt a munkanélküliség, s jelentős az elvándorlás miatti népességfogyás. Jelenleg egy, a református egyház és egy, az önkormányzat által működtetett általános iskolája, négy óvodája van a településnek, s egy vármegyei önkormányzat által fenntartott középiskolája, ahol szakképzés, gimnáziumi és szakközépiskolai oktatás is folyik. A XX. század második felére jellemző (a tulajdonviszonyokban is bekövetkezett) változások: a mezőgazdaság többszörös átalakulása, fejlesztése, a közlekedés, szállítás megnövekedése, úthálózat fejlesztése, mind nyomon követhető a települést környező táj jelenlegi szerkezetében, tájhasználatában, táji látványában. Napjainkban a fentiekén kívül a település mai életét meghatározza a természetvédelemhez (Natura 2000 területek, Nemzeti ökológiai hálózat, helyi jelentőségű védett természeti értékek) szorosan kötődő változatos, természeti értékekben dús táji környezet (Bige fertő, természetes és mesterséges növénytársulások, belterületi zöldfelületi fejlesztések, Zöld város, stb.), és szomszédos településekkel közös jelentős vízügyi beruházásai, fejlesztései is (árvízi véstározó, stb.).

1.12.2.2. Tájhasználat értékelése

A történelmi hagyományokat követően a település igazgatási területén napjainkban is elsősorban a mezőgazdasági tájhasználat a jellemző (nagyüzemi szántóföldi művelés, legelőgazdálkodás, kertgazdálkodás), valamint a mezőgazdasághoz, vízgazdálkodáshoz köthető ipari-gazdasági és szolgáltatási célú tevékenység (fémmegmunkálás, élelmiszergyártás). Jelentős az erdőgazdálkodás, és vízgazdálkodás alá eső területek nagysága is.

Mezőgazdasági tájhasználat

Az alföldi települések egyik legfontosabb természeti erőforrása a termőföld. A város termőtalajai változatosak. A jobb minőségű, kedvező termékenységű alföldi mészlepedékes csernozjom talajokon, réti csernozjom talajokon a szántóföldi növénytermesztés, kisebb területeken gyenge termőképességű humuszos homoktalajok, és a művelésre alkalmatlan szikes réti szolonyecsek, vályog-agyagos vályog talajok is megtalálhatók. A pusztai füves területeken legeltető állattartás volt a jellemző. Mezőgazdasági tájhasználat a település határában nagyrészt szántóföldi művelést, rét-és legelő gazdálkodást, hagyományos és korszerű állattartást, erdőművelést, kertművelést és halgazdálkodást folytató területeket foglal magába.

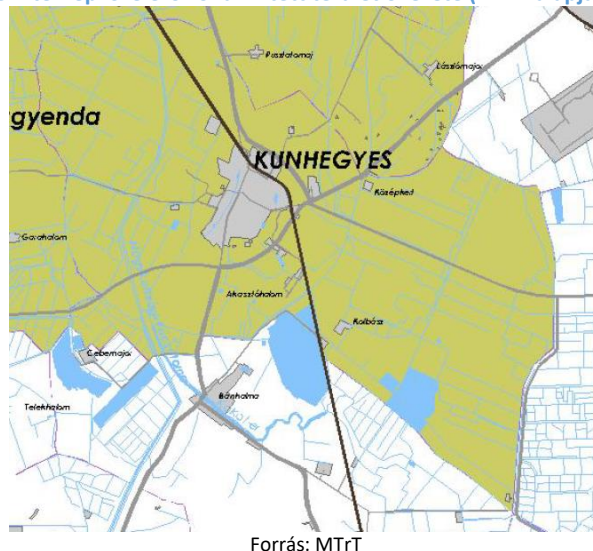
Kunhegyes mezőgazdaságának jellegét, határának lapossága, lefolyástalansága határozta meg.

Korábban a Kakat-ér vezette le a Tiszai áradásokat, így határának jó része legeltetésre, kaszálásra alkalmas területté vált. Ez a nagyarányú állattartást tett lehetővé. A Mirhó-fok elzárását követően (1786) a vadvizek nem távoztak a földekről és kialakultak a mai külterületre jellemző nádasok, mocsaras területek. Felszáradt legelők feltörését követően belvíz- és öntözőcsatorna hálózatot kellett kiépíteni.

A hajdani urasági, földeken, jobbágytelkeken szántóföldi műveléssel, gabonatermesztéssel, legeltető állattartással (juh, sertés, és igásállatnak marhatarással) foglalkoztak.

1948. november 18-án alakult Kunhegyesen a Dózsa Népe tévészcsé: együtt vetettek, arattak, a költségeket közösen állták, s mindenki hazavitte, amit a föld adott. Jogutódja a Vörös Október Tsz lett, melynél 1953 végén 209 család dolgozott 367 taggal. Ezzel egy időben rizstermelő csoport alakult a Villongó szikes földjén.

31. térkép: Szélerózióknak kitétt terület övezete (MTrT alapján)

Forrás: MTrT

A kunhegyesi termelőszövetkezetek 1975-ben egyesültek, s Kunság Népe Tsz néven működtek tovább. A mezőgazdasági termelés a rendszerváltozás előtt két nagyüzemre épült: a Kunság Népe Mgtsz-re és a Közép-Tiszai Állami Gazdaságra. Ekkor a település összes területe 14893 ha, amiből 11472 ha mezőgazdasági terület, 990 ha erdő, 2 ha nádas, 410 ha halastó, 2011 ha kivett terület. 1961. március

23-án alakult a Mirhó-Kisfoki Vízgazdálkodási Társulat Kunhegyesen és létrejött négy gazdaság összevonásából a Közép-Tiszai Állami Gazdaság kunhegyesi központtal. A gazdaság növénytermesztés és állattenyésztés mellett halászatot és intenzív vadgazdálkodást folytatott. A szárnyasok, a nyúl- és őzállomány exportja jelentős volt. 1993 óta Közép-Tisza Mezőgazdasági Zrt. néven folytatja tevékenységét. Jelenleg nagyüzemi vállalkozások, helyi gazdák, őstermelők gondozzák a település határát. A fent említettek mellett Aura-Nap Mg Zrt, Aranykorona Kft, Gone MG. Bt, Kunság Népe Mg. Zrt., Kakat Trade Bt., Mikro-Agro Bt., Sziki Bt., Globus Bt., Kungazda Kft., Csoma-Farm Bt., stb. műveli a település külterületét.

A szántóterületen termesztett növények: őszi és tavaszi kalászosok (búza, árpa, tritikálé), kukorica, a lineárral öntözhető területeken hibridkukorica, ipari növények (napraforgó, repce), valamint az állattartáshoz szükséges takarmánynövények zab, lucerna, stb.

A mezőgazdasági tájhasználatú területeken a szántóföldi növénytermesztés fent említett növényfajainak részletes, területi, mennyiségi kimutatását, (a termőterület felhasználásának évről évre történő változásait) az agrárgazdasági ágazat ellenőrzési rendszere követi nyomon.

Kunhegyes ingatlan-nyilvántartási területi kimutatása a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály (2023. április 21.) adatszolgáltatása alapján.

33. táblázat: Művelési ágak

Művelési ágak	Belterület ha/m ²	Külterület ha/m ²	Zártkert ha/m ²	Összesen ha/m ²
szántó	87,7576	9612,3125	160,9190	9860,9891
rét	-	77,4280	-	77,4280
szőlő	-	1,0227	0,8976	1,9203
legelő	6,1803	1006,2158	-	1012,3961
kert	0,1183	-	60,9876	61,1059
erdő	20,6286	1317,3737	-	1338,0023
fásított terület	-	7,9666	-	7,9666
művelés alól kivett terület	576,9302	1520,7201	16,5168	2114,1671
gyümölcsös	-	1,4493	0,7951	2,2444
nádas	-	7,6837	-	7,6837
halastó	-	409,0351	-	409,0351
Összesen:	691,6150	13961,2075	240,1161	14892,9386

Forrás: Törökszentmiklósi Járási Hivatal, Járási Földhivatal

Kertgazdaság- gyümölcsstermesztés

Jelentős területű, eltérő művelési állapotban lévő kertgazdasági területek, szőlők, gyümölcsösök, zártkertek találhatóak a település északi, északkeleti szomszédságában (Vénkert, Középkert) és a déli határrészen (Pénzeskert). Napjainkban gyümölcsstermesztéssel csak kisebb területeken, háttáji méretekben foglalkoznak.

3. kép: Kunság Népe szarvasmarha telepe a Gyendai út mellett

Forrás: Saját fénykép

Tanyaközpontok, állattartás

Kunhegyes hagyományában legeltető-állattartó település. Kezdetben külterjes állattartás (szarvasmarha, sertés, ló, birka) volt a jellemző. A 19. század második felétől a legelő és a rét területek fogyatkozásával a rideg állattartás visszaszorult, és az istállózó, tanyákon, majorokban történő állattartás került előtérbe. Az állattartó telepek a város körül gyűrűszerűen helyezkednek el.

- Kunság Népe Mg. Rt. 0208/21, 0839/12 sertés, szarvasmarha;
- Szívós Mg. Bt. 0979/7, 0979/9, 0970/4, 0970/7
- tanyákon, egyéni gazdálkodók, kigazdák kisebb állatlétszámú állattartó helyeket (tehenészet, ló-, juh- és sertéstartás, baromfinevelés és tehenes gazdák) működtetnek.

4. kép: Magángazdaság Kunhegyes északi határában

Forrás: Saját fénykép

Halászat-halgazdaság

Napjainkban jelentősebb a Kis-gulyajárás elnevezésű területen, a Kakathalmi, és a Bánhalmi határrészen található mesterséges halastavak szerepe. A halastavak környezete részben erdősített, a mezőgazdasági út felől véderdősávval elhatárolt. Tájképi jelentőségük a belterülettől való távolság miatt kisebb, élőhelyként viszont jelentőségük meghatározó.

Erdőgazdálkodás

Kunhegyes igazgatási területe az Alföld flóraidéke (Eupannonicum) Tiszántúli flórajárásba (Crisicum) tartozó kistáj. Potenciális erdőtársulásai közül a tatarjuharos lösztölgyes (Acerei tatarici-Quercetum pubescentiroboris hungaricum), valamint a tölgy-köris-szil ligeterdők (Quercu-Ulmetum hungaricum) és a mélyebb, nedvesebb termőhelyeken a fűz-nyár-éger ligetek (Salicetum albae fragilis, Saliceto-Populetum) a meghatározóak.

Napjainkban az erdőgazdasági területeken elsősorban a fiatal és középkorú lágyművelésű és kemény-lombos erdők találhatók.

Kunhegyes határában jelentős erdőgazdálkodási terület, erdős terület a Gyendai határban, a Nagykunsági főcsatorna mentén, a Kenderessel szomszédos Bánhalmi határban és a Karcaggal,

Kunmadarassal határos külterületen, valamint a belterületen a Gyendai út menti temetőkert körül-mellett található nagyobb összefüggő erdőterület.

Kunhegyes tiszagyendai határában 40-50 éves telepített erdők faállományának összetétele hasonlít a táj természetes erdőtársulásainak fajaj-összetételére (magas kőris-kocsányos tölgy-fehérenyár, ezüstfa-fehérfűz, magas kőris- szürkenyár korai juhar, szürkenyár elegyes, erdők).

A Nagykunsági-főcsatorna partját telepített fehér- és szürkenyáras erdősáv kíséri. Kunhegyes igazgatási területe a Nagykunság erdészeti tájba tartozik. Erdősültsége 8,4 %, összesen 1288,37 ha erdőt tartanak nyilván ebből 1175, 14 ha külterületen, 7,23 ha a belterületen egy tömbben található. A település közigazgatási területén erdőgazdálkodást a NEFAG ZRT végez.

5. kép: Gyendai oldalban lévő nagyobb erdőterületek és a tiszaszntimrei út melletti erdő jellemző látványa

Forrás: Saját fénykép

Kunhegyes közigazgatási területén az Országos Erdőállomány Adattár **1182,37 ha** erdővel borított és **133,79 ha** erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületet (erdei tisztás, terméketlen, cserjés, nyiladék, állandó jellegű erdészeti magánút, erdei vízfolyás és erdei tó) tart nyilván. A kiváló termőhelyi adottsággal rendelkező erdők kiterjedése: **331,81 ha**.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztályának adatszolgáltatása alapján (2019. április 4.) az erdőterületek elsődleges rendeltetés szerinti megoszlása Kunhegyes területén:

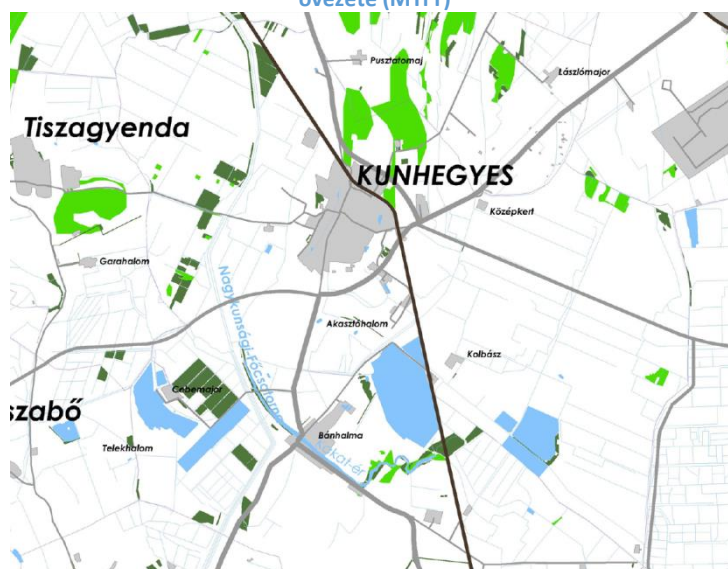
- Védelmi célú erdőterület **232,98** ha,
- Gazdasági célú erdőterület **949,39** ha
- Közjóléti célú erdőterület **0** ha

Az erdők védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi 37.törvény 2017. szeptember 1.-jén életbe lépett változása a mezővédő erdősávokat gazdasági célú erdők közé sorolja. Kunhegyes külterületén összesen **19,01 ha** mezővédő erdő került védelmi rendeltetésű erdőterület besorolásba.

Az erdők találhatóak: állami-, magán-, vízügyi-, természetvédelmi területen egyaránt.

A magasabb rendű területrendezési tervek kiváló termőhelyi adottságú erdőterületeket, erdőtelepítésre alkalmas területeket jelölnek Kunhegyes külterületén, ezeket a TJ-1 tervlapon ábrázoltuk.

32. térkép: Kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek (sötétzöld) és erdőtelepítésre alkalmas területek (világoszöld) övezete (MTrT)

Forrás: MTrT

Gazdag faállományú védelmi célú fásítások találhatók a mezőgazdasági majorok körül. A fásításokat alkotó fajok megoszlását tekintve az uralkodó faj a tölgyfa, emellett nagy mennyiségben van jelen nyárfa, kőris is. Az egyéb fajok aránya kicsiny, melyben akácot, juhart és fűzféléket találunk. Kunhegyes külterületének útjait, csatornapartjait kísérő, fasorok többnyire szürke nyár, fehér fűz, fehér akácfaiból, vadszilva állnak. (közlekedési utak mente, csatorna-partok, mezőgazdasági utak mente).

6. kép: Nagykunsági öntöző főcsatorna táji megjelenése a gyendai határrészen, valamint az árvízi szükségtározó ismertetőtáblája a Szabadság-téren.

Forrás: Saját fénykép

Vízgazdálkodás alá eső területek

A város igazgatási területén nincs természetes vízfolyás. Mesterséges csatornarendszerek hálózák be a külterületet. Kunhegyes külterülete a Nagykunsági öntöző csatorna-hálózat része. Belvízelvezetésről a Villongó csatorna, Kakat főcsatorna gondoskodik.

Kunhegyes határában látványként is jelentősek a tájat, az élővilág sokszínűségét is gazdagító vízfelületek megjelenése a település környezetében.

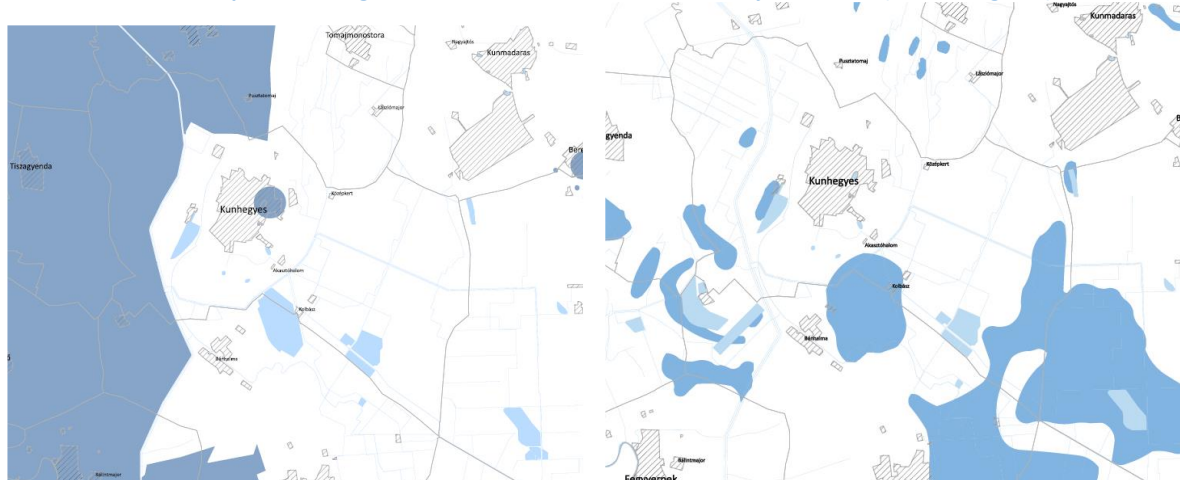
Természetes vízfolyás egyedül a Tisza holocénkori mederváltásának legépebb földrajzi emléke a Kakat-ér. A XIX. században a vízrendezéshez kapcsolódóan a Mirhó-fok elzárásával az árvizektől így már védett területek kiszáradtak és mezőgazdasági művelésre alkalmassá váltak. A művelhető föld területe nőtt, de ezek minősége öntözhetetlensége miatt romlott. Ezt orvosolta a Kiskörei Tározóból (Tisza-tó) kiinduló Nagykunsági Főcsatorna megépítése és az ehhez kapcsolódó belvízelvezető csatornahálózat (Villongó csatorna, Kakat-csatorna) kialakítása. A csatornahálózatot a Mirhó-Kisfoki Vízgazdálkodási Társulás kezeli, működteti.

Kunhegyes Város MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Jelenleg a Kakat-ér belterületi szakasza 2,5 km hosszú, a mederpartok bejárása helyenként korlátozott, a mederlefolyás is akadozó a növényzet elburjánzása, és a feltöltődött részek és a víz által behordott szennyeződések, hulladék miatt. Kunhegyes város a TOP-2.1.3-15-JNI-2016-00020 számú pályázat keretében megbízta az Aquarea Mérnöki Vállalkozási és Szolgáltató Kft.-t, hogy készítse el a Kunhegyes Kakat-ér rekonstrukciója kiviteli terveit, mely 2017. októberben elkészült. A tervek mederprofil kialakítását, műtárgyak létesítését tartalmazza, mely a települési vízkárok megelőzését szolgálja és csatlakozik a közelmúlt belvízelvezetési fejlesztéseihez, biztosítva a felesleges csapadék és belvíz elvezetését a befogadóba.

A Vásárhelyi Terv továbbfejlesztése során Kunhegyes közigazgatási területének északnyugati részén (Gyócsi földeken) a Nagykunsági árapasztó tározó kialakítása megtörtént. A tározó teljes területe 44,2 km², a tervezett befogadható víz mennyisége 100 M m³.

33. térkép: Vízminőség védelmi terület és rendszeresen belvízjárta terület (MTrT kivágatok)

Forrás: MTrT

Az OTrT szerint és a vármegyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján a Kunhegyes külterülete a belvízjárta terület övezetébe és a vízminőség-védelmi terület övezetébe sorolt.

Gazdasági tájhasználat

A településen a történelmi és a mai időkben is a gazdasági tevékenység elsősorban a mezőgazdasági tevékenységhez (szántóföldi termeléshez, kertészethez, állattartáshoz) és a megtermelt javak feldolgozásához, tárolásához kötődik. Emellett Kunhegyes tájhasználatára, tájképi megjelenésére is jellemző az ipari-gazdasági termelés.

Kunhegyes jelentős kisipari múlttal rendelkezik. Hajdanán a Mirhó-fok elzárása előtt kétirányú vízimalom működött a Kakaton, majd szárazmalom, szélmalom őrölte a terményt.

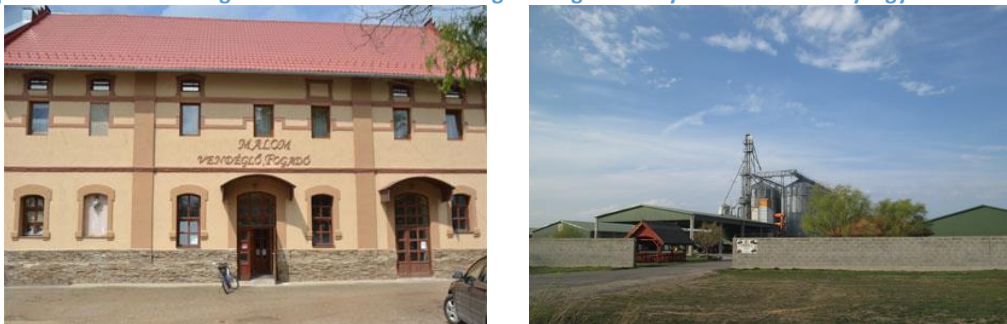
Az 1949-ben létrejött Tiszafüredi Öntöző Nemzeti Vállalatból fejlődött ki a Vízgépészeti Vállalat, s vált exportra is termelő gyáregységgé. A rendszerváltást követően a vállalat egy részéből megalakult a Hydrogép Kft, másik részéből a Gönczi és Fia Kft vállalat, melynek fő profilja a gáz- és üzemanyagtartályok készítése. A Gépállomásból több környékbeli gépállomás egyesülése által Mezőgazdasági Gépgyártó Vállalat lett, mely tevékenységét 1980-ig folytatta. 1951-ben két kisipari szövetkezet alakult: a Mezőgazdasági Felszereléseket Gyártó és Javító Kisipari Termelőszövetkezet és a Szolgáltató Kisipari Termelőszövetkezet. 1953-ban alakult meg a Kunhegyesi Sütőipari Vállalat és a Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat. Közép-Tiszai Állami Gazdaság építőipari, asztalos üzemi tevékenységet is folytatott.

Keverőüzem épült fel Kunhegyesen a szemes terményből és ipari eredetű alapanyagokból, vitaminok és ásványi anyagokból keveréktakarmányok és koncentrátumokat állított elő. 1973-ban felépült a Beloiannis Híradástechnikai Gyár több száz főt foglalkoztató gyáregysége. Vegyipari szövetkezet is működött. A kunhegyesi Alföldi Szilikátipari Vállalat napjainkban ASV-Plas néven működik tovább.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Jelenleg a belterületen a vasútállomás mellett, valamint a Tizsaszentimrei út melletti területen folyik ipari tevékenység. (Hydrogép Kft., Gönczi és Fia Kft. TÜR-Plaszt Kft.) A vasúthoz kötődő a raktározás, terménytárolás (Kunság Népe Zrt. Közép-Tisza Mg. Zrt. Mikroagro Bt.), logisztika.

7. kép: Malom most már fogadóként működik és mezőgazdasági terménytároló létesítmény a gyendai út mellett.

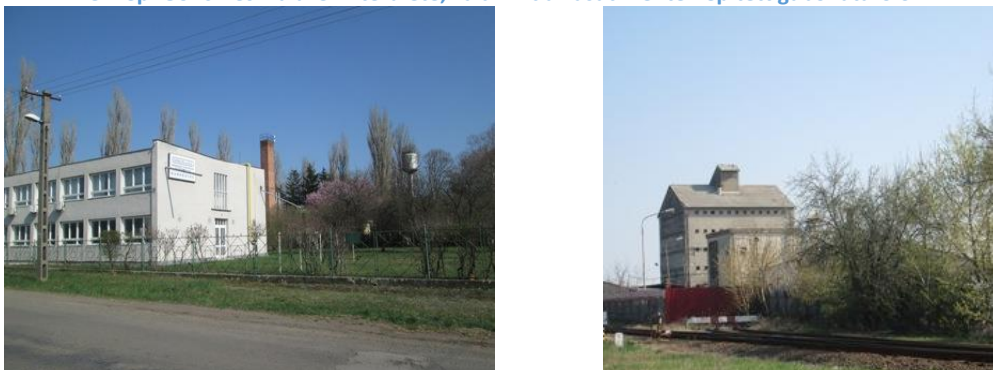

Forrás: Saját fénykép

Malomipar is hagyományos gazdasági ága a város ipari tevékenységi körének (pl. műemlék szélmalomok, Malomépület a Gyendai úton, kisebb sütőipari kisüzemek). Az állattartáshoz kapcsolódik a húsfeldolgozás (Nagykun-Hús Kft. vágóhíd, húszem, malom). A vízgazdálkodáshoz köthető üzemek (Mirhó-Kisfok üzemi telephelye a Madarasi út mellett)

Fafeldolgozás és fémmegmunkálás kisüzemei (Hydrogép Kft.). Műanyag gyártással TÜR-Plaszt Kft. foglalkozik, valamint a jelenlegi vállalkozások nagyrésze kereskedelmi-szolgáltató jellegű. (Takarmánybolt, építőanyag kereskedés, üzemanyagtöltő állomás, gépkereskedés, vendéglátóhelyek, szálláshelyek, stb.).

8. kép: Gönczi és Fia üzemi területe, valamint a vasút mentén épített gabonátároló.

Forrás: Saját fénykép

Közlekedési tájhasználat

Kunhegyes észak-dél és kelet-nyugat irányú közlekedési utak találkozásánál található. A 34. sz. főút Kunmadaras felől éri el a várost és déli irányban Bánhalma-Fegyvernek felé hagyja el az igazgatási területe. A 3217. számú összekötő út Tomajmonostora, Tizsaszentimre irányába halad. A 3221. sz. közlekedési út Abádszalókkal és a Tisza-tó térségével köti össze a települést. A 3222. sz. összekötő út Tizsagyenda községgel teremt közúti kapcsolatot nyugati irányban. Az országos közösségi közlekedéshez kapcsolódást a KMKK (Középkelet-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.) autóbuszai biztosítják az itt lakók számára.

2006. február 21-én került sor a Szabadság térhez kapcsolódó az ötállásos autóbusz pályaudvar ünnepélyes átadására. Az első járat március 7-én indult Tomajmonostoron át Tizsaszentimrére. Naponta több mint negyven autóbusz érkezik és megy tovább a szomszédos településeket érintve. (Tiszafüred, Eger, Szolnok, stb.)

9. kép: A vasúti megállóhely egykor és ma.

Forrás: Saját fénykép

Vasúton is megközelíthető a város. A Kisújszállás-Kál-Kápolna 102. számú egyvágányú vasútvonal, melynek megállóhelye, vasútállomása is van Kunhegyesen.

Rekreációs tájhasználat-turizmus

A község földrajzi elhelyezkedése, a táji környezete meghatározza a Kunhegyes rekreációs tájhasználatát is. Kunhegyes városának nehéz versenyezni a közeli Abádszalók a Tisza-tó partjának vonzásával és a közeli települések (Berekfürdő, Tiszaórs) gyógy- és termálfürdőivel.

Kunhegyesen 2008-tól teljesen felújított termálvizes strand (Szent István strandfürdő) fogadja a gyógyulásra, kikapcsolódásra vágyó turistákat, helyieket. Az 1961-től működő fürdőben 1000 m mélyről feltörő 60 C fok körüli vize kiválóan alkalmas reumás, ízületi, nőgyógyászati betegségek gyógyítására, műtétek utáni rehabilitációra. A strandfürdő mellett létesítették a Siloám Gyógyászati és Konferenciaközpontot az idelátogatók megelégedésére. Egyéb szálláshelyek a városban: Geszti -, Júlia -, Molnár -, és Rózsa vendégházak, Szélkakas fogadó.

Kunhegyes rendezvényekkel is igyekszik bővíteni a turisztikai kínálatát: 2002. május 18-19-én rendezték meg Kunhegyesen első alkalommal a Hegyesi Napokat. Hagyományos, évenkénti rendezvényei: Jászkun citeratalálkozó, Pünkösdi királyné-járás, Arató nap, Legénybot alkotótábor, Mihály napi sokadalom. Az Ikrek napja kétévenként kerül megrendezésre. A Szent István Strandfürdő által szervezett motorostalálkozó országos hírű, sok érdeklődőt vonz évről- évre.

A rekreációs tájhasználatához köthető a horgász- és a vadász-turizmus is.

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

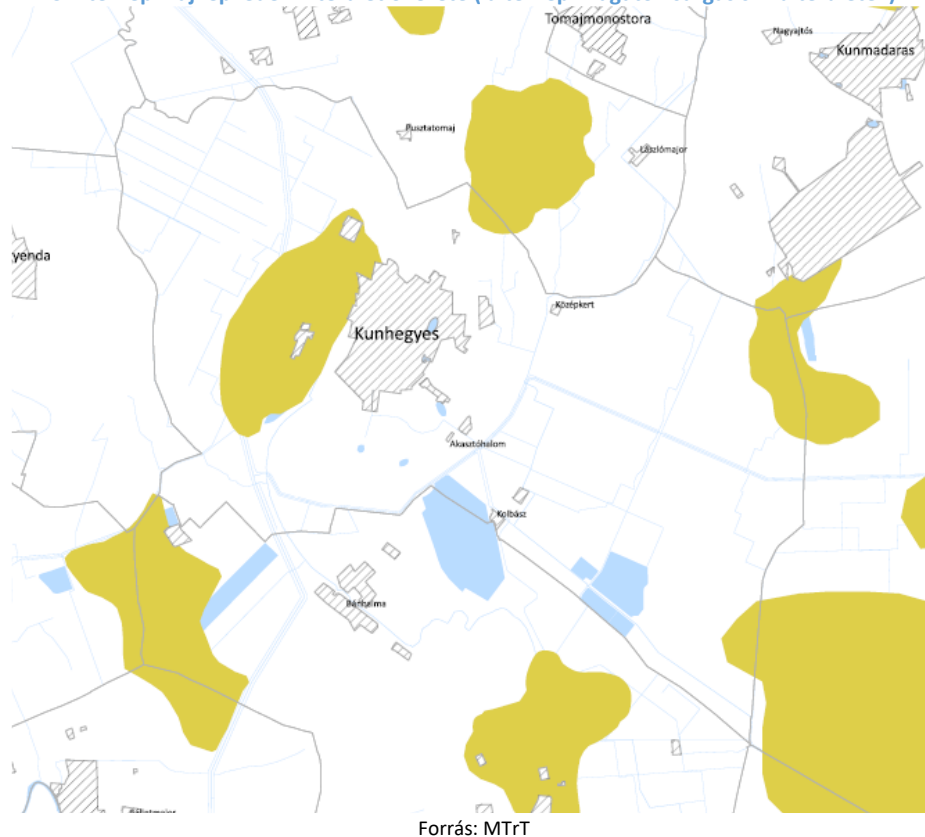
1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Az alföldi táj képét változatossá tevő, az élővilág számára menedéket nyújtó **szegélyek** a külterületet meghatározó nagyterületű természetközeli legelők, rétek, csatornapartok mentén lévő növényzettel fedett területek, erdők, valamint a mezőgazdasági művelésű területek telek- (mezsgye) határain és külterületi utak mentén alakultak ki. Tájképi szempontból értékesek a szántóművelés síkjából kiemelkedő kunhalmok, tanyák, a hozzájuk tartozó tanyafásítások, hagyományos gazdasági épületek, tájfasítások, mezővédő erdősávok, dűlőutak menti fasorok, vízállásos területek, egykori anyagnyerőhelyek maradványai.

Magyarországon a megmaradt gyepterületek akár a szántóföldi kultúrákhoz, akár az ösztérülethez viszonyítjuk alacsony arányúak, ezért természetvédelmi, tájvédelmi szempontból igen értékesek.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

34. térkép: Tájképvédelmi terület övezete (a térképkivágaton sárgás színű területek)

Kunhegyes közigazgatási területének nyugati része az OTrT (Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX: törvény) szerint és a vármegyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján Tájképvédelmi terület övezetéhez tartozik.

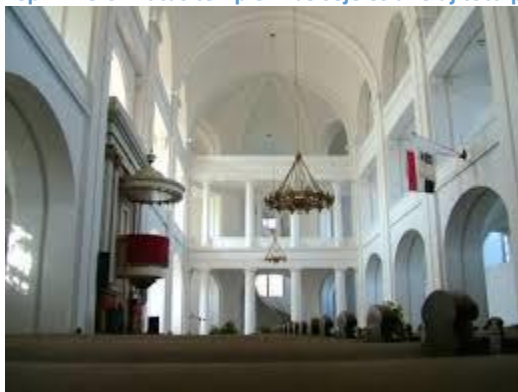
Kunhegyes város településképeinek védelméről szóló önkormányzati rendelet 8/2018. IV.25. hatályba lépése 2018. IV.26. tartalmazza a város helyi jelentőségű védett építészeti emlékeit:

Kunhegyes tájképileg is meghatározó építészeti értékei:

A város műemlékei:

- **Református templom** műemléki védettség alatt álló épület
Korábban a tatárok által elpusztított Isten Háza helyett a hajdani református templomot 1766. májusában szentelték fel. Majd a lakosságszám megnövekedésével új templom építését határozták el a kunhegyesiek. Homályossy Ferenc tervei alapján az építkezés során többszörös megakadás után, végül Hild József tervei szerint készült el a Heves-Nagykunsági Egyházmegye legnagyobb temploma. A kéttornyú, kettős karzatú templomban 1848.-őszén tartották az első Istentiszteletet. A Gyülekezet jelenleg 34 regisztrált orgonája 1906.-ban épült. Napjainkban a tornyokban elhelyezett négy harang közül három szól.

10. kép: A Református templom belseje és a felújított ipari műemlék, a Komlósi-féle szélmalom.

Forrás: Saját fénykép

- **Zsigmond Ferenc Városi Könyvtár (447 hrsz.)** A műemléki épület 1737-ben épült fel a város főterén a korabeli barokk építészet szép emléke, amit 1981-ben újítottak fel. 1734-ben épített T alaprajzú, alápincézett, népi barokk stílusban épült egykori községháza, melyben a városi könyvtár működik. A könyvtár 1986-tól viseli a helyi születésű Zsigmond Ferenc irodalomtörténész nevét.
- **Komlósi féle szélmalom épülete (1511/1 hrsz.)** A harmadik, s egyben ipartörténeti műemlék az 1859-ben téglából épült még ma is működőképes, utolsó tulajdonosáról elnevezett Komlósi-féle szélmalom, melynek teljes felújítása után 2005. június 19-én került sor az épület átadására.

A város helyi védettségű művi emlékei:

- **Katolikus templom (2275 hrsz.)** A 19. század utolsó negyedéig nem volt számottevő a katolikusok száma a településen. A templomot 1832-ben a Szentháromság tiszteletére szentelték fel.

Kunhegyes helyi védelmet is élvező egyedi természeti értékei:

Kunhegyes Város Önkormányzati Képviselőtestülete 1992-ben határozatot hozott a város természeti értékeinek kijelölésére és védetté nyilvánításuk kezdeményezésére.

- **Bige-fertő**, a Kunhegyes határában található természeti értékek a település karcagi-kunmadarasi határán található. A mozaikosan fellelhető erősen eutrofitizálódott (előregedett, feltöltődött) mocsarak és a környezetükben lévő sziki legelők és ősgyeppek jellegzetes növény-és állatvilága természetesen állapotában megőrzésre méltó.
- Villongó csatorna mentén található **vadkörtefás liget**, és a település észak-nyugati szomszédságában tenyésző fűzfás dűlősor.
- **Gergely-halom**
- **Fűzfás dűlősor** a város északnyugati szomszédságában a mezőgazdasági major és a Nagykunsági Főcsatorna között vezető földút mentén található. A közel egy km hosszan tenyésző fűzfák és fűzbokrok a múlt századbeli Tiszai árvizek menti vízfolyás útját jelölik. Lehajló ágaik között időszakosan védett madarak költőhelyeit is fellelték (függőcinege, batla, stb.).
- Belterületen végighúzódó **Kakat-ér változó szélességű medre, partjai**

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

A település igazgatási területe a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, annak felügyelete alá tartozik. Az OTrT szerint és a vármegyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján a város igazgatási területe a nemzeti ökológiai hálózat része.

Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek a Natura 2000 területek.

Az európai közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az Európai Közösségek Natura 2000 hálózatába tartozó, kihirdetett, illetőleg a korábban kijelölt területeken előforduló, valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhely típusok, és az ott élő állatok és növények élőhelyének megóvásáról, a biológiai sokféleség fenntartásához, a biodiverzitás megőrzéséről, a szükséges szabályok megállapításáról szól. (45/2006 XII. 8. KvVM Rendelet megerősítette a kijelölt területek védelmét.)

Ennek megfelelően Kunhegyes igazgatási területén a *kiemelt közösségi jelentőségű természetmegőrzési területek HUH20145* számon nyilvántartott és a *Kecskereki-puszta és környéke* nevet viselő európai közösségi jelentőségű területek az alábbiak:

0103/5, 0103/6, 0103/7, 0103/8, 0105/15-16, 0105/18-19, 0105/9, 0106/2, 0125/14-15, 0125/18, 0125/7, 0126/1, 0127/14-15, 097/6.

A településen levő különleges természetmegőrzési területet kijelölése:

- pannon szikes élőhelyek,
- pannon löszpuszta-gyepek fokozottan védendő élőhelyek

alján történt.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága, a területileg illetékes természetvédelmi hatóság és táj-és természetvédelmi kezelő.

Kunhegyes igazgatási területe Nagykunság Természetvédelmi Tájegység része. A tájegység az Alföld keleti részén a Közép-Tiszavidék középtájban helyezkedik el, szinte teljes egészében lefedi a Nagykunság kistáj területét (187.927 ha). Központja Karcagon található. A tájegységben országos jelentőségű védett terület, különleges madárvédelmi terület és kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület is megtalálható. Vizes élőhelyeket, mocsármaradványok, vízfolyásokat jelző laposokat, ér-maradványokat, halastó-hálózatokat, valamint gyepterületeket foglal magába, mint fokozottan védett állatfajok élőhelyeit és növényvilág védett fajainak areáját. (Kecskereki puszta)

Kunhegyest a 7.1.2. nyilvántartási számú, „Hortobágy Nemzeti Park védőzónája” megnevezésű, kiemelten fontos minősítésű érzékeny természeti terület érinti, melynek lehatárolása a 150/2004.sz.FVM rendelet 6. számú mellékletében van.

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület

A településen külön jogszabállyal védett, *országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület Kunhegyes igazgatási területén nem található.*

Ex-lege (a törvény erejénél fogva) védett területek

Kunhalmok

A kunhalom gyűjtőfogalomba tartoznak a sírhalmok (kurgánok), tellek (lakódombok), őrhalmok és határhalmok a Természetvédelmi Törvény (23.§) hatályba lépése -1997. január elseje óta védettek, a kunhalom fogalom meghatározása csak a törvény 2003-ban történt módosításával: „a kunhalom olyan kultúrtörténeti, kulturális örökségi, tájképi, illetve élővilág védelmi szempontból jelentős domború földmű, amely kimagasodó jellegével meghatározó eleme lehet a tájnak”. A kunhalmok tájképi- és élővilág védelmi értékkel rendelkeznek. A terület természetes állapotára jellemző növénytakarások (pl.: löszpusztagyep), vagy azok különböző mértékben degradált maradványai, valamint az ezekhez kötődő állatvilág maradhettek fenn a területükön. A kunhalmok természetesen kultúrtörténeti, régészeti, néprajzi stb. jelentőséggel is rendelkeznek, amelyek feltárásával, megőrzésével a kulturális örökségvédelem szakterülete foglalkozik (Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat).

Különleges táji értéket képviselnek a kunhegyesi kunhalmok. Magasságuk különböző, átmérőjük leginkább 30-40 m. Közülük a legmagasabb a Határ délnyugati részén emelkedő Cibak- halom (97m) és az északi homokháton lévő Hármashalom (97m). Jellegzetes még a Karcag- Kunmadaras- Kunhegyes határszegletében álló Gergely- halom, mint határhalom. (A részletes ismertetésben Dr. Tóth Albert Szolnok Megye kunhalmi c. 1990.-ben megjelent munkájában foglaltakat használtam fel.)

- **Gergely-halom** jellegzetes hármashalom Kunhegyes, Karcag, Kunmadaras külterületeinek találkozásánál, magassági pont található a tetején. A 80-90 m átmérőjű, 1982-ig megbontatlan, értékes löszgyepterülettel (és részben akáccsal) fedett kunhalom felületét K-i és D-i irányban kincskeresés céljából később munkagépekkel megbontották. A megbontott falszakaszból középkori település nyomai bukkantak elő. Régészeti és botanikai értéke is jelentős.
- **Törökbori halom** szintén határhalom Karcag és Kunhegyes határán. Szabályos alakú kunhalom felszínén degradálódott löszgyep (taréjos búzafű), és magassági jegy található. Környezetében sziki legelő húzódik.
- **Jaj-halom** jól látható, szabályos, lapos halom a település Kolbász nevű határrészén. Tetején magassági jegy, régészetileg feltáratlan, botanikai értéke nincs (szántott terület).
- **Nagy Purgány-halom** Bánhalma-halastó vasúti megállóhelytől keletre, Kunhegyes kenderesi határában található szép, viszonylag ép kurgán jellegű halom. (Valószínűleg a neve is innen ered.) Régészetileg feltáratlan, tetejéig szántott halom.
- **Akasztó-halom** (Kettőshalom) a Nagykunsági öntözőcsatorna közúti hídjának közelében a 34.sz közlekedési úttól keletre látható ép kunhalom. Hullámos homokhát mesterségesen megemelt része, teljesen szántott botanikai és régészeti értékekkel nem bíró terepalakulat.
- **Cibak-halom** impozáns méretű, Kunhegyestől délre a 34. Sz közlekedési útról is jól látható kunhalom. Nyugati oldalának közelében húzódik az egykori Tisza-ág, a jelenlegi Kakat-ér kiszáradt medre. Viszonylag ép, tell jellegű kunhalom, környezete szántott. Csúcsán magassági jegy, déli oldalát, lábát ligetes facsoport fedi. Botanikai és régészeti értéke nincs.
- **Vágott-halom** a tiszagyendai határban a településeket összekötő műút északi oldalán található, sűrű akáccsal fedett kunhalom. A határ-árok kettőszelel talán innen ered a neve is. A halom részben megbontott, régészetileg feltáratlan, a művelés és az erdőszűcsés miatt botanikai értéke sincsen.
- **Hármashalom** az egyetlen közigazgatásilag belterületre eső kunhalma a településnek. A Vénkert északi részén található, felszíne szőlőültetéssel bolygatott. Az egykori Tisza-meder keleti oldalán húzódó homokhát mesterségesen megmagasított része. Régészetileg feltáratlan, de valószínűsíthető, hogy honfoglalás-kori település nyomait lehetne itt felfedezni. A szőlőművelés miatt botanikai jelentősége nincs.
- **Kettőshalom** Kunhegyes és Abádszalók határán (az Aranyosi részen) volt megtalálható ikerhalom. Mára elhordták így se botanikai se régészeti értékről nem beszélhetünk.

Ezek a halmok részben alacsonyak és a folyamatos mezőgazdasági művelés miatt az erózió következtében lekoptak, (alig láthatók), részben jellegüket megőrző, kimagasló, de művelt (erdő, vagy szántó hasznosítású) kunhalmok. Kis hányaduk őrizte csak meg karakteres formáját és értékes, az egykori Alföldet jellemző ligetes táj löszgyep növényborítottságát.

Szomszédos települések közigazgatásához tartozó, de látványában a kunhegyesi tájhoz is kapcsolódó kunhalmok: az abádszalóki részen a templomromot hordozó Kis-Fás halom, a kenderesi határban a Kő halom, és a karcagi Kis-Gergely – halom.

Az országos kunhalom kataszterben Kunhegyes külterületén a

0101/3, 010/4, 011/6, 0157/26, 0349/6, 0368/1, 0400/14, 0400/21, 0425/17, 0455/6, 0578/8, 0620/5, 0641/5, 0648/37 hrsz-ú területek kerültek nyilvántartásba.

Ex lege védelem alatt álló természeti területek

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Kunhegyes város külterülete különböző szempontból érintett természet- és tájvédelmi megközelítésben. Közülük kiemelkedőek a természetvédelmi törvény erejénél fogva védett lápok, szikes tavak és kunhalmok.

A Hortobágyi Nemzeti Park által kimutatott ex lege területek listája helyrajzi számok szerint a következők Kunhegyesen:

0921/7a Kivett; 0921/8 Erdő; 0921/9 Erdő; 0927/4a Legelő; 0938 Kivett; 0927/5a Legelő; 0927/6a Legelő; 0927/7 Legelő; 0927/8 Legelő; 0927/9 Legelő; 0927/10 Legelő; 0927/2 Kivett; 0927/3a Legelő; 0926/2 Erdő; 0928 Kivett; 0943/1 Kivett; 0943/2 Kivett; 0945/2 Erdő; 0921/4 Legelő; 0948/4 Legelő; 0948/3 Legelő; 0948/6 Legelő; 0947 Erdő; 0948/2a Legelő; 0949 Kivett; 0950/4a Legelő; 0959/2 Kivett; 0958/13 Legelő; 0970/2 Legelő; 0967/2 Kivett; 0967/1 Kivett; 0966 Kivett; 0951 Kivett; 0943/1 Kivett; 0943/2 Kivett; 0928 Kivett; 0946 Kivett; 0921/4 Legelő; 0921/5 Erdő; 0921/7b Legelő; 0921/7b Legelő; 0921/7c Kivett; 0921/7d Legelő; 0921/7f Kivett; 0927/3b Kivett; 0927/4b Kivett; 0927/4b Kivett; 0927/4c Legelő; 0927/5b Kivett; 0927/5c Legelő; 0927/6b Kivett; 0927/11 Legelő; 0948/5 Kivett; 0950/2 Erdő; 0950/3a Legelő; 0950/3b Kivett; 0950/5b Erdő; 0950/5c Legelő; 0966 Kivett; 0839/5 Legelő; 0839/12 Legelő; 0848/11 Legelő; 0848/12 Legelő; 0848/13 Legelő; 0848/10 Legelő; 0848/16 Legelő; 0848/17 Legelő; 0848/18 Legelő; 0866/10 Legelő; 0866/11 Legelő; 0866/12 Legelő; 0866/13 Legelő; 0866/14 Legelő; 0848/4 Kivett; 0856/2 Kivett; 0866/7 Kivett; 0866/15 Erdő; 0866/16 Legelő; 0866/17 Legelő; 0866/18 Legelő; 0866/19 Legelő; 0848/15 Erdő; 0848/4 Kivett; 0846 Kivett; 0848/14 Erdő; 0866/9 Legelő; 0866/20 Erdő; 0974/7 Legelő; 0974/8 Legelő; 0954/14a Legelő; 0954/14c Kivett; 0954/15c Legelő; 0954/15b Legelő; 0954/17 Legelő; 0954/21 Legelő; 0954/22 Legelő; 0954/23 Legelő; 0954/24 Legelő; 0954/25 Legelő; 0954/6 Erdő; 0954/9 Kivett; 0954/10 Kivett; 0954/16b Legelő; 0954/18b Legelő; 0954/19b Legelő; 0954/20b Legelő; 0921/14 Erdő; 0921/10 Legelő; 0921/11 Erdő; 0921/12 Kivett; 0921/13 Legelő; 0926/1 Erdő;

35. térkép: Ex lege védett természeti területek elhelyezkedése

Forrás: ITS

Helyi jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti érték, természeti terület

Kunhegyes város településképezének védelméről szóló önkormányzati rendelet (8/2018. (IV.25.)) tartalmazza a város Védett természeti értékeit:

- Kunhegyes Város Önkormányzata tulajdonában levő belterületi **Kakat éri belvíz- elvezető csatorna.** (318/4; 294;406/1; 424; 454; 167; 483; 522;672 hrsz.)
A Kakat ér a Tisza folyónak egyik ágacskája volt, amely a vízjárástól függően oda – vissza folyt. Napjainkra már csak belvízelvezetőként működik. A várost észak-dél irányban átszelve ökológiai folyosóként szerepel.
- **Központi Park rózsza- és angolkert.** A Kunhegyes Város Önkormányzata tulajdonában levő (1966, 1968, 1970,1971, 1972 hrsz.) nyilvántartott ingatlanokon
- **Garay utcai gesztenyefasor** (2988 hrsz.)

11. kép: Garay utcai gesztenyefasor és a Bige-fertő.

Forrás: Saját fénykép

▪ **Bige-fertő**

Kunhegyes Karcaggal, Kunmadarassal határos területén található a csatornákkal szabdalt, facsoportokkal tarkított legelők, kaszálók alkotta Bige-fertő. A fertő néhány száz évvel ezelőtt vadregényes vízivilág volt. A Kakat-ér a Tiszából a Mirhó-foknál kilépő és a Nagy-Sárrét irányába továbbinduló áradások vizeit gyűjtötte össze, melyeket a Bige-fertő mellett a Kecskeri-pusztán egykor hatalmas területet borító Kara János-mocsárban terített szét.

Az árvízszabályozások és a mocsárlecsapolások, és az intenzív mezőgazdaság művelés terjeszkedése véget vetett a mocsárvilág sokszínű életének. A megcsapolt, kiszáradt mocsár fertővé öregedett, széleiből egyre nagyobbakat haraptak a szántóföldek. Mély fekvésének köszönhetően azonban rendszeresen jelenik meg rajta a belvíz, ezért menekülhetett meg az ekétől a gyepek egy része. A 75 hektárt kitevő Bige-fertő Kunhegyesi oldalát 1987-ben nyilvánította helyi jelentőségű védett természeti területté a város önkormányzata. 2004-től azonban a teljes terület is természetvédelmi oltalmat kapott, a Kecskeri-pusztával együtt a Natura 2000 ökológiai hálózat részévé vált. A mélyfekvésű részekeken megmaradtak a zombékosok, melyeket a magasabb térszíneken ecsetpázsitos, majd csenkeszes gyepek váltanak. A gyepeken facsoportok, magányos fák állnak, a Kunhegyesi és a Karcagi oldalt pedig egy mesterséges csatorna, illetve egy természetközeli elegyes erdő választja el egymástól. Az erdőben az idős, korhadó fák is megmaradtak, amely lehetővé teszi a szaprotróf szervezetek és az odúlakó madárközösségek megtelepedését. A gyepeket kaszálással és legeltetéssel is hasznosítják, jelenleg szarvasmarhával, birkával és szamarakkal járatják.

A Bige-fertőn több védett lágyszárú növényfaj is előfordul. A laposokban megjelenik a kífészű aszat (*Cirsium brachycephalum*), a szikesedő gyepeken pedig a réti őszirózsa (*Aster sedifolius*) több ezer töve alkot minden őszi lila virágszőnyeget. A szárazabb térszínek védett liliumféléje, a nyúlánk sárma (*Ornithogalum brevistylum*) egy kisebb állományai is fellelhető itt. A gyepek gerinctelen faunájának értékes védett faja, a sisakos sáska (*Acrida hungarica*). A Bige-fertő madárvilága is értékes, a gyepterületeken élő védett fajok közül itt költ a fokozottan védett kerecsensólyom (*Falco cherrug*), parlagi sas (*Aquila heliaca*) és rétisas (*Haliaeetus albicilla*). A tanyahelyek, hodályok közelében költ a kuvik (*Athene noctua*) és a búbosbanka (*Upupa epops*) is.

Kunhegyesen a kenderesi, bánhalmi és a karcagi halastavakkal összefüggő rendszerben lévő nagyfelületű halastavak találhatóak. Madárviláguk értékes, de az illetékes minisztérium akkori álláspontja szerint nem kerültek különleges madárvédelmi területként különleges madárvédelmi európai közösségi jelentőségű (SPA) felterjesztésre.

A fentieket kiegészítő jogszabály a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről, és az 1996. évi LIII. Törvény a természet védelméről.

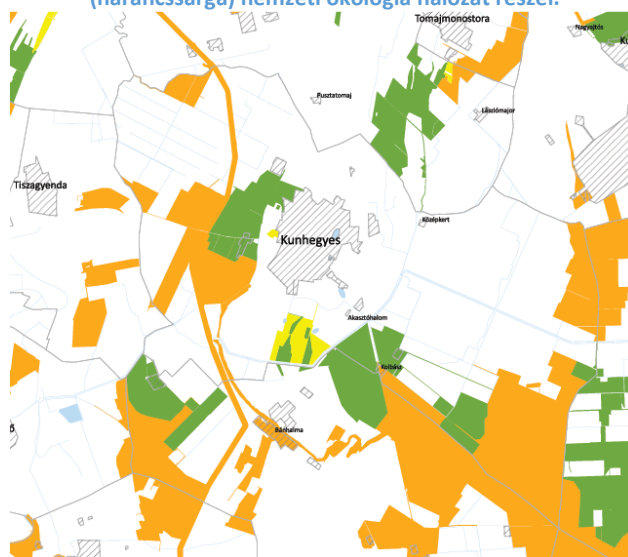
A természetvédelem alatt álló területek határait a **TJ – 1** tervlapon tüntettük fel.

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

A település határában mozaikosan elhelyezkedő természeti területeket, élőhelyeket (nedves réteket, szikéseket, füves legelőket, árokpartokat, erdőket, erdőfoltokat) összekötő fasorok, mezővédő erdősávok. Ezek az összességükben természet közeli és védett területek ökológiai hálózatot alkotnak. Az OTTrT szerint és a vármegyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján a város igazgatási területe az **nemzeti ökológiai hálózat övezetébe** sorolt.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján Kunhegyes város igazgatási területét érinti a Nemzeti Ökológiai Hálózat. **Magterület** besorolású területen lévő, a közigazgatási területig húzódó határ az **ökológiai folyosó** része.

36. térkép: A város körül elhelyezkedő szikes gyepek és környékük magterületként (zöld) és ökofolyosóként (narancssárga) nemzeti ökológiai hálózat részei.

Forrás: MTrT

Tervezték a település belterületén a Kakas-ér revitalizációja során a vízfolyás városon áthaladó szakaszán az ökofolyosó minőségi fejlesztése. (Zöld városrész kialakítása a Kakas-ér mentén Kunhegyes belterületén Aquarea Mérnöki Vállalkozási és Szolgáltató Kft. 2017. okt.).

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

34. táblázat: Tájhasználati konfliktusok

konfliktus	probléma magyarázata, értékelése
Megélhetést jelentő földművelés, állattartás valamint a táj természetes „érintetlen” szépségét megtartó törekvések (gyepek, legelők, kaszálók).	A város külterületén lévő helyi védelem alatt álló természetközeli területek közvetlen környezetének mezőgazdasági hasznosítása: szárazabb időszakokban a védett terület (gyep, fertő) határának „elszántása”, vagy gyepterületek „túllegeltetése” miatt növényfajok számának csökkenése, a természetes gyeppetágban élő növényfajok arányának megváltozása.
Az ex-lege védett területek, kunhalmok jelenlegi állapotának fenntartása, megőrzése.	kunhalmok „elszántása”, erodálódást előidéző szántása, művelése, „kincskeresés”, vagy anyagnyerés miatti felszíni bolygatás.
Helyi természeti értékek védelme, valamint környezetük mezőgazdasági hasznosítása.	A tulajdonos területén lévő természeti érték megőrzése, művelés alóli kivonása és a gazdasági haszon, érték aránya.
Mezőgazdasági állattartásból adódó környezeti terhelés, talajterhelés.	Az állattartásból származó trágya kezelése és felhasználásának lehetőségei.
Mezőgazdasági hasznosítás, belvízelvezetés és a gyepek fenntarthatósága, védelme.	A gyepek fenntartásához szükséges csapadékvíz területen tartása és a szomszédos mezőgazdasági szántó belvizesedése, terméskiesése.
Mezőgazdasági tájhasználat során a gazdasági szempontok (szántóföldek hozamának növelése) érdekében történő talajerő-utánpótlás versus a kemikális környezetterhelés csökkentése.	Túlzott és nem megfelelő időben kijuttatott műtrágya és vegyszer mennyisége a jobb termésátlagok elérése érdekében (nagyobb gazdasági haszon)
Táji jellegzetesség megtartása, valamint összefüggő rendezetlen területek kialakulása. Belterületi mélyfekvésű, természetközeli területek és a lakóterületek közvetlen szomszédsága.	A települést délkeleti határán, szakaszain található mélyfekvésű területek és a lakóterületek közelsége.
Lakatlan belterületi porták, telkek, öreg temetőkert-részek amortizálódása, cserjésedése.	Meglévő zöldfelületi elemek fenntartásának hiányosságai. Település-imázs romlást hoz magával.
Turisztikai célú, táji látványt is meghatározó helyreállított szélmalom megközelíthetősége, környezete.	Nehezen megközelíthető a főközlekedési utakról is látható táji épített elem a szélmalom és szegregálódott területen vezet az út odáig mindkét irányból.
Felhagyott major, tanya állagának romlása, üresen álló, tájképet rontó, kihasználatlan gazdasági épület, és az ezek körüli meglévő fásítás karbantartása	Külterületen lévő, átmenetileg, vagy végleg használaton kívüli tanyák, kertgazdasági területen lévő ápolatlan épületek, romok (pl. 34 út déli szakasza mellett)
Tájfásításnál nem őshonos fa vagy tájhonos fajú fák telepítése.	A táj jellegzetes fajfajait kiszorító fafajok, gyomfák gyors terjedése elterjedése (ezüstfa, zöldjuharfa, bálványfa, stb.)
Illegális hulladéklerakás.	Itt-ott a határban, dűlőutak mellett, fasorokban elhelyezett lakossági hulladék)

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

12. kép: Illegális hulladéklerakás az út mentén, művelés alá vont, erdősülő kunhalom.

Forrás: Saját fénykép

1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei

Kunhegyes zöldfelületi rendszere a város centrumában található igényesen kialakított parkok, közhasználatú zöldterületek válogatott növény-együtteseiből, az intézmények rendszeresen gondozott kertjeiből, a jelentős területű zöldfelületi intézményeinek (sportterületek, sírkertek) az eltérő szélességben fásított utcákon keresztül a külterületre is „áthúzódó”, természetközeli területekből (Kakat-ér mente, záportározók) tevődik össze. A széles zöldfolyosókon a természetes környezet „becsordogáló zöldje” - a várost körbeölelő - meglévő erdőket, ligeteket, a rekreációt szolgáló nagyterjedésű zöldfelületi intézményeket (strandfürdő) köti össze a kertépítészetileg megújított központi közterületekkel, zöldfelületekkel.

A település biológiailag aktív felületeinek nagysága a belterület méretéhez képest is jelentős. (növényzettel borított zöldterületek ligetes-fás területei). A lakosságot szolgáló, minőségi, kondicionáló zöldfelületek aránya a beépített területekhez és a lakosság létszámához képest megfelelő.

Az utóbbi években a település-központok rehabilitálására, revitalizálására kiírt európai uniós pályázatok hatására új zöldfelületi elemek létesültek (*Kakat-ér mentének rendezése, sétány kialakítása, játszótér*), illetve a meglévő zöldfelületek új funkciókkal bővültek. (kisebb közösségi rendezvények tartására is alkalmas pihenőhelyek kialakítása).

1.13.1.1. Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldterületi karaktert meghatározó elemek

Egy település zöldfelületi rendszerét *területi és hálózati elemek* alkotják. Területi elemek a közhasználatú zöldfelületek és a jelentős zöldfelületi intézmények, a jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények kertjei megjelenésükben, területi nagyságukban, és a település életében betöltött szerepükben igen eltérőek. A zöldfelületi rendszer hálózati elemei a község utcáit kísérő növényzet. (fasorok, virágágyak, sövények, stb.).

A település zöldfelületi rendszerének hármaskörű funkciója van: ökológiai-, használati érték, és vizuális-estétikai jelentősége van.

- A zöldfelület **ökológiai szempontból** előnyösen módosítja a helyi klíma alakulását. Előnyösen befolyásolja a település hő- és vízháztartási viszonyait, valamint a levegő-szennyezettséget és a zajhatások mértékét is csökkenti. Kedvező környezetminőségét biztosítanak a településen élőknek.
- A zöldfelületek **vizuális, esztétikai hatása**: a dekoratív növényzettel borított közparkok, közkertek, a fásított utcák hozzájárulnak a kedvező településkép kialakításához. (pl.: elfedik az előnytelen megjelenésű területrészeket, ipari-, gazdasági használatú, vagy a rombolt területeket). Az utcafásítások „zöld folyosói” a település zöldfelületei elemeit fűzik egybe, valamint a település területrészeit a szomszédos külterület biológiailag aktív felületeivel kapcsolják össze.
- **Használati érték** szempontból a zöldfelületek értékét kertberendezési tárgyak, (utcabútorok, közvilágítás, ivó-kutak, kerti burkolatok, stb.) mennyisége, minősége, elrendezése, valamint a zöldfelületen folytatható **rekreációs tevékenységek** sokfélesége (pihenés, sportolás, játék-szórakozás, stb.) határozzák meg.

A kondicionáló hatású közhasználatú zöldfelületek: a Szabadság tér, a Mesekert, és a területileg a legnagyobb zöldfelületi elemek a sportterületek. A belterületi utakat kísérő zöldsáv, a nagy telekméretű ingatlanok kertjei, a belterületi fásítások, a zöldfelületi rendszer különleges elemeit jelentik.

A zöldfelületi elemeket jelentőségük (közhasználatuk, elhelyezkedésük), kialakításuk és növényzetük minősége, valamint a terület fenntartás gyakorisága, a zöldterület nagysága alapján rangsorolva az alábbiak:

Közhasználatú, település szintű közparkok, közkertek

Szabadság-tér a város legnagyobb és leggondosabban fenntartott zöldfelülete. Tervezett kialakítású, a Városháza körül széles (autóforgalomra is megfelelő) közlekedő út, parkolóterület található. A park magába foglal díszkertet, emlékhelyet, pihenőkertet és játszókertet is. Szabályos, egyenes vonalvezetésű gyalogutak, nyírt fagyal és hibiszkusz sövény határolja el az eltérő funkciójú zöld területeket egymástól.

13. kép: Szabadság tér

Forrás: Saját fénykép

A játszótér zöldfelületi felújítása is a közelmúltban megtörtént. (Különböző korcsoportok számára kombinált játszószerkezt kerültek elhelyezésre és az új előírásoknak megfelelő rugalmas burkolatot, hangulatos pihenőhelyeket alakítottak ki.)

A főtér közepén a Kun emlékmű (Győrfi Lajos Kossuth-díjas szobrászművész alkotása). A szobor talpzata a település határában található kunhalmokat jelképezi, melyek egykor temetkezőhelyek, őr- és határhalmok valamint lakóhalmok voltak. Az emlékmű fő alakja a lován hátrafelé nyilazó vitéz annak a befogadott népcsoportnak állít emléket,

A pihenőpark egyszerűen padokkal ellátott kisebb teresedések, beszélgetésre alkalmas kis zöld szigetek a hatalmas lombkoronájú fák alatt. A Park növényzete értékes, széptermetű fák (japánakác, szomorúfűz, nyírfa, platánfa, cukorjuhar), nem megszokott, kisebb termetű fajokból (madárberkenye, hegyi szil, zöldjuhar) hatalmas lucfenyőköl, a közelmúltban telepített örökzöldekből (sárgás lombosú keleti tuja, babérmeggy), gondozott rózsabúcsóköl és ápolt gyepfelületből áll.

14. kép: Játszótér részlet és dinó-kert a gyerekek öröme.

Forrás: Saját fénykép

15. kép: Díszkertek a Városháza Kossuth utcai oldalán és a Kun emlékmű a tér centrumában.

Forrás: Saját fénykép

Kossuth utcai díszkert

A Szabadságtérhez és a Kakat-parthoz is kapcsolódik a víztorony melletti, pihenőpadokkal, burkolattal ellátott közterület, közpark. A vízköpő sárkány nyáresti megvilágításban szép látvány.

16. kép: A pihenőpark a Kossuth L. utca felől és a Szabadságtér sarka a könyvtár és a templom épületével.

Forrás: Saját fénykép

Utca-elágazásoknál lévő kis zöldfelületek

A hagyományos településszerkezet-utcahálózat miatt kialakult háromszög alakú teresedések a városon áthaladó főutak mellett jöttek létre. Nagyrészt gondozott, igényesen kialakított zöldfelületek.

17. kép: Gyendai út melletti és a Német ó kút körüli kis pihenőparkok.

Forrás: Saját fénykép

Korlátozottan közhasználatú intézménykertek:

Református templom kertje

A műemlék református templom kertje látványában egy „zöld teret” alkot a Szabadság tér növényzetével. Kétoldalt vadgesztenye fasor, keleti tuja sövény és felújított kovácsoltvas kerítés öleli körbe a gypes, évelőkkel beültetett kertet. A templom kertje melletti részen 1993-ban avatták fel Kunhegyes XX. századi áldozatainak emlékművét, több részből álló szoborkompozícióját. A szépen gondozott református templom kertjében több emlékjel található: a feketicsi kitelepülés emlékére 1995-ben Szelekovszky István kunhegyesi és Sárándi József feketicsi fafaragó készített kettős kopjafát, Szent István szobrát 2000-ben Czupp Pál helyi fafaragó készítette. Itt látható a civilek összefogásával emelt trianoni kereszt, valamint az 1956-os emlékmű (Győrfi Sándor szobrászművész, 2006).

18. kép: A Református templom és a Katolikus templom környezete, kertje.

Forrás: Saját fénykép

Katolikus templom és plébánia a Dózsa Gy utcáról nyílik. Egyszerűen kialakított kertje a közelmúltban került felújításra.

Az oktatási és közintézmények kertjei korlátozott használatú zöldterületek, de kialakításuk minősége, megjelenése, látványa része a város zöldfelület-kultúrájának. A Kossuth L. utca belvárosi szakaszának mindkét oldalán megtalálható intézmények (óvoda, általános iskola, középiskola, stb.) kertjei gondozottak. Az iskola kertek többnyire rendezettek. Burkolt sportfelület játszóhely és egy-két árnyékot adó (pl. japánakác, kanadai nyár) terebélyes fa található az udvaron.

Iskolakertek

Iskolák közül a mezőgazdasági szakiskola és a gimnázium kertjei a legápoltabbak, legszebbek. Értékes növényzetük gazdagítja a város zöldfelületét és az utcaképet.

19. kép: Református általános iskola kertje

Forrás: Saját fénykép

A szakiskola előtt terebélyes platánsor, az előkertben nyáriorgona, gyöngyvirág cserje, fehértarka som, különböző oszlopos és elfekvő hamisciprusok és borókák.

20. kép: Kossuth L. utcai középiskolák kertjei.

Forrás: Saját fénykép

21. kép: Dózsa Gy. utcai általános iskola zöldfelülete.

Forrás: Saját fénykép

Óvodakertek

Az óvodák kertjei gondozottak, ápoltak, rendezettek, játszóhelyekkel, korszerű, újonnan létesített játszószerekkel is ellátottak. A Garay utcáról nyíló gyerekkert a leggazdagabb növényzetben és a játszószerek sokféleségében is.

22. kép: Garay utcai óvoda kertje és a Kossuth utcai óvoda zöldfelülete.

Forrás: Saját fénykép

Korlátozottan közhasználatú, település szintű zöldfelület:

Játszótér-Mesekert és pihenőpark

A Nagykun-Hús Kft. által szponzorált, létesített a Kisér utca mentén lévő hajdani rendezetlen zöldterület folyamatos zöldfelületi, kertépítészeti fejlesztésével a település lakói számára is használható igényes kialakítású zöldfelület jött létre.

23. kép: A díszpark, pihenőpark részletei

Forrás: Saját fénykép

24. kép: A közlekedési park és a hatalmas játszótér.

Forrás: Saját fénykép

Sportpályák

Kunhegyes sportlétesítményekben gazdag település. A kunmadarasi út mentén két használatban lévő gyepes játéktér is található: az út északi oldalán a felszerelt (salakos futópályával körbevett,) fagyalsövénnyel kerítéssel határolt lelátóval épített, minden igényt kielégítő, gondozott sportpálya, sportközpont található. A közelmúltban a sportterület Rákóczi utca menti részén esti megvilágítású műfüves mini focipálya is épült. Az új sportcsarnokot az út másik oldalán egyszerű körbekerített, gyakran használt, egyébként vásárok tartására szolgáló gyepes felület és burkolattal ellátott hatalmas parkolóterület veszi közre. A harmadik az iskolai sportolást szolgáló az elsőként említetthez hasonlóan kiépített, felszerelt sportpálya a katolikus temető szomszédságában.

25. kép: Sportcsarnok és sportpálya.

Forrás: Saját fénykép

Strandfürdő

A Szent Istvánról elnevezett termálfürdő területe a város keleti határán található. Elhelyezkedése nem indokolja, de területének nagysága, egy-két értékes, természetes fája, ültetett növényzete, településen

betöltött szerepe miatt a második legjelentősebb zöldfelülete Kunhegyesnek. A bejárat sajnos szűkre szabott és épített parkoló helyek sincsenek kialakítva az ideérkezőknek. Jelenleg füves-földes terület áll rendelkezésre a védősávként ültetett szép kocsányos tölgyek alatt. A belépéskor őspark jellegű növényzet a belső részeken sima füves területté csendesedik. A strand belső területét kabinsor választja el a 34. Sz közlekedési úttól. A fürdő területét a „határ” felől kocsányos tölgy védőerdő sáv választja el. A nagymedence félig kiemelt, szép és zárt sorú örökzöld tujasövény határolja. A nyári rendezvények miatt több helyen mellékhelyiségeket is kialakítottak.

26. kép: Strandfürdő

Forrás: Saját fénykép

Kunhegyesen a strand szomszédságában van a Siloam Gyógyászati és Konferenciaközpont. Az erdőszerűen telepített fák nyírt fagyalsövényvel kísért bevezető út fogadja a vasút felől érkezőket. (magas kőris, platánok, öreg fehér fűzfák, vadgesztenyék, lucfenyő, nyírfák, vörösfenyő, ezüstfa, törpefenyő, hamisciprusok, gyöngyvessző cserjék, árnyliliomok, stb.), koros növényanyagú zöldfelület.

27. kép: Siloám Gyógyászati és Konferenciaközpont és környezete

Forrás: Saját fénykép

Temetőkerlek

Kunhegyesen a lakosság történelmi vallási hovatartozása szerinti református, katolikus és izraelita temető, illetve már nem működő öreg temetők is találhatóak

Gyendai úti Református temető, a település egyik legnagyobb területű zöldfelülete. A ravatalozóhoz nyírt fagyalsövény vezet. Az épületet urnakert veszi körbe. A temető nincs teljesen körbekerítve és teljesen zárt fa és cserjesor sem szegélyezi. A sírok körül örökzöldek, virág kiültetések, néhol fák láthatók.

Katolikus temetőkerlek A város „túloldalán” a Dózsa Gy. utca végén kopjafák és kőkereszt fogadja az ideérkezőt. Örökzöldekkel beültetett sírok és koros értékes kő és kovacsoltvas fejfák, keresztetek találhatóak itt, melyeket borostyán tesz meggyőzőbbé. A temető kerítetlen és nincs látható határ a szomszédos temetkező hely felőli oldalon sem. A ravatalozó egyszerű és környezetbeillő.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

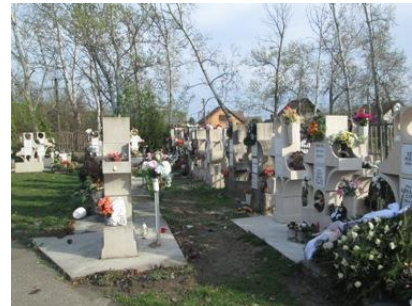
Az öreg temető (Malom utca) sajnos a jelenlegi állapotában nem kegyeleti hely. A rendezetlen zöldfelületet fiatal akácok és felnövekedett lágyszárúak teszik átláthatatlanná.

28. kép: Izraelita temető, kegyeleti park, Holokauszt emlékmű

Forrás: Saját fénykép

29. kép: Református temető kertje

Forrás: Saját fénykép

30. kép: Dózsa Gy úti katolikus temető sírkertje.

Forrás: Saját fénykép

Különleges zöldterületi elem: közé soroltuk a **ligetes, fás területeket**, valamint a biológiai aktivitással bíró, de esztétikai élményt, és használati értéket a település közössége számára nem nyújtó nagyméretű belterületi, mezőgazdasági és kertgazdasági hasznosítású kerteket. Ilyen a református temető kert szomszédságában lévő mélyfekvésű területen látható, a város nyugati határát közvetlenül szegélyező **erdő**.

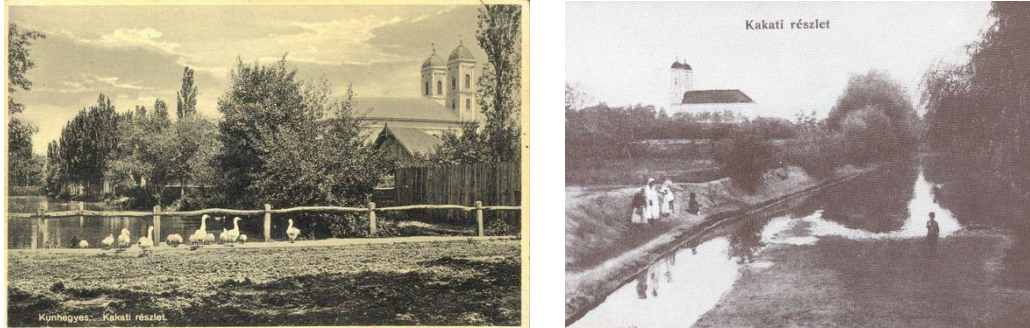
Kakat-ér mente

A város nyugati felén a már rendezett képet mutató Kakat-ér helyenként kiszélesedő zöldsávja húzódik a településen keresztül észak-déli irányban.

Kunhegyes város megbízása alapján a TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00009 számú pályázat keretében az Aquarea Mérnöki Vállalkozási és Szolgáltató Kft. készítette az ide vonatkozó kiviteli terveket Zöld város kialakítása a Kakat-ér mentén Kunhegyes belterületén címmel 2017. októberben. A Kakat-ér

mederrendezése, Viacolor térborkulatú és stabilizált kőzúzalékos sétaút kialakítása a jobb parton a Füleki utca-Csokonai utca, valamint a bal parton Csokonai utca-Ady E. utca közötti szakaszon napelem energiaellátású köztéri világítótestekkel megépült. A projekthez kapcsolódva valósult meg a bölcsőde zöldfelületén a sétányról is megközelíthető új játszótér is.

31. kép: Egykori Kakatról készült fényképek (internet)

Forrás: Saját fénykép

32. kép: A Kakat-ér partjai a mederrendezés előtt.

Forrás: Saját fénykép

33. kép: A Kakat-ér partjai a mederrendezés után (természetes partkialakítás, burkolt, épített partszakasz)

Forrás: Saját fénykép

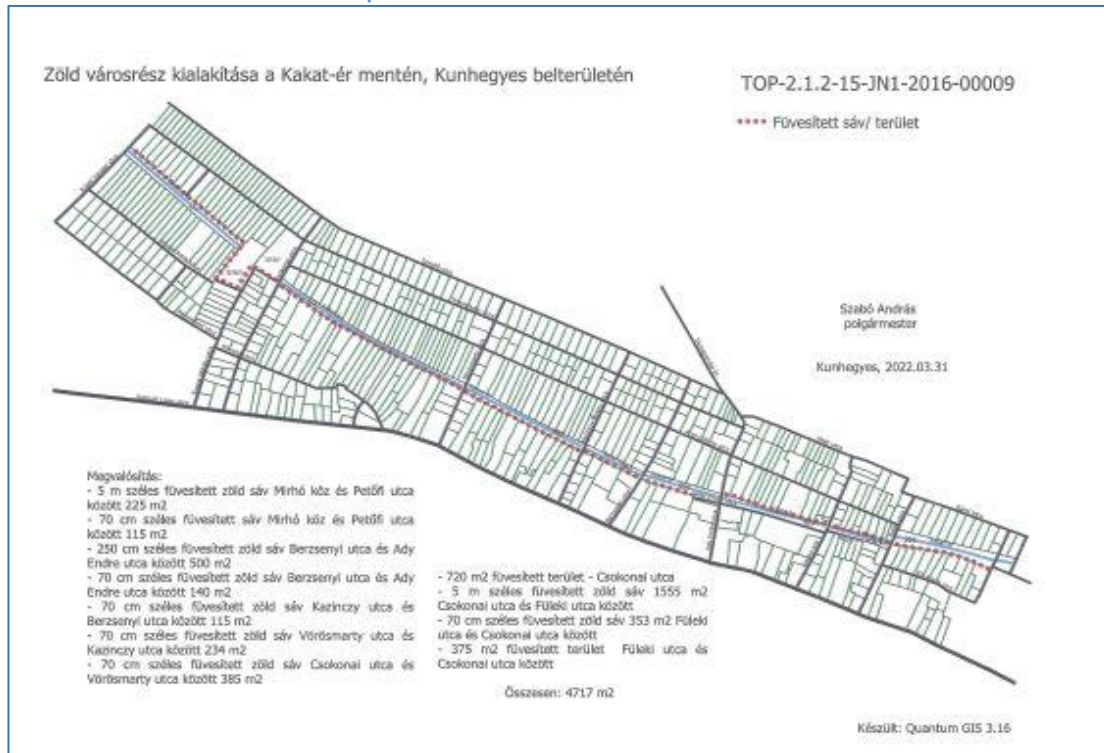
34. kép: A Kakat-ér rendezéséhez kapcsolódó új játszótér a bölcsőde kertjében

Forrás: Saját fénykép

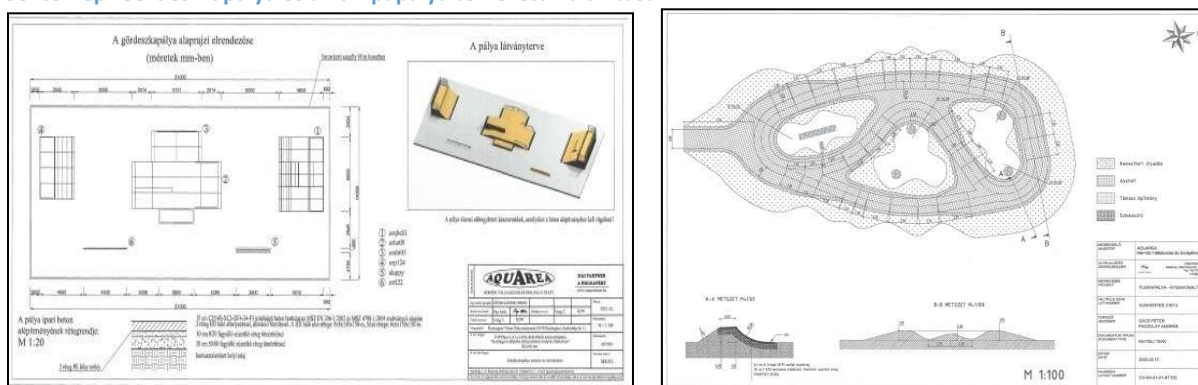
A Kakat-ér mentének további zöldfelületi fejlesztése tervezett. Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése TOP Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 projekt keretében a Kakat-éri tanösvény kialakításának kiviteli terveit az Aquarea Mérnöki Vállalkozási és Szolgáltató Kft. készítette el. A változó szélességű tervezett zöldfelületen a város vezetése aktív rekreációs célú, család és klimabarát zöldinfrastruktúra fejlesztést kíván megvalósítani a Kakat-éri tanösvény létrehozásával. Akadálymentes, interaktív ismertetőablák elhelyezésével a Kakat-ér és Kunhegyes környezetének növény- és állatvilágának bemutatása mellett a Kakat-ér menti zöldfelület növényállományának felújítása több lombkoronaszintű növényzet telepítése, a környezet biodiverzitásának növelése is kiemelt fontosságú cél. A projekthez és a Kakat-ér mentének zöldfelületéhez kapcsolódik még az északi részen kerékpáros ügyességi pálya (Pumpapálya 318/14 hrsz.), valamint a déli városrészen tervezett gördeszkapálya.

37. térkép: Tervezett zöld városrész kialakítása a Kakat-ér mentén.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

38. térkép: Gördeszkapálya és a Pumpapálya tervezett kialakítása.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Egyéb zöldterületek közé soroltuk a mélyfekvésű, vízállásos területeket, füves területeket, vagy ligetes, fás területeket, valamint a biológiai aktivitással bíró, de esztétikai élményt, és használati értéket a település közössége számára nem nyújtó nagyméretű belterületi, mezőgazdasági és kertgazdasági hasznosítású kerteket.

35. kép: Természetközeli terület a sportpálya és a katolikus temetőkert között.

Forrás: Saját fénykép

Utcafásítás:

Kunhegyes utcáit nagyrészt rendezett zöldterület jellemzi. Kiemelten szép és tájképi értéket is képvisel a Kossuth L. utca növényzete a központból kifelé haladva egyre hiányosabbá váló majd megszűnő platánfa fasor. Hatalmas, út fölé boruló platánok, vadgesztenyék, kislevelű hársak, és a fákat kiegészítő cserjesorok évelő és egynyári kiültetés látható különösen a település központja környékén. Innen távolodva szerényebb és alacsonyabb, de rendezetten ültetett és rendszeresen gondozott növényállomány kíséri a főutakat.

Kunhegyes utcái nagyrészt hagyományosan gyümölcsfákkal, vérszilva fákkal, gömbjuhar fákkal, a belterületi folyóparti sétányra vezető utcák nyárfákkal, fűzfákkal, vadgesztenyefákkal beültetettek. Szép és egységes utcaképet ad, patinás hangulatot áraszt a Garay utca idős, kettős vadgesztenye fasora. A kisebb utcákon a lakóházak előtt többnyire gyümölcsfák és gömbformájúra metszett akácfák fordulnak elő leggyakrabban. Helyenként örökzöldek, fenyők is láthatók.

1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

Kunhegyes zöldfelületi ellátottsága a fenntartott, területek nagyságának tekintetében megfelelő. Jelentős a nagy biológiai aktivitású, egybefüggő, ligetes növényzettel borított területek aránya.

Kunhegyes belterületén jelentős nagyságú zöldterületeken végeznek fenntartási, ápolási munkákat (virágültetés, gyepkaszálás, szükséges faápolás, szemétyűjtés, stb.).

Nagyszámú kondicionáló hatású zöldfelülettel is bír a település. A városközpont látványos közparkjainak, zöldfelületi elemeinek vizuális-esztétikai értékei is számottevő.

Figyelemre méltó, hogy a város vezetése az egységes, a település történelméhez is, a közvetlen épített környezetéhez is igazodó, hagyományos és korszerű megjelenésű utcabútorokra való törekvése.

Zöldfelületi ellátottságban minőségi változást eredményezett a Kakat ér rehabilitációja. A TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00009 számú pályázat keretében megvalósult projekt keretében új játszótér is átadásra került, mely a zöldfelületi ellátottságot növeli.

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A zöldfelületi rendszer konfliktusai a település méretéből, a különböző szerkezetű, beépítettségű és kialakítású településrészek egymásmellettségéből, valamint a környező táj természeti adottságaiból, a nagyszámú, jelentős területű zöldfelületekből és a település gazdasági helyzetéből adódnak.

- jelentős számú a nagyfelületű, a település középső és déli részét uraló mélyebb területeken lévő kertépítészetileg sem kialakított, helyenként vízjárta, természetközeli állapotú zöldterületek (volt agyaggödrök területe,) a lakóterületek közvetlen közelében (Kuthan vezér utca, Móricz Zsigmond utca, Vadász utca)
- az utcák kereszteződésében, elágazásában meglévő kis zöldterületek, kisebb közterek rendezése, korszerűsítése (az erre fordítható anyagi- és emberi erőforrástól függően) lassan megy végbe,
- a belterületi főutak, utak mentén telepített eltérő magasságú, különböző fafajú fasorok, facsoportok egymásutánisága is eltérő módon, kedvezőtlenül befolyásolják az utcaképet, a település arculatát, (nem alakul ki egységes utcakép)
- eltérő használatból, funkcióból adódó zavaró „zöldfelületi szomszédság” (katolikus temető és a szomszédos fóliasátras termesztés, Malom utcai temető és lakóterület)
- a meglévő koros utcai fasorok városképet is meghatározó látványa, kondicionáló szerepe, és az eltérő egészségi állapotukból adódó ágtörések miatti lakossági félelmek és gallyazási, kivágási igények

1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

A település területfelhasználását tekintve külön vizsgáljuk a bel és a külterület területfelhasználását.

A **belterület** központi magja, a Mirhó köz – Dózsa György út – Bethlen utca – Wesselényi utca – Zádor utca – Kakat - ér által határolt terület a településközpont, ahol településközpont vegyes terület található igazgatási és lakó funkciójú épületekkel. Az intézmények zöme (református templom, polgármesteri hivatal (*az elmúlt időszakban felújításra került*), orvosi rendelő, járási hivatal, könyvtár, művelődési ház, iskolák) itt található és többlakásos lakóépületek is ezen a területen vannak. a Kossuth Lajos út melletti épületek intézményi funkció mellett, kereskedelmi, szolgáltató funkcióval is rendelkeznek. Intenzívebb beépítés alakult ki ezen a területen.

A település központi részén a Kakat – ér és környezet az elmúlt években teljesen megújult, a Kakat csatorna környezetrendezése megvalósult, partján rendezett sétány jött létre, a csatornán átívelő gyalogos hidak összeköttetést biztosítanak. A Kakat partján a zöldfelületek mellett utcabútorokkal, játszótérrel, aktív zöldfelülettel egy rekreációs központi rész alakult ki.

36. kép: Kakat mederrendezés után

Forrás: saját fénykép

Ugyancsak településközpont vegyes terület a Dózsa György úti alközpont, ahol a római katolikus templom mellett általános iskola található.

A településközponttól északra és délre, a Kossuth Lajos út mellett kisvárosias lakóterület alakult ki, továbbá a településközpont körül még néhány aprótelkes tömb ebbe a területfelhasználásba tartozik. Ezek a területeken jellemzően családiházak és elszórtan intézmények vannak.

A település belterületének zöme kertvárosias lakóterület, mely a külső környűrű (Tizsaszentimrei út – Széchenyi út – Gyepszél utca – Dankó utca – Pósa utca – Tompa Mihály út – Arany János út és a kisvárosias valamint településközpont vegyes terület közötti jelentős kiterjedésű tömbök területe). Ezek a területeken az oldalhatáron álló beépítés a jellemző, elsősorban földszintes vagy földszint + tetőtér beépítéses családiházak találhatók.

Falusias lakóterület alakult ki a peremterületeken, ahol jellemzően nagyobb telekterületek találhatók. A családiházak tömbökben gazdálkodnak és jellemző az állattartás is.

A település belterületének zöldterületeit a központi díszpark és játszótér, a magán tulajdonú játszópark, valamint a közhasználatú zöldfelületek alkotják. A zöldfelületi intézményekhez sorolhatjuk a nagyterjedésű temetőket, kegyeleti parkot és a sportpályát, valamint vásártér területét.

Különleges funkciójú területe a strand területe és a strand melletti egyházi üdülőtérület (Siolám Központ)

A belterületen lakókörnyezetben elszórtan a kereskedelmi, vendéglátó egységeken túl kisebb szolgáltató és kézműves műhelyek is megtalálhatók.

A település belterületének északi részén a vasútvonal melletti területeken, valamint a vasúton túli településrészen alakultak ki ipari létesítmények, telepek, gazdasági telephelyek. Ugyancsak nagyobb ipari terület található a Kunmadarasi út melletti területeken, mely mini „ipari park” egy része még vállalkozásoknak helyet adhat. Gazdasági létesítmények találhatók a belterület déli részén a 34. sz., Fegyvernek felé vezető út kétoldalán, valamint a Tiszagyenda felé vezető út mellett a Nagykun – hús húsüzeme.

Beépítetlen, tartalék, alulhasznosított területek a település déli peremterületi és a keleti területen valamint a vasút melletti kijelölt iparterületen találhatók.

A belterületen nagyobb kiterjedésű erdős területek találhatók, továbbá olyan vízállásos területek, melyek a település mélyebb fekvésű részei.

Ugyancsak a belterületen található a kertés mezőgazdasági területek, a volt zártkertek egy része, a Pénzes – kert és az attól északra lévő kiskertek.

A jelentős kiterjedésű külterület nagy része általános, mezőgazdasági szántó terület, kisebb része pedig legelő terület. A külterületi beépítése szántó területek nagy része a mezőgazdasághoz kötődő állattartó és takarmánytároló, mezőgazdasági funkciójú majorok. Gazdasági terület a mezőgazdasági terménytárolás területe a Tiszagyendai út mellett.

A közigazgatási területet vízfolyásként szabdalja a Nagykunsági főcsatorna, és nagyobb belvíz és csapadékvíz elvezető, valamint öntözőcsatornák területe. Ugyancsak vízgazdálkodási területek a Bánhalmai halastavak Kunhegyes közigazgatási területére eső részei a délkeleti részen, és a nyugati részen lévő halastó területe.

Kertés mezőgazdasági terület, volt zártkertek területei a belterülettől északra lévő Középkert és Vénkert területe.

A **külterületen** gazdasági erdőterületek találhatók a külterületen elszórtan, egybefüggően pedig nagyobb erdőterület a Nagykunsági – főcsatornán túl lévő területek. A Nagykunsági főcsatornától nyugatra található a Nagykunsági Árvízi szükségtározó területe.

1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

Kunhegyes utcás, tanyás település kuriális jellegű oszlopos parasztházakkal.

A történelmi térképeken jól kivehető, hogy a város településszerkezetének alakítója és meghatározója egyrészt a Kakat vízfolyása, másrészt azok a fő közlekedési tengelyek és meglévő sőt, melyek már az első katonai felmérés térképén is jól kivehetőek.

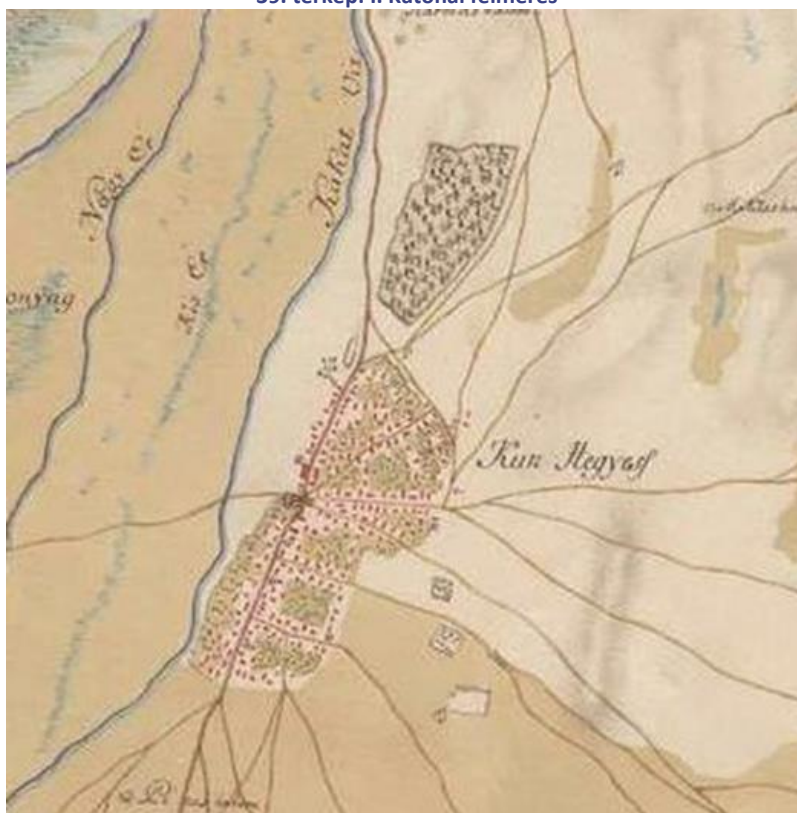
A település központjában, a református templom körül alakult ki régen a település magja, és eköré települtek fontosabb közintézmények is.

A fő közlekedési utak meghatározták a szerkezet vázát és ezek között alakultak ki a kisebb lakóutcák. A második katonai felmérésen már látható az a környűrű amely a fő közlekedési tengelyt megkerüli.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

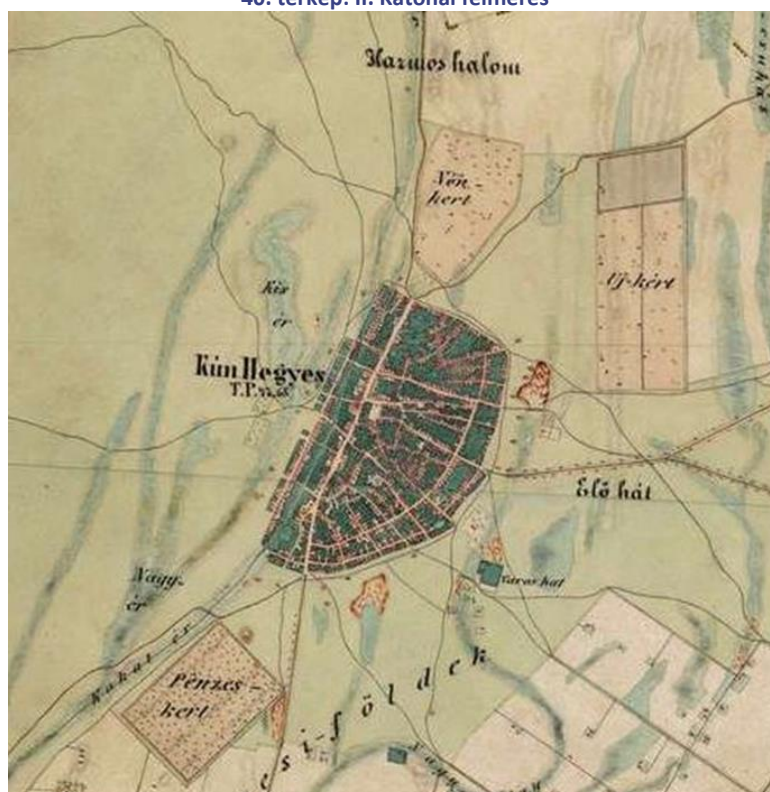
A település belső szerkezete a mai napig mutatja azokat a kialakuláskori szerkezeti elemeket, melyek a térképeken jól kivehetők és elkülöníthető az újabb időkben kiosztott szabályosabb úthálózatú rész a peremrészeken.

39. térkép: I. Katonai felmérés

Forrás: www.mapire.eu

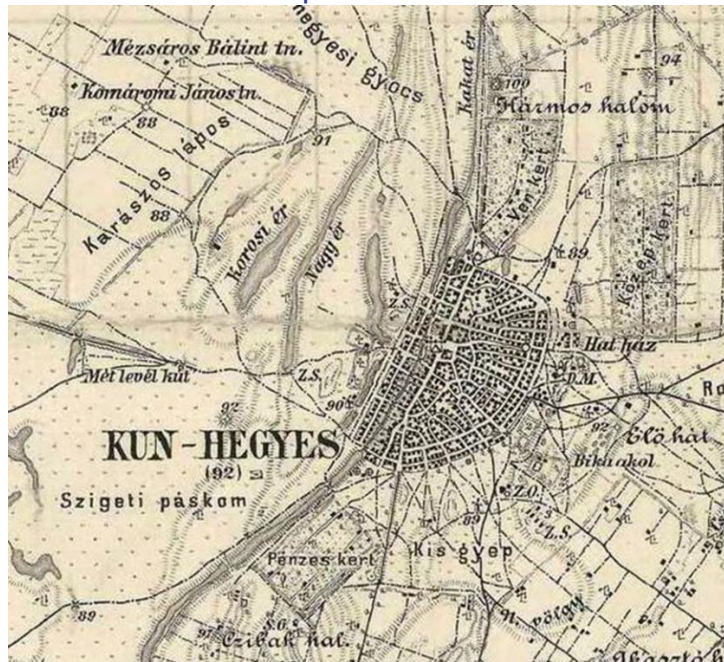
40. térkép: II. Katonai felmérés

Forrás: www.mapire.eu

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

41. térkép: III. Katonai felmérés

Forrás: www.mapire.eu

A településen máig megmaradtak a jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások.

37. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások 1.

Forrás: saját fénykép

39. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások 3.

Forrás: saját fénykép

38. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások 2.

Forrás: saját fénykép

40. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útelágazások 4.

Forrás: saját fénykép

41. kép: Jellegzetes településszerkezeti elemek, teresedések, útágazások 5.

Forrás: saját fénykép

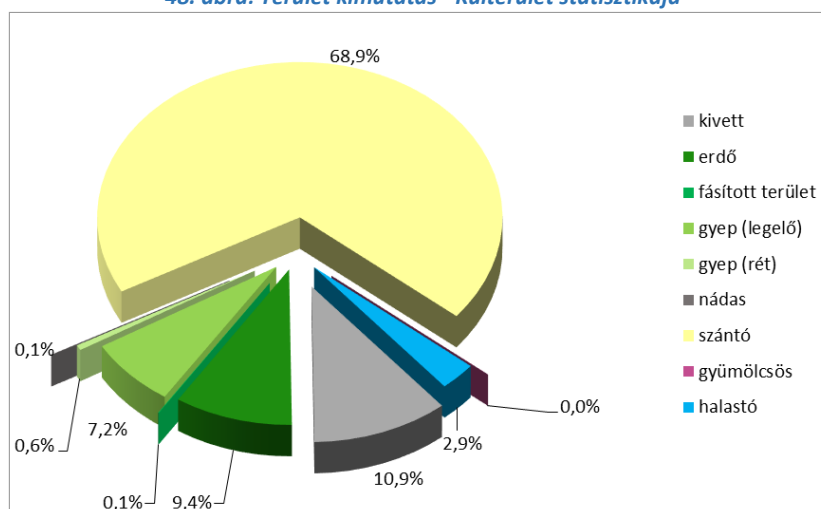
1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

Kunhegyes Város ingatlan - nyilvántartási területi kimutatása az alábbi:

35. táblázat: Terület kimutatás - Külterület statisztikája

Külterület statisztikája		
művelési ág	összes művelési ág területe (ha)	összes művelési ág %-a
kivett	1520,72	11
erdő	1317,37	9,4
fásított terület	7,97	0,1
gyep (legelő)	1006,22	7,2
gyep (rét)	77,43	0,6
nádas	7,68	0,1
szántó	9612,31	69
gyümölcsös	1,45	0,0
halastó	409,04	2,9
szőlő	1,02	0,0
ÖSSZESEN	13961,2	100

48. ábra: Terület kimutatás - Külterület statisztikája

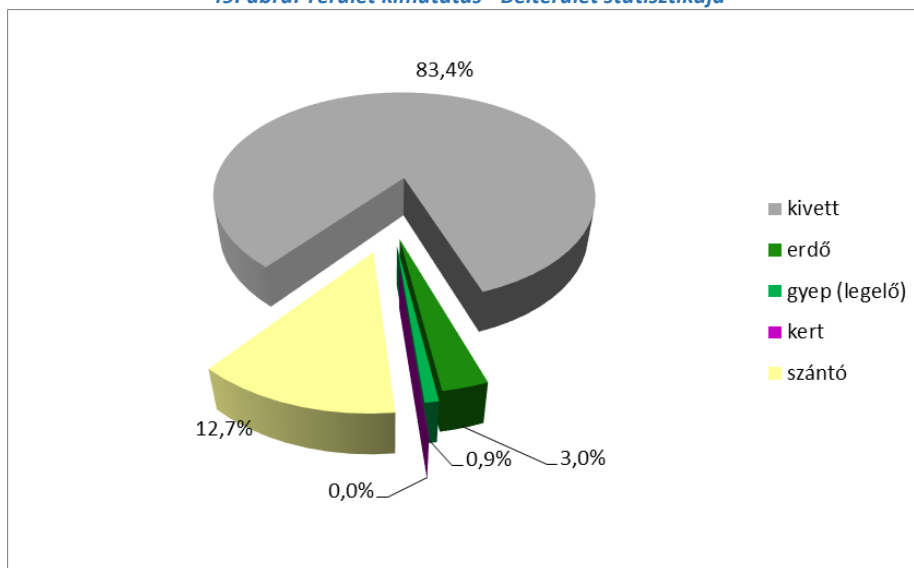

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

36. táblázat: Terület kimutatás - Belterület statisztikája

Belterület statisztikája		
művelési ág	összes művelési ág területe (ha)	összes művelési ág %-a
kivett	576,93	83,4
erdő	20,63	3,0
gyep (legelő)	6,18	0,9
kert	0,12	0,0
szántó	87,76	12,7
ÖSSZESEN	691,6	100

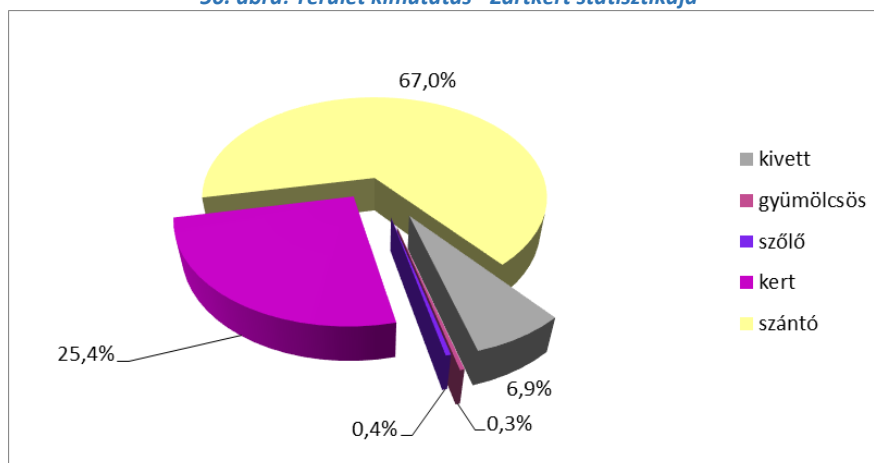
49. ábra: Terület kimutatás - Belterület statisztikája

37. táblázat: Terület kimutatás - Zártkert statisztikája

Zártkert statisztikája		
művelési ág	összes művelési ág területe (ha)	összes művelési ág %-a
kivett	16,52	6,9
gyümölcsös	0,80	0,3
szőlő	0,90	0,4
kert	60,99	25,4
szántó	160,92	67,0
ÖSSZESEN	240,1	100

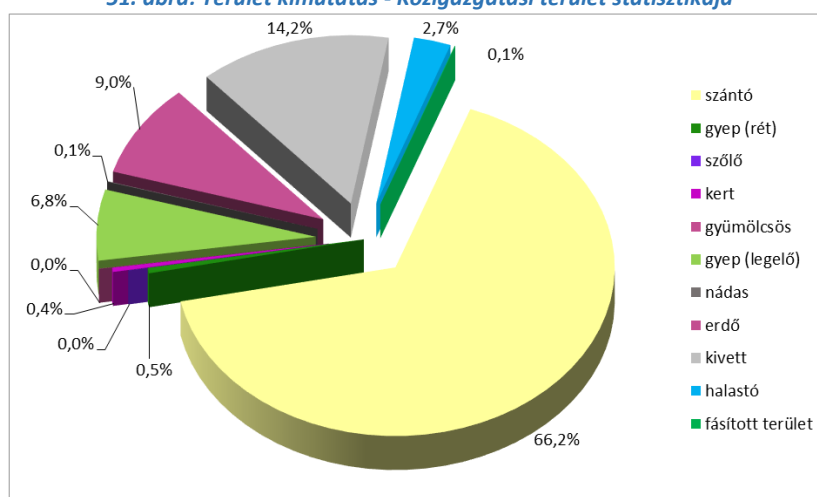
50. ábra: Terület kimutatás - Zártkert statisztikája

38. táblázat: Terület kimutatás - Közigazgatási terület statisztikája

Közigazgatási terület statisztikája		
művelési ág	összes művelési ág területe (ha)	összes művelési ág %-a
szántó	9860,99	66
gyep (rét)	77,43	0,5
szőlő	1,92	0,0
kert	61,11	0,4
gyümölcsös	2,24	0,0
gyep (legelő)	1012,40	6,8
nádas	7,68	0,1
erdő	1338,00	9,0
kivett	2114,17	14,2
halastó	409,04	2,7
fásított terület	7,97	0,1
ÖSSZESEN	14892,9	100

51. ábra: Terület kimutatás - Közigazgatási terület statisztikája

1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

Kunhegyesen jellemzően a beépítésre szánt területek a belterületen találhatók. A beépítésre szánt területek zöme lakóterület. A településen a beépítés intenzitása és jellege alapján kisvárosias, kertvárosias és falusias lakóterület és településközpont vegyes terület alakult ki. A településközpont vegyes területen a városközpontban a lakó és intézményi funkciójú épületek vegyesen találhatóak. Az intenzíven beépített, aprótelkes terület kisvárosi, míg a belterület zöme kertvárosias lakóterületbe sorolt, jellemzően kertés családirészes területek. A falusias lakóterületek, nagyobb gazdálkodásra alkalmas telkekkel a település peremterületén vannak. A lakóterület nagy részén kertvárosias környezetben földszintes vagy földszint + tetőtér beépítéses épületek épültek. A kis telekterületű sűrűn beépített lakóterületek és többlakásos tömbházak alkotta területek kisvárosias lakóterületek. Nagyobb lakótelep nem alakult ki, azonban a város központi részén többlakásos társasházak által beépült tömb is található. A belterületen kisebb gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató és környezetét nem zavaró ipari telephely is működik, a kisebb vállalkozások pedig lakóterületen, jellemzően magán és vállalkozási célú vegyes területen működnek. A belterületen és a belterület folytatásában a külterületen nagyobb összefüggő ipari – vállalkozási terület és mini ipari park a Kunmadarasi út melletti gazdasági terület. Ugyancsak ipari – gazdasági terület alakult ki a vasútállomás és vasútvonal melletti területeken és nagyobb ipari terület Tomajmonostora felé is található.

Beépítésre nem szánt területek

A külterület beépítésre szánt területek jellemzően a mezőgazdasághoz kötődő telephelyek, állattartó telepek, takarmánytárolók.

A belterületen beépítésre nem szánt területek jellemzően a közterületek, valamint a zöldterületek és különleges területek. A közterületekhez soroljuk az utakat és azok csomópontját, a zöldterületek pedig jellemzően közpark, játszótér területek. Beépítésre nem szánt területekhez soroljuk különleges területként a temetőket és kegyeleti parkot, a sportpályát, és a be nem épített területeket, melyek egy része mélyfekvésű és természetközeli állapot alakult ki rajta..

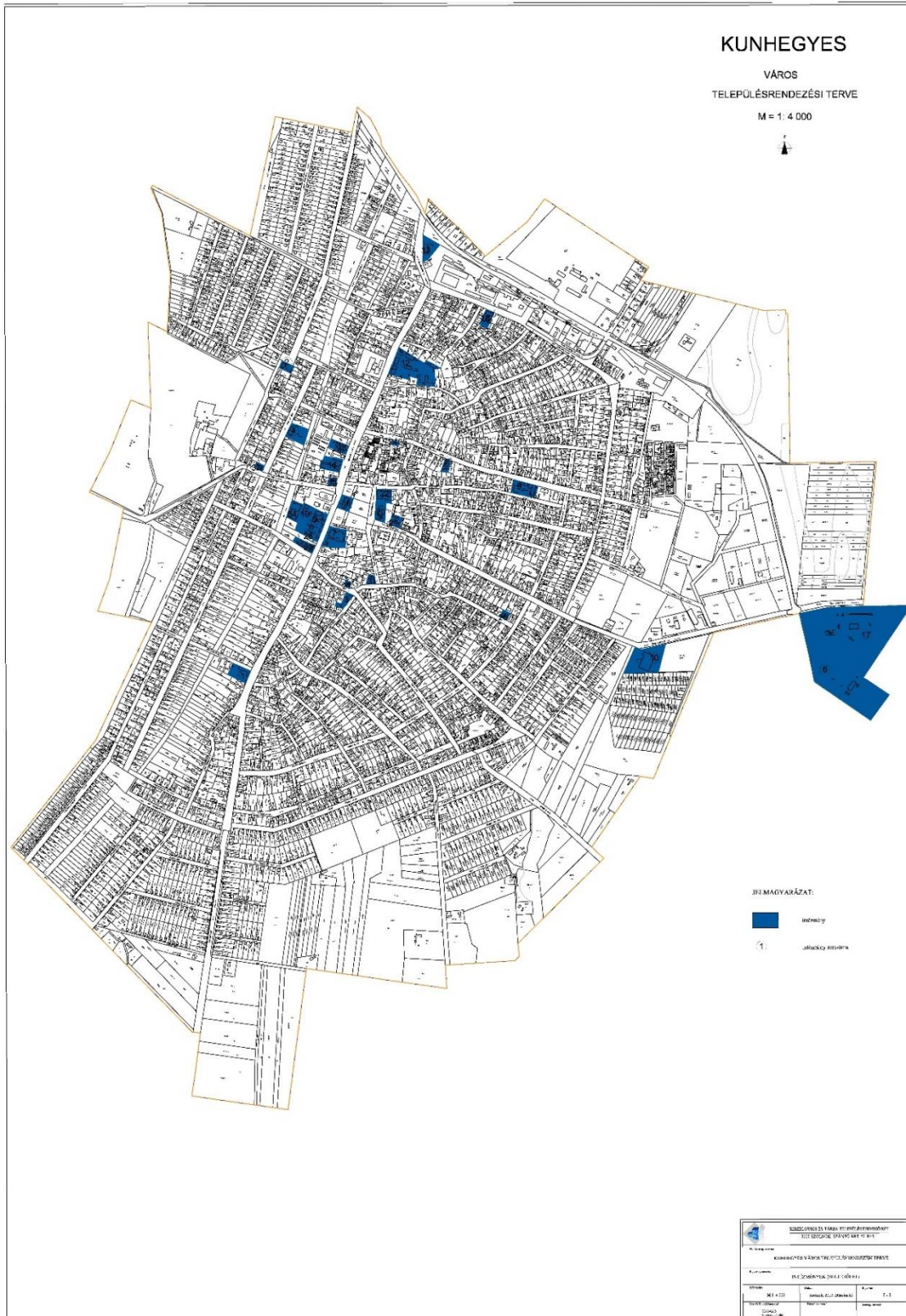
A beépítésre nem szánt területek zöme a külterületen helyezkedik el. A város külterületének nagy része szántó terület, ahol szántóföldi növénykultúrákat termesztenek, több területrészen legelőterületek találhatóak. A külterületet szabdalja a Nagykunsági főcsatorna, az erdőterületek, és jelentős vízfelület a Báhalmai halastavak Kunhegyes közigazgatási területén lévő része.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

1.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)

Kunhegyes intézményellátottsága a város nagyságához képest megfelelő. Intézményeik egy része a város lakosain túl a környező településeket is ellátja.

42. térkép: Intézmények

Forrás: saját szerkesztés

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

Az alulhasznosított, barnamezős területek közé azokat az egykori gyártelepeket, üzemeket soroljuk, melyek több éve, évtizede hasznosítás nélküliek, az épületek, építmények csak bontással, vagy teljes felújítással, rehabilitációval tehetők termelésre alkalmassá. Ezen telepek jellemzően funkcióváltással, a jelen kor és gazdasági környezet igényei szerint újulhatnak meg.

Ide soroljuk az alulhasznosított területeket is, melyeknél csak a terület egy része hasznosított, a többi a terület funkcióváltásra, felújításra, vagy teljes átalakításra vár.

Kunhegyesen a volt Budapesti Híradástechnikai és Gépgyár (közismert néven BHG) telepe sorolható ide a Tomajmonostori út mellett. *Kunhegyes Város Önkormányzata értékesítette a BHG telephelyét, mely magántulajdonban van. A terület rehabilitációja még nem történt meg.*

42. kép: A volt Budapesti Híradástechnikai és Gépgyár (BHG)

Forrás: saját fénykép

1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

A konfliktussal terhelt területek közé soroljuk Kunhegyes 3 lehatárolt szegregációs területét, valamint azokat a be nem épített területeket, melyek rendezésre várnak. A lezárt, rendezetlen temető is ezen területek közé sorolható.

Ugyancsak konfliktussal terhelt területek azok a nem hasznosított, vagy alulhasznosított ipari, gazdasági telephelyek, melyek településképi szempontból beavatkozásra várnak.

A szegregáció lehatárolására a 2011. évi népszámlálás adatsorai állnak rendelkezésre. Konfliktussal terhelt területek közé sorolhatók a barnamezős területek.

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

Kunhegyes város telekterület méret vizsgálata alapján megállapítható, hogy a városban többféle településszerkezeti egységet különböztethetünk meg.

A település belső szerkezetét kétféle megközelítésben lehet vizsgálni.

Kunhegyes Város MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A klasszikus morfológia elsősorban a települési utcahálózat vizsgálata alapján különíti el az alaprajzi típusokat, míg a funkcionális morfológia elsősorban a települési szerepkörök térbeli rendjét vizsgálja. A klasszikus morfológia alapján általában a városok összetettebb típust képviselnek, vagyis többféle morfológiai, alaprajzi alaptípus keverékéből tevődik össze. Valamely település morfológiája a kialakulásához, az alapításához kötődik. Alapvetően meghatározó, hogy létrejött-e fokozatos, hosszú történeti folyamat eredménye, vagy meghatározott alapításhoz kötődik.

Kunhegyes város településtörténetéből adódóan a fent leírt klasszikus morfológia szerint hosszú történeti folyamat típusát képviseli.

A belterület telekosztására és utcahálózatára nem egységes kép jellemző. A település központjában, a református templom körül alakult ki régen a település magja, és eköré települtek fontosabb közintézmények is. A telekosztásra ebben a magban szabálytalan méret és alak jellemző. A központi területre apró, szabálytalan alakú telkekkel találkozunk, mely a halmazos településszerkezet jellemzője. Az utcahálózatnál sem figyelhető itt meg a merőlegesség és a párhuzamosság. Jellemzőek erre a területre az elágazások terei, a kiteresedések, kiszögellések, zsákutcák.

A belső mag körül később kialakult lakógyűrű már szerkesztett telekosztást mutat, ez szabályos alakú és méretű telkeket és utcahálózatot eredményezett.

A körgyűrű mentén és azon túl már szabályos telkekkel találkozunk és általában a tömbökön belül hasonló telekterületek alakultak ki.

A telekméretre jellemző, hogy míg a keleti és déli rész peremterületein nagyobb telekméretetek vannak, addig a nyugati részen és az északnyugati lakóterületeken kisebb, szabályos telkekkel találkozunk.

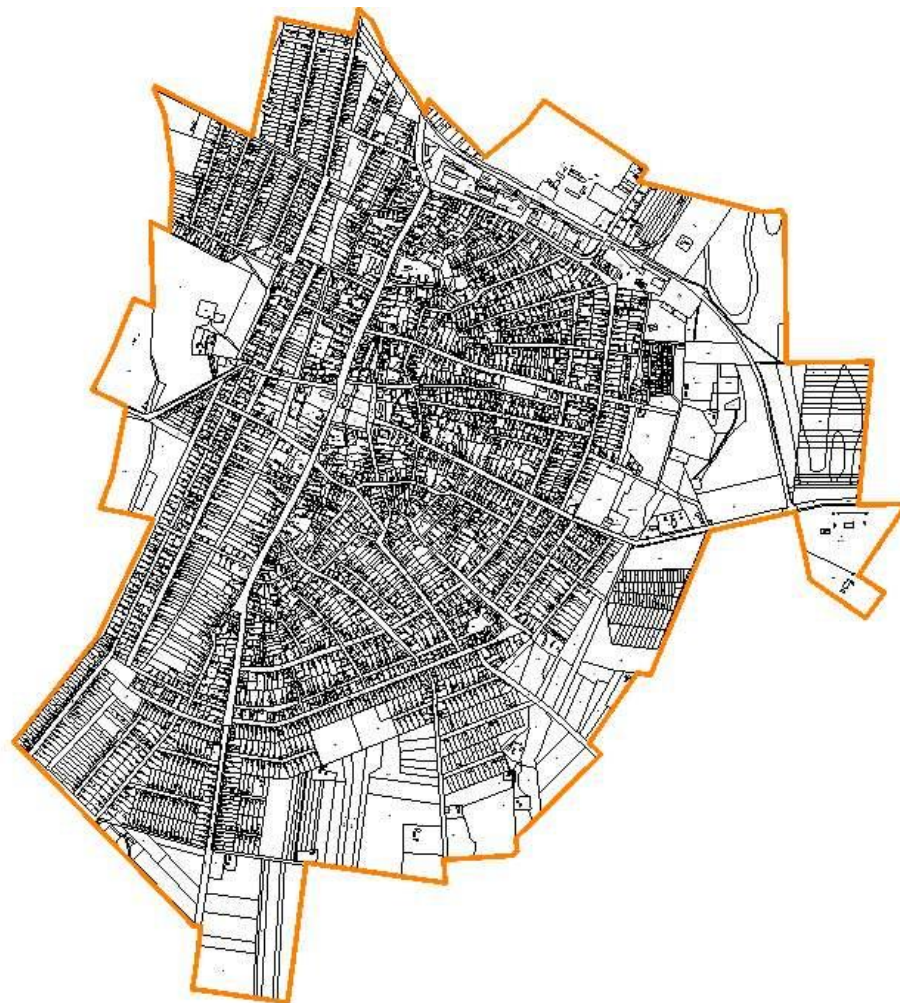
A külterületen egykor tanyák voltak, azonban mára a külterületi lakónépség szinte teljesen eltűnt. Napjainkban a külterületen állattartó majorok, és kevés számú lakott tanya található.

43. térkép: Kunhegyes térképi ábrázolása

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

44. térkép: Kunhegyes város belterületének jelenlegi szerkezete

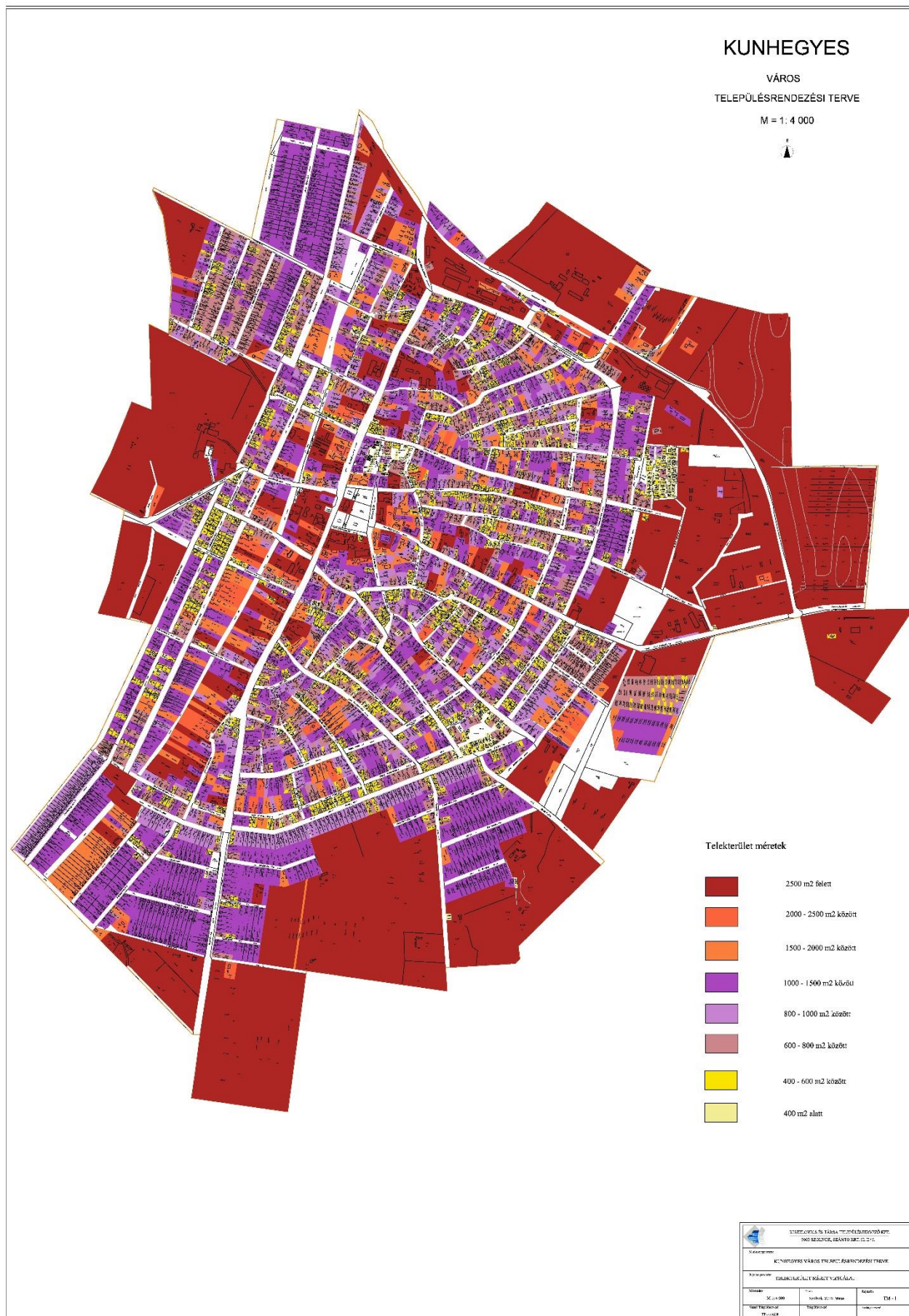
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

45. térkép: Kunhegyes közigazgatási területének jelenlegi szerkezete

Kunhegyes Város MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

46. térkép: Telekterület méret vizsgálát (TM-1)

1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat

A településen az ingatlanok tulajdonjelleg szerint állami, önkormányzati, magán és egyházi tulajdonban vannak. A magántulajdonú ingatlanok nagy része magánszemélyeké, míg kisebb hányad magán tulajdonú gazdasági társaságoké. Az egyházak ingatlanai közé a templomok, parókia, plébánia, iskolák, valamint a temetők területei tartozik.

1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az önkormányzati tulajdonkataszter az önkormányzat adatközlése alapján került térképi ábrázolásra a külterület az ÖT-1 tervlapon, míg a belterület az ÖT – 2 tervlapon került ábrázolásra. A külterületen a feltáróutak nagy része, kisebb mezőgazdasági területek önkormányzati tulajdonúak. A belterületen az utak nagy része, a Kakat belvízcsatorna, az intézmények, a strand területe, valamint be nem épített területek elsősorban a keleti, délkeleti részen önkormányzati tulajdonú.

Az önkormányzat 2023. évi adatszolgáltatása alapján az elmúlt öt évben az alábbi önkormányzati tulajdon vételek és eladások voltak:

Belterület

Önkormányzati tulajdon vétel:

<i>Megnevezés</i>	<i>Cím</i>	<i>Hrsz</i>
<i>bérlakás</i>	<i>Kolbászszek utca 31.</i>	<i>1704</i>
<i>bérlakás</i>	<i>Zádor utca 63.</i>	<i>1634</i>
<i>szociális bérlakás</i>	<i>Malom utca 1</i>	<i>1585/1</i>

Önkormányzati tulajdon eladás:

<i>Megnevezés</i>	<i>Cím</i>	<i>Hrsz</i>
<i>önkormányzati ingatlan</i>	<i>Purgány utca 5.</i>	<i>1326</i>
<i>agyaggödör</i>		<i>909/1 és 909/2</i>
<i>beépítetlen terület</i>	<i>Szivárvány utca 16</i>	<i>3385</i>
<i>önkormányzati ingatlan</i>	<i>Nyár utca 49</i>	<i>3353</i>
<i>önkormányzati ingatlan</i>	<i>Kuthlen vezér utca 26</i>	<i>1166</i>
<i>önkormányzati ingatlan</i>	<i>Ady Endre utca 2.</i>	<i>446</i>
<i>beépítetlen terület</i>	<i>Szivárvány utca 48.</i>	<i>3401</i>
<i>önkormányzati ingatlan</i>	<i>Bethlen Gábor utca 6/a.</i>	<i>2031</i>
<i>beépítetlen terület</i>	<i>Szivárvány utca 10.</i>	<i>3382</i>
<i>beépítetlen terület</i>	<i>Szivárvány utca 12.</i>	<i>3383</i>
<i>beépítetlen terület</i>	<i>Szivárvány utca 14.</i>	<i>3384</i>
<i>beépítetlen terület</i>	<i>Szivárvány utca 20.</i>	<i>3387</i>
<i>beépítetlen terület</i>	<i>Szivárvány utca 32.</i>	<i>3393</i>
<i>önkormányzati ingatlan</i>	<i>Arany János utca</i>	<i>264</i>

külterület

<i>Megnevezés</i>	<i>Cím</i>	<i>Hrsz</i>
<i>földrészlet</i>	<i>Külterület</i>	<i>0958/18</i>

A tervlapokon aktualizálásra került az önkormányzati tulajdon 2023. májusi állapot szerint.

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

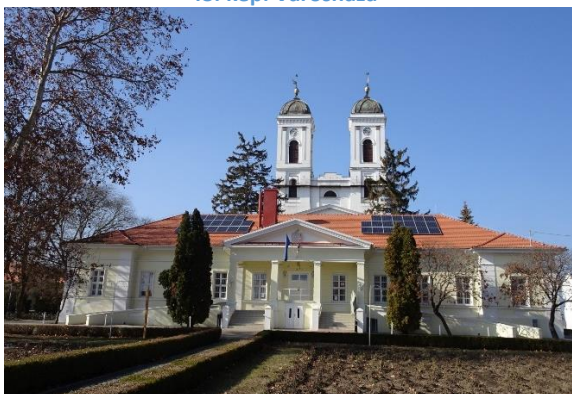
A hivatalos alaptérkép állomány mellett az épületállomány és környezet geodéziai felmérése nem szükséges.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1. A funkció, kapacitás

Kunhegyes teljes belterületének zömét a magántulajdonú lakóingatlanok alkotják. A lakóingatlanokat elsődlegesen lakó célokra használják. A főbb utak mellett megfigyelhető a lakóingatlanok vegyes célú használata elsősorban kisebb szolgáltató, kereskedelmi jellegű családi vállalkozások működnek az ingatlan egy részében. A lakóingatlanoknál mind a telekhasználat, mind az életvitel szempontjából több típust különböztetünk meg a városon belül. A mini lakótelepen, a városközpont többemeletes épületeinek lakásai lakó célokat szolgálnak. A kisebb telekterületű sűrűbben beépült részeken elsősorban csak dísz vagy pihenő kertek alakultak ki, míg a peremrészekén lévő nagyobb telkeknél két folyamat is megfigyelhető, egyrészt a pihenőkertek elterjedése kisebb számban, és a hagyományos, gazdálkodásra alkalmas udvarok művelése. ***A településen az elmúlt időszakban az ingatlan adás – vétel nagyobb számú volt és önkormányzat építési telkek is eladásra kerültek, de az eladó ingatlanok az igényeket biztosítani tudják.*** Az intézményeket az adott funkciónak megfelelően használják. A városháza felújítása és energetikai korszerűsítése befejeződött, a megújuló energiahasználat tetősíkra helyezett napelemekkel biztosított.

43. kép: Városháza

Forrás: saját fénykép

44. kép: Művelődési Ház

Forrás: saját fénykép

A művelődési ház mérete és funkciója az igényeket kielégíti. A település könyvtára műemlék épület, az igényeket kielégíti. ***A Könyvtár épületének felújítása a TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című projektben tervezett. Jelenleg tervezési folyamat zajlik. (Akadálymentesítés, villamoshálózat, épületgépészet, nyílászárók cseréje, pince szellőzésének megoldása, vendégmosdók kialakítása tervezett)***

45. kép: Könyvtár

Forrás: saját fénykép

Egyházi intézmények terén templomok közül a településen református, római katolikus templom és buddhista imaház található.

46. kép: Református templom

Forrás: saját fénykép

47. kép: Római katolikus templom

Forrás: saját fénykép

48. kép: Buddhista imaház

Forrás: saját fénykép

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Orvosi ellátás szempontjából a központi orvosi ügyeleten és rendelőn túl házi orvosi rendelők is találhatóak, valamint mentőállomás és gyógyszertárak, továbbá működik a Kunhegyesi Szakorvosi és Ápolási Intézet. Szakorvosi rendelések közül gyermekorvos és fogorvos található a településen, valamint védőnői szolgálat működik.

49. kép: Egészségügyi épület

Forrás: saját fénykép

Szociális ellátás terén családsegítő központ, idősek otthona (családi napközi) és házi betegápolás működik.

Oktatási intézmények tekintetében egyházi és állami iskola, óvoda, bölcsőde található Kunhegyesen, valamint gimnázium kihelyezett tagozata, szakképző iskola és művészeti iskola.

50. kép: Iskolaépület

Forrás: saját fénykép

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

51. kép: Iskolaépület 2

Forrás: saját fénykép

A sportolási, szabadidős intézményekhez sorolhatjuk a strandfürdőt, a kistérségi tornatermet és a Siloám Gyógy és Wellness, Rekreációs Központot.

52. kép: Strandfürdő bejárat

Forrás: saját fénykép

53. kép: Egészségügyi szolgáltatás

Forrás: saját fénykép

A településen rendőrös és tűzoltóság is található.

1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

Kunhegyes lakóterületein a jellemző beépítési mód az oldalhatáron álló családirházas beépítés. A beépítés mértéke a telekterülettől függő, az elaprózódott kisebb telkeken nagyobb, 40% körüli a beépítés, az átlagos méretű telkeken a beépítés 30% alatt van. A központi rész és a társas intenzívebb beépítésű és a beépítési mód is eltér, a többlakásos tömbházak úszótelken helyezkednek el, szabadonálló beépítéssel, míg a városközpont magasabb beépítési százaléku részein zárt sorú beépítéssel találkozunk. Az oldalhatárra épült családirházas területek előkert tekintetében változatos képet mutatnak, a településen belül jelentős számú az előkert nélküli a beépítés, mely az apró telekmérettel magyarázható. Másol 3-5 méteres előkertek vannak, és találunk utcaszakaszokat ahol változó az előkert méret. A település központi részén lévő intézmények egy része szabadon álló, de méreteik miatt a telek szélességének hangsúlyos elemei. Az intézményi terület sűrűsége és beépítési százaléka nagyobb a családi házas területeknél, jellemzően 50 % körüli a beépítettség. A főbb utak mentén a zárt sorúsodás is megfigyelhető, utcával párhuzamos gerincű, gyakran udvar felé befelé hajló házak egymáshoz építve, vagy kisebb oldaltelek távolságra telepítve alkotnak utcaképet. A település peremterületén a beépítés intenzitása kevesebb a többi lakóteleknél, 25-30 % körüli beépítéssel találkozunk az oldalhatáron álló épületelhelyezéssel épület családirházas övezetekben.

54. kép: Oldalhatáron álló épületelhelyezés különböző előkert mérettel a Zádor utca egy szakaszán

Forrás: saját fénykép

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

55. kép: A központi részen a zárt sorúsodó beépítés mellett szabadon álló épületelhelyezés is megfigyelhető.

Forrás: saját fénykép

56. kép: Előkert nélküli beépítés, zárt sorúsodó beépítési móddal

Forrás: saját fénykép

57. kép: Előkert nélküli családi házas beépítés, oldalhatáronálló beépítési móddal, keskeny telkeken

Forrás: saját fénykép

58. kép: Oldalhatáron álló épületelhelyezés, előkertekkel

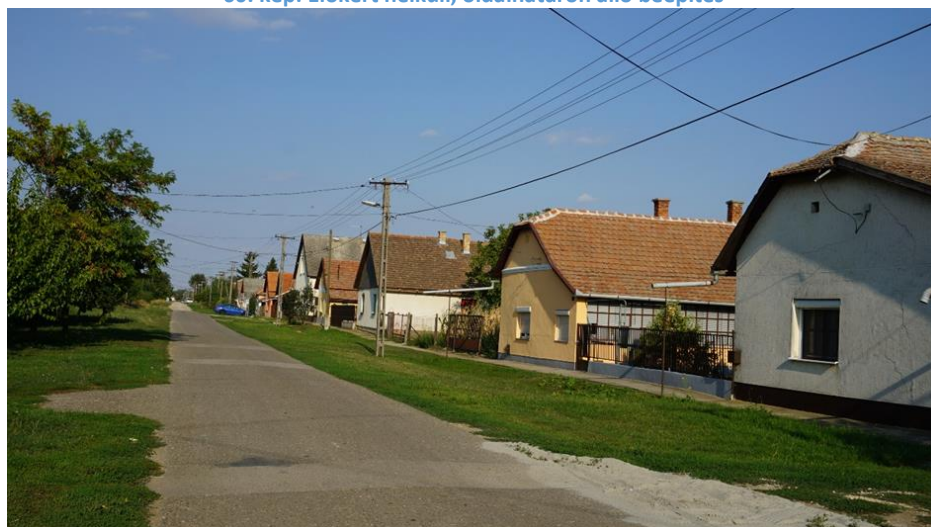
Forrás: saját fénykép

59. kép: Családiházak részen oldalhatáron álló épületelhelyezés előkertekkel

Forrás: saját fénykép

60. kép: Előkert nélküli, oldalhatáron álló beépítés

Forrás: saját fénykép

61. kép: Viszonylag újépítésű részen, oldalhatáron álló beépítés, előkertes épületelhelyezéssel, tetőtér beépítéses épületekkel

Forrás: saját fénykép

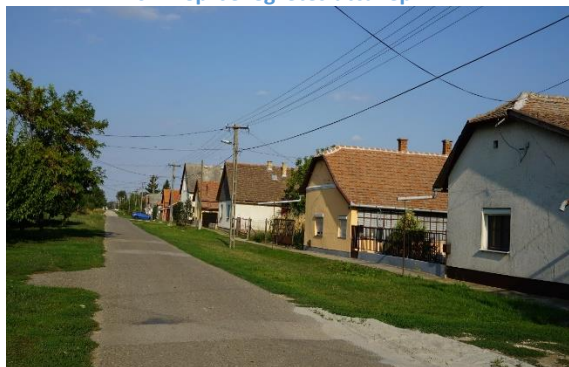
1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom

Kunhegyes város lakóterületein a jellemző szintszám a földszint, vagy földszint + tetőtérbeépítéses családház. A lakóutcák nagy részén a sáttetőt lakóházak és utcára merőleges gerincű tetőtér beépítéses, vagy anélküli épületek vannak, az újabban épült épületek között alacsonyabb tetőhajlásszögű összetett alaprajzú és tetőidomú családházakat is találunk. A történelmi városrészekben utcával párhuzamos gerincű épületekkel találkozunk, melyeknek jellemzően a belmagassága az átlagosnál magasabb, így az épületmagasság is meghaladja az újonnan épült családházakét. A lakótelepen találjuk a legmagasabb lakóépületeket, a földszint+2, vagy földszint + 3 emeletes épületek vannak. Ennél a magasságnál jellemzően az 1-2 emeletes közintézmények is alacsonyabbak, egyedül a nagyobb gazdasági építmények és a templomok magassága haladja ezt meg.

1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

A településkarakterre jellemző, az utcaképekre jellemző, hogy az előkert nélküli családházak beépítésű utcákon a közlekedési felület és a telekhatár közötti zöldsáv növényzettel beültetett, fásított, így egy zöldbe ágyazott kertvárosias utcakép fogadja az arra járókat. Egyes utcaképek harmonikusak, az épülettípusok, magasságok közel megegyeznek, a beépítési mód és előkert azonos.

62. kép: Jellegzetes utcakép 1.

Forrás: saját fénykép

63. kép: Jellegzetes utcakép 2.

Forrás: saját fénykép

Más részeken a fokozatos átépülés miatt a régebbi típusú lakóházak mellett a sátoztetős épület és a tetőtér beépítéses is megtalálható, jellemzően azonban az épület-elhelyezések telkenként – egy-két kirívó példától eltekintve – megegyeznek. Épülettípusok tekintetében jellemző az utcával párhuzamos, polgári típusú nagyobb belmagasságú épület, melynek másik, utcára merőleges gerincű tetővel épített változata is több helyen fellelhető.

A központi részen intézmények tekintetében találkozunk 1 -2 emeletes épületekkel, melyek az utcaszakasz hangsúlyos épületei. A régebbi típusú népi lakóházak mellett az 1960-as évektől épült sátoztetős családiházak is megtalálhatók és jellemzően a város külsőbb részein és leszórtan a belterületen az 1980-as évektől tetőtérbeépítéses vagy anélküli utcára merőleges gerincű családiházak.

64. kép: Jellegzetes családi lakóház 1.

Forrás: saját fénykép

66. kép: Jellegzetes családi lakóház 5.

Forrás: saját fénykép

65. kép: Jellegzetes családi lakóház 2.

Forrás: saját fénykép

67. kép: Jellegzetes családi lakóház 6.

Forrás: saját fénykép

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

68. kép: Jellegzetes családi lakóház 7.

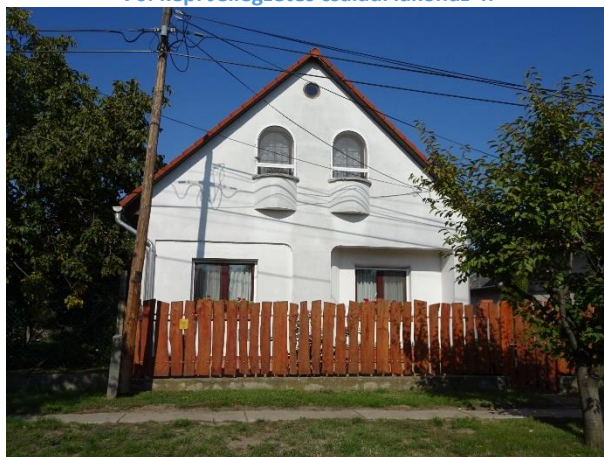
Forrás: saját fénykép

69. kép: Jellegzetes családi lakóház 8.

Forrás: saját fénykép

70. kép: Jellegzetes családi lakóház 4.

Forrás: saját fénykép

A többlakásos tömbházak a településen a központi részen vannak és földszint + 2-3 emeletesek.

71. kép: Többlakásos társasházak

Forrás: saját fénykép

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

Településszerkezet történeti alakulása, történeti településmag.

„Első említésekor kétségtelenül egyházas hely és nem kun, hanem magyar település volt, amely csak a török hódoltság idején csatlakozott a Nagykunsághoz, s vált kun jogú helyé. A XVI. sz. közepétől Kunhegyesnek emlegetik, de a Kolbásszék községei között nem találjuk meg. 1557- 58- ban a gyulai várhoz tartozott, s így osztozott Kunszentmárton, Mesterszállás és Túrkeve sorsában.

Kunhegyes még 1686- ban is szerepelt a lakott helyek között. Valószínűleg a második tatárbetörés tette pusztává, s került ekként feljegyzésre 1699- ben, azonban 1702- ben már mint a Nagykunság egyik községét adták el. Lakossága 1701- ben települt vissza, de a szabadságharc idején Rákóczi a kunhegyesieket is rakamazi birtokaira menekítette a többi nagykunsági település népességével együtt. A Rákóczi szabadságharc után lakói hazatértek. Ettől kezdve fejlődése töretlen, népessége egyenletesen növekedett.” (Forrás: Adatok Szolnok Megye Történetéből)

A belterület telekosztására és utcahálózatára nem egységes kép jellemző. A település központjában, a református templom körül alakult ki régen a település magja, és eköré települtek fontosabb közintézmények is. A központi részen a telekstruktúra, településszerkezet lényegesebb beavatkozás nélkül eredeti formájában megmaradt. A főbb utak mentén, a történelmi magban a találjuk a főbb intézményeket, a hatalmas méretű református templommal szemben a városházát, a templom mellett az egyik, vele szemben a másik általános iskola. A Kossuth Lajos út mentén a nagyobb intézmények, a posta, a volt takarékbank, a jellegzetes polgári lakóházak sorakoznak.

Forrás: saját szerkesztés

A telekosztásra ebben a történelmi magban szabálytalan méret és alak jellemző. Az utcák jellemzően szabálytalanok, az egykori spontán kialakult telekhatárokat követik, azonban már egyes utcaszakaszokon valószínűsíthető későbbi telekhatárrendezés miatti kiegyenesítés. Az intézmények és nagyobb polgári lakások jellemzően nagyobb telekméretein túl, a főbb utak által határolt belsőutak mentén aprótelkes családiházak részekkel is találkozunk.

A belső mag körül később kialakult lakógyűrű már szerkesztett teleosztást mutat, ez szabályos alakú és méretű telkeket és utcahálózatot eredményezett. Ez egy később kialakult és beépített rész, melynek épületállománya is különbözik a történelmi városmagtól. Ezen a területen jellemzően a közel egyidőben történt beépítés miatt jellegében azonos típusú épületeket találunk.

A település szerkezetén elkülöníthető a történelmi településmag és a körgyűrűn kívüli szabályos, párhuzamos – merőleges utcahálózat alkotta újabb településrész.

1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésfelügyeleti és Örökségvédelmi Osztály adatszolgáltatása alapján Kunhegyesen az alábbi lelőhelyek találhatóak (2023.05.09. napi adatszolgáltatás alapján):

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

39. táblázat: Régészeti lelőhelyek

azonosító	település	lelőhelyszám	név	védelem	HRSZ	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
32786	Karcag	26	Törökbori-halom	szakmai	0519/1, 0588, 0368/1	779392	220632
25548	Kenderes	5	Hármas-halom	szakmai	0432/1, 0109, 0950, 0916, 0507/2, 0499, 0507/1, 0505/2	778680	215731
32809	Kunhegyes	1	Cibak-halom	szakmai	0648/37	767380	223367
32810	Kunhegyes	2	Hármas-halom	szakmai	013/2, 011/4, 011/6, 011/7, 011/3, 011/12, 011/13, 011/14, 014, 011/2	770066	228838
32811	Kunhegyes	3	Jaj-halom	szakmai	0641/5	769270	222407
32812	Kunhegyes	4	Kettős-halom	szakmai	0626, 0587/8	770407	221936
32813	Kunhegyes	5	Nagy-Purgány-halom	szakmai	0450/10, 0450/6	773482	221313
32917	Kunhegyes	6	Jaj-halom lábánál	szakmai	0425/16, 0425/17	777624	219078
32918	Kunhegyes	7	Nagyállás-halom	szakmai	0400/21, 0400/14	777998	220657
32921	Kunhegyes	8	Kunhegyes 4. sz. lh.	szakmai	0400/16, 0400/17, 0400/18, 0400/20, 0409, 0399/1, 0356	776035	221603
32922	Kunhegyes	9	Akasztó-halom	szakmai	0620/5	771272	223166
32923	Kunhegyes	10	Fehér-halom	szakmai	0157/25	778179	223726
73143	Kunhegyes	11	Kárászoslapos	szakmai	01107/29	765027	227547
77647	Kunhegyes	12	Vénkert I.	szakmai	4719, 4720, 4718, 4708, 4707, 4709, 4711, 4712, 4710, 4713, 4714, 4715, 4716, 4717, 4909, 4910, 4913, 4912, 4914, 4915, 4911, 4903/1, 4906, 4907, 4908, 4706, 4705	770128	227389

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

<i>azonosító</i>	<i>település</i>	<i>lelőhelyszám</i>	<i>név</i>	<i>védelem</i>	<i>HRSZ</i>	<i>EOV Y koordináta</i>	<i>EOV X koordináta</i>
32878	Tiszagyenda	15	Vágott-halom	szakmai	0121/6, 01113/2, 01113/3	763638	227559
56193	Tiszagyenda	16	Vágott-halmi dűlő	szakmai	0122, 01114/9, 0121/2, 016/2, 0121/3, 0121/4, 0121/6, 0121/5, 01113/2, 01113/3, 01113/1	763458	227734

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal (2023.05.09. adatszolgáltatás)

41. táblázat: Műemlékek

Törzsszám	azonosító	cím	megnevezés	hrsz
4055	6017	Szabadság tér	Református templom	448
4056	6016	Dózsa György út 40.	Szentháromság római katolikus templom	2275
4057	6018	Tanya1627	Szélmalom	1511/1, 1511/2
8942	6014	Ady Endre út 2.	Városi könyvtár	447

Forrás: Lechner Lajos Tudásközpont

1.14.6.6. A műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

A településen védett történeti kert, temető és temetkezési emlékhely ugyan nem található, azonban régi temető igen.

1.14.6.7. Műemléki terület, történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Kunhegyes város területén a Lechner Tudásközpont 2017. évi tájékoztatása alapján a következő műemléki környezetet határolhatjuk le:

42. táblázat: Műemléki környezetet

Sorszám	Cím	Megnevezés	Helyrajzszám
1	Kunhegyes, Dózsa György út 40	Szentháromság Római katolikus templom	2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2276, 2349, 2459, 2460/1, 2460/2, 2461/1
2	Kunhegyes, Szabadság tér	Református templom	1967, 244, 445, 446, 447, 449, 450, 456, 617

Forrás: Lechner Tudásközpont

1.14.6.8. Nemzeti emlékhely

A településen nemzeti emlékhely nem található.

1.14.6.9. Helyi védelem

1. helyi művi védelem alatt álló épületek:

- 1.1. *Kunkapitány háza, Kunhegyes Tomaji utca 9. (hrsz: 2427)*
- 1.2. *Iskola épület, Kunhegyes Kossuth Lajos út 43. (hrsz: 1963)*
- 1.3. *Egykori takarékbank épület, Kunhegyes, Kossuth Lajos út 39. (hrsz: 2344/1)*
- 1.4. *Városháza, Kunhegyes, Szabadság tér 1. (hrsz: 1967)*
- 1.5. *Központi Orvosi Rendelő, Kunhegyes, Dózsa György út 4. (hrsz:2323/6)*
- 1.6. *Bölcsőde, Kunhegyes, Arany János út 26/a (hrsz: 255)*
- 1.7. *Volt járásbíróház épülete, Kunhegyes, Kossuth Lajos út 41. (hrsz: 2343/2)*
- 1.8. *Lakóépület, Kunhegyes, Kossuth Lajos út 7/a. (hrsz: 2885/2)*
- 1.9. *Lakóépület, Kunhegyes, Kossuth Lajos út 50. (hrsz: 427/2)*
- 1.10. *Rendőrség, Kunhegyes, Rákóczi Ferenc út 8. (hrsz: 2016)*

- 1.11. *Szent Imre Katolikus Ált. Iskola, Kunhegyes, Dózsa György út 38. (hrsz:2277) (helyi védelmi rendeletben viselt elnevezése az épületnek)*
- 1.12. *Erzsébet Malom, Kunhegyes, Tiszagyendai út (hrsz: 3246/2)*
- 1.13. *Garay utcai óvoda épülete, Kunhegyes, Garay utca 2. (hrsz: 5)*

2. *helyi művi védelem alatt álló épület részletek:*
 - 2.1. *Volt kenyérgyár Rákóczi úti homlokzata, Kunhegyes, Rákóczi út 58. (hrsz: 2171)*
 - 2.2. *Postahivatal, Kunhegyes, Kossuth Lajos út 37.(hrsz: 2345/1), Kossuth Lajos úti homlokzata*
 - 2.3. *Lakóépület, Kunhegyes, Kossuth Lajos út 6. (hrsz: 352) utcai homlokzata*
 - 2.4. *Lakóépület, Kunhegyes, Kossuth Lajos út 4. (hrsz: 351) utcai homlokzata*
 - 2.5. *Lakóépület, Kunhegyes, Kossuth Lajos út 47. (hrsz: 1961) Kossuth és Zádor utcai homlokzata*

3. *helyi területi védelem:*
 - 3.1. *Kunhegyes, Zádor utcai „macskaköves út” (hrsz: 1457)*

4. *helyi védett temető:*
 - 4.1. *Kunhegyes, 2180 hrsz-ú védett temető (kegyeleti park)*

5. *védelem alatt álló természeti értékek:*
 - 5.1. *Kunhegyes 318/14; 294; 406/1; 424; 454; 467; 483; 522; 672 hrsz-ú belterületi Kakat éri belvíz elvezető csatorna.*
 - 5.2. *Kunhegyes, Központi Park területe (hrsz: 1966), (hrsz: 1968), (hrsz:1970), (hrsz:1971), (hrsz:1972)*
 - 5.3. *Kunhegyes, Garay utcai gesztenyefasor (hrsz:2988)”*

Kunhegyes Városban helyi védelem alatt álló természeti érték a Kakat ér.

72. kép: A megújult Kakat-ér

Forrás: saját fénykép

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

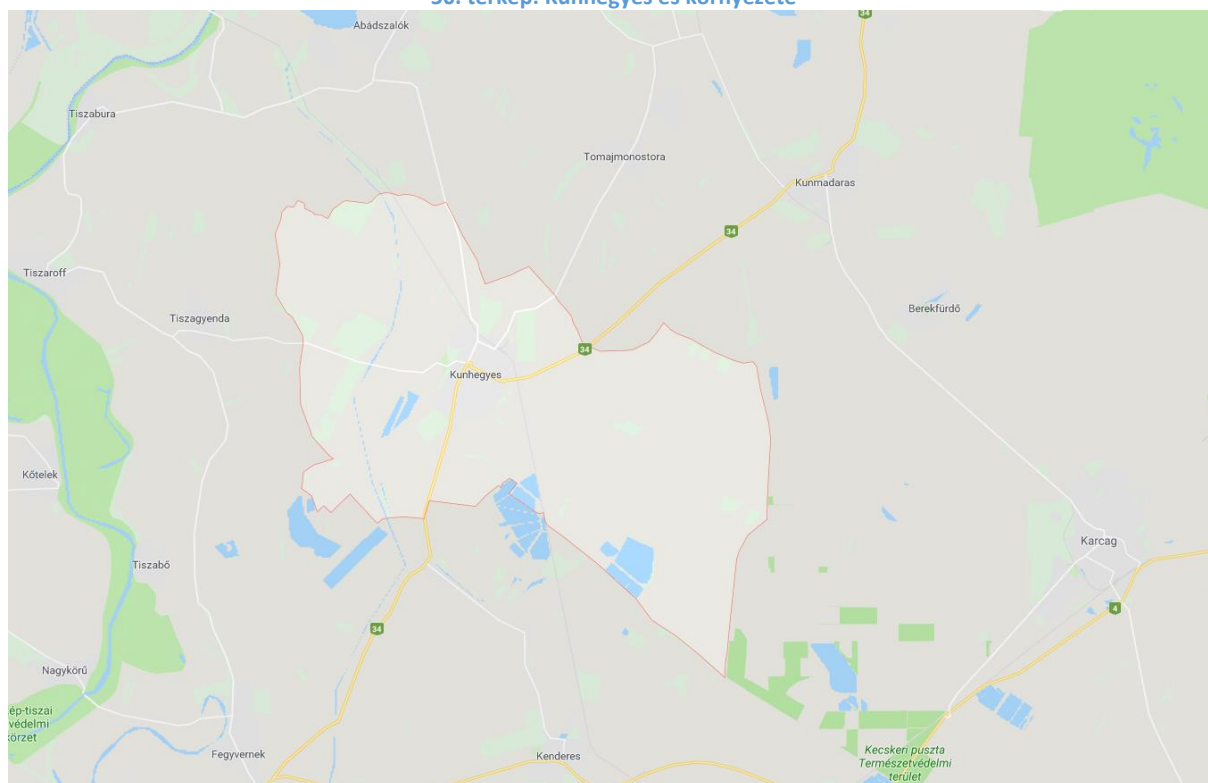
Az épített környezet konfliktusai, problémái a város belterületén lévő üresen álló területek. Problémát okoznak a szegregátumok is. Az épített környezet konfliktusai közé sorolhatjuk azokat a rossz állapotú épületeket, melyek az elmúlt évtizedek alatt nem lettek felújítva. A szegregált részekenél problémát okoz az épületek mellett a kertek elhanyagolt állapota is.

1.15. KÖZLEKEDÉS

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Kunhegyes város Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a vármegyeszékhelytől észak-keletre, mintegy 48 km-re található. A település közúti hálózati kapcsolata meglehetősen fejlett, dél – kelet irányban a 34. számú Tiszafüred - Fegyvernek másodrendű főút biztosítja a város országos közúthálózatba történő becsatlakozását. A 34. számú főúthoz csatlakozik a 3222. jelű Tiszagyenda – Kunhegyes összekötő út, valamint a város területén belül ágazik ki szintén a 34. számú másodrendű főútból a 3221. jelű Kunhegyes – Abádszalók összekötő út, valamint a 3217. jelű Kunhegyes – Tiszaszőlős összekötő út is, melyek a környező települések országos közúthálózatba való csatlakozását biztosítják. Az eddig említetteken felül Kunhegyes belterületén országos közutak tekintetében a 32325. jelű Kunhegyes állomáshoz vezető út található, mely a 3217. jelű összekötő útból válik ki.

50. térkép: Kunhegyes és környezete

Forrás: Google Maps

1.15.2. Közúti közlekedés

Az országos közutak hálózata:

Az országos közúthálózat részeként az alábbi utak érintik a várost:

A 34. számú Tiszafüred - Fegyvernek másodrendű főút Kunhegyest észak-keleti irányból éri el a 32+450 km szelvényben, majd a 102. Kisújszállás – Kál-Kápolna vasútvonal keresztezése után eléri a város belterületi szakaszát. A főút a belterületi szakaszán a Rákóczi utcán haladva, majd a városházát megkerülve a Kossuth Lajos utcán folytatja útját, kilépve a belterületből déli irányába folytatódik tovább, egészen az 42+645 km szelvényig, ahol elhagyja a település közigazgatási területét. A 34. számú másodrendű főút beépítési szélessége jellemzően 18,00 – 22,00 méter, burkolatának szélessége: 7,00 méter.

A 3222. számú Tiszagyenda - Kunhegyes összekötőút a települést a 4+734 km szelvényben éri el a város közigazgatási területét. Jellemzően nyugat – kelet irányban halad először külterületen a 9+850 km szelvényig, majd belterületen az 10+785 km végszelvényig, ahol csatlakozik a 34. számú főúthoz a

37+112 km szelvényben. Az összekötőút belterületi szakasza a Tiszagyendai út és az Ady Endre utcát öleli fel. Az összekötőút belterületi szakaszán a beépítési szélesség jellemzően 16,00 és 18,00 méter között változik. Az útburkolat szélessége: 6,00 méter.

A 3221. számú Kunhegyes - Abádszalók összekötőút a települést a 0+000 km – 5+840 km szelvények között érinti. A 34. számú másodrendű főút 37+080 km szelvényében válik ki, majd Kossuth Lajos utcaként északi irányban vezet az Abádszalóki útig. A település közigazgatási területét az 5+840 km szelvényben hagyja el. Az összekötőút belterületi szakaszán a beépítési szélesség jellemzően 22,00 méter. Az útburkolat szélessége: 6,00 méter.

A 3217. számú Kunhegyes - Tizzaszőlős összekötőút a települést a 0+000 km – 3+682 km szelvények között érinti. A 3221. jelű összekötőút 0+825 km szelvényéből válik ki, majd Széchenyi utcaként először dél-keleti, majd Tizzaszentimrei útként észak-keleti irányban halad. A település közigazgatási területét az 3+682 km szelvényben hagyja el. Az összekötőút belterületi szakaszán a beépítési szélesség jellemzően 24,00 – 30,00 méter között változik. Az útburkolat szélessége: 6,00 méter.

A 32325. jelű Kunhegyes vasútállomáshoz vezető út a város belterületén helyezkedik el, a Széchenyi utcába csatlakozva. A 3217. jelű összekötőút 0+375 km szelvényében lévő csomópontból indul észak – keleti irányban 75 méter hosszban. A 32325. jelű vasútállomáshoz vezető út burkolatának szélessége: 6,00 méter.

Az érintett 34. számú másodrendű főút, 3222. jelű összekötő út, 3221. jelű összekötő út, 3217. jelű összekötő út és 32325. jelű vasútállomáshoz vezető út, állami kezelésű országos közutakon a 2017. évben mért közúti forgalomszámlálási adatok alapján az alábbi értékek mutathatók ki:

34. számú Tiszafüred – Fegyvernek másodrendű főút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 3143 jármű/nap, azaz 3380 E/nap volt a 2021. évben.

A számlálás a 23+455 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2021. évben:	2036-ban:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	1869 j/nap x 1,258 =	2351 j/nap x 1,0 =	2351 x 0,15 =	353 E/óra
Autóbusz	60 j/nap x 1,119 =	67 j/nap x 2,5 = 168 x 0,15 =	25 E/óra	
Tehergépkocsi	899 j/nap x 1,466 =	1318 j/nap x 2,5 =	3295 x 0,15 =	494 E/óra
Motorkerékpár	49 j/nap x 0,885 =	43 j/nap x 0,8 = 34 x 0,15 =	5 E/óra	
Kerékpár	222 j/nap x 1,000 =	222 j/nap x 0,3 =	67 x 0,15 =	10 E/óra
Lassú járművek	44 j/nap x 1,432 =	63 j/nap x 2,5 = 158 x 0,15 =	24 E/óra	
	3143 j/nap	4064 j/nap	6072 E/nap	911 E/óra

A fentiek alapján várható forgalomnagyság a 2036. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **4064 j/nap**

- a mértékadó óraforgalom (MOF): **911 E/óra**

A megengedett forgalomnagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2036. évig a várható forgalomnagyságnak.

34. számú Tiszafüred – Fegyvernek másodrendű főút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 5572 jármű/nap, azaz 5022 E/nap volt a 2021. évben.

A számlálás a 36+900 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2021. évben:	2036-ban:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	2611 j/nap x 1,258 =	3285 j/nap x 1,0 =	3285 x 0,15 =	493 E/óra
Autóbusz	165 j/nap x 1,119 =	185 j/nap x 2,5 =	463 x 0,15 =	69 E/óra
Tehergépkocsi	996 j/nap x 1,466 =	1460 j/nap x 2,5 =	3650 x 0,15 =	548 E/óra
Motorkerékpár	86 j/nap x 0,885 =	76 j/nap x 0,8 = 61 x 0,15 =	9 E/óra	
Kerékpár	1631 j/nap x 1,000 =	1631 j/nap x 0,3 =	489 x 0,15 =	73 E/óra
Lassú járművek	83 j/nap x 1,432 =	119 j/nap x 2,5 =	298 x 0,15 =	45 E/óra
	5572 j/nap	6756 j/nap	8245 E/nap	1237 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2036. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **6756 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **1237 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2036. évig a várható forgalom nagyságnak.

34. számú Tiszafüred – Fegyvernek másodrendű főút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 4956 jármű/nap, azaz 4356 E/nap volt a 2021. évben.

A számlálás a 38+665 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2021. évben:	2036-ban:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	2391 j/nap x 1,258 =	3008 j/nap x 1,0 =	3008 x 0,15 =	451 E/óra
Autóbusz	38 j/nap x 1,119 =	43 j/nap x 2,5 = 108 x 0,15 =	16 E/óra	
Tehergépkocsi	923 j/nap x 1,466 =	1353 j/nap x 2,5 =	3383 x 0,15 =	507 E/óra
Motorkerékpár	318 j/nap x 0,885 =	281 j/nap x 0,8 =	225 x 0,15 =	34 E/óra
Kerékpár	1244 j/nap x 1,000 =	1244 j/nap x 0,3 =	373 x 0,15 =	56 E/óra
Lassú járművek	42 j/nap x 1,432 =	60 j/nap x 2,5 = 150 x 0,15 =	23 E/óra	
	4956 j/nap	5989 j/nap	7246 E/nap	1087 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2036. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **5989 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **1087 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2036. évig a várható forgalom nagyságnak.

34. számú Tiszafüred – Fegyvernek másodrendű főút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 3671 jármű/nap, azaz 4296 E/nap volt a 2021. évben.

A számlálás a 44+200 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2021. évben:	2036-ban:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	2089 j/nap x 1,258 =	2628 j/nap x 1,0 =	2628 x 0,15 =	394 E/óra
Autóbusz	98 j/nap x 1,119 =	110 j/nap x 2,5 =	275 x 0,15 =	41 E/óra
Tehergépkocsi	1208 j/nap x 1,466 =	1771 j/nap x 2,5 =	4428 x 0,15 =	664 E/óra
Motorkerékpár	56 j/nap x 0,885 =	50 j/nap x 0,8 = 40 x 0,15 =	6 E/óra	
Kerékpár	187 j/nap x 1,000 =	187 j/nap x 0,3 =	56 x 0,15 =	8 E/óra
Lassú járművek	33 j/nap x 1,432 =	47 j/nap x 2,5 = 118 x 0,15 =	18 E/óra	
	3671 j/nap	4793 j/nap	7544 E/nap	1131 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2036. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **4793 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **1131 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2036. évig a várható forgalom nagyságnak.

3222. jelű Tiszagyenda – Kunhegyes összekötőút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 727 jármű/nap, azaz 869 E/nap volt a 2021. évben.

A számlálás a 4+000 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2021. évben:	2036-ban:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	457 j/nap x 1,236 =	565 j/nap x 1,0 =	565 x 0,15 =	85 E/óra

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Autóbusz	$27 \text{ j/nap} \times 1,023 =$	$28 \text{ j/nap} \times 2,5 =$	$70 \times 0,15 =$	11 E/óra
Tehergépkocsi	$189 \text{ j/nap} \times 1,342 =$	$254 \text{ j/nap} \times 2,5 =$	$635 \times 0,15 =$	95 E/óra
Motorkerékpár	$11 \text{ j/nap} \times 0,895 =$	$10 \text{ j/nap} \times 0,8 =$	$8 \times 0,15 =$	1 E/óra
Kerékpár	$15 \text{ j/nap} \times 1,000 =$	$15 \text{ j/nap} \times 0,3 =$	$5 \times 0,15 =$	1 E/óra
Lassú járművek	$28 \text{ j/nap} \times 1,342 =$	$38 \text{ j/nap} \times 2,5 =$	$95 \times 0,15 =$	14 E/óra
	727 j/nap	910 j/nap	1378 E/nap	207 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2036. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **910 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **207 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2036. évig a várható forgalom nagyságnak.

3221. jelű Kunhegyes – Abádszalók összekötőút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 1616 jármű/nap, azaz 1777 E/nap volt a 2021. évben.

A számlálás a 10+000 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2021. évben:	2036-ban:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	$1165 \text{ j/nap} \times 1,236 =$	$1440 \text{ j/nap} \times 1,0 =$	$1440 \times 0,15 =$	216 E/óra
Autóbusz	$56 \text{ j/nap} \times 1,023 =$	$57 \text{ j/nap} \times 2,5 =$	$143 \times 0,15 =$	21 E/óra
Tehergépkocsi	$367 \text{ j/nap} \times 1,342 =$	$492 \text{ j/nap} \times 2,5 =$	$1230 \times 0,15 =$	185 E/óra
Motorkerékpár	$17 \text{ j/nap} \times 0,895 =$	$15 \text{ j/nap} \times 0,8 =$	$12 \times 0,15 =$	2 E/óra
Kerékpár	$5 \text{ j/nap} \times 1,000 =$	$5 \text{ j/nap} \times 0,3 =$	$2 \times 0,15 =$	0 E/óra
Lassú járművek	$6 \text{ j/nap} \times 1,342 =$	$8 \text{ j/nap} \times 2,5 =$	$20 \times 0,15 =$	3 E/óra
	1616 j/nap	2017 j/nap	2846 E/nap	427 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2036. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **2017 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **427 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2036. évig a várható forgalom nagyságnak.

3217. jelű Kunhegyes – Tizsaszőlős összekötőút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 1137 jármű/nap, azaz 1135 E/nap volt a 2021. évben.

A számlálás a 0+509 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2021. évben:	2036-ban:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	$634 \text{ j/nap} \times 1,236 =$	$784 \text{ j/nap} \times 1,0 =$	$784 \times 0,15 =$	118 E/óra
Autóbusz	$33 \text{ j/nap} \times 1,023 =$	$34 \text{ j/nap} \times 2,5 =$	$85 \times 0,15 =$	13 E/óra
Tehergépkocsi	$251 \text{ j/nap} \times 1,342 =$	$337 \text{ j/nap} \times 2,5 =$	$843 \times 0,15 =$	126 E/óra
Motorkerékpár	$30 \text{ j/nap} \times 0,895 =$	$27 \text{ j/nap} \times 0,8 =$	$22 \times 0,15 =$	3 E/óra
Kerékpár	$157 \text{ j/nap} \times 1,000 =$	$157 \text{ j/nap} \times 0,3 =$	$47 \times 0,15 =$	7 E/óra
Lassú járművek	$32 \text{ j/nap} \times 1,342 =$	$43 \text{ j/nap} \times 2,5 =$	$108 \times 0,15 =$	16 E/óra
	1137 j/nap	1382 j/nap	1888 E/nap	283 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2036. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **1382 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **283 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 600 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2036. évig a várható forgalom nagyságnak.

32325. jelű Kunhegyes vasútállomáshoz vezető út:

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 151 jármű/nap, azaz 163 E/nap volt a 2021. évben.

A számlálás a 0+038 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2021. évben:	2036-ben:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	64 j/nap x 1,236 =	79 j/nap x 1,0 = 79 x 0,15 =	12 E/óra	
Autóbusz	4 j/nap x 1,023 =	4 j/nap x 2,5 =	10 x 0,15 =	2 E/óra
Tehergépkocsi	40 j/nap x 1,342 =	54 j/nap x 2,5 = 135 x 0,15 =	20 E/óra	
Motorkerékpár	6 j/nap x 0,895 =	5 j/nap x 0,8 =	4 x 0,15 =	1 E/óra
Kerékpár	32 j/nap x 1,000 =	32 j/nap x 0,3 = 10 x 0,15 =	1 E/óra	
Lassú járművek	5 j/nap x 1,342 =	7 j/nap x 2,5 =	18 x 0,15 =	3 E/óra
	151 j/nap	181 j/nap	255 E/nap	39 E/óra

A fentiek alapján várható forgalomnagyság a 2036. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **181 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **39 E/óra**

A megengedett forgalomnagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2036. évig a várható forgalomnagyságnak.

A fenti vizsgált országos közutak közül a 34. számú másodrendű főút az osztályba sorolás szerint:

- a külterületet tekintve: **Tervezési osztály: K.IV.**
Környezeti körülmény: A
Tervezési sebesség: 90 km/óra
- a belterületet tekintve: **Tervezési osztály: B.IV.**
Hálózati funkció: c
Környezeti körülmény: B
Tervezési sebesség: 50 km/óra

A fenti vizsgált országos közutak közül a 3222., 3221., és 3217. jelű bekötőutak az osztályba sorolás szerint:

- a külterületet tekintve: **Tervezési osztály: K.V.**
Környezeti körülmény: B
Tervezési sebesség: 70 km/óra
- a belterületet tekintve: **Tervezési osztály: B.V.**
Hálózati funkció: c
Környezeti körülmény: B
Tervezési sebesség: 50 km/óra

A fenti vizsgált országos közutak közül a 32325. jelű vasútállomáshoz vezető út az osztályba sorolás szerint:

- a belterületet tekintve: **Tervezési osztály: B.V.**
Hálózati funkció: c
Környezeti körülmény: B
Tervezési sebesség: 50 km/óra

Az egyéb közlekedő utaknál forgalomszámlálás a jelentéktelen nagyságú forgalomnagyság miatt nem történt, így adatok nem állnak rendelkezésre.

A belterületen a többi út a helyi Önkormányzat kezelésében lévő úthálózatot képezi.

A város belterületén a **gyűjtő utak** hivatottak a lakó utak közötti forgalmát az országos úthálózat útjaihoz vezetni.

A települési gyűjtőút kategóriába sorolt utak:

- Tiszagyendai út, Ady Endre utca, Kossuth Lajos utca, Rákóczi utca, Abádszalóki út, Széchenyi utca, Tiszaszentimrei út, mint az országos közutak belterületi szakaszai
- Arany János utca, Csokonai utca, Árpád körút, Gyepszél utca, Dózsa György utca

Az osztályba sorolás szempontjából a gyűjtő utak a B.V. tervezési osztályú, a hálózati funkció: C, a környezeti körülmény: C, a tervezési sebesség: 40 km/óra.

A város belterületén a többi utca a lakó utak kategóriájába sorolható a beépítési szélességeket figyelembe véve.

A többi út a **lakóutak** kategóriájába sorolható, a lehetőségnek megfelelően 12,00 – 18,00 m közötti beépítési szélességgel.

A lakó utak osztályba sorolásukat tekintve a tervezési osztályuk jele: B.VI. , hálózati funkciójuk : d, környezeti körülmény: C, a tervezési sebesség: 30 km/óra.

Kiépítettség:

A település belterületén az úthálózat kiépítettsége a forgalmi viszonyokat és az úthálózat nagyságát tekintve megfelelő, a nem szilárd burkolattal rendelkező utaknál rendszerint az útalap már elkészült. A település egészére jellemző, hogy az útpadkát szilárd burkolattal látták el, ezzel lokálisan megnövelve a járható pálya szélességét, mintegy megkönnyítésül a gépjárművek találkozásakor, valamint utcán, útpadkán való parkolás biztosítására.

Csomópontok:

A város külterületén a legfontosabb csomópontok a 34. számú másodrendű főút és a 102. számú vasútvonal csomópontja.

Belterületet tekintve a város legforgalmasabb csomópontjai az országos közutak csatlakozásai, nevezetesen az Ady Endre utca – Kossuth Lajos utca, A Kossuth Lajos utca – Rákóczi utca, valamint a Kossuth Lajos utca – Abádszalóki út – Széchenyi utca csomópontja.

A csomópontok geometriai kialakítása megfelelő, területük elégséges, új csomóponti kialakításhoz a terület helye biztosított. A felszorozott forgalomnagysági értékek szerint a meglévő csomópontok kialakítása a forgalomnagyságot tekintve meg fog felelni a 2032. évi tervezési időszak végéig várható forgalmi igényeknek.

A csomópontok elhelyezkedését az K-2 rajkszámú Közlekedési vizsgálat II. tartalmazza.

Töltőállomások:

A település területén töltőállomás a 34. számú másodrendű főút 37+400 km szelvényében a Kossuth Lajos utcában található. A szomszédos nagyobb településeken Fegyverneken, Karcagon, Kunmadarason, Abádszalókon szintén biztosított az üzemanyag vételezési lehetőség, így a térség üzemanyag-igényeit ezen települések látják el.

Vízi közlekedés:

A település területén vízi közlekedés nincs.

Légi közlekedés:

A területen légi közlekedés nem üzemel, legközelebb a szolnoki sportreptér található elérhető távolságon belül.

1.15.3. Községi közlekedés

1.15.3.1. Közúti

Kunhegyes város lakói a környező településekre közúton egyéni- és tömegközlekedési eszközökön juthatnak el. Az autóbuszjáratok a helyi igényeknek teljesen megfelelnek. A településen belül helyi tömegközlekedési járat nem üzemel. A távolsági járatokkal Tiszafüred, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Abádszalók, Tiszaderzs, Kisújszállás, Karcag, Szolnok, Kenderes, Tiszabura, Miskolc, felé juthatnak el a település lakói, ahol átszállást követően további irányokba utazhatnak tovább. A településen a Rákóczi úton található a helyközi autóbusz állomás, a belterületi autóbusz megállóhelyek autóbuszöblökben és forgalmi sávokon kerültek kialakításra.

1.15.3.2. Kötőtpályás

A településen vasúti pálya üzemel. A 102. jelű Kisújszállás – Kál-Kápolna vasúti vonal biztosítja a település országos vasúti hálózattal való összeköttetését. A 102. jelű vasútvonalon Kisújszállásra továbbhaladva a 100. jelű vasútvonalon Szolnokra juthatunk, ahonnan átszállással további lehetőségeink nyílnak a vasúti tömegközlekedésben.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A településen belterületén kiépített kerékpárút nem található. A burkolt utcákban legalább az egyik oldalon a gyalogos közlekedés érdekében kiépített szilárd burkolatú járdák találhatóak. A településen 2 db kijelölt gyalogos-átkelőhely található a Kossuth Lajos utcán.

A Kakat ér rehabilitációja során a csatorna mentén térkövezett gyalogos sétány került kialakításra, valamint gyaloghidak épültek a Kakat két oldalának megközelítésére.

73. kép: Híd a felújított Kakat-éren

Forrás: saját fénykép

1.15.5. Parkolás

A településen belül jelentős férőhellyel rendelkező parkolóhelyek az alábbiak szerint találhatóak:

- Penny Marketnél 45 db parkoló
- Piacnál 20 db parkoló
- Polgármesteri Hivatalnál 25 db parkoló
- Református iskola előtt 6 db parkoló
- COOP boltnál 14 db parkoló
- Orvosi rendelőnél 6 db parkoló
- Járási Hivatal előtt 8 db parkoló
- Strandnál 15 db parkoló
- ***Kistérségi sportcsarnoknál 26 db parkoló***

Fontos megjegyezni, hogy valamennyi út, utca kialakításából adódóan az utak egyik, esetenként mindkét oldalán a padkát használják gépjárművek parkolására. Alapvetően a gépjárművek elhelyezése a városon belül saját telken megoldott. A település belterületén, az egyéb helyeken a keresztmetszeti elrendezés vagy a csekély forgalom nagyság lehetővé teszi az útpadkán történő megállásokat, várakozásokat.

1.16. KÖZMŰVESÍTÉS

1.16.1. Vízi közművek

Kunhegyes Város az Észak-Alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok megyében helyezkedik el, a Kunhegyesi járás székhelye.

Az Alföldön, a Közép-Tiszavidéken, a Nagykunság észak-nyugati részén található, a Nagykunsági-főcsatorna közelében, a Kakat-ér mellett. Budapesttől 160 km-re, a Tisza-tótól (Abádszalóktól) kb. 15 km-re, a vármegye székhelyétől, Szolnoktól kb. 50 km-re fekszik.

Közúton elérhető a Fegyvernek (4-es főút) - Tiszafüred között vezető 34-es főúton. Szintén megközelíthető Abádszalókról egy mellékúton, illetve Tiszafüredet Tizzaszőlős - Tiszaszentimre - Tomajmonostorán át Kunhegyessel összekötő alsóbbrendű úton.

A közúti tömegközlekedést a Jászkun Volán Zrt. autóbuszai végzik. A környező településeken kívül, közvetlenül elérhető Eger, Szolnok, Jászberény, Debrecen, Békéscsaba, Gyöngyös, Tiszafüred és Miskolc.

Vonattal elérhető a Kál-Kápolna–Kisújszállás-vasútvonalon.

A község éghajlata az Alföld középső térségének éghajlatához hasonlít, szélsőséges és szeszélyes. Kevés csapadék, nyári magas, téli alacsony hőmérséklet a jellemző.

Teljesen sík területen, a Tiszafüred-Kunhegyesi síkság középső részén helyezkedik el.

A település az Alföld földrajzi nagytájon belül, a Közép-Tisza-vidék középtáj 1.7.21 számú Tiszafüred-Kunhegyesi sík megnevezésű kistáján található.

A község igazgatási területének szomszédai:

- Kunmadaras,
- Tomajmonostora,
- Abádszalók,
- Tiszagyenda,
- Fegyvernek,

Természetföldrajzi, domborzati, éghajlati, HIDROLÓGIAI adottságok

Kunhegyes Város az 1.7.21. számú, Tiszafüred – Kunhegyesi sík megnevezésű kistájhoz tartozik.

A kistáj Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye területén helyezkedik el. Területe 900 km² (a középtáj 12,3 %-a, a nagytáj 1,8 %-a).

Domborzati adatok:

A kistáj 87 és 98 m közötti tszf-i magasságú, fluviálisan átmozgatott lösziszapos üledéssel fedett egykori hordalékkúp síkság. Az átlagos relatív relief értéke 1 m/km², a homokbuckás területeken 3-4 m/km². A felszín legnagyobb része alacsony ártéri és ármentes síkság. A felszínbe némi változatosságot az ÉÉNy-DDK-i csapású, löszös homokkal fedett buckák visznek. Ezek Tiszafüred - Kunmadaras, Tiszaszentimre – Abádszalók – Kunhegyes között fordulnak elő. A garmadák magassága 2-5 m. A Tisza holocén kori többszöri mederváltozásának emlékei a különböző feltöltődöttségi állapotban levő morotvák (Üllő-lapos, Oktalan-lapos, legépebb a Kakat-ér).

A kistáj települései:

1. Abádszalók
2. Berekfürdő (Karcag)
3. Egyek
4. Kunhegyes
5. Kunmadaras
6. Tiszaderzs
7. Tiszafüred
8. Tiszagyenda
9. Tiszaigar

10. Tiszaörs
11. Tiszaörvény (Tiszafüred)
12. Tiszaroff
13. Tiszaszentimre
14. Tiszaszőlős (Tiszafüred)
15. Tomajmonostora

Földtani adottságok:

A kistájon csak pleisztocén végi és holocén üledékek vannak a felszínen. Legidősebb képződmény a felsőpleisztocén (későglaciális) futóhomok, amelyet 0,5-2 m vastag homokos lösz fed. ÉNy-on az újholocén öntésképződmények a jellemzők (iszap, iszapos homok, agyag), a buckaközi mélyedéseket lápi agyagok töltik ki. Legnagyobb területet az egykori hordalékkúpra (ezt az Északi-középhegységéből érkező patakok építették) települt lösziszapos képződmények foglalják el. A holocén folyamán a Tisza jórész az egész kistájat bekalandozta, és a homokbuckákat letarolta, s a löszös képződményeket sok helyen áttelepítette. Hasznosítható nyersanyagai közül a tiszafüredi, kunmadarasi téglagyag (3 Mm^3) és a tiszafüredi, egykei homok előfordulások ($0,2 \text{ Mm}^3$) emelhetők ki. Potenciális max. szeizmicitása 7° MS.

Éghajlat:

Mérsékelt meleg – száraz ághajlatú terület.

Az évi napfénytartam 1950 és 2000 óra között változik, úgy, hogy a DNy-i részek élvezik a több napsütést. A nyári időszakban kb. 800, télen 180-190 órán át süt a Nap átlagosan.

Az évi középhőmérséklet É-on $9,8 - 9,9^{\circ}\text{C}$, D-en ennél magasabb, $10,0 - 10,2^{\circ}\text{C}$. A vegetációs időszak átlagos hőmérséklete $17,0^{\circ}\text{C}$. Ápr. 10 után már 10°C fölött van a napi középhőmérséklet, és 191 – 192 napon keresztül felette is marad ennek az értéknek, az időszak okt. 18-19-ig tart. A fagymentes időszak K-en ápr. 12. körül kezdődik, Ny-on azonban már ápr. 8 és 10 között valószínű a tavaszi fagyok megszűnése. Az első őszi fagyokra DNy-on okt. 21. és 22, másutt okt. 18-20 között lehet számítani, s így fagymentes időszak K-en kb. 190 nap, Ny-on – DNy-on 195-197 nap. A legmelegebb nyári napok hőmérsékleteinek átlaga ÉNy-on $34,7 - 34,8^{\circ}\text{C}$, máshol $35,0^{\circ}\text{C}$ körül van, a téli leghidegebb minimumok átlaga pedig $-17,5^{\circ}\text{C}$.

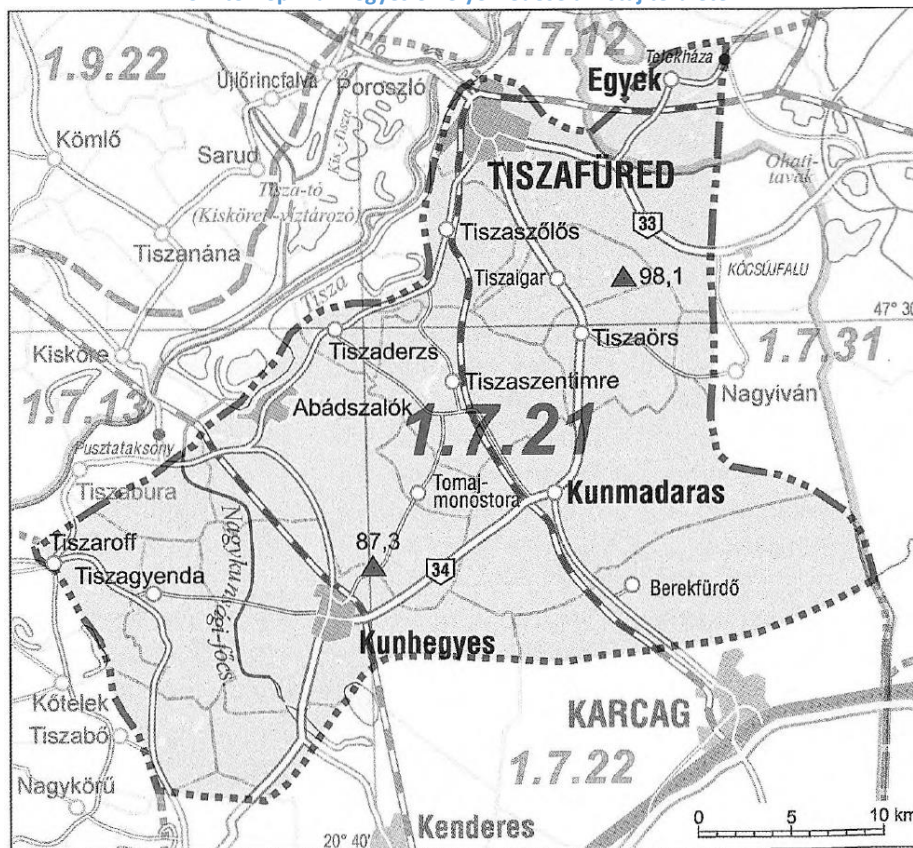
A csapadék évi összege 520 – 550 mm közötti, de a középső területen (Kunmadaras térsége és attól D-re) kevéssel meghaladja az 550 mm-t. A vegetációs időszak csapadéka 320-330 mm. Az egy nap alatt lehullott legtöbb csapadék 114 mm (Abádszalók). A hótakarós napok átlagos száma 33-34, az átlagos maximális hóvastagság 15-16 cm.

Az ariditási index 1,28 – 1,35, a középső vidéken 1,25 körül alakul. Leggyakoribb szélirány az ÉK-i, utána a Ny-i és DNy-i következik, s az átlagos szélesebesség $2,5 \text{ m/s}$ körüli.

Kevés a csapadék, különösen indokolt az öntözéses termesztés.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

51. térkép: Kunhegyes elhelyezkedése a kistáj területén

Vízrajz:

Önálló vízfolyás nélküli terület, csak belvízcsatornái vannak, amelyek részben a Tisza, részben a Hortobágy – Berettyó felé vezetnek. A Tiszába torkolnak: Tiszafüredi-főcsatorna (28 km, 79 km²), Örvényi-főcsatorna (9,5 km 12 km²), Nagyfoki-csatorna (10 km, 238 km²), Mirhó-Gyolcsi-főcsatorna (14 km, 107 km²) és a Gyenda-Tiszabői-főcsatorna (13 km 84 km²). A Hortobágy-Berettyóhoz folyik a Villogó-főcsatorna (38 km, 192 km²), a Kakat-éri főcsatorna (45 km, 297 km²), valamint a Sarkad-Mérges-Sároséri-főcsatorna (21 km, 808 km²), a Köles-Ózes-csatorna (17 km, 122 km²) és a Karcagi I. sz. főcsatorna (23 km, 252 km²). Az egész területet határolja a Kiskörei-tározóból induló Nagykunsági-főcsatorna. Szélsőségesen száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület.

$$L_f = 0,5 \text{ l/s.km}^2, \quad L_t = 3 \% \quad V_h = 150 \text{ mm/év.}$$

Sajnos a csatornák vízjárásáról nincsenek adatok. Ezek vízvezetését mesterségesen irányítják a befogadók vízállása szerint. Vízbő időszak a hóolvadáson túl igen kevésszer adódik, kivéve a csapadékos éveket. Vizük általában II. osztályú. A Nagykunsági-főcsatornával kapcsolatban a belvízrendszer egyes csatornáit öntözésre is átalakították.

A belvízi csatornahálózat hossza meghaladja a 300 km-t.

Számos (22) tavának nagyobb része mesterséges halastó és tározó (15), 1045 ha összfelülettel. Közöttük a Telekhalmi-tározó a legnagyobb (188 ha). A hét természetes tó (73 ha) között az egyeki Pincelapos a legterjedelmesebb (35 ha).

A talajvíz Kunhegyestől Ny-ra 4-6 m között, K-re 2 m, máshol 2-4 m között változik. Mennyisége nem számottevő. Kémiai típusa Kunhegyestől D-re kifejezetten nátrium-hidrogénkarbonátos, ami máshol is előfordul kalcium – magnézium – hidrogén – karbonátos foltokkal keverve. A keménysége is csak a D-i tájrészen nagyobb, ahol gyakran a 45 nk^o-ot is meghaladja, míg É-on csak 25-35 nk^o között van. A szulfáttartalom É-on 60 mg/l-rel kezdődik, majd D-en 300 mg/l fölé emelkedik.

A rétegvíz mennyisége 1-1,5 l/s.km² között van. A számos artézi kút átlagos mélysége 100 – 200 m közötti, vízhozamuk pedig mérsékelt, 100 l/p alatti. De nagyobb mélységtől jelentős vízhozamok is nyerhetők. A sok hévizes kútból jelentősebbek Berekfürdő (Karcag, 55 °C, nátriumkloridos, jódos, brómos gyógyvíz), Kunhegyes (58 °C), Kunmadaras (60 °C), Tiszafüred (48 °C), Tiszaörs (51 °C), Tiszaroff (51 °C), hévizei.

Valamennyi településnek közüzemi vízellátása és csatornázása van.

A felszíni vizek kihasználtsága 1986-ban a 80 %-ot is meghaladta, míg a felszín alattié 60 % körül volt. A kutak terhelése is elérte a kapacitásuk 60 %-át. A Nagykunsági-főcsatorna 22,5 m³/s vízhozammal enyhíti a vízhiányt, főleg öntözés révén.

Talajok:

A talajtakaró tarka. A tizenegy talajtípus közül a löszön kialakult, mezőgazdaságilag is hasznosítható csernozjom jellegű homoktalajok foltjai összesen 6 %-ot, az alföldi mészlepedékes csernozjomok 1 %-ot, a nagyobb összefüggő területeket borító réti csernozjomok 26 %-ot tesznek ki. A legkedvezőbb termékenységgű réti csernozjomok termékenységi besorolása II.-IV. között változik, a homokos vályog mechanikai összetételű csernozjom jellegű homoktalajoké a VII., a kisterületű – általában kiemelkedéseken található – alföldi mészlepedékes csernozjomoké a humusztartalomtól függően III., vagy V. besorolású.

A nem szikes, nehéz mechanikai összetételű (agyag) réti talajok 12 %-os, a réti öntések 3 %-ot tesznek ki. Termékenységi besorolásuk egységesen a VI. talajminőségi kategória.

A kistáj területének 51 %-át öt szikes talajtípus borítja. A mélyben sós és mélyebb szolonyeces réti csernozjomok 9 ill. 3 %-nyi területet borítanak és még lényegében kedvező adottságúak (V. és VII.). Igen jelentős (18 %), főként a hortobágyi területtel határosan, a réti szolonyecsek kiterjedése. Az igen gyenge termékenységgű (IX.) sztyepesedő réti szolonyecsek ugyancsak kiterjedtek (18 %). A kedvezőbb termékenységgű (VII.) szolonyeces réti talajok 3 %-os területi részaránnyal fordulnak elő. E két talajtípuson a mezőgazdasági termelés csak melioratív talajjavítással folytatható, ill. tartható fenn. A kistáj mezőgazdasági hasznosíthatóságát a szikesség korlátozza.

Sajátos táji adottságok:

A kistáj települései közúton jól megközelíthetőek. A természeti adottságok kedvezőek regionális üdülési igények kielégítésére. Az üdülés fogadására elsősorban Tiszafüred, Tiszaörs, Berekfürdő, Abádszalók térségében vannak kedvező infrastrukturális feltételek. Célirányos területfejlesztéssel további üdülési igények színvonalas kielégítésére nyílik lehetőség.

Tájtípológiai összegzés:

Mérsékeltlen meleg, száraz éghajlat mellett igen nagy a terület vízhiánya. A terület két nagyobb tájtípusra és egy azokat színező, homokos folyóhátakra korlátozódó típusra oszthatjuk.

Utóbbi hátaik részben megsüllyedve, részben a Tiszától erodálva a korábbi hordalékkúp-rendszer maradványai és valamivel az átlagos magas artéri szint fölé emelkednek.

Talajuk humuszos és csernozjom jellegű homoktalaj. Rajtuk kevés szőlőt és a belterületek kertjei mellett főleg szántóföldeket, itt-ott tölgyes ligeterdő-maradványokat és telepített akácosokat találunk. A terület Ny-i fele – részben a folyóhátak miatt is – gyenge lefolyású, közepes talajvízállású magas artéri síkság, a réti és többségében szikes talajokkal, amelyeknek számos típusa található itt a teljesen terméketlen szoloncsák – szolonyectól a már termőképes szolonyeces réti talajig. Így a hasznosítás a szikespuszta legelőjétől a szántófeldig terjed, ami erős kultúrsztyep jelleggel jár. A szikes puszták növényzetének összetétele jellegzetes erre a tájtípusra.

Mélyfúrású hévízkútjaira számos fürdő települt.

A kistáj K-i fele valamivel egységesebb felszínű, de holtmedrekkel tagolt magasártéri síkság, amelynek réti, réti öntés és termőképesebb szikes talajai a talajvíz állásának a hatását tükrözik. Ahol a felszín valamivel magasabb, a réti csernozjom is megjelenik. Valamennyi felsorolt talajtípus fő hasznosítási formája a szántóföld, az időszakosan nedves laposokban a rétek és legelők is elterjedtek. Az erdők főleg telepített akácokból itt-ott lösz – és sziki tölgyes csoportokból állnak. A kultúrshyep jelleg meghatározó. A táj vízhiányát enyhíti, a termelés biztonságát szolgálja a Nagykunsági-főcsatornára támaszkodó öntözőrendszer kiépülése. (Forrás: Marosi S. – Somogyi S.: Magyarország kistájainak katasztere)

43. táblázat: Közműellátási adatok a 2021-es évre vonatkozóan

KUNHEGYES	2021.
Lakásállomány (db)	3344*
Közüzem ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	3249
Közüzem ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	98,72 %
Közüzem ivóvízvezeték hálózat hossza (km)	61,5
Üzemelő közkifolyók száma (db)	25
Az összes szolgáltatott ivóvíz mennyisége (1000 m3)	284,64
Háztartásoknak szolgáltatott ivóvíz mennyisége (1000 m3)	233,25
Közüzem szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások száma (db)	2624
Közüzem szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	74,91 %
Közüzem szennyvíz-elvezető csatornahálózat hossza (km)	61,5
Háztartásokból a közüzem szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m3)	201,56
A közcsatornában elvezetett összes tisztított szennyvízből III. tisztítási fokozattal is megtisztított szennyvíz mennyisége (1000 m3)	275,37
Tisztítatlanul elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m3)	0,00
Közműves szennyvíztisztító telepek tervezett kapacitása BOI5 (kgO2/nap)	**
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	2350
Az összes gázfogyasztók száma (db)	2520
A háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma (db)	2350
Ipari gázfogyasztók (db)	12
Gázellátó hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	68,34 %
A teljes gázvezeték hálózat hossza (km)	80,5
Lakossági villamosenergia fogyasztók száma (db)	3288
Az összes villamosenergia-fogyasztó száma (db)	3548
A kisméretű villamosenergia-elosztóhálózat hossza (km)	52,80

Forrás: KSH statisztikai adatok

* : 2022. január 1-ei KSH statisztikai adat

** : nem áll rendelkezésre adat

1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)

Belterületi vízellátás

Kunhegyes víziközműveinek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.). **2023. évben is ezek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.**

A település önálló vízművel rendelkezik. A települési vízmű a település K-i oldalán, a Kunmadarasi úttól É-ra található. A vízbázist az alábbi 6 db mélyfúrású kút adja:

Ssz.	Jele	Kat. szám	Talpmélység	Üzemi vízhozam
1.	I/1	B-29	167,8 m	

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

2.	I/2	B-33	100,0 m	-
3.	I/3	B-41	348,7 m	-
4.	II/1	B-44	352,0 m	-
5.	II/2	B-46	167,0 m	1100 l/p
6.	II/3	B-47	100,0 m	880 l/p

Az I. jelű kútcsoport a vízműtelepen található. E kutakat már régóta nem használják, tulajdonképpen figyelőkutakként funkcionálnak. A II. jelű kútcsoport a vízműtől ÉK-re kb. 500 m-re található, körbekerített területen. Itt az 1. sz. kút a '90-es évek óta nem üzemel.

A 2. sz. korszerű, nagy átmérőjű, kavicsolt kút, a városi vízmű fő termelő kútja, amely átlagos vízfogyasztás esetén önmagában látja el a fogyasztókat. A 3. sz. szintén korszerű, kavicsolt kút csak csúcsfogyasztás esetén üzemel, egyébként tartalékként funkcionál.

A kutakból a búvárszivattyúk két vastalanító berendezésre termelik a vizet. A kezelt vizet klórdioxid adagoló segítségével fertőtlenítik, majd a 2×250 m³-es térszíni tárolóba juttatják. Innen a hálózati szivattyúk a hálózatba, illetve az 500 m³-es hidrolóbuszba nyomják az ivóvizet.

Korábban az éves kitermelt vízmennyiség kb. 20 %-a hálózati veszteség volt, ami igen magasnak számít. A tényleges vízfogyasztás kb. 70 %-a ugyanakkor lakossági, a többi közületi és üzemi.

A vezetékes ivóvízhálózat a településen teljesen kiépült. A lakások közel 100%-a rendelkezik ivóvíz bekötéssel, a lakosság elenyésző hányada használja a közkifolyókat. A közüzemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma 3249 db (2021. évi KSH statisztikai adat).

A település vízigénye átlagosan 800, csúcsidőszakban 1200 m³/d. A háztartásoknak szolgáltatott ivóvíz mennyisége 233 250 m³ (2021. évi KSH statisztikai adat).

A közüzemi ivóvízhálózat hossza 52,70 km, többnyire körvezetékes kialakítású, de találhatók ágvezetékek is, jellemzően a település széléin. Az elosztóhálózat 80-200 mm átmérőjű csővezetékekből áll, amelyek túlnyomó többsége KM-PVC. A hálózaton korábban 69 db, majd 2017-ben 29 db, jelenleg 25 db közkifolyó üzemel (2021. évi KSH statisztikai adatok).

A vezetékhalózat (a zsákutcák kivételével) körösített rendszerű.

A KÖTIVIZIG KP – 012441-003/2022 véleménye alapján a rendelkezésre álló adataik szerint az ivóvíz elosztó hálózatban az elvesztett víz mennyisége 360m³/nap, ami országos viszonylatban is magas, ezért hálózati rekonstrukció előtt fel kell térképezni azokat a területeket, ahol a veszteség a legnagyobb és a fejlesztéseket itt kell megkezdeni.

A város területén több ipari fogyasztó saját kúttal is rendelkezik (pl. Hydrogép Kft., Gönczi és Fia Kft., Nagykun Hús Kft., Strand és szabadidő központ).

A 2014-2016. években a település részt vett az **Észak-alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Programban**, amely során a teljes vízellátó rendszer, a vízműkutak és az ivóvízkezelő mű is rekonstrukcióra került.

A „**Kunhegyes vízminőség-javítás és vízbázis fejlesztése**” elnevezésű **KEOP-1.3.0/09-11-20130056** sz. projekt a SADE Magyarország Kft. kivitelezésében került megvalósításra.

A 2016. május 09-én, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által 36600/2184-42/2015. ált. számon kiadott vízjogi üzemeltetési engedélyben az alábbi engedélyezett vízellátási intézkedések szerepelnek:

74. kép: A kunhegyesi víztorony

Forrás: Google

I. Vízellátó kutak

1. sz. vízműkút (üzemi kút)

• kataszteri szám:	B-29
• fúrás éve:	1967
• talpmélység:	167,8 m
• EO _{V_x} :	225,9
• EO _{V_y} :	770,9
• csövezés:	0,0-128,3 m Ø 241/228 mm acélcső 118,0-167,8 m Ø 165/155 mm acélcső
• szűrőzés:	140,0- 160,0 m Ø 165/155 mm-es sárgaréz szitaszövettel
• nyugalmi vízszint:	- 2,0 m
• vízszint és hozam:	- 7,6 m és 450 l/p - 8,0 m és 520 l/p - 8,8 m és 600 l/p
• üzemi vízhozam:	320 l/p, 460,8 m ³ /nap
• max. vízhozam:	600 l/p, 864 m ³ /nap
• víz hőfok:	18 °C
• víz hőfok (-140 m):	19 °C
• összes metántartalom:	0,14 l/m ³ („A” fokozatú)
• szivattyú:	Grundfos SP 30-5 (H=40 m, Q=22 m ³ /h, P=5,5 kW)

2. sz. vízműkút (üzemen kívül)

Vízmű 2.

• kataszteri szám:	K-33
• fúrás éve:	1968
• talpmélység:	100,0 m
• EO _{V_x} :	225,9
• EO _{V_y} :	770,8
• csövezés:	0,0 - 52,5 m Ø 318/302 mm acélcső 0,0 - 100,0 m Ø 210 mm PVC cső

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

- szűrőzés: 56,0 - 64,0 m
68,0 - 94,5 m Ø 210 mm-es PVC cső 40/50-es sárgaréz szitaszövettel
- nyugalmi vízszint: - 2,5 m
- vízszint és hozam: - 7,8 m és 117 l/p
- 12,9 m és 235 l/p
- 13,5 m és 280 l/p
- max. vízhozam: 280 l/p, 403,2 m³/nap
- víz hőfok: 14 °C
- összes metántartalom: 0,17 l/m³ („A” fokozatú)

3. sz. vízműkút (üzemen kívül)

Vízmű 3. Madarasi út

- kataszteri szám: B-41
- fúrás éve: 1978
- talpmélység: 348,7 m
- EO_{Vx}: 296,51
- EO_{Vy}: 819,65
- csövezés: 0,0 - 245,8 m Ø 241/228 mm acélcső
0,0 - 348,7 m Ø 203/192 mm acélcső
226,0 - 348,7 m Ø 165/155 mm acélcső
- szűrőzés: 295,0 - 306,0 m
318,0 - 329,0 m Ø 40/50 mm-es sárgaréz szitaszövettel
- nyugalmi vízszint: -1,8 m
- vízszint és hozam: - 14,8 m és 335 l/p
- 16,0 m és 404 l/p
- 19,4 m és 520 l/p
- max. vízhozam: 520 l/p, 748,8 m³/nap
- víz hőfok (kitermelt): 26 °C
- víz hőfok (- 328,5 m): 28,2 °C

4. sz. vízműkút (lezárt)

Vízmű, Lenin út

- kataszteri szám: B-37
- fúrás éve: 1975
- talpmélység: 99,2 m
- EO_{Vx}: 225,1
- EO_{Vy}: 768,9
- csövezés: - 2,0-25,3 m Ø 203/192 mm acélcső
12,2 - 69,2 m Ø 159/149 mm acélcső
57,0 - 99,2 m Ø 133/124 mm acélcső
- szűrőzés: 90,4- 94,9 m Ø 133/124 mm-es sárgaréz szitaszövettel
- nyugalmi vízszint: - 4,6 m
- vízszint és hozam: - 5,4 m és 25 l/p
- 8,4 m és 190 l/p
- 10,6 m és 270 l/p
- max. vízhozam: 270 l/p, 388,8 m³/nap
- víz hőfok: 16 °C
- összes metántartalom: 2,77 l/m³ („B” fokozatú)

Új 4. sz. vízműkút (tartalék kút)

- kataszteri szám: B-52
- fúrás éve: 2015
- terepszint: 87,250 mBf.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

- talpmélység: 168,0 m
- helyrajzi szám: 2175/28
- EOV_x: 225 821,31
- EOV_y: 770 883,34
- csövezés: +0,3-20,50 m Ø 406/396 mm acélcső
+ 0,5 - 134,0 m Ø 324/309,8 mm acélcső
+ 0,7 - 168,0 m Ø 225/200 mm PVC
- szűrőzés: 143,0 - 163,0 m Ø 225/200 mm PVC 0,4 mm résméret
- nyugalmi vízszint: - 5,4 m (81,850 mBf.)
- vízszint és hozam: - 17,75 m és 600 l/p
- 20,80 m és 1000 l/p
- 23,20 m és 1400 l/p
- üzemi vízhozam: - 20,80 m-en 1000 l/p
- víz hőfok (kitermelt): 19,8 °C
- víz hőfok (kúttalp): 20,2 °C
- összes metántartalom: 0,100 l/m³ („A” fokozatú)
- szivattyú: Grundfos SP 30-5 (H=40 m, Q=22 m³/h, P=5,5 kW)

5. sz. vízműkút (lezárt)

Vízmű, Jókai u.

- kataszteri szám: B-39
- fúrás éve: 1975
- talpmélység: 99,5 m
- EOV_x: 227,0 9
- EOV_y: 769,1
- csövezés: -7,0 - 26,5 m Ø 203/192 mm acélcső
- 2,0 - 6,5 m Ø 165/155 mm acélcső
6,5 - 58,0 m Ø 159/149 mm acélcső
54,7 - 99,5 m Ø 133/124 mm acélcső
- szűrőzés: 89,8 - 94,8 m Ø 133/124 mm-es sárgaréz szitaszövettel
- nyugalmi vízszint: - 4,0 m
- vízszint és hozam: - 10,4 m és 120 l/p
- 13,0 m és 130 l/p
- 14,3 m és 190 l/p
- max. vízhozam: 190 l/p, 273,6 m³/nap
- víz hőfok: 15 °C
- összes metántartalom: 3,48 l/m³ („B” fokozatú)

6. sz. vízműkút (lezárt)

Vízmű, Zádor u.

- kataszteri szám: B-38
- fúrás éve: 1975
- talpmélység: 97,0 m
- EOV_x: 225,4
- EOV_y: 770,0
- csövezés: - 2,0 - 30,0 m Ø 241/228 mm acélcső
19,5 - 70,3 m Ø 203/192 mm acélcső
57,5 - 97,0 m Ø 133/124 mm acélcső
- szűrőzés: 87,0 - 92,0 m Ø 133/124 mm-es sárgaréz szitaszövettel
- nyugalmi vízszint: - 4,6 m
- vízszint és hozam: - 11,6 m és 160 l/p
- 12,6 m és 180 l/p
- 16,5 m és 240 l/p
- 19,4 m és 310 l/p

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

- max. vízhozam: 310 l/p, 446,4 m³ /nap
- víz hőfok: 15 °C
- összes metántartalom: 4,39 l/m³ („B” fokozatú)

7. sz. vízműkút (tartalék kút)

Új Vízmű

- kataszteri szám: K-44
- fúrás éve: 1985
- talpmélység: 352,0 m
- helyrajzi szám: 3303/1
- EO_{Vx}: 226,3
- EO_{Vy}: 771,1
- csövezés: 0,0 - 14,5 m Ø 368 mm acélcső
0,0 - 264,0 m Ø 241 mm acélcső
248,0 - 352,0 m Ø 133/124 mm acélcső
- szűrőzés: 87,0 - 92,0 m Ø 40/50 mm-es sárgaréz szitaszövettel
- nyugalmi vízszint: - 3,4m
- vízszint és hozam: - 13,4 m és 420 l/p
- 17,5 m és 560 l/p
- 23,0 m és 700 l/p
- max. vízhozam: 700 l/p, 1008 m³/nap
- víz hőfok (kitermelt): 26 °C
- víz hőfok (- 350,2 m): 26 °C

8. sz. vízműkút (üzemi kút)

Új Vízmű 2

- kataszteri szám: K-46
- fúrás éve: 1985
- talpmélység: 167,0 m
- EO_{Vx}: 226,3
- EO_{Vy}: 771,1
- csövezés: 0,0 - 5,2 m Ø 960 mm acélcső
0,0 - 15,9 m Ø 803 mm acélcső
8,0 - 121,7 m Ø 711 mm acélcső
110,0 - 167,0 m Ø 324 mm acélcső
- szűrőzés: 146,2 - 161,0 m Ø 40/50-es sárgaréz szitaszövettel
- nyugalmi vízszint: - 5,8 m
- vízszint és hozam: - 14,9 m és 750 l/p
- 22,1 m és 1380 l/p
- 26,0 m és 1650 l/p
- üzemi vízhozam: 1200 l/p, 1728 m³/nap
- max. vízhozam: 1650 l/p, 2376 m³/nap
- víz hőfok (kitermelt): 17 °C
- víz hőfok (-167 m): 20 °C
- összes metántartalom: 0,00 l/m³ („A” fokozatú)
- szivattyú: Grundfos SP 30-5 (H=40 m, Q=22 m³/h, P=5,5 kW)

9. sz. vízműkút (tartalék)

Új Vízmű 3

- kataszteri szám: K-47
- fúrás éve: 1985
- talpmélység: 100,0 m
- EO_{Vx}: 226,3
- EO_{Vy}: 771,1
- csövezés: 0,0 - 6,5 m Ø 960 mm acélcső

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

	0,0 - 50,5 m	Ø 803 mm acélcső
	0,0 - 100,0 m	Ø 460 mm acélcső
• szűrőzés:	55,0 - 70,0 m	
	75,0 - 90,0 m	Ø 40/50-es sárgaréz szitaszövettel
• nyugalmi vízszint:	- 5,0 m	
• vízszint és hozam:	- 8,6 m és 800 l/p	
	- 12,6 m és 1300 l/p	
	- 12,1 m és 1600 l/p	
• üzemi vízhozam:	1100 l/p, 1584 m ³ /nap	
• max. vízhozam:	1600 l/p, 2304 m ³ /nap	
• víz hőfok (kitermelt):	16 °C	
• víz hőfok (-99 m):	18,5 °C	
• összes metántartalom:	8,021 l/m („B" fokozatú)	
• szivattyú:	Grundfos SP 30-5 (H=40 m, Q=22 m ³ /h, P=5,5 kW)	

A VLV 600 típusú gáztalanító berendezések (3 db) üzemelését a kutak kedvező vízminőségi paramétereit nem indokolják.

II. Vízelvezési technológia

A tisztítási technológia lépései:

- nyersvíz kitermelés
- előklórozás preventív fertőtlenítési célból
- kálium-permanganát oldat adagolása a nyersvíz vas- és mangán tartalmának oxidálásához
- oxidált fém-csapadék eltávolítása mangán-dioxidos katalitikus töltetű szűrőágyon
- szűrt víz ammóniatartalmának eltávolítása törésponti klórozással, klórgáz adagolással
- klóraminok és egyéb klórozási melléktermékek eltávolítása aktív szén adszorberen
- kezelt víz utófertőtlenítése klórgáz adagolással
- kezelt víz tározás 2*250 m³ térfogatú medencékben
- kezelt víz kiadása hálózatba

Alapesetben az 1. számú (B-29) és 8. számú (K-46) vízműkút szolgáltatja a nyersvizet, a 9. számú (K-47) vízműkút kedvezőtlen vízminőségi paramétereit miatt csak a csúcsidőszakban segít be a termelésbe. A 9. sz. vízműkút kedvezőtlen vízminőségi paramétereit miatt létesült az új 4. sz. tartalékkút. A kutakból érkező kevert nyersvíz előklórozást követően, káliumpermanganát oldat adagolása után a 2 db ZEL 3150 típusú, kvarchomok töltetű vas-, mangántalanító szűrőre kerül. A nyersvíz ammóniumtartalmát törésponti klórral csökkentik. A klóraminok és egyéb klórozási melléktermékek eltávolítása aktív szén adszorberen történik (2 db). A szűrők előtt kőmembrános elzárószerkezetek vannak (PL/1, PL/2), amelyek a mosatási előszűrletre való átállást biztosítják. A szűrők után a tisztított víz utóklóros fertőtlenítés után a 2 db 250 m³-es térszíni tárolóba, valamint az 500 m³-es magastározóba, majd a hálózatba kerül a hálózati szivattyúk segítségével. A szűrők visszamosatása során keletkező öblítvizek egy iker elrendezésű vasizap ülepítőbe kerülnek. Meghatározott ideig történő ülepítést követően a dekantvíz meglévő csővezetékén keresztül a 2175/2 hrsz-ú tóba jut.

Tározók:

- 250 m³ -es térszíni tároló: 2 db
- 500 m³ -es magastározó: 1 db

Vasizap ülepítő medence:

- 16 m³-es iker kialakítású monolit vasbeton medence: 2 db

III. Vízellátó hálózat

44. táblázat: Vízellátó gerincvezetékek

Gerincvezetékek:

Gerincvezeték Átmérő/Anyag	PE (fm)	Azbeszt (fm)	KM-PVC (fm)	Acél (fm)	Összesen (fm)
DN 50			575		575
DN 63	25				25
DN 80		13 800	25 373		39 173
DN 90	1 102				1 102
DN 100		5 100	780		5 880
DN 150		6 065			6 065
DN 160	635				635
DN 200		2 400	2 900		5 300
DN 300			500		500
Gerinc összesen:	1 762	27 365	30 128		59 255
Lakossági bekötések					
D20	2 190		2 144	7 134	11 468
D25	3 204				3 204
D30			9 000	3 240	12 240
D32	106				106
D50	50				50
D63	2				2
D80			42		42
D110	25				25
Bekötő vezeték összesen:	5 577	0	11 186	10 374	27 137
Mindösszesen	7 339	27 365	41 314	10 374	86 392

- Tűzcsapok száma: 77 db
- Közkifolyók száma: 25 db

Külterületi vízellátás

A külterületen található telepek, majorok, tanyák vízellátását egyedileg oldják meg, fúrt kutakból. A korábbi termelőszövetkezetek és állami gazdaságok átalakulása, megszűnte után a viszonylag gyakori tulajdonosváltozások miatt, olykor követhetetlen a helyi vízellátó rendszerek üzemeltetőinek változása.

Kunhegyes külterületén a következő majorok, telepek, ill. egyéb vízhasználók találhatóak a Kunság Népe Mezőgazdasági Rt. telepein:

- I. telep (98,5 m talpmélységű K-22 kút),
- II. telep (101,0 m talpmélységű K-25 kút),
- III. telep (103,0 m-es K-31 kút),
- sertéstelep (137,2 m-es K-40 és 100,0 m-es K-43 kút),
- géptelep (100,0 m-es K-34 kút),
- baromfitelep (70,0 m-es K-23 kút),
- Aura Nap Kft. baromfitelepe (100,0 m talpmélységű kút),
- Szívós Mg.-i Termelő és Szolgáltató Kereskedelmi Bt. telepe (108,0 m talpmélységű kút),
- Kolbaszéki major (42,0 m talpmélységű K-32 kút).

A többi mezőgazdasági telepen kis mélységű kutakból biztosítják az állatok ivóvízellátását, így ezekkel külön nem foglalkoztunk.

A fent felsorolt kutak mindegyike helyi, saját szükségletek kielégítésére szolgál. A kivitelezés során a kutak körül a 10 m sugarú körnek megfelelő védőterületet általában kialakították. Ennek, illetve a vízbázisok védelméről szóló **123/1997.(VII.18.)** Korm. rendeletben foglaltaknak a betartását minden külterületi mélyfúrású kútnál a hatóságoknak rendszeresen ellenőrizni kell.

A külterületi majorok, telepek vízellátórendszerei a jelenlegi igényeknek megfelelnek. Távlati fejlesztésüket, bővítésüket, illetve új rendszerek létesítését a Jász - Nagykun – Szolnok Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság engedélyezi, melyhez – igény szerint, a felszín alatti vízbázisok ismeretében, - a KÖTIZIG szakértői javaslatot ad. Tervezéskor minden esetben -állattartó telep kialakításakor kiemelten- be kell tartani "a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről" szóló **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendelet előírásait.

A belterülettől távol eső telepek, majorok, tanyák vízellátása távlatban is csak egyedileg oldható meg, a nagy távolságok miatt a települési hálózatra gazdaságosan nem kapcsolhatók rá. Ezzel kapcsolatosan, a magán célú csökutak létesítésének engedélyezése során a **72/1996. (V. 22.)** Korm. rendelet előírásait kell alkalmazni. A kutak szabályos engedélyeztetése és kivitelezése a felszín alatti vizek védelmét szolgálja.

A külterületi majorok vízellátását kismélységű kutakból oldották, illetve oldják meg.

Egyes tanyák udvarain találhatóak még ásott kutak. Ezen vízkivételi művek esetében is elő kell írni a védőterületekre vonatkozó korlátozásokat és tiltásokat, melyeket a **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet szabályoz. A kutak védőterületén belül tilos olyan tevékenységet végezni, melynek következtében csökken a vízkészlet természetes védettsége, vagy növekszik a környezet sérülékenysége, illetve 6 hónapon belül le nem bomló, károsító anyag kerül a vízkészletbe. A sérülékeny területeken nem lehetnek olyan szennyezőforrások (pl. szigeteletlen trágyatárolók, hulladéködrök, korszerűtlen üzemanyag tárolók), melyek a csapadék közvetítésével a talajvizet veszélyeztetik. A vízbázis védelme szempontjából különösen nagy gondot kell fordítani a kommunális és az állattartásból származó szennyvizek elvezetésére, biztonságos elhelyezésére. A mezőgazdasági tevékenységek végzésével kapcsolatban be kell tartani a hatályos jogszabályok előírásait.

A külterületi helyi, saját szükségletek kielégítésére szolgáló kutak esetén is kötelezően érvényes a 10 m sugarú körnek megfelelő védőterület kialakítása. Ennek, illetve a vízbázisok védelméről szóló **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendeletben foglaltaknak a betartását a hatóságoknak rendszeresen ellenőrizni kell.

A meglévő vízellátó rendszerek bővítését, illetve újak létesítését – a felszín alatti vízbázisok ismeretében – a Jász - Nagykun – Szolnok Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság engedélyezi. Tervezéskor minden esetben – állattartó telep kialakításakor kiemelten – be kell tartani "a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről" szóló **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendelet előírásait.

A külterületi tanyák és egyes állattartó telepek vízellátását rendszerint egyedileg, többnyire 10-30 m körüli talpmélységű fúrt kutakból oldják meg a tulajdonosok, de található még néhol ásott kutak is. Ezen vízkivételi művek esetében is elő kell írni a védőterületekre vonatkozó korlátozásokat és tiltásokat, melyeket a **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet szabályoz.

A belterülettől távol eső telepek, majorok, tanyák vízellátása a távlatban is csak egyedileg oldható meg, a nagy távolságok miatt a városi hálózatra gazdaságosan nem kapcsolhatók.

A **72/1996. (V. 22.)** Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés "C" pontja értelmében az 500 m³/év vízigényt meg nem haladó, kizárólag házi vízigényt kielégítő, talajvizet kitermelő kút létesítését a település jegyzője engedélyezheti. Minden egyéb esetben a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség az engedélyező hatóság.

A kismélységű kutak különböző létesítményektől, potenciális szennyező forrásoktól való minimális védőtávolságát mindenhol be kell tartani! Környezetvédelmi szempontból különösen nagy figyelmet kell fordítani a kutak helyes kialakítására, a szennyező anyagok bejutásának megakadályozására.

A felszín alatti vizek védelme

A víz alapvető és pótolhatatlan lételeme minden élőlénynek. Az érintetlen vagy természetközeli állapotú tiszta felszíni és felszín alatti vizek a biodiverzitás megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségűek. A víz természeti erőforrásként is értékes. A felszíni és felszín alatti vizeket megannyi gazdasági tevékenységhez használják fel: turizmus, mezőgazdaság, ipar, bányászat és nem utolsósorban ezek az ivóvíz legfőbb forrásai is. Az ivóvízbázisok védelme, a vízminőség javítása, a fenntartható vízkészlet-gazdálkodás megteremtése a települések kiemelten fontos feladatai.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló **27/2004. (XII. 25.)** KvVM rendelet szerint Kunhegyes város "**érzékeny**" felszín alatti vízminőség védelmi területen fekvő településként van nyilvántartva.

"A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről" rendelkező **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendelet 23 §. (1) bekezdés a.) pontja értelmében a vízbázisok hidrogeológiai védőidomát legkésőbb 2007. szeptember 01-ig meg kellett határozni és ki kellett jelölni.

A vonatkozó jogszabály (123/1997. Korm. rendelet) szerint a településen lévő vízműkutak körül kötelezően kialakítandó 10 m sugarú belső védőterület lehatárolása megtörtént.

A területhasználatokat érintő bevezetendő egyedi intézkedésekre vagy korlátozásokra a vízbázis biztonságba helyezése érdekében nincs szükség. A kutak a település önkormányzatának a tulajdonában lévő ingatlanokon, megfelelő, zárt, kerítéssel körbevett védőterületen helyezkednek el.

A térség területén a múlt század első felében több mélyfúrású (200 – 250 m talpmélységű) kutat is létesítettek, melyeknek egy részét eltömedékeltek, másik része viszont használaton kívül, de azóta is létezhet. Fontos feladat a meglévő kutak pontos helyének feltérképezése, tulajdonosának, vízjogi engedélyezettségének és távlati használatának kiderítése. Amennyiben valamelyik kutat használaton kívül akarják helyezni, eltömedékelését – vízbázis védelmi szempontok miatt – csak szakszerűen, engedélyek alapján lehet elvégezni.

A "**vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról**" szóló **72/1996. (V.22.)** Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az 500 m³/év kitermelt vízmennyiséget meg nem haladó, kizárólag házi vízigény kielégítésére szolgáló, sekély (maximális talpmélység 25 m) mélységű kutak önkormányzati engedélyezési hatáskörbe tartoznak. (Létesítés, használatba vétel, megszüntetés, eltömedékelés, stb..) Ezek engedélyezésénél figyelembe kell venni az alapvető vízbázisvédelmi követelményeket (palástcementezés, stb.).

A lakossági fúrt kutakra ugyancsak a 10 m – es védőtávolság megtartása kötelező.

A meglévő vízellátó rendszerek bővítését, illetve újak létesítését – a felszín alatti vízbázisok ismeretében – a Jász - Nagykun – Szolnok Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság engedélyezi. Tervezéskor minden esetben – állattartó telep kialakításakor kiemelten – be kell tartani "a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről" szóló **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendelet előírásait.

A felszín alatti vizek védelmével kapcsolatosan az alábbi fontosabb jogszabályokat kell figyelembe venni:

- **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről, különös tekintettel a település ivóvízbázisára és a strandi kutakra.
- **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről.
- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről.
- **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

Vízbázisvédelem

219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a felszín alatti vizek védelméről) előírásai szerint kell eljárni a vízbázisvédelem során.

A **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet (a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről) szerint, a közcélú vízbázisok biztonságos üzemelése érdekében felül kell vizsgálni a vízbeszerzés céljából igénybe vett felszín alatti vízbázisok védettségét.

A vizsgálatok során kötelezően meg kell határozni a különböző elérési idejű védőövezeteket: belső (20 nap), külső (6 hónap), és a hidrogeológiai ("A" zóna 5 év, "B" zóna 50 év) védőövezeteket.

A kunhegyesi vízműkutak védettségi vizsgálatának és hidrogeológiai lehatárolásának dokumentációját 2015. szeptemberében készítette el a Kútfej Vízkutató és fúró tervező Kkt.

Kunhegyes város vízellátását jelenleg 2 db vízműtelepen elhelyezett kútcsoport biztosítja.

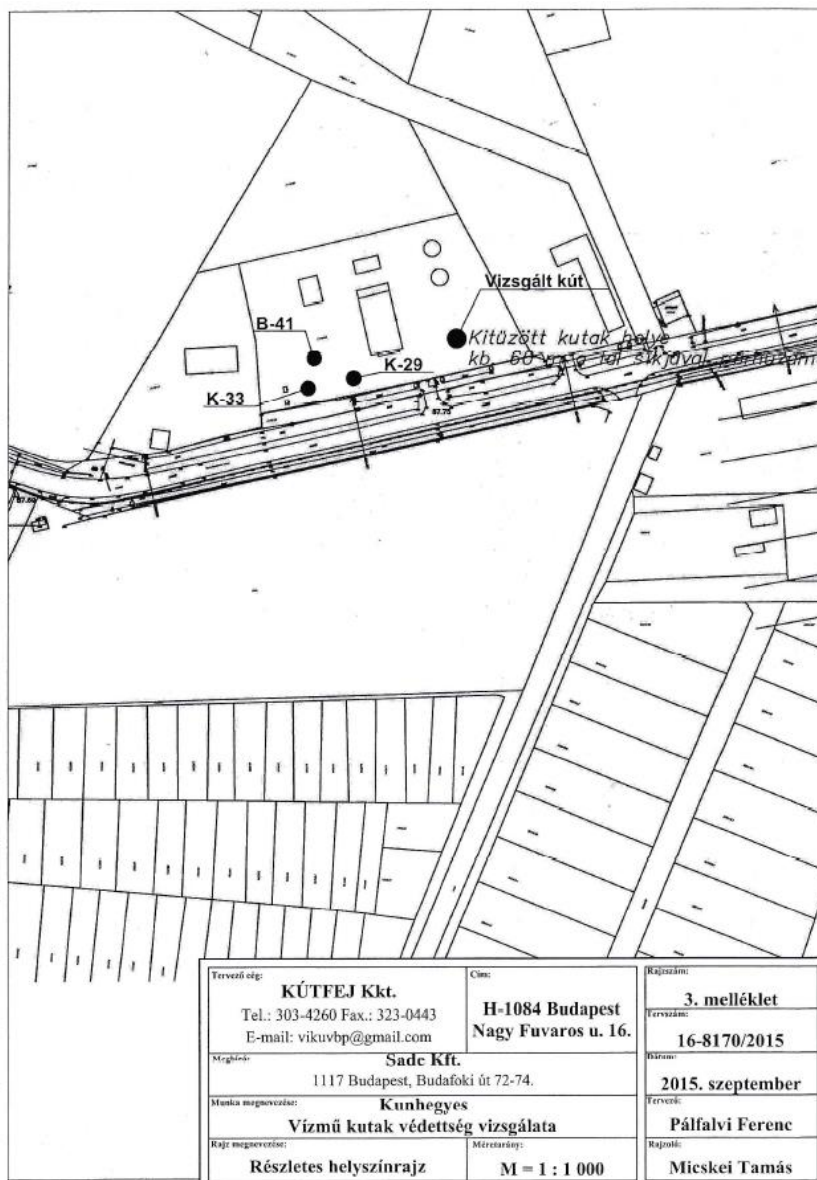
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

45. táblázat: A vizsgált kutak létesítéskori adatai

Kút jele	EOV koordináta	Talpmélység (m)	Modell réteg	Szűrőzött szakasz (m)	Nyugalmi vízszint (m)	Üzemi vízszint (m)	Max. vízhozam (l/min)
Régi vízmű							
1. sz. vízműkút (B-29)	X=225960 Y=770975	167,8	5	140-160	-2,0 (84 mBf.)	-8,8	480 Jelenleg: 320 l/p
2. sz. vízműkút (K-33)	X=225909 Y=770910	100,0	3	56,0-64,0 68,0-94,5	-2,5 (83,5 mBf.)	-13,5	280 Nem üzemel
3. sz. Vízmű kút (B-41)	X=225810 Y=770808	348,7	7	295-306 318-329	-1,8 (84,2)	-14,8	335 Nem üzemel
4. sz. Vízmű kút (K-48)	X=225790 Y=770900	168	5	143-163	-5,4 (80,6 mBf)	-23,2	1400 Tartalék kút
Új vízmű							
1. sz. Vízmű kút (K-44)	X=226264 Y=771088	352	7	288-304 337-344	-3,4 (82,6 mBf)	-23,0	700 Nem üzemel
2. sz. Vízmű kút (K-46)	X=226263 Y=771052	167	5	146-161	-5,8 (81,2 mBf)	-26,0	1650 Jelenleg 885 l/p
3. sz. Vízmű kút (K-47)	X=226282 Y=771083	106	3	55-70 75-90	-5,0 (81,0 mBf)	-12,1	1600 Jelenleg 820 l/p

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

52. térkép: Vízműkutak elhelyezkedése a kunhegyesi vízműtelepen

A régi vízmű telep kútjai előregedtek, vízhozamuk lecsökkent, ezért vált szükségessé az új vízmű telep kialakítása. Itt nagy átmérőjű, korszerű kutak létesültek jelentős vízhozammal. A víz minősége azonban a magas ammónia, vas és Na tartalom miatt kezelésre szorult. A Kunhegyes Városi Ivóvíz Minőség Javító Program keretében került sor, 2014-15-ben, a vízmű korszerűsítésére. Ennek során a magas sótartalmú, mély K-41 és K-44-es, valamint az arzénos K-33-as kutakat leállították. A régi vízmű területén a B-29-es az új vízmű területén pedig a K-46 és K-47 kutak maradtak üzemben. A település vízigénye 380 000 m³/év, azaz 1041 m³/nap átlagban. A csúcsigény eléri az 1600 m³/napot. Bármelyik nagyobb hozamú kút meghibásodása esetén csúcsban vízhiány jelentkezne, ezért a régi vízmű területén létesült egy új, 168 m-es kút. Ebből 500 l/p vízmennyiség kitermelése szükséges ahhoz, hogy bármelyik kút kiesése esetén a vízellátás zavartalan maradjon.

A két vízműtelep kútjainak védettség vizsgálatát a KSK Mérnöki Vállalkozási Iroda 2007-ben elkészítette. A számítást, az akkori termelési adatok alapján végezték el, amikor is a felső, 100 m fölötti rétegre telepített B-33 kút nem üzemelt, és a K-47 kútból is csak jelentéktelen víztermelés történt. A döntő vízkivétel a 140-160 m közötti, akkor 4-es, a jelenlegi beosztás szerinti 5-ös szintből történt. Az

akkori vizsgálat megállapította, hogy a vízbázis védett, az áramvonalak a leg sekélyebb kút esetében sem érték el a talajvíz tartót.

Időközben elkészült a 4 sz. kút, és a víztermelés is áttevődött nagyobb mértékben a felső szintre, ezért szükségessé vált a védettség vizsgálat újbóli elvégzése.

A vizsgálat során az alábbi két üzemállapot figyelembe vétele szükséges:

I. Csúcsigény: 1600 m³/nap

K-46 kút termel az 5-ös szintből - 600 m /nap

K-47 kút termel a 3-as szintből - 300 m³/nap

Új kút termel az 5-ös szintből - 700 m /nap

II. Átlagos víztermelés: 1042 m³/nap

K-46 kút termel az 5-ös szintből - 300 m³/nap

K-47 kút termel a 3-as szintből - 300 m³/nap

Új kút termel az 5-ös szintből - 442 m³/nap

A fenti hozamokkal elvégzett vizsgálat sérülékenység szempontjából a leg kedvezőtlenebb, így megfelelő biztonságot jelent.

A vizsgálat elvégzésére a KÚTFEJ Kkt. kapott megbízást.

A kutak védettség vizsgálatát a **123/1997** Korm. Rend. előírása szerint kell elvégezni. Amennyiben a természetes védettség nem igazolható, védőidom, védőterület kijelölésével kell biztosítani azt.

A hivatkozott jogszabály legfontosabb előírásai:

2. § (1) A védelem, felszín alatti vízbázisnál védőidom, védőterület; felszíni vízkivétel esetén védőterület; a kivett víz kezelését, tárolását, elosztását szolgáló vízi létesítmény esetén védőterület, illetve védősáv meghatározását, kijelölését, kialakítását és fenntartását jelenti.

(2) A védelem a biztonsági intézkedések részleges vagy teljes körű végrehajtásával valósítható meg.

(3) A védelem érdekében

a) felszín alatti vízbázis esetében a védőidomot és védőterületet belső, külső, valamint hidrogeológiai, b) felszíni vízkivételnél a védőterületet, belső, külső és hidrológiai védőövezetekre osztva kell meghatározni, kijelölni, kialakítani, és fenntartani.

(4) A védőövezetek, a védelem céljával összefüggő és a terület használatával kapcsolatos korlátozások szempontjából egységes és kapcsolódó rendszert alkotnak.

(5) A védőövezetek határait a hidrológiai, hidrogeológiai adottságok, továbbá

a) az igénybe vett vagy lekötött vízbázisoknál a vízbázis engedélyezett víztermelése,

b) a távlati vízbázisoknál a vízbázis teljes kapacitása és e rendelet 2., illetőleg 3. számú mellékletében foglaltak alapján kell meghatározni.

3. § (1) A felszín alatti vízbázisok esetén a 2. számú melléklet szerinti

a) belső védőidom, védőövezet rendeltetése: a vízkivételi mű, valamint a vízkészlet közvetlen védelme a szennyeződéstől és a megrongálódástól;

b) külső védőidom, védőövezet rendeltetése: a le nem bomló, továbbá a bakteriális és egyéb lebomló szennyező anyagok elleni védelem;

c) hidrogeológiai védőidom, védőövezet rendeltetése: a le nem bomló szennyező anyagok elleni védelem, amelyet vagy a vízkivétel teljes utánpótlódási területére (vízgyűjtőjére) vagy meghatározott részére kell kijelölni.

(2) A hidrogeológiai védőidom, illetve védőövezet a 2. számú melléklet szerinti "A", "B" és "C" védőzónákból áll.

(3) A belső védőövezet kialakítása minden esetben kötelező.

(4) A külső védőövezetet és a hidrogeológiai védőövezet "A" és "B" védőzónáit akkor kell kijelölni, ha az adott védőidomnak van metszete a felszínen.

(5) Ha a teljes felszín alatti utánpótlódási terület nagyobb a "B" védőzónánál, a "C" védőzóna kérelemre vagy hivatalból kijelölhető, ha azt a vízbázis védelme indokolttá teszi.

(6) A távlati és a lekötött felszín alatti vízbázisoknál

a) belső és külső védőidomot, illetőleg védőövezetet nem kell meghatározni,

b) a hidrogeológiai védőidom, illetőleg védőövezet "A" belső zónáját csak akkor kell meghatározni, ha a tervezett vízkivételek konkrét helye, mélységköze, a kutankénti víztermelés már megközelítőleg ismert;

c) a hidrogeológiai védőidom, illetőleg védőövezet "B" külső zónáját minden esetben meg kell határozni.

A vizsgálatok során kötelezően meg kell határozni a különböző elérési idejű védőövezeteket:

belső (20 nap), külső (6 hónap) és a hidrogeológiai („A” 5 év, „B” 50 év).

A védelem mértékétől függően szükséges az egyes védőövezetek, védőzónák kijelölése.

A modellezés eredménye:

Első lépésként vizsgáltuk a vízmű, kutak csúcsidejű, 1600 m³/napos vízhozamánál, az egyes szintekben kialakuló depressziókat.

Látható, hogy a víztermelés hatására kialakuló áramvonalak a felső szint esetében zömében a fedő irányából érkeznek, az alsó szint esetében a fedő és a fekvő felől is érkeznek áramvonalak, ami az adott nyomásviszonyoknak megfelel. Az áramvonalak 50 év alatt nem érik el a talajvíz tartót, de már annak fekvésénél tartanak. Ez arra figyelmeztet, hogy a felső szintből, azaz a K-47 kútból éves átlagban 300 m³/napot meghaladó vízkivétel nem javasolható. Fentiek alapján a kutak ezen csúcs vízhozamánál is természetes védelemmel rendelkeznek, az 50 éves elérési időhöz tartozó védőidomnak nincs felszíni metszete.

Második lépésként vizsgáltuk az engedélyezett átlagos, 1042 m³/nap-os víztermelés hatását, az előzőekben rögzített kutankénti vízhozamokkal.

Az áramkép hasonló, de természetesen kisebb területre terjed ki. A vonatkozó rendelet értelmében az ezen víztermeléshez tartozó idom meghatározása szükséges. Az 5 éves elérési időhöz tartozó áramvonalak ki sem lépnek az adott vízadóból, így annak valamint a 180 napos és 20 napos elérési idő vizsgálata meghatározása nem szükséges.

A vízbázis védőterületeinek és védőidomainak kijelölése:

Védőterület Belső védőövezet

A vizsgálat alapján megállapítható, hogy a 20 napos elérési időhöz tartozó idomnak nincs felszíni metszete, csak a minimális, 10 m sugarú körnek megfelelő belső védőterület kijelölése szükséges. 20 nap alatt az áramvonalak nem lépnek ki a vízadóból, így a 20 napos védőidom felszínhez legközelebbi pontja: -56 m (30 mBf), a legtávolabbi: -164 m (-78 mBf). A belső védőterület valamennyi kútnál kialakított, bekerített.

Külső védőövezet

A vizsgálat megállapítást nyert, hogy a 180 napos elérési idejű védőidomnak nincs felszíni metszete, ezért a kutak körül a felszínen külső védőövezet kijelölése nem szükséges.

Hidrogeológiai „A” védőövezet

A vizsgálat megállapítást nyert, hogy az 5 éves elérési idejű védőidomnak nincs felszíni metszete, ezért a kutak körül a felszínen hidrogeológiai „A” védőövezet kijelölése nem szükséges.

Hidrogeológiai „B” védőövezet

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a kutak 50 éves elérési időhöz tartozó védőidomának nincs felszíni metszete, az áramvonalak nem érik el a talaj víztartót. Ezért, hidrogeológiai „B” védőövezet kijelölése nem szükséges.

Védőidom

Belső védőidom

A 20 napos elérési időhöz tartozó védőidom a kút, mint tengely körül felvehető, 10 m sugarú körrel jellemezhető, felszíni metszete nincs, így a 10 m sugarú belső védőövezettel a belső védőidom felszíni vetülete megegyezik. Belső védőterületként a vízmű bekerített területe szolgál, ami magába foglalja valamennyi kút belső védőterületét.

Külső védőidom

A 180 napos külső védőidomnak nincs felszíni metszete. Az áramvonalak nem lének ki a vízázó szintekből. Kijelölése nem szükséges.

Hidrogeológiai „A” védőidom

Az 5-éves elérési időhöz tartozó idomnak nincs felszíni metszete. 5 év alatt az áramvonalak nem lépnek ki a megnyitott szintből. Kijelölése nem szükséges.

Hidrogeológiai „B” védőidom

Az 50 éves elérési időhöz tartozó védőidomnak nincs felszíni metszete. Az áramvonalak 50 év alatt nem érik el a talaj víztartót, de elérik annak fekvését, és alulról is történik feláramlás. A védőidom felszínhez legközelebbi pontja - 17 m (69 mBf.), a legtávolabbi -210 m (-124 mBf.).

Potenciális szennyező források a védőterületen és a védőidomok felszíni vetületén

Potenciális szennyező forrásként elsősorban a lakott település rész említhető, bár a település csatornázott. A vízmű környezetében mezőgazdasági területek vannak, a település rendezett, elhagyott szeméttel, szabálytalan trágyatárolást nem észleltünk. Szennyezést okozó ipari tevékenység nincs. Hatósági intézkedést igénylő szennyező forrásról nincs tudomásunk.

A védőövezetekre és védőidomokra vonatkozó előírások

Az adott területen betartandók a vonatkozó 147/2010 (IV.29.) Korm. Rend. 2. mellékletében, illetve a 123/1997 (VII. 18.) Korm. Rend. 5 sz. mellékletében felsorolt korlátozások. A biztonságos üzemeltetéshez szükséges főbb teendőket az alábbiakban kiemeljük. Egyéb korlátozás, monitoring létesítése véleményünk szerint nem szükséges. Az üzemén kívüli K-33, B-41 és K-44-es sz. kutak kiváló észlelési lehetőséget nyújtanak.

Javaslat a védőövezetekre vonatkozó területhasználati korlátozásokra:

- Belső védőövezet:
 - Kijelölése kötelező! A belső védőidomban és védőövezet területén csak a vízkivétel létesítményei és olyan más létesítmények helyezhetők el, melyek a vízkivételhez csatlakozó vízellátó rendszer üzemi céljait szolgálják. A létesítményeket és berendezéseket úgy kell üzemeltetni, hogy szennyező anyag ne kerülhessen a vízbe, a terepfelületre vagy a felszín alá.
 - A terepfelületet úgy kell kialakítani, hogy a csapadékvízből visszamaradó, pangó vizek ne keletkezzenek. A védőövezeten lehetőleg összefüggő füvesített felületet kell kialakítani, ahol trágyázás, (szerves vagy műtrágya) valamint növényvédő szerek használata tilos.
 - A belső védőövezet bekerített, őrzéséről ennek ellenére gondoskodni kell.
 - A belső védőterületen rendszeresen csak azok a dolgozók tartózkodhatnak, akik ott munkát végeznek, és a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi könyvvel rendelkeznek. Belépésre jogosultak továbbá, az ott dolgozók munkájának irányítói, valamint az ellenőrzésre jogosult hatósági személyek. A belépési engedélyt adó, köteles gondoskodni arról, hogy az ideiglenesen ott tartózkodók szennyezést ne okozzanak.
 - A vizsgált kutaknál a belső védőterület 10 m sugarú körnél nagyobb, kialakított, bekerített.
- Külső védőövezet:
 - Kijelölése nem szükséges. (Az elérési idő > 6 hónap.)
- Hidrogeológiai „A” zóna:

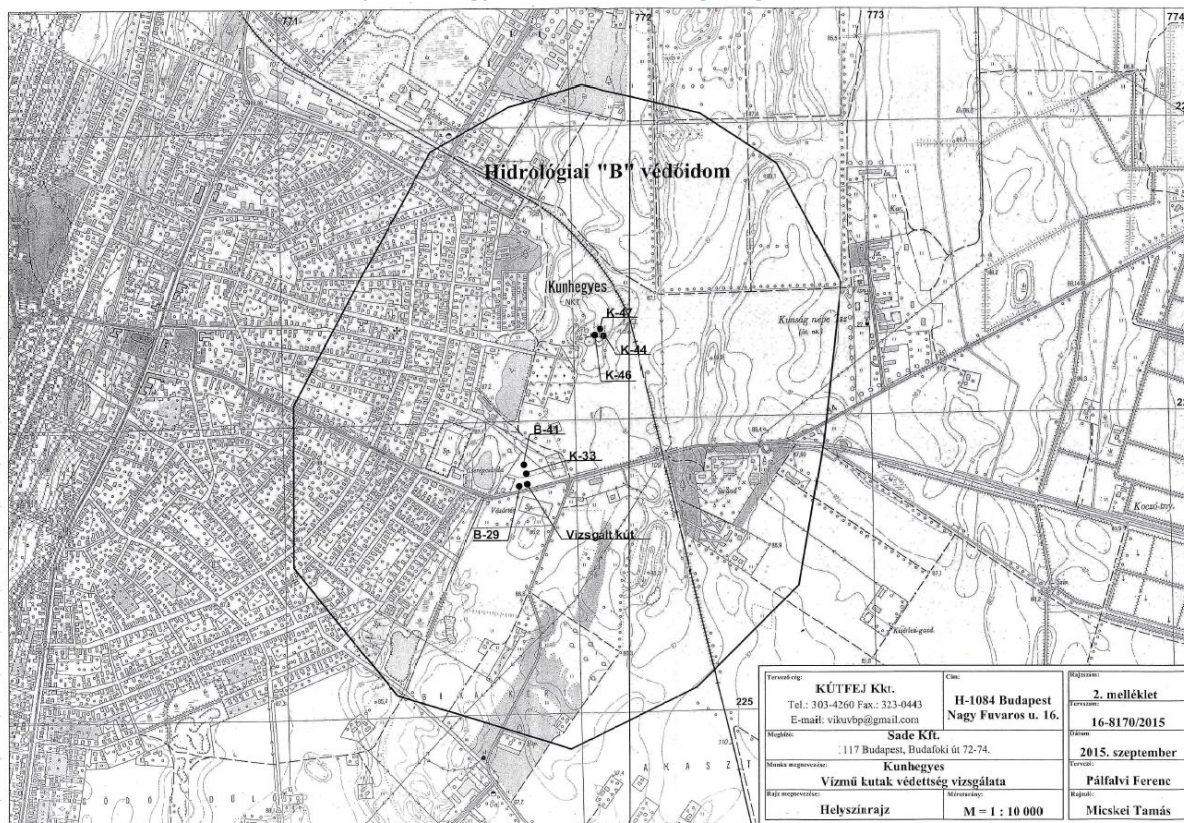
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

- Kijelölése nem szükséges (Az elérési idő > 5 év)
- Hidrogeológiai „B” zóna:
 - Kijelölése nem kötelező (Az elérési idő > 50 év). Javasoljuk azonban az alábbi korlátozások érvényesítését a modellezéssel lehatárolt felszínalatti térrészre vonatkozóan.
 - Tilos olyan létesítményt elhelyezni, melynek jelenléte, vagy üzeme a felszín alatti víz minőségét károsíthatja.
 - A védőidomon belül tervezett új vízkivételek esetében javasoljuk, hogy kizárólag csak elfogadható ráhatást eredményező, hidrogeológiai hatásvizsgálatot követően legyenek engedélyezhetők.
 - A védőidom alap és fedőlapjai közötti térrészt érintő fúrások esetében, azaz a 20 m-nél mélyebb kutaknál, szükséges a záró rakat teljes hosszban történő palástcementezése.
 - A védőidomon belül tilos olyan tevékenységet végezni, melynek eredményeként jelentősen csökken a vízbázis természetes védettsége, illetve nő a környezet sérülékenysége.
 - A védőidom felszíni vetületét érintő területen a **219/2004. (VII.21.)** Korm. rend. szerinti kockázatos (szennyező) anyag közvetett bevezetését nem javasoljuk, közvetlen bevezetése jogszabályilag tilos!
 - A felső szint védelme érdekében a talajvíz szennyezés elkerülésére, az engedély nélküli, szabálytalan kutak felderítésére különös gondot kell fordítani.
 - Monitoring hálózat kiépítését nem tartjuk szükségesnek.

A kút üzemeltetéséhez szabályzatot kell készíteni, melyben javasoljuk az alábbi rendszeres mérések elvégzését előírni:

- kút vízhozama a vízórán hetente,
- üzemi és nyugalmi vízszintmérés havonta,
- vízminőség ellenőrzése figyelő kutaknál is évente,
- K-33, B-41 és K-44-es sz. kutak vízszintje havonta,

53. térkép: A kunhegyesi vízműkutak hidrogeológiai védőterületei

A figyelő kutak vízszint mérésekor naplózni kell az üzemelő kutak vízhozamát és üzemi vízszintjét is. A fenti rendszeres méréseken túlmenően, javasoljuk a kutak ellenőrző műszeres felülvizsgálatát legalább 4 évenként elvégeztetni, az alábbi mérésekkel:

- talpmélység ellenőrzés,
- reométerezés,
- kapacitásmérés,
- visszatöltődés mérés,
- víz és gázvizsgálat,

Fenti mérések alapján a kutak állapota, a rétegyomások alakulása figyelemmel kísérhető, az esetleges kúthibák időben észlelhetők.

Az észlelések adatainak értékelésével a védettség vizsgálatot 5 évenként célszerű megismételni.

A Kunhegyes települést ellátó vízműkutak hidrogeológiai védőterületének kijelölése 1424-7/2008. iktatószámom rendelkezett vízjogi engedéllyel, de ez az engedély 2012. április 30 -ig volt hatályos. Új engedély kiadása esetén aktualizálni kell a védőterület lehatárolását.

Geotermikus energia, termálvíz hasznosítás

A geotermikus energia-hasznosítás a megújuló energiaforrások egy olyan csoportja, amely hazánkban bőségesen rendelkezésre áll. Nevezhetnénk akár a „jövő energiájának” is, ugyanis kedvező adottságaink ellenére jelenleg még nagyon alacsony mértékben történik a kiaknázása, noha a megfelelő technológiák már régóta rendelkezésre állnak.

Az 1950-60 -as években a térség területén kőolaj és földgázkutató fúrásokat végeztek. Termálvizet több helyen is találtak, de jelentősebb szénhidrogén kincsre nem bukkantak.

A mai modern technika lehetőséget teremt a termálvíz, illetve a termálvízkutak többcélú kihasználására (pl: épületek, üvegházak fűtése, kiserőművek üzemeltetése, stb.). Ehhez olyan technológiák alkalmazása szükséges, amelyek képesek elviselni a rendelkezésre álló víz magas hidrogénkarbonát tartalmát, ásványi anyag-tartalmát, és a rendkívül alacsony vízkeménységet.

A fűtésre vagy egyéb célokra is felhasználható termálvíz adta lehetőségek kihasználását célszerű minél szélesebb körben támogatni.

Kunhegyes esetében is érdemes lenne több figyelmet szentelni a geotermikus energia hasznosításának, hiszen olcsó és környezetbarát módon lenne megvalósítható ezzel a „zöld” energiával például közintézmények fűtése, vagy akár melegházak, kertészetek melegvízellátása is.

A Víz Keretirányelv célkitűzései

A Víz Keretirányelv megteremti a jogi kereteket a szárazföldi felszíni vizek, az átmeneti vizek, a parti vizek és a felszín alatti vizek védelmének megvalósításához.

Az általános célokat az 1. cikk határozza meg:

- A vízi ökoszisztémák, és - tekintettel azok vízszükségletére - a vízi ökoszisztémáktól közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák és vizes élőhelyek állapotának javítása és védelme.
- A vízkészletek fenntartható használatának elősegítése.
- A különösen veszélyes anyagok vizekbe való bevezetésének fokozatos csökkentése és megszüntetése.
- A felszín alatti vizek szennyezésének csökkentése.
- Az áradások és aszályok hatásainak mérséklése.

A környezeti célkitűzéseket a 4. cikk határozza meg. A legfontosabb előírások a felszíni vizekkel kapcsolatban:

- El kell érni a víztestek jó ökológiai állapotát 15 év alatt.
- El kell érni az erősen módosított és mesterséges víztestek jó potenciálját és jó kémiai állapotát 15 év alatt.
- Meg kell akadályozni a felszíni vizek állapotának romlását.

A legfontosabb előírások a felszín alatti vizekre vonatkozóan:

- El kell érni a jó mennyiségi és minőségi állapotot 15 év alatt.
- Vissza kell fordítani a jelentős terhelési trendeket.
- Meg kell akadályozni, illetve korlátozni kell a káros anyagok vizekbe történő bejutását.
- Meg kell akadályozni a felszín alatti vizek állapotának romlását.

1.16.1.2. Szennyvízelvezetés

Belterületi szennyvízelvezetés

Kunhegyes Város víziközműveinek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

Kunhegyes belterületének szennyvízelvezető csatornával ellátott részein elválasztott rendszerű csatornahálózat található.

A város területén csatornahálózattal összegyűjtött szennyvíz, nyomóvezetéken keresztül kerül eljuttatásra az Abádszalók közigazgatási területén található (0765/5 hrsz.), Kunhegyes - Abádszalóki közös szennyvíztisztító telepre.

A közüzemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások száma 2508 db, a közüzemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások aránya kb. 75 %-os, az összlakásszámhoz viszonyítva (2017. évi KSH statisztikai adatok).

A szennyvízelvezető csatornahálózat hossza 61,10 km (2017. évi KSH statisztikai adat), amely gravitációs gyűjtőhálózatból, a település mélyebb fekvésű pontjain elhelyezett szennyvízátemelőkből, és az átemelőkhöz kapcsolódó szennyvíz nyomóvezetékekből áll.

A gravitációs csatornák DN 160, 200, 250 és 300 mm-es keresztmetszetű KG-PVC csatornacsövekből, a szennyvíz nyomóvezetékek pedig D 63, 90, 110, 160 és 200 mm-es átmérőjű KPE nyomócsövekből épültek ki.

A közüzemi szennyvíz-elvezető csatornahálózatban elvezetett összes szennyvíz mennyisége éves szinten 267 900 m³ (2017. évi KSH statisztikai adat), amelynek a 100 %-a III. tisztítási fokozattal (nitrogén és foszfor eltávolítás) is megtisztításra kerül a szennyvíztisztító telepen.

A háztartásokból a közüzemi szennyvíz-elvezető csatornahálózatban elvezetett szennyvíz mennyisége 165 170 m³ (2017. évi KSH statisztikai adat).

A lakossági szennyvíztárolókból, emésztőgödörökből szippantott szennyvízként begyűjtött, kommunális szennyvíz mennyisége 63 000 m³, a közületi és egyéb szennyvíztárolókból begyűjtött nem közművel összegyűjtött kommunális szennyvíz mennyisége pedig 651 000 m³ (2017. évi KSH statisztikai adatok).

A szippantott szennyvizeket a Kunhegyes - Abádszalóki közös szennyvíztisztító telepre szállítják (amely Abádszalók 0765/5 helyrajzi számú területen helyezkedik el), ahol megtisztításra kerülnek.

54. térkép: A Kunhegyes-Abádszalóki szennyvíztisztító telep légifelvétele

Forrás: Google Maps

A szolnoki KEVITERV AKVA KFT. a csatornahálózatra és a szennyvíztisztító telep fejlesztésére is elkészítette az engedélyezési tervet, amely pályázat útján támogatást nyert. A tervezett létesítmények a KEOP pályázat keretében valósultak meg, az elmúlt években.

Az Abádszalók közigazgatási területén lévő szennyvíztisztító telep korábban 1.000 m³/d szennyvíz fogadására épült ki, amely kapacitást 1.650 m³/d mennyiségre bővítették a KEOP beruházás során. A telep kapacitásbővítésével párhuzamosan a csatornahálózat bővítése is megvalósult. Kunhegyes belterületén mintegy 40 km szennyvízelvezető csatornahálózat épült meg.

Az új szennyvíztisztítási technológia 2015. évben kapott üzemeltetési engedélyt.

A technológiai hidraulikai kapacitása: 1 650 m³/nap.

Lakosegyenértékben kifejezett kapacitása: 16 085 LE.

A tisztított szennyvíz befogadója a Mirhó-Kisgyócsi ök. csatorna 2+482 km szelvénye.

Kunhegyesen a 2021. évi KSH statisztikai adatok szerint:

- a szennyvízcsatorna-hálózatra rákötött ingatlanok száma: 2624 db

Ez alapján a település csatornahálózattal való kiépítettsége: ~93 %, a csatornahálózatra való rákötési arány pedig ~75 %.

A szennyvízgyűjtő rendszer tekintetében intézkedéseket kell tenni az idegen vizek kizárására.

Javasoljuk ösztönző intézkedések megtételét a 95 % -os rákötési arány elérése érdekében. Amíg a megfelelő arány elérése nem történik meg, az Abádszalóki Szennyvízelvezetési Agglomeráció továbbra is a „nem megfelelő” besorolású agglomerációk között szerepel. 2018. évben az Európai Unió felé történő jelentésben is így szerepelt, mivel a rákötési arány nem éri el a célállapotnak megfelelő 95 % -ot.

Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és Tisztítási Megvalósítási Program

Azon települések, melyek nem szerepelnek a **30/2006. (II.8.)** Korm. rendelettel módosított **25/2002. (II.27.)** Korm. rendelet agglomerációs jegyzékében, illetve a rendelet 3. számú mellékletében (2000 lakosegynérték alatti csoport) besoroltak, a szennyvízelvezetés és -tisztítás megoldása jelenleg nem része a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és Tisztítási Megvalósítási Programnak, előírt határidő nincs erre vonatkozóan.

Azokon a településeken, amelyek a **25/2002. (II.27.)** Korm. rendelet agglomerációs jegyzékébe, a 2000 lakosegynérték feletti csoportok valamelyikébe nem sorolhatók be (az agglomerációs felülvizsgálat elvégzését követően bizonyítottan nem indokolt besorolásuk/átsorolásuk), a szennyvízelhelyezéssel kapcsolatos feladatokat jelenleg a közműves szennyvízelvezető és -tisztító művel gazdaságosan el nem látható területek, ahol a szennyvízelhelyezés megoldása egyedileg, az összességében legkedvezőbb alternatíva megkeresésével történhet.

Külterületi szennyvízelhelyezés

A külterületi tanyákon, majorokban jelentősebb mennyiségű szennyvíz nem keletkezik. Ezekben a helyeken a szociális szennyvizek elhelyezhetők szikkasztással, amennyiben ennek feltételei adottak. Ahol a szikkasztással kapcsolatos előírások nem teljesülnek, ott a zárt, szigetelt tározóban történő gyűjtésről és a szippantott szennyvíz fogadó aknában történő elhelyezéséről kell gondoskodni.

Távlatban, kis mennyiségű szennyvizek esetében továbbra is a gyűjtés és szállítás lehetősége jöhet szóba, azzal a megkötéssel, hogy kizárólag zárt, szigetelt szennyvíztároló építhető. Nagyobb szennyvízmennyiségek esetén egyedi, kis szennyvíztisztító berendezés(ek) létesítése javasolt.

A meglévő csatornahálózattól távol lévő területek esetén lehetőség van egyedi szennyvízkezelés megvalósítására is. Amennyiben a talajvízszint átlagos szintje viszonylag alacsonyan helyezkedik el, valamint a terület nem minősül környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból érzékeny, illetve védett területnek, akkor az egyedi szennyvízkezelést, illetve tisztítást végző berendezések alkalmazása lehetséges, a vonatkozó jogszabályok szerint.

Kunhegyes a **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet alapján **érzékeny földtani közegben található** a felszín alatti vizek szempontjából. Ennek értelmében a tervekészítés folyamán fokozottan kell figyelembe venni a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó hatályos jogszabályokat.

Élővízfolyásba, csapadékcsatornába, árkokba, felhagyott kutakba tilos szennyvizet belevezetni!

Állattartással kapcsolatban keletkező trágyalevek zárt gyűjtéséről és trágyaszarvasra történő öntözéséről, vagy alkalmas mezőgazdasági területen való szakszerű elhelyezéséről gondoskodni kell. A szennyvizek elhelyezésekor figyelembe kell venni a **219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről** előírásait.

Külterületen a telek tulajdonosa köteles gondoskodni a keletkező szennyvíz, trágya, hígtrágya, egyéb hulladék ártalommentes átmeneti tárolásáról, kijelölt telepre történő szállításáról, illetve hasznosításáról.

A felszíni és felszínalatti vízbázisok védelme szempontjából különösen nagy gondot kell fordítani a szociális és az állattartásból származó szennyvizek elvezetésére, biztonságos elhelyezésére. A szennyvízcsatornára nem csatlakozott lakosok házi gyűjtőaknáit rendszeresen ellenőrizni kell. Ezen aknák általában nem megfelelő szigetelésűek, így azok tulajdonosait fel kell szólítani a

környezetvédelmi jogszabályok betartására. Ezen ingatlanok esetében a lakosoknak gondoskodniuk kell a keletkező szennyvizek rendszeres elszállíttatásáról.

Amely ingatlantulajdonosok a kiépült közcatornákra nem hajlandók rácsatlakozni, a **2003. évi LXXXIX. törvény** előírásai szerint környezetterhelési, illetve talajterhelési díj megfizetésére kötelezhetőek.

A szennyvizekkel a környezetet szennyezni nem szabad, ezért a talaj és a talajvíz védelme érdekében a szennyvizek szikkasztása a település teljes közigazgatási területén tilos, az még átmenetileg, rövid időre sem megengedhető.

A nyílt árkokba, csatornákba, patakokba, egyéb időszakos, vagy állandó vízfolyásokba való szennyvízrákötéseket, valamint a felhagyott kutakba történő szennyvíz bevezetéseket meg kell szüntetni.

Vállalkozási, gazdasági, ipari területekről (lakótelkeken engedélyezett vállalkozások esetén is) a kibocsátott szennyvíz szennyezettségének a közcatornára való rákötési előírásoknak meg kell felelnie, az ettől eltérő szennyezettségű vizet telken belül létesítendő egyedi szennyvízkezeléssel - a megengedett szennyezettség mértékéig - elő kell tisztítani. Állattartással összefüggően keletkező szennyvíz kezelése-elhelyezése egyedi megoldást igényel, amelyhez a szakhatóságok (ÁNTSZ, Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség) engedélyének a beszerzése is szükséges.

Közvetlenül az élővízfolyásba, az ipari-vállalkozási-gazdasági területekről származó ipari eredetű szennyvíz kizárólag a hatóságok által előírt megfelelő kezelés után, a hatóságok által kiadott vízjogi létesítési engedéllyel, - az abban előírtak szigorú betartásával - vezethető be.

Közműlétesítmények és közműhálózatok, valamint elektronikus hírközlési hálózatok és létesítmények elhelyezésénél az OTÉK előírásait, a megfelelő ágazati szabványokat és előírásokat, valamint jelen helyi építési szabályzatban előírtakat kell figyelembe venni. Az ágazati előírások szerinti védőtávolságokat biztosítani kell. A védőtávolságon belül mindennemű tevékenység csak az illetékes üzemeltető, és az érintett szakhatóság hozzájárulása esetén végezhető.

A meglévő és a tervezett közcélú vízellátás, vízvezetés (szenny- és csapadékvíz), energiaellátás (villamos energia ellátás, földgázellátás), valamint az elektronikus hírközlés hálózatai és létesítményei, továbbá azok ágazati előírások szerinti biztonsági-, védőövezeteinek számára közterületen kell helyet biztosítani. Ettől eltérő esetben a hálózatok és létesítmények, valamint azok biztonsági-, védőövezeteinek helyigényét szolgalmi jogi bejegyzéssel kell fenntartani.

Új út, utca létesítésekor a tervezett közművek egyidejű megépítéséről, a csapadékvizek elvezetéséről, beépítésre szánt területen a közvilágítás megépítéséről, út rekonstrukciónál a meglévő közművek szükséges egyidejű felújításáról és a még hiányzó közmű kiépítéséről is gondoskodni kell.

A közművezetékek átépítésekor és új vezetékek fektetésekor a racionális területgazdálkodás érdekében, az útburkolat alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezésére kell helyet biztosítani. Továbbá, a beépítésre szánt területeken a közművezetékek helyét úgy kell kijelölni, hogy azok 12 m szabályozási szélességet el nem érő utcákban legalább egyoldali, 12 m szabályozási szélességet meghaladó szélességű utcákban kétoldali fasor telepítését ne akadályozzák meg.

Az Országos Településrendezési és Építési Követelményekben (OTÉK) meghatározásra került a *szennyvíztisztító, szennyvíziszap-kezelő, -tároló és -elhelyező építmények legkisebb távolsága (védőterülete) lakó-, vegyes-, gazdasági- (a jelentős mértékű zavaró hatású ipari kivételével), üdülő- és különleges (a hulladéklerakók területének kivételével) területektől.*

A szennyvíztisztító telep védőtávolságán belül lakó-, üdülő, kereskedelmi-szolgáltatási célú, ipari gazdasági, településközponti vegyes és különleges övezetbe tartozó építmény nem helyezhető el,

élelmiszer és gyógyszer alapanyag nem termelhető és nem állítható elő, élelmiszer és gyógyszer nem gyártható, nem csomagolható, nem raktározható és nem forgalmazható.

A szennyvízgyűjtő hálózatra telepített szagmentesen és zajmentesen kialakított szennyvízátelő mőtárgy 20 m-es, a szagtalanító berendezés nélküli mőtárgy 150 m-es védőtávolság biztosítását igényli, az OTÉK előírásai szerint.

1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv:

A felszín alatti vizek állapotának minősítését a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló **30/2004. (XII. 30.)** KvVM rendelet alapján lett végrehajtva. Az állapotértékelés minden egyes víztestre elkészült. A mennyiségi és kémiai állapotot különböző tesztekkel vizsgálják, de nem mindegyik teszt alkalmazható minden egyes víztest esetében.

A vizsgálatok módszere a VGT1-hez képest nem változott. Ha egyetlen teszt is azt mutatja, hogy egy víztest gyenge állapotú, akkor a víztest összességében a gyenge minősítést kapja, ekkor intézkedni kell annak érdekében, hogy a víztest ismét jó állapotba kerüljön. A gyenge minősítéssel szemben áll a jó minősítés. Amikor a víztest állapota a jó és a gyenge határán mozog, vagy negatív trend figyelhető meg, vagy a módszerek bizonytalansága miatt az állapot nem dönthető el egyértelműen, a víztest a „jó, de gyenge kockázata” minősítést kapta.

Kunhegyes közigazgatási területére nézve aljzattól a felszín felé az alábbi víztestek települnek: pt.2.2 Észak-Alföld porózus termál, p.2.9.2 Jászság, Nagykunság porózus, és sp.2.9.2 Jászság, Nagykunság sekély porózus víztestek.

Az érintett víztestek mennyiségi és minőségi állapotát a következő táblázatok foglalják össze.

46. táblázat: Víztestek mennyiségi állapota a VGT 2 alapján

Mennyiségi jellemzés:					
Víztestek mennyiségi állapota a VGT 2 alapján					
Víztest neve	Víztest jele	FAV mennyiségi állapota	A célkitűzések elérése (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás idősükségletét is)	A célkitűzések elérése (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás idősükségletét is)	Mentességi indokok
		Minősítés (5 teszt alapján)			
Észak-Alföld	pt.2.2	jó	a jó állapot fenntartandó		
Jászság, Nagykunság	p.2.9.2	gyenge, oka: -vízmérleg	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés fenntartása	2027+	G1, T2
Jászság, Nagykunság	sp.2.9.2	gyenge, oka: -vízmérleg	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés fenntartása	2027+	G1,T1, T2

A p.2.9.2 víztest és az sp.2.9.2 víztest gyenge minősítésének az oka, hogy az alegység területén a felszín alatti vízmérleg negatív, tehát a vízkivételek mértéke meghaladja a természetes utánpótlódás mértékét.

Minőségi (kémiai) jellemzés:

A kémiai állapot minősítése a monitoring kutakban észlelt küszöbértéket meghaladó koncentrációk feltárásán alapul. Küszöbérték: az a szennyezőanyag koncentráció, amely esetén fennáll a veszélye az ún. receptorok (ember az ivóvízen és az élelmiszeren keresztül, vízi, vizes és szárazföldi ökoszisztémák) káros mértékű szennyeződése. Küszöbértéket Magyarországon víztestenként és víztest-csoportonként a következő komponensekre határoztak meg: NO₃ (felszíni víz receptorra is, az EU szinten megállapított határértéknél szigorúbb értéket), NH₄, vezetőképesség, Cl és SO₄, TOC, Cd, Pb, Hg, peszticidek, tri- és tetraklór-etilén és AOX esetében országos szinten történt a küszöbérték meghatározása.

A porózus termál, illetve zárt termál karszt víztestek esetében nem szükséges küszöbérték meghatározása, mert ezeket a rendelkezésre álló adatok szerint nem veszélyezteti emberi eredetű szennyeződés. A szerves szennyezést jelző indikátorok közül az AOX esetében a javasolt küszöbérték 20 µg/l, ami egyezik a Magyarországon az ivóvízre megadott határértékkel.

A jó állapot megőrzése szempontjából kockázatosnak számítanak azok a víztestek, ahol valamely szennyezőanyag víztestre vagy annak egy részére vonatkozó átlagkoncentrációja tartósan emelkedő, vagy a hőmérséklet csökkenő tendenciát jelez. A vízminőségi trendek elemzésének célja, hogy jelezze azokat a problémákat, amelyek a jelenleg még jó állapotú víztestek esetében felléphetnek, a már most is kimutatható jelentős és tartós koncentráció vagy hőmérsékletváltozás miatt.

A felszín alatti víztestek szennyezettsége szempontjából darabszámukat és területi kiterjedésüket is tekintve a diffúz eredetű szennyezettségek a legjelentősebbek.

Magyarországon 2008-2013 évek között összesen 2338 peszticid kimutatás céljából vett vízmintát vizsgáltak, melynek során összesen 40 664 minta növényvédőszer hatóanyag kémiai analitikai vizsgálata történt. A mérések 80féle peszticidre terjedtek ki. A vizsgálatok csupán 7 %-ban volt mérhető koncentráció. A mérések fele a Triazin csoport hatóanyagait vizsgálta, ahol az átlagosnál magasabb a kimutatható szennyezőanyag aránya: 9 %, azaz indokolt volt erre a csoportra nagyobb figyelmet fordítani. Az alegységhez rendelt víztesteken a növényvédőszer hatóanyaggal szennyezett minták nem voltak.

Összefoglalóan elmondható, hogy a mérések alapján peszticid terheltség miatt egyetlen víztest sem gyenge vagy „jó, de gyenge kockázata” minősítésű.

A pontszerű szennyező forrásokból származó szennyezőanyagok esetében (szulfát, klorid, fémek, továbbá PAH, VOC1) a szennyezési csóvák kiterjedésének elemzése alapján azt mondható, hogy nem ismerünk jelentős kiterjedésű, a víztest egészének állapotát veszélyeztető pontszerű szennyező forrást, és a szennyező forrás okozta talajvíz szennyeződést. A szennyezőanyagok jelenléte az ivóvizet szolgáltató vízbázisok esetében azonban az emberi egészséget közvetlenül is veszélyeztetheti, ezért a víztesteken belül a vízbázisok kiemelt figyelmet kapnak az állapotértékelés során.

A vízbázisokat veszélyeztető szennyezőanyag túllépések értékelése a termelő kutak és az ivóvízbázisok védőterületeire eső megfigyelő kutak rendelkezésre álló valamennyi 2010 és 2012 közötti adata alapján készült.

47. táblázat: Víztestek minőségi állapota a VGT alapján

Víztestek minőségi állapota a VGT 2 alapján					
Víztest neve	Víztest jele	FAV kémiai állapota	Víztestekre vonatkozó környezeti célkitűzések	A célkitűzések elérése (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	Mentességi indokok
		Minősítés			
		(6 teszt alapján)			
Észak-Alföld	pt.2.2	jó	a jó állapot fenntartandó		
Jászság, Nagykunság	p.2.9.2	jó	a jó állapot fenntartandó		
Jászság, Nagykunság	sp.2.9.2	gyenge, oka: - trend vizsgálat - felszíni vizek állapota	a jó állapot elérhető	2027	T2

Forrás: VGT

Az sp.2.9.2 sekély porózus víztest minőségi állapota alapján gyenge minősítést kapott a trend vizsgálat és felszíni vizek állapota tesztek alapján. A víztestre "jó állapot elérhető" célkitűzés lett megállapítva, melynek elérése 2027-re várható.

A mentességi indokok magyarázata:

- GI: Az intézkedéseket az adott víztesten nem éri meg megtenni a becsülhető pozitív és negatív közvetlen és közvetett hatások, illetve hasznok és károk, ráfordítások alapján, víztest szintű aránytalan költségek. VKI 4.5 mentesség enyhébb célkitűzés.
- TI: Ökológiai állapot helyreállása hosszabb időt vesz igénybe.
- T2: A felszín alatti víz állapot helyreállításának ideje hosszabb.

Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv: 2-18 Nagykunság tervezési alegység

Kunhegyes Város közigazgatási területe a 2-18 Nagykunság megnevezésű tervezési alegység területére esik.

Vízgyűjtők és víztestek jellemzése

A tervezési alegység az Alföld középső részén helyezkedik el, a Közép-Tisza vidékéhez tartozik.

Az alegységet természetes medrek és mesterséges vízgazdálkodási célú létesítmények határolják. Egy komplex vízgazdálkodási egység, mely a Közép-Tisza völgyében helyezkedik el. Meghatározó létesítményei a Tisza-tó és öntözőcsatornái. A területet a névadó Nagykunsági-főcsatorna választja ketté, mely jelentős potenciáljával meghatározója az alegység vízgazdálkodásának. A tervezési alegységet észak, északnyugati irányból a Tisza-tó jobb parti töltése, északkeleti irányból a Tiszafüredi

öntöző-főcsatorna és a Német-ér, keleti irányból a Hortobágy-Berettyó, déli irányból a Hármas-Körös, nyugati irányból a Tisza határolja. Az alegységben 42 önálló felszíni víztest, illetve víztest vízgyűjtő terület került kijelölésre, ebből 16 vízfolyás, 9 holtág, 13 halastó illetve tározó, valamint itt található a Tisza-tó 4 medencéje. A Víz Keretirányelv meghatározása szerint a vízgyűjtő olyan területet jelent, amelyről minden felszíni lefolyás vízfolyások, folyók, esetleg tavak sorozatán keresztül jut a tengerbe önálló folyóként. Mivel Magyarország tengerrel nem rendelkezik, a magyarországi vízgyűjtők esetében minden felszíni lefolyás végpontja egy másik befogadó vízfolyás, vagy tó.

Természeti környezet

A vízgyűjtő természeti adottságai és geopolitikai helyzete alapvetően meghatározzák a tervezési területen lévő víztestek környezetét. A víztest állapotértékelése, a „jó állapot” meghatározása, a környezeti célkitűzések, a műszakilag lehetséges intézkedések mind függenek a fent említett körülményektől. Az alegység területe 3300 km². A tervezési alegység területén komplex belvízelvezető, mezőgazdasági vízigény kielégítő és térségi vízpótló rendszerek működnek. Innen valósul meg a Körös-völgy vízpótlása is. A tervezési alegység természetföldrajzi témájú átnézeti térképe az 1-1. térképmellékletben található. A felszín nagy része feltöltött síkság, a folyók alakították ki. A talajok többsége vályog és agyag, infúziós lösz, agyagos lösz. A genetikus talajosztályozás szerint a talajok mezőszéki (csernozjom), réti, szikes és öntés főtípusokba sorolhatók. A földhasználat megoszlása:

- 5% településszerkezet
- 73% szántóterület
- 4% szőlő és gyümölcsös
- 10% rét-legelő
- 2% vegyes mezőgazdasági
- 5% erdős, cserjés terület
- 1% vízzel borított vagy lápos-mocsaras terület

Domborzat, éghajlat

Az alegység északi részén fluviálisan átmozgatott lösziszapos üledékekkel fedett egykori hordalékkúp-síkság húzódik. A felszín legnagyobb része alacsonyártéri és ármentes síkság. A felszíni változékonyságot az É-ÉNy–D-DK-i csapású, löszös homokkal fedett buckák alkotják. Ezek Tiszafüred–Kunmadaras, Tizaszentimre–Abádszalók–Kunhegyes között fordulnak elő. A garmadák magassága 2-5 m. A Tisza holocén kori többszöri mederváltozásának emlékei a különböző feltöltődöttségi állapotban levő morotvák (Üllő-lapos, Oktalan-lapos). Az alegység középső területén löszszerű üledékekkel fedett hordalékkúp-síkság húzódik. A felszín több mint 50%-a alacsony ármentes síkság. A terület negyede az enyhén hullámos síkság (a Ny-i részen), illetve az ártéri szintű síkság (peremeken) domborzattípusába sorolható. A szórványosan megjelenő, hordalékanyagból felépülő, 1-5 m magas löszhátak, kusza hálózatot alkotó elhagyott folyómedrek, morotvák, valamint a kunhalmok jelentenek némi változatosságot az egyhangú sík területen. Az alegység déli része ármentes részekkel tagolt, ártéri szintű, a Duna pleisztocén hordalékkúpsíkjára épült tökéletes síkság. Az alegység nyugati oldala az ártéri szintű síkság domborzattípusába sorolható. Az egyhangú táj felszíni formáit teljesen a Tisza alakította ki oldalazó erózióval és erős feltöltő tevékenységével. Az alegységre jellemző magassági értékek a következők:

48. táblázat: Jellemző magassági értékek

	Alegység területén	Tisza részvízgyűjtőn	Magyarországon
Legalacsonyabb pont tengerszint feletti magassága	77 mBf	75 mBf	75 mBf
Legmagasabb pont tengerszint feletti magassága	104 mBf	1014 mBf	1014 mBf
Terület átlagos tengerszint feletti magasság	86,6 mBf	130,7 mBf	148,2 mBf

Az alegység területe a mérsékelt meleg-száraz és a meleg-száraz övek határán terül el, de a déli rész már igen száraz. A napsütéses órák száma 1950-2050, az évi középhőmérséklet 9,8-10,6 °C. A vegetációs id őszak középhőmérséklete 17,0-17,6 °C. A h őmérséklet szélsőértékei -17,5 °C és +35,1 °C-ot értek el. Az uralkodó szélirány É-ÉK-ÉNy-i, az éves csapadékmennyiség általában 500-560 mm között változik, eloszlása egyenetlen. A párolgás mértéke szoros kapcsolatban van a levegő hőmérsékletével. A párolgás évi maximális értéke meghaladhatja a 700 mm-t. Az ariditási tényező értéke 1,26-1,43. Gyakori a vízhiány és aszály, máskor kiterjedt ár- és belvizek jönnek létre.

Földtan, talajtakaró

Az alegységhez tartozó felszín alatti porózus víztestek a medence aljzatot alkotó, a Középmagyarországi Kapos–Hernád nagyszerkezeti tektonikus vonaltól délre elhelyezkedő Mórági migmatit, Mecseki mezozoós, az Alföldi flis öv és a Közép-alföldi migmatit komplexum képződményeire települnek. Az alegység területén vízbeszerzési szempontból a porózus termál, porózus és sekély porózus víztesteknek van jelentősége. Ezek kőzetalkotói törmelékes üledékes képződmények (agyagok, iszapos agyagok, iszapos homokok, aleuritok, különböző szemcseméretű homokok, alárendelt mértékben kavicsok). Az alegység területén jelentős szénhidrogén-bányászati tevékenység több helyen is (Berekfürdő–Kunmadaras, Fegyvernek, Mezőtúr, Martfű) ismert. Egyéb ásványianyag-termelést a terület középső-nyugati részén előforduló homokbányászat, valamint a téglagyártáshoz kapcsolódó agyagbányászat (pl. Mezőtúr, Kisújszállás) képvisel.

Az alegységen a felső 10 m-ben található fedőközet képződmények a laza üledékes kőzetekhez tartoznak. Legelterjedtebb üledékek a felszín közelében a lösz (kőzetliszt) és a homok. A földtani képződmények felső pár métere meghatározza a fedőtalaj fizikai, kémiai tulajdonságait. Magyarország egyik legfontosabb természeti erőforrása a talaj. A termőtalaj bio-geokémiai körfolyamatokat meghatározó környezeti elem, a biológiai produkció legmeghatározóbb alapja és egyben helye. A talaj – típusra jellemző pufferképessége alapján – közvetve hozzájárul a felszín alatti vízkészletek, földtani képződmények védelméhez, az azokat érő terhelés csökkentéséhez. A felszínt borító képződmények között uralkodóak a folyóvízi öntésiszapok, agyagok (szikesedésre hajlamosak, rossz vízáteresztők). A Tisza öntésanyagain vályog vagy agyag fizikai féleségű, többnyire savanyú öntés réti talajok képződtek. Talajképző kőzete minden esetben az öntésterület, vagy volt öntésterület folyóhordaléka. A talaj fejlődésének dinamikája réti jellegű. A nyugati-délnyugati területen az uralkodó talajtípus az ártéri jellegnek megfelelő, északi felében löszön, a déli felében allúviumon képződött, nehéz mechanikai összetételű (agyag, agyagos vályog) réti és öntés réti talaj jellemző. A tervezési alegység északi részén, középső és keleti területén a zömmel löszös üledékeken legnagyobb kiterjedésűek a kedvező mezőgazdasági adottságú alföldi mészlepedékes és a réti csernozjomok. A tervezési alegység déli részén a mezőgazdaságilag nem vagy alig hasznosítható futó- és humuszos homoktalajok alakultak ki. Jelentős a löszön képződött alföldi mészlepedékes csernozjomok aránya. Elnevezésüket a szelvényükben általában 30-70 cm között jelentkező mészlepedékről kapták. Kitűnő vízbefogadó-, vízraktározó- és vízáteresztő képességűek. Tápanyag-gazdálkodásuk is igen kedvező. Legtermékenyebb hazai talajaink közé tartoznak.

Az alegységben a jó és erősen víztartó talajok dominálnak.

Vízföldtan

Ennek a területnek a földtani-vízföldtani adottságai bonyolult ősvízrajzi folyamatok során alakultak ki, jelentős üledék-kőzettani különbségeket mutatva az egyes részkörzetekben. Meghatározó a Paleogén-medence járszági- valamint dél-alföldi fiókmedencéi viszonylagos közelségének szerepe. A fejlődéstörténet során a Pannon beltó fokozatos feltöltődése során a mélyvízről a sekélyvízre át a part menti környezetig, majd a termál porózus víztest felső részén, valamint a porózus víztestekben folyóvízi környezetben folyt az üledékképződés. A folyóvízi környezetben keletkező képződmények változó vastagságú övzátany fáciesű és ártéri agyagos-homokos sorozatok váltakozásából épülnek fel. Ennek megfelelően a képződmények gyakran kiékelődnek, egymásba fogazódnak, vagy átmenetet képeznek egymásba. Az északi térséget már a felső-pannon elejétől az Ős-Sajó-Hernád folyópáros durvahomokos, kavicsos hordalékkúpja borította be Tiszafüred–Karcag között olyan energiával, hogy a durvahomok csíkok még Kunhegyes, Kisújszállás és Túrkeve amúgy zömmel agyagos rétegsoraiban is kimutathatók. Már ebből is látható, hogy kis távolságon belül jelentősek a kőzettani eltérések: Tiszaörs–Berekfürdő között 770-840 m-nél nincs mélyebben a pannon fekvőszint, viszont a kb. 400 m vastag üledéktömeg jelentős része 5-10 m vastag kavicsos rétegekből áll, melyek kiváló vízadó képességgel rendelkeznek. A mélyre ható törésrendszerek miatt a termálvizek gázossága jelentős, magas a víz oldott anyag tartalma, gyógyhatását pedig több híres fürdő is kihasználja. Észak, nyugat és dél-felé haladva gyökeresen megváltoznak a rétegsorok: egyrészt a felsőpannon fekvőszint lemélyül 800 méteres szintről 1300-1700 m-re, másrészt a középső-tagozatból eltűnik a vízadó homokok többsége, így az uralkodó kőzet a különböző szemcseméretű homokcsíkokkal szabdalta tarkaagyag lesz. Ez az oka annak, hogy Tiszafüredtől Tiszagyendrán és Törökszentmiklóson át Túrkeve–Mezőtúrig leginkább csak az alsó-tagozat vastag deltahomokjai alkalmasak kúttelepítésre, még ha rész körzetenként eltérő vízadó képességgel is (700-1200 l/p). Nagyon eltérő a helyzet a Martfű–Mesterszállás vonaltól DNy-ra, ahol az Ős-Duna és az Ős-Körösök az alsó és a középső-tagozatban egyaránt olyan sok és jó vízadó képességű homokrétet hoztak létre, hogy bármely mélységre lehet 1000-1200-2000 l/p körüli maximális hozamú termálvízkutat telepíteni. A kitermelt víz 1000-3000 mg/l oldott anyagot tartalmaz, a kisebb értékű területrészek a jobb utánpótlódású, a nagyobb értékűek viszont a medencebelsei részekre esnek, távol a beszivárgásoktól. A termálvizeket itt ivóvízként sehol nem használják fel, a jellemző alkalmazási terület a fürdő, esetleg a fóliasátrak fűtése.

A levantei összetétel rész körzetenként változó kifejlődésű, a terület északi kétharmadán tarkaagyagból áll, a Martfű–Mesterszállás vonaltól DNy-ra kúttelepítésre alkalmas homokok is kimutathatók. A pleisztocénben is hasonló maradt az ősvízrajz: a Fegyvernek–Kisújszállás vonaltól ÉK-re az Ős-Sajó-Hernád üledéktömege helyezkedik el, a Martfű–Mesterszállás vonal alatt az Ős-Dunáé, a kettő közötti területrészen pedig a két hordalékanyag fogazódik össze, közepes adottságok mellett. Az Ős-Sajó-Hernád által feltöltött terület nagyobb részén az egész pleisztocénben vastag, jó vízadó képességű homokrétegek tárthatók fel (lásd: Tiszaszentimre, Karcag, Kisújszállás), de a víz minősége többnyire kritikus a magas vas, arzén és bór értékek, valamint a metángáz-tartalom miatt. A Tisza vonala mentén Tiszaderzstől Törökszentmiklóson át Túrkevéig a középső és felsőpleisztocénben homokos, jó vízadó képességű rétegek tárthatók fel, az alsó réteg viszont agyagos. A középső területrészen (Kengyel, Kuncsorba, Kétpó) szinte csak a fiatalabb üledékek tartalmaznak megfelelő vízadó képességű homokokat, de a víz felhasználását a magas vas és ammónia tartalom mellett az arzén is nehezítheti. Martfű–Mesterszállástól DNy-ra a pleisztocén üledékek nagyobb részét az Ős-Duna rakta le, nem meglepő tehát az 1000-2500 l/p közötti maximális vízhozamot adó kút sem. Gondot okoz viszont a magas nátrium, metángáz- és bórtartalom, ami feltehetően a Lakitelek–Tiszakécske közötti törésrendszerből feltörő és erre továbbszivárgó vizekkel is összefüggésben van. A felső-pleisztocénben többnyire csak az első süllyedési fázis során jött létre nagyobb hozamú homokrét (1000-2500 l/p), a többi apróhomok csak 300-600 l/p körüli maximális vízmennyiség adására képes, kedvezőtlen minőség mellett (pl. bórtartalom). Az alegység területén a talajvíz megjelenési mélysége változó, de uralkodóan 2-3 m közötti a terepszint alatt. Minősége a felszínközeli képződmények változatossága miatt mozaikszerűen változó. Az alegység felszín alatti hidrodinamikai szempontból sajátos helyzetben van, mivel a nagy üledékes medencékre, köztük az Alföldre is jellemző nagy áramlási rendszer központi, feláramlási területén helyezkedik el. Ennek megfelelően a mélyebben elhelyezkedő vízadó rétegek

utánpótlódását az összletek egymás közötti kommunikációja, illetve az oldalirányú szivárgások határozzák meg, a felszín irányából történő beszivárgás itt nem jellemző. A viszonylag nagy mélységben történő település mellett ez az oka annak, hogy az alegység területén található és termelt ivóvízbázisok mindegyike megfelelő természetes hidrogeológiai védettségű.

Vízrajz

Az alegység lejtésviszonyai jelentősen meghatározzák a térség vízrajzi és hidromorfológiai viszonyait. Az ármentesítések után megindult a terület vízrendezése. A belvízelvezető főcsatornák természetes torkolati bevezetései megszűntek, oda stabil szivattyútelepeket építettek. Ezzel jelentősen megváltoztak a természetes lefolyási és vízjárási viszonyok. A csatornáknak tartott (üzemviteli) vízszint mindenkor meghatározza a térség befogadó képességét és az öblözetek lefolyási viszonyait. Kiépült a mellékcsatornák rendszere is. A csatornasűrűség a terület keleti és déli részein nagyobb. Ezek a területeken a belvíz veszélyeztetettség is magasabb. Az alegység déli részén leginkább kisebb hosszúságú és kisebb kiépítésű vízfolyások találhatók.

Az alegység területén az elmúlt 50 évben nagy jelentőségű vízrendezési munkák zajlottak, a lápok lecsapolásával óriási területek kerültek szárazra. A talajképződés pozitív irányba változott, a réti csernozjom, csernozjom irányába tolódott el. Probléma, hogy a szikesedési folyamatokat nem sikerült megállítani, sőt a helytelen öntözés miatt másodlagos szikesedés is előfordul. A vízgyűjtőn jelentős területen végeztek komplex meliorációs munkákat (felszíni és felszín alatti drénezés, vízrendezéssel együtt), mely a csatornák terhelését fokozta. A kis esés és a nagyszámú mellékcsatornák által szállított esetenkénti nagyobb vízhozam, a vízgyűjtőterületen lévő halastavak belvízi helyzet idején történő lecsapolása fokozott terhelést jelentenek az egész belvízelvezető rendszerre nézve. A belvízvédelem megoldására létrehozott belvízelvezető rendszerek öblözeteket alkotnak. A csatornák által összegyűjtött víz befogadóba történő gravitálása a befogadó vízállásától függően nem mindig lehetséges, így torkolati szivattyútelepek kialakítására került sor. Ennek következményeként már nem beszélhetünk lefolyásról csak levezetésről, amely 4-6 nap közé tehető. Az alegységen 34 db kizárólagos állami tulajdonú belvízcsatorna van, ezek teljes hossza 351,568 km. Belvízelvezetés szempontjából szerepet játszik még 5 szivárgó csatorna – Tisza-tó és a Nagykunsági-főcsatorna mentén –, hosszuk összesen 204,334 km. A Nagykunság alegység területének jelentős része ártéri öblözetekhez tartozik. A tervezési alegység nyugati részén a Tisza (Közép-Tisza) ártere helyezkedik el. A Tisza Magyarország területén a vízjárás alakulását illetően három szakaszra: Felső-, Közép-, valamint Alsó-Tiszára osztható. A Szamos torkolata feletti Felső-Tiszán három nagyobb árhullám szokott kialakulni: a hóolvadásból származó tavaszi, a májusi és az őszi árhullám. A Szamos-torkolat alatt azonban a két első árhullám összeolvad és a Bodrog, illetőleg a Körösök és a Maros árhullámaiktól függően alakul ki a Közép- és az Alsó-Tiszán a változatos és esetenként igen hosszú ideig tartó árvízi helyzet.

A belvizek is általában kora tavasszal jelentkeznek. Ilyenkor a belvizeket levezető hálózat is nagyobb vízhozamokat vezet a befogadóba. A Tiszára az árvizek előfordulása mellett az éven belüli változékonyság is jellemző. A kisvizek túlnyomórészt az őszi és a téli időszakban állnak elő. A mezőgazdasági művelési intenzitásának növekedésével párhuzamosan megjelent a területek öntözésének igénye is. Az igények kielégítésére kialakításra kerültek az öntözőcsatornák, öntözőrendszerek. A tervezési alegységen 9 öntözőrendszer működik. Az öntözőcsatornák összes hossza 336,956 km. Az alföldi, sík jellegből adódóan szükség van ún. kettős hasznosítású, kettősműködésű csatornák működtetésére is, melyek az alapvető belvízelvezetés mellett mezőgazdasági és/vagy egyéb célú vízszolgáltatási feladatot is ellátnak. A 19 db kizárólagos állami tulajdonú kettősműködésű csatorna teljes hossza 205,166 km. A csapadék időben és térben egyenlőtlen eloszlása miatt Magyarországon 100 évből 28 év várhatóan aszályos. Aszály elsősorban az Alföld közepét sújtja, mivel ezen a területen a párolgás gyakran meghaladja a csapadék mennyiségét (éghajlati vízhiány). Az alegység területén éghajlati víztöbblet nem jellemző, az éghajlati vízhiány 250 mm/év feletti, a déli területeken a 350 mm/év vízhiány értéket is meghaladja. Ezt az időszakosan ismétlődő természeti jelenséget – amely az érintett területen az élővilág, a mezőgazdaság, és ezeken keresztül a társadalom számára is nagymértékű és tartós vízhiányt jelent – az éghajlat változása várhatóan súlyosbítja. A XIX. század közepét követő beavatkozások, az árterek és vízjárta területek

visszaszorítása, a tájhasználat megváltozása következtében az aszály mértéke területében és időtartamában is növekedett.

Jelentősebb vízfolyások

A Harangzugi-I. csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, 0+000-4+703 szelvény között nagy szelvényű belvízcsatorna. A belvízcsatorna természetes, mély vonulatban húzódik. A hosszirányú átjárhatósága teljes hosszúságban biztosított. Teljes hossza 32,500 km, vízgyűjtőterületének nagysága 323,36 km², befogadja a Harangzugi Holt-Körös 0,00 fkm szelvénye.

A Kakat-csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, trapéz szelvényű belvízcsatorna, 45,3 km hosszú, vízgyűjtőterületének nagysága 351,972 km². A csatorna vízgyűjtője mélyfekvésű, belvízérzékeny. Befogadja a Hortobágy-Berettyó 44,900 fkm szelvénye.

A Karcagi-I. csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, trapéz szelvényű belvízcsatorna. Vízgyűjtője mélyfekvésű, belvízérzékeny. A hosszirányú átjárhatóság teljes hosszúságban biztosított. A vízfolyás hossza 23,024 km, vízgyűjtőterületének nagysága 197,26 km², befogadja a Hortobágy-Berettyó 57,300 fkm szelvénye.

A Mirhó-Gyolcsi-csatorna síkvidéki jellegű, természetes vonulatban halad. Vízgyűjtője döntően alföldi sík terület, régi vízjárások vonulataival. Teljes hossza 8,511 km, vízgyűjtőterületének nagysága 90,137 km², befogadja a Tisza 401,160 fkm szelvénye.

A Nagyfoki-I. csatorna kis esésű, mely igen lassú vízelvezetést biztosít magas csatornaszint mellett is. A meder kanyargós, természetes vonulatban halad. Teljes hossza 16,130 km, vízgyűjtőterületének nagysága 137,237 km², befogadja a Tiszaderzsi-csatorna végszelvénye (8+750 km).

A Szajoli-I. csatorna jellemzően síkvidéki, trapéz szelvényű csatorna. Természetes mély vonulatban húzódik. A hosszirányú átjárhatósága teljes hosszúságban nem biztosított, az akadály az új 4. számú főúti átereszt (helye 10+654 fkm), melynek magassága 40 cm. A vízfolyás teljes hossza 15,293 km, vízgyűjtőterületének nagysága 97,02 km², befogadja a Tisza 344,00 fkm szelvénye.

A Tiszabői-csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, trapéz szelvényű csatorna. A vízrendszer domborzata sík, a hosszirányú átjárhatóság nem biztosított a 7+326 szelvényben található C/3-as üzemén kívüli esésnövelő szivattyútelep miatt. A vízfolyás hossza 13,00 km, vízgyűjtőterületének nagysága 97,97 km², befogadja a Tisza 369,700 fkm szelvénye.

A Tiszaderzsi-3. csatorna és az Érfűi-csatorna síkvidéki jellegűek. A Tiszaderzsi-3. csatorna medre természetes vonulatban halad, hossza 8,750 km, az Érfűi-csatorna hossza 1,750 km, a vízfolyásokhoz tartozó vízgyűjtőterület nagysága 47,1 km², befogadja a Tisza 411,300 fkm szelvénye.

A Villogó-csatorna jellemzően síkvidéki, kis esésű, trapéz szelvényű belvízcsatorna. Vízgyűjtője mélyfekvésű, belvízérzékeny. A csatorna hosszirányú átjárhatósága teljes hosszúságban biztosított. Teljes hossza 37,470 km, vízgyűjtőterületének nagysága 331,615 km², befogadja a Hortobágy-Berettyó 54,900 fkm szelvénye.

A Nagykunsági-főcsatorna alakja kissé kanyargós, mély vonulatban haladó. A terepszint alatt kotort csésze szelvényű, a terepszint fölött töltésezett. A mesterséges csatorna teljes hossza 74,330 km, befogadja a Hármas-Körös 35,900 fkm szelvénye. A Nagykunsági öntözőrendszert a Tisza-tó bal part 144+642 tkm szelvényében lévő gravitációs fővízkivételi beeresztő zsilipen keresztül látja el öntözővízzel. Az öntözőrendszer területe 1224,35 km². A Nagykunsági-főcsatorna keleti ág magasvezetésű csatorna, amely a terepszint alatt kotort csésze szelvényű, a terepszint fölött töltésezett. A vízrendszer domborzata uralkodóan sík. A csatorna teljes hossza 17,792 km, befogadja a Hortobágy-Berettyó 16,200 fkm szelvénye (a 25. sz. fenékleürítő műtárggyal kapcsolódik a Körös-völgyi vízrendszerhez). A Nagykunsági-főcsatorna keleti ág a Nagykunsági-főcsatorna 39+280 km mederszelvényénél balra ágazik ki. A kiágazásnál a keleti ág 0+206 km szelvényében lévő 18. sz. zsilipes műtárggyon keresztül jut be az öntözővíz a csatornába. A csatorna 76,1 km² kiterjedésű öntöző hatásterülettel rendelkezik.

Az NK-III-2. öntözőcsatorna a Nagykunsági-főcsatorna 17+820 km szelvényéből ágazik ki. A Nagykunsági-főcsatornától keletre terül el. A csatorna teljes hossza 26,911 km, befogadja a Karcagi-II. csatorna 10+370 km szelvénye. Az öntözőcsatorna hatásterülete 340 km² kiterjedésű.

A Német-ér időszakos vízfolyás. A belvízcsatorna vízjárását mindenkor a hidrometeorológiai viszonyok határozzák meg. Teljes hossza 12,554 km, vízgyűjtőterületének nagysága 55,86 km², befogadja a Hortobágy-Berettyó 78,000 fkm szelvénye.

A Tiszafüredi öntöző-főcsatorna alakja kanyarulatos, természetes vonulatban haladó. Hatásterülete 400 km² kiterjedésű mezőgazdasági terület, melynek domborzata uralkodóan sík, a terület É-D-i irányba lejt. Teljes hossza 36,564 km, befogadja az NK-III-2-5. öntözőcsatorna.

A Tisza folyó 243,6-440,0 fkm közötti szakasza tartozik az alegységhez. A Kiskörei Duzzasztómű alatti folyószakasz közvetlen vízgyűjtője É-D-i irányba elnyúlt keskeny sáv, kiterjedése 556,557 km². A terület síkvidéki jellegű. A Tisza Tiszabábolna és Kisköre közötti szakasza (403,2440,0 fkm) a Tisza-tó területére esik. A folyó ezen szakasza is síkvidéki jellegű, közvetlen vízgyűjtőterülete 134,498 km² kiterjedésű.

Jelentősebb állóvizek

Az alegységen nagyszámú természetes illetve mesterséges állóvíz található. Sok a természetesen lefűződött és az átmetéssel létrejött holtág. Az alegység területén található holtágak – melyek a Tisza, illetve a Hármaskörös folyók mentén alakultak ki – nagyobb része az árvízvédelmi töltésen kívül, az ún. mentett oldalon helyezkedik el, kisebb részük a töltések közötti hullámtéren. Az alegység területén jelentős számban létesítettek síkvidéki körtöltéses halastavakat. Szintén a mesterséges állóvizek közé tartoznak a belvíztározók (pl. Kecskeri-tározó, X. tározó). Az állóvizek közül a Nagykunság alegységen a legnagyobb a Tisza-tó, amely hazánk második legnagyobb, de egyben legfiatalabb tava. Eredeti neve Kiskörei-tározó, amely a Kiskörei vízlépcső által mesterségesen biztosított duzzasztás hatására jött létre 1978-ban (a duzzasztás hatására ekkor alakult ki a nyári időszakra jellemző vízborítottság). A Tisza-tó 33 km hosszú 127 km² felületű. A tó 4 medencéje északról dél felé (a Tisza folyásirányában) haladva a következő:

- Tiszavalki-medence,
- Poroszlói-medence,
- Sarudi-medence,
- Abádszalóki-öböl.

A síkvidéki tározó magába foglalja a Tisza folyó medrét is. A víztározó 1978 óta különleges természeti értékévé vált, mert a természet fokozatosan visszafoglalta a területet, és a Tisza szabályozása előtti tájhoz hasonló állapotok alakultak ki. *(Forrás: 2-18 Nagykunság alegység Vízyűjtő-gazdálkodási terve)*

Felszíni vízelvezetés, vízrendezés, belvízvédelem

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi besorolását a **18/2003. (XII. 9.)** KvVM-BM együttes rendelet határozza meg a legvesélyeztetettebb településrész helyzete alapján. Ez alapján Kunhegyes a **közepesen veszélyeztetett** kategóriába került besorolásra.

A terület általában kötött, a vizet kevésbé befogadó és átteresztő tulajdonságú, ezért korábban a csapadék kisebb mennyiségénél is már felszíni összefolyások és vízborítások alakultak ki az elvezetés nélküli, illetve a szikkasztóárkokkal rendelkező területeken.

A korábbi években azonban kiépült a város belterületének összehangolt csapadékvízvezető rendszere, amely által a belterületet érintő vízelöntések, vízállások megszűntek.

A talajvíz magasan helyezkedik el (a mélyebb településrészekon közvetlenül a felszín alatt), ezért a csapadékvizek elszikkasztása nem lehetséges. A korábbi szikkasztóárkok a település belvízmentesítését nem biztosították, a mélyebben fekvő területeken gyakoriak voltak a belvízelöntések, amit sokszor csak szivattyúzással tudtak csökkenteni.

A területen (sok éves tapasztalatok alapján) a belvíz megjelenésével fokozottan számolni kell. A Pálfai-féle belvíz-veszélyeztetettségi index alapján a település az erősen belvízveszélyes kategóriába tartozik, ezért rendkívül fontos volt a teljes belvízrendezés megvalósítása.

A szolnoki KEVITERV AKVA KFT. 2006. márciusában elkészítette a város belterületi csapadékvíz-elvezetésének megvalósíthatósági tanulmányát, melyre a vízjogi engedélyt is megkapta. A terv szerint a belterület három belvíz-öblözetre oszlik:

- az I. öblözet befogadója a V-1-0-0 belvízcsatornán keresztül a Villogó belvízcsatorna;
- a II. öblözet befogadója a V-1-2-0 belvízcsatorna, majd a V-1-0-0 belvízcsatornán keresztül a Villogó belvízcsatorna;
- a III. öblözet befogadója (a T/6656 vksz.-ú vízjogi létesítési engedélynek megfelelően) a Holt-Kakat, majd a Kakat belvízcsatorna.

A terv szerint a meglévő, korábban kiépített és megfelelő állapotú, zárt csatornaszakaszok megmaradnak. A tervezett csatornák leginkább földmedrűek, csak helyenként, szükség esetén épülnek zárt, rácsos fedlappal ellátott, vagy burkolt medrű nyílt csatornák.

Az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság kiírása alapján a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése I. ütem keretében tervezett Nagykunsági árvíztározóhoz kapcsolódik Kunhegyes belterületi vízrendezésének előkészítése (VTT).

A KÖTIVIZIG kezelésében lévő Kakat és a Villogó belvízcsatornák jelen állapotukban a belterületre számított mértékadó vízhozamokat fogadni és elvezetni képesek.

**Vásárhelyi Terv továbbfejlesztéséhez kapcsolódó bel- és csapadékvíz rendezés Jász-Nagykun-Szolnok megyében I. ütem
(ÉÁOP-5.1.2/D3-09-2f-2010-0001)**

A projekt keretében épültek meg a település belterületi csapadék és belvízelvezető rendszerei, a 2012-2014. években, a KEVITER AKVA Kft. által készített kivitelezési tervek alapján. A kivitelezést a DUNA ASZFALT Kft. végezte.

A projekt során megvalósult létesítmények:

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

49. táblázat: bel- és csapadékvíz rendezés létesítmény jegyzék

Létesítmény Jegyzék Kunhegyes	
Belterületi csatornák:	
Csatorna típusa	Hossz (fm)
Földmedrű csatorna	21564,3
TB 20/30/15	178,8
TB 20/30/30	11821,7
TB 20/30/30 rácsos	58
TB 30/50/40	767,7
TB 60/100/80	98,2
Átjárható beton folyóka	70
ø 60	572
ø 40	0
ø 30	11313
Meglévő megmaradó csatorna tisztítása	556
Összesen:	46999,7
Belterületi kakat csatorna	2533
Külterületi kakat	900
Összesen:	3433
Külterületi csatornák:	
V-1-0-0 mellécsatorna	1665
V-1-0-0 eleje	2130
V-1-0-0	3310
V-1-2-0	620
V1-2-0 meghosszabítása	765
3217-3218-3221/1 hrsz.	480
Belterületi vízvezető árok eredeti állapot helyreállítása	710
Összesen:	9680
Összesítő	
Belterületi csatornák	46999,7
Belterületi Kakat csatorna (900 m külterületi szakasszal)	3433
Külterületi csatornák	8970
Belterületi vízvezető árok eredeti állapot helyreállítása	710
Kunhegyes összesen	60112,7

A megépült belterületi vízvezető rendszerek önkormányzati tulajdonban és kezelésben vannak. Kiemelt feladatként kell kezelni a csatornázatlan területek belvízelvezetésének megoldását, valamint a meglévő rendszerek folyamatos üzemeltetését és karbantartását.

Belvízvédelem, vízrendezés, vízhasznosítás

Kunhegyes teljes közigazgatási területe a KÖTTVIZIG illetékességi területén, a 10.07. számú belvízvédelmi szakaszon, a Hortobágy-Berettyó jobb parti belvízrendszerében helyezkedik el. A település külterületének keleti része a 61.b. Villogói belvízöblözet, a település többi része pedig a 61.c. Kakati belvízöblözet része.

A nyugati városrész vizeinek befogadója az önkormányzati tulajdonú Holt-Kakat, amely a Kakat főcsatornába csatlakozik. A Kakati belvízöblözet főbefogadója a Kakat főcsatorna, mely a Hortobágy-

Berettyóba torkollik. Jelentős belvízvédekezés esetén a Kakat főcsatorna 37+200 km szelvényében lévő Telekhalmi szivattyútelep hivatott a Kakat felső vízgyűjtőjének mentésére, az átemelt víz a Nagykunsági-főcsatornába kerül.

A keleti városrész főbefogadója a 61.b. belvízöblözet főbefogadója a Villogó főcsatorna, ahonnét a Hortobágy-Berettyó magas öntöző vízszintje miatt a torkolatban csak szivattyús átemelésre van lehetőség. A főcsatorna tehermentesítésének érdekében más belvízcsatornába történő vízatvezetésre van lehetőség.

A 61/c belvíz-öblözet vizeinek befogadója a településtől nyugatra lévő Kakat belvíz-főcsatorna, melynek kezelője a KÖTIVIZIG. A csatorna felső szakaszának befogadója a Telekhalmi szivattyútelepen keresztül a Nagykunsági öntözőcsatorna. Az alsó szakasz befogadója a Mirhó szivattyútelepen keresztül a Hortobágy-Berettyó főcsatorna. A belvízcsatorna árvízvédekezéskor csak szivattyúval tölthető.

Kunhegyes területileg a KÖTIVIZIG Karcagi Szakasmérnökségéhez tartozik. A 10.07. belvízvédelmi szakasz központja Kunhegyesen található.

A KÖTIVIZIG-nél alkalmazott, veszélyeztetettségi besorolás a térségi elöntési adatok gyakorisági feldolgozása mellett, a levezető rendszer megfelelőségét és egyéb tapasztalati adatokat is felhasználja. A besorolási fokozatok megegyeznek a Pálfi féle kategorizálással. A 2013. évi aktualizált adatok alapján Kunhegyes az **erősen veszélyeztetett** települések közé tartozik.

55. térkép: Kunhegyes belterületének szintvonalas Topográfiai térképe

A településrendezési terv készítése során az alábbi előírásokat be kell tartani:

- Újabb területek építési területbe való bevonásakor, telekosztáskor a csapadékvíz elvezetés megoldásáról előre gondoskodni kell.

- A mélyfekvésű, vízjárta területekre az építhetőségi eljárások során fokozott figyelmet kell fordítani. (Záportározás, csapadékvíz elvezetés, beépítés korlátozása) Külterületen e-területeket a tulajdonos csak saját felelősségére művelheti.
- A vízgazdálkodási létesítmények mellett a parti sávot szabadon kell hagyni, azon belül végleges építmény nem helyezhető el, tilos olyan növényzet ültetése, amely a fenntartási munkát akadályozza, külterületen csak gyepgazdálkodás folytatható. (83/2014.(111.14.) Korm. rendelet)
- A vízi létesítmények melletti területet, ingatlant a tulajdonos vagy használó csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy ezáltal azok állapotát, üzemeltetését ne veszélyeztesse, a víz természetes lefolyását ne akadályozza, a víz minőségét ne károsítsa.
- A településrendezési tervnek illeszkednie kell a települést érintő vízrendezési- és belvízvédelmi fejlesztésekhez.

Belvíz-veszélyeztetettség:

A település közigazgatási területe alföldi síkterület, kis csatornasűrűség jellemzi. A vízgyűjtő főbefogadója a Tisza folyó. A felszínen, főleg a folyó mentén régi vízjárások vonulatai találhatók. A terület belvízének elvezetése alacsony tiszai vízálláskor gravitációsan, magasabb vízállásoknál szivattyús beemeléssel történik. Belvízveszélyes időszakban gyakran okoz elöntést az üzemi művek, út menti árkok elhanyagolt állapota, átereszek feliszapolódása, feltöltése. Ezeknek karbantartása, a belvízcsatornák kotrása, az átereszek tisztántartása, felújítása az üzemeltető feladata.

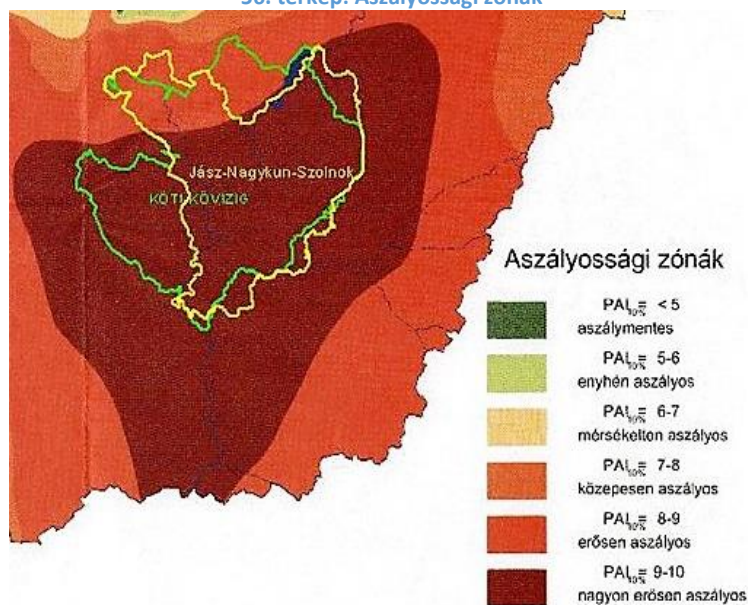
Kunhegyes belvíz-veszélyeztetettsége az **erősen veszélyeztetett** kategóriába tartozik (Dr. Pálfai Imre által készített belvíz-veszélyeztetettségi mutató alapján). Ez azt jelenti, hogy 20 éves elöntési adatsort vizsgálva az elöntés előfordulásának relatív gyakorisága 0,10-0,20-0,30 (vagyis az előfordulás valószínűsége: 10-20-30 %).

A belterületi vízvezető rendszerek önkormányzati tulajdonban és kezelésben vannak, azok folyamatos karbantartását kiemelt feladatként kell kezelni a belvízzel való veszélyeztetettség miatt. Lakóterület belterületbe vonása csak a terület teljes közművesítése és csapadékvíz elvezető rendszerének kiépítése után javasolt. A belterületi és külterületi vízrendezési hálózatok összhangját biztosítani kell. A belterületi mélyfekvésű területeket meg kell vizsgálni, ha kell építési tilalmat kell bevezetni, vagy a megfelelő védelmi rendszert ki kell építeni. A helyi vízkárok elhárítására vonatkozó intézkedéseket a 10/1997 (VII.17.) KHVM rendelet előírásai szerint készített védelmi tervben kell meghatározni.

Aszály-veszélyeztetettség:

Kunhegyes Város közigazgatási területe a Dr. Pálfai féle Magyarország Zonális aszályosság térképe alapján a **nagyon erősen aszályos** kategóriába tartozik.

56. térkép: Aszályossági zónák

Külterületi vízrendezés, vízkárelhárítás

Az elmúlt évek belvízveszélyes időszakai rámutattak a térség belvízvédelmi rendszerének gyengeségeire. A hosszú száraz időszak után bekövetkező vizes periódus korábban nem tapasztalt helyzeteket teremtett. A 2000. év eleje óta többször is kialakult belvízhelyzet több tényező együttes hatásaként jött létre. Az Alföldön a csapadék helyenként megközelítette, sőt meg is haladta az 1000 mm-t. A korábban igen mélyen húzódó talajvízszint az Alföld túlnyomó részén a sokévi átlagos szint fölé került, így a talajnak gyakorlatilag megszűnt a vízbefogadó képessége.

A települések kül- és belterületein, szinte kivétel nélkül jelentkeztek a magas talajvíz okozta problémák.

A belvizek elvezetésében jelentős szerepe van az üzemi csatornahálózatnak. Az üzemi csatornák gyűjtik össze a belvizeket és továbbítják az üzemi és állami főműveken keresztül a főbefogadóba. Az üzemi és a magán vízrendezési művek egy része a társulattól került üzemi kezelésbe, másrészt önálló beruházként létesültek. A tulajdonviszonyok változásával a csatornák műszaki állapota leromlott, a külterületi csatornák feliszapolódtak, elgazosodtak, vagy feltöltés következtében megszűntek. Ezen állapoton csak a magánérdekek és a társulati célok legjobb értelemben vett összehangolása változtathat.

A külterületen keletkező káros vizek hatékony elvezetését csak komplex rendszerben, a belvízöblözet jelentős területrészeire kiterjedten lehet megvalósítani. Ehhez a külterületi mezőgazdasági táblák tulajdonosainak, a szövetkezetek és a vállalkozások összefogása szükséges, hogy az elmúlt években beszántott, kezeletlenül hagyott csatornák ne maradjanak elhanyagoltan, karbantartásuk megoldott lehessen, amely mindannyiunk közös érdeke. A csatornák mellett a tulajdonos, illetve a használó az ingatlant csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy azáltal a víz természetes lefolyását nem akadályozza, állapotát, üzemeltetését és a víz minőségét nem veszélyezteti.

- A vízrendezési létesítmények mellett a fenntartósávot szabadon kell hagyni a belvízvédekezési, fenntartási munkák zavartalan lebonyolítása végett. A KÖTIVIZIG kezelésű létesítmények mellett a fenntartósáv szélessége 6-6 m. A csatornák szélétől 10 m-en belül végleges építmény nem helyezhető el.
- Belvízcsatornába hígtrágya, szennyvíz vagy mezőgazdasági vegyszer nem önthető, és nem vezethető bele!

- A társulati kezelésű csatornák mentén 2-2 m-es sávot kell szabadon hagyni. Fejlesztést a társulatok nem terveznek, csak karbantartási munkákat.
- A külterületi szükségtározók területét vagy védett területeket érintő esetlegesen létesítendő művek megvalósításával kapcsolatban szigorúan be kell tartani a vizek és a közcélú vízellétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendeletben foglaltakat, valamint a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) Korm. rendeletben foglaltakat.
- Az EU szinten közös vízpolitika megteremtését célzó Víz Keretirányelv (2000/60/EK direktíva) a tagállamok számára előírja mindazon intézkedések megtételét, melyek a *vizek jó állapotának elérését, illetve fenntartását* biztosítják. Ehhez alkalmazkodva, a vízgyűjtő területen csak a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló **221/2004. (VII. 21.)** Korm. rendeletben foglaltak alapján tervezhető tevékenységek.

Az **1995. évi LVII.** törvény a vízgazdálkodásról 16.§ (5) bekezdésének b) pontja értelmében a helyi önkormányzatok feladata „a település belterületén a patakok, csatornák áradásai, továbbá a csapadék- és egyéb vizek által okozott kártételek megelőzése - kül- és belterületi védőművek építésével - a védőművek fenntartása, fejlesztése és azokon a védekezés ellátása”.

Továbbá, kérjük betartani a **147/2010. (IV. 29.)** Kormányrendelet a vizek hasznosítását, védelmét és egyéb kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános jogszabályok előírásait.

A kizárólagos állami tulajdonú csatornáknál a **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendelet parti sávokra vonatkozó 2§ 3. b) pontja alapján a partéltől szabadon hagyandó sáv 6-6 m, míg a nem kizárólagosaknál a c) pont szerint 3-3 m.

A csatornák megközelítésével, keresztezésével kapcsolatban a kezelő, üzemeltető Vízügyi Igazgatóságok szakvéleménye a mértékadó.

A településrendezési tervnek illeszkednie kell a település vízrendezési-, belvízvédelmi, valamint vízkár-elhárítási terveihez.

A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló **240/2000. (XII. 23.)** Korm. rendelet szerint **Kunhegyes** Város területe, valamint az itt található felszíni vizek ***nem érzékeny*** besorolásúak.

Kunhegyes Város rendelkezik települési vízkár-elhárítási tervvel, amely 2014. április hónapban készült.

A külterületi csatornák állami tulajdonban és a KÖTIVIZIG kezelésében vannak. Karbantartottságuk közepesen jónak mondható.

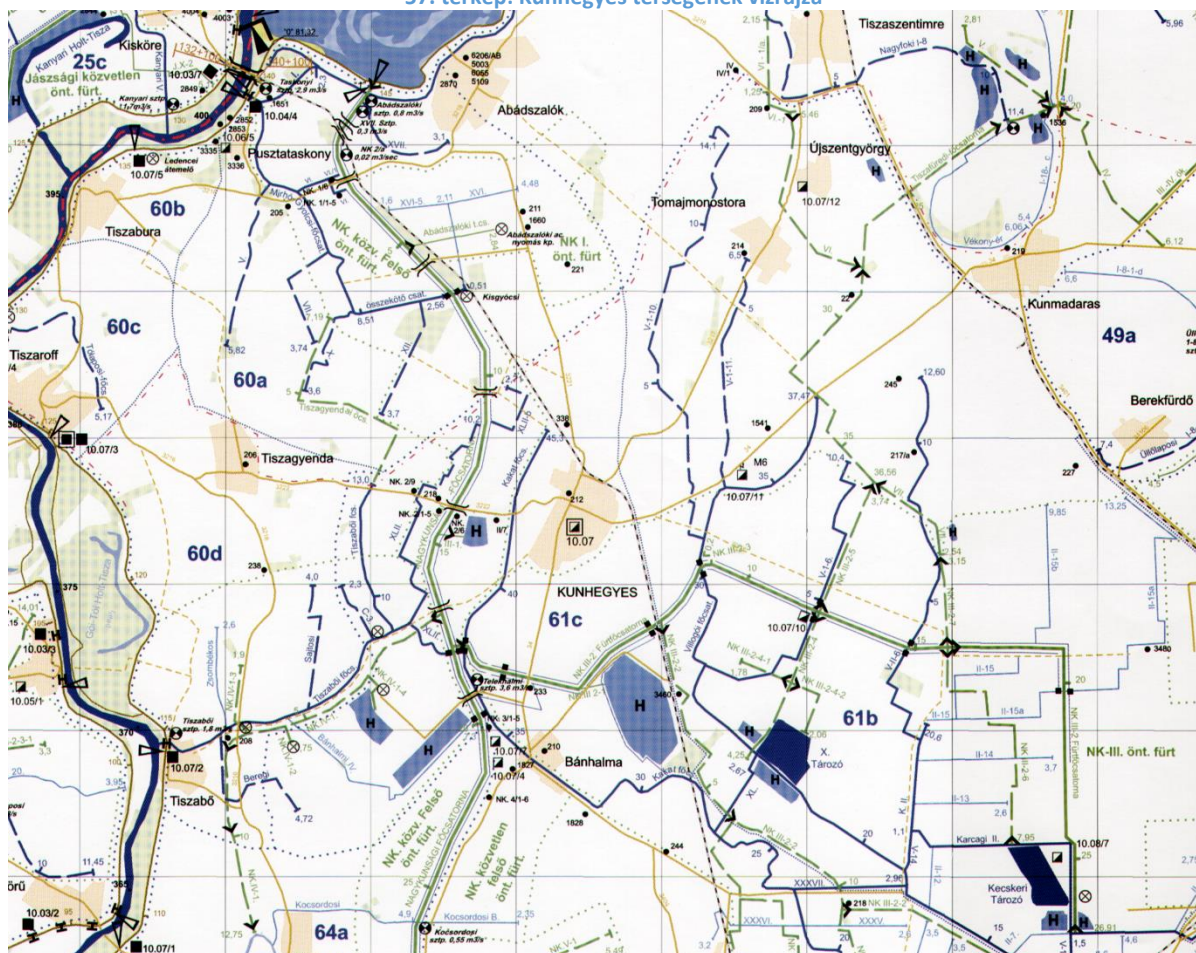
A meglévő rendszerek folyamatos karbantartásáról, - a medrek kotrásáról, az átereszek és zárt csatornák tisztításáról, valamint az árokpártok kaszálásáról - gondoskodni kell. A csapadékvizek zavartalan lefolyását mindenkor biztosítani kell.

A fejlesztésre javasolt területeken a belvíz- és csapadékvíz elvezetését ki kell építeni, szükség esetén pedig a meglévő létesítmények rekonstrukcióját el kell végezni.

Az utak, utcák burkolatának felújításával párhuzamosan a vízvezető rendszerek kiépítését, illetőleg rekonstrukcióját is meg kell oldani.

Kunhegyes Város MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

57. térkép: Kunhegyes térségének vízrajza

Az ingatlanok, intézmények, üzemek szennyvizét, egyéb szennyezést vagy mérgező anyagot (szemetet, trágyalevet, iszapot, vegyszermaradékot, stb.) tilos a nyílt felszínű, illetve a zárt csapadékvíz-elvezető csatornába, felszíni vizekbe, felszín alatti vizekbe, valamint a talajba, és ásott kutakba juttatni.

A csapadékvíz az egyes telkeken belül elszivárogtatható, ha ez a telek és a szomszédos telkek, továbbá az építmények állékonyságát és rendeltetészerű használatát nem veszélyezteti.

Az egyes ingatlanokról a csapadékvizet a közterületi nyílt csapadékvíz elvezető árokba, zárt szelvényű csapadékvíz csatornába vagy biztonságos közlekedést nem akadályozó, tisztítható ráccsal ellátott folyóka segítségével az utcai járdaszint alatt, illetve a járda szintjével megegyező síkban szabad kivezetni. Amennyiben a vízlevezető árok a közút tartozéka, úgy abba a környezetéből - a telkekről - csapadékvíz bevezetése csak az út kezelőjének hozzájárulásával történhet.

A belterületi védekezési terv, illetve vízkár-elhárítási terv évenkénti rendszeres felülvizsgálatát és aktualizálását el kell végezni.

Az árkok és csapadékcsatornák folyamatos karbantartásáról az önkormányzatnak gondoskodni kell. Javasoljuk megvizsgálni a záportározók jóléti hasznosításának lehetőségét is.

A rendszeresen víz alá került területek mentesítése csak jelentős meliorációs munkák elvégzése, a befogadó csatornák vízszállító-képességének felülvizsgálata és szükség szerinti növelése után lehetséges.

Vízgazdálkodási területként nyilvántartott területet (árok, vízfolyás, vízmosás, víztároló, vízállásos terület, vízelöntéses terület, stb.) egyéb célra hasznosítani csak vízjogi létesítési engedély alapján szabad.

A csapadékvíz elvezetését biztosító rendszer szállítóképességét egészen a végbefogadóig ellenőrizni kell minden nagyobb beruházás megvalósítási szándéka esetén. Amennyiben a csapadékvíz veszélyeztetés nélkül a végbefogadóig nem vezethető el, és a szűk keresztmetszetű szakasz kapacitás növelése nem valósítható meg, akkor helyben létesítendő záportározóval kell a víz-visszatartást megoldani.

20, illetve annál több gépkocsit befogadó parkolókat vízzáró burkolattal, vagy alépitménnyel és kiemelt szegéllyel kell kivitelezni azért, hogy a felületén összegyülekező a csapadékvíz ne szikkadjon a talajba, illetve ne folyjon közvetlen a zöldfelületre. Ezekről a nagyobb parkoló felületekről és a szennyezéssel veszélyeztetett gazdasági területek belső útjairól összegyűlő csapadékvíz csak hordalék és olajfogó műtárgyon keresztül vezethető a csatornahálózatba. "Zöld" parkoló létesítése nem megengedett.

A csapadékvíz (akár nyílt árokrendszerrel, akár zárt csapadékcsatornával összegyűjtve) élővízbe történő bevezetése előtt hordalékfogó műtárgy elhelyezése kötelező. Csapadékvíz az elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózatba nem vezethető!

A nem állami tulajdonú belvízcsatornák mindkét oldalán, a partéltől számított 3-3 m széles fenntartási sávot karbantartási célból szabadon kell hagyni. Kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, patakok és tavak esetén a karbantartási sáv a partéltől mért 6-6 m széles területsáv.

Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervezés

A 2021. évi Vízyűjtő-gazdálkodási Terv (továbbiakban VGT3) szerint Kunhegyes Város területe a **2-18 Nagykunság** (KÖTIVIZIG) megnevezésű **tervezési alegységen** belül található, amely a **Tisza részvízgyűjtő területéhez** tartozik.

A tervezési alegység az Alföld középső részén helyezkedik el, a Közép-Tisza vidékéhez tartozik.

Az Európai Parlament és a Tanács előírásai szerint minden vízgyűjtőn törekedni kell a vizek jó állapotának elérésére, úgy hogy az ugyanahhoz az ökológiai, hidrológiai és hidrogeológiai rendszerhez tartozó felszíni és felszín alatti vizekkel kapcsolatban tett intézkedések összehangoltak legyenek.

A VGT3 különböző célokat, intézkedéseket fogalmaz meg, amelyek megvalósítására törekedniük kell, és amely alapján a célokat, intézkedéseket igyekezniük kell szem előtt tartani. Cél minden esetben a víztestek jó állapotának elérése vagy fenntartása.

A területen leginkább érintett víztestek:

1) sekély porózus talajvíz testek:

- sp. 2.9.2 talajvíz test: Jászság, Nagykunság. Mennyiségi állapota gyenge túlzott vízkivételek miatt. Kémiai állapota gyenge.

2) porózus rétegvíz testek:

- p.2.8.2 Sajó-Takta-völgy, Hortobágy mennyiségi állapota gyenge a túlzott vízkivételek miatt, kémiai állapota jó.

3) porózus termálvíz test:

- pt. 2.4 termálvíz test: Északkelet-Alföld. Mennyiségi és kémiai állapota is jó.

- pt. 2.2 termálvíz test: Észak-Alföld. Mennyiségi és kémiai állapota is jó.

Az alábbi táblázat tételesen tartalmazza a VGT által meghatározott célokat, intézkedéseket az érintett víztestekre.

50. táblázat: VGT által meghatározott célok, intézkedések

Víztest jele	Víztest neve	Felszín alatti vizek kémiai állapotát javító intézkedések	Vízbázis védelmi intézkedések	Felszín alatti vizek mennyiségi állapotát javító intézkedések
sp.2.9.2	Jászság, Nagykunság	2.1, 3, 29.2, 21.1, 21.5, 21.9, 21.10, 36	13.3, 13.4	7a2, 8.1, 8.2, 8.4, 23.2, 31.1
p.2.8.2	Sajó-Taktavölgy, Hortobágy	36	13.4	7a2, 8.1, 8.2, 8.4,
pt. 2.2	Észak-Alföld	36		7a.2, 7a.5, 8.2, 8.4
pt. 2.4	Északkelet-Alföld	31.2, 36		7a.2, 7a.5, 8.1, 8.2

Intézkedési elemek leírása:

2. Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése:

- 2.1 A mezőgazdasági termelés tápanyag szennyezésének csökkentésére vonatkozó általános szabályrendszer, a tápanyag kihelyezés tényleges korlátozása szántó és ültetvény területeken kiemelten a vízbázisok védőterületén található szántók, gyümölcsösök területén.

3. Mezőgazdasági eredetű peszticid szennyezés csökkentése a víztest teljes területén, kiemelten vízbázisok védőterületén.

7. A vízjárési viszonyok javítása, illetve az ökológiai kisvíz helyreállítása:

7. a Ökológiai szempontok érvényesítése a fenntartható vízhasználatok megvalósításában:

- 7a.2 Felszín alóli vízkivételek nyilvántartása, felülvizsgálata, módosítása, engedélyezése. A) Részletes modellezés mennyiségi igénybevételi határérték meghatározására. B) Vízkivételek felülvizsgálata
- 7a.5 Termálvizek hasznosítása, a használt termálvizek visszasajtolásának szabályozása, ösztönzése és korszerűsítése. Új kutak esetében előírás.

8. A víz hatékony felhasználást elősegítő műszaki intézkedések, az öntözés, az ipar, az energiaellátás és háztartás területén:

- 8.1 Víztakarékos megoldások alkalmazása növénytermesztésben (növénykultúra, öntözési technológia, energiahatékonyság).
- 8.2 Technológiai és hálózati veszteségek csökkentése.
- 8.4 Víztakarékos megoldások az ipari vízellátásban,

13. Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések (védőterületek, pufferzónák):

- 13.3 A vízbázis-védelmi szabályozáson kívüli megoldások (egyedi szabályok, vízbázisvédelem szempontjából kedvező területhasználat váltás, jó gyakorlatok ösztönzése, területhasználókkal való megegyezés). Gyep, erdő területhasználatok ösztönzése vízbázisok külső védőterületén.
- 13.4 Vízbiztonsági tervek készítése, alkalmazása. Biztonságba helyezési tervek integrálása.

21. Településekről, épített infrastruktúrából és közlekedésből származó szennyezések megelőzése és szabályozása:

- 21.1 Kommunális hulladéklerakók megfelelő kialakítása, működtetése és ellenőrzése a víztest teljes területén, kiemelten vízbázisok hidrogeológiai védőterületén.
- 21.5 Illegális hulladéklerakók felszámolása, a hulladéklerakás ellenőrzése, bírságolása, kiemelten a vízbázisok védőterületén.
- 21.9 További csatornarakötések elősegítése és megvalósítása a víztest teljes területén, kiemelten vízbázisok védőterületén.
- 21.10 Csatornahálózatok rekonstrukciója az egész víztest területén, de különösen a vízbázisok védőterületén.

23. A természetes vízviszatartást elősegítő intézkedések:

- 23.2 Csapadékgazdálkodás, táblaszintű vízviszatartás a táblákon belül a beszivárgás növelése és a lefolyás csökkentése érdekében általánosan a víztest teljes területén.

31. Beszivárogtatás, visszasajtolás korszerűsítése, szabályozása:

- 31.1 Talajvízdúsítás szabályozása, a talajvízszint süllyedés megállítása
- 31.2 Szénhidrogén termeléshez, feltáráshoz használt kutakból kitermelt folyadék visszasajtolásának szabályozása. Visszasajtolás a 219/2004 Kormányrendelet szerint, a visszasajtolások ellenőrzése.

36. Szakszerűtlenül kiképzett kutak ellenőrzése, rekonstrukciója, felszámolása. Engedély nélküli kutak számbavétele.

Egyéb szempontok:

Az integrált települési stratégia kidolgozásánál kiemelt szempont, hogy illeszkedjen a VGT3-hoz. A tervezés során az integrált, vízgazdálkodás részeként kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon a vízviszatartás és a települési csapadékvíz-gazdálkodás. 111. a természetközeli meder kialakítása.

Olyan vízmegtartó megoldásokat kell kialakítani, ahol a zöld infrastruktúra érvényesül, mely által kedvezően befolyásolható a vizek állapota és bővülnek az Ökoszisztéma szolgáltatások, vízraktározó képesség, mely a klímaalkalmazkodás fő eszköze.

Törekedni kell a belterületi vízgazdálkodás kapcsán a burkolt felületek felváltására kisebb beruházást igénylő zöld módszerek alkalmazásával tájépítők bevonásával, mint például esőkért, amely a mesterséges, növényzettel beültetett mélyület, burkolt felület lefolyóvizet fogadja, beszivárogtatja és párologtatja.

Fejlesztési célok és előírások:

A csatornával el nem látott fejlesztési területeken különös fontossággal kell kezelni a belvízrendezés kérdését.

A kiépült átereszeket és a zárt csatornához tartozó víznyelőket az ingatlantulajdonosoknak rendszeresen karbantartani szükséges. Ezen kívül fontos, hogy önkormányzati rendelet szabályozza az udvarokról kivezethető és a csapadékvízgyűjtő csatornába bevezethető vizek minőségét, visszaszorítva ezáltal a trágyaleveknek és a csapadékvízzel hígult szennyvizeknek, illetve egyéb szennyezéseknek a közcsatornába történő bevezetését.

A külterületen keletkező káros vizek hatékony elvezetését csak komplex rendszerben, a belvízöblözet jelentős területrészeire kiterjedten lehet megvalósítani. Ehhez a külterületi mezőgazdasági táblák tulajdonosainak, a szövetkezetek és a vállalkozások összefogása szükséges, hogy az elmúlt években beszántott, kezeletlenül hagyott csatornák ne maradjanak elhanyagoltan, karbantartásuk megoldott lehessen, amely mindannyiuk közös érdeke. A csatornák mellett a tulajdonos illetve a használó az

ingatlant csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy azáltal a víz természetes lefolyását nem akadályozza, állapotát, üzemeltetését és a víz minőségét nem veszélyezteti.

A vízrendezési létesítmények mellett a **fenntartáságot** szabadon kell hagyni a belvízvédekezési, fenntartási munkák zavartalan lebonyolítása végett.

Belvízcsatornába hígtrágya, szennyvíz vagy mezőgazdasági vegyszer nem önthető, nem vezethető bele!

Az EU szinten közös vízpolitika megteremtését célzó Víz Keretirányelv (2000/60/EK direktíva) a tagállamok számára előírja mindazon intézkedések megtételét, melyek a *vizek jó állapotának elérését, illetve fenntartását* biztosítják. Ehhez alkalmazkodva, a vízgyűjtő területen csak a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló **221/2004. (VII. 21.)** Korm. rendeletben foglaltak alapján tervezhetők tevékenységek.

A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében, valamint a csapadék és belvízelvezető rendszer üzemeltetési szabályzatában foglaltakat. A település rendezési terveknek és a beépítésre tervezett területek építési előírásainak összhangba kell lennie a csapadékvíz-elvezető hálózat létesítésével és kiépítésével.

Településrendezési terveknel figyelembe veendő jogszabályok:

- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról.
- A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetéskor, pedig a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.
- 120/1999. (VIII.6.) Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízellétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
- 1995. évi LVII. törvény a Vízgazdálkodásról 4.-6.,8.-10.,12.§
- 10/1997. (VII.17.) KHVM rendelet az árvíz és belvízvédekezésről
- 232/1996 (XII.26.) kormányrendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól 4.§(1)-(2). bek., 13. §
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról

Az érintett területek fejlesztésével és az új épületek kialakításával egy időben javasoljuk a csapadékvíz-elvezetést biztosító csatornák kapacitásának vizsgálatát. A településrendezési terveknek és a beépítésre tervezett területek építési előírásainak összhangban kell lennie a csapadékvíz-elvezető hálózat létesítésével és kiépítésével. A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében foglaltakat.

Vízgazdálkodási területként nyilvántartott területet (árok, vízfolyás, vízmosás, víztároló, vízállásos terület, vízelöntéses terület, stb.) egyéb célra hasznosítani csak vízjogi létesítési engedély alapján szabad.

A csapadékvíz (akár nyílt árokrendszerrel, akár zárt csapadékcsatornával összegyűjtve) élővízbe történő bevezetése előtt hordalékfogó műtárgy elhelyezése kötelező. Csapadékvíz az elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózatba nem vezethető!

A belvízcsatornák mindkét oldalán, a partéltől számított 4-4 m széles fenntartási sávot karbantartási célból szabadon kell hagyni. Kizárólagos állami tulajdonú vízi létesítmények (jelentősebb vízfolyások, patakok és tavak) esetén a karbantartási sáv a partéltől mért 6-6 m széles területsáv. A közcélú vízi létesítmények esetében 3-3 m szélességű a karbantartási sáv.

Parti sávon belül építmény nem helyezhető el, valamint le nem keríthető!

Új út, utca létesítésekor a tervezett közművek egyidejű megépítéséről, a csapadékvizek elvezetéséről, beépítésre szánt területen a közvilágítás megépítéséről, út rekonstrukciónál a meglévő közművek szükséges egyidejű felújításáról és a még hiányzó közmű kiépítéséről is gondoskodni kell.

A közművezetékek átépítésekor és új vezetékek fektetésekor a racionális területgazdálkodás érdekében, az útburkolat alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezésére kell helyet biztosítani. Továbbá, a beépítésre szánt területeken a közművezetékek helyét úgy kell kijelölni, hogy azok 12 m szabályozási szélességet el nem érő utcákban legalább egyoldali, 12 m szabályozási szélességet meghaladó szélességű utcákban kétoldali fasor telepítését ne akadályozzák meg.

Kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület kijelölése során figyelembe kell venni az elmúlt időszakban előforduló belvízhelyzetben szerzett tapasztalatokat. Vízrendezési szempontból nem javasolt a mély fekvésű, belvízjárta területek beépítése.

A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetésekor, pedig a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.

A fejlesztésre javasolt területeken a belvíz- és csapadékvíz elvezetését ki kell építeni, illetve a meglévő létesítmények rekonstrukcióját szükség esetén el kell végezni.

Az utak, utcák burkolatának felújításával párhuzamosan a vízvezető rendszerek kiépítését, illetőleg rekonstrukcióját is meg kell oldani.

A belvízvezető csatornák egyéb (pl. csurgalékvíz stb.), nem csapadékvíz elvezetésből történő további terhelését kerülni kell.

A beépítéssel érintett területen javasoljuk zárt burkolatok helyett a beszivárogtatást lehetővé tevő, hézagos burkolt felületek kialakítását.

A felszíni vízvezető rendszerek fejlesztése kapcsán felhívjuk a figyelmet arra, hogy a vízrendezési létesítmények (pl. tározók, csatornák) építése, azokba történő vízbevezetés, rácsatlakozás vízjogi engedély köteles tevékenység. Az engedélyezési eljárás lefolytatása az illetékes Vízügyi Hatóság hatáskörébe tartozik, amelyhez az érintett csatorna kezelőjének hozzájárulása minden esetben szükséges.

A meglévő rendszerek folyamatos karbantartásáról, - a medrek kotrásáról, az átereszek és zárt csatornák tisztításáról, valamint az árokpártok kaszálásáról - gondoskodni kell. A csapadékvizek zavartalan lefolyását mindenkor biztosítani kell.

A meglévő rendszerek, létesítmények, műtárgyak karbantartása, üzemeltetése az üzemeltetési szabályzatában foglaltak szerint történhet!

Az ingatlanok, intézmények, üzemek szennyvizét, egyéb szennyező anyagot (szemetet, trágyalevet, iszapot, vegyszermaradékot, stb.) tilos a nyílt felszínű, illetve a zárt csapadékvíz-elvezető csatornába, felszíni vizekbe, felszín alatti vizekbe, valamint a talajba, és ásott kutakba juttatni.

A csapadékvíz az egyes telkeken belül elszivárogtatható, ha ez a telek és a szomszédos telkek, továbbá az építmények állékonyságát és rendeltetészerű használatát nem veszélyezteti.

Az egyes ingatlanokról a csapadékvizet a közterületi nyílt csapadékvíz elvezető árokba, zárt szelvényű csapadékvíz csatornába vagy biztonságos közlekedést nem akadályozó, tisztítható ráccsal ellátott

folyóka segítségével az utcai járdaszint alatt, illetve a járda szintjével megegyező síkban szabad kivezetni. Amennyiben a vízlevezető árok a közút tartozéka, úgy abba a környezetéből - a telkekről - csapadékvíz bevezetése csak az út kezelőjének hozzájárulásával történhet.

A belterületi védekezési terv, illetve vízkár-elhárítási terv évenkénti rendszeres felülvizsgálatát és aktualizálását el kell végezni.

A csapadékvíz-elvezető csatornák, valamint ezek műtárgyainak folyamatos karbantartásáról az önkormányzatnak gondoskodni kell.

Telekialakítás, közterület rendezés és közműépítés csak a tervben rögzített töltésnyomvonal figyelembevételével történhet. Minden, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. Törvényt** kell figyelembe venni.

1.16.1.4. Kunhegyesi Kakat-ér vizes élőhely kialakítása és ökológiai vízpótlása

A „Kunhegyesi Kakat-ér vizes élőhely kialakításának és ökológiai vízpótlásának vízjogi létesítési engedélyes terv”-vel (Munkaszám: 3/2015; KEVITERV AKVA Kft. Szolnok) és vízjogi létesítési engedéllyel (Engedély száma: 36600/2611-18/2015. ált) rendelkezik a pályázó önkormányzat.

A Kunhegyesi Kakat-ér 0+000-0+880 km szelvények között külterületen halad, ennek gyökérszónás mederkotrása és a benőtt vízi növényzet irtása elkészült 2014-ben. Belterületi szakasza 0+880 – 3+431 km szelvények között mélyvonulatban helyezkedik el, amely korábban a Kakat-ér mellékága volt. A mélyvonulat a környező beépített területekhez viszonyítva 2-3 m-el mélyebben helyezkedik el, ennél fogva a városrész csapadékvizei ide folynak gravitációsan, illetve a VTT keretében megépített utcai csapadékvízgyűjtő-elvezető csatornák ide lettek bevezetve.

Főbefogadó a Kakat-éri főcsatorna, a becsatlakozásnál gravitációs tiltós bevezető műtárgy épült, továbbá szivattyúzási hely lett kialakítva, ahol mobil szivattyú telepítésével van lehetőség arra, hogy a főbefogadó magasabb vízállása esetén vízáttemelés valósuljon meg a Kunhegyesi Kakat-érből.

A mélyvonulatban a talajvíz átlagosan 1 m mélyen van, amelynek maximális szintje terepszintig emelkedhet, illetve a magasabban lévő területek irányába haladva csökkenő mélységben helyezkedik el. A Kunhegyesi Kakat-ér a környezet talajvízszintjének alakulására kiegyenlítő hatással van, a talajvízszintet stabilizálja akkor, ha a csatornában állandó vagy közel állandó vízszintet lehet tartani.

Megvalósult létesítmények:

Sétaút kialakítása Kakat – ér mentén:

Kialakításra került a Kunhegyesi Kakat-ér 0+880-1+399 km. szelvények között (Füleki u. – Csokonai u.) folyás irány szerinti jobb oldalon, 1+399-2+665 km. szelvények között (Csokonai u. – Ady E. u.) a baloldalon és a 2+938-3+109 km. szelvények között a baloldalon a sétaút 2.2 m szélességben teljes rétegtrendjében vízáteresztő burkolatból. A burkolat kétféle megoldással épült gyephezagos járda és térkő burkolattal.

A sétaút Kunhegyesi Kakat-ér felőli oldalán és a mederburkolat között 70 cm széles zöld sáv került kialakításra. A mederfelőli oldalon a burkolatot lezáró fogon került kialakításra a mintakeresztelvénynek megfelelően az életvédelmi korlátot és a közvilágítás kandelábereit. A sétaút és a magán ingatlanok között (birtokviszonyoktól függően) zöld sáv létesült, ahol lehetséges 2,5-4,0 m szélességben. A zöld sávban az Önkormányzat őshonos fákat és cserjéket kíván telepíteni.

75. kép: A megépült sétaút életvédelmi korlátot és a közvilágítás kandelábertek

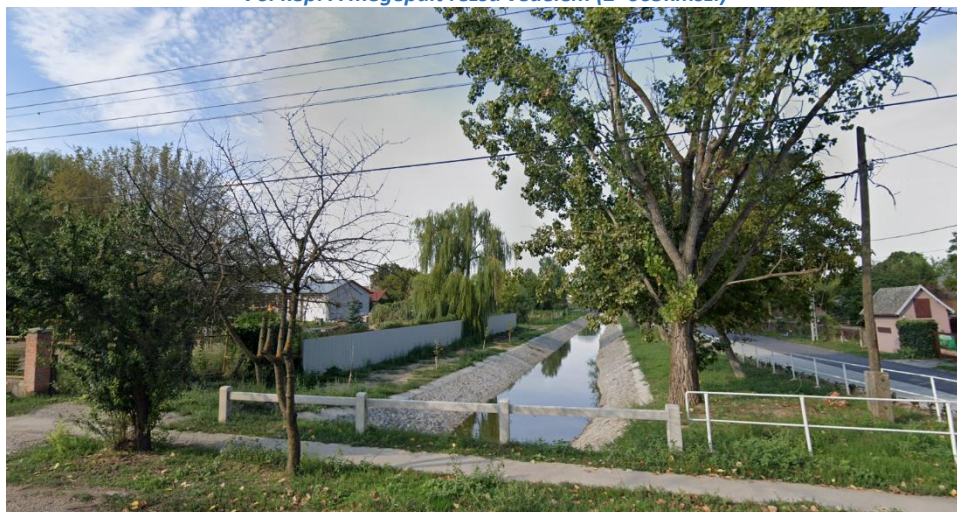

Forrás: saját fénykép

Kereskedelmi/szolgáltató terület:

A Kunhegyesi Kakat-ér 2+665 és a 2+938 km szelvényei között (városi piactér) mindkét oldalon kialakításra került egy kereskedelmi/szolgáltató tér, ami teljes rétegrendjében vízáteresztő burkolattal, 2,7 m szélességben, azonos rétegrenddel, mint a sétaút, épült meg. Az új tér kialakításával a település lakossága egy megújult, a településhez méltó, kereskedelmi/szolgáltató teret kapott a korábban kialakított piactér mellett, ahol a helyi és környékbeli kiskereskedők, őstermelők értékesíteni tudják árujukat. Az új kereskedelmi/szolgáltató terület mellett, a belterületi csatorna partján, védőkorlát és közvilágítás is épült.

76. kép: A megépült rézsú védelem (2+665kmsz.)

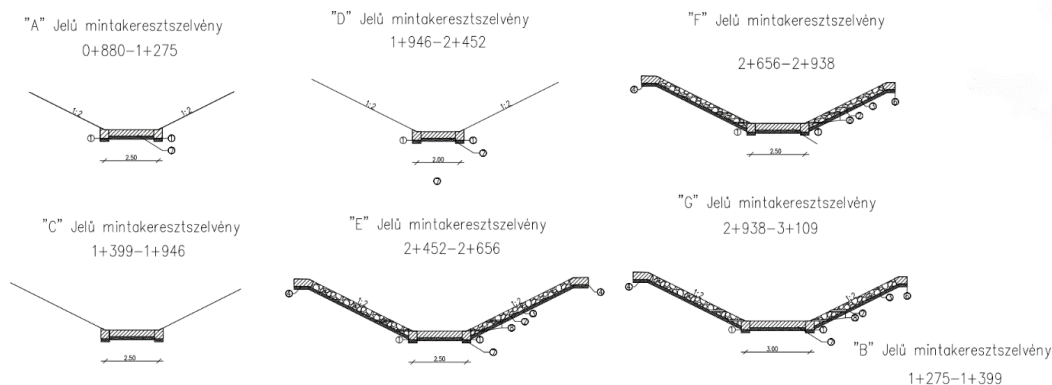
Forrás: saját fénykép

Talajerózió elleni védelem kialakítása meder rézsún

A Kunhegyesi Kakat-ér mentén létesülő sétaút következtében a csatorna parti sávjának terepi érdessége lecsökken. Emiatt megváltoznak a lefolyási viszonyok, és ennek következtében lerövidül a lefolyási idő, aminek következményeként megnövekedik a csatorna rézsúján lefolyó vízmennyiség, ami bizonyos esetekben rézsú erózió kialakulásához vezethet. Az említett eróziós jelenség szélsőségesen nagy csapadékok esetében fordulhat elő, aminek intenzitása meghaladja a burkolat vízáteresztő képességének és a talaj beszivárgási intenzitásának maximumát. A rézsú erózió okozta mederelfajulás és a rendszeres fenntartás okozta hidraulikai mederszelvény bővülés

megakadályozása érdekében szükséges a rézsűfelületek burkolása, elsősorban az 1+399 (Csokonai u.) - 2+452 (Berzsenyi u.) km. szelvények közötti szakaszon, ugyanis itt a legnagyobb a beépítettség aránya (nagyobb lefolyásra kerülő csapadékhányad) illetve ugyanezen okból kifolyólag a fenntartásra rendelkezésre álló hely ezen a szakaszon a legkisebb. A 2+452 (Berzsenyi u.) – 3+109 (Petőfi u.) km. szelvények között a burkolat megépül már az 1. építési szakaszban. A meder burkolása az alsó (1+273-1+384 km. szelvények között) és felső (3+109-3+377 km. szelvények között) tározó tekintetében elmaradt, itt egy nádas szűrőmező lesz meghagyva annak érdekében, hogy csökkenteni lehessen a növényi tápanyagok feldúsulásának a kockázatát.

52. ábra: A tervezett mintakeresztmetszelvek

Tervezett létesítmények:

58. térkép: Tervezett pumpapálya

Pumpapálya

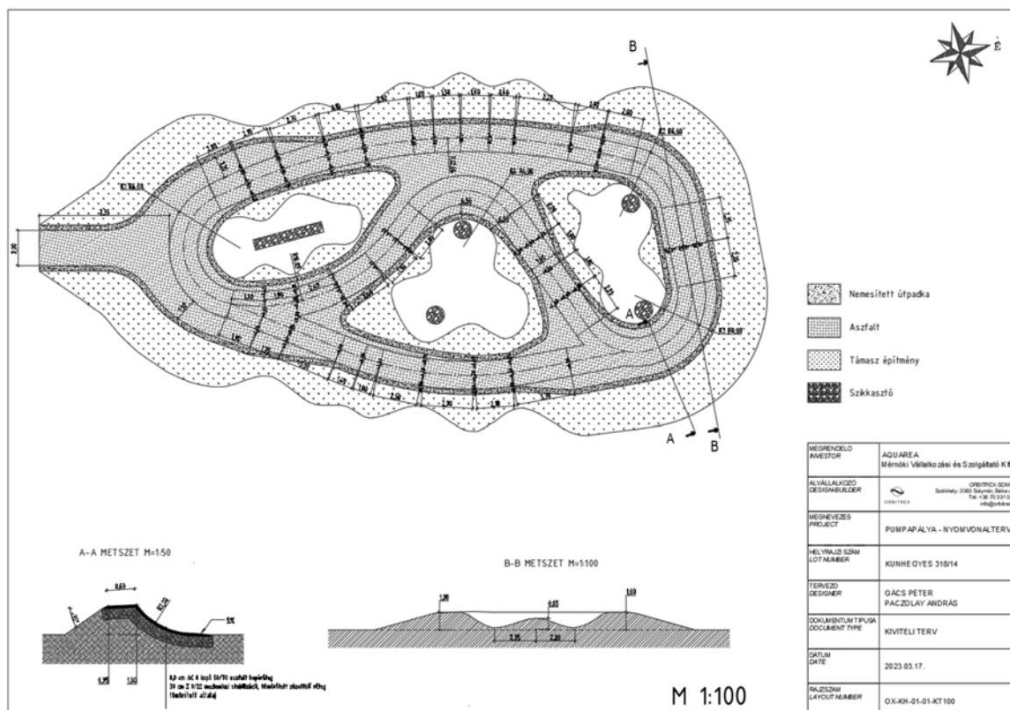
A kerékpáros „pumpapályát” a 318/14 hrsz. földrészleten, a területet átszelő árok (a Kakat-ér folytatása) jobb oldalán helyeztük el 600 m²-es alapterülettel. A létesítmény hullámosított, tömörített földműből és mintegy 300 m² aszfaltozott kerékpárútból áll, tereprendezéssel, csapadékvíz szikkasztó elemekkel. A pumptrack, magyarul pumpapálya, egy olyan változó méretű hullámelemből és kanyarokból álló körpálya, amely egyaránt alkalmas kerékpározásra,

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

gördeszkázásra, rollerezésre, görkorcsolyázásra, illetve bármilyen egyéb, saját erővel hajtott, kereken gördülő sporteszköz használatára.

Aszfalt burkolattal ellátott kör- és hullámpálya, alternatív nyomváltózatokkal, pályán belüli elágazásokkal, összeköttetésekkel épül. A létesítmény kerékpárral, görkorcsolyával, gördeszkával, rollerrel, vagyis minden emberi erővel hajtott, kereken haladó, sportolásra alkalmas eszközzel vehető igénybe.

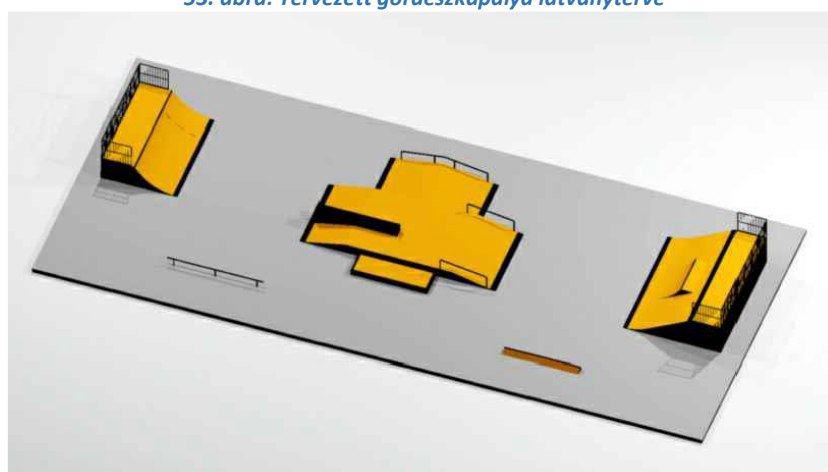
59. térkép: Tervezett pumpapálya

A gördeszkapálya

A gördeszkapályát a 3256/7 hrsz.-ú, önkormányzati tulajdonú beépítetlen területen helyeztük el. A 31x14 m-es ipari beton alépítményt a Feketehegy utcával párhuzamosan, annak telekhatárától 5 m-re alakítottuk ki. A pálya elemei előregyártott késztermékek, amelyeket a beton alépítményhez kell rögzíteni.

53. ábra: Tervezett gördeszkapálya látványterve

Kakat-éri tanösvény kialakítása

A Kakat-ér a Tisza folyónak egyik ága volt, amely a vízjárástól függően oda-vissza folyt. Jelenleg a várost észak-dél irányban átszelve belvízelvezetőként, ökológiai folyosóként működik.

Kunhegyes város településképének védelméről szóló önkormányzati rendelet (2/2018.II.14. hatályba lépése 2018.II.15. tartalmazza a város helyi védett természeti értékeit és ezek között a Kunhegyes Város Önkormányzata tulajdonában levő belterületi Kakat-éri belvízelvezető csatorna (318/4; 294; 406/1; 424; 454; 167; 483; 522; 672 hrsz.) is szerepel.

A tanösvény és kertépítészeti kialakításának célja az élhetőbb települési környezet kialakítása, a Kakat-ér belterületi szakaszának zöldinfrastruktúra fejlesztése, család és klímabarát megújítása. Az akadálymentes, interaktív ismertetőtáblák elhelyezésével a Kakat-ér és Kunhegyes környezetének növény- és állatvilágának bemutatása. Emellett cél a Kakat-ér menti zöldfelület növényállományának felújítása több lombkoronaszintű növényzet telepítésével a környezet biodiverzitásának növelése.

A tervezett Kakat-éri tanösvény a Nagykakatszél utcától (Róna-köz) déli irányban a Berzsényi utcáig húzódik a Kakat-ér a 3+431 és a 2+452 km közötti szakaszán egy km hosszan a Kakat-ér jobb partján. A projekt keretében, a közelben tervezett Pumpapályához és a meglévő a Zöld város projekt keretében már megvalósult sétaúthoz és a már elkezdődött fásításhoz is kapcsolódjon a tanösvény. A tanösvény kialakításának szempontunk volt, hogy a Kakat-ér meglévő sétaútjánál keskenyebb, ösvény jellegű, változatos vonalvezetésű legyen. A burkolat kiöblösődéseiben ismertetőtáblák, virágzó növényzettel (cserjékkel), árnyas fákkal gazdagított pihenő helyek létesüljenek.

A tanösvény akadálymentesítése, megközelítési lehetősége több helyen is biztosított legyen. (Nagykakatszél utca, Róna-köz, Petőfi utca, Mirha-köz)

A növénytelepítésnél figyelembe vettük a már meglévő fásításokat (sövényeket, fasorokat), a légvezetékek és a határoló telkek használatban lévő kapuinak helyét.

1.16.2. Energia

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)

Meglévő kül –és belterületi hálózat

A TRT tervezési területének villamos energiaellátását a **MVM Next áram, Audax Renewables Kft., E-on Tiszántúli Áramszolgáltató Zrt.** biztosítja a saját tulajdonában lévő elosztó hálózaton keresztül. A terület több 22kV-os gerinchálózatról kapja a villamos energiaellátást. A belterületen több transzformátorállomás 22kV-os földkábel keresztül kap energiaellátást.

A területen 22kV-os szabadvezetékes és földkábeles hálózaton keresztül üzemelnek a fogyasztói transzformátorok állomások. A fogyasztói transzformátorok állomásokról a villamos energiaelosztás kiefeszültségű szabadvezetékes – szabadvezetékes és szigetelt szabadvezetékes, illetve földkábeles elosztóhálózaton keresztül jut el a fogyasztókhoz.

A transzformátorállomások szabadvezetékes hálózat esetén oszlop állomások, illetve több oszlop állomás kap 22kV-os földkábeles ellátást valamint 22kV-os kábelhálózat esetén épített házas transzformátor állomások is létesültek. A településen mindenütt biztosítható a villamos energiaellátás, ezért ilyen szempontból zárolt terület nincs.

Külterület energiaellátása:

- a villamos energiát az áramszolgáltató saját tulajdonú, üzembiztos hálózatról biztosítja a külterületi fogyasztók részére. A karbantartásuk, korszerűsítésük folyamatos.

A belterület közvilágítása már korábban került korszerűsítésre, viszont jelenleg már a még energiahatékonyabb LED-es közvilágítás még nem valósult meg a településen.

Idegen tulajdonú hálózatok.

A területen több idegen tulajdonú 22kV-os szabadvezeték hálózat és földkábel található idegen tulajdonú transzformátor állomásokkal.

Ellátatlan területek vizsgálata:

Az ellátatlan területen jelenleg nincs a településen. A jelentkező fogyasztói energiaigények műszaki-gazdasági feltételeit az áramszolgáltató határozza meg. A villamos energiaellátás jelentős költségei miatt csak a ténylegesen jelentkező igények kiszolgáltatását kell biztosítani. A fejlesztéseknél jelentkező költségek egy részét az áramszolgáltató fedezi az érvényben lévő rendelkezések alapján.

A jelenlegi belterület energiaellátása biztosított. Az új létesítmények kialakításához középfeszültségű hálózat, alállomás és kiefeszültségű hálózat létesítése szükséges.

Közmű szolgáltató fejlesztései.

Az EON Hungária Zrt 2000 évtől kezdődően közép távú fejlesztésbe kezdett, melynek célja a villamos energiaellátás minőségének javítása, az üzembiztonság fokozása, a hálózatok átviteli kapacitásának bővítése .

A jelenlegi 22kV-os középfeszültségű hálózaton nem terveznek jelentősebb beavatkozást, mert azok állapota és kapacitása megfelelő, a később jelentkező energiaigényeket is ki tudja elégíteni.

Az áramszolgáltató a fejlesztési terveiben Kunhegyes város területén jelenleg hálózat bővítést nem tervez. A kiefeszültségű szabadvezetékes hálózat korszerűsítését az Áramszolgáltató folyamatosan végzi a biztonságos villamos energiaellátás érdekében.

A középfeszültségű hálózatokon az alábbi programszerű fejlesztéseket és korszerűsítéseket valósítja meg az áramszolgáltató a zavartalan és biztonságos energiaellátás érdekében:

- középfeszültségű oszlopkapcsoló készülékek cseréje
- közép/kiefeszültségű transzformátor állomások túlfeszültség védelme
- közép és kiefeszültségű hálózatok rekonstrukciója – tartószerkezetek és vezeték szakaszok cseréje.
- Kiskeresztmetszetű hálózatok cseréje kapacitásbővítés céljából
- Meghibásodott szerkezetek folyamatos cseréje.

A fejlesztési területen az alábbi védőtávolságokat kell betartani a létesítés során a **112/2014. (X.15.) NGM** rendelet alapján:

villamosmű	elhelyezkedés	biztonsági övezet
22kV-os szabadvezeték	külterület	5m
22kV-os szabadvezeték	belterület	2.5m
22kV-os földkábel	kül-és belterület	1m
22/0,4 kVos transzformátor állomás és 22kVos kapcsolóberendezés	kül- és belterület	5m
0,4 kV-os csupasz szabadvezeték	kül- és belterület	1m
0,4 kV-os szigetelt szabadvezeték	kül- és belterület	0,5m
0,4 kV-os földkábel	kül- és belterület	1m

Tilalmak a biztonsági övezetben

a) a villamosműhöz nem tartozó

a1) oszlop, torony, önálló tartószerkezet, daru, állványzat,

a2) A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyag (pl. gáz, benzin, olaj) tárolására alkalmas tartály,

a3) üzemanyag töltőállomás,

a4) gémeskút, nyitott állapotban föld felszínétől mért 4 m-nél magasabb sorompó,

c) anyag tárolása és felhalmozása

c1) oly módon, hogy az oszlop járművel való megközelítését akadályozza,

c2) nem éghető anyagok 2 métert meghaladó magasságú tárolása (pl. siló, víztartály, építőanyag), amelynél a mértékadó magasság a depónia-ember-eszköz-mozgástér együttes mérete,

c3) az oszlopszerkezetben és az alapozásban agresszivitásuk miatt kárt okozó vegyi anyagok tárolása és felhalmozása,

c4) A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyagok (pl. nád, fa, gumi, hulladék, szilárd, folyékony, gáznemű tüzelő- és üzemanyag, lőszer) tárolása és felhalmozása, a mezőgazdasági termelésben szükségszerűen, ideiglenesen a táblán maradó szalmabála, valamint nem kazlazott széna kivételével;

d) munkavégzés

d1) a c) pontban felsorolt A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyagokkal, kivéve a mezőgazdasági termeléssel együtt járó szokványos munkaműveleteket,

d2) a jármű (gépjármű, mezőgazdasági vontató, munkagép stb.) üzemanyaggal való feltöltése,

d3) a c) pontban említett A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyagok elégetése, kivéve a mezőgazdasági munkák végzése során szükségszerűen a táblán maradó szármadaradványt, valamint a tarló égetését. A tarló, illetőleg a szármadaradvány égetésénél be kell tartani az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásait;

e) a föld felszínétől mért 3 méternél magasabb idegen létesítményhez tartozó fémhuzal,

12. § Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezetében tilos:

a) építeni, elhelyezni (pl. alapozás, oszlop), üzemeltetni bármilyen végleges épületet, építményt, berendezést - ide nem értve nyomvonalas létesítménynek jogszabály, illetőleg a szabvány előírásainak megfelelően kialakított keresztezését, illetőleg megközelítését - amely a földben elhelyezett vezeték - hűlési viszonyait rontja,

- folyamatos és biztonságos üzemeltetését akadályozza,

- üzemzavar elhárítását, karbantartását akadályozza, veszélyezteti vagy lehetetlenné teszi;

b) bármilyen ideiglenes épületet, építményt, berendezést a földben elhelyezett vezeték üzemben tartójának előzetes hozzájárulása nélkül elhelyezni;

c) a vezeték üzemben tartójának előzetes hozzájárulása nélkül minden olyan, a föld felszíne alatti és feletti tevékenység végzése, amely az élet- és vagyonbiztonságot, illetőleg a föld alatti vezeték épségét, valamint folyamatos és biztonságos üzemét veszélyezteti, vagy veszélyeztetheti.

E rendelet alkalmazásában ilyennek minősül:

c1) korróziót előidéző erősen savas vagy lúgos folyadék talajra öntése,

c2) fokozottan tűz- és robbanásveszélyes anyagok tárolása,

c3) a robbantás,

c4) éghető anyagoknak nagy tömegben való elégetése,

c5) az útburkolat felbontása,

c6) az árok- vagy gödörásás,

c7) a szondázás (különböző vizsgálati céllal fémrudak leverése),

c8) fúróberendezés, pneumatikus munkagépek, földgyaluk üzemeltetése,

c9) a talajba beágyazott műtárgy, oszlop, vízóraakna gépalap stb. daruval, vontatóval vagy más géppel, eszközzel - a műtárgy kézi erővel végzett körüljárása nélküli - kiszakítása;

d) a földben elhelyezett vezeték földművén (töltésén) a vezeték üzemben tartójának hozzájárulása nélkül mindennemű munkavégzés, ami a földmű megbontásával jár.

13. § Az erőmű és az alállomás biztonsági övezetében a 11. § (1) bekezdésében és a 12. §-ban foglalt rendelkezéseke kell alkalmazni.

(2) A biztonsági övezetben

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

a) tábor, kemping, vásártér, sportpálya, játszótér, gyakorlótér, karám, kijelölt autóparkoló, tömegközlekedési járművek megállóhelye 100-500 kV-os névleges feszültségű vezeték esetén akkor létesíthető, ha a 7. §-ban meghatározott távolságokra vonatkozó és egyéb előírások megtarthatók (pl. a vezeték oszlopa körül a talajfelszín aszfaltozott vagy azzal villamos szigetelés szempontjából egyenértékű vagy más anyagú réteggel ellátott, vagy az oszlop körülkerített);

b) az épületre szerelt televízió- vagy egyéb antenna, villámhárító stb. úgy létesíthető, hogy üzemszerű helyzetben a szél által a szabvány szerint kilengett áramvezetőket, feldőlés esetén a nyugalomban levő áramvezetőket

b5) 1-35 kV névleges feszültségszint között 2,0 méternél,

b6) kiséfeszültségnél 1,25 méternél

jobban ne közelítse meg;

d) közúton és saját használatú szilárd burkolatú úton (a továbbiakban együtt: szilárd burkolatú út) csak 4,5 méternél, illetőleg a magasságkorlátozó táblán feltüntetett magasságnál, ezen kívüli területen csak 4 méternél alacsonyabb építésű vagy ezzel azonos magasságig anyaggal rakott jármű közlekedhet, illetőleg dolgozhat; e magasságot a rakomány, a járművön szállított személy, illetőleg szerszám legmagasabbra nyúló része, valamint a jármű működés közben sem haladhatja meg.

A jármű legkiállóbb része az oszlopot, kikötését, illetőleg ezek alapozását úgy közelítheti meg, hogy abban károsodást ne okozzon, az áramvezetőket pedig sem vízszintesen, sem függőlegesen, a következőkben megadott távolságértékeknél jobban a legkedvezőtlenebb helyzetben és esetben sem közelítheti meg:

d5) 35-15 kV névleges feszültségszint között az 1,5 métert,

d6) 15 kV névleges feszültségszint alatt az 1,2 métert;

e) olyan fémtárgyat, amelyet hosszúsága vagy tömege miatt legalább két vagy több embernek kell szállítani, a távvezeték tartószerkezetétől mért 15 m távolságon belül csak akkor szabad vinni, illetőleg tartani, ha a munkavégzőket megfelelő anyagú, villamosan szigetelő, sérülésmentes védőlábbeli védi, amely a talajtól villamosan elszigeteli vagy maga a talajfelszín villamosan szigetelőanyaggal burkolt (pl. aszfaltozott);

f) a föld felett 3 méternél nem magasabb, összefüggő, 50 méternél hosszabb fémszerkezetek, fém szőlőkordon, fémkerítés, fém csővezeték (pl. öntözőberendezés csővezetéke) érintésvédelemmel ellátva létesíthető;

g) föld alatti csővezeték (pl. gázvezeték, öntözőberendezés csővezetéke) érintésvédelemmel ellátott fémcső, vagy szigetelőanyagú cső lehet;

(3) A villamosmű üzemben tartójának írásbeli hozzájárulása, kell a biztonsági övezetben:

a) épületnek, építménynek a létesítéséhez;

b) idegen létesítményhez tartozó, 0,2x0,3 méternél nem nagyobb jelzőtábla (pl. tűzcsapjel) a vezeték oszlopán, illetőleg alapozásán a föld felszínétől mért legfeljebb 2 méter magasságban történő elhelyezéséhez;

c) 4,5 méternél magasabb jármű vagy rakomány közlekedéséhez, illetőleg munkavégzéséhez. A villamosmű üzemben tartója a hozzájárulásában előírhatja, hogy a közlekedés, illetőleg a munkavégzés csak megbízottja jelenlétében történhet. A villamosmű megközelítésére ebben az esetben is alkalmazni kell a (2) bekezdés d) pontjában foglalt előírásokat;

d) nem éghető anyag (pl. építőanyag, föld, törmelék, ócskavas) tárolásához. Az anyagot a hozzájárulásban meghatározott módon és időtartamig, a földfelszíntől mért, legfeljebb 2 méter magasságig szabad tárolni, amelynél a mértékadó magasság a depónia-ember-eszköz-mozgástér együttes mérete;

e) a terepszint megemeléséhez (pl. tereprendezés, gátépítés, vízszintszabályozás, halastó vagy zagytér létesítése), amely munkákat a hozzájárulásban foglaltaknak megfelelően kell elvégezni;

f) nyílt árok vagy gödör létesítéséhez

f1) a fa, illetőleg betonoszlop 5 méteres körzetében,

f2) az acélszerkezetű oszlop, illetőleg kikötése alapozásának szélétől vízszintesen mért 8 méter távolságon belül vagy e távolságtól kezdődő 45°-os lejtőszögű sík alá nyúlóan. A 100 kV-os és ennél

nagyobb feszültségű vezetéknél az árok vagy gödör az oszlop terepjáró gépjárművel való megközelítését nem akadályozhatja;
Jelen tilalmak és korlátozások csak a legfontosabb előírásokat tartalmazzák, azok részletes leírását a **112/2014. (X. 15.) NGM rendelet** tartalmazza.

A területen a gáz szolgáltató: MVM Next gáz, (számlázó: MVM, és E-on Hungaria).

1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az Önkormányzat nem rendelkezik energiamegtakarítási intézkedési tervvel, Kunhegyes városban szélerőenergia termelés nem folyik.

Magyarországon a napsugárzás légkör feletti 1352 W/m² intenzitásából - a felhőzet következtében beálló veszteségeket követően - 137 W/m² fajlagos teljesítménnyel lehet számolni. Az éves átlaghoz képest igen nagy az évszakonkénti ingadozás: decemberben 32 W/m², júliusban 238 W/m², ami több mint hétszeres különbséget jelent.

Napenergia felhasználása lassú növekedéssel megindult. Magáningatlanok esetében mind a napelemes áramtermelés (Háztartási Méretű Kiserőmű), mind a napkollektoros melegvíz-ellátás fokozatos elterjedésére lehet számítani. Jelenleg a beépített napelemes rendszerek teljesítménye 30–40 kW. A napkollektorok beépítésének mennyiségéről nincs adat, mivel nem engedély vagy bejelentés kötelezett. Kunhegyes városban vízenergia felhasználással energiatermelés nem folyik. Kunhegyes városban biodízel üzemben napraforgó és repcemag felhasználásával folyik termelés. A városban geotermikus energiát a Mikrotérségi Tornaterem használ fel, termálvizet a strandfürdő.

Egyes intézmények már megújuló energiahasználattal (napelem) bírnak:

- Kunhegyesi Polgármesteri Hivatal (5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1.)

- Kunhegyes Város Óvodai Intézmény Bölcsőde és Konyha, Bölcsőde és Konyha telephely

77. kép: Felújított óvoda épülete

Forrás: saját fénykép

1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Kunhegyes városban az önkormányzati intézmények állagromlásának megakadályozása, illetve a szükséges felújítások a rendelkezésre álló források függvényében alakulnak. Az Önkormányzat saját forrásai csekélyek, minden beruházás, így energiahatékonysági beruházások is csak pályázati forrásokból lehetségesek. Az Önkormányzat több mint másfél évtizede intenzív és kiterjedt pályázati tevékenységet folytat a szükséges fejlesztések forrásainak biztosítása érdekében. Az ingatlanfejlesztések esetében az energiahatékonyság növelése minden esetben kiemelten kezelt szempont.

Aktuális projekt a TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00005 azonosítószámú projekt, melynek címe: „Kunhegyesi Polgármesteri Hivatal épületének felújítása és energiafelhasználásának racionalizálása”. A projekt keretében Kunhegyes Város Önkormányzata a 100%-os tulajdonában lévő, 1967 hrsz-ú, Szabadság tér 1. szám alatti, közigazgatási funkciójú, és jelentős ügyfélforgalmat is ellátó épületének energetikahatékonyság-központú fejlesztése valósult meg. A városháza felújítása és energetikai korszerűsítése befejeződött, a megújuló energiahasználat tetősíkra helyezett napelemekkel biztosított.

1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)

Kábel televízió (NoviCom)

a) Helyközi hálózat

A településen és közigazgatási területén helyközi optikai gerinckábel üzemel. A település Tiszagyenda, Abádszalók és Bánhalma irányába földalatti optikai összeköttetéssel rendelkezik.

b) Helyi hálózat:

A helyi hálózat központja Mirho köz 1/b. szám alatt található. Az áramszolgáltató oszlopainak igénybevételével a törzshálózat optikai léghábeles hálózat a helyi hálózat koax léghábeles rendszerű. A ktv központ a helyi igényeket kielégíti és bővíthető a hálózat jelenlegi tulajdonosa a NoviCom Kft.

c) Mikrohullámú rendszer:

Digi Távközlési szolgáltatónak egy mobil torony létesült külterületen, Kunhegyes 0208/15 hrsz.

Telefonellátás

a) Helyközi hálózat

A településen és közigazgatási területén helyközi optikai kábel Tizzaszentimre felől érkezik a településre és a Posta területén a központban végződik.

b) Helyi hálózat:

A helyi hálózat központja Kossuth út 37. szám alatt található a Posta épületben. A törzshálózat földkábeles a helyi hálózat földkábel, léghábeles vegyes vezetékes rendszerű. A telefonközpont a helyi igényeket kielégíti és bővíthető a hálózat jelenlegi tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt.

Javasolt a lakó és a gazdasági és ipari területfejlesztés irányába a távközlési hálózat bővítése.

c) Kábel nélküli telefonellátás:

A település közigazgatási területén belül T-mobil adótorony az Ady Endre u. piactéren (Hrsz:431) alatt a víztorony épületén, valamint az Arany János u. 27 szám (Mentőállomás Hrsz:38) és Telenor adótorony a Május 1 u. 2175/34 hrsz alatt található területen.

d) Mikrohullámú rendszer:

A településen mikrohullámú rendszer üzemel az építési szabályozását megkövetelő védősávról nincs információ.

Védőtávolság:

Telefonkábel kábeltelevízió légkábeltől	0,5 m
Telefonkábel minden más létesítménytől általánosan	1,50 m

Az elektronikus hírközlési építmények vonatkozásában a 2003. évi C. törvény 94.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének lehetőségét.”

A postai létesítmények vonatkozásában pedig a 2003. évi CI. törvény 40.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell a postai létesítmények elhelyezésének lehetőségét.

1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM (ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS)

1.17.1. Talaj

Kunhegyes város a JNK. Szolnok vármegye északnyugati részén terül el.

A környezettel lévő kapcsolatot a 34. számú Tiszafüred - Fegyvernek országos főút, a 3217. sz. számú Kunhegyes – Tiszaszőlős összekötő út, a 3221. sz. Kunhegyes – Abádszalók összekötő út és a 3222. sz. Tiszagyenda – Kunhegyes összekötő út biztosítja.

A település igazgatási területe: 14892,94 (ha), ebből:

- belterület: 691,61 ha
- külterület 13961,21 ha
- zártkert: 240,12 ha

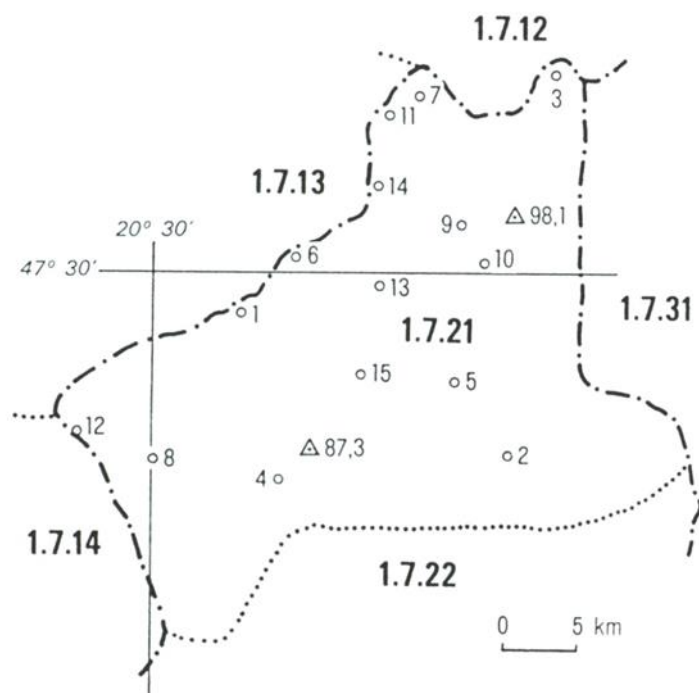
60. térkép: Kunhegyes elhelyezkedése

Forrás: Google Maps

Kunhegyes Jász- Nagykun- Szolnok vármegye középső részén, a Nagykunság nyugati szélén élővíztől távol, a Tiszafüred- Kunhegyesi sík nevezetű kistájon helyezkedik el. A kistáj területe: 1700 km². (a középtáj 23,3%- a, a nagytáj 3,3%-a).

Magyarország kistáj kataszterében azonosító száma: 1.7.21

1. Abádszalók
2. Berekfürdő (Karcag)
3. Egyek
- 4. Kunhegyes**
5. Kunmadaras
6. Tiszaderzs
7. Tiszafüred
8. Tiszagyenda
9. Tiszaigar
10. Tiszaörs
11. Tiszaörvény
12. Tiszaroff
13. Tiszaszentimre
14. Tiszaszőlős
15. Tomajmonostora

Domborzati adatok:

A kistáj 87 és 98 m közötti tengerszintfeletti magasságú, fluviálisan átmozgatott lösziszapos üledékekkel fedett egykori hordalékkúp síkság.

A felszín legnagyobb része alacsonyártéri és ármentes síkság. A felszínbe némi változatosságot az ÉÉNy – DDK-i csapású, löszös homokkal fedett buckák visznek. Ezek Tiszafüred - Kunmadaras, Tiszaszentimre - Abádszalók - Kunhegyes között fordulnak elő. A garmadák magassága 2-5 m. A Tisza holocén kori többszöri mederváltozásának emlékei a különböző feltöltődöttségi állapotban levő morotvák.

Földtani adottságok:

A kistájon csak pleisztocén végi és holocén üledékek vannak a felszínen. Legidősebb képződmény a felsőpleisztocén (későglaciális) futóhomok, amelyet 0,5 - 2 m vastag homokos lösz fed. Ény - on az újholocén öntésképződmények a jellemzők (iszap, iszapos homok, agyag), a buckaközi mélyedéseket lápi agyagok töltik ki. Legnagyobb területet az egykori hordalékkúpra (ezt az Északi-középhegységből érkező patakok építették) települt lösziszapos képződmények foglalják el. A holocén folyamán a Tisza jórészt az egész kistajat bekalandozta, és a homokbuckákat letarolta s a löszös képződményeket sok helyen áttelepítette. Hasznosítható nyersanyagai közül a tiszafüredi, kunmadarasi téglagyag (3 Mm³) és a tiszafüredi, egyeki homokelőfordulások (0,2 Mm³) emelhetők ki.

Éghajlat:

Mérsékelt meleg-száraz éghajlatú terület.

Az évi napfénytartam 1950 és 2000 óra között változik, úgy, hogy a DNY-i részek élvezik a több napsütést. A nyári időszakban kb. 800, télen 180-190 órán át süt a Nap átlagosan.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Az évi középhőmérséklet É-on 9,8 - 9,9 °C, D-en ennél magasabb, 10,0 - 10,2 °C. A vegetációs időszak átlagos hőmérséklete 17,0 °C. Ápr. 10 után már 10 °C fölött van a napi középhőmérséklet.

A legmelegebb nyári napok hőmérsékleteinek átlaga Ény - on 34,7 °C, máshol 35,0 °C körül van; a téli lehidegebb minimumok átlaga pedig -17,5 °C.

A csapadék évi összege 520 és 550 mm közötti, de a középső területen (Kunmadaras térsége és attól D-re) kevéssel meghaladja az 550 mm-t.

A vegetációs időszak csapadéka 320-330 mm. Az egy nap alatt lehullott legtöbb csapadék 114 mm (Abádszalók). A hótakarós napok átlagos száma 33-34, az átlagos maximális hóvastagság 15-16 cm.

Az ariditási index 1,28 - 1,35, a középső vidéken 1,25 körül alakul.

Leggyakoribb szélirány az ÉK-i, utána a Ny-i és DNy-i következnek, s az átlagos szélesebesség 2,5 m / s körüli.

Vízrajz:

Önálló vízfolyás nélküli terület, csak belvízcsatornái vannak, amelyek részben a Tisza, részben a Hortobágy-Berettyó felé vezetnek. Az egész területet harántolja a Kiskörei-tározóból induló Nagykunsági-főcsatorna. Szélsőségesen száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület.

$$Lf = 0,5 \text{ l/s. km}^2; \quad Lt = 3\% \quad Vh = 150 \text{ nm/év}$$

Sajnos a csatornák vízjárásáról nincsenek adatok. Ezek vízvezetését mesterségesen irányítják a befogadók vízállása szerint. Vízbő időszak a hóolvadáson túl igen kevésszer adódik, kivéve a csapadékos éveket. Vizük általában II. osztályú. A nagykunsági-főcsatornával kapcsolatban a belvízrendszer egyes csatornáit öntözésre is átalakították. A belvízi csatornahálózat hossza meghaladja a 300 km-t.

Számos tavának nagyobb része mesterséges halastó és tározó, 1045 ha összfelülettel.

A talajvíz Kunhegyestől Ny-ra 4-6 m között, K-re 2 m felett, máshol 2-4 m között áll. Mennyisége nem számottevő. A keménysége is csak a D-i tájrészen nagyobb, ahol gyakran a 45 nk° - ot is meghaladja, míg É-on csak 25-35 nk° között van.

A rétegvíz mennyisége 1 - 1,5 l/s. km² között van. A számos artézi kút átlagos mélysége 100-200 m közötti, vízhozamuk pedig mérsékelt, 100 l/p. alatti. De a nagyobb mélységekből jelentős vízhozamok is nyerhetők. A sok hévizes kútból jelentősebbek: Berekfürdő (Karcag; 55 °C, nátriumkloridos, jódos, brómos gyógyvíz), Kunhegyes (58 °C), Kunmadaras (60 °C), Tiszafüred (48 °C), Tiszaörs (51 °C), Tiszaroff (51 °C) hévizei.

A nagykunsági-főcsatorna 22,5 m³/s vízhozammal enyhíti a vízhiányt, főleg öntözése révén.

Növényzet:

A kistáj növényföldrajzi vonatkozásában az Alföld flóraidék (Eupannonicum) Tiszántúli flórajárásának része. A jellegzetesebb potenciális erdőtársulások a fűz ligeterdők, a tölgy-kőris - szil ligeterdők, a sziki tölgyesek és a tatárjuharos lösztölgyesek. A sziki rétek számos helyen fellelhetők.

Felbukkan a sziki saláta, a réti őszirózsa, a villás boglárka, stb.

Az erdészetileg hasznosított területeken elsődlegesen fiatalok, lág- és keménylombos erdők találhatóak. A mezőgazdasági területhasznosítás főnövényei a búza (20-35 q/ha), az őszi árpa (20-25 q/ha), a kukorica (35-70 q/ha) és a rizs (10-25 q/ha).

Talajok:

A talajtakaró tarka. A tizenegy talajtípus közül a löszön kialakult, mezőgazdaságilag is hasznosítható csernozjom jellegű homoktalajok foltjai összesen 6%-ot, az alföldi mészlepedékes csernozjomok 1% -ot, a nagyobb összefüggő területeket borító réti csernozjomok 26% -ot tesznek ki.

A kistáj területének 51%-át öt szikes talajtípus borítja. A mélyben sós és mélyben szolonyeces réti csernozjomok 9 ill. 3%-nyi területet borítanak és még lényegében kedvező adottságúak. Igen jelentős (18%), főként a hortobágyi területtel határosan, a réti szolonyecsek kiterjedése. Az igen gyenge termékenységű sztyepesedő réti szolonyecsek ugyancsak kiterjedtek (18%). A kedvezőbb termékenységű szolonyeces réti talajok 3%-os területi részarányal fordulnak elő. E két talajtípuson a mezőgazdasági termelés csak melioratív talajjavítással folytatható, ill. tartható fenn. A kistáj mezőgazdasági hasznosíthatóságát a szikesség korlátozza.

Tájtípológiai összefoglalás:

Mérsékelt meleg, száraz éghajlat mellett igen nagy a terület vízhiánya. A területet két nagyobb tájtípusra és egy azokat színező, a homokos folyóhátakra korlátozódó típusra oszthatjuk.

A kistáj K-i fele valamivel egységesebb felszínű, de holtmedrekkel tagolt magasártéri síkság, amelynek réti, réti öntés és termőképesebb szikes talajai a talajvíz állásának a hatását tükrözik. Ahol a felszín valamivel magasabb, a réti csernozjom is megjelenik. Valamennyi felsorolt talajtípus fő hasznosítási formája a szántóföld, de az időszakosan nedves laposokban a rétek és legelők is elterjedtek. Az erdők főleg telepített akácokból és itt-ott lösz- és sziki tölgyes csoportokból állnak. A kultúrsztyep jelleg meghatározó. A táj vízhiányát enyhíti, a termelés biztonságát szolgálja a Nagyunsági-főcsatornára támaszkodó öntözőrendszer kiépülése.

A termőréteg megmentése érdekében a kiadásra kerülő építési engedélyekben elő kellene írni az építési területekről elszállított humuszos termőréteg termőföldön történő elhelyezését.

Külterületen a mezőgazdasági területek esetében az egyéni gazdaságok fejleszthetőségének szempontjából olyan építési előírások megalkotása a cél, amelyek lehetővé teszik a tanyás gazdaságok létrehozását. Ezzel a termőföldek okszerűbb, környezetkímélőbb és takarékosabb megművelése válhatna lehetővé.

A következő táblázat a művelési ágakat szemlélteti:

51. táblázat: Művelési ágak

Művelési ág	Területe ha/m ²
szántó	9924.6032
rét	77.4280
szőlő	1.9203
kert	61.3034
gyümölcsös	2.3508

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Művelési ág	Területe ha/m ²
legelő	1011.8387
nádas	0.9597
erdő	1288.5942
kivett	2111.5167
halastó	409.0351
fásított terület	3.3885
Összesen	14892.9386

1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek

Kunhegyesen a víziközmű rendszerek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. **2023. évben is ezek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.**

A KSH adatai alapján a település lakásainak száma 3348 db.

Ivóvízzel ellátott ingatlanok száma: 3305 db.

Ez alapján a település ivóvízhálózattal való kiépítettsége 100 %, az ivóvízhálózatra való rákötési arány pedig 99 %.

A település vízigényét 7 db kút biztosítja. Az Ivóvízminőség-javító program során 2015-ben három kút és a vízkezelési technológia rekonstrukciója valósult meg. Az új technológia alkalmas a kitermelt víz határértéknek megfelelő ammónium-, vas- és mangántalanítására. Az ivóvíz a kezelést követően egy 500 m³ tárolókapacitású víztoronyba és a települési elosztóhálózatba kerül.

Szennyvízelhelyezés és tisztítás

A KSH adatai alapján a település lakosság száma: 7521 fő, ez alapján a lakos-egyenérték (Magyarországon elfogadott számítási mód: 1 fő = 1 LE) 7521 LE.

A szennyvízhálózatra rákötött ingatlanok száma: 2508 db., az ellátott területen lévő, bekötés nélküli lakások száma: 615 db. Ez alapján a település csatornahálózattal való kiépítettsége 93 %-os, a csatornahálózatra való rákötési arány pedig kb. 80 %-os.

Az összegyűjtött szennyvíz az Abádszalók-Kunhegyes közös szennyvíztisztító-telepre kerül, amely a Abádszalók 0765/5 hrsz.-ú területen található. Az új szennyvíztisztítási technológia 2015-ben kapott üzemeltetési engedélyt.

A telep technológiai hidraulikai kapacitása: 1.650 m³/év,.

Lakos-egyenértékben kifejezett kapacitása: 16.085 LE.

A tisztított szennyvíz befogadója a Mirhó-Kisgyócsi ök. csatorna 2+482 szelvénye.

Vízrendezés, vízhasznosítás

Belterületi vízrendezés

Kunhegyes Város nem rendelkezik tervszerűen kialakított, összefüggő csapadékvíz-elvezető rendszerrel. A település belvízmentesítése nem megoldott, pedig a terület igen bel-vízveszélyes. A városközpontban épült néhány zárt, illetve nyílt vízvezető csatorna, a település többi részén viszont csak szikkasztóárkok találhatók.

A terület általában kötött, a vizet kevésbé befogadó és átteresztő tulajdonságú, ezért a csapadék kisebb mennyiségénél is már felszíni összefolyások és vízborítások alakulnak ki.

A talajvíz magasan helyezkedik el (a mélyebb településrészekben közvetlenül a felszín alatt), ezért a csapadékvizek elszikkasztása nem lehetséges. A meglévő szikkasztóárkok a település belvízmentesítését nem biztosítják, a mélyebben fekvő területeken gyakori a belvízelöntés, amit sokszor csak szivattyúzással tudnak csökkenteni.

A területen (sok éves tapasztalatok alapján) a belvíz megjelenésével fokozottan számolni kell. A Pálfai-féle belvíz-veszélyeztetettségi index alapján a település az erősen bel-vízveszélyes kategóriába tartozik, ezért sürgető a belterület teljes belvízrendezésének megvalósítása.

Külterületi vízrendezés, vízhasznosítás

Kunhegyes közigazgatási területe a 10.07. belvízvédelmi szakaszon, a Hortobágy-Berettyó jobb parti belvízrendszerében, a 61/c Kakat és 61/b Villogó belvíz-öblözeteket érintve helyezkedik el (lásd az alábbi helyszínrajzot).

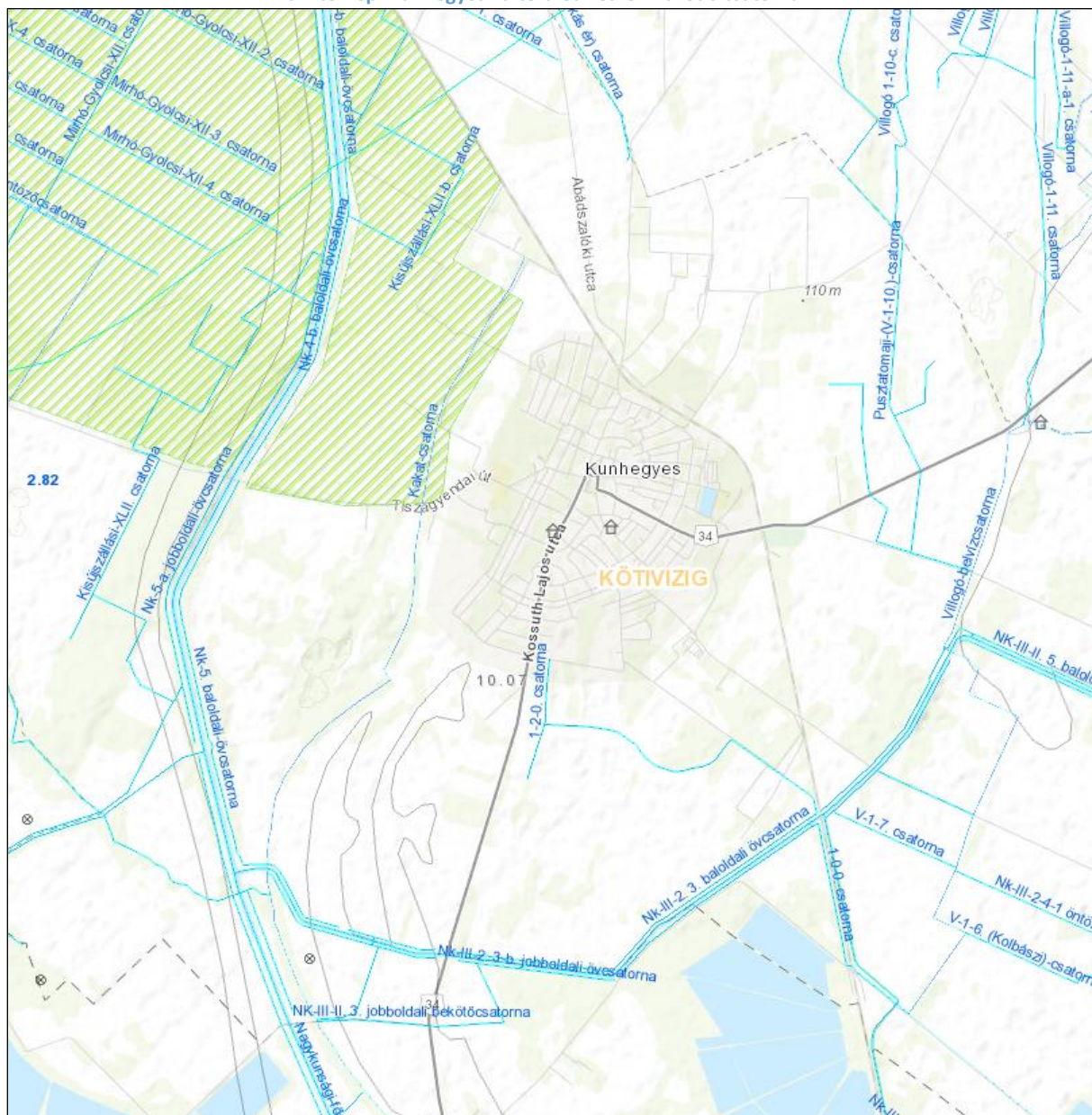
A 61/b belvíz-öblözet befogadója a településtől keletre húzódó Villogó belvízcsatorna, melynek kezelője a KÖTI-VIZIG. Főbefogadója a Villogó szivattyútelepen keresztül a Hortobágy-Berettyó főcsatorna.

A 61/c belvíz-öblözet vizeinek befogadója a településtől nyugatra lévő Kakat belvíz-főcsatorna, melynek kezelője a KÖTI-VIZIG. A csatorna felső szakaszának befogadója a Telekhalmi szivattyútelepen keresztül a Nagykunsági öntözőcsatorna. Az alsó szakasz befogadója a Mirhó szivattyútelepen keresztül a Hortobágy-Berettyó főcsatorna. A belvízcsatorna árvízvédekezéskor csak szivattyúval tölthető.

27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról jogszabály szerint: **Kunhegyes az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik.**

A kockázatos anyagok elhelyezése, felszín alatti vízbe történő közvetlen vagy közvetett bevezetése engedély köteles tevékenység, mely csak az illetékes környezetvédelmi felügyelőség által kiadott engedély, illetve a felügyelőség szakhatósági állásfoglalásával más hatóság által kiadott engedély alapján történhet.

61. térkép: Kunhegyes külterületi részén húzódó csatornák

Forrás: <http://geoportal.vizugy.hu/belviz/index.html>

Fontos talaj és a felszín- és felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos hatályos jogszabályok betartása ill. betartatása!

Élővíz folyásba, kutakba, csapadék csatornába hulladékot és szennyvizet bevezetni tilos!

Vízgyűjtő gazdálkodás

Magyarország Vízyűjtő-gazdálkodási Terve a 1042/2012. (II. 23.) Korm. határozat mellékleteként jelent meg. Ezen anyagban az ország négy vízgyűjtőre és 42 tervezési alegységre lett felosztva, melyen belül Kunhegyes közigazgatási területe, az 2-18 számú Nagykunság vízgyűjtőgazdálkodási tervezési alegységre esik.

A vízgyűjtő gazdálkodási terv célkitűzései és intézkedési tervei a következők:

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

1. Szennyvíztisztító telepek építése és korszerűsítése
2. Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése
3. Mezőgazdasági eredetű peszticid szennyezés csökkentése
4. Bekövetkezett szennyezések csökkentése, felszámolása, beleértve a felhagyott szennyezett területek kármentesítését
5. Hosszirányú átjárhatóság helyreállítása, a duzzasztás és a vízszintszabályozás hatásának csökkentése
6. Hidromorfológiai viszonyok javítása a hosszirányú átjárhatóságon kívül (vízfolyások és állóvizek morfológiai szabályozottságának csökkentése)
7. A vízjárési viszonyok javítása illetve vízkivételek, más víztestre történő átvezetések ökológiai hatásainak csökkentése
8. A víz hatékony felhasználását elősegítő műszaki intézkedések, az öntözés, az ipar, az energiatermelés és a háztartás területén
9. Vízár politikai intézkedések a költségmegtérülés alkalmazása érdekében a lakossági vízi szolgáltatás területén
10. Vízár politikai intézkedések a költségmegtérülés alkalmazása érdekében az ipari vízi szolgáltatás területén
11. Vízár politikai intézkedések a költségmegtérülés alkalmazása érdekében a mezőgazdasági vízi szolgáltatás területén
12. Mezőgazdasági tanácsadás vízvédelmi szemponttal kiegészített rendszere
13. Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések (védőterületek, pufferezónák)
14. Kutatás, tudásbázis fejlesztés a bizonytalanság csökkentése érdekében
15. Elsőbbségi veszélyes anyagok kibocsátásának megszüntetése és elsőbbségi anyagok kibocsátásának csökkentése
16. Ipari szennyvíztisztítók korszerűsítése, bővítése
17. Talajerózióból és/vagy felszíni lefolyásból származó hordalék- és szennyezőanyag terhelés csökkentése
18. Inváziós, tájidegen fajok és betegségek terjedésének megelőzése és szabályozása
19. A rekreáció (beleértve a horgászatot is) káros hatásainak megelőzése és szabályozás
20. A halászat és egyéb olyan tevékenységek káros hatásainak megelőzése és szabályozása, amelyek állatok és növények eltávolításával járnak
21. Településekről, épített infrastruktúrából és közlekedésből származó szennyezések megelőzése és szabályozása
22. Erdészeti tevékenységből származó szennyezés megelőzése vagy ellenőrzése
23. A természetes vízviszatartást elősegítő intézkedések
26. Halgazdasági hasznosítás káros hatásainak megelőzése és szabályozása
27. Termálvizek kezelése a vízfolyásokba történő bevezetés előtt
28. Hűtővizek felszíni vízbe történő bevezetésének szabályozása
29. Mezőgazdasági telepekről (állattartásból) származó terhelés csökkentése
30. Hordalék- és tápanyag-visszatartás felszíni befogadókba történő bevezetés előtt
31. Beszivárogtatás, visszasajtolás korszerűsítése, szabályozása
32. Nem vízigények kielégítését szolgáló felszín alatti vízelvonások szabályozása, a hatások enyhítése
33. Károsodott vízi és vizes és szárazföldi élőhelyek védelme a vízjárást befolyásoló hatásokkal szemben, az egyéb intézkedéseken felül
34. Károsodott vízi és vizes és szárazföldi élőhelyek védelme vízminőségi hatásokkal szemben, az egyéb intézkedéseken felül
35. Fürdőhelyek védelmét biztosító speciális intézkedések
36. Szakszerűtlenül kiképzett kutak ellenőrzése, rekonstrukciója, felszámolása
37. Balesetből származó szennyezések megelőzése.

1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

Imissziós méréseket Kunhegyesen nem végeztek, levegőtisztaság-védelmi panaszok nem jelentkeztek. Jelentős légszennyező anyag kibocsátás, illetve olyan telephely, amely ilyen kibocsátana, nincs a városban.

Egyéb külön levegőtisztaság védelmi intézkedések nem szükségesek.

Az országos közúthálózat részeként az alábbi utak érintik a várost:

- A település közúti hálózati kapcsolata meglehetősen fejlett, dél – kelet irányban a 34. számú Tiszafüred - Fegyvernek másodrendű főút biztosítja a város országos közúthálózatba történő becsatlakozását.
- A 34. számú főúthoz csatlakozik a 3222. jelű Tiszagyenda – Kunhegyes összekötő út, valamint a város területén belül ágazik ki szintén a 34. számú másodrendű főútból a 3221. jelű Kunhegyes – Abádszalók összekötő út, valamint a 3217. jelű Kunhegyes – Tizzaszőlős összekötő út is, melyek a környező települések országos közúthálózatba való csatlakozását biztosítják.
- Az eddig említetteken felül Kunhegyes belterületén országos közutak tekintetében a 32325. jelű Kunhegyes állomáshoz vezető út található, mely a 3217. jelű összekötő útból válik ki.

Ipari tevékenységből nem származik levegőtisztaság-védelmi jogszabály által előírt határértéket meghaladó káros légszennyező anyag kibocsátás.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú rendelete alapján a légszennyezettség tekintetében **Kunhegyes** az alábbi kategóriába tartozik:

52. táblázat: Zónacsoport a szennyező anyagok szerint

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint						
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	
10. Az ország többi területe,	F	F	F	E	F	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	
	O-I	F	F	F	F	D

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet 5. sz. melléklete a zónabesorolásokat az alábbiak szerint értelmezi:

A levegőtisztaság-védelmi szempontból meg kell említeni azokat a mezőgazdasági telepeket ill. vállalkozásokat, amelyek por emissziót (gabona szárítók), ill. bűzhatást (intenzív állattartás) okoztak ill. okoznak.

A települési környezetvédelmi rendelet szabályozza a belterületi állattartást építési övezetenként, meghatározva a létszámkorlátokat és a védőtávolságokat.

A levegő védelmével kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

Települési zajforrások:

- Közlekedés,
- Ipar,
- Kereskedelem,
- Szórakozás,
- Építkezés,
- Háztartási tevékenység.

A vendéglátó-ipari létesítmények megfelelően helyezkednek el a településen, az általuk kibocsátott zaj nem zavarja a lakosság nyugalma, amelyet az engedélyezett nyitva tartáson keresztül szabályozott a város képviselő-testülete. A kiskereskedelmi egységek száma és nagyságrendje szintén nem veszélyezteti a zaj-, rezgés- és légszennyezettségi értékeket. A lakosság által ilyen jellegű számottevő környezeti hatásokkal nem kell számolni.

A vasúti forgalomból származó zajterhelést a 102. jelű Kisújszállás – Kál-Kápolna vasúti vonal okozza, amely a település országos vasúti hálózattal való összeköttetését biztosítja. A 102. jelű vasútvonalon Kisújszállásra tovább haladva a 100. jelű vasútvonalon Szolnokra juthatunk.

A város közúti közlekedésből származó zajterhelést a 34-es számú és a 3221-es, illetve a 3222-es jelű utak okoznak.

Az emberek kevésbé érzik zavarónak a vasúti zajt. Különösen az éjszakai vasúti forgalom okoz meglepően csekély problémát. A személyvonatok zaját -magasabb frekvenciájuk miatt- zavaróbbnak érzik az emberek, mint a megrakott tehervonatokét.

A zajhatástól védendő az emberi tartózkodásra szolgáló épületek, közterületek. A rendezési terv készítése során fontos szempont, a területi funkciók, telepítések olyan meghatározása, hogy a megengedett határérték feletti zajterhelés ne keletkezzen.

A zaj- és rezgés védelemmel kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

1.17.5. Sugárzás védelem

Kunhegyesen a villamos energiát az E.ON Energiaszolgáltató Kft. biztosítja. A közigazgatási területen a közvetlen villamos energia ellátást 22 kV-os villamos légvezeték hálózat biztosítja.

A közigazgatási területen a transzformátor állomások ellátására 22 kV-os, a közvilágítási, a lakossági, a közületi fogyasztás biztosításához 1 kV-os hálózatot építettek ki.

Helyközi hálózat

A településen és közigazgatási területén helyközi optikai kábel található, mely Tizsaszentimre felől érkezik a településre és a Posta területén a központban végződik. Innen helyközi kábel indul Tizsagyenda és Bánhalma felé.

Helyi hálózat:

A helyi hálózat központja Kossuth út 37. szám alatt található a Posta épületben. A törzshálózat földkábeles a helyi hálózat földkábel, légkábel vegyes vezetékes rendszerű.

Kábel nélküli telefonellátás:

A település közigazgatási területén belül Telekom adótorony az Ady Endre u. 12 szám (Hrsz:432) alatt valamint az Arany János u. 27 szám (Mentőállomás Hrsz:38) és Telenor adótorony a Május 1 u. 2175/34 hrsz alatt található külterületen.

Mikrohullámú rendszer:

A településen mikrohullámú rendszer üzemel az építési szabályozását megkövetelő védősávról nincs információ.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének mérésére épült ki hazánkban az országos sugárzásfigyelő rendszer, melynek legfontosabb eleme a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a műszerek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás, az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra (nSv/h). A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50 - 180 nSv/óra körül ingadozik. A mérőállomásokról beérkező jeleket folyamatosan figyelik. **A figyelmeztető szint 250 nSv/óra.** Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke, nem jelenti azt, hogy az állomás közelében lévő veszélyben lennének, csak a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére. A 250 nSv/óra alatti háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent.

Kunhegyesen nincs háttérsugárzást mérő berendezés, a legközelebbi Kisújszálláson és Szolnokon található.

A katasztrófavédelem honlapján az aktuális adatsorok mindenki számára elérhetőek és megtekinthetőek (www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=monitor_nbiek_terkep).

1.17.6. Hulladékkezelés

A kommunális hulladékok gyűjtését és szállítását a NHSZ Tisza Közszolgáltató Nonprofit Kft szállítja el heti rendszerességgel. Lomtalanítás évente egyszer történik *(számlázó a NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság).*

A lakosság a keletkező hulladékot 120 l-es hulladékgyűjtő-edényzetben tárolja. A hulladékok elszállítása heti rendszerességgel napokon történik, míg lomtalanítás évente két alkalommal történik.

A termelésből származó **veszélyes hulladékok** kezeléséről és ártalmatlanításáról a termelő köteles gondoskodni.

A helyi jogalkotásnál a közösségi hulladékgazdálkodási politikának a magyar jogi szabályozásba beépült alapelveit kell követni, melyek a következők:

- megelőzés elve,
- elővigyázatosság elve,
- megosztott felelősség elve,
- szennyező fizet elve,
- közelség elve,

valamint a közösségi környezetvédelmi szabályozásának megfelelően harmonizált hazai jogszabályok követelményeit szükséges figyelembe venni.

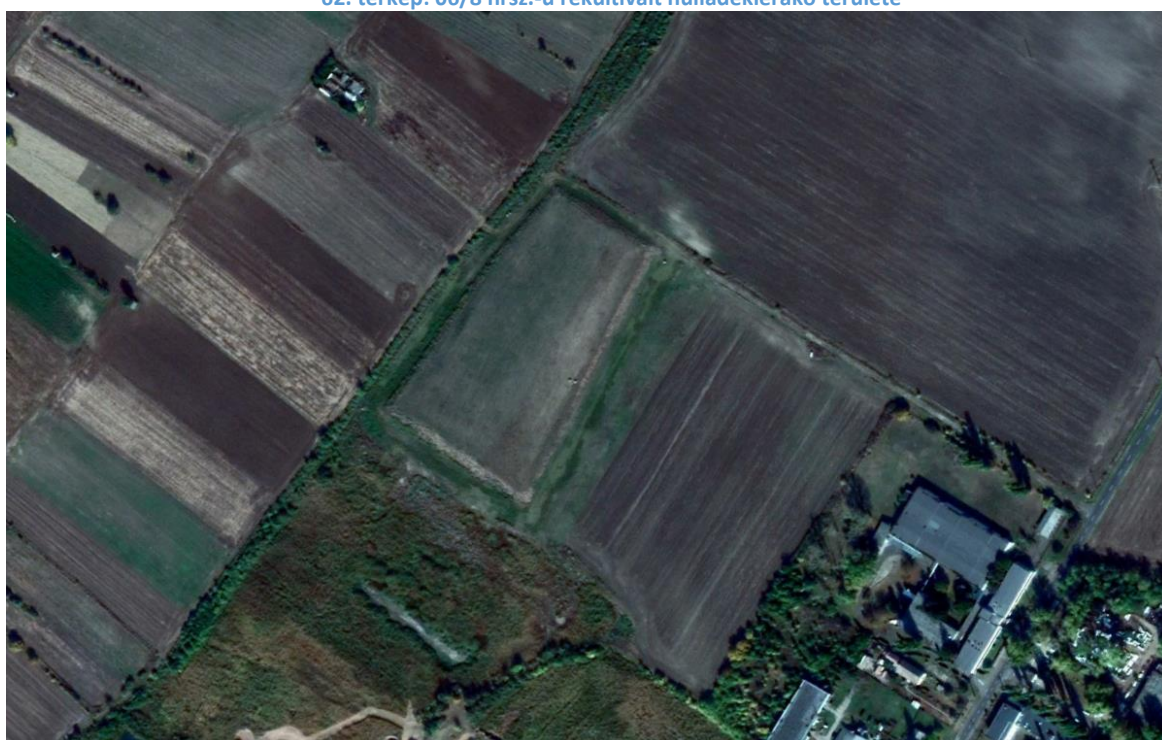
A települési hulladéklerakóra vonatkozó információk a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának véleménye szerint a következők (iktatószám: JN-07/61/01135-2/2019):

„A 06/8 hrsz.-on fekvő, két ütemben rekultiválandó (az első ütem megvalósult) hulladéklerakót esetlegesen érintő tervezés során figyelembe kell venni az alábbiakat:

- A rekultivált hulladéklerakónak helyet a dó ingatlan (06/8 hrsz.) művelési ágát a valós „kivett, hulladéklerakó”-ra kell módosítani, amennyiben a tulajdoni lapokra még nem került felvezetésre;
- A rekultivációt követő 30 évig az ingatlan művelési ágát fenn kell tartani „kivett, hulladéklerakó”-ként;
- Az utógondozástól eltérő egyéb tevékenység a második ütemben, a véglegesen lezárt, rekultivált hulladéklerakó területén abban az esetben végezhető, amennyiben maga a tevékenység, illetve az ahhoz esetlegesen szükséges építkezés nem jár a szigetelőréteg megbolygatásával, és/vagy a nyomásviszonyok olyan változásával, mely a szigetelőréteg sérülését eredményezné.

Első ütemű rekultiváció esetén a második ütem kivitelezéséig a hulladéklerakó depónián az utógondozási engedélyben foglalt tevékenységek végezhetőek, egyéb tevékenység nem.”

62. térkép: 06/8 hrsz.-ú rekultivált hulladéklerakó területe

Forrás: Google Maps

A hulladékokkal és a hulladékgazdálkodással összefüggő törvények és a hozzá kapcsolódó rendeletek betartása ill. betartatása fontos feladat!

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettség, valamint az illegális hulladéklerakás kerül kifejtésre. Ma már egyre több információnk van arra vonatkozóan, hogy a fényszennyezés érzékenyen érinti a természeti környezetet, az élővilág jelentős részét, az éjszakai tájképet, ráadásul egészségügyi kockázatot is jelent.

A vizuális környezetterhelés Kunhegyesen nem jellemző, leginkább a különböző méretű és stílusú reklámtáblák okozzák. A település arculatát adó városmagban és a kaputérségben minél figyelemfelkeltőbb formában próbálják az érdeklődést elérni a reklámtábla kihelyezői, amely időnként komoly ellentmondásban van a település táji-, épített adottságaival. Az országos településrendezési és

építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) módosítása (211/2012. [VII. 30.] Korm. rendelet) definiálta a fényszennyezés fogalmát, valamint megalkotta a fényszennyezés kivédésére szolgáló építési szabályrendszert. Az élhetőbb és egészségesebb környezet megteremtése érdekében a város tervezi a fényszennyező források felmérését, és azok, az új szabályozásnak megfelelő, korszerűbb és hatékonyabb eszközökkel való kiváltását, egyúttal a fényszennyezés kiváltó okait is megszüntetve.

A vizuális környezetterhelés másik formája is sajnos jelen van a településen főként a szegregált területeken: a szemét megjelenik több helyen, sajnos hiába a szervezett hulladékgyűjtés.

1.17.8. Árvízvédelem

Kunhegyes település közigazgatásilag a Nagykunsági árapasztó tározó bal part 7+780 – 12+850 és a 12+622 – 16+600 tkm szelvények közötti árvízvédelmi vonallal rendelkezik. A Tisza folyó árvízvédelmi töltéseit a közigazgatási határ nem érinti.

A település árvízvédelmi szempontból a 10.07. számú Fegyvernek – Ledencei árvízvédelmi szakaszhoz tartozik. A védelmi szakasz 2.82. számú Fegyvernek-Mesterszállási öblözetet mentesíti. A fővédvonal által mentesített terület 1082,00 km². Az árvízvédelmi szakasz a Tisza balparti védtöltés 106+600 – 140+100 tkm. szelvények közötti szakaszát foglalja magába.

A folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet alapján a kunhegyesi térségben a mértékadó árvízszint:

- Tisza bal part 118 tkm.: 91,52 mBf.
- Tisza bal part 126,175 tkm.: 91,75 mBf.

A település közigazgatási határa belenyúlik a Nagykunsági árapasztó tározó területére, ezért egy rendkívüli árhullám levonulása esetén számolni kell a terület árapasztási célból történő elöntésével. Árvízvédelmi készülség elrendelése esetén a helyi szakasz-védelemvezető utasításait be kell tartani.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Kunhegyesen fennálló környezetvédelmi konfliktusok:

- csatornabekötés nélküli helytelen szennyvízelhelyezésből (lakossági szinten) eredő környezetterhelés;
- külterületi részeken megjelenő a belvíz;
- illegális hulladéklerakás
- közlekedési utak forgalomnövekedéséből származó zaj- és légszennyezés;
- a rendkívül erősen allergizáló pollent termelő parlagfű mértéktelen elszaporodása.

1.17.10. Természetvédelem

A természet védelmére vonatkozó rendelkezéseket „a természet védelméről” szóló 1996. évi LIII. törvény, továbbá „az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről” szóló 275/2004 (X.8.) Korm. rendelet szabályozza.

1.17.11. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

Energiagazdálkodási szinten reálisan a megújuló energiahordozók közül a nap energiája hasznosítható. A város természeti adottsága a 2050 óra körüli napos órák száma évente, ennek aktív hasznosításával jelentős hagyományos energiahordozó megtakarítás érhető el. Az aktív hasznosítás a napkollektorok és a napelemek alkalmazásával érhető el, amelynek a nagy tetőfelületek adnak megfelelő területet. A napkollektorokkal a használati melegvíz termelésre és elő - utó fűtési szezonban temperáló fűtésre fordítandó közüzemi energiafelhasználás csökkenthető. A napelemekkel a villamosenergia felhasználás csökkenthető. A ma már elfogadott ad - vesz rendszer alkalmazásával a többlet termelt villamosenergia egyszerűen a közhálózatra terhelhető, hiány esetén ugyanazzal a hálózati rendszerrel a közhálózati vételezés megoldható. A napenergia aktív hasznosításának alkalmazásával kapcsolatban azonban meg kell említeni az időjárástól való függőséget. Így az igények kielégíthetőségét a hagyományos energiahordozókkal is ki kell tudni elégíteni. A napenergia hasznosítása csak az éves energiafelhasználás csökkentésében játszik jelentős szerepet, amely a fenntartási költségek csökkentését eredményezi.

Egyéb megújuló energiahordozók szél-, geotermikus (termásvíz és talajhő) hasznosítását akadályozza, hogy a hasznosítását szolgáló beruházás gazdaságossága vitatható, megtérülése a jelenlegi hagyományos energiahordozók árstruktúrája mellett távlatba nyúló, így hasznosítására legfeljebb egy-egy telektulajdonos vállalkozik.

Egyedi közműigénnyel a vízellátás is megjelenhet a területen, erre az általaji vízkészlet ad lehetőséget. A csapadékvíz hasznosítása

Csapadéknak tekintjük a légkörből bármilyen formában kicsapódó és a felszínre hulló vizet. (Stelczer 2000) A csapadék mennyisége és időbeli eloszlása alapvetően meghatározhatja egy térség vízgazdálkodását, hiszen a felszínre hulló víz jelentős befolyást gyakorol a felszíni- és felszín alatti vízkészletekre. A csapadékvíz települési hasznosítása terén alapvetően két irányról, a csapadékvíz két típusáról beszélhetünk. Az egyik a tetővizek hasznosítása, a másik a burkolt (és burkolatlan) felületekről lefolyó csapadékvizek összegyűjtése, felhasználása. (Duloviczné, 2003) Az épületek tetejéről lefolyó víz hasznosítása elsősorban a háztartások vízgazdálkodásában bír szereppel, míg a nagy, burkolt felületekről lefolyó vizek kezelése már települési szintű tevékenység. Mindkét csapadékvíz-típusnak óriási jelentősége lehet az elkövetkező évtizedek hazai települési vízgazdálkodásában.

Magyarországon hagyományosan az eresz alá helyezett bádoghordók képezték a háztartási csapadékvíz-hasznosítás műszaki létesítményeit (Horváthné-Wisnyovszky 2003). Csak az utóbbi években váltak elérhetővé az előregyártott – beton, acél, műanyag – csapadékvíz-tároló tartályok/ciszternák.

A modern háztartási csapadékvíz-gazdálkodás számos előnnyel bír a települési szintű vízgazdálkodás szempontjából. A tetővíz-hasznosítás egyrészt költségcsökkentő (kevesebb ivóvizet kell előállítani), másrészt környezetkímélő tevékenység (mivel nincs a közcsatornába csapadékvíz-betáplálás, kevesebb a szennyvíz mennyisége, illetve az öntözésre természetes állapotú vizet használnak). Ráadásul az eljárás mérsékeli a közterületekre kifolyó, és ott esetleg károkat okozó csapadékvizek mennyiségét is. A települési csapadékvíz másik típusát, a burkolt felületekről lefolyó esővizet, általában egy befogadó természetes vízfolyásba vezetik, esetleg időszakosan tározzák. Ezeknek belterületekről (esetleg a külterületekről) lefolyó, és a település környezetében tározótóban összegyűjtött csapadékvizeknek a vízminőségi paraméterei rosszabbak a tetőkről származó vizeknél. Régebben nem is tudott a települési

vízgazdálkodás mit kezdeni ezekkel a vizekkel, sokáig úgy tűnt a gyors levezetés a leghatékonyabb „kezelési” mód. E „csurgalékvizek” nálunk többnyire ma is csak a károkozásaik kapcsán merülnek fel a köztudatban, pedig sok indok szólhat tárolásuk, helyben tartásuk mellett is. Franciaország központi régiójában (Ile-de-France) több száz záportározó tavacska üzemel a települések közvetlen környezetében. (Gayer 2005) Ezek a tavak esztétikus tájképi elemek, miközben lehetővé teszik a vizek károkozásainak mérséklését. A záportározó tavak lefejezik a településeket keresztező kisvízfolyások árhullámain, összegyűjtik a felszínen megrekedővizeket, vagy tárolják a befogadóba – áradás idején – lefolyni képtelen vízhozamokat; a távolabbi jövőben pedig e tavak vízkészlete is fontos lehet a vízgazdálkodás számára.

**1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM (TERÜLETFELHASZNÁLÁST, BEÉPÍTÉST,
BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK)**

1.18.1. Építésföldtani korlátok

1.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Alábányászott területek, barlangok, pincék

Kunhegyesen alábányászott területek, barlangok, pincék nem találhatóak, így ezeknek építési korlátozása nem releváns.

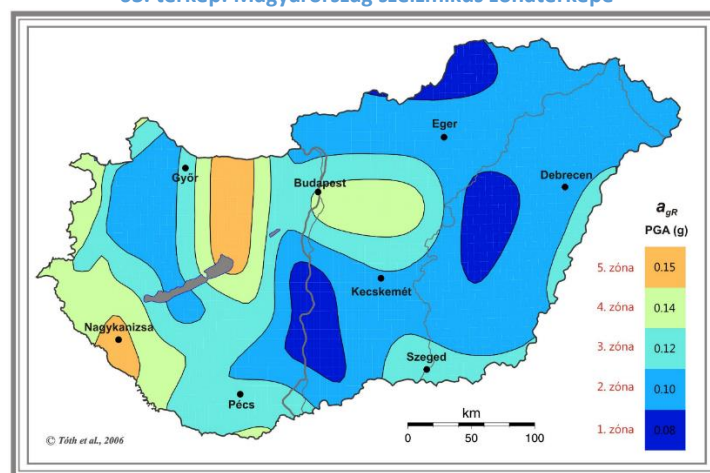
1.18.1.2. Csúszás-, süllyedésveszélyes területek

Nincs ilyen terület.

1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területei

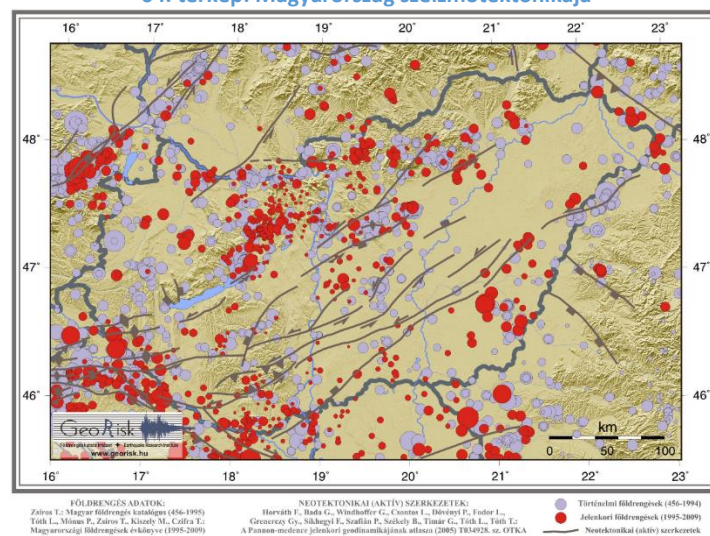
A települést és környékét ritkán érik földrengések. Az ország szeizmikus veszélyeztetettségi zónáiból, a település közvetlen környezete a 2. zónához tartozik.

63. térkép: Magyarország szeizmikus zónatérképe

Forrás: GeoRisk Földrengés Mérnöki Iroda

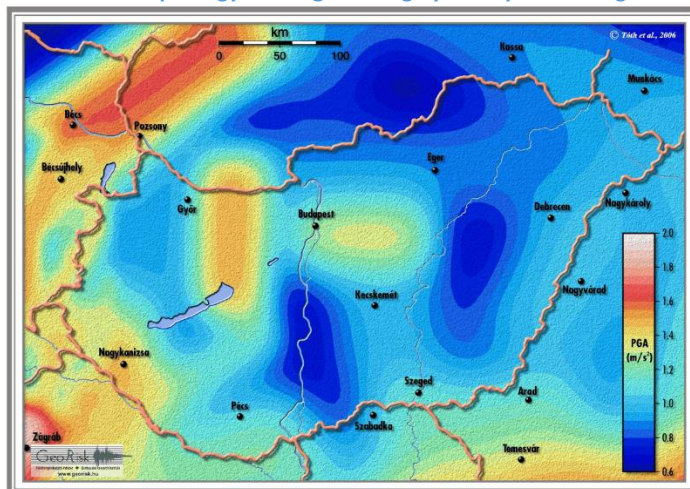
64. térkép: Magyarország szeizmotektonikája

Forrás: GeoRisk Földrengés Mérnöki Iroda

A történelmi és a jelen korokban feljegyzett szeizmológiai események által alacsonyán érintett területen fekszik Kunhegyes.

65. térkép: Magyarország földrengéveszélyeztetettsége

Forrás: GeoRisk Földrengés Mérnöki Iroda

A település közigazgatási területe alacsonyán érintett földrengés veszélyeztetett területekkel.

1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség

1.18.2.1. Árvízveszélyes területek

Kunhegyes település közigazgatási területe a Nagykunsági árapasztó tározó bal part 7+780 -12+850 és a 12+622 - 16+600 tkm. szelvények közötti árvízvédelmi vonallal érintkezik. A Tisza folyó árvízvédelmi töltéseit a közigazgatási határ nem érinti.

A település árvízvédelmi szempontból a 10.07. számú Fegyvernek - Ledencei árvízvédelmi szakaszhoz tartozik. A védelmi szakasz 2.82. számú Fegyvernek-Mesterszállási öblözetet mentesíti. A fővédvonal által mentesített terület 1082,00 km². Az árvízvédelmi szakasz a Tisza balparti védtöltés 106+600 - 140+100 tkm. szelvények közötti szakaszát foglalja magában.

A folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló **74/2014. (XII. 23.)** BM rendelet alapján a kunhegyesi térségben a mértékadó árvízszint:

- Tisza balpart 118 tkm: 91,52 mBf.
- Tisza balpart 126,175 tkm: 91,75 mBf.

A település közigazgatási határa belenyúlik a Nagykunsági árapasztó tározó területére, ezért egy rendkívüli árhullám levonulása esetén számolni kell a terület árapasztási célból történő elöntésével. Árvízvédelmi készülség elrendelése esetén a helyi szakasz-védelemvezető utasításait be kell tartani.

A KÖTIVIZIG vagyonkezelésében lévő területekre vonatkozóan csak vagyonkezelői hozzájárulással végezhető bármilyen fejlesztés.

Minden vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII.** Törvényt kell figyelembe venni és az alábbi árvízvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat:

- „A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv

készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról" szóló **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendelet tartalmazza, melynek előírásait be kell tartani.

- Árvízvédelmi töltés létesítménnyel történő megközelítésénél, keresztezésénél a **147/2010. (IV. 29.)** Korm. rendelet (a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról) vonatkozó előírásait be kell tartani.
- A **120/1999. (VIII. 6.)** Korm. rendelet 7. § (1) alapján a fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltés lábvonaltól, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.
- Árvízvédelmi töltés környezetében végzett munkák esetében a **30/2008. (XII. 31.)** KvVM rendelet 23. §-a alapján az árvízvédelmi földmű mentén a hullámtéren a vízdali töltésláb vonaltól mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig a mentett oldali töltésláb vonaltól 110 m-en belül anyaggyödröt, munkagyödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a vízügyi igazgatóság hozzájárulásával, szükség esetén részletes talaj feltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

Nagykunsági árvízi szükségátározó

A város közigazgatási területének észak-keleti része a Nagykunsági árapasztó tározó (árvízi szükségátározó) területére esik.

A tározó a Tisza bal partján a Tisza mai folyásától kissé távolabb a Nagykunsági-főcsatorna mentén a Fegyvernek-Mesterszállási ártéri öblözetben a Tiszabura-Abádszalók között, illetve Tiszagyenda-Kunhegyes alsóbbrendű bekötőút közötti részén helyezkedik el. A vizsgálati terület 5 település (Tiszabura, Tiszaroff, Tiszagyenda, Abádszalók, Kunhegyes) külterületéhez tartozik, amelyek a Tiszafüredi kistérség részét képezik.

A tározó feladata az árvízszintek magasságának csökkentése a Közép-Tisza vidékén, amelyet töltésekkel körülhatárolt, szabályozható töltő és ürítő műtárgyak megépítésével valósítottak meg. A tározó elsődlegesen az árhullámoknak a mértékadó árvízszintek alatt való tartásához járul hozzá. Másodlagosan pedig lehetőséget teremt a természeti adottságokhoz jobban alkalmazkodó tájgazdálkodásra.

A tározó felülete: 40 km².

A tározó térfogata: 99 millió m³.

Tározási szintje: 88,10 mBf.

Projektazonosító: **KEOP-2.1.1/2F-2008-0001**

A Projekt megvalósítási időszakának kezdő időpontja: 2008. augusztus.

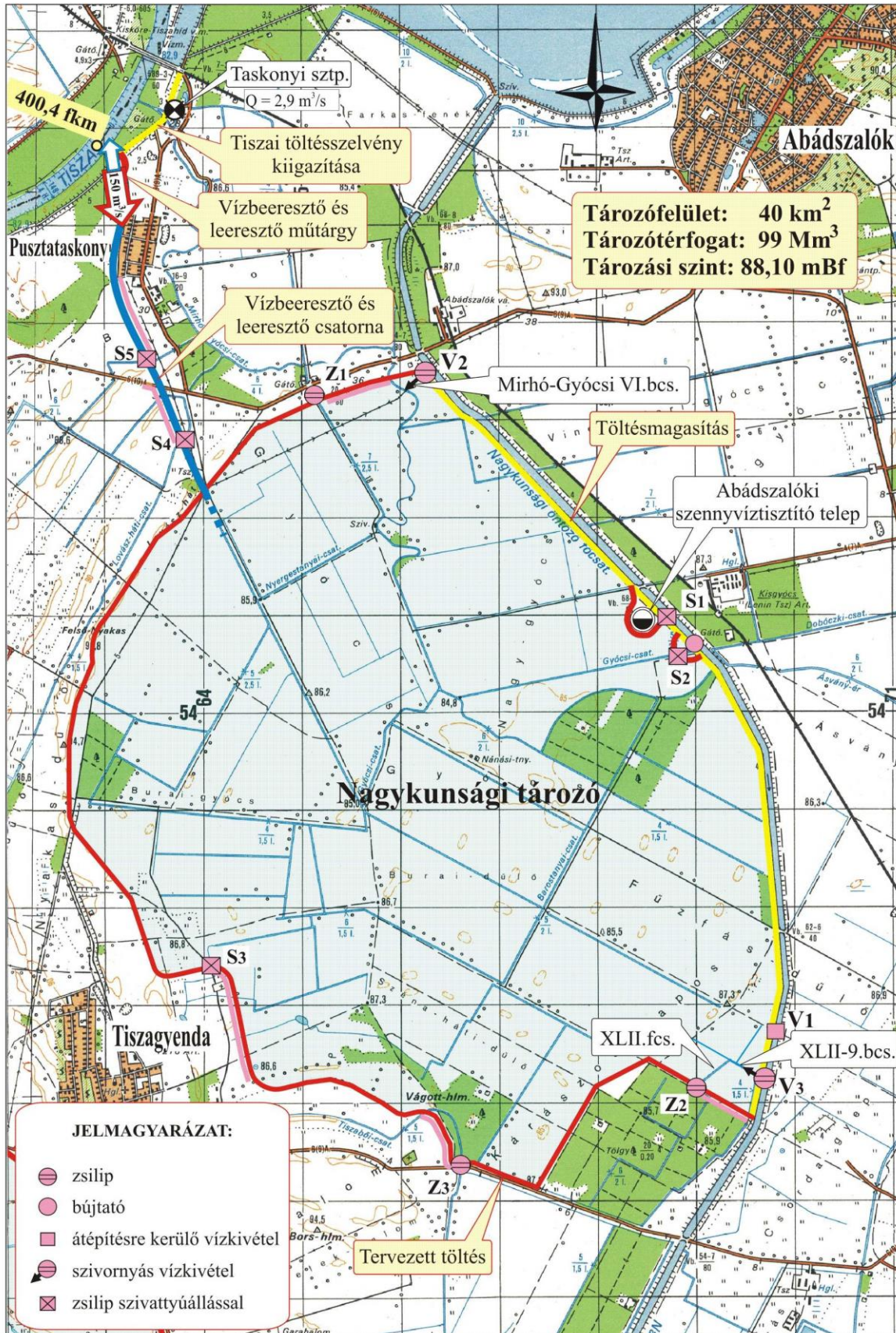
A Projekt megvalósításának határideje: 2012. november.

A Projekt bruttó összköltsége: 11.228.533.089 Ft.

A finanszírozás formája: Kohéziós Alapból és hazai központi költségvetési előirányzatból vissza nem térítendő támogatás formájában történő finanszírozás.

A támogatás mértéke: a Projekt elszámolható összköltségének 100 %-a, de legfeljebb 11.228.533.089 Ft.

66. térkép: A Nagykunsági árvízszint csökkentő tározó helyszínrajza

Minden vízgazdálkodást érintő tervezésnél, fejlesztésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt, továbbá az alábbi árvízvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat kell figyelembe venni:

- Árvízvédelmi töltés környezetében végzett munkák esetén: **30/2008. (XII. 31.)** KvVM rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról”, előírásait kell figyelembe venni.
- Különösen a 23. §-ban foglaltakat: Az árvízvédelmi földmű és fal mentén a hullámtéren a vízdali töltésláb vonalától mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig 110 m-en belül anyaggyödröt, munkagyödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.
- Árvízvédelmi töltés létesítménnyel történő keresztezésénél: **147/2010. (IV. 29.)** Korm. rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról” előírásait be kell tartani.
- Árvízvédelmi töltés védősávjainak (a töltés lábvonalaitól számított 10-10 m) használatánál: **120/1999. (VIII. 6.)** Korm. rendelet „a vizek és a közcélú vízelétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról” előírásait kell figyelembe venni.
- Különös tekintettel a 7. § (1) -ban foglaltakra: „A fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltés lábvonalától, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.”
- Hullámtéri területek és a fakadóvíz által érintett területek használatánál: **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendelet „a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” előírásait kell figyelembe venni.
- A 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint:
A parti sáv szélessége:
a. / a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,
b. / az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,
c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízelétesítmények partvonalától számított 3 méterig terjed.

1.18.2.2. Belvízveszélyes területek

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.17.2. számú fejezetben.

1.18.2.3. Mély fekvésű területek

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.17.2. számú fejezetben.

1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem

Vízrendezés, belvízvédelem

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.17.2. számú fejezetben.

Árvízvédelem

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.18.2.1. számú fejezetben.

1.18.3. Egyéb

1.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)

Kedvezőtlen morfológiai adottságok nincsenek a településen, így ez a fejezet nem releváns

1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások

Mélységi, magassági korlátozás nincs Kunhegyesen.

1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások

A tevékenységből adódó korlátozás nincs

1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG-LELŐHELY

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Kunhegyesen a Jász – Nagykun – Szolnok Vármegyei Kormányhivatal, Hatósági Főosztály, Bányászati Osztály adatközlése alapján a település közigazgatási területén az alábbi koncessziós terület, kutatási terület és bányatelek található:

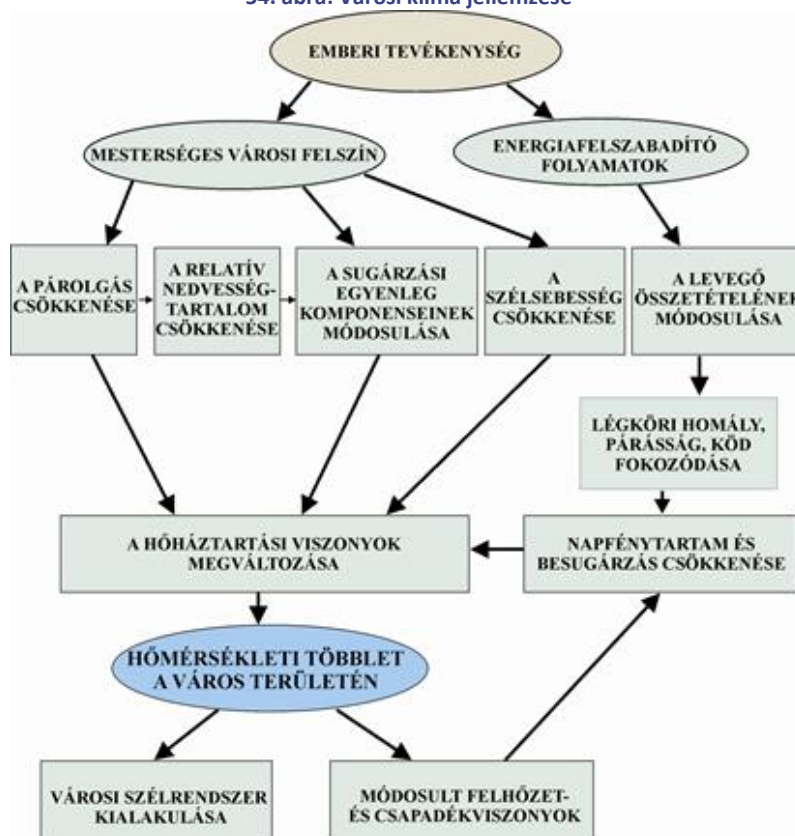
- Bucsá – szénhidrogén koncessziós terület
- Körös – szénhidrogén kutatási terület
- Kenderes I. – szénhidrogén bányatelek

1.20. VÁROSI KLÍMA

1.20.1. A települési klíma

Az egyedi, települési klíma létrejöttének alapja az emberi tevékenység, melynek hatására a különböző éghajlati elemek jelentősen módosulhatnak a települést övező természetes környezethez képest. E változások nem függetlenek egymástól, hanem szoros ok-okozati összefüggésben állnak.

54. ábra: Városi klíma jellemzése

Forrás: saját szerkesztés

Az egész folyamat kiindulópontja az emberi tevékenység, melynek hatására sajátos, mesterséges felszín jön létre. Ennek jellemzője az, hogy igen változatos, kis területen belül hirtelen módosulhat, a különféle éghajlati paramétereket pedig jelentősen befolyásolja. A városban lehulló csapadék a mesterséges, nem vízáteresztő felszíneknek és a csapadékelvezető csatornahálózatnak köszönhetően nagyon gyorsan lefolyik, így a városban a párolgás rövidebb ideig tart és kisebb mértékű, mint a városkörnyéki területeken. Ezáltal a városban a relatív nedvességtartalom is kisebb lesz.

A felszín másik fontos hatása a sugárzási paraméterek módosulásában nyilvánul meg. Azt, hogy egy adott felszín a ráeső napsugárzást milyen mértékben nyeli el, illetve veri vissza, a felszín tulajdonságai döntően meghatározzák. A változatos felszín, a nagyobb érdesség miatt a város felett nagyobb a sűrűség, ami a szélsebesség csökkenéséhez és a turbulencia fokozódásához vezet.

53. táblázat: Felszíntípusok klíma-jellemzői

Felszíntípus	Albedó (α)	Emisszivitás (ϵ)
Csupasz talaj (sötét, nedves)	0,05-	0,98-
(világos, száraz)	0,40	0,90
Sivatag	0,20-0,45	0,84-0,91
Fű hosszú (kb. 1 m magasságú)	0,16-	0,90-

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Felszíntípus	Albedó (α)	Emisszivitás (ϵ)
rövid (kb. 0,02 m magasságú)	0,26	0,95
Mezőgazdasági földek, tundra	0,18-0,25	0,90-0,99
Gyümölcsös	0,15-0,20	
Erdő Lombhullató (lomb nélküli állapot)	0,15-	0,97-
Lombhullató (lombos állapot)	0,20	0,98
Örökzöld	0,05-0,15	0,97-0,99
Víz (kis zenitszög esetén)	0,03-0,10	0,92-0,97
(nagy zenitszög esetén)	0,10-1,00	0,92-0,97
Hó régi	0,40-	0,82-
friss	0,95	0,99
Jég tenger	0,30-0,45	0,92-0,97
gleccser	0,20-0,40	
Aszfalt	0,05-0,20	
Beton	0,10-0,35	
Fehér festett fal	0,50-0,90	
Színes festett fal	0,15-0,35	
Piros/barna tetőcserép	0,10-0,35	
Tégla és kő	0,20-0,40	
Kátrány és sóder	0,03-0,18	
Hullámlemezes tető	0,10-0,15	

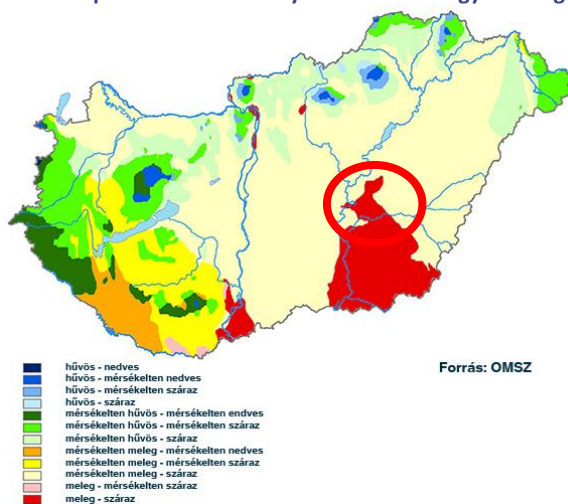
Mindezek hatására megváltoznak a hőháztartási viszonyok: a város területén hőmérsékleti többlet alakul ki. Ezt kiegészíti az is, hogy a levegőszennyezés hatására fokozódik a különféle üvegházgázok koncentrációja a város fölött, ami erősíti az üvegházhatást.

1.20.2. Kunhegyes klímáját befolyásoló tényezők

A település klímáját jelentősen befolyásoló geomorfológiai képződmény nincs, a település tágabb környezete nagyobb kiterjedésű vízfelülete a közelben lévő Tisza folyó, valamint holtágak, valamint kisebb halastavak (Sóskúti-halastó, Villogó, Telekhalmi-halastavak) és a Nyagykunsági öntöző főcsatorna.

A belterület klímáját pedig meghatározza a viszonylag laza, szellős beépítés, a jelentős nagyságú be nem épített területek, valamint a belterületen lévő Kakt-ér szakasz. Az alapvetően érvényesülő kontinentális éghajlat az elhelyezkedésből adódik. Az ország egyik legszárazabb területének (meleg - száraz) zónájához tartozik a település. A sokéves átlag 599 mm csapadék mennyiséget rögzít. A nyár jellemzően forró, kevés csapadékkal.

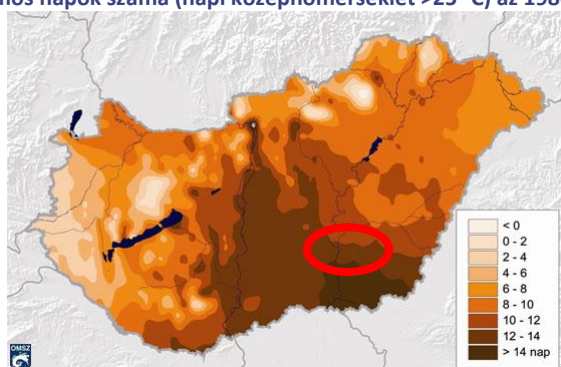
67. térkép: Klimatikus viszonyok eloszlása Magyarországon

Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat

A település zöldfelületei klímahatás szempontból közepesen meghatározóak. A belterületen kisebb parkok, zöldterületek vannak, valamint jelentős számú beépítés nélküli terület. A település szerkezetéből és jellemző beépítési módjából adódóan a burkolt felületek aránya viszonylag alacsony, nem jellemzőek a városi ún. faltól-falig szilárd burkolatú térrészek. A tömbbelsőben összeérő telekvégek zöldfelületei többnyire egyszintesek..

68. térkép: Hőhullámos napok száma (napi középhőmérséklet >25 °C) az 1980-2009-es időszakban

Kunhegyesen is igen magas a hőhullámos napok száma, mely az utóbbi időben a klímaváltozás hatása miatt egyre inkább meghatározó.

1.20.3. A klímabarát város kialakulásának alapvetései, ajánlása

1. Klímapartnerség és többszintű kormányzás a városokban

A városok számára széles körű és rendszeres, szervezett partnerség létrehozása ajánlatos, amely a következőket veszi figyelembe:

- Együttműködés a város működését érintő nemzeti, regionális hatóságok és önkormányzatok között, összhangban az ágazati politikákkal is.
- A városi klímapolitikát széles körre épülő, tartós és jól szervezett partnerség keretében kell kialakítani, mely mind a lakosságot, mind a civil és gazdasági szereplőket magába foglalja.
- Integrálni kell a klímabarát szempontokat a szabályozásoktól a lakosság és a gazdasági szereplők tájékoztatásán és ösztönzésén keresztül egészen a közszolgáltatások működtetéséig minden téren. A városi önkormányzat minél több szakterületre támaszkodhat, annál erősebb városi klímapolitikát tud megvalósítani.
- A városi klímapolitika kialakításának egyik legfontosabb eszköze lehet a város gazdaságpolitikája, amennyiben az képes a zöld gazdaság céljait és elveit követni, valamint erősíteni a helyi erőforrásokra épülő helyi gazdaságot.
- Európai és nemzeti szinten biztosítani kell a városi és városhálózati klímapolitikai kezdeményezések megismerését, és hasznosítani azok tapasztalatait, lehetőleg városi hálózatokon keresztül.

2. Klímatervezés az integrált stratégiákban

A városoknak az alábbi elvek szerint érdemes integrálniuk az éghajlati szempontokat saját stratégiáikba:

- A városi klímatervezést a város más fejlesztési és irányítási folyamataihoz kell kötni egy integrált, többszintű megközelítéssel, mind a kibocsátás-csökkentés és megelőzés, mind az alkalmazkodás lehetőségeit figyelembe véve.
- A klímaváltozást a városok stratégiai tervezési folyamatának minden egyes lépésénél figyelembe kell venni (helyzetfeltárás, célok és eszközök kijelölése, a nyomon követés és a végrehajtás megtervezése).

3. Klímabarát városszerkezet kialakítása a városszerkezet és az övezeti tagolás révén

A városoknak törekedniük kell:

- a kompakt városszerkezet megteremtésére, amelyben intenzívek a kölcsönhatások és együttműködések, mérsékeltek az utazási távolságok, korlátozott az urbanizált területhasználat kiterjedése és hatékony az energiafelhasználás;
- a városszerkezet tagolására beépítetlen területekkel, zöldterületekkel és szellőztetést biztosító zónákkal;
- a városon belüli és város körüli utazási, közlekedési szükséglet mérséklésére; optimalizálni kell a munkahelyek, lakóterületek, szolgáltatási és közlekedési hálózatok elhelyezkedését;
- a többközpontúság erősítésére nagytérségi, agglomerációs szinten, csakúgy, mint a városszerkezetben;
- a városi zöldterületek bővítésére és minőségi fejlesztésére, hálózatba kapcsolva őket;
- magánberuházások esetén a barnamezős területek (használaton kívüli ipari területek) hasznosítására, és kerülni kell a zöldmezős beruházásokat.

4. Város és vidéke (város és környéke) együttműködései

A helyi önkormányzatoknak és az érintett társadalmi szereplőknek érdemes együttműködniük annak érdekében, hogy:

- Erősítsék a város és vidéke munkamegosztáson alapuló együttműködését, úgy, hogy az a város szétterülését megfékezze, megelőzve így a beépített területek összenövését, a fokozott energiafogyasztást és ökológiai funkciójú területek elvesztését.

- Korlátozzák a városok szétterülését, megakadályozva a városkörnyéki vidékies területek és természetes zöldterületek beépítését, a város elkerülhetetlen növekedése a közösségi közlekedési útvonalakat kövesse
- A városban élők élelmiszerszükségletét mind nagyobb arányban a környék mezőgazdasági termelői biztosítsák, az értékesítési lánc rövidüljön és lehetőleg maradjon a térségen belül.

5. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és társadalmi következmények

Annak érdekében, hogy a városok segítsenek a hátrányos helyzetű csoportokon, és hogy figyelembe vegyék a klímaváltozás társadalmi hatásait, az alábbiakat kell tenniük:

- Fokozottan figyelembe kell venni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok érdekeit és kockázatait, hiszen nekik további erőfeszítésekre van szükségük, hogy alkalmazkodjanak a változó körülményekhez.
- A városok legyenek fokozott figyelemmel a megelőző és alkalmazkodási intézkedésekkel járó lehetséges negatív társadalmi hatásokra, és ilyen esetben tegyenek ellensúlyozó intézkedéseket, különösen azokban a térségekben, ahol sokan élnek hátrányos helyzetben.

6. Klímabarát építészeti megoldások

A helyi építészeti szabályozás és építészeti kultúra fejlesztése során a városoknak a következőkre érdemes kiemelt hangsúlyt fektetni:

- Megelőzés – hatékony energetikai megoldások az építészetben, energiatudatos építészet (pl. passzívház, alacsony szén-dioxid kibocsátású épületek).
- A háztartások energiafogyasztásának mérséklése (fűtés, hűtés, világítás), megújuló energiák felhasználása (pl. nap és geotermális energiafelhasználás).
- Víztakarékoság és újrahajósítási megoldások, újrahajósítható, környezetbarát építőanyagok alkalmazása az építészetben.
- Az épületállomány felkészítése a szélsőséges időjárási helyzetekre.
- Holisztikus, mindenre kiterjedő (építőanyag-gyártás, építés, használat, bontás/újrahajósítás) energia-, költség- és károsanyag-kibocsátás elemzés készítése az épületek teljes életciklus elemzése során.

7. Klímatudatos magatartás és életmód

A helyi hatóságok számára előnyös, ha növelik a lakosok környezeti felelősségét. A mindennapi életmód az oktatás, a kultúra, az ismeretterjesztő kampányok, események által is befolyásolható, annak érdekében, hogy megerősítsék:

- a közös felelősséget a városi környezet állapotáért és a közös társadalmi értékek kialakítását;
- klíma- és környezettudatos életmódot: például utazási szokások, fogyasztási szokások és piaci kereslet kialakítása;
- klímaváltozás következményeinek megismertetését, a tudásmegosztást;
- helyi erőforrások hasznosításának ösztönzését, a helyi termelők marketingjét;
- helyi közösségek kohézióját, összetartó erejét, ennek érdekében a társadalmi, kulturális és vallási intézmények lehetőségeinek bővítése szükséges.

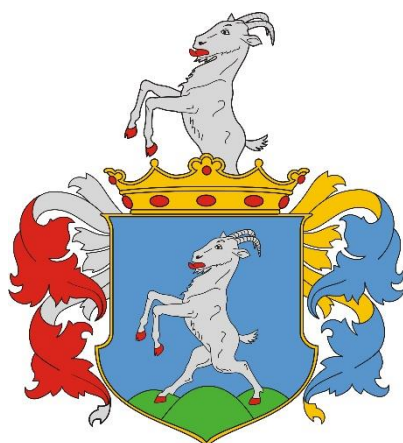
8. A klímabarát városok további főbb szektorális pillérei

- A városok sokat tehetnek a klímaváltozás megelőzéséért önmagában már azzal is, hogy mint helyi piacok megerősítik a helyi, részben önellátó gazdaságot, amelynek célja a helyi igények kielégítése helyi erőforrások által mind a városokban, mind annak vidéki környezetében.
- Klímabarát, fenntartható, alacsony szén-dioxid kibocsátású, de versenyképes és biztonságos városi tömegközlekedés kialakítása, előtérbe helyezve a gyalogos és a kerékpáros közlekedést, valamint a változó klimatikus viszonyokhoz való alkalmazkodást (pl. árnyékolás, légkondicionálás, infrastrukturális elemek).

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

- Biztosítani kell a hatékony és energiatakarékos energiagazdálkodást, kombinálva a zöld- és a helyi energia-előállítást a helyi gazdaság fejlesztésével, megújuló energiák felhasználásával és a városi hulladékból készült biogáz előállításával.
- Fenntartható, természetközeli városi vízgazdálkodási rendszer kialakítására van szükség, szoros együttműködésben a vízgyűjtő terület többi településével. A műszaki infrastrukturális szolgáltatásokat fel kell készíteni a változó környezeti feltételekre, különösen az árvízvédelem, közlekedésbiztonság szempontjából.
- Olyan katasztrófavédelmi intézkedéseket kell tenni és olyan egészségügyi szolgáltatásokat kell létrehozni, amelyek az egyre gyakoribb és jelentősebb környezeti kockázatokat sikeresen képesek kezelni (árvíz, hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék, tengerszint-emelkedés, hóhullámok, vízhiány, ipari katasztrófák, havária helyzetek). Növelni kell az ezzel foglalkozó intézmények, szervezetek felkészültségét és a lakosság tudatosságát.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

Kunhegyes Város

Megalapozó Vizsgálat

2. Helyzetelemző munkarész

2.1. A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE

Kunhegyes város az Észak-Alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye északkeleti részén, a Tiszától keletre és a Tisza-tótól délre a Nagykunság területén helyezkedik el. A város a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei területfejlesztési koncepcióban a Nagykunság, illetve a kapcsolatrendszere alapján a Tisza-mente városhálózatához sorolt, a vármegye belső periferiájához tartozó település, amely járásközpontként kap szerepet.

Kunhegyes a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014 (XI.26) Kormányrendelet, értelmében komplex programmal fejlesztendő járásban, a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Kormányrendelet értelmében pedig jelentős munkanélküliséggel sújtott település.

Kunhegyes kisváros, sem regionális, sem vármegyei relációkban nem játszik központi szerepet. Kunhegyest az Észak-alföldi régió stratégiai programja a teljes értékű törpevárosok közé sorolja, amelyek bizonyos szolgáltatások tekintetében a szomszédos települések lakosságának kiszolgálásával központi szerepet töltenek be.

A település a városi rangot 1989-ben nyerte el, 2013 óta a járásszékhely. A kunhegyesi járáshoz a székhelyen kívül hat település tartozik: Abádszalók, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora és Tiszabő. Kunhegyes a járás déli sarkában található, a hozzá tartozó településektől 10-23 km távolságra. A Kunhegyesen elérhető egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális szolgáltatások, illetve a munkaerőpiac révén a város vonzása túlterjed a járás határain.

A közigazgatási szolgáltatások a járás településeit tartják Kunhegyes vonzásában, Tiszabővel más vonatkozásban nem alakult ki kimutatható kapcsolata. Kunhegyessel összességében Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora, Abádszalók, Tiszabura, valamint Kenderes, Kunmadaras és Tiszaszentimre áll a legszorosabb kapcsolatban. Tiszafüred és Tiszaderzs településekkel több tényező kapcsolattal áll fenn. Ezt a települési kört tekintjük Kunhegyes funkcionális vonzáskörzetének.

Kunhegyest a Fegyvernek és Tiszafüred között kiépített 34. számú út kapcsolja be a főbb utak hálózatába, ugyanakkor a város országos mellékútvonalak találkozási pontjában helyezkedik el, amely alapja a kis hatótávolságú központi szerepének is.

Kunhegyes korábban nem volt kistérségi központ, a járási szisztémában kapott a kiemelt feladatokkal járó rangot. A várost korlátozhatja, hogy tőle lakosságszámban csupán némileg elmaradó települések veszik körül (Karcag várostérségének települései). Gravitációs ereje a hagyományos központi szerepkörrel rendelkező Tiszafüred mellett is mérsékeltebben jelenik meg. Kivétel ez alól az egészségügyi ellátásban betöltött szerepe, ahol a kunhegyesi és a tiszafüredi járásra terjed ki hatásköre, tehát Karcag mellett jelentős szereplő ezen a téren.

A Kunhegyesi járás az ország és a vármegye egyik legkevésbé fejlett területe, a vármegyei területfejlesztési koncepció belső periferiának tekinti. A járás közzolgáltatásai és gazdasága a két városra, a járásszékhely Kunhegyesre és Abádszalókra koncentrálódik. Kunhegyes a legintenzívebb kapcsolatban Abádszalókkal és Tiszaburával áll. A járásra jellemző, hogy Kunhegyes kiemelkedő központi szerepet tölt be a járás társadalmi - gazdasági életében. Vonatkozik ez a gazdaság koncentrációjára, az intézményi, szolgáltatási és kereskedelmi ellátásra, az infrastruktúrára egyaránt. A város és a térség települései között ezért szoros egymásrataltsági kapcsolat jellemző. A városok közül Kunhegyes tekinthető teljes körű városi ellátást biztosító központnak. Abádszalók részleges városi ellátást és részleges városi igazgatást biztosító alközpontként értelmezhető.

A város területét átszeli a Kál-Kápolna-Kisújszállás vasútvonal, bár ennek a szárnyvonalnak a teljesítőképessége viszonylag szerény, azonban Kisújszállásnál csatlakozva a Szolnok-Debrecen vasútvonalba az ország nagyvárosai így vasúton elérhetővé válnak.

Kunhegyes kun hagyományokra épülő mezőgazdasági jellegű település. A várost természeti adottságaiban változatos megjelenésű, vadban gazdag külterület jellemzi.

A város története több mint 700 évre nyúlik vissza, a települést elsőként Hegyesegyháza néven Károly Róbert király Vácon, 1311. november 8-án kelt oklevelében említi.

Kunhegyes város lakónépessége a 2018. év január hó 1. napi elvi időpontban 7.521 fő volt. A település lakónépessége folyamatosan csökken, a 2001. évi népszámlálás idején 8.688 fő lakta a várost, a 2011. évi census idejére az itt lakók száma 7.582 főre apadt. A lakónépesség csökkenésének egyik egyértelmű oka a természetes szaporodás, fogyás arányának szignifikáns negatív értékei, mely jellemzően

folyamatosan negatív tartományban van. Kunhegyes esetében sajnos tendenciaszerű, hogy többen hagyják el a települést, mint mennyien odaköltöznek. Kunhegyes Város lakosainak képzettségi mutatója javuló tendenciát mutat, de a vármegyei (és az országos) átlagtól sajnos elmarad.

Az előregedési folyamat folytatódásával jelentős problémák jelentkezhetnek többek között a munkaerőpiacon, a szűkülő források elosztása generációk közötti feszültségekhez vezethet, valamint az idősellátás, szociális ellátás feladatai, kapacitás- és forrásigénye növekedni fog. A nyugdíjas kort, illetve az öregkort, mint szegénységi kockázatot tartjuk számon.

Kunhegyes városa a 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendeletben felsorolt járások között a Kunhegyesi járás vezetőjeként a komplex programmal fejlesztendő járások közé tartozik. A településen valamennyi olyan tényező érzékelhető, mely ezen hátrányos helyzet okozója. A családok elköltöznek, a város lakosságának létszáma csökken, a munkalehetőségek beszűkülnek, a családok nagy része az állami segélyezési rendszertől függ.

A települési lakosság viszonylag alacsony jövedelmi viszonyának alapvető oka az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak magas aránya.

Kunhegyes legnagyobb gondja a munkahelyek hiánya helyben és elérhető közelségben. A város a vármegye belső periferiáján helyezkedik el távol a vármegyei, a regionális és az országos fejlődési gócpontoktól, valamint a nagyobb városoktól is.

A munkaerőhiány mellett az országos átlagnál magasabb munkanélküliségről is beszélhetünk, tehát a munkaerő kereslet és a munkaerő kínálat nem találkozik, így a térségben strukturális okai vannak a munkanélküliség kialakulásának.

Kunhegyesen a szegénység és mélyszegénység hétköznapi jelenség. A rendelkezésre álló statisztikai adatokból kimutatható, hogy a településen az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem 576.402,6 Ft volt a 2014. évben, míg a magyarországi átlag 781.783,6 Ft. Kunhegyes egyike az ország 1500 településének, ahol az egy lakosra jutó jövedelem nem éri el a létminimum 80%-át.

Az alacsony foglalkoztatás és magas munkanélküliség, alacsony jövedelem, nagyarányú szociális rászorultság, szegénység negatív spiráljából a város mindez idáig nem tudott kitörni. A gazdaság fellendítésére tett erőfeszítések mindez idáig sikeresen megakadályozták a további romlást, és kismértékű foglalkoztatás- és gazdasági teljesítmény növekedést értek el.

A szegénység kezelése komplex intézkedéscsomagot igényel: víz, csatornadíj, áramdíj, fűtési költség megtakarítást eredményező lépéseket, szokások kialakítását és a bevételeket növelő lehetőségek kidolgozását egyaránt tartalmaznia kell. A legjobb természetesen az volna, ha mindenkinek lenne munkahelye, de erre rövidtávon kevés az esély, a növekvő nyugdíjas korosztályon ez sem segít. Ezért szükség van programokra, amelyek olyan életmód változást indukálnak, amelyek megtakarításokat eredményeznek, hozzásegítik a lakosokat az öfenntartóvá váláshoz, és alkalmi és kiegészítő jövedelmi lehetőségekhez segítik hozzá a lakosokat.

A társadalmi helyzetkép megragadására az ENSZ által kialakított komplex mutató alkalmazása célravezető. A HDI (Human Development Index – Humán Fejlettségi mutató) az ENSZ által 1990-ben kifejlesztett komplex indikátor, amely azóta az emberi fejlődés egyik leggyakrabban alkalmazott mérőszáma, melyet országos szinten publikálnak. Ennek a mutatónak kisebb területi egységek összehasonlítására alkalmazott változata az LHDI (Local Human Development Index – Területi Humán Fejlettségi mutató).

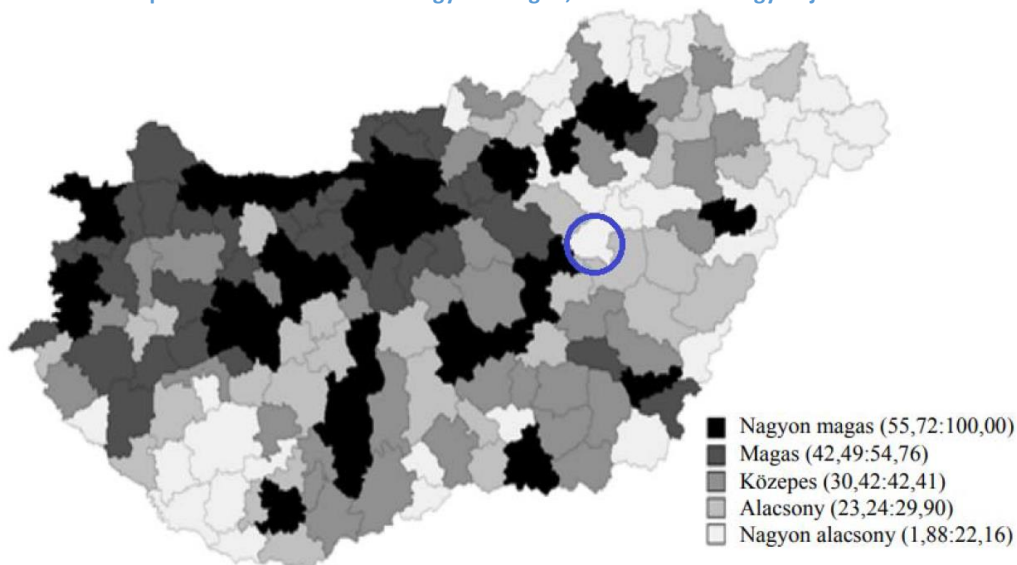
54. táblázat: Az LHDI dimenziói és indikátorai

	Dimenzió		
	egészség (HI)	oktatás (EI)	jólét (WI)
Indikátorok	Születéskor várható élettartam (év)	15 év fölötti korosztályban a legalább általános iskola 8. osztályt elvégzettek aránya (%)	Egy főre jutó GDP/jövedelem
		Felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a 25 év feletti népesség körében (%)	
LHDI			

Forrás: ENSZ (saját szerkesztés)

A mutató három fő komponensből – egészségi állapot, oktatás és jólét – tevődik össze, mely segít összehasonlítani akár járási szinten az adott területen élő lakosság életminőségét.

69. térkép: LHDI területi eloszlása Magyarországon, kiemelve a Kunhegyesi járással -2011

Forrás: KSH – Szendi Dóra 2015.

Kunhegyesen a városi funkciók jelen vannak, az alap- és középfokú intézmények elérhetők. Az önkormányzati kompetenciába tartozó egészségügyi ellátás körülményei kiválóak. Kunhegyes térségi vonzáskörzetének fenntartásában az oktatás, különösen a középfokú oktatás rendkívül fontos szerepet játszik. A településen egyházi fenntartású nevelés-oktatási intézmény is jelen van (Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat). Karcagi Szakképzési Centrum (OM azonosító: 203040) az INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM (1011 Budapest I. kerület, Fő utca 44-50.) fenntartásában lévő intézmény, melynek a Karcagi SZC Nagy László Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma (5340 Kunhegyes, Kossuth Lajos utca 15-17.) tagintézménye található a városban.

A kedvezményezett járáskorrelációról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése rögzíti az alábbiakat: „A járáskorreláció területi fejlettség alapján történő besorolásánál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból (négy mutatócsoport) képzett komplex mutatót szükséges figyelembe venni.” Ezek a mutatócsoportok a társadalmi és demográfiai helyzet, a lakás és életkörülmények, a helyi gazdaság és munkaerő-piaci és az infrastruktúra és környezeti mutatók köre. A komplex mutatók alapján Magyarország közel kétszáz járáskorreláció közül a 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet 2. melléklete („A járáskorreláció - komplex mutató alapján - emelkedő sorrendbe állított listája”) szerint a Kunhegyesi járáskorreláció országosan az ötödik, a komplex mutató értéke 22,12. A Kunhegyesi járáskorreláció a „Komplex programmal fejlesztendő járáskorrelációk” közé tartozik.

A szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezményezett igénybevételek szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet módosításáról szóló 15/2018. (II. 13.) Korm. rendelet alapján a Kormány szabad vállalkozási zónává nyilvánította a kedvezményezett járáskorreláció besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 3. mellékletében meghatározott, fejlesztendő vagy komplex programmal fejlesztendő kategóriákba eső járáskorrelációkban található településeket, így Kunhegyes is szabad vállalkozási zóna.

Kunhegyes gazdaságföldrajzi elhelyezkedése speciálisnak mondható abból a szempontból, hogy nem közvetlenül a Tisza-tó mellett fekszik, mely gazdasági adottságait is befolyásolja. A kormány a fejlesztési elképzeléseit a fejlesztő állam, a fejlődő magyar vállalkozások, az innováció és tudomány, az új energiapolitika, a fejlődő vidék, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta

meg. A fejlesztési irányok kihatnak az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseire is. A város célja gazdasági potenciáljának erősítése, a városban előállított hozzáadott érték és gazdasági teljesítmény növelése és a helyben elérhető új munkahelyek létesítése. A város sajátossága a mezőgazdaság nagy jelentősége, ezt mutatja a mezőgazdaságban és a hozzá kapcsolódó ágazatokban működő vállalkozások viszonylag nagy száma. Elsősorban a mezőgazdasági művelést és állattartást segítő takarmány és árutermelő és élelmiszer-feldolgozó ipar jellemzi.

A településen az egy lakosra jegyzett tőke aránya sajnálatosan alacsony, a 2014. évben 99,7.-eFt volt, ami szignifikánsan elmarad mind az országos, mind a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei átlagtól (a vármegyei átlag 2014. évben 346,4.-eFt volt, Szolnok Megyei Jogú Város esetében az egy lakosra jegyzett tőke értéke a 2014. esztendőben 526,4.eFt, a magyarországi átlagos érték azonos időszakban 3096,8.-eFt). Igen alacsony a településen bejegyzett vállalkozások tőkésítettsége.

Hasonlóan alacsony értéket mutat az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték mutatója is, amely a 2014. évben 519,8.-eFt volt, míg a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei átlagos érték 1.037,5.-eFt volt, Szolnok Megyei Jogú Város tekintetében 1157.-eFt-os értéket vett fel, míg a magyarországi átlag azonos időszakban 3362.-eFt volt.

A településen 250 főt vagy többet foglalkoztató vállalkozás nem található, a jelentősebb foglalkoztatók Kunhegyesen az alábbiak:

- Nagykun - Hús Húsipari és Kereskedelmi Kft.
- Kunság Népe Zrt.
- Hydrogép Kft.
- Gönczi és Fia Kft.
- Antkar Kft.

A térség idegenforgalmi fő vonzerejét a Tisza-folyó és a Tisza-tó fürdési, horgászati és egyéb vízi sportolási lehetőségeivel, a termálkincs és különböző rendezvények adják. A Hortobágy közelsége és hozzá kapcsolódó természetjáró túrizmus erősíti a térség vonzerejét. Attraktív a természeti környezet szépsége, melyet az ideérkező kikapcsolódni, kirándulni, pihenni vágyó turisták élveznek. A térség meghatározó szerkezeti eleme a Tisza-tó. Az utóbbi évtizedben a hanyatló mezőgazdaság mellett a turizmus vált a térség meghatározó gazdasági tevékenységévé, ebből azonban jelenleg Kunhegyes érdemben nem profitál. A Szent István Strand és Gyógyvízű Fürdő vize gyógyvízzé lett nyilvánítva, azonban jelentős idegenforgalmat a fürdő nem generál.

Kunhegyes igazgatási területe a Tisza folyó völgyében az Alföldi tájegység Nagykunság nyugati határában a Tiszafüred- Kunhegyesi sík kistájához tartozik. A település igazgatási területe valószínűleg már a történelem előtti időkben lakott terület lehetett. A vízjárta alföldi tájon a magas-partok, magaslatok voltak megtelepedésre alkalmasak, így Kunhegyes határában is különböző korok emléknymai kerültek elő Szórvány szarmata leletek, a hajdani Kolbásszállás, és a kunhalmok utalnak erre. A történelmi hagyományokat követően a település igazgatási területén napjainkban is elsősorban a mezőgazdasági tájhasználat a jellemző (nagyüzemi szántóföldi művelés, legelőgazdálkodás, kertgazdálkodás), valamint a mezőgazdasághoz, vízgazdálkodáshoz köthető ipari-gazdasági és szolgáltatási célú tevékenység (fémmegmunkálás, élelmiszergyártás). Jelentős az erdőgazdálkodás, és vízgazdálkodás alá eső területek nagysága is. A település igazgatási területe a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, annak felügyelete alá tartozik. A település határában mozaikosan elhelyezkedő természeti területeket, élőhelyeket (nedves réteket, szikéseket, füves legelőket, árokpártokat, erdőket, erdőfoltokat) összekötő fasorok, mezővédő erdősávok. Ezek az összeségükben természetközeli és védett területek ökológiai hálózatot alkotnak.

Kunhegyes zöldfelületi rendszere a város centrumában található igényesen kialakított parkok, közhasználatú zöldterületek válogatott növény-együtteseiből, az intézmények rendszeresen gondozott kertjeiből, a jelentős területű zöldfelületi intézményeinek (sportterületek, sírkertek) az eltérő szélességben fásított utcákon keresztül a külterületre is „áthúzódó”, természetközeli területekből (Kakat-ér mente, záportározók) tevődik össze. A széles zöldfolyosókon a természetes környezet „becsordogáló zöldje” - a várost körbeölelő - meglévő erdőket, ligeteket, a rekreációt

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

szolgáló nagyterjedésű zöldfelületi intézményeket (strandfürdő) köti össze a kertépítészetileg megújított központi közterületekkel, zöldfelületekkel.

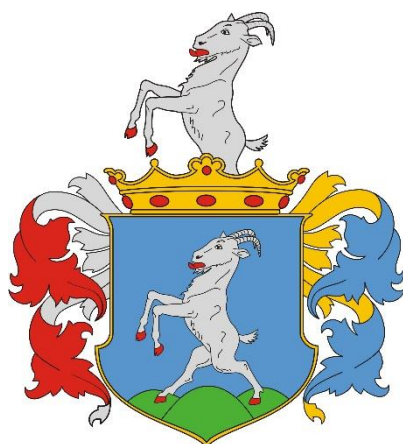
A település biológiailag aktív felületeinek nagysága a belterület méretéhez képest is jelentős. (növényzettel borított zöldterületek ligetes-fás területei). A lakosságot szolgáló, minőségi, kondicionáló zöldfelületek aránya a beépített területekhez és a lakosság létszámához képest megfelelő.

Az utóbbi években a település-központok rehabilitálására, revitalizálására kiírt európai uniós pályázatok hatására új zöldfelületi elemek létesültek (játszótér), illetve a meglévő zöldfelületek új funkciókkal bővültek. (kisebb közösségi rendezvények tartására is alkalmas pihenőhelyek kialakítása).

Figyelemre méltó, hogy a város vezetése az egységes, a település történelméhez is, a közvetlen épített környezetéhez is igazodó, hagyományos és korszerű megjelenésű utcabútorokra való törekvése.

Kunhegyes egyedi arculatát több műemlék és műemlék jellegű épület, egyedi védelemre méltó építészeti alkotás határozza meg.

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

Kunhegyes Város

Megalapozó Vizsgálat

3. Helyzetértékelő munkarész

3.1. A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS

3.1.1. A folyamatok értékelése

Kunhegyes az ország belső perifériái közé tartozik, ahol a gazdaság fejletlensége, alacsony foglalkoztató képessége mellett a lakosság jövedelmi szintje alacsony, az elöregedés és elvándorlás kedvezőtlen folyamatai felgyorsultak. A folyamatok értékelése során feltérképezzük azokat a témaköröket, amelyek települési szinten a megoldandó problémákat mutatják be. Ezek jellemzően nem csupán egy szakághoz köthetőek, többnyire szakágakon átívelő, több témakört felölelő problémák, megoldásuk komplex szemléletet igényel. A megjelenő folyamatok többsége a helyzetelemző munkarészben több szakág elemzésében is megjelent. A SWOT fejezetben kerülnek felsorolásra nevezettek.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

SWOT

55. táblázat: Erősségek, gyengeségek (SWOT analízis)

Erősség	Gyengeség
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunhegyes igazgatási területe valószínűleg már a történelem előtti időkben lakott terület lehetett. ▪ Járásszékhely, így közigazgatási funkciója magas fokú. ▪ Az Észak-alföldi régió stratégiai programja a teljes értékű törpevárosok közé sorolja. ▪ Elsősorban foglalkoztatási szerepével és közszolgáltatás koncentrációjával jelentős kisugárzó hatást gyakorol a Kunhegyesi járás és a Tiszazug településeire. ▪ Kisugárzó hatású közép fokú képzés jelenléte. ▪ Egyházi fenntartású oktatási intézmény jelenléte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunhegyes kisváros, sem regionális, sem vármegyei relációkban nem játszik központi szerepet. ▪ A vármegye belső perifériájához tartozó település. ▪ Kunhegyes korábban nem volt kistérségi központ, a járási szisztémában kapott a kiemelt feladatokkal járó rangot. ▪ A várost korlátozhatja, hogy tőle lakosságszámban csupán némileg elmaradó települések veszik körül (Karcag várostérségének települései). ▪ Gravitációs ereje a hagyományos központi szerepkörrel rendelkező Tiszafüred mellett is mérsékeltebben jelenik meg. ▪ Nem kellően formalizált gazdasági, turisztikai kapcsolatrendszer a térségi településekkel. ▪ A településen nem található felsőoktatási intézmény vagy annak kihelyezett tagozata (így az oktatási rendszerben betöltött státusza alacsony). ▪ A város környezetében lévő erős gravitáció centrumok csökkentik Kunhegyes súlyát.
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erős a lokálpatriotizmus, a helyi identitástudat. ▪ Pezsgő kulturális élet jelenléte. ▪ Sokrétű civil szféra, a civil szervezetek több területen is aktívak. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A település lakónépessége tendencia szerűen csökkenő. ▪ Kunhegyes idősödő korfával rendelkező település, mind a járási, megyei és országos átlagot is meghaladóan (öregségi mutató/eltartottsági ráta magas).

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intenzív az együttműködés a civil szervezetek, az egyházak és az önkormányzat között. ▪ Az aktív korúak aránya a vármegyei átlagnál magasabb. ▪ Az adófizetők aránya magasabb a vármegyei átlagnál. ▪ Javuló foglalkoztatás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A halálozások száma rendre meghaladta az élvészületéseket. ▪ Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei járásközpontok átlagát meghaladóan vándorolnak el a településről, növekszik a szelektív elvándorlás mértéke. ▪ Alacsony képzettségi mutatók. ▪ A nyilvántartott álláskeresők aránya a munkaképes korú népesség százalékában a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei járásközpontok és a magyarországi átlagot is meghaladóan rossz. ▪ Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem értéke elmarad az országos átlagtól. ▪ Újonnan épített lakások aránya alacsony. ▪ Magas a gazdaságilag inaktív lakosok aránya. ▪ A bűnözés növekedése, „megélhetési bűnözés”, a közbiztonság romlása.
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Járásközponttá vált Kunhegyes, a térségi szerepe nő. ▪ A városban az alap- és középfokú közszolgáltatások elérhetőek. ▪ Az Önkormányzat saját városüzemeltető céggel rendelkezik. ▪ A városüzemeltetésben civil kapcsolatok. ▪ Bölcsődei és óvodai ellátás biztosított. ▪ Egyházi intézményfenntartó(k) jelenléte (Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat). ▪ Elismert szakképzés jelenléte (mikro-térségi oktatási központ - Karcagi SZC Nagy László Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma). ▪ Egészségügyi alapellátás megfelelően biztosított (az egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma optimális). ▪ A szociális alapellátás széleskörű működése biztosított. ▪ A szolgáltatások egyenlő elérhetősége biztosított a város, illetve egyes szolgáltatások esetében a térség lakosai számára is. ▪ A közszolgáltatási intézmények belső és külső együttműködése intenzív. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Egyes közintézmények infrastrukturális állapota nem megfelelő. ▪ A településen nem található felsőoktatási intézmény vagy annak kihelyezett tagozata. ▪ Az önkormányzat befolyása egyes közszolgáltatások esetében a megváltozott fenntartói viszonyok miatt korlátozott (pl. köznevelés). ▪ Az oktatási intézmények kihasználtsága csökkenő tendenciát mutat, összhangban a demográfiai folyamatokkal. ▪ A kunhegyesi intézmények kihasználása csökken. ▪ Hiányos a szociális ellátás (a szenvedélybetegek és pszichiátriai gondozás feltételei nincsenek meg), szakemberhiány. ▪ A kieső szakemberek helyébe szakképzettséggel nem rendelkező közmunkások kerülnek. ▪ Megszűnt a mezőgazdasági szakképzés a városban, a szakképzés tekintetében nem kompetens a város. ▪ A városban a kórház megszűnt, ápolási intézet lett belőle. ▪ A járóbeteg szakellátás széttöredezett.
Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunhegyes szabad vállalkozási zóna. ▪ Híradástechnikai gyártási tapasztalattal rendelkező munkaerő. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Kunhegyesi járás a „Komplex programmal fejlesztendő járások” közé tartozik.

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fejlett húsipari tevékenység. ▪ Javult a helyi gazdaság exportképessége. ▪ Kiváló mezőgazdasági adottságok és hagyományok, öntözési lehetőség. ▪ Helyben elérhető szakképzés. ▪ Jó példák a megújuló energiák hasznosítására. ▪ Befektetők letelepedéséhez rendelkezésre álló zöldmezős és barnamezős területek 1 Ft/m² áron is. ▪ Teljes közművesítettség lehetősége. ▪ Termálvízkincs, működő termál kút. ▪ Vasúti kapcsolat lehetősége. ▪ Az Önkormányzat vállalkozásbarát városfejlesztési politikája, Városmarketing. ▪ Strandfürdő területén kemping és szabadtéri színpad is található. Kunhegyesen a strand szomszédságában lévő a Siloám Gyógyászati és Konferenciaközpontot. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településen az egy lakosra jegyzett tőke aránya sajnálatosan alacsony. ▪ Alacsony értéket mutat az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték. ▪ A regisztrált vállalkozások tőkésítetttsége és gazdasági potenciálja szerény. ▪ A KKV szektor abszorpciók képessége alacsony. ▪ A településen nagyfoglalkoztató viszonylag kevés van. ▪ Kunhegyesi járás turisztikai potenciálja alacsony kihasználtsággal és ismertséggel rendelkezik, hiányoznak a kiegészítő térségi szintű attrakciókkal való kapcsolódási pontok, a közös turisztikai desztinációmenedzsment. ▪ Elaprózott a vállalalkozási szerkezet, mikro- és kisvállalkozások dominanciája jellemző (településen regisztrált vállalkozások jelentős hányada kevesebb, mint 10 fős vállalkozás). ▪ Hiányosságok tapasztalhatók a tudástranszfert biztosító szereplők között. ▪ A közép- és nagyvállalkozások alacsony száma. ▪ K+F+I szektor hiánya. ▪ Állandósult magas munkanélküliség miatti elszegényedés, gyenge vásárlóerő és alulfejlett kiskereskedelem és szolgáltatási szektor. ▪ Munkalehetőségek hiányában a képzett, fiatal munkaerő elvándorlása.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés feladatai kerülnek előtérbe. ▪ A normatív szabályozás helyébe a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre. ▪ Országos és nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkező városvezetés. ▪ Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. Likviditási hiánnyal nem jellemezhető az Önkormányzat. ▪ Hatékony közmunkaprogram. ▪ Hasznosítható vagyonelemek. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az iparűzési adó volumene szerény. ▪ Az önkormányzat intézmény-fenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult. ▪ Megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a várostól, valamint a beszedett gépjárműadó 40%-a marad a városnál. ▪ Bérletelés állomány alacsony szintje és minőségi jellemzői. ▪ Relatív szűk humán kapacitás. ▪ A gazdaság adófizető képessége változó alacsony adóerő mellett ▪ Minimális idegenforgalmi adóbevétel ▪ Az ingatlanállomány zömében felújításra érett

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiajánlható önkormányzati ipari területek. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kevés saját bevétel
Táj, környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunhegyes igazgatási területe a Tisza folyó völgyében az Alföldi tájegység Nagykunság nyugati határában a Tiszafüred- Kunhegyesi sík kistájához tartozik. ▪ Jelentős számú egyedi természeti értékek (Bige-fertő, vadkörtefás liget, Gergely-halom, Fűzfás dűlő-sor, belterületen végighúzódó Kakat-ér változó szélességű medre, partjai). ▪ A település igazgatási területe a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, annak felügyelete alá tartozik. ▪ Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek a Natura 2000 területek jelenléte (Kecskerekipusztja és környéke). ▪ Jó minőségű, gazdálkodásra alkalmas területek. ▪ Kevés a korlátozottan hasznosítható terület. ▪ Több csatorna található a város közigazgatási területén. ▪ Vannak még hasznosított tanyák. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Illegális hulladéklerakás. ▪ Az turisztikai és rekreációs célokat szolgáló tevékenységek és a fészkelőhelyek, és élőhelyek zavartalanságának veszélye, konfliktusa. ▪ A település környezetében található, illetve a belterületén lévő használaton kívüli majorok romló állapotú épületei, ipari létesítmények elhagyott építményei, rendezetlensége. ▪ Az anyagnyerő helyek, agyaggödrök rendezetlensége, gyomfajokból álló növényzete. ▪ Kritikusan alacsony arányú erdősültség, abból is igen kevés a természetközeli erdő. ▪ Magas a monokultúrás szántóterületek aránya, ami a biológiai sokszínűség szempontjából rendkívül kedvezőtlen. ▪ Kevés a mezővédő erdősávok aránya. ▪ Alacsony a természetközeli társulások aránya. ▪ Belvízi helyzet. ▪ Árvízi helyzet.
Zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A település biológiailag aktív felületeinek nagysága a belterület méretéhez képest is jelentős. ▪ Kunhegyes zöldfelületi rendszere a város centrumában található igényesen kialakított parkok, közhasználatú zöldterületek válogatott növény-együtteseiből, az intézmények rendszeresen gondozott kertjeiből, a jelentős területű zöldfelületi intézményeinek (sportterületek, sírkertek) az eltérő szélességben fásított utcákon keresztül a külterületre is „áthúzódó”, természetközeli területekből (Kakat-ér mente, záportározók) tevődik össze. ▪ Az utóbbi években a település-központok rehabilitálására, revitalizálására kiírt európai uniós pályázatok hatására új zöldfelületi elemek létesültek (játszótér), illetve a meglévő zöldfelületek új funkciókkal bővültek. (kisebb közösségi rendezvények tartására is alkalmas pihenőhelyek kialakítása). ▪ Strandfürdő területén kemping és szabadtéri színpad is található. Kunhegyesen a strand 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jelentős számú a nagyfelületű, a település középső és déli részét uraló mélyebb területeken lévő kertépítészetileg sem kialakított, helyenként vízjárta, természetközeli állapotú zöldterületek (volt agyaggödrök területe,) a lakóterületek közvetlen közelében (Kuthan vezér utca, Móricz Zsigmond utca, Vadász utca). ▪ Az utcák kereszteződésében, elágazásában meglévő kis zöldterületek, kisebb közterek rendezése, korszerűsítése (az erre fordítható anyagi- és emberi erőforrástól függően) lassan megy végbe. ▪ A városon áthaladó Kakat-ér mentének jelenlegi állapota. ▪ Szárazt terület, viszonylag kevés csapadék. ▪ A településen nem alakult ki egységes városkép, a beépítés jellege igen változatos képet mutat. ▪ Elsősorban a külterületi részekben problémát jelent az illegális hulladéklerakás. ▪ Elektromos légvezetékek vizuális problémát jelentenek. ▪ Ipari területek, tájba illesztése nem történt meg.

Erősség	Gyengeség
<p>szomszédságában lévő a Siloám Gyógyászati és Konferenciaközpontot.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zöld városrész kialakítása a Kakat-ér mentén Kunhegyes belterületén (TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00009) projekt folyamatban. ▪ Nagyszámú kondicionáló hatású zöldfelülettel is bír a település. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A tanyák állapota nem megfelelő.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Műemlékek és műemléki környezet megléte. ▪ Helyi védett épületek magas száma. ▪ Megkezdődött a védett épületek megóvása, felújítása ▪ Régészeti lelőhelyekben gazdag terület. ▪ A városban 5 országos és több helyi védettségű épület található. ▪ Helyi utcaféki védelme. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A város belterületén lévő üresen álló területek. ▪ Kakat – csatorna jelenleg gondozatlan területe. ▪ A város épületállományában magas az félkomfortos és komfort nélküli lakások aránya. ▪ Az épületállomány energiahatékonysága rossz. ▪ A védett épületállomány alulhasznosított. ▪ Szegregátumok növekedése. ▪ Elöregedő, kiüresedő tömbök. ▪ Tanyavilág pusztulása. ▪ Konfliktussal terhelt területek azok a felhagyott lakóingatlanok, melyeken bontásra váró, vagy elbontott épületek találhatóak. Ugyancsak szlömösödött terület a külterületen fellelhető felhagyott major és tanya területek.
Elérhetőség, közlekedés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A település belterületén az úthálózat kiépítettsége a forgalmi viszonyokat és az úthálózat nagyságát tekintve megfelelő. ▪ A csomópontok geometriai kialakítása megfelelő, területük elégséges, új csomóponti kialakításhoz a terület helye biztosított. ▪ 34. számú út melletti település, az út kapacitáskihasználtsága 17%. ▪ Van vasúti közlekedési lehetőség. ▪ A helyi közlekedésben a kerékpáros és gyalogos közlekedés szerepe meghatározó. ▪ A helyközi autóbusszos közlekedés hálózati lefedettsége kielégítő. ▪ A helyközi autóbussz pályaudvar állapota újszerű. ▪ A balesetek számának és súlyosságának tekintetében Kunhegyes helyzete jónak minősíthető. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyorsforgalmi úthálózat nagy távolságban érhető el. ▪ A 34-es út a városközponton keresztülhalad, az állapota helyenként leromlott. ▪ Kunhegyes közlekedési árnyék helyzetben fekszik. ▪ A járda, illetve gyalogút állomány állapota leromlott. ▪ A kerékpártárolás kapacitásai zömében korszerűtlenek és a nagy forgalmú közintézmények közelében nem elégségesek. ▪ Alacsony teher és személyforgalom a 102-es vasútvonalon. ▪ A vasútállomás és a megálló elavultak, leromlottak, a városmágtól távol esnek.

56. táblázat: Lehetőségek, veszélyek (SWOT analízis)

Lehetőség	Veszély
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intenzívebbé válnak a gazdasági kapcsolatok. ▪ Erősödik Kunhegyes logisztikai szerepköre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A külső környezeti hatások, belső konfliktusok miatt elmarad, nem folytatódik a város megújulása. ▪ Szuburbanizációs, agglomerációs folyamatok nem terjednek ki a településre. ▪ A város környezetében lévő erős gravitáció centrumok korlátozzák a városi funkciók megmaradását, erősödését. ▪ Tovább növekednek a különbségek a járási központ és a többi település között.
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A nehéz szociális helyzetben lévők célzott támogatása, a szociális gondoskodás fejlesztése. ▪ A társadalmi szolidaritás és kohézió erősítésének, a kirekesztődés megelőzésének, az esélyek javításának igénye, kényszere nő. ▪ Az életmódváltás, fenntarthatóság elvének erkölcsi normává válása. ▪ Az egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése. ▪ A kvalifikált fiatalabb nemzedék helyben tartása településfejlesztési húzóerő lehet. ▪ Sikeres településmarketing, város és a gazdasági fejlődése vonzóvá teszi Kunhegyest. ▪ A Tisza-tó térségének a társadalmi, gazdasági, turisztikai együttműködés mellett a kulturális, sport és civil területen is összeérik a térség kínálata. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A népesség további öregedése. ▪ A természetes fogyás és az elvándorlás folytatódása. ▪ A helyi gazdaság erősödésének hiányában a munkanélküliség problémája fennmarad. ▪ A tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális bajok erősödnek egyes társadalmi rétegek tekintetében. ▪ A lakosság polarizáltsága nő, jelentős korlátozó tényezővé válik. ▪ Szociálisan hátrányos, sok esetben a jogkövető magatartásra képtelen társadalmi réteg növekvő aránya. ▪ Az elmagányosodás, bizalmatlanság fokozódása. ▪ A közeli megyeszékhely és régióközpont elszívó hatása erősödik. ▪ A civil szervezetek egymás közötti együttműködésének hiánya. ▪ A Tisza-tó térségében a verseny és nem a kooperáció válik dominánssá.
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az alkonygazdaság fejlesztése, szolgáltatásainak bővítése. ▪ A megváltozott munkaképességűek ellátása. ▪ Az idősek, betegek átmeneti ellátásának fejlesztése. ▪ A mentálhigiénés segítségnyújtás fejlesztése. ▪ A középületek akadálymentesítése minden rekonstrukciónál. ▪ A gazdaság- és vállalkozásfejlesztési funkciók erősödése, városmarketing. ▪ Megújuló energiahasznosítás iránti igény növekedése (energiafüggőség oldása a rentábilis intézményüzemeltetés érdekében). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A munkakörnyezetek változásaihoz (pl. Ipar 4.0. diktálta elvárások) nem illeszkedik a jövőbeni képzési portfólió. ▪ A közeli gravitációt központok elszívó hatása a humánerőforrásra. ▪ További feladatelvonás az intézményrendszer egyes elemeinek elsorvadását eredményezheti. ▪ A jelenleg térségi szinten működő feladatellátás beszűkülése. ▪ A kedvezőtlen demográfiai folyamatok az oktatási intézményekben fölösleges, az egészségügyi és szociális intézményekben hiányzó kapacitásokat generálhatnak. ▪ A helyi adóbevételek csökkenése.

Lehetőség	Veszély
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A duális szakképzés és a térségi foglalkoztatási paktum az oktatási rendszer reformját, a piaci igényekhez igazodó képzési portfólió kialakítását segíti. ▪ Felsőfokú képzés meghonosítása (a helyi és betelepült piaci szereplők igényeihez igazítva). 	
Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Tisza-tavi turizmusfejlesztés Kunhegyesre is hatással lesz. ▪ K+F+I tevékenységek ösztönzése (az infokommunikációs technológia, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonása). ▪ A partnerségek erősítése, intenzívebbé tétele. ▪ A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása. ▪ A város turisztikai adottságainak a lehető legnagyobb fokú kihasználása, a célirányos összefogás és együttműködés fokozása a szereplőkkel, az attrakciók és a programkínálat bővítésével. ▪ TB finanszírozású szolgáltatások elérhetővé válnak a termálfürdőben. ▪ Az önkormányzat számára rendelkezésre álló viszonylag korlátozott eszközök segítségével a foglalkoztatási lehetőségek bővítésének elősegítése (értékteremtő közmunka). ▪ A helyi KKV támogatás lehetősége az önkormányzati Európai Uniós források segítségével. ▪ Elterjednek az alternatív mezőgazdasági tevékenységek. ▪ A gazdasági együttműködések (integrátor szervezetek, új típusú szövetkezetek) szerepe felértékelődik. ▪ Önfoglalkoztatás, önfenntartás ösztönzése, szociális szövetkezetek támogatása. ▪ Magas hozzáadott értéket képviselő vállalkozások megtelepülésének támogatása. ▪ Geotermikus energia, termálvíz hasznosítás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Turisztikai fejlesztések (természeti és kulturális vonzerők összekapcsolása) elmaradása. ▪ A külső makrogazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági klíma akadályozó feltételek. ▪ Vármegyebeli erős versenytársak jelenléte csökkentik a város iránti befektetői szándékok felerősödését. ▪ Az országos fejlesztési prioritások iránya – tudás, innováció-orientáltság – nem kedvező a városnak. ▪ A turisztikai tendenciák negatívan alakulnak. ▪ Az európai uniós források tekintetében élesedő verseny várható. ▪ A munkaerő alacsony képzettségi szintje miatt nem telepedik meg magas hozzáadott értékű ágazat. ▪ Az ipari területekre nem települnek be újabb vállalkozások. ▪ A szabad vállalkozási övezetek nem kapnak lényeges előnyöket biztosító lehetőségeket. ▪ A helyi vállalkozások nem tudnak külső forrást szerezni.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sikeres Városmarketing tevékenység; Kunhegyes vonzó célponttá válik a befektetők körében. ▪ Az – intézményfenntartóiból gazdaságfejlesztői és területfejlesztési szerepkörrel törvényi szabályozással felruházott – önkormányzat decentralizált 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzatok feladat- és hatásköre kedvezőtlenül alakulhat. ▪ Az önkormányzatok állami forrásai/ támogatásai csökkennek. ▪ Az önkormányzat állami költségvetésből történi finanszírozásának csökkenése miatt a

Lehetőség	Veszély
<p>gazdaságfejlesztés fontos helyi szereplőjévé válik.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Az értékteremtő közmunkaprogram folytatása, erősítése. ▪ Foglalkoztatási paktum. ▪ A területfejlesztési feladatok a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelő elvégzése. ▪ Az önkormányzati beavatkozások a magánérs beruházások számának növekedését eredményezhetik. ▪ Településrendezési szerződésekben rejlő lehetőségek kihasználása. 	<p>rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat a működésre kell fordítani.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunhegyes Város nem tudja teljes mértékben kiaknázni a járási központi szerepköréből adódó lehetőségeket.
Táj, környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kakat-ér teljes rekonstrukciója. ▪ Mezőgazdasági tájhasználat során a gazdasági szempontok (szántóföldek hozamának növelése) érdekében történő talajerő-utánpótlás és a kívánatos kemikális környezetterhelés csökkentése. ▪ Védő fasorok telepítése, vizuális konfliktusok csökkentése, megszüntetése a zöldfelületi rendszer bővítésével. ▪ Utcafásítás, zöldfelületi biodiverzitás növelése. ▪ Kertségek (kiskertek, gyümölcsösök) az Érpárt táji jellegzetesség megtartása (célszerű és hasznos fenntartása, újrahasznosítása, újratelepítése). ▪ A természetjáró turizmus élénkítése, szabadidős programok bővítése (Kakat-ér). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az turisztikai és rekreációs célokat szolgáló tevékenységek és a fészkelőhelyek, és élőhelyek zavartalanságának veszélye, konfliktusa. ▪ Mezőgazdasági művelésből, állattartásból adódó környezeti terhelés. ▪ Idegenhonos növényfajok inváziója, gyomfajok megjelenése, terjedése, valamint a legeltetés és a kaszálás hiánya miatt a legelők cserjésedése, erdősődése. ▪ A természeti erőforrások túlzott igénybevétele. ▪ A természeti-környezeti értékek (élővizek, növény- és vadállomány) károsodnak az ökológiai szemlélet hiányában. ▪ Környezetterhelő ipari létesítmények települnek be a városba. ▪ A kunhalmok megrongálása (elhordják az emberek). ▪ A pályázatokhoz szükséges önrész hiánya. ▪ Az időjárási viszonyok egyre szélsőséesebbé válnak. ▪ Helytelen földhasználat.
Zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A meglévő közparkok, közkertek korszerűsítése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A szükséges erdősítések, fásítások elmaradása. ▪ A közcélú zöldfelületi fejlesztések elmaradása forráshiány, vagy egyéb célra történő igénybevétel miatt.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kakat – csatorna rekonstrukciója. ▪ Alulhasznosított területek revitalizációja. ▪ Lakóterületfejlesztés. ▪ Felhagyott épületállomány felszámolása. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szlömösödési folyamatok. ▪ A közintézmények, műemlékek állapota működési forráshiány okán romlik ▪ A fejlesztési források önerő hiányában elérhetetlenek maradnak.
Elérhetőség, közlekedés	

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Lehetőség	Veszély
<ul style="list-style-type: none">▪ A 34-es út fejlesztése megvalósul.▪ A 34-es városi szakaszának gyalogos és kerékpáros barát kialakítása.▪ 3-4 számjegyű utak fejlesztései a tervek szerint megvalósulnak.▪ A vasútvonal, az állomások és a megállók állagromlásának megállítása.▪ A kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.	<ul style="list-style-type: none">▪ A további közlekedési fejlesztések elhúzódása miatt a település elérési mutatói nem javulnak.▪ Növekszik teher- és személygépkocsi-forgalom a betelepülő ipari vállalkozások hatására.

3.1.3. A településfejlesztés és - rendezés kapcsolata

A 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet rendelkezik a településfejlesztési és településrendezési eszközök tartalmáról és azok összefüggéseiről. A rendelet 3.§ szerint:

„(4) A koncepció és a településszerkezeti terv egymással tartalmi összhangban készül.

(5) A stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra.

(6) A helyi építési szabályzat a településszerkezeti tervvel összhangban – a tervezett változások időbeli ütemezésének figyelembevételével – készül.”

A település fejlesztés tartalmazza mindazon beavatkozási pontokat, elképzeléseket, melyek a település közép- és hosszútávú tervezett elképzeléseinek eredménye. A fejlesztés elképzelhetetlen rendezés nélkül. A fejlesztéssel kijelölt területek településszerkezetbe illesztése, a beépítés paramétereinek, feltételeinek meghatározása a rendezés, amelyek közvetlen és állandó kapcsolatban vannak. A fejlesztés és rendezés kapcsolata nem egyirányú, hanem oda-vissza irányú folyamat, ahol a fejlesztésnél elképzelt fejlesztések rendezési megvalósítása sokszor a környezetet is megváltoztatja, melynek rendezése viszont a fejlesztési elképzelés nélkül megvalósíthatatlan.

Kunhegyes város jóváhagyott településfejlesztési koncepciójában szereplő fejlesztési elhatározások, melyek indokolják a településszerkezeti tervben az egyes területfelhasználások módosítását:

Változó besorolású (új beépítésre szánt) területek:

- **gazdasági erdőterületből, ipari gazdasági terület**
a belterületen lévő fejlesztésként kijelölt terület, mely a jelenlegi területhasználatnak megfelelő
- **vízgazdálkodási területből, különleges beépítésre szánt vízmű terület**
jogszabály változás miatt a vízmű területek különleges besorolást kapnak, mely a jelenlegi területhasználatnak megfelelő

Változó besorolású (beépítésre nem szánt) területek:

- **kijelölt hétvégiházás üdülőterület visszaminősítése általános mezőgazdasági területre**
a jelenleg hatályos településszerkezeti tervben kijelölt fejlesztés, mely nem valósult meg és ezen fejlesztés realitását veszítette, így a jelenlegi területhasználatnak megfelelően módosul a terület besorolása
- **kijelölt hétvégiházás üdülőterület visszaminősítése kertés mezőgazdasági területre**
a jelenleg hatályos településszerkezeti tervben kijelölt fejlesztés, mely nem valósult meg és ezen fejlesztés realitását veszítette, így a jelenlegi területhasználatnak megfelelően módosul a terület besorolása
- **kijelölt kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület visszaminősítése általános mezőgazdasági területre**
a jelenleg hatályos településszerkezeti tervben kijelölt fejlesztés, mely nem valósult meg és ezen fejlesztés realitását veszítette, így a jelenlegi területhasználatnak megfelelően módosul a terület besorolása

Változó besorolású (kategóriájukon belül átminősülő) területek:

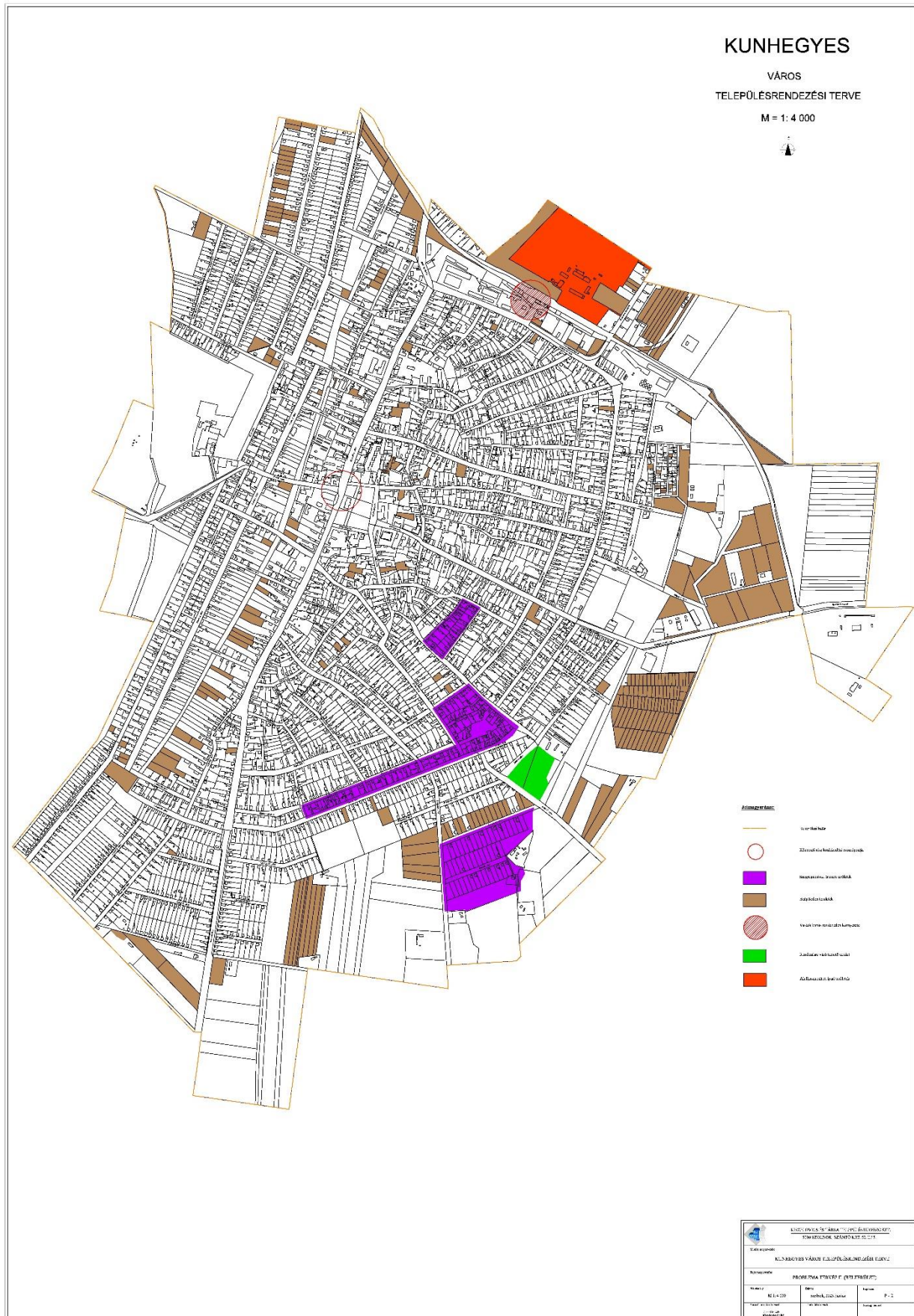
- **különleges, beépítésre nem szánt temető területből, különleges, beépítésre nem szánt, kegyeleti park terület**
a lezárt temető a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolást kap
- **zöldterületből, zöldterület, közpark terület**
jogszabály változás miatt a zöldterületek differenciálása történik a területhasználatnak megfelelően
- **gazdasági erdőterületből, különleges, beépítésre nem szánt, szabadidős célú terület**
a jelenlegi területhasználat és a későbbi fejlesztési szándéknak megfelelő területhasználat kijelölés
- **kertvárosias lakóterületből, különleges, beépítésre szánt szociális otthon terület**
a településfejlesztési koncepcióban szereplő fejlesztés, mely a szociális otthon fejlesztését szolgálja
- **kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területből, különleges, beépítésre szánt egyházi központ terület**
a településfejlesztési koncepcióban szereplő fejlesztési szándéknak megfelelő területfelhasználási változás
- **Különleges, beépítésre szánt lovarda területből, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület**
a településfejlesztési koncepcióban szereplő fejlesztési szándéknak megfelelő területfelhasználási változás
- **Különleges, beépítésre szánt lovarda területből, falusias lakóterület**
- **a településfejlesztési koncepcióban szereplő fejlesztési szándéknak megfelelő területfelhasználási változás**
- **Védelmi célú erdőterületből, különleges, beépítésre nem szánt lezárt hulladéklerakó terület**
a településfejlesztési koncepcióban hosszútávú célként különleges beépítésre nem szánt megújuló energiahasznosítási terület szerepel, azonban a 30 éves utógondozási szakasz miatt a településszerkezeti terv lezárt hulladéklerakót jelöl ki. A korábbi fejlesztési szándék, a véderdő telepítés ugyancsak a lezárást követő monitoring szakasz miatt nem kivitelezhető.
- **Mezőgazdasági halastó területből, vízgazdálkodási halastó terület**
jogszabály változás miatt és a magasabbrendű tervekben való területhasználat miatt a halastavak vízgazdálkodási terület besorolásba kerülnek.
- **Különleges beépítésre szánt állattartó területből, különleges beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület**
jogszabály változás miatt a különleges beépítésre szánt állattartó telepek, különleges beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület besorolást kapnak, mely a jelenlegi területhasználatnak megfelelő
- **Töltés területből, vízgazdálkodási terület**
jogszabály megfelelőség miatt a töltés területek vízgazdálkodási területfelhasználásba kerülnek

3.2. PROBLÉMA ÉS ÉRTÉKTÉRKÉP

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Problématérkép – belterület vonatkozásában

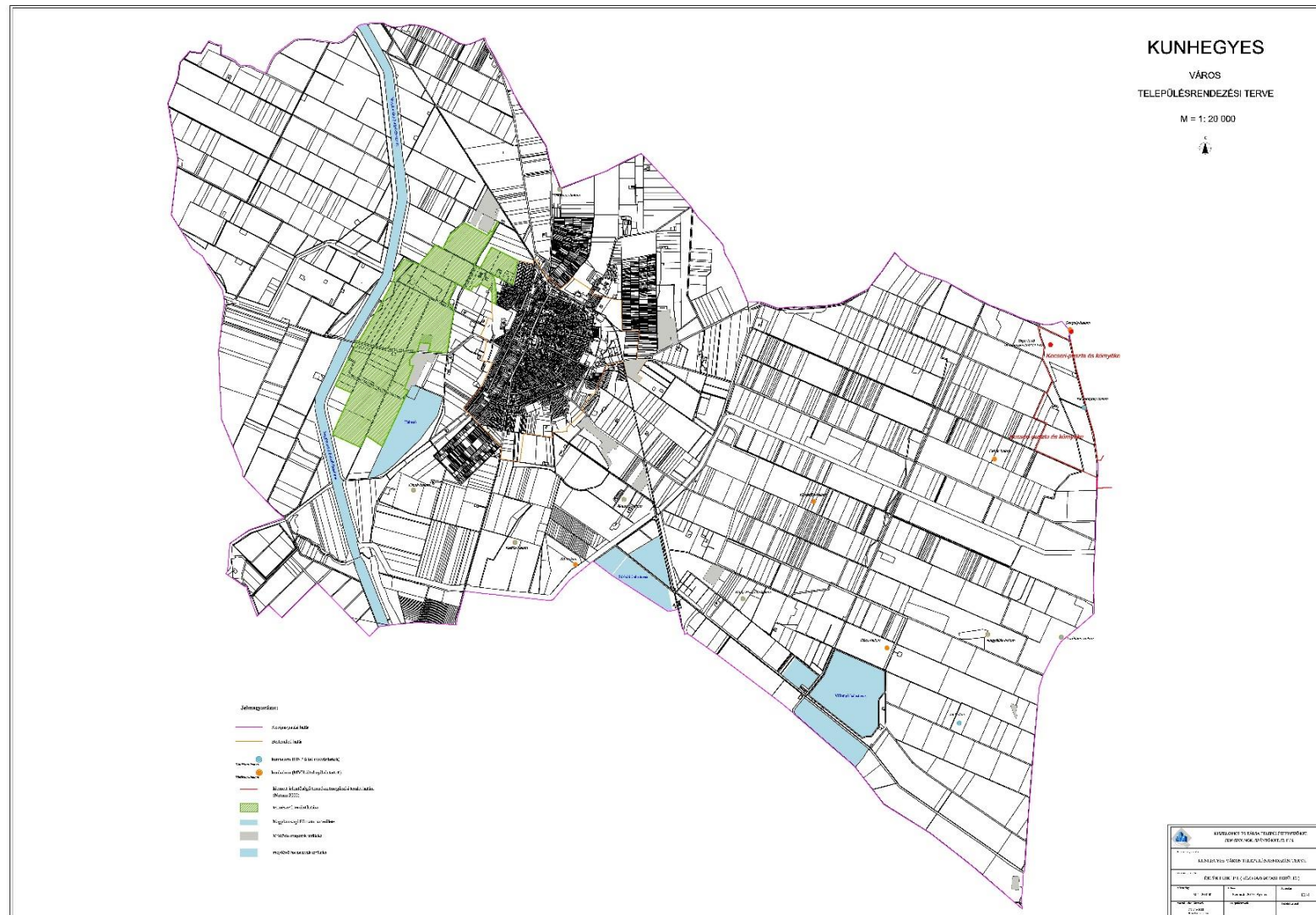
71. térkép: Problématérkép (belterület) – Aktualizált (2023.)

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Értéktérkép – teljes közigazgatási terület vonatkozásában

73. térkép: Értéktérkép (teljes közigazgatási terület)

Forrás: saját szerkesztés

3.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRESZEK

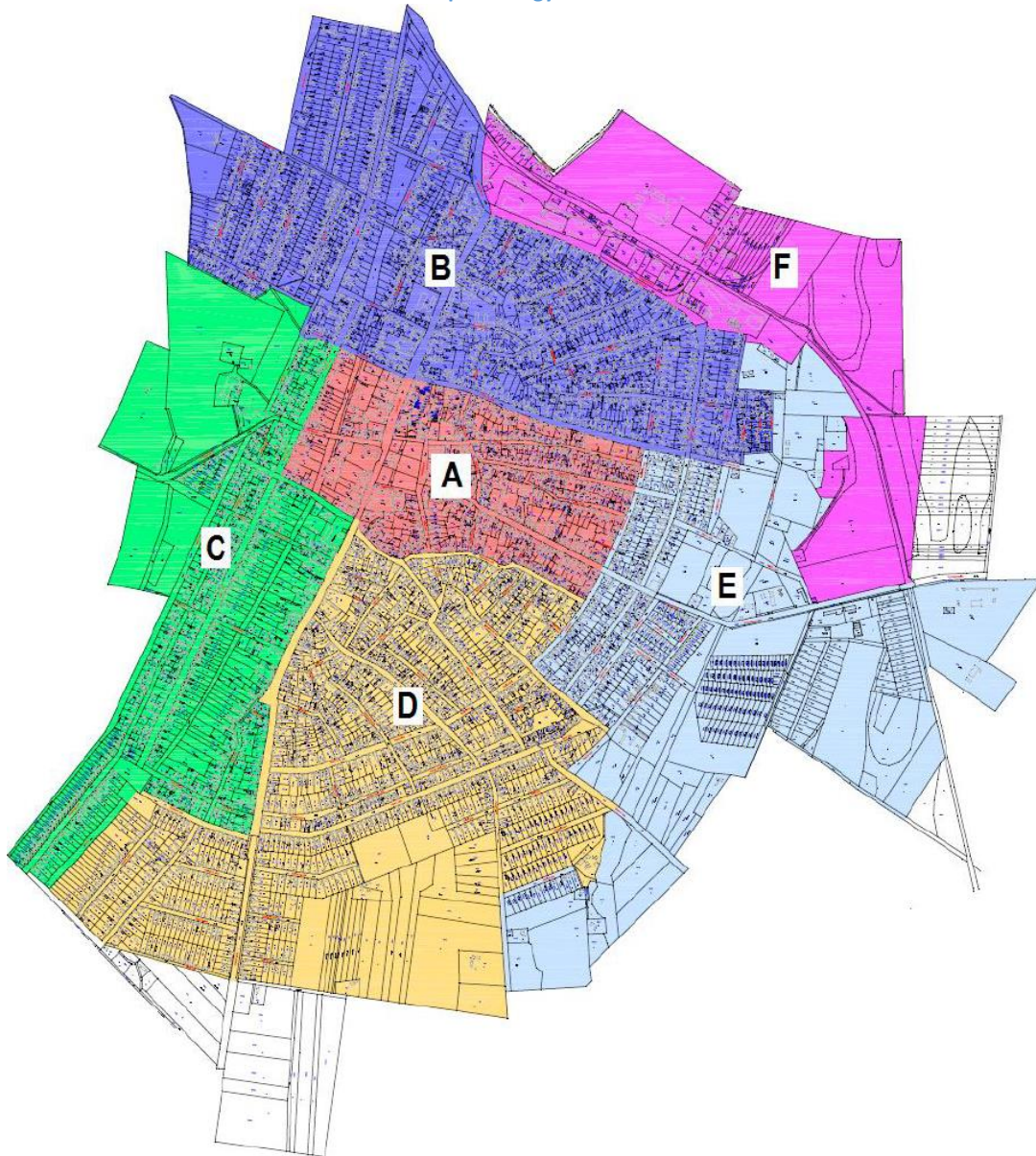
3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2018. évben került felülvizsgálatra, melyet Kunhegyes Város Önkormányzata is elfogadott. A hatályos ITS hat városrészre tagolta a települést, melyet jelen Megalapozó vizsgálat – a stratégiai dokumentumok közötti összhang megteremtése érdekében – változtatás nélkül alkalmaz.

A kijelölt városrészek az alábbiak:

- A: Belváros,
- B: Városias lakóövezet
- C: Agrár városrész
- D: Falusias öv,
- E: Turisztikai öv.
- F: Ipari övezet.

74. térkép: Kunhegyes városrészei

Forrás: Kunhegyes Város ITS

A: Belváros

Lehatárolása:

Arany J. u. – Mirhó köz – Dózsa Gy. u. – Beloiannisz u. – Árpád krt. – Wesselényi u. – Zádor u. – Berzsényi D. u. – Arany J. u.

A Belváros Kunhegyes legrégebbi, legrepresentatívabb és legfejlettebb városrésze, a város közigazgatási, kereskedelmi, pénzügyi, kulturális és egészségügyi központja. A városközpont a történeti településmagra épül, az utcahálózata sugaras szerkezetben alakult, az utak menti szabályos struktúrájú beépítéssel, a tömbbelsőben összefüggő kertségekkel. A településszerkezetre a központi részen a halmazos szerkezet jellemző, a kisméretű szabálytalan telkekkel, a szűk utcákkal. A városközpontban helyenként zárt sorú beépítés mutatkozik, itt jellemző a többszintes, városias épületek megjelenése.

A Belváros területe 54,4 hektár, a város belterületének 8%-a. Ezen a területen él a lakosság 11,6%-a lakásállomány 13,9%-ában. A népesség ezen a területen a leginkább előregedett, Kunhegyesen az öregedési index 166, a Belvárosban viszont 100 gyerekkorúra 244 idős korú lakos jut. Ebből következően ez a leggyorsabban fogyó településrész, 10 év alatt a lakosainak több mint ötödét elveszítette. A népességen belül a felsőfokú végzettségűek aránya az országos szintnek megfelelő, több mint duplája a kunhegyesi átlagnak.

57. táblázat: "A" Belváros főbb mutatói

"A" Belváros						
Mutató	Kunhegyes összesen			Belváros (A városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
Lakónépesség száma (fő)	8520	7704	90,4	1161	893	76,9
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	18,9	14,7	77,8	17,1	12,9	75,4
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya (%)	59,3	60,7	102,4	58,4	55,9	95,7
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya (%)	21,8	24,5	112,4	24,5	31,2	127,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	36,3	22,5	62	26,6	12,8	48,1
Felsőfokú végzettségűek a 25-X éves népességben (%)	6,3	9,1	144,4	15,5	19,7	127,1
Lakásállomány (db)	3422	3352	98	485	467	96,3
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	39,1	22,7	58,1	25,2	10,9	43,3
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	56,5	46,6	82,5	51,9	37,5	72,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (%)	28,3	14,8	52,3	21,7	9,2	42,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül (%)	39,9	49,8	124,8	44,5	57,1	128,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	53,4	46,4	86,9	48,5	45,5	93,8
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)		50,2			31,8	
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül (%)		57,6			57,4	
Munkanélküliségi ráta (%)		20,1			13,2	
Tartós munkanélüliek aránya (%)		8,5			6,1	
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)		20			9	
Egyszobás lakások aránya (%)		6,6			4,2	

Forrás: KSH (2001. és 2011. évi népszámlálási adatok)

B: Városias lakóöv

Lehatárolás:

Vadász u. – Bihari u. – Dózsa Gy. u. – Mirhó köz – Kisért u. – Kisfaludy u. – Bajcsi Zs. u. – Tiszaroffi út – Szivárvány u. – Nagykakat u. – Abádszalóki u. – Széchenyi u. – Gyepszél u. – Vadász u.

Városias lakóöv központhoz közel eső lakóterületeinek képe még idézi a mezővárosi karakter elemeit, kertvárosias beépítéssel, de kisebb méretű telekstruktúrával. Előfordulnak a magasabb építésű ingatlanok is, ugyanakkor lazább telekstruktúrájú, nagyobb méretű telkek kisebb arányú beépítéssel is előfordulnak, ami inkább a falusias területre jellemző.

A területet észak-déli irányban a Holt Kakat-ér kettészeli. A Kakat-ér rehabilitációja a város egész területén rekreációs, turisztikai célú fejlesztés egyik célterülete, amelynek kialakítása jelentősen megemelné a terület értékét is.

A Városias öv területe 132,2 hektár, Kunhegyes belterületének 19,5%-a tartozik a városrészhez. A népszámlálás szerint 2011-ben a városrészben 2.318 fő lakott, ezzel második legnépesebb, de a legsűrűbben lakott területe a városnak. A lakók száma az előző népszámlálás óta 286 fővel csökkent. A városrész részesedése a népességből és a lakásállományból megegyezik. A lakosság korösszetételében a gyermekkorúak aránya alacsonyabb a városi átlagnál. A 14 évesnél fiatalabb népesség aránya 2001-ben még 19,2% volt, magasabb, mint a városi átlag, ami egy évtized alatt 13,3%-ra csökkent, és ez már alacsonyabb, mint a városi átlag. A gyermek utánpótlás a városrészben erősen csökkenő.

58. táblázat: "B" Városias Lakóöv főbb adatai

"B" Városias Lakóöv						
Mutató	Kunhegyes összesen			Városias Lakóöv (B városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
Lakónépesség száma (fő)	8520	7704	90,4	2604	2318	89
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	18,9	14,7	77,8	19,2	13,3	69,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya (%)	59,3	60,7	102,4	59,5	61,7	103,7
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya (%)	21,8	24,5	112,4	21,3	25	117,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	36,3	22,5	62	32,5	20,3	62,5
Felsőfokú végzettségűek a 25-X éves népességben (%)	6,3	9,1	144,4	6,6	9,9	150
Lakásállomány (db)	3422	3352	98	1048	1023	97,6
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	39,1	22,7	58,1	41,2	21,1	51,2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	56,5	46,6	82,5	55,6	44,8	80,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (%)	28,3	14,8	52,3	26,6	12,2	45,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül (%)	39,9	49,8	124,8	40,4	52	128,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	53,4	46,4	86,9	53,5	44,9	83,9
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)		50,2			52	
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül (%)		57,6			55,9	
Munkanélküliségi ráta (%)		20,1			19,1	
Tartós munkanélüliek aránya (%)		8,5			7,1	

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

"B" Városias Lakóöv						
Mutató	Kunhegyes összesen			Városias Lakóöv (B városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)		20			17,6	
Egyszobás lakások aránya (%)		6,6			6,2	

Forrás: KSH (2001. és 2011. évi népszámlálási adatok)

C: Agrár városrész

Lehatárolása:

Arany J. u. – Berzsényi D. u. – Kossuth u. – Tompa M. u. – Csokonay u. – Feketehegy u. – Szegefű u. – Kazinczy u. – Tiszagyendai út – Kisér u. – Mirhó köz – Arany J. u.

Az Agrár városrész 103,4 hektár, Kunhegyes belterületének 15,4%-a. Csak a Belváros és az Ipari övezet kisebb területű. A városrész elnevezése magyarázatra szorul, hiszen a városkép jelentősen nem tér el a Falusias városrésztől vagy a Turisztikai övétől. A városrész Kunhegyes nyugati részén terül el, észak-déli irányban végighalad a területén a Holt Kakat-ér. Nagy telkes, nagy kertes beépítés a jellemző, a városrész déli részén kisebb telkek találhatók. A városrészben agrár- és élelmiszeripari tevékenységi területek találhatók a város szélén. A városrészhez tartozik egy vásártér, a Tiszagyendai úton működik a malom, a Nagykun-Hús Kft telephelye szomszédságában, továbbá a városban termelt tejet a településrészen található tejházban gyűjtik. A belterületől nem messze alulhasznosított állattartó telepek találhatók.

A városrész az agrárgazdasági tevékenységek mellett intézményi funkciót is ellát a főút mellett a Kossuth utcán lévő óvoda, a Családsegítő Központ és Gyermejkölési Szolgálat, a Vízügyi igazgatóság, a bezárás előtt álló Szakiskola, a városrész területén található orvosi rendelő és a Tiszagyendai út mellett mindkét oldalt temető található.

59. táblázat: "C" Agrár városrész főbb adatai

"C" Agrár városrész						
Mutató	Kunhegyes összesen			Agrár városrész (C városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
Lakónépesség száma (fő)	8520	7704	90,4	1152	1011	87,8
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	18,9	14,7	77,8	19,1	15,3	80,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya (%)	59,3	60,7	102,4	61,7	62,2	100,8
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya (%)	21,8	24,5	112,4	19,2	22,5	117,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	36,3	22,5	62	35,4	21,8	61,6
Felsőfokú végzettségűek a 25-X éves népességben (%)	6,3	9,1	144,4	6,2	9,4	151,6
Lakásállomány (db)	3422	3352	98	448	411	91,7
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	39,1	22,7	58,1	37,3	20	53,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	56,5	46,6	82,5	54,9	46,6	84,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (%)	28,3	14,8	52,3	26	13,8	53,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül (%)	39,9	49,8	124,8	41,7	49,6	118,9

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

"C" Agrár városrész						
Mutató	Kunhegyes összesen			Agrár városrész (C városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	53,4	46,4	86,9	50,1	45,7	91,2
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)		50,2			52,6	
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül (%)		57,6			56,3	
Munkanélküliségi ráta (%)		20,1			21,3	
Tartós munkanélüliek aránya (%)		8,5			8,6	
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)		20			18,8	
Egyszobás lakások aránya (%)		6,6			6,1	

Forrás: KSH (2001. és 2011. évi népszámlálási adatok)

D: Falusias lakóöv

Lehatárolás:

József A. u. – Tompa M. u. – Kossuth u. – Zádor u. – Wesselényi u. – Árpád krt. – Kolbásszék u. – Dankó u. – Bródi S. u. – Margaréta u. – Kamilla u. – Purgány u. – Füleki u. – József A. u.

A D városrész sajátossága a nagytelkes, alacsony beépítettséggel jellemezhető falusias városkép, a területe 165,1 hektár, amely Kunhegyes belterületének közel negyede. A legnépesebb városrész, településre jellemző 9,6%-os fogyással szemben csak 5,5%-kal csökkent a népessége. A gyermekkorúak aránya 16,2%, az időseké 22,9%.

A viszonylag kedvező demográfiai folyamatok mellé alacsony iskolázottság járul. A legfeljebb az általános iskolát befejezők aránya 26,9%, a szakképzetlenség aránya 18,5%, mindkét mutató a legmagasabb a városban, míg a felsőfokú végzettségűek aránya mindössze 5,3%, ami a város belterületén messze a legalacsonyabb érték.

A népesség gazdasági aktivitása alacsonyabb, a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, a munkanélküliségi ráta magasabb, mint a városi átlag, bár nincs olyan magas, mint a Turisztikai övben. A lakhatás körülményei is rosszabbak, mint Kunhegyesen általában, különösen a félkomfortos, komfort nélküli és szükséglakások aránya magas.

A városrész területén 2001-ben 5 kisebb tömb számított szegregátumnak. A 2011-es népszámlálási adatok alapján lehatárolt 3 szegregátum és a 4. veszélyeztetett terület érinti a városrészt. Az 1. számú szegregátum kisebb része, a 2. és 3. számú szegregátum teljes területe a városrészben található.

60. táblázat: "D" Falusias lakóöv főbb adatai

"D" Falusias lakóöv						
Mutató	Kunhegyes összesen			Falusias lakóöv (D városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
Lakónépesség száma (fő)	8520	7704	90,4	2725	2574	94,5
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	18,9	14,7	77,8	19,5	16,2	83,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya (%)	59,3	60,7	102,4	58,9	60,8	103,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya (%)	21,8	24,5	112,4	21,6	22,9	106
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	36,3	22,5	62	42,9	26,9	62,7
Felsőfokú végzettségűek a 25-X éves népességben (%)	6,3	9,1	144,4	2,6	5,3	203,8
Lakásállomány (db)	3422	3352	98	1076	1038	96,5
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	39,1	22,7	58,1	40,3	25,8	64

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

"D" Falusias lakóöv						
Mutató	Kunhegyes összesen			Falusias lakóöv (D városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	56,5	46,6	82,5	59,8	49,8	83,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (%)	28,3	14,8	52,3	32,9	18,5	56,2
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)	39,9	49,8	124,8	37,1	46,4	125,1
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	53,4	46,4	86,9	56,8	48,1	84,7
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)		50,2			53,4	
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül (%)		57,6			59,3	
Munkanélküliségi ráta (%)		20,1			22,3	
Tartós munkanélüliek aránya (%)		8,5			10,0	
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)		20			24,6	
Egyszobás lakások aránya (%)		6,6			7	

Forrás: KSH (2001. és 2011. évi népszámlálási adatok)

E: Turisztikai öv

Lehatárolás:

Purgány u. – Kamilla u. – 1501 HRSZ – Bródi S. u. – Malom u. – Kolbásszék u. – Árpád krt. – Beloiannisz u. – Dózsa Gy. u. – Bihari u. – Május 1. u. – Kunmadarasi út – Vásártér u. – Kononcsenkó u. – Malom u. – Bródi S. u. – Margaréta u. – Kamilla u. – Purgány u.

Kunhegyes meggyengült gazdaságának lehetőségként létező üzletág a turizmus. A strandfürdő és a gyógyvízzé minősített termálvíz hasznosítására, valamint a Tisza-tavi turizmus várható fejlődésének kiaknázására felkészülés keretében a településszerkezeti terv két területen is lehetővé tette üdülőterület kialakítását.

A Turisztikai öv 143,3 hektáros területén 681 fő lakott 2011-ben, 54 fővel többen, mint 2001-ben. A városrészben a lakások száma is növekedett 13 darabbal, ami a többi városrészben nem jellemző.

A városrészt két szegregált terület érinti, az 1. számú szegregátum és a vele szomszédos veszélyeztetett terület nagyobb része esik a Turisztikai öv területére, a 2. számú szegregátum a településrész határán fekszik.

A Turisztikai övben keveredik a lakó, intézményi, ipari és turisztikai területhasználat.

A turisztika fejlődését visszafoghatja, hogy a városrészben a turisztikai attrakciók, falusi szálláshelyek, látnivalók szomszédságában leromlott, szegregálódó területek találhatók. Érdemes figyelmet fordítani e területek fejlesztésére és a lehetséges vizuális konfliktusok megelőzésére.

A turisztikai fejlesztéseket illetően számos elképzelés látott napvilágot, de még nem fogalmazódott meg egységes szerkezetbe foglalt programként.

61. táblázat: "E" Turisztikai öv főbb adatai

"E" Turisztikai öv						
Mutató	Kunhegyes összesen			Turisztikai öv (E városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
Belterület					143,3	21,1

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

"E" Turisztikai öv						
Mutató	Kunhegyes összesen			Turisztikai öv (E városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
Lakónépesség száma (fő)	8520	7704	90,4	627	681	108,6
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	18,9	14,7	77,8	17,7	17,5	98,9
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya (%)	59,3	60,7	102,4	58,1	59,6	102,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya (%)	21,8	24,5	112,4	24,2	22,9	94,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	36,3	22,5	62	37,9	24,4	64,4
Felsőfokú végzettségűek a 25-X éves népességben (%)	6,3	9,1	144,4	4,2	6,3	150
Lakásállomány (db)	3422	3352	98	258	271	105
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	39,1	22,7	58,1	37,2	20,3	54,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	56,5	46,6	82,5	52,5	52,2	99,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (%)	28,3	14,8	52,3	26,7	17,2	64,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül (%)	39,9	49,8	124,8	42,1	46	109,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	53,4	46,4	86,9	49,6	47,5	95,8
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)		50,2			56,2	
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül (%)		57,6			61,2	
Munkanélküliségi ráta (%)		20,1			23,1	
Tartós munkanélüliek aránya (%)		8,5			9,8	
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)		20			18,3	
Egyszobás lakások aránya (%)		6,6			8,9	

Forrás: KSH (2001. és 2011. évi népszámlálási adatok)

F: Ipari övezet

Lehatárolás:

Kunmadarasi u. – 2580HRSZ (vasút) – Tizsaszentimrei u. – Széchenyi u. – Abádszalóki u. – Besenyő u.

Az Ipari övezet területe 78,3 hektár, Kunhegyes belterületének 11,6%-át teszi ki. Az övezetben sűrűsödik a város gazdasági tevékenységének jelentős része, a lakófunkció elenyésző. Az Ipari övezet lakosainak száma 96 fő, a Besenyő utca, az Ipartelepen a Tizsaszentimrei utca és a Széchenyi utca lakott a területen belül.

Az ipari övezet lakói között lényegesen kevesebb a gyermekkorú, mint a város lakosságában, sem a szakképzetlen, sem a felsőfokú végzettségűek aránya nincs olyan magas, mint a városban. Az itt élők között magas a foglalkoztatottak aránya, ezért kevesebb a foglalkoztatott nélküli háztartás, alacsonyabb a munkanélküliségi ráta, de a tartósan munka nélkül lévők aránya magasabb, mint a városi átlag. A lakásállományon belül a félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakások aránya valamivel kevesebb, mint az átlag, az egyszobás lakások aránya mindössze 2,6%.

Kunhegyes gazdasági kapacitásainak túlnyomó többsége ezen a területen található.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

62. táblázat: "F" Ipari öv főbb adatai

"F" Ipari öv						
Mutató	Kunhegyes összesen			Ipari öv (F városrész)		
	2001	2011	Változás (%)	2001	2011	Változás (%)
Lakónépesség száma (fő)	8520	7704	90,4	91	96	105,5
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	18,9	14,7	77,8	17,6	10,4	59,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya (%)	59,3	60,7	102,4	55	64,6	117,5
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya (%)	21,8	24,5	112,4	27,5	25	90,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	36,3	22,5	62	24	19,4	80,8
Felsőfokú végzettségűek a 25-X éves népességben (%)	6,3	9,1	144,4	10,6	8,1	76,4
Lakásállomány (db)	3422	3352	98	39	40	102,6
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	39,1	22,7	58,1	59	20	33,9
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	56,5	46,6	82,5	52	37,1	71,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (%)	28,3	14,8	52,3	14	9,7	69,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)	39,9	49,8	124,8	49,6	47,5	95,8
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	53,4	46,4	86,9	55,6	46,3	83,3
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)		50,2			46,2	
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül (%)		57,6			51	
Munkanélküliségi ráta (%)		20,1			17	
Tartós munkanélküliek aránya (%)		8,5			10,6	
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)		20			18,9	
Egyszobás lakások aránya (%)		6,6			2,7	

Forrás: KSH (2001. és 2011. évi népszámlálási adatok)

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 10. melléklete meghatározza a település szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeinek lehatárolásához és térképi ábrázolásához szükséges adatokat. A területek lehatárolása a szegregációs mutató alapján történik, ez pedig a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül. A mutató úgy kerül kiszámításra, hogy a település területén belül olyan területileg egybefüggő tömbök kerülnek kiválasztásra, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek. A tömb népszámlálási célra létrehozott, általában közterületek és/vagy természetes és mesterséges tereptárgyak (pl. vasútvonal, vízfolyás partja stb.), valamint rácshálós térinformatikai megoldás eredményeképpen kialakított, településen belüli kisterületi egység.

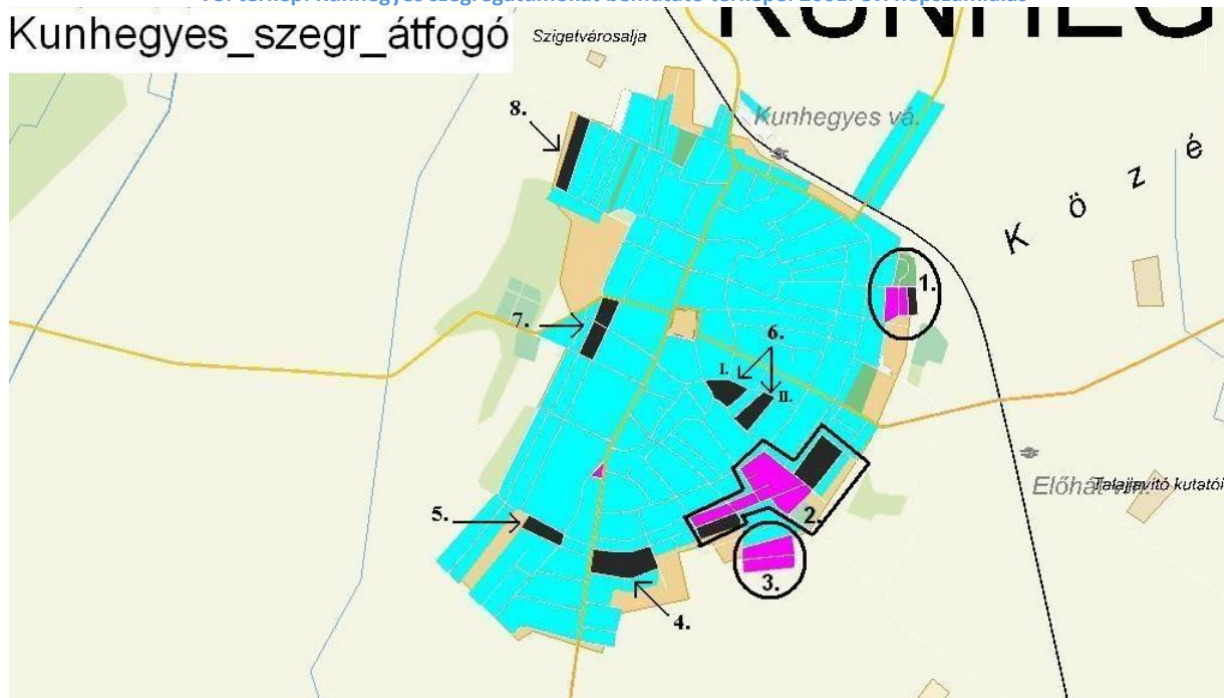
A szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek a Központi Statisztikai Hivatal 2011. évi népszámlálási adatai alapján kerültek meghatározásra. Azon tömböket tekintjük veszélyeztetett területeknek, illetve szegregátumoknak, ahol a szegregációs mutató aránya meghaladja a 30, illetve a 35 százalékot.

Meghatározásra került a kormányrendeletben továbbá az is, hogy a 200 főnél népesebb települések esetében szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

A 2011. évi népszámlálási adatok az Önkormányzat birtokában lévő adatbázisokból nyert adatok alapján kerültek aktualizálásra.

Azonban az adatsorok alapját képező szegregációs mutatók avultnak tekinthetők, hiszen a 2011. évi népszámlálási adatokon alapulnak.

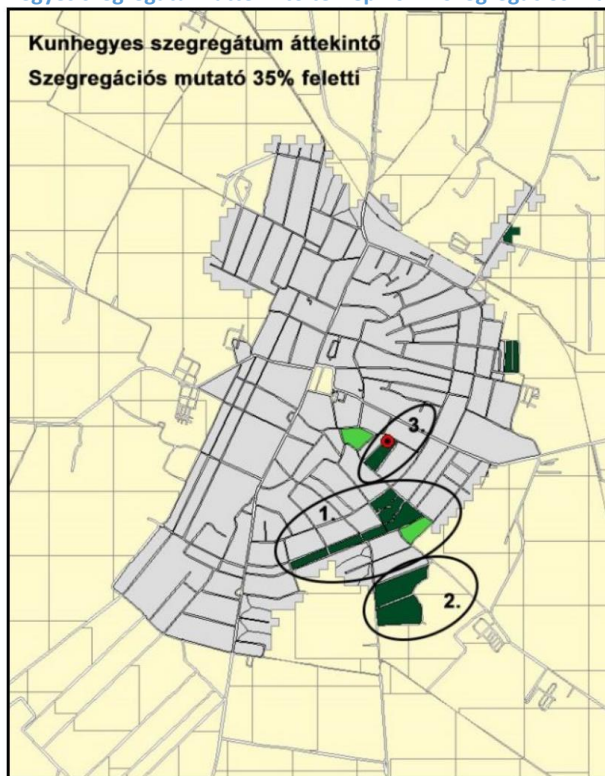
75. térkép: Kunhegyes szegregátumokat bemutató térképe. 2001. évi népszámlálás

Forrás: KSH (2011. évi népszámlálási adatok)

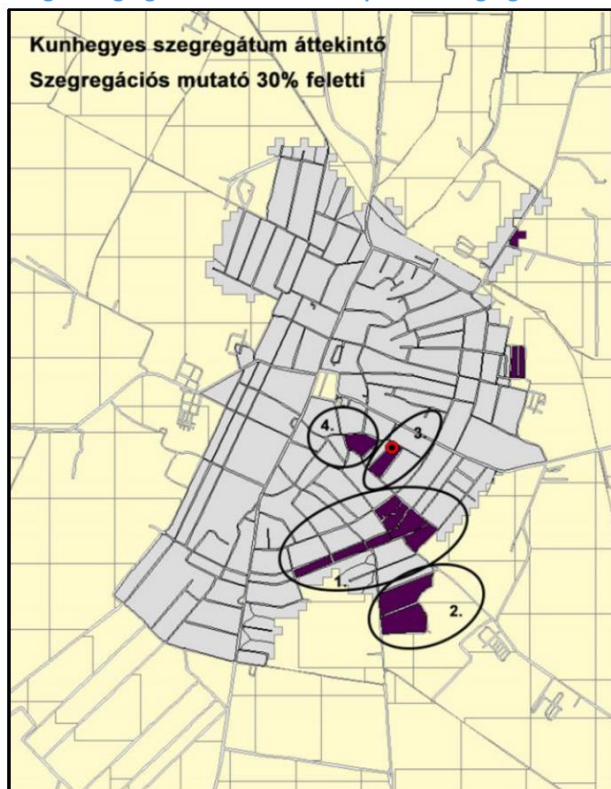
Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

76. térkép: Kunhegyes szegregátum áttekintő térkép 2011. Szegregációs mutató 35% feletti

Forrás: KSH (2011. évi népszámlálási adatok)

77. térkép: Kunhegyes szegregátum áttekintő térkép 2011. Szegregációs mutató 30% feletti

Forrás: KSH (2011. évi népszámlálási adatok)

1. számú szegregátum

A KSH a D falusias és E turisztikai övezet határán található, Kuthen vezér utca - Zádor utca - Árpád körút - Kolbász Szék utca - Dankó Pista utca - Pósa Lajos utca által határolt tömböt szegregátumként határolta le. Itt található utcák: Kuthen vezér utca - Zádor utca - Árpád körút – Kolbászszek utca - Malom utca - Bródi Sándor utca - Pósa Lajos utca. A területen élők száma 195 fő, a szegregációs mutató: 43%. A szegregátumok közül itt a második legmagasabb a 0-14 évesek aránya, 17,4% (városi arány 14,7%). A 60 év feletti aránya 16,9 % (városi arány 24,5 %). Az aktív korúak több mint 64,1%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások több mint 55%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs. Felsőfokú végzettséggel senki nem rendelkezik az itt lakók közül.

78. térkép: Az 1. számú szegregátum 2011.

Forrás: KSH (2011. évi népszámlálási adatok)

Kunhegyes Város Önkormányzata a szegregátumok helyzetét folyamatosan monitorozza, a lentebb található táblázat az adott szegregátum önkormányzati adatgyűjtésen alapuló főbb adatsorát tartalmazza.

63. táblázat: 1. szegregátummal kapcsolatos önkormányzati adatgyűjtés (2015.)

Az 1. szegregátum főbb adatai	
A szegregátum, vagy veszélyeztetett terület neve	1. szegregátum
Szegregátumban, vagy veszélyeztetett területen található utcák	szegregátum Kuthen vezér utca - Zádor utca - Árpád körút – Kolbászszek utca - Malom utca - Bródi Sándor utca - Pósa Lajos utca
Lakónépesség száma 2015. 01.01. bejelentett, ideiglenes, nem bejelentett	Kuthen vezér utca: 130 Zádor utca: 33 fő Árpád krt. 21 fő Kolbászszek utca 76 fő Malom utca Bródy Sándor utca 6 fő Pósa Lajos utca 129 fő

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Az 1. szegregátum főbb adatai	
Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	52
Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma	65
Rendszeres szociális segélyben részesülők száma	42 (FHT 40 + RSZS 2)
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	70
2010. január 1. óta elrendelt bontások száma a területen	0
2010. január 1. óta megadott építési engedélyek száma a területen	0
Közterületek neve a területen, ahol nincs vezetékes vízhálózat	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs szennyvízhálózat	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs pormentes út	Pósa L. u. 66-116 –ig. Dankó-teljes Bródi - teljes
Közterületek neve a területen, ahol nincs közvilágítás	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs háztartási hulladékszállítás	-
Közüzemi vízszolgáltatásokról díjhátralék miatt lekapcsolt ingatlanok száma a területen (vízművek adata)	1
Áramszolgáltató által, díjhátralék miatt, lekapcsolt ingatlanok száma a területen (áramszolgáltató adata)	Nincs adat
Adósságkezelési szolgáltatásban részesülő családok száma a településen (amennyiben releváns)	-
A területen található nem lakófunkciójú épületek	-
A területen található önkormányzati bérlakások száma	Nincs
Egészségre ártalmas tényezők (fehérjefeldolgozó, árvíz- és belvízveszélyes terület, - legális vagy illegális – szeméttelép) a terület határától számított 500 méteren belül	-
A területről jellemzően igénybe vett óvodai intézmény neve és az érintett feladat-ellátási hely címe	Kunhegyes Város Óvodai Intézménye Zádor úti Óvoda Zádor u. 8/a
A területről jellemzően igénybevett általános iskola	Klebersberg Intézményfenntartó Központ Kunhegyesi Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Szakiskola

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Az 1. szegregátum főbb adatai	
neve és az érintett feladatellátási hely címe	Dózsa György út 38. Kossuth Úti Általános Iskola és Szakiskolai Tagintézmény Kossuth u. 43.
2010. 01.01. óta végrehajtott infrastrukturális és humán fejlesztések, amelyek érintették a területet és/vagy az itt lakókat (önkormányzati kezdeményezésre saját erőből, pályázati forrásból, piaci szereplő, vagy civil szervezet által végzett beavatkozások) – csak felsorolás szükséges	<ul style="list-style-type: none"> - ÉAOP-4.1.1/2F-2f-2009-0049 azonosító jelű Kunhegyesi Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Szakiskola és Óvoda mikrotérsgégi társulás új tornatermének építése, feladat-ellátási helyeinek felújítása, bővítése” - TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0278 Kompetencia alapú oktatás bevezetésének modellje a többcélú közoktatási intézményben a tanulók iskolai sikerességének javítása érdekében - TIOP-1.1.1-09/1-2010-0046 A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése Kunhegyesen - KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0076 azonosító számú „Abádszalók – Kunhegyes közös szennyvízelvezetési és tisztítási projekt” - ÉAOP-5.1.2/D3-09-2f-2010-0001Vásárhelyi Terv továbbfejlesztéséhez kapcsolódó bel- és csapadékvíz rendezés JNSZ Megyében TÁMOP-3.1.11-12/2-2012-0030 számú „Óvodafejlesztés Kunhegyes Város Óvodai Intézményében
közlekedési – tömegközlekedési lehetőségek a szegregátumok és a városszövet között. szolgáltatások elérhetősége közlekedési eszközökkel (Eü, szoc, szolgáltatásokl oktatási-nevelési intézmények, hivatalok elérhetősége.	-
A terület problémáinak kezelésében jelenleg részt vevő intézmények, civil szervezetek, egyházak, nemzetiségi önkormányzat stb. felsorolása, illetve szerepvállalásuk jellege	Önkormányzat Kunhegyesi Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A 2. számú szegregátum

A KSH a Purgány utca - névtelen utca - Margaréta utca által határolt tömböt szegregátumnak minősítette. Az itt található utcák: Purgány utca - Kamilla utca - Margaréta utca. A szegregációs mutató: 36,6%. A területen élők száma 113 fő. A 0-14 évesek aránya 35,4%. A 60 év felettek aránya viszont 1,8%. Felsőfokú végzettséggel senki nem rendelkezik az itt lakók közül. Az aktív korúak 69%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 37%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs. A területen található lakások száma 22, ennek 40,9 % alacsony komfort fokozatú. A szegregátumok közül itt a legalacsonyabb (0,0%) az egyszobás lakások aránya. A házak többsége szociálpolitikai kedvezmény felhasználásával épült, jellemzően magántulajdonban vannak, egy önkormányzati bérlakás található a szegregátum területén. A területen található nem lakófunkciójú épület: a Szélmalom – ipari műemlék.

79. térkép: A 2. számú szegregátum 2011.

Forrás: KSH (2011. évi népszámlálási adatok)

Kunhegyes Város Önkormányzata a szegregátumok helyzetét folyamatosan monitorozza, a lentebb található táblázat az adott szegregátum önkormányzati adatgyűjtésen alapuló főbb adatsorát tartalmazza.

64. táblázat: A 2. szegregátum főbb adatai

A 2. szegregátum főbb adatai	
A szegregátum, vagy veszélyeztetett terület neve	2. szegregátum
Szegregátumban, vagy veszélyeztetett területen található utcák	2. szegregátum Purgány utca - Kamilla utca - Margaréta utca
Lakónépesség száma 2015. 01.01. bejelentett, ideiglenes, nem bejelentett	Purgány utca 0 fő Kamilla utca 78 fő Margaréta utca 65 fő
Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	22
Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma	31

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A 2. szegregátum főbb adatai	
Rendszeres szociális segélyben részesülők száma	38
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	33
2010. január 1. óta elrendelt bontások száma a területen	0
2010. január 1. óta megadott építési engedélyek száma a területen	0
Közterületek neve a területen, ahol nincs vezetékes vízhálózat	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs szennyvízhálózat	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs pormentes út	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs közvilágítás	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs háztartási hulladékiszállítás	-
Közüzem vízzolgáltatásokról díjhátralék miatt lekapcsolt ingatlanok száma a területen (vízművek adata)	1
Áramszolgáltató által, díjhátralék miatt, lekapcsolt ingatlanok száma a területen (áramszolgáltató adata)	Nincs adat
Adósságkezelési szolgáltatásban részesülő családok száma a településen (amennyiben releváns)	-
A területen található nem lakófunkciójú épületek	Szélmalom- ipari műemlék
A területen található önkormányzati bérlakások száma	1
Egészségre ártalmas tényezők (fehérje feldolgozó, árvíz- és belvízveszélyes terület, - legális vagy illegális – szeméttelep) a terület határától számított 500 méteren belül	-
A területről jellemzően igénybe vett óvodai intézmény neve és az érintett feladat-ellátási hely címe	Kunhegyes Város Óvodai Intézménye Zádor úti Óvoda Zádor u. 8/a Kossuth Úti Óvoda Kossuth L. u. 112
A területről jellemzően igénybe vett általános iskola neve és az érintett feladat-ellátási hely címe	Klebersberg Intézményfenntartó Központ Kunhegyesi Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Szakiskola Dózsa György út 38. Kossuth Úti Általános Iskola és Szakiskolai Tagintézmény Kossuth u. 43.
2010. 01.01. óta végrehajtott infrastrukturális és humán	- ÉAOP-4.1.1/2F-2f-2009-0049 azonosító jelű Kunhegyesi Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Szakiskola és Óvoda mikrotérségi

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A 2. szegregátum főbb adatai	
<p>fejlesztések, amelyek érintették a területet és/vagy az itt lakókat (önkormányzati kezdeményezésre saját erőből, pályázati forrásból, piaci szereplő, vagy civil szervezet által végzett beavatkozások) – csak felsorolás szükséges</p>	<p>társulás új tornatermének építése, feladat-ellátási helyeinek felújítása, bővítése”</p> <ul style="list-style-type: none"> - TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0278 Kompetencia alapú oktatás bevezetésének modellje a többcélú közoktatási intézményben a tanulók iskolai sikerességének javítása érdekében - TIOP-1.1.1-09/1-2010-0046 A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése Kunhegyesen - KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0076 azonosító számú „Abádszalók – Kunhegyes közös szennyvízelvezetési és tisztítási projekt” - ÉAOP-5.1.2/D3-09-2f-2010-0001Vásárhelyi Terv továbbfejlesztéséhez kapcsolódó bel- és csapadékvíz rendezés JNSZ Megyében TÁMOP-3.1.11-12/2-2012-0030 számú „Óvodafejlesztés Kunhegyes Város Óvodai Intézményében
<p>közlekedési – tömegközlekedési lehetőségek a szegregátumok és a városszövet között. szolgáltatások elérhetősége közlekedési eszközökkel (Eü, szoc, szolgáltatások) oktatási-nevelési intézmények, hivatalok elérhetősége.</p>	<p>-</p>
<p>A terület problémáinak kezelésében jelenleg részt vevő intézmények, civil szervezetek, egyházak, nemzetiségi önkormányzat stb. felsorolása, illetve szerepvállalásuk jellege</p>	<p>Önkormányzat Kunhegyesi Roma Nemzetiségi Önkormányzat</p>

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A 3. számú szegregátum

A KSH a Wesselényi utca - Mikes Kelemen utca - Kolbászsзык utca - Bezerédi utca által határolt tömböt szegregátumként határozta le. A területen található utcák: Wesselényi utca - Mikes Kelemen utca – Kolbászsзык utca - Bezerédi utca. A területen élők száma 60 fő, a szegregációs index: 39,5%. A 0-14 évesek aránya 16,7%. Az aktív korúak 63,2%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások több mint felében egyetlen foglalkoztatott sincs.

80. térkép: A 3. számú szegregátum 2011.

Forrás: KSH (2011. évi népszámlálási adatok)

Kunhegyes Város Önkormányzata a szegregátumok helyzetét folyamatosan monitorozza, a lentebb található táblázat az adott szegregátum önkormányzati adatgyűjtésen alapuló főbb adatsorát tartalmazza.

65. táblázat: A 3. szegregátum főbb adatai

A 3. szegregátum főbb adatai	
A szegregátum, vagy veszélyeztetett terület neve	3. szegregátum
Szegregátumban, vagy veszélyeztetett területen található utcák	3. szegregátum Wesselényi utca - Mikes Kelemen utca – Kolbászsзык utca - Bezerédi utca
Lakónéesség száma 2015. 01.01. bejelentett, ideiglenes, nem bejelentett	Wesselényi utca 13 fő Mikes Kelemen utca 57 fő Kolbászsзык utca 7fő Bezerédi utca 40 fő
Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	35
Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma	28
Rendszeres szociális segélyben részesülők száma	22

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A 3. szegregátum főbb adatai	
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	21
2010. január 1. óta elrendelt bontások száma a területen	0
2010. január 1. óta megadott építési engedélyek száma a területen	0
Közterületek neve a területen, ahol nincs vezetékes vízhálózat	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs szennyvízhálózat	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs pormentes út	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs közvilágítás	-
Közterületek neve a területen, ahol nincs háztartási hulladékszállítás	-
Közüzemi vízszolgáltatásokról díjhátralék miatt lekapcsolt ingatlanok száma a területen (vízművek adata)	0
Áramszolgáltató által, díjhátralék miatt, lekapcsolt ingatlanok száma a területen (áramszolgáltató adata)	Nincs adat
Adósságkezelési szolgáltatásban részesülő családok száma a településen (amennyiben releváns)	-
A területen található nem lakófunkciójú épületek	-
A területen található önkormányzati bérlakások száma	-
Egészségre ártalmas tényezők (fehérjefeldolgozó, árvíz- és belvízveszélyes terület, - legális vagy illegális – szeméttelep) a terület határától számított 500 méteren belül	-
A területről jellemzően igénybe vett óvodai intézmény neve és az érintett feladatellátási hely címe	Kunhegyes Város Óvodai Intézménye Zádor úti Óvoda Zádor u. 8/a
A területről jellemzően igénybe vett általános iskola neve és az érintett feladatellátási hely címe	Klebersberg Intézményfenntartó Központ Kunhegyesi Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Szakiskola Dózsa György út 38. Kossuth Úti Általános Iskola és Szakiskolai Tagintézmény Kossuth u. 43.
2010. 01.01. óta végrehajtott infrastrukturális és humán fejlesztések, amelyek érintették a területet és/vagy az itt	- ÉAOP-4.1.1/2F-2f-2009-0049 azonosító jelű Kunhegyesi Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Szakiskola és Óvoda mikrotérségi társulás új tornatermének építése, feladat-ellátási helyeinek felújítása, bővítése”

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A 3. szegregátum főbb adatai	
lakókat (önkormányzati kezdeményezésre saját erőből, pályázati forrásból, piaci szereplő, vagy civil szervezet által végzett beavatkozások) – csak felsorolás szükséges	<ul style="list-style-type: none"> - TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0278 Kompetencia alapú oktatás bevezetésének modellje a többcélú közoktatási intézményben a tanulók iskolai sikerességének javítása érdekében - TIOP-1.1.1-09/1-2010-0046 A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése Kunhegyesen - KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0076 azonosító számú „Abádszalók – Kunhegyes közös szennyvízelvezetési és tisztítási projekt” - ÉAOP-5.1.2/D3-09-2f-2010-0001Vásárhelyi Terv továbbfejlesztéséhez kapcsolódó bel- és csapadékvíz rendezés JNSZ Megyében TÁMOP-3.1.11-12/2-2012-0030 számú „Óvodafejlesztés Kunhegyes Város Óvodai Intézményében
közlekedési – tömegközlekedési lehetőségek a szegregátumok és a városszövet között. szolgáltatások elérhetősége közlekedési eszközökkel (Eü, szoc, szolgáltatások) oktatási-nevelési intézmények, hivatalok elérhetősége.	-
A terület problémáinak kezelésében jelenleg részt vevő intézmények, civil szervezetek, egyházak, nemzetiségi önkormányzat stb. felsorolása, illetve szerepvállalásuk jellege	<p>Önkormányzat Kunhegyesi Roma Nemzetiségi Önkormányzat</p>

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A 4. számú szegregátum – megszűnt

Az Önkormányzat 2015. évben tartott helyszíni bejárása alapján a terület lakosság száma nem éri el az 50 főt, így a korábban 4. sorszámú szegregátum törlésre került a szegregátumok közül. A kapcsolódó nyilatkozat alább.

KUNHEGYES VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1.
Tel.: 59/530-500; Telefax: 59/326-057;
E-mail: polgarmester@kunhegyes.hu

Nyilatkozat

Alulírott Szabó András polgármester Kunhegyes Város Önkormányzata nevében nyilatkozom, hogy a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet értelmében a megalapozó dokumentum 3.3.2. pontjában és az integrált településfejlesztési stratégia 3. fejezetében megjelölt 4. szegregációs terület lakónépességi létszáma (36 fő) 2015. március 6-án tartott helyszíni bejárás alapján nem felel meg a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10-es mellékletében foglaltaknak.

A fentiek figyelembe vételével kérem, hogy a 4. szegregációs területet törölni szíveskedjenek!

Kunhegyes, 2015. 03. 06.

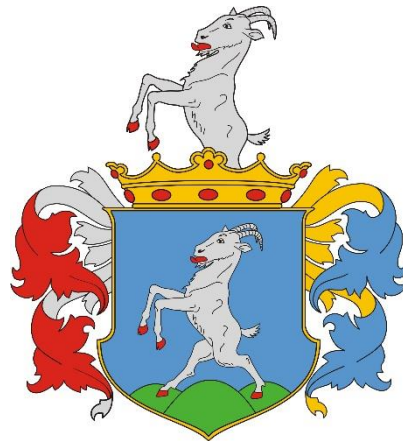
.....
Szabó András
polgármester

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Ilyen terület nem került beazonosításra, kijelölésre.

Függelék

89/2023. (IV.27.) Kt. határozat

KIVONAT Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2023. április 27.-én megtartott nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

89/2023.(IV.27.) Kt. h a t á r o z a t,
Kunhegyes Város TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázati felhíváshoz kapcsolódóan az Integrált Településfejlesztési Stratégia kiegészítésének, módosításának, felülvizsgálatának elhatározásáról, és a tartalomra vonatkozó feljegyzés elfogadásáról.

Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselő – testülete megtárgyalta Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégia kiegészítésére, módosítására, felülvizsgálatára, és a feljegyzésre vonatkozó előterjesztést és a következőképpen döntött:

1. Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselő – testülete támogatja Kunhegyes Város TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázati felhíváshoz kapcsolódóan Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégia kiegészítését, módosítását, felülvizsgálatát.
2. A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet (továbbiakban: 419/2021. (VII.15.) Korm. r) 59.§ (2) bekezdés d) pontja alapján, valamint a 419/2021. (VII.15.) Korm. r 7§ (7) bekezdése szerinti feljegyzést jelen határozat 1. melléklete szerint elfogadja.

Erről értesülnek:

1. Szabó András polgármester
2. Barta Ferenc jegyző
3. Dr. Márton Viktória aljegyző
4. Szoboszlai Hajnalka gazdasági osztályvezető
5. Dr. Horváthné Zsoldi Katalin költségvetési csoportvezető
6. Koszta Jennifer törzskari osztályvezető
7. Kovácsné Egyed Boglárka ügyintéző

Szabó András s.k.
polgármester

Barta Ferenc s.k.
jegyző

A kivonat hitelül:
Kunhegyes, 2023. április 28.

Barta Zsanett
Barta Zsanett
jkv. vezető

A települési főépítész/településtervező tartalmat meghatározó feljegyzése

FELJEGYZÉS

Kunhegyes Város Képviselő – testülete részére

a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet 7.§ (7) bekezdése szerint

A Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (továbbiakban: ITS) felülvizsgálat véleményezési eljárása a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Új Korm. R.) meghatározott eljárásrend szerint történik.

A település jelenleg hatályos ITS-e a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. R.) követelményeinek figyelembevételével készült.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 60.§ (9) bekezdés alapján

Azon településeknek, amelyek a Korm. R. tartalmi követelményei alapján készítettek településfejlesztési koncepciót, integrált településfejlesztési stratégiát és településrendezési eszközöket, az új településfejlesztési tervüket és településrendezési tervüket legkésőbb 2027. július 1-ig hatályba kell léptetniük, és a Korm.R. tartalmi követelményeinek megfelelő településfejlesztési koncepciójuk, integrált településfejlesztési stratégiájuk és településrendezési eszközeik módosítására 2027. június 30-ig van lehetőségük.

Az Új Korm. R. 7.§ (5) bekezdése alapján

A hét éven belül készült korábbi

a) megalapozó vizsgálat és alátámasztó javaslat – ideértve a nem e rendelet szerinti tartalommal elkészített megalapozó vizsgálatot és alátámasztó javaslatot is – a szerzői jogi szabályok betartása mellett, és

b) a településterv módosításához, településtervezői jogosultsággal rendelkező tervező és szükség esetén településtervezői szakági tervező által készített telepítési tanulmányterv

felhasználható a településterv készítésénél és módosításánál, azonban azokat a tervezési cél megvalósulása érdekében – figyelemmel az érintett tervezési területre, tervezési feladatra és annak települési összefüggéseire – aktualizálni kell.

A fentiek alapján a

1. Megalapozó vizsgálat

A 2020-ban jóváhagyott településrendezési eszközök részeként (településfejlesztési koncepció a 146/2019. (VIII. 06.) Képviselő – testületi határozattal, a településszerkezeti terv a 203/2020. (XII.12) Polgármesteri határozattal került jóváhagyásra, a Helyi Építési Szabályzat a 21/2020. (XII.16.) önkormányzati rendelettel került jóváhagyásra) részeként elkészült megalapozó vizsgálat a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerinti teljes tartalommal készült.

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A megalapozó vizsgálat egyes fejezeteinek kiegészítése, aktualizálása a megalapozó vizsgálat elkészítése óta bekövetkezett jogszabályi, helyi fejlesztési változásokon túl fókuszáljon a Kunhegyes Város **TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029** azonosító számú „**Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése**” című pályázatban szereplő projektekre.

A megalapozó vizsgálat alábbi munkarészeit az időközben bekövetkezett jogszabályi változások és egyéb változások és a **TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029** azonosító számú „**Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése**” című pályázatban szereplő projektek alapján módosítani, aktualizálni szükséges:

Fejezet megnevezése	Aktualizálása szükséges igen / nem
1. Helyzetfeltáró munkarész	
1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok	Igen
1.2. A településfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata	Igen
1.3. Területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	Igen
1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai	Igen
1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	
1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai	Igen
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	Igen
1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata	
1.6.1. Hatályban lévő településrendezési eszközök	Igen
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	Igen
1.7. A település társadalma	
1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	Igen
1.7.2. Térbeli – társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	Nem
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések egyházak, stb.)	Igen
1.8. A település humán infrastruktúrája	
1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, stb.)	Igen
1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása	Nem
1.9. A település gazdasága	
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	Igen
1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	Igen
1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelései	Nem
1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)	Nem
1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet – kínálat)	Igen
1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program	Igen

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Fejezet megnevezése	Aktualizálása szükséges igen / nem
1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	Nem
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység	Nem
1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai	Nem
1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás	Nem
1.10.6. Intézményfenntartás	Nem
1.10.7. Energiagazdálkodás	Nem
1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások	Nem
1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata	
1.12.1. Természeti adottságok	Nem
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet	Nem
1.12.2.1. Táj történeti vizsgálat	Nem
1.12.2.2. Tájhasználat értékelése	Nem
1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek	
1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek	Nem
1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett területek, értékek, emlékek	Nem
1.12.3.3. Ökológiai hálózat	Nem
1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése	Igen
1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata	Igen
1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei	
1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek	Nem
1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése	Igen
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái	Igen
1.14. Az épített környezet vizsgálata	Igen
1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata	
1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata	Nem
1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok	Igen
1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek	Igen
1.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)	Igen
1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek	Igen
1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület	Igen
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata	
1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat	Nem
1.14.2.2. A tulajdonjogi vizsgálat	Nem
1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter	Igen
1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése	Nem
1.14.5. Az építmények vizsgálata	Nem
1.14.5.1. Funkció, kapacitás	Nem
1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)	Nem
1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom	Nem

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Fejezet megnevezése	Aktualizálása szükséges igen / nem
1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok	Nem
1.14.6. Az épített környezet értékei	Nem
1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag	Nem
1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület	Igen
1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők	Nem
1.14.6.4. Világörökségi és világörökség várományos terület	Nem
1.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes	Nem
1.14.6.6. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és a temetkezési emlékhely	Nem
1.14.6.7. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet	Nem
1.14.6.8. Nemzeti emlékhely	Nem
1.14.6.9. Helyi védelem	Igen
1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái	Igen
1.15. Közlekedés	
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok	Nem
1.15.2. Közúti közlekedés	Igen
1.15.3. Községi közlekedés	Nem
1.15.3.1. Közúti	Nem
1.15.3.2. Kötőtpályás	Nem
1.15.4. Kerékpáros és gyalogosközlekedés	Igen
1.15.5. Parkolás	Igen
1.16. Közművesítés	
1.16.1. Víziközművek	Igen
1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz-termálvíz hasznosítás)	Nem
1.16.1.2. Szennyvízelvezetés	Nem
1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés	Igen - csapadékvíz
1.16.2. Energia	
1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)	Nem
1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei	Nem
1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése	Nem
1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)	Nem
1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)	Nem
1.17.1. Talaj	Nem
1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek	Nem
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme	Nem
1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés	Nem

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Fejezet megnevezése	Aktualizálása szükséges igen / nem
1.17.5. Sugárzás védelem	Nem
1.17.6. Hulladékkezelés	Nem
1.17.7. Vizuális környezetterhelés	Nem
1.17.8. Árvízvédelem	Nem
1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	Nem
1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást; beépítést befolyásoló vagy korlátozó tényezők)	Nem
1.18.1. Építésföldtani korlátok	Nem
1.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei	Nem
1.18.1.2. Csúszás, süllyedésveszélyes területek	Nem
1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területei	Nem
1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség	Nem
1.18.2.1. Árvízveszélyes területek	Nem
1.18.2.2. Belvízveszélyes területek	Nem
1.18.2.3. Mély fekvésű területek	Nem
1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem	Nem
1.18.3. Egyéb	Nem
1.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl lejtés, falszakadás)	Nem
1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások	Nem
1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások	Nem
1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely	Nem
1.20. Városi klíma	Nem
2. Helyzetelemző munkarész	
A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetés, folyamataik elemzése	A helyzetfeltárás függvényében
3. Helyzetértékelő munkarész	
3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis	Igen
3.1.1. A folyamatok értékelése	Igen
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	Igen
3.1.3. A településfejlesztés- és rendezés kapcsolata	Igen
3.2. Problématérkép/értéktérkép	Nem
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	Nem
3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	Nem
3.3.2. Szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése	Nem
3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése	Nem

A megalapozó vizsgálatok függvényében a megalapozó vizsgálat aktualizálandó fejezetein túl azon fejezetek is kiegészíthetők, felülvizsgálhatók melyeket a vizsgálat indokol.

Fenti projektet is figyelembe véve a megalapozó vizsgálat szakági fejezeteinek kiegészítése, aktualizálása, módosítása az alábbi, jogosultsággal rendelkező szaktervezők bevonásával készüljenek:

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Ssz.	Munkarész	Státusz
1.	Tájérendezési munkarész	Szaktervező bevonása szükséges
2.	Környezetalakítási munkarész	Szaktervező bevonása nem szükséges
3.	Közlekedési munkarész	Szaktervező bevonása szükséges
4.	Közművek (víziközmű)	Szaktervező bevonása szükséges
5.	Közművek (elektromos energia)	Szaktervező bevonása nem szükséges
6.	Hírközlési munkarész	Szaktervező bevonása nem szükséges.

A megalapozó vizsgálat munkarészei, szakági munkarészei, rajzi munkarészei felhasználhatók, kiegészíthetők, módosíthatók a megalapozó vizsgálatot készítő Kiszelovics és Társa Településtervező Kft. tovább tervezésével.

2. Integrált Településfejlesztési Stratégia:

Az ITS felülvizsgálata szükséges alábbiak szerint:

- A kiegészített és aktualizált Településfejlesztési Konceptióhoz való illeszkedés biztosítása tekintetében
- Kunhegyes Város középtávon megvalósítani kívánt projektek nevesítésével, beillesztésével, kiemelten, de nem kizárólagosan a TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázathoz kapcsolódóan.

A Korm. R – 2.sz. melléklet szerinti Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi követelményei kidolgozandóak az alábbiak szerint:

Fejezet megnevezése	Aktualizálandó, módosítandó, kiegészítendő igen / nem
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	igen
1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	igen
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	
2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	igen
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	igen
2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	igen
2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	igen
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM (amennyiben a településen található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület)	
3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározása)	igen
3.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések	igen
3.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	igen
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	

Kunhegyes Város
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Fejezet megnevezése	Aktualizálandó, módosítandó, kiegészítendő igen / nem
4.1. Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)	igen
4.2. Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)	igen
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	igen
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	
6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	igen
6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	igen
6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	igen
6.4. Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)	igen

3. Településfejlesztési Koncepció:

A településfejlesztési koncepció kiegészítése szükséges, figyelembe véve a jogszabályi változásokat és a TOP_Plus-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázatot.

A jóváhagyott településfejlesztési koncepció felhasználható, módosítható, kiegészíthető.

4. Örökségvédelmi Hatástanulmány:

Az örökségvédelmi hatástanulmány aktualizálása szükséges adatszolgáltatás alapján a meglévő hatástanulmány kiegészítésével.

Kunhegyes, 2023. 04.17.

Horváth Adrienne
megbízott főépítész

Kiszelovics Ildikó
településtervező